

การแปรการใช้ศัพท์ของคนตามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทย
และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

โดย

นางสาวสุทธิดา จันทร์ดวง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย แบบ 2.1 อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทย
และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย แบบ 2.1 อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต
ภาควิชาภาษาไทย
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

A LEXICAL VARIATION AMONG THREE GENERATIONS
OF PHUTHAI KAPONG LANGUAGE IN THAILAND
AND THE LAO PEOPLE'S DEMOCRATIC REPUBLIC

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Doctor of Philosophy (THAI)
Department of THAI
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2017
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

56202801 : ภาษาไทย แบบ 2.1 อักษรศาสตร์ดุสิตบัณฑิต

คำสำคัญ : การแปร, คนสามระดับอายุ, ภาษาผู้ไทกะป๋อง

นางสาว สุทธิดา จันทรดวง: การแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ สุวัฒน์ เลี่ยมประวัติ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาชาวผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แบ่งผู้บอกภาษาเป็น 3 ระดับอายุ คือ ระดับอายุที่ 1 อายุระหว่าง 55 – 65 ปี ระดับอายุที่ 2 อายุระหว่าง 35 – 45 ปี และระดับอายุที่ 3 อายุระหว่าง 15– 25 ปี เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บอกภาษาทั้งเพศชายและเพศหญิง ระดับอายุละ 10คน ประเทศไทยจำนวน 30 คน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 30 คน หน่วยอรรถที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 600 หน่วยอรรถ

ผลการวิจัยพบว่า การแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทยพบการใช้ศัพท์ 3 ประเภท 10 รูปแบบ ดังนี้ 1) ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้เหมือนกัน มี 3 รูปแบบ 2) ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาสองระดับอายุใช้เหมือนกัน มี 6 รูปแบบ และ 3) ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้แตกต่างกัน มี 1 รูปแบบ ได้แก่ ขณะที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวพบการใช้ศัพท์ 2 ประเภท 9 รูปแบบ ดังนี้ 1) ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้เหมือนกัน มี 3 รูปแบบ 2) ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาสองระดับอายุใช้เหมือนกัน มี 6 รูปแบบ

การแปรด้านรูปศัพท์ของคนสามระดับอายุทั้งในประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวพบการแปรด้านศัพท์ผู้ไทกะป๋องและศัพท์อื่นเช่นเดียวกัน การแปรด้านความหมายของคนสามระดับอายุพบการแปรความหมายกว้างออกและความหมายแคบเข้าทั้งประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อเปรียบเทียบการสูญเสียศัพท์พบว่าการสูญเสียศัพท์ในภาษาผู้ไทกะป๋องในประเทศไทยมากกว่าในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ศัพท์ของชาวผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นอกจากระดับอายุของผู้บอกภาษาแล้วพบปัจจัยเสริมที่ส่งผลต่อการใช้ศัพท์ทั้งหมด 3 ปัจจัย ได้แก่ 1.การสัมผัสภาษา 2.ทัศนคติต่อภาษา และ 3.แวดวงการใช้ภาษาของผู้พูด

56202801 : Major (THAI)

Keyword : VIRATION, THREE GENERATIONS, PHUTHAI KAPONG LANGUAGE

MISS SUTTHIDA CHANDUANG : A LEXICAL VARIATION AMONG THREE GENERATIONS OF PHUTHAI KAPONG LANGUAGE IN THAILAND AND THE LAO PEOPLE'S DEMOCRATIC REPUBLIC THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR SUWATTANA LIAMPRAWAT

This Thesis aimed to study Lexical variation among three generations in Phuthai Kanpong Language, Thailand, and the Lao People's Democratic Republic. The researcher collected the data from 600 semantic units interviewing divided into 3 groups by age levels: The first group was 55-65 years old, the second group was 35-45 years old, and the third group was 15-25 years respectively. There were 60 interviewees; 30 from Thailand and 30 from Laos PDR.

The result of the analysis shows that a Lexical variation among three generations of Phuthai Kapong Language Thailand. It was found that 1) the same lexical was used in 3 generations found 3 forms. 2) the same lexical was used in 2 generations found 6 forms. and 3) the lexical was used in different ways in 3 generations found 1 form. While Laos was found a Lexical variation 2 classified that 1) the same lexical was used in 3 generations found 3 forms. and 2) the same lexical was used in 2 generations found 6 forms.

In terms of lexical variation in Thailand and Laos, it found there are vaiation in Phuthai Kapong vocabulary and other ones. In terms of variation of meaning, It found that there is variations in bothe widening and narrowing in meaning. Comparisons of the Lexical loss, it is found Phuthai Kapong vocabulary in Thailand more loss in Laos.

The Reinforcing factors affecting in the Lexical variation of Phuthai Kanpong Language It was found that 3 factors were 1. Language contact, 2. Language attitude and 3. Domains of Language choice. These factors have resulted in changes of Phuthai Kanpong Language.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความสามารถ ความเอาใจใส่ ความช่วยเหลือ และการให้คำปรึกษาของรองศาสตราจารย์สุวิวัฒนา เลี่ยมประวัตติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ผู้ประสาทความรู้และแนวคิด อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.วิรัช โสถานนท์ ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์อาจารย์ ดร.ยุทธพร นาคสุขและผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สำเนียงงาม กรรมการวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขเนื้อหาอันเป็นประโยชน์ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้อันเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งให้กำลังใจ ท่วงไต่ถามทุกข์สุขและให้ความเมตตาแก่ศิษย์เสมอมา ตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยได้ศึกษา

ขอขอบพระคุณ ผอ.วีระชาติ สีลาวงศ์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคลาวเวียงจันทน์ ที่ได้ช่วยเหลือผู้วิจัยในการติดต่อประสานงานหน่วยงานต่างๆ ใน สปป.ลาว ทั้งยังได้ให้อาจารย์ชาวผู้ไทในลาวช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัยในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงจากความร่วมมือของกัลยาณมิตรทั้งประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้แก่ล่ามผู้นำทาง นักศึกษา ผู้ช่วยเก็บข้อมูลทั้งในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่กรุณาช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี ตลอดจนผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่กรุณาสละเวลาให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาอันเป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ทุนการวิจัยครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร และทุนสนับสนุนการศึกษาและการทำวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอบคุณเพื่อน พี่น้องชาวศิลปากรทุกท่านที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา ตั้งแต่เมื่อแรกเข้าศึกษาจนกระทั่งทำวิทยานิพนธ์เสร็จสิ้น

ความสำเร็จในด้านการศึกษาของผู้วิจัยรวมทั้งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เกิดจากคุณพ่อคุณแม่ของผู้วิจัยที่ให้การสนับสนุนส่งเสริม ให้ความรักและคอยเป็นกำลังใจตลอดการศึกษา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ไว้ ณ ที่นี้ด้วยความขอบคุณและซาบซึ้งยิ่ง

นอกจากนี้ความดีงามหรือคุณประโยชน์ของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณและขออุทิศงานวิจัยนี้ให้แก่อาจารย์ปาน แก้วคำแสน ประชาญ์ภาษาผู้ไทตามเจตนารมณ์ที่ท่านต้องการบันทึกภาษาผู้ไทกะโปงไว้ให้ชนรุ่นหลังได้ศึกษาและท่านเฝ้าดูความสำเร็จของงานวิจัยนี้อยู่บนสวรรค์

สุทธิดา จันทรดวง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญภาพ.....	ฎ
สารบัญตาราง.....	ฏ
สารบัญตาราง (ต่อ)	ฐ
สารบัญตาราง (ต่อ)	ฑ
สารบัญตาราง (ต่อ)	ฒ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
เครื่องหมายและสัญลักษณ์ที่ใช้ในงานวิจัย	9
วิธีดำเนินการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	30
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
1.กรอบแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย	31
1.1 แนวคิดเรื่องการแปรและการเปลี่ยนแปลงของภาษา.....	31

1.2 การเปลี่ยนแปลงภาษาตามกาลเวลา	37
1.3 แนวคิดเรื่องการสัมผัสภาษา (Language contact)	38
2. เอกสารและงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับระบบเสียงในภาษาผู้ไท	44
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาคำศัพท์ในภาษาผู้ไท	51
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ....	53
5. งานที่ศึกษาภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	60
6. ภูมิหลังเกี่ยวกับท้องถิ่นและชาวผู้ไทประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชน ลาว	65
บทที่ 3 การแปรการใช้ศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุประเทศไทย	77
3.1 รูปแบบการใช้ศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุประเทศไทย	77
3.1.1 ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้เหมือนกัน.....	77
3.1.2 ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาสองระดับอายุใช้เหมือนกัน	80
3.1.3 ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้แตกต่างกัน.....	89
3.2 การแปรด้านรูปศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุประเทศไทย	94
3.2.1 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์ผู้ไท.....	94
3.2.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์อื่น	96
3.3 การแปรด้านความหมายของศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุประเทศไทย ...	98
3.3.1 การแปรด้านความหมายกว้างออก.....	98
3.3.2 การแปรด้านความหมายแคบเข้า.....	100
3.4 การสูญเสียศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุประเทศไทย	102
บทที่ 4 การแปรการใช้ศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุ สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว	109
4.1 รูปแบบการใช้ศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว.....	109

4.1.1 ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้เหมือนกัน.....	109
ระดับอายุที่ 1	110
ระดับอายุที่ 2	110
ระดับอายุที่ 3	110
4.1.2 ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาสองระดับอายุใช้เหมือนกัน	112
ระดับอายุที่ 1	112
ระดับอายุที่ 2	112
ระดับอายุที่ 3	112
ระดับอายุที่ 1	114
ระดับอายุที่ 2	114
ระดับอายุที่ 3	114
4.2 การแปรด้านรูปศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว.....	125
4.2.1 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์ผู้ไท.....	125
4.2.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์อื่น.....	128
4.3 การแปรด้านความหมายของศัพท์ผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย.....	129
4.3.1 การแปรด้านความหมายกว้างออก.....	129
4.3.2 การแปรด้านความหมายแคบเข้า.....	131
4.4 การสูญเสียศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน ลาว	132
บทที่ 5 เปรียบเทียบการแปรการใช้ศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุ ประเทศไทยและ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.....	140
5.1 เปรียบเทียบรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ.....	140

5.1.1 ลักษณะการใช้ศัพท์อื่นในภาษาผู้ไทกะป๋อง	144
5.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของคนสามระดับอายุ.....	151
5.2.1 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์ผู้ไท.....	151
5.2.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์อื่น	153
5.3 เปรียบเทียบการแปรด้านความหมายของคนสามระดับอายุ.....	156
5.4 เปรียบเทียบการสูญเสียศัพท์	162
บทที่ 6 ปัจจัยเสริมที่ส่งผลต่อการใช้ศัพท์ผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุ ประเทศไทยและ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.....	167
1. การสัมผัสภาษา (Language contact).....	167
1.1 การเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Social change)	170
1.2 นโยบายด้านการศึกษา (Education Policy).....	172
1.3 ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี.....	175
2. ทักษะคติต่อภาษา (Language attitude)	194
3. แวดวงการเลือกใช้ภาษา (Domains of Language choice).....	203
บทที่ 7 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	212
สรุปผลการวิจัย	212
อภิปรายผลการวิจัย.....	214
ข้อเสนอแนะ	220
รายการอ้างอิง.....	221
ภาคผนวก.....	226
ประวัติผู้เขียน.....	306

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1 แบบสอบถามประวัติผู้บอกภาษา.....	17
ภาพที่ 1.2 แบบสอบถามข้อมูลด้านความสามารถในการใช้ภาษา.....	18
ภาพที่ 1.3 แบบสอบถามข้อมูลด้านความสามารถในการใช้ภาษาส่วนที่ 2.....	19
ภาพที่ 1.4 แบบสอบถามพฤติกรรมกรเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อ.....	19
ภาพที่ 1.5 แบบสอบถามทัศนคติต่อภาษา.....	20
ภาพที่ 1.6 ผู้เชี่ยวชาญภาษาผู้ไทกระบองประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตย.....	21
ภาพที่ 1.7 ภาพประกอบการซักถามบางหน่วยอรรถ.....	22
ภาพที่ 2.1 แผนที่แสดงอาณาเขตจังหวัดสกลนคร.....	66
ภาพที่ 2.2 แผนที่แสดงอาณาเขตแขวงสะหวันนะเขต.....	70
ภาพที่ 3.1 แผนภูมิแสดงค่าร้อยละของรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ.....	91
ภาพที่ 3.2 แผนภูมิเปรียบเทียบร้อยละของการใช้ศัพท์การใช้ศัพท์ผู้ไท [A] การใช้ศัพท์ผู้ไท.....	93
ภาพที่ 3.3 แผนภูมิเปรียบเทียบการใช้ศัพท์อื่น [B] ของคนสามระดับอายุ ประเทศไทย.....	106
ภาพที่ 4.1 แผนภูมิแสดงค่าร้อยละของรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.....	122
ภาพที่ 4.2 แผนภูมิเปรียบเทียบร้อยละของการใช้ศัพท์การใช้ศัพท์ผู้ไท [A] การใช้ศัพท์ผู้ไท....	124
ภาพที่ 4.3 แผนภูมิเปรียบเทียบการใช้ศัพท์อื่น [B] ในแต่ละหมวดศัพท์ของคนแต่ละระดับอายุ.....	137

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1.1	เครื่องหมายและสัญลักษณ์ที่ใช้ในงานวิจัย.....	9
ตารางที่ 1.2	ตารางทดสอบเสียงวรรณยุกต์.....	13
ตารางที่ 1.3	เกณฑ์การวิเคราะห์ทัศนคติ.....	29
ตารางที่ 2.1	การแยกหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทย (Brown,1965) ลักษณะการแตกตัว..	45
ตารางที่ 2.2	หน่วยเสียงพยัญชนะในภาษาไทย อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร	67
ตารางที่ 2.3	แสดงหน่วยเสียงสระในภาษาไทย.....	68
ตารางที่ 2.4	แสดงหน่วยเสียงวรรณยุกต์และการแตกตัวในภาษาไทย.....	69
ตารางที่ 2.5	หน่วยเสียงพยัญชนะในภาษาไทยที่เมืองเซโปน แขวงสหัสวันนะเขต	71
ตารางที่ 2.6	แสดงหน่วยเสียงสระในภาษาไทย.....	72
ตารางที่ 2.7	แสดงหน่วยเสียงวรรณยุกต์และการแตกตัวในภาษาไทย.....	73
ตารางที่ 3.1	แสดงความถี่และร้อยละของรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ	91
ตารางที่ 3.2	คิดค่าความถี่การใช้ศัพท์ผู้ไท [A] การใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น [AB] และการใช้	92
ตารางที่ 3.3	แสดงแสดงความถี่และร้อยละของการใช้ศัพท์ผู้ไท [A] การใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับ.....	93
ตารางที่ 3.4	แสดงความถี่และร้อยละของการใช้ศัพท์อื่น [B] ในแต่ละหมวดศัพท์ของ	104
ตารางที่ 3.5	เปรียบเทียบแสดงความถี่และร้อยละของการใช้ศัพท์อื่น [B] ในแต่ละหมวดศัพท์ 105	
ตารางที่ 4.1	แสดงความถี่และร้อยละของรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว	121
ตารางที่ 4.2	คิดค่าความถี่การใช้ศัพท์ผู้ไท [A] การใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น [AB] และการใช้	123
ตารางที่ 4.3	แสดงแสดงความถี่และร้อยละของการใช้ศัพท์ผู้ไท [A] การใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับ... 123	
ตารางที่ 4.4	แสดงความถี่และร้อยละการใช้ศัพท์อื่น [B] ในแต่ละหมวดศัพท์ของ	135
ตารางที่ 4.5	เปรียบเทียบแสดงความถี่และร้อยละการใช้ศัพท์อื่น [B] ในแต่ละหมวดศัพท์ ... 136	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 5.1	เปรียบเทียบรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋อง.....	141
ตารางที่ 5.2	แสดงอัตราการใช้ศัพท์ การใช้ศัพท์ผู้ไท [A] การใช้ศัพท์ผู้ไทกับศัพท์อื่น [AB] ..	150
ตารางที่ 5.3	เปรียบเทียบการแปรด้านรูปศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋อง	155
ตารางที่ 5.4	แสดงอัตราการแปรด้านรูปศัพท์ของคนแต่ละระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋อง	156
ตารางที่ 5.5	เปรียบเทียบอัตราการแปรด้านความหมายของคนสามระดับอายุในภาษา.....	157
ตารางที่ 5.6	เปรียบเทียบอัตราการใช้ศัพท์ในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและ	164
ตารางที่ 5.7	เปรียบเทียบความถี่และร้อยละการใช้ศัพท์อื่น [B] ในแต่ละหมวดศัพท์ของ.....	165
ตารางที่ 6.1	แสดงอัตราการใช้ศัพท์ การใช้ศัพท์ผู้ไท [A] การใช้ศัพท์ผู้ไทกับศัพท์อื่น [AB] ..	169
ตารางที่ 6.2	แสดงจำนวนและร้อยละการเลือกรับข้อมูลข่าวสารผ่านประเภทของสื่อของ	181
ตารางที่ 6.3	แสดงการเปิดรับสื่อแต่ละประเภทของชาวผู้ไทกะป๋องตามระดับอายุ.....	181
ตารางที่ 6.4	แสดงจำนวนและร้อยละความถี่ในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารของชาวผู้ไทกะป๋อง.	183
ตารางที่ 6.5	แสดงจำนวนและร้อยละระยะเวลาในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อของ	183
ตารางที่ 6.6	แสดงจำนวนและร้อยละแรงจูงใจในการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง	184
ตารางที่ 6.7	แรงจูงใจในการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋องตามระดับอายุ	185
ตารางที่ 6.8	แสดงจำนวนและร้อยละประโยชน์จากการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง.....	185
ตารางที่ 6.9	แสดงประโยชน์จากการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋องตามระดับอายุ.....	186
ตารางที่ 6.10	แสดงจำนวนและร้อยละของบุคคลผู้มีอิทธิพลต่อการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไท	187
ตารางที่ 6.11	แสดงจำนวนและร้อยละการเลือกรับข้อมูลข่าวสารผ่านประเภทของสื่อของ	188
ตารางที่ 6.12	แสดงการเปิดรับสื่อแต่ละประเภทของชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน.....	188
ตารางที่ 6.13	แสดงจำนวนและร้อยละความถี่ในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารของชาวผู้ไทกะป๋อง	189

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 6.14 แสดงจำนวนและร้อยละระยะเวลาในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อของ	189
ตารางที่ 6.15 แสดงจำนวนและร้อยละแรงจูงใจในการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน	191
ตารางที่ 6.16 แรงจูงใจในการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะพานนะเขต	192
ตารางที่ 6.17 แสดงจำนวนและร้อยละประโยชน์จากการการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง ...	192
ตารางที่ 6.18 แสดงจำนวนและร้อยละประโยชน์จากการการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง	193
ตารางที่ 6.19 แสดงจำนวนและร้อยละของบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไท	194
ตารางที่ 6.20 ค่าเฉลี่ยการตอบคำถามทัศนคติของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุต่อภาษาผู้ไท	196
ตารางที่ 6.21 ค่าเฉลี่ยการตอบคำถามทัศนคติของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุต่อภาษาผู้ไท .	197
ตารางที่ 6.22 ค่าเฉลี่ยการตอบคำถามทัศนคติของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุต่อ.....	198
ตารางที่ 6.23 ค่าเฉลี่ยการตอบคำถามทัศนคติของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุต่อภาษาไทย .	199
ตารางที่ 6.24 ค่าเฉลี่ยการตอบคำถามทัศนคติของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุต่อภาษาผู้ไท	200
ตารางที่ 6.25 ค่าเฉลี่ยการตอบคำถามทัศนคติของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุต่อภาษาผู้ไท .	201
ตารางที่ 6.26 ค่าเฉลี่ยการตอบคำถามทัศนคติของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุต่อภาษาลาว	202
ตารางที่ 6.27 แสดงการเลือกภาษาในแต่ละแวดวงของชาวผู้ไทกะป๋องประเทศไทย	204
ตารางที่ 6.28 แสดงการเลือกใช้ภาษาในแวดวงประเพณี.....	205
ตารางที่ 6.29 แสดงการเลือกใช้ภาษาในแวดวงครอบครัว	205
ตารางที่ 6.30 แสดงการเลือกใช้ภาษาในแวดวงเพื่อน.....	206
ตารางที่ 6.31 แสดงการเลือกใช้ภาษาในแวดวงการติดต่อในสถานที่ราชการ	206
ตารางที่ 6.32 แสดงการเลือกภาษาในแต่ละแวดวงของชาวผู้ไทกะป๋องในสาธารณรัฐ	207
ตารางที่ 6.33 แสดงการเลือกใช้ภาษาในแวดวงประเพณี.....	208

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 6.34 แสดงการเลือกใช้ภาษาในแวดวงครอบครัว 208

ตารางที่ 6.35 แสดงการเลือกใช้ภาษาในแวดวงเพื่อน..... 209

ตารางที่ 6.36 แสดงการเลือกใช้ภาษาในแวดวงการศึกษาติดต่อในสถานที่ราชการ..... 209

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาผู้ไท¹ เป็นภาษาหนึ่งในภาษาตระกูลไท (Tai Language Family) สาขาตะวันตกเฉียงใต้ ด้านการจัดกลุ่มของภาษาผู้ไท แซมเบอร์เลน (Chamberlain, 1975: 44-66) ได้แบ่งภาษาตระกูลไทสาขาตะวันตกเฉียงใต้ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่ม P group เป็นกลุ่มภาษาที่พยัญชนะต้นดั้งเดิมเป็นเสียงกัก ก้อง และกลายเป็นเสียงไม่ก้อง ไม่มีลม /p, t, k/ ได้แก่ ภาษาเจฟาง ภาษาไทเมา ภาษาเมืองกกา ภาษาไทดำ ภาษาไทแดง ภาษาไทขาว ภาษาลื้อ ภาษาไทใหญ่ ภาษาไทยวน และภาษาอาหม 2) กลุ่ม PH group เป็นกลุ่มภาษาที่พยัญชนะต้นดั้งเดิมเป็นเสียงกัก ก้อง และกลายเป็นเสียงไม่ก้อง มีลม /ph, th, kh/ ได้แก่ ภาษาไทยสยาม ภาษาผู้ไท ภาษาไทเหนือ ภาษาพวน ภาษาลาว ภาษาไทยถิ่นใต้ จะเห็นได้ว่าภาษาผู้ไทอยู่ในกลุ่ม PH group ซึ่งเป็นกลุ่มภาษาลูกที่มีการเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะต้นดั้งเดิมจากเสียง กัก ก้อง มาเป็นเสียงพยัญชนะต้นกัก ไม่ก้อง พนม คือ *b, *d, *g > /ph, th, kh/ ตามการแบ่งภาษาตระกูลไทของแซมเบอร์เลน

ภาษาผู้ไทเป็นภาษาหนึ่งที่น่าสนใจ มีลักษณะเฉพาะแตกต่างไปจากภาษาไทยกลางทั้งด้านเสียงและคำ นักภาษาศาสตร์ให้ความเห็นเกี่ยวกับภาษาผู้ไทว่า ลักษณะเด่นของภาษาผู้ไทนั้นมีสำเนียงพูดคล้ายกับภาษาไทยวน และมีการออกเสียงแบ่งแยกระหว่างคำศัพท์ที่ใช้รูป ไ- และ ใ- โดยคำศัพท์ที่ภาษาไทยกลางใช้รูปสระ ไ- /aj/ ภาษาผู้ไทจะใช้สระเออ /o/ ส่วนคำศัพท์ที่ภาษาไทยกลางใช้รูป ใ- /aj/ ในคำศัพท์เดียวกันนี้ภาษาผู้ไทจะใช้สระโอ /aj/ หรือสระอี /i/ (เรื่องเดช บันเขื่อนขัติย์, 2531: 140) ส่วนวิไลวรรณ ขนิษฐานันท์ (2520 : 1-2) ให้ข้อสังเกตว่าภาษาผู้ไท² มีความคล้ายคลึงกับภาษาไทยอีสานมาก แต่มีลักษณะเฉพาะของตนเองหลายอย่างซึ่งแตกต่างกับภาษาไทยอีสาน ความแตกต่างนี้มีอยู่ในทั้งระดับเสียงและระดับคำ

¹ คำว่า “ผู้ไท” มีผู้เรียกแตกต่างกันออกไปหลายแห่ง เช่น ภูไทย ภูไทย ผู้ไทย และพู่ไทย ซึ่งราชบัณฑิตยสถาน (2542 : 560) ใช้คำเรียกชื่อกลุ่มชาติพันธุ์ดังกล่าวนี้ว่า “ผู้ไทย” แต่ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้คำว่า “ผู้ไท” เนื่องจากเป็นการศึกษาภาษาผู้ไททั้งที่อยู่ในประเทศไทยและนอกประเทศ แต่หากเอกสารหรืองานวิจัยอื่นที่ผู้วิจัยนำมาใช้อ้างอิงเขียนแตกต่างไปจากวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยจะเขียนคำดังกล่าวตามต้นฉบับเดิม

² วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์ (2520) ใช้คำว่า “ผู้ไทย”

สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และคณะ (2547: 50-63) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้พูดภาษาผู้ไทในประเทศไทยไทยนั้นมีประมาณ 470,000 คน จังหวัดที่มีชาวผู้ไทอาศัยอยู่มากที่สุดคือจังหวัดสกลนคร รองลงมาคือจังหวัดกาฬสินธุ์ นครพนม มุกดาหาร อุดรธานี ยโสธร ตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่า ชาวผู้ไทเป็นกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มใหญ่อีกกลุ่มหนึ่งในประเทศไทยที่มีประวัติความเป็นมา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ภาษา และความเป็นอยู่ที่แตกต่างไปจากคนไทยกลุ่มอื่นในภาคอีสาน

ปัจจุบันภาษาผู้ไทเป็นภาษาที่มีผู้ใช้อยู่เป็นจำนวนมากในบริเวณหลายพื้นที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ เขตจังหวัดนครพนม ได้แก่ พื้นที่อำเภอธาตุพนม อำเภอเรณูนคร อำเภอนาแก อำเภอศรีสงคราม อำเภอเมือง อำเภอปลาปาก อำเภอนาหว้า เขตจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ อำเภอสหัสขันธ์ อำเภอสมเด็จ อำเภอห้วยผึ้ง อำเภอดำม่วง อำเภอเขาวง อำเภอกุฉินารายณ์ เขตจังหวัดสกลนคร ได้แก่ อำเภอคำตากล้า อำเภอวานรนิวาส อำเภอบ้านม่วง อำเภอสว่างแดนดิน อำเภวาริชภูมิ อำเภอพังโคน อำเภอพรรณานิคม อำเภอกุดบาก อำเภอกุสุมาลย์ และอำเภอเมือง (พจน์ ศิริธรรษาภรณ์, 2556 : 7) เขตจังหวัดมุกดาหาร ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอคำชะอี อำเภอหนองสูง อำเภอดงหลวง อำเภอนิคมคำสร้อย อำเภอดอนตาล เขตจังหวัดอำนาจเจริญ ได้แก่ อำเภอ เดิงนกทา เขตจังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ อำเภอเมยวดี (พุทธชาติ โปธิบาล และ ธนานันท์ ตรงดี, 2541 : 75-77) นอกจากนี้ยังพบในบางพื้นที่ของจังหวัดหนองคาย อุดรธานี และอุบลราชธานี 10 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ด้านประวัติความเป็นมาของชาวผู้ไทในประเทศไทย ชาวผู้ไทได้อพยพมาอยู่ในประเทศไทยทั้งหมด 3 ครั้ง ครั้งแรกในสมัยธนบุรี ระหว่าง พ.ศ.2321 ถึง 2322 ผู้ไทกลุ่มแรกที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยมาจากเมืองทันต์ เมืองม่วย สองเมืองนี้เป็นลาวทรงดำหรือผู้ไทดำ ซึ่งอยู่ริมเขตแดนเวียดนาม ครั้งที่ 2 เกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 1 ราว พ.ศ. 2335-2338 ผู้ไทกลุ่มที่สองมาจากเมืองแกลงและเมืองพวน ครั้งที่ 3 เกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 3 ซึ่งเป็นการอพยพครั้งใหญ่ที่สุด เนื่องจากมีกลุ่มผู้ไทที่อพยพมากถึง 8 กลุ่ม จากกลุ่มผู้ไททั้ง 8 กลุ่ม 5 กลุ่มแรกนั้นเป็นชาวผู้ไทที่อพยพมาจากเมืองวังซึ่งเป็นกลุ่มผู้ไทกลุ่มใหญ่ กระจายอยู่ในจังหวัดกาฬสินธุ์ สกลนคร มุกดาหาร และนครพนม กลุ่มที่ 6 และ 7 เป็นชาวผู้ไทที่อพยพจากเมืองเซโปน กระจายอยู่ในจังหวัดอำนาจเจริญ และกลุ่มที่ 8 เป็นชาวผู้ไทกลุ่มเดียวที่อพยพจากเมืองกะป๋อง มาตั้งอยู่เมืองวาริชภูมิ ปัจจุบันคือ อำเภวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร (สุวิทย์ ธีรศาสนวัต และ ณรงค์ อุบุญญ์, 2538:155-156)

จังหวัดสกลนครเป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่มีชาวผู้ไทอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากที่สุดในภาคอีสาน มีผู้พูดภาษาผู้ไทในชีวิตประจำวันถึง 165,000 คน (สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และคณะ, 2547: 50,63) จังหวัดสกลนครมีชาวผู้ไทที่น่าสนใจกลุ่มหนึ่งและเรียกตนเองว่า “ผู้ไทกะป่อง” จากการสืบค้นเอกสาร อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ในหนังสือผู้ไทกะป่อง ที่รวบรวมและเรียบเรียงโดย อาจารย์ปาน แก้วคำแสน (2510: 2-9) ได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาชาวผู้ไทในอำเภอวาริชภูมิไว้ว่า ชาวผู้ไทที่อำเภอวาริชภูมิเป็นผู้ไทอพยพมาจากเมืองกะป่อง(หรือที่เรียกกันว่า ผู้ไทสายน้ำกะป่องตามลำน้ำโขงลาว) ที่อยู่บริเวณเมืองตะโปนหรือเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จากการสอบถามปราชญ์ท้องถิ่นคือ อาจารย์ปาน แก้วคำแสน (2557) ได้กล่าวว่า บรรพบุรุษของพวกตนเป็นชาวผู้ไทที่อพยพมาจากเมืองกะป่องซึ่งตั้งอยู่ในห้วยกะป่อง เป็นบริเวณที่แยกจากลำน้ำเซบั้งไฟไหลลงสู่แม่น้ำโขงอยู่ในแขวงสะหวันนะเขต ด้วยเหตุนี้ชาวผู้ไทที่อำเภอวาริชภูมิจึงมักเรียกพวกเขาเองว่า “ผู้ไทกะป่อง” ตามเมืองที่บรรพบุรุษของตนได้อาศัยอยู่เดิม และปัจจุบันผู้ไทกะป่องกลุ่มนี้ได้อาศัยอยู่ในจังหวัดสกลนคร จนตราบทุกวันนี้ ดังนั้นชาวผู้ไทรุ่นหลังเมื่อได้ยินคำบอกเล่าจากบรรพบุรุษถึงที่มาว่าเป็นผู้ไทจากเซโปน หากมีโอกาสก็อยากไปเห็นแผ่นดินมาตุภูมิสักครั้ง

อย่างไรก็ตาม แม้ชาวผู้ไทกะป่องจะใช้ภาษาผู้ไทเช่นเดียวกับผู้ไทกลุ่มอื่นในจังหวัดสกลนคร แต่จากการเก็บข้อมูลเบื้องต้นของผู้วิจัยพบว่า มีบางคำที่ผู้ไทกะป่องใช้แตกต่างจากผู้ไทกลุ่มอื่น อาทิ คำถามว่า ‘ไปไหน’ ผู้ไททั่วไปใช้ว่า “ไปสิเลอ” ผู้ไทกะป่องใช้ว่า “ไปตะเลอ” หรือคำว่า ‘หัวเข่า’ ผู้ไททั่วไปใช้ว่า “หัวไค้ย” แต่ผู้ไทกะป่องใช้ว่า “โหนเห่า” เป็นต้น จากการใช้ศัพท์ของชาวผู้ไทกะป่องที่เป็นเอกลักษณ์และมีประวัติความเป็นมาน่าสนใจ อีกทั้งผู้ไทกะป่องอำเภอวาริชภูมิและผู้ไทเมืองเซโปนมีความสัมพันธ์กันดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาภาษาของชาวผู้ไทกะป่องอำเภอวาริชภูมิและภาษาผู้ไทกะป่องที่เมืองเซโปนด้วย

³ คำเรียกกลุ่มผู้ไทที่มาจากเมืองกะป่องในลาวมีชื่อเรียกหลายชื่อ เช่น กะป่อง กะป่อง ก่าป่อง จากการศึกษาเอกสารประวัติผู้ไทกะป่องและเอกสารอื่นๆ ซึ่งรวบรวมโดย อาจารย์ปาน แก้วคำแสน ผู้วิจัยพบว่าอาจารย์ปาน แก้วคำแสน ใช้คำเรียกผู้ไทกลุ่มนี้ทั้งหมด 3 คำ คือ 1) คำว่า “กะป่อง” ในความหมายถึงกลุ่มผู้ไทในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 2) คำว่า “ก่าป่อง” ในเอกสารประวัติผู้ไทกะป่องฉบับตรวจแก้ไข (2551) และ 3) คำว่า “กะป่อง” พบใช้ในเอกสาร 2 แห่ง คือ เอกสารประวัติผู้ไทกะป่อง (2510-ปัจจุบัน) และเอกสาร เลี้ยวหนึ่งของ...ภาษาไทย ถึงความเป็นไทยกะป่อง (2549) นอกจากนี้ในหนังสืออนุสาร อสท.ฉบับเฉลิมพระชนมพรรษา 2557 (สุเทพ ไชยพันธุ์, 2557: หน้า 57) ใช้คำว่า “ผู้ไทกะป่อง” ดังนั้นในวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยจึงใช้คำว่า “กะป่อง” ตามที่การออกเสียงของคนไทยและที่ปรากฏใช้ในเอกสาร

เซโปน เป็นเมืองทางตะวันออกของสะพานนะเขต ตั้งอยู่ภาคกลางของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามเส้นทางหลวงหมายเลข 9 ไป 190 กิโลเมตร เดิมเป็นเมืองหนึ่งที่มีชาวผู้ไทกะป่องเคยอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ปัจจุบันแยกเป็นเซโปนเมืองเก่ากับเซโปนเมืองใหม่ เซโปนเป็นเมืองที่ถูกสงครามทำลายอย่างมาก ปัจจุบันยังคงมีกับระเบิดและซากยุทธโศกกรรมหลงเหลืออยู่ในพื้นที่จำนวนมากแต่ก็ยังมีชาวผู้ไทอาศัยอยู่ในบริเวณเดิมจนถึงปัจจุบัน (การท่องเที่ยวแขวงสะพานนะเขต สปป.ลาว, มปท: 5-6)

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ท่านคำพูน ตูโพทูน(2559) รองเจ้าแขวงสะพานนะเขต กล่าวว่า แขวงสะพานนะเขตเป็นประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวผู้ไท ดังนั้นการใช้ภาษาผู้ไทสื่อสารกันกับภาษาลาวกลุ่มอื่นนั้นถือเป็นเรื่องปกติ มีเพียงวิถีชีวิตของชาวผู้ไทเท่านั้นที่เปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ เพราะชาวผู้ไทแม้จะมีภาษาและวัฒนธรรมเฉพาะของชนเผ่าของตน แต่เพื่อความอยู่รอดก็ต้องมีการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตบางอย่างของตนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน (คำพูน ตูโพทูน, 2559)

ทั้งนี้ จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า ปัจจุบันผู้ไทภาษาผู้ไทกะป่องที่มีอายุต่างกันทั้งในประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมักใช้ศัพท์แตกต่างกัน กล่าวคือผู้สูงอายุใช้ศัพท์ผู้ไทมากกว่าวัยรุ่นที่ใช้ศัพท์ภาษาลาวกลุ่มอื่น ศัพท์กรุงเทพฯ หรือใช้ศัพท์อื่นควบคู่ไปกับศัพท์ผู้ไทในการสื่อสารมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ภาษาผู้ไทกะป่องในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยยึดปัจจัยทางสังคมเรื่องของระดับอายุ มาเป็นแนวทางในการศึกษา การศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์สังคมนั้น “อายุ” ถือเป็นปัจจัยทางสังคมที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ผู้พูดภาษาเดียวกันใช้ภาษาแตกต่างกันได้ ดังที่ ปราณี กุลละวณิชย์ (2535: 21-23) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวกำหนดให้ผู้มีภาษามีสถานภาพทางสังคมแตกต่างกันและอาจทำให้เกิดการแปรภาษานั้น ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ชาติพันธุ์ ชนชั้นทางสังคม และถิ่นที่อยู่อาศัย การใช้ภาษาของคนอายุแตกต่างกันใช้ภาษาต่างกันซึ่งการใช้ภาษาที่แปรไปตามอายุของผู้พูดนั้น ทำให้มีภาษาของวัยรุ่น ภาษาของคนรุ่นใหม่ ภาษาของคนรุ่นเก่า

หากเราพิจารณาการใช้ภาษาของคนรุ่นเก่าไปจนถึงภาษาของคนรุ่นใหม่ จะทำให้เห็นภาพการแปรของภาษาจากอดีตไปสู่อนาคตได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ลาบอฟ (อ้างถึงในอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2544: 39) ที่ว่า เราสามารถมองเห็นความเปลี่ยนแปลงของภาษาได้จากการแปรของภาษาในคนที่ต่างรุ่นต่างอายุกัน ภาษาของผู้พูดที่มีอายุมากที่สุดเปรียบได้กับ

ภาษาของอดีต ภาษาของผู้พูดรุ่นกลางๆ ถือเป็นภาษาปัจจุบัน และภาษาของผู้พูดอายุน้อยถือได้ว่าเป็นภาษาของอนาคต ความแตกต่างกันของภาษาเช่นนี้เปรียบเหมือนความแตกต่างของกาลเวลาจริง ซึ่งลาบอฟเรียกความแตกต่างกันของภาษาเช่นนี้ว่า การเปลี่ยนแปลงในเวลาเสมือนจริง (change in apparent time) ส่วนภาวะที่นำไปสู่ความเปลี่ยนแปลง คือ การมีรูปของภาษาที่ใช้ต่างกันตามรุ่นอายุนั้น ลาบอฟเรียกว่า การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ (change in progress)

อนึ่ง จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า มีผู้ศึกษาการแปรและการเปลี่ยนแปลงการใช้ศัพท์ตามระดับอายุของผู้พูด ส่วนใหญ่ศึกษาเพียงภาษาใดภาษาหนึ่งในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเท่านั้น อาทิ อัญชลี บุรณะสิงห์ (2531) ได้ศึกษาเรื่อง “วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงการใช้คำของคนสามระดับอายุในภาษาไทยเชิง” อัญชลี การัญญมิ (2540) ได้ศึกษาเรื่อง “การเปลี่ยนแปลงการใช้คำในภาษาไทยถิ่นใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามระดับอายุของผู้ใช้ภาษา” รังสิตา สุวรรณมุสิก (2547) ได้ศึกษาเรื่อง “การแปรของคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในผู้พูดสามระดับอายุ” นันทพร ศรจิตติ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบการใช้คำของคนสามระดับอายุในภาษาไทยถิ่นใต้”

ส่วนงานที่ศึกษาการแปรภาษาของคนสามระดับอายุในหลายพื้นที่พบงานของ สุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ(2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การแปรการใช้ศัพท์ในภาษาไทยคำของคนสามระดับอายุ ในโครงการวิจัยชาติพันธุ์: กระบวนทัศน์ใหม่ในการสืบสานภาษาและวัฒนธรรม” ถือเป็นงานวิจัยเรื่องแรกที่ได้ขยายขอบเขตการศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในหลายพื้นที่อย่างชัดเจน โดยเก็บข้อมูลภาษาไทยคำในพื้นที่ทั้งหมด 4 จังหวัด เป็นการศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในพื้นที่ประเทศไทยเท่านั้น ผู้วิจัยยังไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ภาษาผู้ไทของคนสามระดับอายุเปรียบเทียบภาษาเดียวกันต่างพื้นที่แบบข้ามประเทศ แต่พบงานวิจัยที่ศึกษาเปรียบเทียบภาษาอื่นต่างพื้นที่แบบข้ามประเทศ คือ งานของ ศรินยา จิตบรรจง (2553) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงและระบบคำภาษาแสดในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกับประเทศไทย”

ดังนั้นเพื่อเป็นการขยายขอบเขตการศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุให้กว้างขวางขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาผู้ไทกะป๋องที่แตกต่างกันด้านถิ่นที่อยู่อาศัย ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสันนิษฐานไว้ว่า การแปรศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋องในจุดเก็บข้อมูลทั้งในประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีความ

แตกต่างกันอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาเป็นส่วนใหญ่ เพราะได้รับอิทธิพลจากภาษาอื่นที่มีผู้พูดอยู่ในบริเวณเดียวกัน

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2545: 92) ได้กล่าวว่า การสัมผัสภาษา(Language contact) เป็นกระบวนการที่สองภาษาหรือหลายภาษามีอิทธิพลต่อกัน การสัมผัสภาษามักเกิดขึ้นสังคมที่มีภาวะสองภาษาหรือภาวะหลายภาษา และในสังคมดังกล่าวมีผู้รู้สองภาษาหรือหลายภาษาใช้ภาษาสลับหรือปนกัน จุดที่มีการสัมผัสภาษาคือภายในตัวผู้รู้ภาษานั้นเอง จะเห็นได้ว่าการสัมผัสภาษาของบุคคลมีความเกี่ยวข้องกับการสัมผัสภาษาระดับสังคมในแง่ที่ว่า เมื่อสังคมมีภาวะหลายภาษา การมีอิทธิพลต่อกันระหว่างภาษาต่างๆ ย่อมเกิดขึ้นได้ และทำให้เกิดผลตามมาคือ การแปรและการเปลี่ยนแปลงของภาษานั้นเอง

การศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป่องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อันเป็นประโยชน์ที่แน่ที่จะทำให้ทราบลักษณะการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ รวมไปถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ และแนวโน้มการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป่องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้อย่างชัดเจน

วิทยานิพนธ์นี้นอกจากจะทำให้เห็นความแตกต่างและความหลากหลายด้านการใช้ศัพท์ภาษาผู้ไทกะป่องของผู้พูดที่มีวัยแตกต่างกันแล้ว การแปรการใช้ศัพท์ในภาษาผู้ไทกะป่องยังแสดงให้เห็นลักษณะของการแปรภาษาอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาซึ่งเกี่ยวข้องกับระดับอายุหรือวัยของผู้พูดภาษาผู้ไทกะป่องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นอกจากนี้วิทยานิพนธ์นี้ยังเป็นการบันทึกวัฒนธรรมทางภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ท้องถิ่นประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในช่วงเวลาหนึ่งไว้ให้ชนรุ่นหลังได้ศึกษาอีกทางหนึ่งด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป่องประเทศไทยและ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป่องประเทศไทยและ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
3. เพื่อศึกษาปัจจัยเสริมที่ส่งผลต่อการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป่องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สมมติฐานของการวิจัย

1. ศัพท์ผู้ไทกะป๋องในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีการแปรไปตามระดับอายุของผู้พูด โดยผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 จะใช้ศัพท์ผู้ไทมากกว่า ผู้พูดภาษาผู้ไทระดับอายุที่ 2 และ 3 ขณะเดียวกันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 จะใช้ศัพท์อื่นมากกว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2

2. ผู้พูดภาษาผู้ไทกะป๋องในประเทศไทยมีแนวโน้มการใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่นมากกว่าผู้พูดภาษาผู้ไทกะป๋องในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

3. การแปรการใช้ศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีความแตกต่างกันนอกจากระดับอายุของผู้บอกภาษาแล้วยังเกิดจากการสัมผัสภาษาที่แตกต่างกันของผู้บอกภาษาในจุดเก็บข้อมูลแต่ละพื้นที่

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ ในการศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่ที่ใช้ศึกษาภาษาผู้ไท 2 จุดเก็บข้อมูล คือ 1) บริเวณ อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ประเทศไทย

2) บริเวณ เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2. ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะศัพท์ภาษาผู้ไทจากหน่วยอรรถทั้งหมด 600 หน่วยอรรถ ที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกเป็นหน่วยอรรถที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อแสดงให้เห็นการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋อง

3. การศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ผู้วิจัยจะศึกษา 4 ประเด็น คือ 1.รูปแบบการแปรการใช้ศัพท์ 2.การแปรด้านรูปศัพท์ 3.การแปรด้านความหมาย และ 4.การสูญเสียศัพท์

4. ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลการศึกษาคั้งนี้ตั้งตั้งแต่ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2557 – เดือนตุลาคม พ.ศ. 2559

นิยามศัพท์เฉพาะ

ภาษาผู้ไท หมายถึง ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไท ผู้ไทย ภูไท ในงานวิจัยนี้คือ ภาษาผู้ไทกะป่องเฉพาะ 2 จุดเก็บข้อมูลในพื้นที่วิจัย ซึ่งคนทั้งสามระดับอายุใช้ในชีวิตประจำวัน

ภาษาผู้ไทในไทย หมายถึง ภาษาผู้ไทกะป่องในจุดเก็บข้อมูลพื้นที่บริเวณ หมู่ 7 ตำบลวาริชภูมิ อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ประเทศไทย

ภาษาผู้ไทในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หมายถึง ภาษาผู้ไทกะป่องในจุดเก็บข้อมูลพื้นที่บริเวณ บ้านเซโปน เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

คนสามระดับอายุ หมายถึง ชาวผู้ไทกะป่องเฉพาะ 2 จุดเก็บข้อมูลในพื้นที่วิจัย แบ่งเป็นสามระดับอายุ ระดับอายุละ 10 คน คือ 1. ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 เพศชายและเพศหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 55-65 ปี 2. ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 เพศชายและเพศหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 35-45 ปี 3. ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 เพศชายและเพศหญิงที่มีอายุ 15-25 ปี จุดเก็บข้อมูลละ 30 คน รวมผู้บอกภาษาทั้ง 2 จุดเก็บข้อมูล จำนวน 60 คน

หน่วยอรรถ หมายถึง หน่วยแสดงความหมายที่มีความหมายสมบูรณ์ แต่ละหน่วยอรรถอาจแทนด้วยศัพท์จำนวน 1 ศัพท์หรือมากกว่า

คำ หมายถึง หน่วยที่มีความหมายแต่ละหน่วยซึ่งใช้แทนหน่วยอรรถนั้น ๆ และยังไม่ได้ผ่านขั้นตอนการวิเคราะห์ศัพท์

ศัพท์ หมายถึง คำ วลี หรือประโยค ที่วิเคราะห์แล้วว่าเป็นสมาชิกของหน่วยอรรถ แต่ละศัพท์จะมีรูปแปรหรือไม่ก็ได้

ศัพท์ผู้ไท หมายถึง ศัพท์ผู้ไทกะป่องซึ่งเป็นศัพท์ผู้ไทสาขาหนึ่งที่ใช้พูดกันอยู่ในกลุ่มชาวผู้ไทกะป่อง เฉพาะ 2 จุดเก็บข้อมูลในพื้นที่วิจัย

ศัพท์อื่น หมายถึง ศัพท์ยืมจากภาษาไทยกลาง ภาษาไทยกรุงเทพฯ ภาษาลาวกลุ่มอื่น ตามที่ปรากฏในเอกสาร พจนานุกรม งานวิจัย วิทยานิพนธ์ หรือศัพท์สร้างใหม่จากภาษาผู้ไทและศัพท์สร้างใหม่จากภาษาผู้ไทและภาษาอื่น

จุดเก็บข้อมูล หมายถึง หมู่บ้านที่ผู้วิจัยได้เลือกให้เป็นตัวแทนของชุมชนภาษาผู้ไทในพื้นที่วิจัย 2 แห่ง คือ ในประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

การสัมผัสผัสสา หมายถึง กระบวนการที่สองภาษาหรือหลายภาษามีอิทธิพลต่อกัน

การเปลี่ยนแปลงภาษา หมายถึง รูปภาษาในภาษาเดียวกันมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปจากเดิมในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน อาจเกิดได้ทั้งระดับเสียง คำ และประโยค

การแปร หมายถึง การที่สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีรูปร่างลักษณะ คุณสมบัติ หรือส่วนประกอบที่เปลี่ยนแปลงหรือแตกต่างไปจากเดิม การแปรอาจหมายถึง การที่สิ่งของสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีลักษณะเบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานหรือรูปที่เป็นมาตรฐานก็ได้ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2544: 18)

การแปรภาษา หมายถึง การที่รูปในภาษาตั้งแต่ 2 รูปขึ้นไปใช้แทนกันได้โดยไม่ทำให้ความหมายหลักเปลี่ยนไป (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2544: 18)

การแปรศัพท์ หมายถึง คำที่มีความหมายเหมือนกัน อาจใช้แทนกันได้โดยความหมายหลักเหมือนกัน

การแปรความหมาย หมายถึง การที่ผู้บอกภาษาบอกความหมายของศัพท์บางศัพท์แตกต่างกันโดยความหมายที่ใช้อาจมีความหมายกว้างออกหรือแคบเข้าก็ได้

ปัจจัยเสริม หมายถึง สิ่งที่เป็นสาเหตุหรือมีอิทธิพลต่อการใช้ศัพท์ของผู้บอกภาษาหรือผู้พูดนอกเหนือจากระดับอายุที่ผู้บอกภาษาหรือผู้พูดได้รับ ส่งผลให้เกิดการแปรการใช้ศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋องของคนสามารถระดับอายุประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ปัจจัยภายใน หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงภายในระบบของภาษาโดยไม่ได้รับอิทธิพลจากภาษาอื่น ถือเป็นปรากฏการณ์ทางภาษาที่มีการเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งสามารถเกิดได้ทั้งด้านเสียง ศัพท์ ความหมาย รวมไปถึงโครงสร้างของประโยค

ปัจจัยภายนอก หมายถึง การเปลี่ยนแปลงภาษาที่เกิดขึ้นจากกลไกและกระบวนการยืมจากภาษาอื่น รวมไปถึงปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ทางสังคมที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไป

เครื่องหมายและสัญลักษณ์ที่ใช้ในงานวิจัย

งานวิจัยนี้มีเครื่องหมายและสัญลักษณ์ที่ใช้ในงานวิจัย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1.1 เครื่องหมายและสัญลักษณ์ที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องหมาย/สัญลักษณ์	ความหมาย
[ ]	การถ่ายเสียงในระดับสัทศาสตร์เป็นเสียงหรือศัพท์ที่เป็นรูปแปร
/ /	การถ่ายเสียงในระดับสัทศาสตร์เป็นเสียงหรือศัพท์ที่เป็นมาตรฐานในภาษานั้น
~	การแปร
' '	ความหมายของศัพท์

A	ศัพท์ผู้ไทและรูปแบบของศัพท์ผู้ไท
B	ศัพท์อื่นและรูปแบบของศัพท์อื่น
G1	ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 อายุระหว่าง 55-65 ปี
G2	ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 อายุระหว่าง 35-45 ปี
G3	ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 อายุระหว่าง 15-25 ปี
W1	หมวดคำเรียกเครือญาติและสรรพนาม
W2	หมวดคำเรียกส่วนต่างๆ ของร่างกาย
W3	หมวดคำเรียกกิริยาอาการ
W4	หมวดคำเรียกโรคและอาการผิดปกติ
W5	หมวดคำเรียกพืชผักผลไม้
W6	หมวดคำเรียกสัตว์
W7	หมวดคำเรียกสิ่งของเครื่องใช้
W8	หมวดคำขยาย
W9	หมวดคำเรียกธรรมชาติ สี และอาหาร
W10	หมวดคำเรียกอาชีพ เครื่องแต่งกายและลักษณะนาม
W11	หมวดคำบอกทิศทางและสถานที่
W12	หมวดคำถามและคำไวยากรณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการศึกษาดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นแรก การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษากรอบแนวคิดในประเด็น แนวคิดเรื่องการแปรและการเปลี่ยนแปลงภาษา การเปลี่ยนแปลงภาษาตามกาลเวลา แนวคิดเรื่องการสัมผัสภาษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระบบเสียงในภาษาผู้ไท การศึกษาเกี่ยวกับการแปรศัพท์ของคนสามระดับอายุ และงานที่ศึกษาเกี่ยวกับภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ขั้นที่ 2 การเลือกพื้นที่ในการวิจัย

พื้นที่ในการเก็บข้อมูล การศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป่องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการกำหนดจุดเก็บข้อมูลคือเป็นพื้นที่ที่มีกลุ่มชาวผู้ไทอาศัยอยู่และใช้ภาษาผู้ไทสื่อสารในชีวิตประจำวัน โดยอาศัยข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่ได้บันทึกด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวผู้ไทกะป่องไว้⁴ ดังนี้

- 1) ประเทศไทย ผู้วิจัยกำหนดพื้นที่เก็บข้อมูลที่ บ้านวาริช อำเภวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร
- 2) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยกำหนดพื้นที่เก็บข้อมูลที่บ้านเซโปนเมืองเก่าและเซโปนเมืองใหม่ เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต

ขั้นที่ 3 การคัดเลือกผู้บอกภาษา

การศึกษการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป่อง ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้บอกภาษา โดยควบคุมไม่ให้เกิดการแทรกแซงทางภาษาและได้กำหนดคุณสมบัติของผู้บอกภาษาโดยควบคุมตัวแปรต่างๆ ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ ถิ่นที่อยู่ ดังนี้

- 1) อายุ ผู้วิจัยได้กำหนดอายุของผู้บอกภาษาทั้งในประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และแบ่งผู้บอกภาษาออกเป็น 3 ระดับอายุ คือ
  - ระดับอายุที่ 1 อายุระหว่าง 55 – 65 ปี เป็นตัวแทนของกลุ่มผู้สูงอายุ
  - ระดับอายุที่ 2 อายุระหว่าง 35 – 45 ปี เป็นตัวแทนของกลุ่มวัยกลางคน
  - ระดับอายุที่ 3 อายุระหว่าง 15 – 25 ปี เป็นตัวแทนของกลุ่มวัยรุ่นสาว

ระดับอายุของผู้บอกภาษาห่างกัน 10 ปี เพื่อให้สามารถแยกรุ่นอายุได้อย่างชัดเจน ไม่เกิดปัญหาการที่ผู้บอกภาษามีอายุใกล้เคียงกันเกินไป ผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุประกอบด้วยเพศชาย 5 คน เพศหญิง 5 คน ระดับอายุละ 10 คน ผู้วิจัยได้กำหนดผู้บอกภาษาประเทศไทยจำนวน 30 คน และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 30 คน รวมผู้บอกภาษาทั้งหมด 60 คน

⁴ สัมภาษณ์อาจารย์ปาน แก้วคำแสน ปราชญ์ภาษาผู้ไทกะป่องประจำจังหวัดสกลนคร อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญพิเศษของสมาคมชาวผู้ไทจังหวัดสกลนครและสมาคมผู้ไทโลก

2) การศึกษา ผู้บอกภาษาจะมีการศึกษาไม่เกินการศึกษาขั้นพื้นฐาน⁵ เพราะหากระดับการศึกษาสูงกว่านี้โอกาสที่ผู้บอกภาษาทั้งชาวผู้ไทในประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะใช้ศัพท์ในภาษาอื่นซึ่งเป็นภาษาที่ใช้ในโรงเรียนจะมีมากขึ้น

3) อาชีพ ผู้บอกภาษาต้องมีอาชีพคล้ายคลึงกันคือเกษตรกรรม รับจ้างทั่วไปในชุมชน หรือไม่ได้ประกอบอาชีพ เนื่องจากเป็นอาชีพที่ไม่ต้องเดินทางหรือติดต่อพบปะกับคนต่างถิ่นเท่าใดนักเพราะการติดต่อพบปะกับคนต่างถิ่นมีโอกาสทำให้ภาษาเกิดการเปลี่ยนแปลงได้ ส่วนกลุ่มวัยรุ่นเป็นนักเรียนแต่การศึกษาไม่เกินเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

4) ถิ่นที่อยู่ ผู้บอกภาษาจะต้องเกิดและเติบโตอยู่ในพื้นที่ที่วิจัยที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ในข้อตกลงเบื้องต้น และพูดภาษาผู้ไทในชีวิตประจำวัน มีความสามารถในการใช้ภาษา มีประสบการณ์ ประสบความสำเร็จ มีอวัยวะในการออกเสียงครบถ้วน และมีมนุษยสัมพันธ์ดี และเต็มใจให้ข้อมูล

ขั้นที่ 4 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาคครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม และมีวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1.1 เครื่องมือทดสอบเสียงวรรณยุกต์เพื่อแสดงหน่วยเสียงวรรณยุกต์และการแตกตัวในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว คือ ตารางทดสอบเสียงวรรณยุกต์ ดัดแปลงจากตารางทดสอบเสียงวรรณยุกต์ของ (Gedney, 1972: 483) และโปรแกรม praat version 5.3.53 ดังนี้

⁵ การศึกษาขั้นพื้นฐานของไทยตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) 2545 มีการจัดระบบการศึกษาขั้นประถมศึกษา 6 ปี มัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี และมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี หรือระบบ 6-3-3 ทุกคนต้องศึกษาอย่างน้อยถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การศึกษาขั้นพื้นฐานของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว(ฉบับปรับปรุง) การปฏิรูปครั้งที่ 4 ปี ค.ศ. 2006-2015 ได้ออกกฎหมายฉบับปรับปรุงใหม่ ในมาตรา 18 ได้ปฏิรูประบบการศึกษาขั้นพื้นฐานของลาวจากระบบ 11 ปี ประถมศึกษาเรียน 5 ปี มัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี และมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี(5+3+3) เป็นระบบ 12 ปี ประถมศึกษาเรียน 5 ปี มัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี และมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี (5+4+3) และเริ่มจัดตั้งปฏิบัติหลักสูตรใหม่ เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2009 การศึกษาขั้นพื้นฐานของลาวเทียบเท่าของไทยคือ ทุกคนต้องศึกษาอย่างน้อยจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตารางที่ 1. 2 ตารางทดสอบเสียงวรรณยุกต์

พยัญชนะต้น ดั้งเดิม	เสียงวรรณยุกต์ดั้งเดิมในภาษาไทย				
	พยางค์เป็น			พยางค์ตาย	
	A	B	C	DL	DS
กลุ่มที่ 1	หู	ไซ	ข้าว	ขาด	หมัด
	ขา	ผ่า	เสือ	เหงือก	สุก
	หัว	เช่า	ไซ้	หาบ	ผัก
กลุ่มที่ 2	ปี	ป่า	ป่า	ปอด	กบ
	ตา	ไก่อ	กล้า	ปีก	ตบ
	กิน	แก	ต้ม	ตอก	เจ็บ
กลุ่มที่ 3	บิน	บ้า	บ้า	แดด	เบ็ด
	แดง	บ่าว	บ้าน	อาบ	ดิบ
	ดาว	ต่ำ	อ้า	ดอก	อก
กลุ่มที่ 4	มือ	พี่	น้ำ	มิด	นก
	ควาย	พ่อ	น้อง	ลูก	มัด
	นา	ไร่	ม้า	เลือด	ลัก

4.1.2 เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลการใช้ศัพท์ผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุ เพื่อศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้แก่

- 1) แบบบันทึกประวัติผู้บอกภาษา
- 2) รายการศัพท์ที่ใช้วิเคราะห์การแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ จำนวน 600 หน่วยอรรถ
- 3) ภาพประกอบและอุปกรณ์ เช่น รูปภาพพืช ผัก ผลไม้ สัตว์ สิ่งของเครื่องใช้ เพื่อให้ผู้บอกภาษาเข้าใจความหมายแต่ละหน่วยอรรถ

4.1.3 เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลปัจจัยเสริมที่ส่งผลต่อการการใช้ศัพท์ผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้แก่

- 1) แบบสอบถามข้อมูลด้านความสามารถในการใช้ภาษา
- 2) แบบสอบถามพฤติกรรมกาเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อ
- 3) แบบสอบถามทัศนคติต่อภาษา

4.1.4 อุปกรณ์ประกอบการเก็บข้อมูลภาคสนาม ได้แก่

- 1) เครื่องบันทึกเสียง Sony lcd-sx734, Olympus vn-712pc
- 2) กล้องถ่ายภาพ
- 3) สมุดบันทึก ดินสอ ปากกา

4.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือเก็บข้อมูลภาคสนามในงานวิจัยนี้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.2.1 สร้างเกณฑ์ในการคัดเลือกหน่วยอรรถ ผู้วิจัยสร้างเกณฑ์ในการคัดเลือกหน่วยอรรถเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำรายการศัพท์ที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกหน่วยอรรถไว้ ดังนี้

1) เป็นศัพท์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน มีความหมายแน่นอน เช่น คำเรียกเครือญาติ และสรรพนาม คำเรียกอวัยวะ คำเรียกกิจการการ คำเรียกสัตว์ คำเรียกพืช ผัก ผลไม้ คำเรียกสิ่งของเครื่องใช้ คำเรียกเครื่องแต่งกาย

2) รายการศัพท์จำนวน 600 หน่วยอรรถที่ใช้ในการรวบรวมศัพท์ผู้วิจัยแบ่งเป็นศัพท์ผู้ไทและศัพท์ผู้ไทที่มีเสียงปฏิภาคกับภาษาไทยกรุงเทพฯ และภาษาลาว เพื่อให้มีศัพท์จำนวนมากพอที่จะแสดงการแปรการใช้ศัพท์ได้อย่างชัดเจน ดังนั้นจึงมีหน่วยอรรถที่เป็นศัพท์ผู้ไทจำนวน 163 หน่วยอรรถ และหน่วยอรรถที่เป็นศัพท์ผู้ไทที่มีเสียงปฏิภาคกับภาษาไทยกรุงเทพฯ และภาษาลาว จำนวน 437 หน่วยอรรถ

3) เป็นหน่วยอรรถที่เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับภาษาผู้ไทใช้รูปศัพท์ต่างกับภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือภาษาไทกลุ่มอื่นซึ่งมีปฏิภาคกับศัพท์อื่นในภาษาตระกูลไท หรือเป็นศัพท์ที่แสดงเอกลักษณ์ทางเสียงของภาษาผู้ไท ศัพท์ที่เป็นปฏิภาคกับหน่วยเสียงภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือภาษาลาวมีดังนี้

3.1 เป็นศัพท์ที่มีหน่วยเสียงสระเป็นปฏิภาคกับหน่วยเสียงสระในภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือภาษาลาว

3.2 ศัพท์ที่มีสระเสียงยาวตามด้วยตัวสะกดแม่ กก ในภาษาผู้ไทจะกลายเป็นสระเสียงสั้นไม่มีตัวสะกด

3.3 เป็นศัพท์ที่มีเสียงพยัญชนะเป็นปฏิภาคกับหน่วยเสียงพยัญชนะใน

ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือภาษาลาว สรุปรูปหน่วยเสียงที่มีปฏิภาคกับหน่วยเสียงสระในภาษาไทย กรุงเทพฯ หรือภาษาลาวได้ ดังนี้

1) ia → e: เช่น

หน่วยอรรถ	ภาษาไทยกรุงเทพฯ	ภาษาลาว	ภาษาผู้ไท
'เมีย'	/mia ² /	/mia ² /	/me: ² /

2) wa → ə: เช่น

หน่วยอรรถ	ภาษาไทยกรุงเทพฯ	ภาษาลาว	ภาษาผู้ไท
'เรือ'	/rua ² /	/hia ² /	/hə: ² /

3) ua → o: เช่น

หน่วยอรรถ	ภาษาไทยกรุงเทพฯ	ภาษาลาว	ภาษาผู้ไท
'หัว'	/hua ¹ /	/hua ¹ /	/ho: ² /

4) aj → ə: เช่น

หน่วยอรรถ	ภาษาไทยกรุงเทพฯ	ภาษาลาว	ภาษาผู้ไท
'ใจ'	/caj ¹ /	/caj ¹ /	/cə: ¹ /

5) kh → h เช่น

หน่วยอรรถ	ภาษาไทยกรุงเทพฯ	ภาษาลาว	ภาษาผู้ไท
'แขน'	/khe:n ² /	/khe:n ² /	/hɛ:n ¹ /

6) vv+k → v+? เช่น

หน่วยอรรถ	ภาษาไทยกรุงเทพฯ	ภาษาลาว	ภาษาผู้ไท
'ลูก'	/lu:k ³ /	/lu:k ³ /	/lu? ³ /

5) เป็นหน่วยอรรถที่ไม่มีลักษณะเป็นคำอุทาน คำคะนอง ตลอดจนคำไม่สุภาพหรือคำหยาบ และไม่เป็นคำยืมภาษาต่างประเทศ

6) เป็นหน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุเข้าใจ

7) การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการใช้ศัพท์ของผู้บอกภาษาสร้างรายการศัพท์โดยใช้หน่วยอรรถ (semantic units) หน่วยอรรถที่ผู้วิจัยคัดเลือกเป็นหน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุและเข้าใจตรงกัน ดังนั้นจึงทำให้การแปรด้านความหมายของหน่วยอรรถจากหน่วยอรรถทั้งหมด 600 หน่วยอรรถพบเป็นจำนวนน้อย

4.2.2 รายการศัพท์ ผู้วิจัยสร้างรายการศัพท์สัมภาษณ์ผู้บอกภาษาเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ โดยคัดเลือกหน่วยอรรถที่ใช้ในการศึกษาตามเกณฑ์ข้อ 2.2.1 จำนวน 600 หน่วยอรรถ ผู้วิจัยได้รวบรวมหน่วยอรรถที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ดังนี้

- 1) รายการคำจากหนังสือภาษาไทย ของวิไลวรรณ ชนิษฐานันท์ (2520)
- 2) การวิเคราะห์คำศัพท์ภาษาไทย อำเภอพรหมานนิคม จังหวัดสกลนคร: ศึกษาเฉพาะกรณีเปรียบเทียบคำศัพท์ของบุคคลสามระดับ ของจินตนา ศุภย์จันทร์(2539)
- 3) คำพินฐานภาษาไทย: การศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์เชิงประวัติของโรชนี คนหาญ (2546)
- 4) การศึกษาเปรียบเทียบคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นในจังหวัดสกลนครของ มุจลินทร์ ลักษณะวงษ์ (2551)
- 5) ภาษาผู้ไทเพื่อสุขภาพ ของ ัญญลักษณ์ ไชยสุขและ Asger Mollerup (2556)
- 6) รวบรวมจากเอกสารผู้ไทกระโปง อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ของอาจารย์ปาน แก้วคำแสน (2510) ปราชญ์ท้องถิ่นอำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนครในฐานะเจ้าของภาษาได้รวบรวมคำศัพท์ไว้

จากนั้นผู้วิจัยจำแนกรายการคำศัพท์จำนวน 600 หน่วยอรรถ ตามความหมายแบ่งออกเป็น 12 หมวด ดังนี้

1. หมวดคำเรียกเครือญาติและสรรพนาม	จำนวน 46 หน่วยอรรถ
2. หมวดคำเรียกส่วนต่างๆ ของร่างกาย	จำนวน 30 หน่วยอรรถ
3. หมวดคำเรียกกิริยาอาการ	จำนวน 125 หน่วยอรรถ
4. หมวดโรคและอาการผิดปกติ	จำนวน 55 หน่วยอรรถ
5. หมวดคำเรียกพืช ผัก ผลไม้	จำนวน 42 หน่วยอรรถ
6. หมวดคำคำเรียกสัตว์	จำนวน 27 หน่วยอรรถ
7. หมวดคำเรียกสิ่งของเครื่องใช้	จำนวน 78 หน่วยอรรถ
8. หมวดคำขยาย	จำนวน 67 หน่วยอรรถ
9. หมวดคำเรียกธรรมชาติ สี และอาหาร	จำนวน 35 หน่วยอรรถ
10. หมวดคำเรียกอาชีพ เครื่องแต่งกาย และลักษณะนาม	จำนวน 42 หน่วยอรรถ
11. หมวดคำบอกทิศทางและสถานที่	จำนวน 32 หน่วยอรรถ

12.หมวดคำถามและคำไวยากรณ์

จำนวน 21 หน่วยย่อย

4.2.3 แบบบันทึกประวัติผู้บอกภาษา เพื่อใช้บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับประวัติส่วนตัวของผู้บอกภาษา เพื่อเป็นหลักฐานยืนยันว่าผู้บอกภาษามีคุณสมบัติตรงตามที่ได้กำหนดไว้ตามเกณฑ์ข้อ 1.2

แบบสอบถามประวัติผู้บอกภาษา	
ที่...../.....	
ชื่อ-สกุล.....	อายุ.....ปี
เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	โทรศัพท์.....
ระดับการศึกษาสูงสุด	
☐ ต่ำกว่าประถม ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย	
☐ <u>ปวช./ปวส.</u> ☐ ปริญญาตรี ☐ อื่นๆ.....	
อาชีพ.....	
สถานภาพ ☐ โสด ☐ สมรส ☐ หย่าร้าง ☐ อื่นๆ.....	
ภูมิลำเนา.....	
การโยกย้ายที่อยู่อาศัย	
☐ ไม่เคย	
☐ เคย ยายมาแล้ว.....ครั้ง	
	ย้ายมาที่อยู่ปัจจุบันได้.....ปี
ที่อยู่ปัจจุบัน	

ภาพที่ 1.1 แบบสอบถามประวัติผู้บอกภาษา

4.2.4 แบบสอบถามข้อมูลด้านความสามารถในการใช้ภาษาซึ่งเป็นปัจจัยเสริม ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นข้อมูลด้านความสามารถในการใช้ภาษา ส่วนที่สองเป็นการเลือกใช้ภาษาของผู้พูด

ส่วนแรกเป็นข้อมูลด้านความสามารถในการใช้ภาษา ผู้วิจัยต้องการทราบว่าผู้บอกภาษาผู้ใดที่ในปัจจุบันเป็นผู้มีภาวะสองภาษาหรือหลายภาษาหรือไม่ โดยสอบถามความสามารถด้านการพูด การฟัง การเขียน และการอ่าน ของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทั้งนี้จากแบบสอบถามด้านความสามารถในการใช้ภาษาในส่วนแรกนี้จะมีความสอดคล้องกับการเลือกใช้ภาษาของผู้พูดหรือผู้บอกภาษาตามแวดวงภาษาในส่วนที่สอง

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านความสามารถในการใช้ภาษา
 กรุณาตอบแบบสอบถามด้านความสามารถในการใช้ภาษาของท่านในชีวิตประจำวัน โดยเติมเครื่องหมาย ✓ ในช่องภาษาที่ท่านใช้ในการพูด การฟัง และการเขียน ดังนี้

ทักษะทางภาษา	ภาษาที่ใช้
1. ความสามารถในการพูด	☐ ภาษาผู้ไท ☐ ภาษาลาวอีสาน ☐ ภาษาไทย ☐ ภาษาลาว ☐ ภาษาอื่นๆ โปรดระบุ..... .....
2. ความสามารถในการฟัง	☐ ภาษาผู้ไท ☐ ภาษาลาวอีสาน ☐ ภาษาไทย ☐ ภาษาลาว ☐ ภาษาอื่นๆ โปรดระบุ..... .....
3. ความสามารถในการเขียน	☐ ภาษาไทย ☐ ภาษาลาว ☐ ภาษาอื่นๆ โปรดระบุ..... .....

ภาพที่ 1.2 แบบสอบถามข้อมูลด้านความสามารถในการใช้ภาษา

ส่วนที่สองเป็นการเลือกใช้ภาษาของผู้พูด การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกใช้ภาษาของผู้พูดหรือผู้บอกภาษา ผู้วิจัยนำแนวคิดเกี่ยวกับแวดวงภาษามาใช้สร้างแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแวดวงที่ใช้ในงานวิจัยนี้โดยพิจารณาจากความแตกต่างด้านความเป็นทางการของแวดวง เพื่อแสดงให้เห็นว่าการเลือกใช้ภาษาของชาวผู้ไทกะป๋องมีความแตกต่างไปตามแต่ละแวดวงอย่างไร ผู้วิจัยได้กำหนดแวดวงที่ใช้ในการศึกษา 4 แวดวง คือ งานประเพณี ครอบครัว เพื่อน และการติดต่อในสถานที่ราชการ

แบบสอบถามด้านความสามารถในการใช้ภาษานี้ เป็นข้อมูลเสริมในการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ

ส่วนที่ 2-----การเลือกใช้ภาษา

จงเติมเครื่องหมาย ✓ ในช่องภาษาที่ท่านใช้สนทนากับคู่สนทนาตามแถวต่างๆ ดังนี้

ข้อ	แถว	คู่สนทนา	ภาษาที่ใช้					
			ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	อีสาน	ภาษาไทย	ภาษาลาว	อื่นๆ (ระบุ)
1	งานประเพณี							
2	ครอบครัว							
3	เพื่อน							
4	การติดต่อสื่อสารในสถานที่ราชการ							

ภาพที่ 1.3 แบบสอบถามข้อมูลด้านความสามารถในการใช้ภาษาส่วนที่ 2

2.2.4 แบบสอบถามพฤติกรรมกรเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อ เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อ

1.ปัจจุบันท่านเลือกรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อประเภทใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต อื่นๆ โปรดระบุ.....

2.เมื่อว่างจากการทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันท่านเลือกรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อประเภทมากที่สุด
วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต อื่นๆ โปรดระบุ.....

3.ความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ

ประเภทสื่อ	ความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสาร/สัปดาห์				
	1-2 วันต่อสัปดาห์	3-4 วันต่อสัปดาห์	5-6 วันต่อสัปดาห์	ทุกวัน	ไม่เปิดรับ
1.วิทยุ					
2.โทรทัศน์					
3.หนังสือพิมพ์					
4.อินเทอร์เน็ต					

4.ระยะเวลาในการรับข้อมูลข่าวสาร(เฉลี่ยต่อครั้งโดยประมาณ)

ประเภทสื่อ	ระยะเวลาในการรับข้อมูลข่าวสาร/วัน					
	ต่ำกว่า 15 นาที	15-30 นาที	30-60 นาที	1-2 ชั่วโมง	มากกว่า 2 ชั่วโมง	ไม่เปิดรับ
1.วิทยุ						
2.โทรทัศน์						

ภาพที่ 1.4 แบบสอบถามพฤติกรรมกรเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อ

4.2.5 แบบสอบถามทัศนคติต่อการใช้ภาษาของชาวผู้ไท ผู้วิจัยได้ดัดแปลง

แบบสอบถามทัศนคติจาก สุวิไล เปรมศรีรัตน์และคณะ (2551a, 2551b) และ ยุกทกะ โทมิโอะกะ (2552: 152) โดยกำหนดตัวเล็อกแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คำถามทัศนคติต่อภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามงานวิจัยนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะของภาษาที่ใช้ในการสื่อสารประกอบไปด้วยคำถามที่เป็นคำถามเชิงบวกและคำถามเชิงลบจำนวน 12 ข้อ ให้ผู้บอภาษาเลือกตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นจากระดับ 5-1 โดยทุกข้อคำถาม ระดับ 5 = เห็นด้วยมากที่สุด และระดับ 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด คำถามเชิงบวกและคำถามเชิงลบที่ใช้ในแบบสอบถามทัศนคติในงานวิจัยนี้เกี่ยวข้องกับสถานการณ์การใช้ภาษาที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น คำถามข้อ 2. “เป็นภาษาที่แสดงความเป็นกันเอง” ผู้บอภาษาบางคนอาจมีความคิดเห็นว่าภาษาผู้ไทแสดงความเป็นกันเองมากกว่าภาษาอื่นในสถานการณ์ที่ไม่เป็นทางการ เป็นต้น ข้อมูลจากแบบสอบถามทัศนคติต่อการใช้ภาษาเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ

ตอนที่ 4 ทศบุคคลต่อภาษา

ชื่อ-นามสกุล..... เพศ ชาย หญิง

อายุ 15-25 ปี 35-45 ปี 55-65 ปี

ถิ่นที่อยู่ อําเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร เมืองเซโปน แขวงสะเทินน้ะเขต

จงเติมเครื่องหมาย ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านในข้อความต่อไปนี้

โดย 5 = เห็นด้วยมากที่สุด 4 = เห็นด้วยมาก 3 = เห็นด้วยปานกลาง 2 = เห็นด้วยน้อย 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ	คำถาม	ภาษาผู้ไท					ภาษาไทย					ภาษาลาว/ลาวอีสาน					ภาษา.....				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1	เป็นภาษาที่สวยงาม																				
2	เป็นภาษาที่แสดงความเป็นกันเอง																				
3	เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารได้ตรงประเด็น																				
4	เป็นภาษาที่ทันสมัย																				
5	เป็นภาษาที่มีสำเนียงไม่ไพเราะ																				
6	เป็นภาษาที่มีความซับซ้อน																				
7	เป็นภาษาที่ไม่สามารถแสดงอารมณ์ได้ชัดเจน																				
8	เป็นภาษาที่ไม่มีแบบแผน																				

ภาพที่ 1.5 แบบสอบถามทัศนคติต่อภาษา

ขั้นที่ 5 การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยนำร่อง (pilot study) เพื่อทดสอบเครื่องมือรายการศัพท์ว่าหน่วยอรรถที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้บอภาษาทุกระดับอายุในพื้นที่จุดเก็บข้อมูลประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเข้าใจตรงกันหรือไม่ ผู้บอภาษาจะเข้าใจหน่วยอรรถที่ผู้วิจัยสอบถามถูกต้องหรือไม่ หน่วยอรรถแต่ละหน่วยอรรถใช้ภาษาได้เหมาะสมหรือไม่ ผู้วิจัยจึง

นำรายการศัพท์ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำจากผู้ตอบแบบสอบถาม หน่วย อรรถไคที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุไม่เข้าใจก็เปลี่ยนหน่วยอรรถและแก้ไขบางหน่วยอรรถตาม คำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทางภาษา

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของรายการศัพท์จำนวน 600 หน่วยอรรถ โดยนำไป ตรวจสอบกับผู้เชี่ยวชาญภาษาไทย เพื่อความถูกต้องของศัพท์กับผู้เชี่ยวชาญภาษาไทย คือ

5.1 อาจารย์ปาน แก้วคำแสน ชาวผู้ไทกะป่องอำเภวาริชภูมิ ปัจจุบันเป็นปราชญ์ภาษาผู้ ไทกะป่องประจำจังหวัดสกลนคร และเป็นอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญพิเศษของสมาคมชาวผู้ไทจังหวัด สกลนครและสมาคมผู้ไทโลก

5.2 นายคำพูน ตูไพฑูร รองเจ้าแขวงสะหวันเขต ชาวผู้ไทในสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว

อาจารย์ปาน แก้วคำแสน

ท่านคำพูน ตูไพฑูร

ภาพที่ 1.6 ผู้เชี่ยวชาญภาษาผู้ไทกะป่องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว

ขั้นที่ 6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1 การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะให้ผู้พูดภาษาผู้ไทคนอื่นๆ เป็นล่าม สัมภาษณ์ผู้บอกภาษา ตามรายการคำศัพท์ที่เตรียมไว้ จำนวน 600 หน่วยอรรถ หากคำใดมีความหมายไม่ชัดเจนผู้วิจัย ก็จะยกตัวอย่างประกอบหรือให้ดูของจริงหรือดูภาพประกอบ ล่ามชาวผู้ไทประเทศไทยและ สาธารณรัฐประชาชนลาวช่วยผู้วิจัยในการซักถาม แต่บางครั้งผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาด้วย ประโยคภาษาลาวหรืออีสาน ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาค อีสาน มีความถนัดและใช้ภาษาลาวหรือภาษาอีสานได้เป็นอย่างดี และผู้วิจัยเห็นว่าการใช้ภาษา

ดังกล่าวในการสัมภาษณ์นั้น จะช่วยลดความประหม่าในการให้ข้อมูลและสร้างความเป็นกันเองแก่ผู้บอกภาษาทำให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง ซึ่งมีวิธีการดังนี้

6.1.1 ผู้วิจัยให้ผู้บอกภาษาดูของจริงประกอบการซักถาม เช่น ผู้วิจัยซึ่งไปที่ “เขน” แล้วถามว่า “อันนี้เ็นว่าอียัง” (‘สิ่งนี้เรียกว่าอะไร’)

6.1.2 ผู้วิจัยให้ผู้บอกภาษาดูที่รูปภาพประกอบการซักถามบางหน่วย
อรรถ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้บอกภาษาเข้าใจตรงกันเพื่อให้ได้คำที่ต้องการ

รูปภาพประกอบการถาม
หน่วยอรรถ ‘ฟักทอง’

รูปภาพประกอบการถาม
หน่วยอรรถ ‘แมงป่อง’

รูปภาพประกอบการถาม
หน่วยอรรถ ‘บานไม่รู้โรย’

ภาพที่ 1.7 ภาพประกอบการซักถามบางหน่วยอรรถ

6.1.3 ผู้วิจัยแสดงท่าทางประกอบ เช่น “เดิน” แล้วถามผู้บอกภาษา ว่า “หนู/เอื้อยกำลังเห็ดหยังอยู่” (“หนู/พีกำลังทำอะไรอยู่”)

6.1.4 ผู้วิจัยใช้คำถามประกอบการอธิบาย เช่น “เฮาใช้ฮีหยังชดน้ำแกงหรือตักแกวกิน” (“เราใช้อะไรชดน้ำแกงหรือตักกับข้าว”)

6.1.5 ใช้คำถามโดยตรง เช่น “พ่อของแม่เ็นว่าฮีหยัง” (“พ่อของแม่เรียกว่าอะไร”)

6.1.6 บางหมวดศัพท์ เช่น หมวดคำถามและคำไวยากรณ์ ผู้วิจัยให้ผู้บอกภาษาพูดประโยคเป็นภาษาผู้ไทให้ฟัง เช่น “จะไปไสภาษาผู้ไทเง้าว่าจ้งใด” (“จะไปไหนภาษาผู้ไทพูดว่าอย่างไร”)

6.1.7 ผู้วิจัยสอบถามผู้บอกภาษาเพิ่มเติมว่าศัพท์ดังกล่าวใช้พูดเฉพาะกับชาวผู้ไทหรือใช้พูดกับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ชาวผู้ไท กรณีใช้พูดกับชาวผู้ไทแต่กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ชาวผู้ไทใช้คำอื่นก็จะให้ผู้บอกภาษาบอกคำอื่นที่ใช้ด้วย

6.2 ให้ผู้บอกภาษาออกเสียงคำละ 2-3 ครั้ง

6.3 เมื่อฟังเสียงของผู้บอกภาษาจนแน่ใจว่าเป็นเสียงอะไรแล้ว ผู้วิจัยออกเสียงคำนั้นตามผู้บอกภาษา แล้วจึงบันทึกโดยใช้สัทอักษร IPA (International Phonetic Association)⁶ ในตารางรายการคำศัพท์ที่เตรียมไว้

6.4 บันทึกเสียงเพื่อเป็นหลักฐานในการตรวจสอบข้อมูลภายหลัง โดยให้ผู้บอกภาษาออกเสียงคำละ 2 ครั้ง โดยเว้นระยะห่างระหว่างการออกเสียงครั้งแรกและครั้งที่สองพอสมควร เพื่อเป็นหลักฐานในการตรวจสอบข้อมูลภายหลัง

6.5 บันทึกข้อมูลลงในตารางรายการคำศัพท์ที่เตรียมไว้

6.6 ในกรณีที่มีปัญหาหรือสงสัยผู้วิจัยจะกลับไปซักถามผู้บอกภาษาอีกครั้งจนเป็นที่เข้าใจ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยให้ผู้บอกภาษาเล่าเรื่องต่างๆ เป็นภาษาผู้ไทให้ฟัง เช่น เรื่องประเพณีพิธีกรรมต่างๆ ในหมู่บ้าน ประสบการณ์ชีวิต ญาติพี่น้อง แล้วบันทึกเสียงเก็บไว้ประกอบการวิเคราะห์การใช้ศัพท์

⁶ ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้สัทอักษรตามแบบของ วิลลิวรอน ชนิษฐนันท์(2520: 2-5) ส่วนหน่วยเสียงที่ไม่นำมาใช้คือหน่วยเสียง /v/ โดยผู้วิจัยใช้หน่วยเสียง /w/ เป็นเสียงโฆษะเกิดที่ริมฝีปากทั้งคู่แทน เพื่อให้ตรงกับการออกเสียงของชาวผู้ไทกะป่องในปัจจุบัน และใช้สัทอักษรตามแบบของ กาญจนา นาคสกุล (2520: 42-43) ในหน่วยเสียง /ɛ/ /ɛ:/ /u/ /u:/ และเขียนสระเสียงยาวตามแบบของ กาญจนา นาคสกุล

ขั้นที่ 7 การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 สร้างเกณฑ์ในการวิเคราะห์ด้านการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

วิทยานิพนธ์นี้มีหน่วยอรรถที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 600 หน่วยอรรถ ผู้วิจัยคัดเลือกหน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุให้ข้อมูลได้ครบ ตัดหน่วยอรรถที่มีลักษณะซ้ำซ้อนกันหรือมีความหมายกำกวมไม่สามารถวิเคราะห์ได้ออกไป บางหน่วยอรรถผู้บอกภาษาบางคนหรือบางกลุ่มอายุมีการใช้ศัพท์ตั้งแต่ 2 ศัพท์ขึ้นไปในหน่วยอรรถเดียว ซึ่งศัพท์เหล่านี้อาจเกิดจากการแปรเสียงพยัญชนะ สระ อย่างใดอย่างหนึ่ง บางคำก็มีการแปรเสียงทั้งเสียงพยัญชนะหรือสระทั้งหมด ดังนั้นเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในการวิเคราะห์ศัพท์ ผู้วิจัยจึงกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาว่าเป็นศัพท์เดียวกันหรือคนละศัพท์ในการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1) เกณฑ์ในการวิเคราะห์ว่าเป็นคนละศัพท์

1.1 ศัพท์ที่มีรูปต่างกันทั้งคำที่ใช้แทนหน่วยอรรถเดียวกัน แม้คำนั้นจะเป็นคำพยางค์เดียวหรือหลายพยางค์ และมีจำนวนพยางค์ไม่เท่ากัน หากความแตกต่างนั้นไม่สามารถอธิบายด้วยเกณฑ์การแปรเสียง แม้มีความหมายเหมือนกันผู้วิจัยถือว่าเป็นคนละศัพท์ เช่น

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
'พูด,คุย'	/ʔɛ:n ³ /	//lo:m ² /

1.2 ศัพท์ที่เกิดจากการรวมหน่วยคำตั้งแต่ 2 หน่วยคำขึ้นไปมีจำนวนพยางค์เท่ากัน อาจมีหน่วยคำหนึ่งเหมือนกันและมีหน่วยคำหนึ่งแตกต่างกัน ผู้วิจัยถือว่าเป็นคนละศัพท์ หากไม่มีเอกสารระบุว่า เป็นคำภาษาใด เพราะเป็นศัพท์สร้างใหม่ในภาษาผู้ไทที่ปรากฏในพื้นที่เก็บข้อมูล ผู้วิจัยจะจัดว่าเป็นคนละศัพท์ เช่น

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 2,3
'เท่าไหร่'	/ha:w ² lo: ² /	/tho: ³ lo: ² /

1.3 ศัพท์ที่เกิดจากเสียงที่แปรกัน เนื่องจากคำนั้นเป็นคำศัพท์พื้นฐานและร่วมภาษาตระกูลไท(Tai) ซึ่งแม้ว่าจะสามารถอธิบายได้ด้วยเกณฑ์ด้านการแปรเสียง แต่คำนั้นแสดงลักษณะเฉพาะทางเสียงของภาษาผู้ไทซึ่งมีปฏิภาคกับภาษาตระกูลไทอื่นๆ ผู้วิจัยจะจัดให้เป็นคนละศัพท์ เช่น

หน่วยอรรถ	ภาษาผู้ไท	ศัพท์ลาว	ระดับอายุที่ 3
'รักษา'	/po: ¹ /	/pua ¹ /	/pua ¹ /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ 'รักษา' ภาษาผู้ไทจะป่องใช้ว่า /po:¹/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /pua¹/ แม้ว่าศัพท์ดังกล่าวสามารถอธิบายได้ด้วยเกณฑ์การแปรเสียงซึ่งมีการแปรเสียงสระ /o:/ กับ /ua/ แต่เนื่องจากระบบเสียงในภาษาผู้ไทไม่มีสระประสม ดังนั้นผู้วิจัยจึงจัดให้ /pua¹/ เป็นคนละหน่วยศัพท์กับ /po:¹/ และเป็นคำยืมจากภาษาลาว

2) เกณฑ์ในการวิเคราะห์ว่าเป็นรูปแปรของศัพท์เดียวกัน

2.1 ศัพท์ 2 ศัพท์ที่ใช้แทนหน่วยอรรถเดียวกัน หากมีบางพยางค์ต่างกันและความต่างนั้นสามารถอธิบายได้ด้วยเกณฑ์การแปรเสียงถือว่าเป็นรูปแปรของศัพท์เดียวกัน แม้มีหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงใดหน่วยเสียงหนึ่งแตกต่างกัน แต่ความหมายของคำไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจัดให้เป็นรูปแปรของคำศัพท์เดียวกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

2.1.1 ศัพท์ที่มีเสียงแตกต่างกันที่เสียงพยัญชนะต้น ซึ่งสามารถอธิบายได้ทางสัทศาสตร์ เช่น

หน่วยอรรถ	ภาษาผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
'เล่น'	/din ⁴ /	/lin ⁵ /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ 'เล่น' ภาษาผู้ไทจะป่องใช้ /din⁴/ ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ /lin⁵/ ซึ่งศัพท์ผู้ไทจะป่องกับศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้มีการแปรเสียงพยัญชนะต้นจาก /d/ เป็น /l/ ทำให้เกิดการแปรศัพท์ดังกล่าวจากการใช้ของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ

2.1.2 ศัพท์ที่มีเสียงแตกต่างกันที่เสียงพยัญชนะท้าย เช่น

หน่วยอรรถ	ภาษาผู้ไท	ระดับอายุที่ 2,3
'เรอ'	/ʔə:p²/	/ʔə:p²/ ~ /ʔə:m⁴/

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ 'เรอ' ภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ /ʔə:p²/ แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /ʔə:p²/ ~ /ʔə:m⁴/ เกิดการแปรเสียงพยัญชนะท้ายจาก /p/ เป็น /m/ ทำให้เกิดรูปแปรของศัพท์ดังกล่าวในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3

2.1.3 ศัพท์ที่มีเสียงแตกต่างกันที่เสียงสระ เช่น

หน่วยอรรถ	ภาษาผู้ไท	ระดับอายุที่ 2,3
'คม'	/haw³/	/ha:w³/

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ 'คม' ภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ /haw³/ แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /ha:w³/ ทำให้เกิดการแปรเสียงสระจาก /a/ เป็น /a:/ จากสระเสียงสั้นเป็นสระเสียงยาว ทำให้เกิดการแปรศัพท์ดังกล่าวจากการใช้ของผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3

2.2 ศัพท์ที่ใช้แทนหน่วยอรรถเดียวกัน หากมีความแตกต่างกันและความต่างนั้นสามารถอธิบายได้ด้วยเกณฑ์ทางหน่วยคำว่าเป็นเรื่องการละพยางค์หรือการเพิ่มพยางค์ ผู้วิจัยให้เป็นรูปแปรของศัพท์เดียวกัน เช่น

การละพยางค์

หน่วยอรรถ	ภาษาผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'ปากถ้ำ'	/kaʔ⁵ thəp⁴/	/kaʔ⁵ thəp⁴/	/kaʔ⁵ thəp⁴/ ~ /thəp⁴/

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ 'ปากถ้ำ' ภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ /kaʔ⁵ thəp⁴/ แต่ผู้บอก

ภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /kaʔ⁵ tʰəp⁴/ ~ /tʰəp⁴/ ซึ่งผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 มีการละพยางค์พยางค์หน้า /kaʔ⁵/ ของศัพท์ /kaʔ⁵ tʰəp⁴/ เป็น /tʰəp⁴/ ทำให้เกิดรูปแปรศัพท์ดังกล่าวจากการใช้ศัพท์ของผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3

หน่วยอรรถ	ภาษาผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'คลีนไ้'	/jəʔ² haʔ⁵/	/jəʔ² haʔ⁵/	/jəʔ² haʔ⁵/ ~ /haʔ⁵/

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ 'คลีนไ้' ภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ /jəʔ² haʔ⁵/ แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /jəʔ² haʔ⁵/ ~ /haʔ⁵/ ซึ่งผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 มีการละพยางค์พยางค์หน้า /jəʔ²/ ของศัพท์ /jəʔ² haʔ⁵/ เป็น /haʔ⁵/ ทำให้เกิดการแปรศัพท์ดังกล่าวจากการละพยางค์ในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3

การเพิ่มพยางค์

หน่วยอรรถ	ภาษาผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'กึ่งกือ'	/bɔŋ⁴ kw:¹/	/bɔŋ⁴ kw:¹/	/bɔŋ⁴ kw:¹/ ~ /bɔŋ⁴ khi:⁴ kw:¹/

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ 'กึ่งกือ' ภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ /bɔŋ⁴ kw:¹/ แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /bɔŋ⁴ kw:¹/ ~ /bɔŋ⁴ khi:⁴ kw:¹/ ซึ่งผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 มีการเพิ่มพยางค์ /khi:⁴/ กลางศัพท์ /bɔŋ⁴ kw:¹/ เป็น /bɔŋ⁴ khi:⁴ kw:¹/ ทำให้เกิดการแปรศัพท์ดังกล่าวจากการเพิ่มพยางค์ในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3

หน่วยอรรถ	ภาษาผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'ค่างควาดตัวเล็ก'	/ce:¹/	/ce:¹/	/ce:¹/ ~ /ʔiʔ¹ ce:¹/

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ 'ค่างควาดตัวเล็ก' ภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ /ce:¹/ แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /ce:¹/ ~ /ʔiʔ¹ ce:¹/ ซึ่งผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 มีการเพิ่มพยางค์ /ʔiʔ¹/ หน้าศัพท์ /ce:¹/ เป็น /ʔiʔ¹ ce:¹/ ทำให้เกิดการแปรศัพท์ดังกล่าวจากการเพิ่มพยางค์ในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3

2.3 ศัพท์ที่ใช้แทนหน่วยอรรถเดียวกัน หากมีการสลับพยางค์ของศัพท์เดียวกัน ผู้วิจัยถือว่าเป็นรูปแปรของศัพท์เดียวกัน เช่น

หน่วยอรรถ	ภาษาผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
'ลิ้นหกล้ม'	/mw:n ³ pha ² la:t ³ /	/mw:n ³ pha ² la:t ³ /
		~ /pha ² la:t ³ mw:n ³ /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ 'ลิ้นหกล้ม' ภาษาผู้ไทกะป่องใช้ /mw:n³ pha² la:t³/ แต่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ /mw:n³ pha² la:t³/ ~ /pha² la:t³mw:n³/ ซึ่งผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ดังกล่าวโดยมีการสลับพยางค์ทำให้เกิดการแปรของศัพท์ดังกล่าว

7.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติต่อภาษา

ผู้วิจัยนำผลการตอบคำถามทัศนคติต่อภาษาจากผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ โดยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ ทั้งในจุดเก็บข้อมูลประเทศไทย จำนวน 30 คน และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 30 คน รวมทั้งหมดจำนวน 60 คน แล้วนำค่าความถี่ของระดับทัศนคติที่ได้จากการตอบของผู้บอกภาษามาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายความความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อภาษากับอายุของผู้บอกภาษาแต่ละจุดเก็บข้อมูล การประเมินทัศนคติจากแบบสอบถามเลือกตอบแบบ 5 ระดับ ตั้งแต่ระดับ 5 เห็นด้วยมากที่สุดจนถึงระดับ 1 ไม่เห็นด้วย ใช้ตัวเลขในการตีความค่าทัศนคติ ตัวอย่างของผู้บอกภาษา

ผู้วิจัยวิเคราะห์ทัศนคติทางภาษาจากการตอบแบบสอบถามจำนวน 12 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะของภาษาที่ใช้ในการสื่อสารให้ผู้บอกภาษาเลือกตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น โดยพิจารณาว่าผู้บอกภาษาชาวผู้ไทกะป่องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับคำถามบอกลักษณะภาษาต่างๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งคำถามบอกลักษณะของภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามทัศนคติจำนวน 12 ข้อ โดยกำหนดตัวเลือกแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

5 = เห็นด้วยมากที่สุด	4 = เห็นด้วยมาก
3 = เห็นด้วยปานกลาง	2 = เห็นด้วยน้อย
1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด	

ส่วนข้อคำถามทัศนคติต่อภาษา จำนวน 12 ข้อ มีดังต่อไปนี้

1. เป็นภาษาที่สุภาพ
2. เป็นภาษาที่แสดงความเป็นกันเอง

3. เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารได้ตรงประเด็น
4. เป็นภาษาที่ทันสมัย
5. เป็นภาษาที่มีสำเนียงไม่ไพเราะ
6. เป็นภาษาที่มีความซับซ้อน
7. เป็นภาษาที่ไม่สามารถแสดงอารมณ์ได้ชัดเจน
8. เป็นภาษาที่ไม่มีแบบแผน
9. เป็นภาษาที่มีความสำคัญ
10. มีประโยชน์ในชีวิตประจำวันของท่าน
11. ท่านรู้สึกอายเมื่อคนอื่นได้ยินท่านพูด
12. อยากสอนหรือถ่ายทอดให้ลูกหลาน

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ตีความทัศนคติจากการตอบแบบสอบถามของผู้บอกภาษา ในการวิเคราะห์ทัศนคติไว้ในการศึกษางานวิจัยนี้ ดังนี้

ตารางที่ 1.3 เกณฑ์การวิเคราะห์ทัศนคติ

ค่าเฉลี่ย	การตีความ
คะแนนอยู่ในช่วง 4.50-5.00	มากที่สุด
คะแนนอยู่ในช่วง 3.50-4.49	มาก
คะแนนอยู่ในช่วง 2.50-3.49	ปานกลาง
คะแนนอยู่ในช่วง 1.50-2.49	น้อย
คะแนนอยู่ในช่วง 1.00-1.49	น้อยที่สุด

7.3 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านความสามารถการใช้ภาษาและพฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดจากผู้บอกภาษาประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

7.4 เมื่อรวบรวมข้อมูลการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ

7.4.1 เพื่อศึกษาการแปรใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาไทยประเทศไทย และ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

7.4.2 เพื่อเปรียบเทียบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาไทยประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

7.4.3 เพื่อศึกษาปัจจัยเสริมที่ส่งผลต่อการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาไทยประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ขั้นที่ 8 สรุปผลการศึกษา

ผู้วิจัยสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงลักษณะการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาไทยประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. นอกจากระดับอายุแล้วทำให้ทราบถึงปัจจัยเสริมอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาไทยประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
3. เป็นประโยชน์ในด้านจัดการเรียนการสอนในท้องถิ่นที่มีผู้ใช้ภาษาผู้ไท อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษา การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจและสังคมต่อไป
4. เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาด้านภาษาถิ่นตระกูลไท ภาษาท้องถิ่นที่แตกต่างกันตามภูมิภาคในเชิงภาษาศาสตร์สังคม ภาษาศาสตร์ภาษาถิ่น ภาษาศาสตร์เปรียบเทียบและภาษาศาสตร์เชิงประวัติ
5. เป็นประโยชน์ในการสื่อสารและการพัฒนาชนบท เพื่อทำความเข้าใจและประสานความสัมพันธ์อันดีกับคนในท้องถิ่นทั้งในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผลจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและวางแผนการอนุรักษ์ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ในท้องถิ่นทั้งประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
6. เป็นการอนุรักษ์และเผยแพร่ภาษาผู้ไทกะป๋อง อันส่งผลให้มีผู้ศึกษาค้นคว้าภาษาผู้ไทโดยเฉพาะผู้ไทกะป๋องมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นการศึกษากการเปลี่ยนแปลงภาษาตามแนวทางการศึกษาภาษาศาสตร์สังคม ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งเอกสารและงานวิจัยต่างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและใช้เป็นกรอบแนวคิดทฤษฎีในการศึกษา ดังนี้

1. กรอบแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย
2. เอกสารและงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับระบบเสียงในภาษาผู้ไท
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาคำศัพท์ในภาษาผู้ไท
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ
5. งานที่ศึกษาภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
6. ภูมิหลังเกี่ยวกับท้องถิ่นผู้ไทประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1. กรอบแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แนวคิดเรื่องการแปรและการเปลี่ยนแปลงภาษา การเปลี่ยนแปลงภาษาตามกาลเวลา การเปลี่ยนแปลงภาษาในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง และการสัมผัสภาษาซึ่งเป็นแนวคิดพื้นฐานในการศึกษากการแปรการใช้ศัพท์ของคนต่างระดับอายุ ผู้วิจัยใช้แนวคิดดังกล่าวเป็นกรอบแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 แนวคิดเรื่องการแปรและการเปลี่ยนแปลงของภาษา

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2544: 18 -19) ได้กล่าวว่า ความหลากหลายของภาษาทำให้ภาษาเกิดการแปร การแปร หมายถึง การที่สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีรูปร่างลักษณะ คุณสมบัติ หรือส่วนประกอบที่เปลี่ยนแปลงหรือแตกต่างไปจากเดิม การแปรทำให้เกิดรูปแปร (variant) ซึ่งมีรูปร่าง ลักษณะ หรือส่วนประกอบแตกต่างกันบางประการ แต่ยังเป็นสมาชิกของสิ่งเดียวกัน นอกจากนี้ การแปรอาจหมายถึง การที่สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีลักษณะเบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานหรือรูปที่เป็นมาตรฐานก็ได้ ส่วนการแปรของภาษา (linguistic variation) หมายถึง การที่รูปในภาษาตั้งแต่ 2 รูปขึ้นไปใช้แทนกันได้โดยไม่ทำให้ความหมายหลักเปลี่ยนไป การวิเคราะห์การแปรภาษา นักภาษาศาสตร์สังคมจะพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ประเภท คือ

1. ตัวแปรภาษา (linguistic variable) คือรูปภาษาที่ถูกจัดให้เป็นตัวแปรในการวิเคราะห์ภาษา ตัวแปรภาษามักแปรปัจจัยต่างๆ ทางสังคม โดยตัวแปรภาษาหนึ่งตัวมีรูปแปรมากกว่าหนึ่งรูปขึ้นไป

2. ตัวแปรสังคม (social variable) คือตัวแปรประเภทหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรภาษา ได้แก่ปัจจัยต่างๆ ทางสังคม คือคุณสมบัติของผู้พูดหรือผู้ใช้ภาษา เช่น อายุ เพศ ชาติพันธุ์ และบริบทของการใช้ภาษา เช่น กาลเทศะ เรื่องที่พูด ปัจจัยดังกล่าวนี้ถือเป็นตัวแปรอิสระ (independent variable) ซึ่งเป็นตัวแปรที่กำหนดสิ่งอื่นให้มีการแปร แต่ตัวเองไม่ถูกกำหนดโดยสิ่งใดในการวิเคราะห์

พิณรัตน์ อัครวิฒนากุล (2546: 65-70) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการแปรและการเปลี่ยนแปลงภาษาว่า แนวคิดทางภาษาศาสตร์สังคมให้ความสำคัญกับการศึกษาลักษณะของภาษาที่ปรากฏในปัจจุบันมากกว่าการย้อนกลับไปศึกษาภาษาในอดีต และมุ่งหาคำอธิบายเกี่ยวกับการแปรของภาษาอันมีปัจจัยต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น การแปรตามเพศ อายุ ถิ่นที่อยู่อาศัย ชาติพันธุ์ หรือสถานการณ์การใช้ภาษา โดยมีแนวคิดหลักที่ว่า การแปรของภาษาที่ปรากฏในปัจจุบันเป็นตัวบ่งชี้ได้ว่าในอนาคตจะมีการเปลี่ยนแปลงของภาษาเกิดขึ้น

ส่วนแนวคิดทางภาษาศาสตร์เชิงประวัติศาสตร์ใจศึกษาหาคำอธิบายเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของภาษา โดยมีแนวคิดหลักที่ว่า ลักษณะของภาษาที่ปรากฏในปัจจุบันมีความสัมพันธ์กันทางเชื้อสายทำให้สามารถสืบสร้างย้อนไปศึกษาภาษาในอดีตได้

ความแตกต่างระหว่างสองแนวคิดในการศึกษาเรื่องการแปรและการเปลี่ยนแปลงของภาษา คือ ในทางภาษาศาสตร์สังคมถือว่า การแปรและการเปลี่ยนแปลงของภาษามีความสัมพันธ์กันยากที่จะพิจารณาแยกออกจากกันได้ เพราะก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในภาษา มักจะมีการแปรเกิดขึ้นก่อนเสมอ ดังนั้นในทางภาษาศาสตร์สังคมจึงมองว่า การเปลี่ยนแปลงของภาษาเป็นการแปรของภาษาตามกาลเวลานั่นเอง ส่วนในทางภาษาศาสตร์เชิงประวัติจะศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษาโดยพิจารณาปรากฏการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของภาษาไปตามกาลเวลา กล่าวคือ เมื่อมีการเปรียบเทียบภาษาเดียวกันในช่วงเวลาเดียวกันและมีรูปภาษาที่แตกต่างกันไป แสดงว่ามีการเปลี่ยนแปลงภาษาเกิดขึ้น

วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์ (2526: 13-47) ได้กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงในภาษาจะเกิดขึ้นในระดับคำได้ง่ายกว่าส่วนอื่นๆ ของภาษา การเปลี่ยนแปลงของภาษานั้นมี 3 ลักษณะ คือ

1. การเปลี่ยนแปลงของเสียง แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 การเปลี่ยนแปลงชนิดมีข้อจำกัด (Condition sound change) คือ เสียงจะเปลี่ยนไปในสภาพใดสภาพหนึ่ง ได้แก่

1.1.1 การกลมกลืนเสียง (Assimilation) คือ การที่เสียงเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมหรือตามเสียงข้างเคียง เมื่อการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นแล้ว เสียงที่เปลี่ยนไปจะมีความคล้ายคลึงกับเสียงข้างเคียง จัดเป็นการกลมกลืนละม้าย ส่วนเสียงที่เปลี่ยนไปจะเหมือนกับเสียงข้างเคียงทุกประการ จัดเป็นการกลายเสียงสมบูรณ์ เสียงที่มีอิทธิพลที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเสียงจะเป็นเสียงที่อยู่ติดกันได้ หรือเป็นเสียงอื่นๆ ที่คั่นอยู่ระหว่างกลางก็ได้ การกลมกลืนเสียงนี้เกิดได้ทั้งระหว่างเสียงพยัญชนะกับพยัญชนะ สระกับพยัญชนะ และสระกับสระ

1.1.2 การผลัดเสียง (Dissimilation) เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่ตรงกันข้ามกับการกลมกลืนเสียง กล่าวคือ หลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงแล้ว เสียงที่เปลี่ยนไปจะเหมือนกับเสียงข้างเคียงน้อยลงหรือกลายเป็นเสียงที่ต่างออกไปจากเสียงใกล้เคียง

1.1.3 การสับเสียง (Metathesis) เป็นการเปลี่ยนแปลงในคำที่สับเปลี่ยนตำแหน่งกัน

1.1.4 การตัดเสียงและการเพิ่มเสียง (Deletion or Insertion of segment) คือ การเปลี่ยนแปลงคำโดยมีเสียงเพิ่มขึ้นในคำใหม่หรือเสียงเดิมที่มีอยู่แล้วในคำหายไป

1.2 การเปลี่ยนแปลงชนิดไม่มีข้อจำกัด (Unconditioned sound change) คือ การที่เสียงหนึ่งๆ เดิมเคยออกเสียงอย่างหนึ่ง ต่อมาเปลี่ยนไปออกเสียงเป็นอีกอย่างในทุกสภาพโดยไม่มีข้อจำกัด

2. การเปลี่ยนแปลงด้านศัพท์ เป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านความหมายของศัพท์ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงด้านความหมายของศัพท์ทำให้มีคำศัพท์ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นในภาษา ทั้งยังทำให้คำศัพท์เก่าๆ บางคำหายไป จากการเปลี่ยนแปลงด้านศัพท์นี้ส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านไวยากรณ์ตามมาอีกด้วย ในการเปลี่ยนแปลงด้านความหมาย มีการเปลี่ยนแปลง 3 ลักษณะ คือ ความหมายกว้างออก ความหมายแคบเข้า และความหมายย้ายที่

3. การเปลี่ยนแปลงด้านไวยากรณ์ การเปลี่ยนแปลงด้านไวยากรณ์นี้ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของคำ การเปลี่ยนแปลงการเรียงลำดับคำ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประโยคด้วย

โดยทั่วไปการเปลี่ยนแปลงของภาษา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นภายในภาษาใดภาษาหนึ่ง การศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษาด้วยการเปรียบเทียบภาษาในช่วงเวลาต่างกันได้แล้วเห็นความแตกต่างกันของภาษาซึ่งเป็นลักษณะที่วิวัฒนาการจากภาษาในสมัยที่เก่ากว่ามาสู่ภาษาในสมัยที่ใหม่กว่าเป็นการศึกษาภาษาต่างสมัย (Diachronic study) ซึ่งได้แก่ การศึกษาภาษาในระยะเวลาต่างกัน และความหมายแตกต่างของภาษาเดียวกันที่ปรากฏในสมัยที่ต่างกัน เราเรียกว่า การเปลี่ยนแปลงของภาษา (Language change) ส่วนการศึกษาโดยมองภาษาในช่วงเวลาเดียวแล้วเห็นลักษณะที่แปรไปในภาษานั้นๆ เรียกว่า การศึกษาร่วมสมัย (Synchronic Study)

นอกจากนี้ พิณรัตน์ อัครวัฒนากุล(2546: 75-81) ยังได้กล่าวถึงแนวคิดที่เกี่ยวกับการแปรและการเปลี่ยนแปลงของภาษาและปัจจัยที่ทำให้เกิดการแปรและการเปลี่ยนแปลง สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยภายใน (Internal factor)

แนวคิดที่กล่าวถึงปัจจัยภายในคือแนวคิดของนักภาษาศาสตร์โครงสร้าง ซึ่งได้กล่าวถึงคุณสมบัติของภาษาซึ่งจัดเป็นปัจจัยภายในที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงภาษา ซึ่งได้แก่

1.1 ความสมมาตรในภาษา (Symmetry) โดยทั่วไปในภาษาจะมีระบบเสียงที่มีความสมมาตร เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงในภาษาที่มีผลทำให้เกิดลักษณะไม่สมมาตรขึ้นในภาษาลักษณะสมมาตรที่เป็นธรรมชาติของภาษาก็จะผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้เกิดผลในลักษณะสมมาตรใหม่ขึ้น

1.2 ความประหยัด (Economy) โดยทั่วไปภาษาจะไม่อนุญาตให้มีรูป 2 รูปที่มีความหมายเหมือนกันทุกประการ เช่น เมื่อมีการยืมคำเข้ามาในภาษา และคำนั้นมีความหมายเหมือนกันกับคำที่มีอยู่แต่เดิมในภาษา คำที่มีอยู่เดิมหรือคำยืมเข้ามาจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงด้านความหมายเกิดขึ้นเพื่อให้คงอยู่ในภาษาทั้งคู่

1.3 ความสะดวกในการออกเสียง (Easy Articulation) นักภาษาศาสตร์หลายท่าน เรียกว่า การทำให้ง่าย (Simplification) มีการเปลี่ยนแปลงทางเสียงหลายกรณีที่เกิดขึ้นเนื่องจากความพยายามทำให้ออกเสียงง่ายขึ้น

แต่ปัจจัยดังกล่าวยังมีจุดอ่อนอยู่หลายประการ ประการแรก คือ เป็นการยากที่จะให้คำจำกัดความที่ชัดเจนของคำว่า “ความง่าย” (Simplifecity) สิ่งที่ยากสำหรับผู้พูดภาษาหนึ่ง อาจเป็นสิ่งที่ง่ายสำหรับผู้พูดภาษาอื่น

ประการที่สอง คือเราไม่สามารถอธิบายได้ว่าการเปลี่ยนแปลงในบางกรณีทำไมไม่เกิดขึ้น ทำไมจึงมีเพียงบางภาษาเท่านั้นที่มีปัจจัยการทำให้ง่ายเข้ามาเกี่ยวข้องและทำไมจึงเกิดขึ้นในบางครั้งเท่านั้น

ประการที่สาม คือการเปลี่ยนแปลงทางเสียงบางกรณีไม่เกี่ยวข้องกับการทำให้ง่ายเลย เช่น กระบวนการสลับที่กันของเสียง (Metathesis) ซึ่งเป็นกระบวนการที่เสียง 2 เสียงที่ปรากฏเรียงกันหรือใกล้กันเกิดการเปลี่ยนที่เกิดขึ้น

1.4 ความกดดันทางโครงสร้าง (Structural pressure) นักภาษาศาสตร์มองว่าภาษาเป็นที่รวมของหน่วยต่างๆ ในหลายระดับ และแต่ละหน่วยมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ภาษาถูกมองว่าเป็นระบบ ถ้าในระบบภาษามี “ช่องว่าง” (GAP) เกิดขึ้น ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นเพื่อให้ระบบมีความเป็นระเบียบ แต่กรณีนี้ไม่ได้เกิดขึ้นเสมอไปในทุกภาษา

2. ปัจจัยภายนอก (External factor)

ปัจจัยภายนอกที่สำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงภาษา มีดังนี้

2.1 การสัมผัสภาษา (Language contact) เป็นปัจจัยที่เกิดขึ้นในผู้ที่มีความสามารถพูดได้ 2 ภาษาขึ้นไป ทำให้อาจมีการแทรกแซงของภาษาที่เกิดขึ้นหรือมีการยืมหน่วยทางภาษาจากภาษาหนึ่งไปใช้ในอีกภาษาหนึ่ง ทำให้เกิดหน่วยใหม่ขึ้นในภาษา

2.2 ปัจจัยต่างๆ ทางสังคม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ชาติพันธุ์ ระดับชั้นของผู้พูด

2.3 สภาพทางจิตวิทยาของผู้พูด เช่น ผู้พูดภาษาอาจต้องการยกระดับชนชั้นของตนเอง ได้แก่ นิยมใช้เสียงบางเสียงเพื่อแสดงว่าตนอยู่ในกลุ่มคนที่ตนนิยม

2.4 ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ โดยวัตถุอาจมีการดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงไปตามความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ ในขณะที่คำที่ใช้แทนวัตถุนั้นๆ ไม่เปลี่ยนหรืออาจมีสิ่งใหม่เกิดขึ้นก็ย่อมมีคำใหม่สำหรับเรียกสิ่งนั้น

สุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ (2551: 21-27) ได้กล่าวถึง สาเหตุที่ทำให้ภาษาเปลี่ยนแปลง มีดังต่อไปนี้

1. กาลเวลาต่างกันทำให้ภาษาเดียวกันต่างกัน

ภาษาเปรียบเสมือนสิ่งมีชีวิตย่อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ภาษาเปรียบเสมือนสิ่งมีชีวิตย่อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การเปลี่ยนแปลงจะดำเนินการไปอย่างช้าๆ ในชั่วชีวิตของแต่ละคน จึงไม่ค่อยสังเกตเห็นความเปลี่ยนแปลงของภาษาได้ชัดเจน

2. การขาดการติดต่อสมาคมระหว่างผู้พูดภาษานั้นๆ

ตามปกติผู้ที่พูดภาษาเดียวกันย่อมมีโอกาสติดต่อสมาคมกันอยู่เสมอ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางภาษาเกิดขึ้นทุกคนในสังคมก็รับรู้ได้ ในทางตรงกันข้ามหากผู้พูดภาษาเดียวกันมีความจำเป็นบางอย่างต้องขาดการติดต่อกัน เช่น ความจำเป็นทางภูมิศาสตร์ น้ำท่วมแผ่นดินไหว หรือความจำเป็นทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง ต้องอพยพแยกย้ายกันไป คนแต่ละกลุ่มจึงไม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กันหรือใช้ภาษาร่วมกันอย่างใกล้ชิดดังแต่ก่อน หากภาษาของคนกลุ่มหนึ่งเปลี่ยนแปลงลงไป คนอีกกลุ่มหนึ่งก็ไม่มีโอกาสรับรู้ ดังนั้นจึงเกิดเป็นภาษาถิ่นอีกถิ่นหนึ่งได้

3. การรับวัฒนธรรมและการผสมกันทางเชื้อชาติ

เมื่อคนที่พูดภาษาเดียวกันจำเป็นต้องแยกกลุ่มกันด้วยเหตุผลต่างๆ แล้ว เมื่อมาตั้งถิ่นฐานอยู่เป็นหลักแหล่งของตนเอง ย่อมรับวัฒนธรรมและมีการผสมทางเชื้อชาติกับกลุ่มชนที่อยู่ใกล้กัน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับคำ อาจเป็นการคิดคำขึ้นใหม่ หรือยืมคำเพื่อเรียกสิ่งที่สังคมเก่าไม่มี

4. สภาพดินฟ้าอากาศที่ต่างกัน

นักภาษาศาสตร์บางท่านให้ความเห็นว่าที่ภาษาเปลี่ยนแปลงไปนั้นมีปัจจัยมาจากความแตกต่างของสภาพดินฟ้าอากาศด้วย แต่นักภาษาศาสตร์บางท่านไม่เห็นด้วย

5. ตัวแปรทางสังคม

นักภาษาศาสตร์เชิงสังคมมีความเชื่อว่าความแตกต่างในการใช้ภาษามีสาเหตุหลายประการ เช่น ความแตกต่างด้านวัย อาชีพ ถิ่นที่อยู่ สถานการณ์ การศึกษา ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นโครงสร้างทางสังคมของผู้ใช้ภาษานั้นๆ

6. แนวคิดและค่านิยมเกี่ยวกับภาษา

ผู้ใช้ภาษาอาจเข้าใจผิดว่าภาษาหนึ่งดีกว่าภาษาหนึ่ง ทำให้เลือกใช้จนทำให้ภาษาเดิมของตนเปลี่ยนแปลงไป นอกจากนั้นยังมีความเชื่อเรื่องของคำต้องห้ามที่ทำให้คำเหล่านั้นอาจสูญหายไปจากภาษา

7. การสร้างรัฐชาติและภาษาประจำชาติ

การที่คนชาติเดียวกันถูกกำหนดให้มีวัฒนธรรมร่วมกัน ใช้ภาษาเดียวกัน คือภาษาประจำชาติ เพื่อสร้างความเป็นชาติเดียวกัน ทำให้ภาษาอื่นๆ มีการเปลี่ยนแปลง

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2542: 104) กล่าวถึง สาเหตุการเปลี่ยนแปลงของภาษาโดยทั่วไปว่ามีอยู่ 2 ประการ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากตัวภาษาเอง และการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากตัวภาษาเอง เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดตามธรรมชาติและตามกาลเวลา ภาษาทุกภาษาในโลกจะเปลี่ยนแปลงเสมอเมื่อเวลาผ่านไป

ส่วนการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่เกิดจากปัจจัยภายนอกนั้นอาจเกิดจากสาเหตุหลายประการ ซึ่งล้วนแต่เป็นปัจจัยทางสังคม เช่น การอพยพย้ายถิ่นอันเนื่องมาจากสงคราม โรคระบาด ความอดอยาก หรือภาวะข้าวยากหมากแพง ซึ่งทำให้กลุ่มชนย้ายไปอยู่ในที่ที่พูดภาษาต่างจากคน

จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการแปรและการเปลี่ยนแปลงของภาษาเป็นลักษณะธรรมชาติที่เกิดขึ้นกับภาษาที่ยังมีผู้ใช้ในชีวิตประจำวัน การแปรของภาษา (language variation) หมายถึง การที่รูปในภาษาตั้งแต่ 2 รูปขึ้นไปอาจใช้แทนที่กันได้โดยไม่ทำให้ความหมายแก่นหรือความหมายหลักเปลี่ยนไป รูปในภาษาอาจเป็นหน่วยด้านใดก็ได้ เช่น การออกเสียง คำศัพท์และรูปประโยค ส่วนสาเหตุที่ทำให้ภาษาเกิดการเปลี่ยนแปลงนั้นมี 2 ประการใหญ่ คือ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากภายในตัวภาษาเอง และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากปัจจัยภายนอก

1.2 การเปลี่ยนแปลงภาษาตามกาลเวลา

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2544: 38) ได้กล่าวว่า การนำเรื่องอายุเข้ามาพิจารณาในการศึกษาการแปรของภาษา นอกจากจะทำให้แลเห็นความหลากหลายในการใช้ภาษาของคนต่างวัยกันในชุมชนภาษาแล้ว การแปรของภาษาตามอายุยังมีความสำคัญมากขึ้นไปอีก คือ เป็นปรากฏการณ์ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่กำลังดำเนินอยู่เรื่อยไป

ลาบอฟ (อ้างถึงใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2544: 38) ได้กล่าวว่า เราสามารถมองเห็นความเปลี่ยนแปลงของภาษาได้จากการแปรของภาษาในคนที่ต่างรุ่นต่างอายุกัน ภาษาของผู้พูดที่มีอายุมากที่สุดเปรียบได้กับภาษาของอดีต ภาษาของผู้พูดรุ่นกลางๆ ถือเป็นภาษาปัจจุบัน และภาษาของผู้พูดอายุน้อยถือได้ว่าเป็นภาษาของอนาคต ความแตกต่างกันของภาษาเช่นนี้เปรียบเหมือนความแตกต่างของกาลเวลาจริง ซึ่งลาบอฟเรียกความแตกต่างกันของภาษาเช่นนี้ว่า การ

เปลี่ยนแปลงในเวลาเสมือนจริง (change in apparent time) ส่วนภาวะที่นำไปสู่ความเปลี่ยนแปลง คือ การมีรูปของภาษาที่ใช้ต่างกันตามรุ่นอายุนั้น ลาบอฟเรียกว่า การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ (change in progress)

การศึกษาภาษาในช่วงเวลาเดียวกันแล้วอธิบายลักษณะที่แปรไปนั้นเป็นการศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์สังคม เรียกว่า การศึกษาภาษาร่วมสมัย (synchronic study) ส่วนการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษาจากสมัยหนึ่งสู่อีกสมัยหนึ่ง เรียกว่า การศึกษาภาษาต่างสมัย (diachronic study)

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาภาษาโดยใช้ระดับอายุเป็นตัวแปรทางสังคม โดยการแบ่งผู้บอกภาษาออกเป็น 3 ระดับอายุ ได้แก่ ระดับอายุที่ 1 เป็นตัวแทนผู้สูงอายุ ระดับอายุที่ 2 เป็นตัวแทนวัยกลางคน และระดับอายุที่ 3 เป็นตัวแทนวัยหนุ่มสาว ซึ่งมีแนวคิดว่าการใช้ภาษาของกลุ่มผู้สูงอายุเป็นตัวแทนของภาษาในอดีต การใช้ภาษาของกลุ่มกลางคนเป็นตัวแทนของภาษาที่กำลังดำเนินอยู่ และการใช้ภาษาของกลุ่มหนุ่มสาวเป็นตัวแทนของภาษาในอนาคต การศึกษาภาษาโดยใช้ตัวแปรอายุดังกล่าวสะท้อนให้เห็นความเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ (change in progress) ได้อย่างชัดเจนคล้ายการศึกษาภาษาตามความแตกต่างในเวลาจริง (change in real time)

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า เราสามารถศึกษาแปรและการเปลี่ยนแปลงภาษาที่กำลังดำเนินอยู่โดยใช้อายุเป็นปัจจัยแสดงการแปรและการเปลี่ยนแปลงภาษาในเวลาเสมือนจริง การอธิบายการแปรของภาษาด้วยเงื่อนไขทางสังคมนับเป็นแนวคิดสำคัญของการศึกษาภาษาศาสตร์สังคม เพราะนักภาษาศาสตร์จะอธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ประเภท คือ 1. ตัวแปรภาษา (linguistic variable) ซึ่งเป็นตัวแปรตาม (dependent variable) ที่จะแปรไปตามปัจจัยทางสังคม 2. ตัวแปรอิสระ (independent variable) คือสิ่งที่มีอิทธิพลทำให้สิ่งอื่นมีการแปรได้แก่ปัจจัยทางสังคม เช่น อายุ เพศ อาชีพ ชาติพันธุ์

1.3 แนวคิดเรื่องการสัมผัสภาษา (Language contact)

จากการศึกษาปัจจัยที่ทำให้ภาษาเกิดการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง อาจพบว่ามีสาเหตุมาจากการสัมผัสภาษา ทำให้เกิดการลู่ออกและการลู่เข้าของภาษา มีนักวิชาการได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงภาษาอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาไว้ดังต่อไปนี้

ตามทฤษฎีเกี่ยวกับการสัมผัสภาษา (Language contact) และการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม (Cultural diffusion) ซึ่งยูเรียล ไวน์ไรค์ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2547, หน้า 50) อ้างอิงใน Weinreich, 1953 pp. 91-92) ผู้บุกเบิกเรื่องการสัมผัสภาษา กล่าวว่า การยืมภาษาจะเกิด

ควบคู่กับ การยืมลักษณะทางวัฒนธรรมเสมอ โดยเฉพาะเมื่อสองวัฒนธรรมที่ต่างกันอย่างมาก มาสัมผัสกัน นอกจากนี้ไวน์ไรค์ยังได้อธิบายความหมายของ “การสัมผัสภาษา” ไว้ว่า

...two or more languages are said to be in contact if they are used alternately by the same persons. The language using individuals are thus locus of the contact. The practice of alternately using two languages is called “bilingualism” and the persons involved “bilingual”. (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2547, หน้า 50 อ้างอิงใน Weinreich, 1953, p. 1)

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า ถ้าภาษาถูกใช้สลับไปมาโดยคนคนเดียวกัน จะถือว่า ภาษาสองภาษาหรือมากกว่าสองภาษานั้นได้สัมผัสกัน จากการใช้ภาษาของผู้ใช้ภาษานั้นคือ สาเหตุที่ทำให้เกิดการสัมผัสภาษา การใช้ภาษาสองภาษาสลับกันไปมาเรียกว่า “ภาวะสองภาษา” และผู้ใช้สองภาษาสลับกันเรียกว่า “ผู้รู้สองภาษา”

นอกจากนี้ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2547, 50-51) ได้กล่าวถึงการสัมผัสภาษาไว้ว่า การสัมผัสภาษาจะเกิดขึ้นในตัวผู้รู้หลายภาษาเท่านั้น และการสัมผัสภาษานี้เองจะก่อให้เกิดปรากฏการณ์ต่างๆ ทางภาษาหลายประการ ได้แก่ การปนภาษา (language mixing) การสลับภาษา (language switching) การยืมภาษา (linguistic borrowing) การแทรกแซงภาษา (linguistic interference) อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ได้อธิบายถึงการยืมภาษาว่าเป็นผลอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา เมื่อภาษาหนึ่งสัมผัสกับภาษาหนึ่งก็จะรับเอาลักษณะใดก็ตามจากอีกภาษาหนึ่งเข้ามาใช้จนกลายเป็นลักษณะของตนเอง เช่น การยืมภาษาอังกฤษมาใช้ในภาษาไทย ทำให้ภาษาไทยเกิดการเปลี่ยนแปลง การสัมผัสภาษาระหว่างภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ เกิดจากการที่คนไทยเรียนรู้ภาษาอังกฤษตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นต้นมา ทำให้ภาษาไทยมีคำยืมจากภาษาอังกฤษเป็นจำนวนมาก อิทธิพลของภาษาอังกฤษที่มีผลกระทบต่อภาษาไทย อาจมีผลทางด้านเสียง เรียกว่า การแทรกแซงเสียง (phonological interference) หรือ การยืมเสียง (phonological borrowing) เช่น ภาษาไทยยืมเสียงควบกล้ำ [fr-] และ [fl-] จากภาษาอังกฤษ เช่น คำว่า ฟรี (free) และฟลุก (fluke) ตามลำดับ อิทธิพลที่มีผลกระทบต่อคำศัพท์ เรียกว่า การแทรกแซงศัพท์ (lexical interference) หรือ การยืมศัพท์ (lexical borrowing) ซึ่งหมายถึง การรับคำศัพท์จากภาษาหนึ่งเข้าไปใช้ในอีกภาษาหนึ่ง เช่น ภาษาไทยยืมคำ คอมพิวเตอร์ ไวโอลิน ฟุตบอล จากภาษาอังกฤษ

นอกจากนี้ การสัมผัสภาษาอาจส่งผลกระทบต่อไวยากรณ์ เรียกว่า การแทรกแซงไวยากรณ์ (grammatical interference) หรือ การยืมไวยากรณ์ (grammatical borrowing) ซึ่งหมายถึง การปรับเปลี่ยนด้านไวยากรณ์ของภาษาหนึ่ง เนื่องจากได้รับอิทธิพลด้านรูปแบบ

ไวยากรณ์ของอีกภาษาหนึ่ง เช่น การสร้างคำประสมในภาษาไทย ส่วนหลักต้องอยู่หน้าส่วนขยาย มีคำประสมจำนวนมากที่มีการเรียงส่วนขยายไว้หน้าส่วนหลัก

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2542 : 93) ได้กล่าวไว้ว่า การสัมผัสภาษามักเกิดในบริเวณหรือพื้นที่ที่ผู้พูดภาษาหลายภาษาอยู่ใกล้เคียงกัน พื้นที่ดังกล่าวนี้เรียกว่า เขตภาษา (linguistic area) ภาษาต่างๆ เมื่อสัมผัสกันเป็นเวลานาน จะยืมลักษณะซึ่งกันและกันจนกลายเป็นภาษาที่คล้ายคลึงกัน ปรากฏการณ์นี้เรียกว่าการลู่เข้าของภาษา (linguistic convergence) ซึ่งตรงข้ามกับการลู่ออกของภาษา (linguistic divergence)

การเปลี่ยนแปลงภาษาในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งที่ศึกษานั้น จะเห็นได้ชัดเจนได้จากแนวคิดเรื่องจากการลู่ออกและการลู่เข้าของภาษาในบริเวณที่มีการเปลี่ยนแปลงภาษาเกิดขึ้น ดังที่ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2542, 93) ได้กล่าวไว้ว่า การเปลี่ยนแปลงของภาษาอาจพิจารณาจากมุมมอง 2 มิติ คือ มิติของการลู่ออกของภาษา (linguistic divergence) และมิติของการลู่เข้าของภาษา (linguistic convergence)

1) การลู่ออกของภาษา หมายถึง การที่ภาษาใดภาษาหนึ่งแตกตัวกลายเป็นภาษาย่อยหลายภาษา หรือ การที่ภาษาย่อยต่างๆ ของภาษาใดภาษาหนึ่งพัฒนา ความต่างจากกันและกัน จนในที่สุด ความเข้าใจซึ่งกันและกัน (mutual intelligibility) หดไป จนกลายเป็นคนละภาษาสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงประเภทการลู่ออกของภาษา ได้แก่ การอพยพย้ายถิ่น หรือการขาดการติดต่อสื่อสารกันของผู้พูดภาษาเดียวกันทำให้ผู้พูดภาษาซึ่งแต่เดิมเข้าใจกันเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ เข้าใจกันน้อยลงหรือไม่เข้าใจกันเลย ทั้งนี้เพราะการกระจายไปอยู่ต่างที่ที่ไกลจากกัน ยิ่งกาลเวลาผ่านไปนานมากเท่าใดความเข้าใจซึ่งกันและกันก็ลดน้อยลงไปเท่านั้น นอกจากนั้นลักษณะทางภูมิศาสตร์ เช่น ภูเขา แม่น้ำ ทะเล ก็เป็นปัจจัยที่ช่วยเสริมการขาดการติดต่อสื่อสาร ทำให้ความเข้าใจซึ่งกันและกันลดน้อยลงไปอีก ปัจจัยทางสังคมบางประการก็อาจทำให้เกิดการลู่ออกของภาษา เช่น ความมีศักดิ์ศรี รูปภาษาที่มีศักดิ์ศรีมักคงอยู่ในสังคม ส่วนรูปที่ไม่มีศักดิ์ศรีอาจสูญหายไป การลู่ออกของภาษาเน้นการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่เกิดจากตัวของมันเอง กล่าวคือเมื่อผู้พูดภาษาใดภาษาหนึ่งแตกกลุ่มและกระจายกันไปอยู่ห่างจากกัน ภาษาของกลุ่มต่างๆ ที่แตกตัวนี้ต่างก็พัฒนาตามวิถีและสภาวะแวดล้อมของตัวตามกาลเวลาที่ผ่านไป ยิ่งนานปีก็ยิ่งต่างจากกันและกันมากขึ้น การลู่ออกของภาษาทำให้เกิดภาษาย่อยมากมาย และในที่สุดภาษาย่อยเหล่านั้นอาจวิวัฒนาการเป็นภาษาที่ต่างกันได้

2) การลู่เข้าของภาษา หมายถึง การที่ภาษาตั้งแต่ 2 ภาษาขึ้นไปต่างเปลี่ยนแปลงไปจนมีลักษณะคล้ายคลึงกัน สภาวะเช่นนี้เกิดขึ้นเพราะการสัมผัสภาษา ซึ่งเกิดขึ้นในตัวผู้พูดสองภาษา

หรือหลายภาษา การใช้ภาษาสองภาษาหรือหลายภาษาสลับกันทำให้ภาษาเหล่านั้นยืมลักษณะซึ่งกันและกัน สภาวะเช่นนี้ถ้าเกิดขึ้นกับคนหมู่มากและเป็นระยะเวลาชานาน จะทำให้ภาษาเหล่านั้นมีลักษณะคล้ายคลึงกันมากทั้งๆ ที่ไม่ใช่ภาษาตระกูลเดียวกัน

พิณรัตน์ อัครวัฒนากุล (2546: 71-76) ให้แนวคิดเกี่ยวกับการสัมผัสภาษา (language contact) ไว้ว่า โดยทั่วไปการสัมผัสภาษามักจะเกิดขึ้นเมื่อภาษา 2 ภาษาหรือมากกว่า 2 ภาษาถูกใช้สลับกันหรือปะปนกันในการพูดของผู้มีภาวะสองภาษาหรือหลายภาษา ภาวะนี้อาจเกิดได้ใน 2 ระดับ ได้แก่ ระดับตัวบุคคล (individual bilingualism) และระดับกลุ่มคนหรือสังคม (collective or social bilingualism)

เมื่อผู้พูดที่มีภาวะสองภาษาหรือหลายภาษาใช้ภาษาสลับกันหรือปะปนกัน มีกลไกสำคัญเกิดขึ้นในสถานการณ์การสัมผัสภาษา ดังนี้

1. การแทรกแซงภาษา (linguistic interference) หมายถึง กลไกที่ผู้พูดภาษานำลักษณะของภาษาหนึ่งไปใช้ในการพูดอีกภาษาหนึ่ง เมื่อลักษณะต่างๆ ของภาษาที่มาสัมผัสกันมีอิทธิพลต่อกันย่อมทำให้เกิดการเบี่ยงเบนจากรูปปกติของภาษาที่มาสัมผัสกัน

2. การยืม (borrowing) ได้แก่ การที่ผู้พูดนำลักษณะจากภาษาอื่นหรือภาษาที่ 2 เข้ามาในภาษาแม่ ภาษาแม่ของผู้พูดยังคงอยู่แต่อาจถูกเปลี่ยนแปลงไปเมื่อมีลักษณะอื่นๆ เพิ่มเข้ามาจากภาษาที่ถูกยืม เมื่อมีการยืมเกิดขึ้นภาษาที่อยู่ในสถานการณ์การสัมผัสภาษา โดยเฉพาะการยืมในระดับคำที่ปรากฏค่อนข้างมากนั้น ย่อมนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงขึ้นในภาษาแม่ของผู้พูด

3. การสลับภาษา (code switching/language switching) ได้แก่ การที่ผู้พูดคนใดคนหนึ่งใช้ภาษามากกว่า 1 ภาษา สลับกันในระดับประโยค

4. การสร้างคำขึ้นใหม่ (individual creation) เป็นกลไกที่ฮ็อฟมัน (พิณรัตน์ อัครวัฒนากุล, 2546, หน้า 75 อ้างอิงใน Hoffmann, 1991: 103) เสนอว่า ส่วนใหญ่มักเป็นกลไกที่เกิดขึ้นในภาษาของเด็กที่มีภาวะสองภาษาซึ่งอาจมีการนำคำจากภาษาหนึ่งมารวมกับคำในอีกภาษาหนึ่งเกิดคำใหม่ขึ้นในภาษา

นอกจากนี้ในสถานการณ์การสัมผัสภาษาปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเกิดกลไกต่างๆ มีทั้งปัจจัยภายในตัวภาษา (linguistic factors) และปัจจัยทางสังคม (social factors) ซึ่งได้แก่ระยะเวลาที่มีการสัมผัสภาษาซึ่งจะมีผลต่อระดับความเข้มข้นของการสัมผัสภาษา (intensity of contact) และทัศนคติของผู้พูดที่มีต่อภาษา โดยเฉพาะเรื่องของความมีศักดิ์ศรี (prestige) เมื่อเกิดกลไกต่างๆ ขึ้น ผลที่เกิดต่อมาอาจอยู่ในรูปของ การธำรงภาษา (language maintenance)

การเปลี่ยนภาษา (language shift) หรือการเกิดภาษาใหม่ที่เรียกว่า ภาษาแก๊ซด์ (pidgin) ซึ่งอาจพัฒนาไปเป็นภาษาลูกผสม (creole)

ส่วนผลที่เกิดจากการสัมผัสภาษานั้น ซาราห์ โทเมสัน (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2547: 51-52 อ้างอิงใน Thomason, 2001: 70) ได้สรุปเป็นทฤษฎีไว้ว่า การสัมผัสภาษาจะให้ผลออกมาเป็น 4 ระดับ ซึ่งโทเมสันเรียกว่า สเกลการยืม (borrowing scale) ความแตกต่างของการยืมระดับต่างๆ ขึ้นอยู่กับความเข้มข้นของการสัมผัสภาษา (intensity of contact) โดยสเกลการยืมมี 4 ระดับ ดังนี้

1. การสัมผัสแบบผิวเผิน (Casual contact) มีการยืมศัพท์ที่เป็นคำเนื้อหา (Content word) เท่านั้น ส่วนมากเป็นคำนามและไม่มีการยืมไวยากรณ์
2. การสัมผัสแบบเข้มข้นเล็กน้อย (Slightly intense contact) มีการยืมศัพท์ที่ไม่ใช่คำนาม ยืมคำหน้าที่ (function word) บ้างเล็กน้อย และมีการยืมไวยากรณ์น้อยมาก
3. การสัมผัสแบบค่อนข้างเข้มข้น (Moderately intense contact) มีการยืมคำเนื้อหาและคำหน้าที่มากขึ้น และการยืมไวยากรณ์พอสมควร
4. การสัมผัสแบบเข้มข้น (Intense contact) มีการยืมอย่างหนัก (heavy borrowing) ทั้งทางด้านคำศัพท์ ซึ่งได้แก่ เนื้อหาและคำหน้าที่และด้านไวยากรณ์

ส่วนโทเมสัน และค็อฟแมน (พิณรัตน์ อัครวิฒนากุล, 2546: 76 อ้างอิงใน Thomason and Kaufman, 1988) ได้เสนอว่าเมื่อเกิด การสัมผัสภาษาจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษา และผลของการเปลี่ยนแปลงภาษา (language shift) ทำให้เกิดภาษา 3 ประเภท ได้แก่

1. ภาษาเหนือกว่า (superstratum language) เกิดจากการที่ภาษาของผู้มีอำนาจมากกว่าหรือภาษาที่เด่นกว่ามีอิทธิพลต่อภาษาที่เด่นน้อยกว่า
2. ภาษาพื้นเดิม (substratum language) เกิดจากการที่ภาษาของผู้มีอำนาจน้อยกว่าหรือเด่นน้อยกว่ามีอิทธิพลต่อภาษาของคนที่เป็นเจ้าของพื้นที่
3. ภาษาข้างเคียง (adstratum language) เกิดการมีอิทธิพลต่อกันระหว่างภาษาต่างๆ แต่ไม่มีภาษาใดมีอำนาจมากกว่าหรือเด่นกว่าภาษาใด

เมื่อมีการสัมผัสภาษาขึ้นและหากชุมชนหนึ่งๆ ไม่สามารถอ้างภาษาของตนไว้ได้ จะมีการนำภาษาอื่นๆ มาใช้แทนภาษาเดิมของตนซึ่งเรียกว่าการเปลี่ยนภาษา (language shift) และหากภาษาเดิมถูกเลิกใช้อย่างถาวรก็จะเกิดการตายหรือการสูญของภาษา (language death) หรืออาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงภาษา (language change) ซึ่งมีทั้งการเปลี่ยนแปลงทางเสียง โครงสร้างของคำ วากยสัมพันธ์ ไวยากรณ์ ความหมายและคำโดยทั่วไปคำศัพท์จะถูกกระทบ

ง่ายเพราะเป็นเรื่องพื้นฐานที่สุด รองลงมาคือ โครงสร้างทางเสียง โครงสร้างของคำ และในที่สุดระดับวากยสัมพันธ์จะถูกระทบในภายหลัง (พิณรัตน์ อัครวัฒน์นากุล, 2546: 78 อ้างอิงใน McMahon, 1994: 209)

การเปลี่ยนแปลงของภาษาอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

1. ลักษณะการเปลี่ยนแปลงภาษาเมื่อมีการสัมผัสภาษาในตระกูลเดียวกัน

1.1 การเปลี่ยนแปลงในระดับคำ คือ มีคำใหม่เกิดขึ้นในภาษา คำเก่าที่เคยใช้อาจมีความหมายแคบลงหรือถูกเลิกใช้ และในที่สุดก็สูญหายไปจากภาษา

1.2 การเปลี่ยนแปลงทางเสียง เกิดขึ้นต่อเนื่องจากการยืมคำเข้ามาใช้ในภาษาเป็นจำนวนมาก

1.3 การเปลี่ยนแปลงทางไวยากรณ์ มักอยู่ในลักษณะของการมีอิทธิพลต่อกันในเรื่องโครงสร้างทางภาษา เช่น โครงสร้างวลี หรือประโยค ทำให้ระบบไวยากรณ์ของภาษาที่เป็นฝ่ายยืมได้รับผลกระทบและเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในที่สุด

2. ลักษณะการเปลี่ยนแปลงภาษาเมื่อมีการสัมผัสภาษาจากต่างตระกูลกัน

2.1 การเปลี่ยนแปลงในระดับคำ เกิดขึ้นในรูปแบบที่คล้ายคลึงกับกรณีของการสัมผัสภาษาหลายภาษาในตระกูลเดียวกัน ส่วนใหญ่มักปรากฏการสัมผัสภาษาในระดับปกติธรรมดา และมักมีการยืมคำที่ไม่ใช่คำพื้นฐานก่อนที่จะยืมคำพื้นฐานเข้ามา

2.2 การเปลี่ยนแปลงทางเสียง เมื่อมีการยืมคำจากภาษาอื่นเข้ามา ระบบเสียงของภาษาที่เป็นฝ่ายยืมอาจมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

2.3 การเปลี่ยนแปลงทางไวยากรณ์ เกิดขึ้นเมื่อมีการสัมผัสภาษาในระดับที่เข้มข้น เนื่องจากเป็นระบบที่ถูกกระทบค่อนข้างยาก ส่วนใหญ่เกิดขึ้นเนื่องจากปัจจัยในเรื่องทัศนคติทางสังคมของผู้พูด

จากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงภาษาที่เกิดขึ้นเมื่อมีการสัมผัสภาษาประเด็นสำคัญที่ละเลยไม่ได้ คือ การพิจารณาถึงความเข้มข้นและระยะเวลาของการสัมผัสภาษา ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อลักษณะการเปลี่ยนแปลงของภาษาไม่ว่าอยู่ในกรณีใดๆ แมททิสอฟ (พิณรัตน์ อัครวัฒน์นากุล, 2546: 86 อ้างอิงใน Thomason and Kaufman, 1988) แบ่งไว้ ทั้งการสัมผัสภาษาในตระกูลเดียวกันและในภาษาต่างตระกูลกัน สรุปได้ ดังนี้

1. การสัมผัสภาษาในระดับเข้มข้นเล็กน้อย และมีการยืมทางโครงสร้างไม่มาก ได้แก่ การยืมคำทั้งที่เป็นคำพื้นฐานและคำไวยากรณ์ รวมทั้งมีการยืมทางโครงสร้าง เช่น ลักษณะทางเสียงไวยากรณ์ และทางความหมายซึ่งเป็นการยืมในระดับเล็กน้อย

2. การสัมผัสภาษาในระดับเข้มข้นมากขึ้นและมีการยืมทางโครงสร้าง มีการยืมทั้งในระดับคำ ทั้งคำพื้นฐานและคำไวยากรณ์ มีการยืมในระดับโครงสร้างซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในภาษา เช่น มีหน่วยเสียงใหม่ หรือมีการแปรของหน่วยเสียงเดิมเกิดขึ้นในภาษา หรือโครงสร้างคำในภาษาอาจเปลี่ยนแปลงไป

3. การสัมผัสภาษาในระดับที่มีอิทธิพลทางวัฒนธรรมเป็นปัจจัยผลักดัน และมีการยืมทางโครงสร้างในระดับปานกลาง โดยโครงสร้างที่สำคัญในภาษาอาจมีการเปลี่ยนแปลง เช่น โครงสร้างประโยค หรือโครงสร้างพยางค์

4. การสัมผัสภาษาในระดับที่มีการผลักดันทางวัฒนธรรมที่สูงมาก และมีการยืมทางโครงสร้างในระดับมาก โครงสร้างในภาษาทั้งโครงสร้างทางเสียง ไวยากรณ์จะถูกกระทบเป็นส่วนใหญ่ เช่น การเปลี่ยนแปลงการเรียงลำดับคำในประโยค การเปลี่ยนแปลงการออกเสียงบางหน่วยเสียงในภาษา การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างคำเมื่อมีการนำหน่วยคำใหม่เข้ามาใช้ในภาษา

สรุปได้ว่า การสัมผัสภาษาสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงภาษาอย่างหนึ่งซึ่งจะเกิดขึ้นได้ในกรณีที่มีผู้รู้สองภาษาขึ้นไปหรือในบริเวณพื้นที่ที่มีหลากหลายภาษาอยู่ในบริเวณเดียวกัน เราสามารถสังเกตการสัมผัสภาษาได้จากการคำยืมภาษาอื่นที่นำมาใช้แทนภาษาของตนเอง ซึ่งลักษณะของการยืมคำเช่นนี้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภาษานั้นเอง

2. เอกสารและงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับระบบเสียงในภาษาผู้ไท

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่ศึกษาเกี่ยวกับระบบเสียงภาษาผู้ไท มีนักวิชาการหลายท่านที่ศึกษาเกี่ยวกับระบบเสียงในภาษาผู้ไท ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การศึกษาเกี่ยวกับระบบเสียงในภาษาผู้ไทมีนักวิชาการทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้ศึกษาไว้หลายท่าน นักวิชาการชาวต่างชาติที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับระบบเสียงในภาษาผู้ไท อาทิ ผลงานของ บราวน์ (Brown, 1965) ได้ศึกษาภาษาตระกูลไทกลุ่มตะวันตกเฉียงใต้ (Southwestern group) ตามการแบ่งของ ฟิง กวย ลี และผลงาน แชมเบอร์เลน (Chamberlain, 1975: 49-66) ที่ได้แบ่งกลุ่มภาษาตระกูลไทกลุ่มตะวันตกเฉียงใต้ โดยใช้เกณฑ์เสียงปรัภาคของพยัญชนะต้นมีลม (aspirated) และเสียงพยัญชนะต้นไม่มีลม (unaspirated) เกณฑ์การแยกเสียงวรรณยุกต์ดั้งเดิมในช่อง *BCD และเกณฑ์การรวมเสียงวรรณยุกต์ในช่อง B และ DL ซึ่งเป็นการศึกษาระบบเสียงผู้ไทในประเทศไทย

จากการศึกษาของบราวน์ (Brown, 1965) ที่ได้ศึกษาภาษาตระกูลไทกลุ่มตะวันตกเฉียงใต้ ได้แบ่งภาษาออกเป็น 7 กลุ่ม คือ กลุ่มภาษาไทยกลาง กลุ่มภาษาไทใหญ่ (Shan) กลุ่ม

ภาษาไทยถิ่นเหนือ (Northern Thai) กลุ่มภาษาไทพวน(Phuan) กลุ่มภาษาไทยกลาง(Central Thai) กลุ่มภาษาผู้ไท(Phu Tai) กลุ่มภาษาลาว (Lao) และกลุ่มภาษาไทยถิ่นใต้ (Southern Thai) ทั้งนี้ บรรานันได้ศึกษาภาษาผู้ไทที่อำเภอเมือง และอำเภอรามวงค์ จังหวัดสกลนคร พบว่า วรรณยุกต์มีการแตกตัวแบบ ABCDS123-4, DL1234 มีการรวมวรรณยุกต์แบบ A4 = B123 = DL1234 วรรณยุกต์ในช่อง B4 = C4 นอกจากนี้บรรานันยังได้จัดภาษาผู้ไทเป็นภาษาไทยสายหนึ่งที่แยกตัวจากภาษายูนนานในกลางคริสต์ศตวรรษที่ 12

ตารางที่ 2.1 การแยกหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาผู้ไท (Brown,1965) ลักษณะการแตกตัวแบบ ABCDS123-4, DL1234 มีการรวมวรรณยุกต์แบบ A4 = B123 = DL1234 วรรณยุกต์ในช่อง B4 = C4

	A	B	C	DL	DS
1					
2	ว.1	ว.2	ว.4		ว.5
3				ว.2	
4	ว.2		ว.3		ว.6

นอกจากนี้ บรรานันได้จัดกลุ่มภาษาลาวออกเป็น 3 กลุ่มย่อย ได้แก่ 1. กลุ่มหลวงพระบาง (Luang Phrabang Group) 2. กลุ่มลาวเวียงจันทน์ (Vientiane Group) และ 3. กลุ่มญ้อ (Yo Group) ภาษาลาวกลุ่มเวียงจันทน์มีผู้พูดอยู่ทั่วไปในภาคอีสานของไทย และบริเวณตอนกลางและตอนกลาง และตอนใต้ของประเทศลาว สามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มย่อย ได้แก่ 1. กลุ่มภาษาลาวเวียงจันทน์ ได้แก่ กลุ่มภาษาลาวถิ่นทุรคม (แขวงเวียงจันทน์ ประเทศลาว) เวียงจันทน์ หล่มสัก (อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์) คอนสวรรค์ (อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ) และชัยภูมิ (อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ) 2. กลุ่มภาษาหนองคาย ได้แก่ ภาษาลาวถิ่นหนองคาย (อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย) และ 3. กลุ่มภาษาลาวใต้ ได้แก่ ภาษาลาวกลุ่มภาษาร้อยเอ็ด (อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด) อุบลราชธานี (อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี) บัวใหญ่ (อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา) ขอนแก่น (อำเภอเมือง จังหวัด

ขอนแก่น) อุดรธานี (อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี) พนมไพร (อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด) ศรีสะเกษ (อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ) และท่าตูม(อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์)

ส่วนผลการศึกษาของ แชมเบอร์เลน (Chamberlain, 1975: 49-66) ได้แบ่งกลุ่มภาษาตระกูลไทกลุ่มตะวันตกเฉียงใต้(Southwestern group) โดยใช้เกณฑ์เสียงปฏิกิริยาของพยัญชนะต้นมีลม (aspirated) และเสียงพยัญชนะต้นไม่มีลม(unaspirated) เกณฑ์การแยกเสียงวรรณยุกต์ดั้งเดิมในช่อง *BCD และเกณฑ์การรวมเสียงวรรณยุกต์ในช่อง B และ DL ผลการศึกษาพบว่า เมื่อใช้เกณฑ์ปฏิกิริยาของพยัญชนะต้นมีลม และไม่มีลม สามารถจัดให้ภาษาผู้ไทอยู่ในกลุ่มชนิด พ (PH group) คือ ภาษาที่พยัญชนะต้นดั้งเดิมเป็นเสียงกัก ก้อง กลายเป็นเสียงไม่ก้อง มีลม / ph, th, kh / ในคำที่ตัวเขียนพยัญชนะต้นภาษาไทยมาตรฐานใช้ <พ ท ค> ภาษากลุ่มนี้จะออกเสียงเป็น / ph, th, kh / ได้แก่ ภาษาไทยสยาม ผู้ไท ไทเหนือ ไทพวน ลาว ไทถิ่นใต้ เมื่อใช้เกณฑ์การแยกเสียงวรรณยุกต์ดั้งเดิมในช่อง *BCD สามารถจัดให้ภาษาผู้ไทอยู่ในกลุ่ม *BCD 123-4 ได้แก่ ภาษาไทยสยาม ผู้ไท ไทเหนือ พวน และเมื่อใช้เกณฑ์การรวมเสียงวรรณยุกต์ในช่อง B และ DL สามารถจัดให้ภาษาผู้ไทอยู่ในกลุ่ม B=DL ได้แก่ ภาษาไทยสยาม ผู้ไท ไทเหนือ ไทพวน ไทดำ ไทแดง ไทขาว ลื้อ ไทใหญ่ ไทยวน อ่าหม นอกจากนี้ แชมเบอร์เลน ยังได้แสดงตารางการแยกตัวของวรรณยุกต์ในภาษาผู้ไทถิ่นจังหวัดสกลนคร มีการแตกตัวแบบ ABCDS123-4, DL1234 มีการรวมเสียงวรรณยุกต์แบบ A4=B123=DL1234 และวรรณยุกต์ในช่อง B4=C4

จะเห็นได้ว่า ภาษาผู้ไทนั้นเป็นภาษาตระกูลไทกลุ่มตะวันตกเฉียงใต้ (Southwestern group) ซึ่งอยู่ในกลุ่มชนิด พ PH group คือ ภาษาที่พยัญชนะต้นดั้งเดิมเป็นเสียงกัก ก้องและกลายเป็นเสียงไม่ก้อง มีลม / ph, th, kh / ในคำที่ตัวเขียนพยัญชนะต้นภาษาไทยมาตรฐานใช้ <พ ท ค> ภาษากลุ่มนี้จะออกเสียงเป็น / ph, th, kh/

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการชาวไทยที่ได้ศึกษาระบบเสียงที่เป็นลักษณะเฉพาะของภาษาผู้ไท คือ ระบบเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ที่แตกต่างกับภาษาอื่น ผลงานในกลุ่มนี้ได้แก่ การศึกษาของ วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์ (2520) พจณี ศรีธรรษาภรณ์ (2526) เรืองเดช ปันเขื่อนขัติย์ (2531) อรพันธ์ อุณากรสวัสดิ์ (2536) พิณรัตน์ อัครวัฒนากุล (2541) พุทธชาติ โปธิบาล และธนานันท์ ตรงดี (2541) พรสวรรค์ นามวัง (2544) และพิณรัตน์ อัครวัฒนากุล (2546) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ผลการศึกษาของ วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์ (2520) ⁷ ได้ศึกษาภาษาผู้ไทย⁷ ที่จังหวัด นครพนม สรุปผลการศึกษาได้ว่า ภาษาผู้ไทยที่จังหวัดนครพนมมีหน่วยเสียงพยัญชนะทั้งหมด 20 หน่วยเสียง ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้นเดี่ยวได้ทั้งหมด ได้แก่ /p, t, c, k, ʔ, ph, th, kh, b, d, f, s, h, m, n, ñ, ŋ, l, w, j/ มีพยัญชนะควบกล้ำ 3 หน่วยเสียง /kw, khw, sw/ ปรากฏในตำแหน่ง หน่วยเสียงพยัญชนะท้าย 9 หน่วยเสียง ได้แก่ /p, t, k, ʔ, m, n, ŋ, w, j/ หน่วยเสียงสระเดี่ยว 18 เสียง ได้แก่ /i, i:, e, e:, ε, ε:, u, u:, ə, ə:, a, a:, u, u:, o, o:, v, v:/ ไม่มีหน่วยเสียงสระประสม มี หน่วยเสียงวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียง คือ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 เสียงต่ำเลื่อนขึ้นสูง หน่วย เสียงวรรณยุกต์ที่ 2 เสียงสูงตกลงต่ำ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 เสียงกลางตกลงต่ำ หน่วยเสียง วรรณยุกต์ที่ 4 เสียงกลางเลื่อนลงต่ำแล้วเลื่อนขึ้นสูง และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 เสียงสูง มีความแตกต่างแบบ ABCDS123-4, DL1234 มีการรวมเสียงวรรณยุกต์แบบ $A4 = B123 = DL1234$ และวรรณยุกต์ในช่อง $C123 = DS123$, $C4 = DS4$ นอกจากนี้ยังได้เปรียบเทียบเสียง พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ของภาษาผู้ไทยกับภาษาไทยกลาง และยังสามารถกล่าวถึงหน้าที่ของ คำ ชนิดของคำ การเรียงเข้าประโยค ลักษณะประโยคชนิดต่างๆ และอิทธิพลของภาษาไทยกลาง และไทยอีสานที่มีต่อผู้ใช้ภาษาผู้ไทย อีกทั้งรวบรวมคำศัพท์ภาษาผู้ไทยไว้เป็นจำนวนมาก

พจณี ศรีธรรษาภรณ์ (2526) ⁸ ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบวรรณยุกต์ภาษาถิ่นผู้ ไทย⁸ ใน 3 จังหวัด” ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ นครพนม มุกดาหาร และสกลนคร รวมทั้งหมด 23 อำเภอ แล้วนำหน่วยเสียงวรรณยุกต์ของแต่ละอำเภอมาเปรียบเทียบดูความเหมือนและความ แตกต่าง โดยใช้เกณฑ์จำนวนเสียงวรรณยุกต์และการรวมตัวของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในช่อง B และ DL เมื่อใช้เกณฑ์จำนวนเสียงวรรณยุกต์ ผลการศึกษาพบว่า ภาษาผู้ไทยกลุ่มที่มี 4 หน่วย เสียงวรรณยุกต์ ได้แก่ อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร อำเภอธาตุพนม อำเภอนาแก อำเภอ เรณูนคร อำเภอปลาปาก และอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม กิ่งอำเภอคำตากล้า จังหวัดสกลนคร และอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มที่มี 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ได้แก่ อำเภอ วานรนิวาส อำเภอบ้านม่วง อำเภอสว่างแดนดิน อำเภอวาริชภูมิ อำเภอพังโคน อำเภอ พรรณานิคม อำเภอกุศุดบาก อำเภอกุสุมาลย์ และอำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร อำเภอสหัสขันธ์ อำเภอสมเด็จ อำเภอห้วยผึ้ง อำเภอคำม่วง และอำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ และอำเภอนา ห้ว จังหวัดนครพนม

⁷ วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์(2520) ใช้คำว่า “ผู้ไทย”

⁸ พจณี ศรีธรรษาภรณ์(2526) ใช้คำว่า “ผู้ไทย”

เมื่อใช้เกณฑ์การรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในช่อง B และ DL สามารถแบ่งกลุ่มภาษา ผู้ไทยได้ 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 B1234 = DL1234 ได้แก่ อำเภอนาหว้า อำเภอนารายณ์ และอำเภอกุดบาก กลุ่มที่ 2 A4 = B123 = DL1234 ได้แก่ อำเภอชะอี อำเภอธาตุพนม อำเภอนาแก อำเภอเรณูนคร อำเภอปลาปาก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม อำเภอภูจิน นารายณ์ อำเภอเขาวง กิ่งอำเภอห้วยผึ้ง อำเภอบ้านม่วง อำเภอกุสุมาลย์ อำเภอพรรณานิคม กลุ่มที่ 3 B123-4 = DL123-4 ได้แก่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร กลุ่มที่ 4 B1234 = DL4 ได้แก่ อำเภอสหัสขันธ์ อำเภอสมเด็จ อำเภอสว่างแดนดิน อำเภอพังโคน อำเภอวาริชภูมิ กลุ่มที่ 5 B4 = DL4 ได้แก่ อำเภอคำม่วง

เรื่องเดช บันเขื่อนขัติย์ (2531: 112-117) ได้แบ่งภาษาตระกูลไทย⁹ โดยใช้เกณฑ์ 3 ประการ คือ เกณฑ์คำศัพท์และเสียงปฏิกษาระหว่างพยัญชนะต้นเสียงชนิด / ph, th, ch, kh / กับ พยัญชนะเสียงต้นสิถิล / p, t, c, k / เกณฑ์การแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์ในช่อง A และเกณฑ์ จำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ ผลการศึกษาพบว่า เมื่อใช้เกณฑ์เสียงปฏิกษสามารถจัดให้ภาษาผู้ไทยอยู่ในกลุ่มไท (Thai group) และอยู่ในกลุ่มย่อยของภาษากลุ่มลาว ได้แก่ ภาษาไทลาว ไทญ้อ ไทโย้ย ไทพวน ผู้ไท ไทกะเลิง นครไท ไทแสก เมื่อใช้เกณฑ์การแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์ใน ช่อง A สามารถจัดให้ภาษาผู้ไทยอยู่ในกลุ่มที่มีความแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์แบบ A1-23-4 ได้แก่ ภาษาไทถิ่นใต้ ผู้ไท ไทพวน (บางถิ่น) ลาว (บางถิ่น) เมื่อใช้เกณฑ์จำนวนหน่วยเสียง วรรณยุกต์สามารถจัดให้ภาษาผู้ไทยอยู่ในกลุ่มที่มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียง ได้แก่ ภาษา ไทสยาม ผู้ไท ไทแดงลาว ญ้อ ไทหย่า กะเลิง ไทถิ่นใต้ ไทยวน (ราชบุรี) ไตนุง ลาวเวียงจันทน์ ปาก ช้อง หลวงพระบาง

อรพันธ์ อุณากรสวัสดิ์ (2536) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาผู้ไท กับภาษาลาวโซ่ง” ผลการศึกษาพบว่า ภาษาผู้ไทที่ตำบลหนองห้าง อำเภอภูจินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ และภาษาลาวโซ่งที่ตำบลเขาย้อย อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี มีความ แตกต่างกันด้านหน่วยเสียงสระมากที่สุด กล่าวคือ ภาษาผู้ไทไม่มีหน่วยเสียงสระประสม แต่ ภาษาลาวโซ่งมีหน่วยเสียงสระประสม 4 หน่วยเสียง คือ / ia, ua, wa, aw / ซึ่งเป็นปฏิกษกับ หน่วยสระเดี่ยวเสียงยาว / e:, ə:, o:, v: / ในภาษาผู้ไทตามลำดับ ส่วนจำนวนหน่วยเสียงสระ เดี่ยวมี 18 หน่วยเสียงเท่ากัน ความแตกต่างที่รองลงไป คือ จำนวนหน่วยเสียงพยัญชนะต้น ภาษาผู้ไทมี 20 หน่วยเสียง ได้แก่ / p, t, c, k, ʔ, ph, th, kh, b, d, f, s, h, m, n, ɲ, l, w, j/ แต่

⁹ เรื่องเดช บันเขื่อนขัติย์(2531) ใช้คำว่า “ตระกูลไทย”

ภาษาลาวโซ่งมี 19 หน่วยเสียง ได้แก่ /p, t, c, k, ʔ, ph, th, kh, b, f, s, h, m, n, ŋ, l, w, j/ ไม่มีหน่วยเสียง /d/ หน่วยเสียงพยัญชนะต้น /ph, th, kh/ ในภาษาผู้ไทจะมีปฏิภาคกับหน่วยเสียงพยัญชนะต้น /p, t, k/ ในภาษาลาวโซ่ง ส่วนหน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำภาษาผู้ไทมี 3 หน่วยเสียง คือ /kw, khw, sw/ ภาษาลาวโซ่งมี 3 หน่วยเสียง คือ /kw, khw, ŋw/ เมื่อพิจารณาเสียงปฏิภาคของพยัญชนะต้นสามารถจัดภาษาผู้ไทและภาษาลาวโซ่งเป็นภาษาคนละกลุ่มย่อยกล่าวคือ ภาษาผู้ไทจัดอยู่ในกลุ่ม PH ตามการแบ่งของแซมเบอร์เลน หรือกลุ่มไท(Thai group) ตามการแบ่งของเรืองเดช ปันเขื่อนขันธ์ ส่วนภาษาลาวโซ่งจัดอยู่ในกลุ่ม P หรือกลุ่มไต(Tai group) หน่วยเสียงวรรณยุกต์ของภาษาผู้ไทมี 5 หน่วยเสียง ส่วนภาษาลาวโซ่งมี 6 หน่วยเสียง มีการแตกตัวของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 2 ทาง (Two way split) เหมือนกัน คือ ABCD123-4 อย่างไรก็ตามทั้งสองภาษานี้ไม่จัดอยู่ในภาษากลุ่มลาวเพราะไม่มีการแตกตัวของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในช่อง B และ B=DL อีกทั้งไม่มีการแยกเสียงระหว่างเสียงวรรณยุกต์ช่อง C1 กับ C234

พิณรัตน์ อัครวัฒนากุล (2541) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” คน “ญ้อ” และคน “ผู้ไท” ในอำเภอนาคูพนม จังหวัดนครพนม” เพื่อเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” คน “ญ้อ” และคน “ผู้ไท” ในอำเภอนาคูพนม จังหวัดนครพนม เพื่อแสดงให้เห็นว่า ผู้พูดภาษาต่างๆ ในตระกูลภาษาเดียวกันที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน และมีการติดต่อไปมาหาสู่กันจะยังคงรักษาความแตกต่างของระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ไว้มากน้อยเพียงใด งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาในอำเภอนาคูพนม โดยแบ่งหมู่บ้านที่อยู่ในอำเภอนาคูพนมออกเป็น 3 ส่วนได้แก่ หมู่บ้านในตอนบน หมู่บ้านในตอนกลางและหมู่บ้านในตอนล่าง จากนั้นเลือกหมู่บ้าน 3 หมู่บ้าน ในแต่ละส่วนของอำเภอที่แบ่งไว้เพื่อเป็นจุดเก็บข้อมูล รวมจุดเก็บข้อมูลทั้งหมด 9 จุด แต่ละจุดเก็บข้อมูลเป็นหมู่บ้านของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น ไม่มีชนกลุ่มอื่นปะปน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้อาศัยจากคำบอกเล่าของผู้ใหญ่บ้านและชาวบ้าน ข้อมูลทางภาษาในงานวิจัยนี้ได้จากผู้บอกภาษาทั้งหมด 45 คน ได้แก่ คนลาว 20 คน คนญ้อ 15 คน และคนผู้ไท 10 คน รายการคำสำหรับเก็บข้อมูล สืบสร้างขึ้นจากคำชุดเทียบเสียงคล้าย 2 ชุด รวม 15 คำ ชุดที่ 1 ประกอบด้วยคำเป็นพยางค์ จำนวน 9 คำ ชุดที่ 2 ประกอบด้วยคำเป็นพยางค์ จำนวน 6 คำ ให้แต่ละคำปรากฏในรายการ 10 ครั้ง รวมคำในรายการนั้นทั้งสิ้น 150 คำ จากการวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ด้วยวิธีการทางกลศาสตร์ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ในด้านของระบบวรรณยุกต์ คน “ผู้ไท” มีระบบวรรณยุกต์ที่แตกต่างจาก คน “ลาว” และคน “ญ้อ” อย่างชัดเจน และยังคงรักษาลักษณะของภาษาผู้ไทต้นแบบไว้ คือมีลักษณะการแยกเสียงและการ

รวมเสียงที่เป็นลักษณะบ่งจำเพาะ ได้แก่ มีการรวมเสียงวรรณยุกต์ระหว่างแถว A B และ DL แบบ $A4 = B123 = DL1234$ และระหว่างแถว B กับ C แบบ $B4 = C4$ ส่วนคน “ลาว” และคน “ญ้อ” นั้นมีระบบวรรณยุกต์ซึ่งมีลักษณะเปลี่ยนแปลงคือ ไม่มีระบบวรรณยุกต์แบบลาวต้นแบบ มีแต่แบบภาษาลาวกลายคล้ายกับภาษาญ้อ แต่มีระบบวรรณยุกต์แบบภาษาญ้อต้นแบบ และมีแบบภาษาญ้อที่กลายไปคล้ายกับภาษาลาว ด้านสัทลักษณะของวรรณยุกต์พบว่า ภาษาของทั้งสามกลุ่มชนมีสัทลักษณะของวรรณยุกต์หลายหน่วยเสียงคล้ายคลึงกัน

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างชื่อกลุ่มคน ชื่อภาษา และลักษณะทางภาษาผลกรวิจัยพบว่า มีเพียงคนผู้ไทเท่านั้นที่มีชื่อกลุ่มคน ชื่อภาษา และลักษณะทางภาษาสัมพันธ์กัน ส่วนคนลาว กับคนญ้อ นั้นมีชื่อกลุ่มคนและชื่อภาษาต่างกัน แต่กลับมีลักษณะทางภาษามผสมผสานกัน งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าการศึกษาวรรณยุกต์สามารถแสดงให้เห็นรูปแบบของการผสมผสานระหว่างกลุ่มชนและภาษาของกลุ่มคนที่อยู่ในตระกูลเดียวกัน และอาศัยอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน

พุทธชาติ โปธิบาล และธนานันท์ ตรงดี (2541) ได้ศึกษาเรื่อง “สถานะของภาษาตากใบในภาษาไทยถิ่น” โดยเปรียบเทียบลักษณะของภาษาตากใบกับภาษาไทยถิ่นกลุ่มอื่น ๆ เพื่อพิสูจน์ว่าภาษาตากใบมีความสัมพันธ์ทางเชื้อสายใกล้ชิดกับภาษาไทยถิ่นกลุ่มใด โดยใช้วิธีการศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์วรรณนา และภาษาศาสตร์เปรียบเทียบ ผลการศึกษาเปรียบเทียบภาษาตากใบในภาษาไทยถิ่นต่าง ๆ พบข้อสังเกตหลายประการ คือ ประการแรก ภาษาตากใบมีลักษณะการกลายเสียงพยัญชนะต้นดั้งเดิม เสียงกักไม่ก้องมีกลุ่มลม (กลุ่ม PH) เหมือนกับภาษาไทยกลาง อีสาน ไต๋ ไทพวน และผู้ไท ประการที่สอง ภาษาตากใบมีลักษณะการแยกเสียงวรรณยุกต์แบบสองทางและมีการรวมเสียงวรรณยุกต์ดั้งเดิม B กับ DL เหมือนกับภาษาผู้ไทและไต๋ดำ ประการที่สาม ภาษาตากใบมีลักษณะการยัดเสียงของเสียงสระสูง ดั้งเดิมเป็นเสียงยาวในคำพยางค์ปิดคล้ายคลึงกับภาษาผู้ไท ประการที่สี่ ภาษาตากใบมีการใช้คำศัพท์เฉพาะจำนวนหนึ่งที่ไม่ปรากฏในภาษาไทยกลางและไต๋ แต่กลับปรากฏในภาษาไทยเหนือ อีสาน ไทพวน ไต๋ดำ และผู้ไท ทั้งนี้ภาษาตากใบใช้คำศัพท์เฉพาะร่วมกับภาษาผู้ไทมากกว่าภาษาไทอื่น ๆ จากผลกรวิจัยทั้งหมดสี่ประการสรุปได้ว่า ภาษาตากใบมีความสัมพันธ์ทางเชื้อสายกับภาษาผู้ไทมากที่สุด

พรสวรรค์ นามวัง (2544) ได้ศึกษาเรื่อง “วรรณยุกต์ภาษาอีสาน(ลาว) ที่พูดโดยคนอีสาน ผู้ไทย¹⁰และโซ่ ในชุมชนตำบลนาเพียง อำเภออุทุมมฉัตร จังหวัดสกลนคร” เพื่อศึกษา

¹⁰ พรสวรรค์ นามวัง (2544) ใช้คำว่า “ผู้ไทย”

ระบบและสัทลักษณะเสียงวรรณยุกต์ในภาษาอีสานที่พูดโดยคน 3 กลุ่ม คือ อีสาน ผู้ไทย และโซ่ ผลการศึกษาพบว่า ในชุมชนดังกล่าวมีการใช้ภาษากลาง 2 ภาษาถิ่น คือ ภาษาอีสานถิ่น ตำบลนาเพียง ซึ่งเป็นภาษาที่พูดโดยผู้บอกภาษากลุ่มคนอีสาน และภาษาอีสานถิ่นอุบล ขอนแก่น โดยจากงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่าภาษาถิ่นอุบลและขอนแก่นมีระบบวรรณยุกต์เป็นแบบ เดียวกัน สาเหตุที่ต้องมีภาษากลาง 2 ภาษาถิ่น เนื่องจากในการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ ข้อมูลพบว่า ผู้บอกภาษาชาวไทยไม่ได้พูดภาษาอีสานถิ่นตำบลนาเพียง แต่กลับพูดภาษาอีสาน ถิ่นอุบลและขอนแก่น ทั้งนี้เนื่องจากผู้บอกภาษาชาวไทยเคยมีถิ่นฐานเดิมอยู่ร่วมกับชาวอีสานที่ ย้ายมาจากอุบลและขอนแก่น นอกจากนี้ยังพบว่าการวิจัยไม่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ภาษาอีสานถิ่นตำบลนาเพียงที่พูดโดยคนโซ่ไม่มีการแปร ถึงแม้ว่าภาษาโซ่จะเป็นภาษา ตระกูลออสโตรเอเชียติก แต่ภาษาโซ่ถือว่าเป็นภาษาที่มีศักดิ์ศรีน้อย เมื่อเทียบกับภาษาอีสาน เนื่องจากกลุ่มคนโซ่เป็นชุมชนเล็กๆ ที่อยู่ในตำบลนี้ อีกทั้งยังเป็นภาษาที่ไม่มีระบบวรรณยุกต์ เมื่อกลุ่มคนโซ่พูดภาษาอีสานจึงสามารถพูดภาษาอีสานได้ดีกว่า ส่วนภาษาอีสานถิ่นอุบลและ ขอนแก่นที่พูดโดยคนผู้ไทยนั้นระบบวรรณยุกต์ไม่มีการแปร แต่อิทธิพลภาษาแม่ของชาวผู้ไทย จะปรากฏในสัทลักษณะของเสียงวรรณยุกต์บางเสียง กล่าวคือ ชาวผู้ไทยยืมศัพท์ลักษณะของ เสียงวรรณยุกต์บางเสียงในภาษาแม่มาใช้เมื่อพูดภาษาอีสาน คือเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในช่อง A1 เป็นเสียงกลาง-ขึ้น และเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในช่อง A4 เป็นเสียงสูง-ตก ตามลำดับ

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาคำศัพท์ในภาษาผู้ไทย

จากการศึกษาผลงานในกลุ่มนี้สามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ การเปรียบเทียบ คำศัพท์ภาษาผู้ไทย และการศึกษาการเปลี่ยนแปลงศัพท์ภาษาผู้ไทย ดังนี้

งานที่ศึกษาเปรียบเทียบศัพท์ภาษาผู้ไทย ได้แก่ ผลงานของ ทองคุณ หงส์พันธุ์ (2519) และมุจลินทร์ ลักษณะวงษ์ (2551) ดังนี้

ทองคุณ หงส์พันธุ์ (2519) ได้รวบรวมคำศัพท์ในภาษาผู้ไทย โดยการเปรียบเทียบการออก เสียงกับคำในภาษาไทยกลางและภาษาไทยอีสาน แล้วนำมารวมคำศัพท์เป็นหมวดต่างๆ ได้แก่ หมวดสัตว์ หมวดเครื่องมือเครื่องใช้ หมวดคำกริยา หมวดร่างกายคนและสัตว์ หมวดผักผลไม้ หมวดคำนาม หมวดสรรพนาม หมวดสถานที่ หมวดอาหาร หมวดธรรมชาติและปรากฏการณ์ ต่างๆ และหมวด คำวิเศษณ์ คุณศัพท์ นอกจากนี้ยังรวบรวมกลุ่มคำบอกอิริยาบถ คำแสดง ความรู้สึกและคำบอกขนาดของสิ่งต่างๆ รวมทั้งประโยคสนทนาสั้นๆ

มุจลินทร์ ลักษณะวงษ์ (2551) เขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบคำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นในจังหวัดสกลนคร” ผลการวิจัยพบว่า การใช้คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นในจังหวัดสกลนครทั้ง

5 ภาษา ได้แก่ ภาษาญ้อ ภาษาผู้ไท ภาษาไย้ย ภาษาลาว และภาษากะเลิง มีการใช้คำศัพท์แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ 1. การใช้คำศัพท์เหมือนกัน 2. การใช้คำศัพท์แตกต่างกันบางภาษา โดยพบว่า การใช้คำศัพท์ของภาษาญ้อ ภาษาลาว และภาษาไย้ย มีความสัมพันธ์กันมากกว่าคำศัพท์ภาษากะเลิง และภาษาผู้ไท ตรงตามสมมติฐานของงานวิจัย นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสามารถจัดกลุ่มภาษาไทถิ่นทั้ง 5 ภาษาตามความสัมพันธ์ได้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ภาษาญ้อ ภาษาลาว และภาษาไย้ย กลุ่มที่ 2 ภาษากะเลิง และกลุ่มที่ 3 ภาษาผู้ไท

จะเห็นได้ว่างานของ ทองคุณ หงส์พันธ์ (2519) ที่ได้รวบรวมคำศัพท์ในภาษาผู้ไทไว้แต่ผู้วิจัยไม่ได้นำคำศัพท์มาใช้เป็นหน่วยอรรถในการศึกษาครั้งนี้ เนื่องจากคำศัพท์ในงานดังกล่าวเป็นการรวมศัพท์ผู้ไทที่ใช้สื่อสารกันมีทั้งศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่นที่คนผู้ไทสื่อสาร ซึ่งในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาศัพท์ผู้ไทเท่านั้น

การศึกษาด้านการเปลี่ยนแปลงศัพท์ภาษาผู้ไท โรชนี คนหาญ (2546) ศึกษาเรื่อง “คำพื้นฐานภาษาผู้ไทย¹¹ : การศึกษาตามแนว ภาษาศาสตร์เชิงประวัติ” เพื่อศึกษาลักษณะการเปลี่ยนแปลงของคำพื้นฐานภาษาผู้ไทยในด้านเสียง คำ ความหมาย แล้วนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลคำไทดั้งเดิมที่นักภาษาศาสตร์เชิงประวัติที่ได้สืบสร้างศัพท์ไว้ ผลการศึกษาพบว่าเสียงพยัญชนะมีการเปลี่ยนแปลง 5 ลักษณะ คือ การย้ายเสียง การร่อนเสียง การเลื่อนเสียง การกลมกลืนเสียง การตัดเสียง และการเติมเสียง การเปลี่ยนแปลงเสียงสระพบว่าเสียงสระประสมในภาษาไทดั้งเดิมเปลี่ยนเป็นเสียงสระเดี่ยว ภาษาผู้ไทยในปัจจุบันจึงไม่มีเสียงสระประสม นอกจากนี้ยังพบการเปลี่ยนแปลงจากสระเสียงสั้นในภาษาไทดั้งเดิม มาเป็นสระเสียงยาวในภาษาผู้ไทยเป็นจำนวนมาก ภาษาผู้ไทยมีการแยกเสียงวรรณยุกต์ดั้งเดิมแต่ละเสียงออกมาเป็น 2 เสียง และบางเสียงเปลี่ยนแปลงมาพ้องเสียงกับเสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏในพยางค์ตามเสียงยาว การเปลี่ยนแปลงด้านคำมีเพียงลักษณะเดียวคือ การเติมคำ ส่วนการเปลี่ยนแปลงด้านความหมาย มี 3 ลักษณะ คือ ความหมายแคบเข้า ความหมายกว้างออก และความหมายย้ายที่

การศึกษาศัพท์ภาษาผู้ไทในงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าศัพท์ภาษาผู้ไทแม้จะจัดอยู่ในกลุ่มภาษาตระกูลไทเช่นเดียวกับภาษาอื่น เช่น ภาษาญ้อ ภาษาลาว ภาษาไย้ย ภาษากะเลิง เป็นต้น แต่จากการศึกษาการใช้ศัพท์และการเปรียบเทียบคำศัพท์พบว่า แม้ศัพท์ภาษาผู้ไทจะมีบางศัพท์บางคำเหมือนภาษาอื่น แต่ด้วยคุณลักษณะทางเสียงที่เป็นอัตลักษณ์ของภาษา โดยเฉพาะเสียงสระซึ่งในภาษาผู้ไทนั้นไม่มีเสียงสระประสม ด้วยคุณสมบัตินี้ทำให้ศัพท์ภาษาผู้ไทแตกต่างไปจากภาษาอื่นด้วย นอกจากนี้จากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงการใช้ศัพท์ภาษาผู้ไทย

¹¹ โรชนี คนหาญ (2546) ใช้คำว่า “ผู้ไทย”

โรชนี คนหาญ (2546) ทำให้ทราบว่าภาษาผู้ไทเป็นภาษาหนึ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ซึ่งการเปลี่ยนแปลงศัพท์ผู้ไทที่พบในงานวิจัยของโรชนีนี้พบทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านรูปศัพท์และด้านความหมาย

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่ศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ พบการศึกษาใน 2 ลักษณะ คือ 1. การศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุภาษาเดียว จังหวัดเดียว และ 2. การศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุภาษาเดียว หลายจังหวัด 3) การศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุโดยมีจุดเก็บข้อมูลในหลายพื้นที่ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 การศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุภาษาเดียว จังหวัดเดียว ดังนี้

ศรินยา จิตบรรจง (2545) ได้ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์การแปรการใช้คำศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาแสก อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม” เพื่อวิเคราะห์การแปรลักษณะทางเสียง ศัพท์ และความหมายของคำศัพท์ และเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์ภาษาแสกของคนสามระดับอายุ ที่บ้านบะหว้า ตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม โดยใช้คำจำนวน 257 คำศัพท์ ทดสอบกับผู้บอกภาษาทั้งชายและหญิง 18 คน แบ่งเป็น 3 ระดับอายุ คือ ระดับอายุที่ 1 อายุ 55-65 ปี ระดับอายุที่ 2 อายุ 35-45 ปี และระดับอายุที่ 3 อายุ 15-25 ปี ผลการศึกษาพบว่าการแปรด้านเสียงของคำศัพท์เป็นการแปรชนิดไม่มีข้อจำกัด การแปรเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ การแปรด้านศัพท์พบการแปรโดยการที่รูปแปรของศัพท์เดิมและการใช้ศัพท์อื่น ส่วนการแปรทางความหมายมีการแปรความหมายกว้างออกและความหมายแคบเข้า พบในกลุ่มผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 มากที่สุด ส่วนการใช้คำศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาแสก พบว่าคำศัพท์ที่คนสามระดับอายุใช้เหมือนกันคือใช้ศัพท์เดิมมากที่สุด ร้อยละ 62.91 ศัพท์เดิมที่ผู้บอกภาษาเล็กใช้ร้อยละ 8.37 โดยผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 จะใช้ศัพท์เดิมมากกว่าระดับอายุอื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 จะนำศัพท์อื่นมาใช้แทนหรือใช้ร่วมกับศัพท์เดิมมากกว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2

กาญจนา โกสิยกุล (2547) ได้วิจัยเรื่อง “วิเคราะห์การใช้คำของคนสามระดับอายุในภาษามอญบางกระดี่ เขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร” เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการใช้คำและการแปรภาษาของคนสามระดับอายุ โดยใช้คำศัพท์จำนวน 800 คำ ซึ่งแบ่งกลุ่มความหมายทั้งหมด 16 ประเภท เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาจำนวน 15 คน

แบ่งเป็นสามระดับอายุคือ ระดับอายุที่ 1 อายุ 55 ปีขึ้นไป ระดับอายุที่ 2 อายุ 35-50 ปี และระดับอายุที่ 3 อายุ 15-30 ปี ผลการศึกษาพบว่า การใช้คำของคนมอญสามระดับอายุแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ ประเภทที่ 1 ทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน จำนวน 563 คำ คิดเป็นร้อยละ 70.38 ประเภทที่ 2 ทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกัน จำนวน 60 คำ คิดเป็นร้อยละ 7.50 ประเภทที่ 3 สองระดับอายุใช้เหมือนกันอีกระดับอายุใช้ต่างออกไป จำนวน 177 คำ คิดเป็นร้อยละ 22.13 แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ ระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้เหมือนกัน จำนวน 78 คำ คิดเป็นร้อยละ 9.75 ระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้เหมือนกัน จำนวน 77 คำ คิดเป็นร้อยละ 9.63 และระดับอายุที่ 1 และ 3 ใช้เหมือนกัน จำนวน 22 คำ คิดเป็นร้อยละ 2.75

ด้านรูปแบบการใช้ศัพท์และด้านเสียง เนื่องด้วยอิทธิพลของภาษาไทยกรุงเทพฯ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 จะใช้ศัพท์เดิมมากที่สุดและลดน้อยลงในระดับอายุที่ 2 และ 3 ตามลำดับ โดยผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 เริ่มใช้ศัพท์อื่นร่วมกับศัพท์เดิม และจะเพิ่มขึ้นในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 จะใช้ศัพท์อื่นมากที่สุดและจะลดน้อยลงในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2

วนิดา สารพร (2531) ได้ศึกษาเรื่อง “วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงการใช้คำของคนสามระดับอายุในภาษาไทยยวน ตำบลดอนแร่ และตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี” เพื่อเปรียบเทียบการใช้คำของคนสามระดับอายุ และวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงลักษณะทางเสียงและความหมายของคำในภาษาไทยยวน โดยใช้คำศัพท์จำนวน 500 คำ เก็บจากผู้บอกภาษาทั้งเพศชายและเพศหญิงจำนวน 15 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวและแบ่งผู้บอกภาษาออกเป็น 3 ระดับอายุ คือ ระดับอายุที่ 1 อายุ 51-70 ปี ระดับอายุที่ 2 อายุ 31-50 ปี และระดับอายุที่ 3 อายุ 15-30 ปี ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุจะนำศัพท์อื่นมาใช้ร่วมหรือใช้แทนศัพท์ไทยยวนร้อยละ 61.4 ศัพท์ภาษาไทยยวนที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุเลิกใช้พบร้อยละ 24 ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 จะใช้ศัพท์ภาษาไทยยวนมากกว่าระดับอื่นๆ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 จะใช้ศัพท์ไทยยวนร่วมกับศัพท์อื่นมากที่สุด และผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 จะใช้ศัพท์อื่น คือ ศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ มากที่สุด

2. การเปลี่ยนแปลงลักษณะทางเสียงของคำเป็นการเปลี่ยนแปลงประเภทไม่มีข้อจำกัด คือเปลี่ยนเสียงพยัญชนะต้น เสียงสระ เสียงพยัญชนะท้าย และเสียงวรรณยุกต์

รวมทั้งมีการเพิ่มเสียงของคำอีกหนึ่งพยางค์ ซึ่งมีแนวโน้มทำให้เสียงใกล้เคียงกับระบบเสียงภาษาไทยกรุงเทพฯ มากขึ้น และพบมากในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3

3. ส่วนการเปลี่ยนแปลงทางความหมายพบในกลุ่มผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 มากที่สุด ส่วนกลุ่มผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 พบเพียงเล็กน้อย

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ผู้บอกภาษาไทยยวนระดับอายุที่ 2 และ 3 มีการเปลี่ยนแปลงการใช้คำและความหมายของคำมากกว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ เนื่องจากเป็นภาษาทางราชการ และคนส่วนใหญ่ในจังหวัดราชบุรีใช้สื่อสารกัน

อัญชลี บุรณะสิงห์ (2531) ได้ศึกษาเรื่อง “วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงการใช้คำของคนสามระดับอายุในภาษาไทยเชียงใหม่” เพื่อเปรียบเทียบการใช้คำของคนสามระดับอายุ และวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงลักษณะของคำและความหมายในภาษาไทยเชียงใหม่ โดยใช้คำศัพท์จำนวน 604 คำ เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาไทยเชียงใหม่เพศหญิง จำนวน 18 คน หมู่ที่ 1, 6 และ 8 ตำบลบ้านดอน อำเภอคูทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จากการสุ่มตัวอย่างผู้บอกภาษาหมู่บ้านละ 6 คน แบ่งผู้บอกภาษาออกเป็น 3 ระดับอายุ คือ ระดับอายุที่ 1 อายุ 60 ปีขึ้นไป ระดับอายุที่ 2 อายุ 31-59 ปี และระดับอายุ 3 อายุ 15-30 ปี ผลการศึกษาพบว่า การใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุยังคงใช้ศัพท์เดียวกัน และมีการเปลี่ยนแปลงการใช้ศัพท์โดยเฉพาะในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 และได้มีการนำศัพท์อื่นมาใช้ร่วมหรือใช้แทนศัพท์เดิมในภาษาไทยเชียงใหม่มากขึ้น ส่วนการเปลี่ยนแปลงทางเสียงพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงชนิดไม่มีข้อจำกัด และไม่เป็นระบบ โดยผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงไปใช้เสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ตรงกันหรือใกล้เคียงกับภาษาไทยกรุงเทพฯ มากขึ้น ส่วนด้านการเปลี่ยนแปลงทางความหมายพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 มากที่สุดเช่นเดียวกัน และพบศัพท์ที่กำลังจะหายไปจากการใช้ในชีวิตประจำวันอีกจำนวนหนึ่ง

อัญชลี การัญญมิ (2540) ได้ศึกษาเรื่อง “การเปลี่ยนแปลงการใช้คำในภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามระดับอายุของผู้ใช้ภาษา” เพื่อเปรียบเทียบการใช้คำของคนสามระดับอายุและวิเคราะห์ลักษณะการเปลี่ยนแปลงของการใช้คำในภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้คำจำนวน 450 คำ โดยเก็บรวบรวมจากผู้บอกภาษาเพศชายและเพศหญิง จำนวน 96 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่มอายุ คือ ระดับอายุที่ 1 อายุ 60 ปีขึ้นไป ระดับอายุที่ 2 อายุ 35-50 ปี และระดับอายุที่ 3 อายุ 10-25 ปี คัดเลือกผู้บอกภาษาจากทุกตำบลในอำเภอเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นตัวแทนผู้ใช้ภาษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า

กลุ่มระดับอายุที่ 1 มีการใช้ศัพท์เดิมมากที่สุด และกลุ่มระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์เดิมน้อยที่สุด แต่ทั้งสามระดับอายุมีการนำศัพท์อื่นมาใช้ร่วมหรือใช้แทนศัพท์เดิมมากกว่าใช้ศัพท์เดียวกัน โดยกลุ่มระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์เดิมน้อยกว่ากลุ่มระดับอายุที่ 2 และ 3 และระดับอายุที่ 3 มีการใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด

ด้านการวิเคราะห์ลักษณะการเปลี่ยนแปลงของการใช้คำพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงทางเสียงโดยไม่มีข้อจำกัด และมีการยืมศัพท์จากต่างประเทศมาใช้โดยผ่านมาจากภาษาไทยกรุงเทพฯ และยืมศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ มาใช้โดยตรง ส่วนด้านการเปลี่ยนแปลงทางความหมายพบว่า ผู้ใช้ภาษาระดับอายุที่ 3 มีการเปลี่ยนแปลงทางความหมายของคำมากที่สุด ส่วนผู้ใช้ภาษาระดับอายุที่ 1 พบการเปลี่ยนแปลงทางความหมายน้อยกว่าระดับอายุที่ 2 และ 3 ตามลำดับ

ชฎานนท์ แสงศรีจันทร์ (2541) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์การใช้คำของคนไทยสี่สามระดับอายุ ที่อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา” เพื่อเปรียบเทียบการใช้คำของคนสามระดับอายุ โดยใช้คำศัพท์จำนวน 800 คำ แบ่งเป็นหมวดคำนาม 500 คำ คำกริยา 200 คำ คำวิเศษณ์ 85 คำ และคำสรรพนามและแสดงคำถาม 15 คำ จากการเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาไทยสี่จำนวน 75 คน แบ่งผู้บอกภาษาเป็น 3 ระดับอายุ ระดับอายุละ 25 คน คือ ระดับอายุที่ 1 อายุ 56-70 ปี ระดับอายุที่ 2 อายุ 36-50 ปี และระดับอายุที่ 3 อายุ 16-30 ปี จำนวน 25 หมู่บ้าน 8 ตำบลในอำเภอเชียงคำ ผลการศึกษาพบว่า การใช้คำของคนไทยสี่สามระดับอายุแบ่งเป็น 32 ประเภท คือ 1. คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้เหมือนกัน จำนวน 418 คำ แบ่งเป็นคำนาม 258 คำ คำกริยา 88 คำ คำวิเศษณ์ 59 คำ และคำสรรพนามและแสดงคำถาม 13 คำ 2. คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้แตกต่างกัน พบจำนวน 91 คำ แบ่งเป็นคำนาม 50 คำ คำกริยา 34 คำ และคำวิเศษณ์ 7 คำ 3. คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาสองระดับอายุใช้เหมือนกัน พบ 291 คำ แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ 3.1 ระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้เหมือนกัน มี 138 คำ แบ่งเป็นคำนาม 90 คำ คำกริยา 42 คำ และคำวิเศษณ์ 6 คำ 3.2 ระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้เหมือนกันมี 136 คำ เป็นคำนาม 93 คำ คำกริยา 29 คำ คำวิเศษณ์ 12 คำ และคำสรรพนามแสดงคำถาม 2 คำ และ 3.3 ระดับอายุที่ 1 และ 3 ใช้เหมือนกัน มี 17 คำ เป็นคำนาม 9 คำ คำกริยา 7 คำ และคำวิเศษณ์ 1 คำ

จากคำศัพท์จำนวน 800 คำ หมวดคำที่คนทั้งสามระดับอายุใช้เหมือนกันมากที่สุด คือ หมวดคำสรรพนามและแสดงคำถาม รองลงมาคือ หมวดคำวิเศษณ์ และหมวดคำนามตามลำดับ ส่วนหมวดคำกริยาเป็นหมวดคำที่คนทั้งสามระดับอายุใช้แตกต่างกันมากที่สุดถึงร้อยละ 17 กล่าวได้ว่า คนไทยสี่ทั้งสามระดับอายุที่อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ยังคงใช้ศัพท์ที่เหมือนกันเป็นจำนวนมากในชีวิตประจำวัน เห็นได้จากคำศัพท์ที่ใช้แตกต่างกันมีเพียงร้อยละ 11.37 เท่านั้น

ศิริรัตน์ มูลตุ้ย (2553) ได้วิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์การแปรของภาษายองด้านคำศัพท์และการใช้คำศัพท์ของคนสามระดับอายุในตำบลบววก้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่” เพื่อเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษายองและเพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงลักษณะทางเสียง ศัพท์ และความหมายของคำศัพท์ภาษายอง โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาทั้งเพศชายและเพศหญิง จำนวน 48 คน แบ่งเป็นสามระดับอายุ คือ ระดับอายุที่ 1 อายุ 65-80 ปี ระดับอายุที่ 2 อายุ 40-55 ปี และระดับอายุที่ 3 อายุ 15-30 ปี ผลการศึกษาพบว่า ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 มีการใช้ศัพท์เดิมมากที่สุด และลดน้อยลงในระดับอายุที่ 2 และ 3 ตามลำดับ ด้านการใช้ศัพท์ลักษณะที่พบมากที่สุดคือ การใช้ศัพท์เดิมร่วมกับศัพท์อื่น ด้านการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางเสียง ศัพท์ และความหมายของคำศัพท์พบว่า มีการแปรด้านเสียงพยัญชนะ สระ ส่วนการแปรด้านศัพท์มีทั้งการใช้รูปแปรของศัพท์เดิม และการใช้ศัพท์อื่น ส่วนการแปรด้านความหมายพบว่าเป็นการแปรความหมายแบบกว้างออก ซึ่งพบในกลุ่มผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 มากที่สุด

4.2 การศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุภาษาเดียว หลายจังหวัด

งานที่ศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุโดยศึกษาภาษาเพียงภาษาเดียว แต่เก็บข้อมูลในการศึกษาหลายจังหวัด พงงานของ อุทัยวรรณ ตันหยง (2531) ได้ศึกษาเรื่อง “วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงการใช้คำของคนสามระดับอายุในภาษาพวน” เพื่อเปรียบเทียบการใช้คำของคนสามระดับอายุ และวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงลักษณะของคำและความหมายในภาษาพวน โดยนำคำศัพท์ไปสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บอกภาษาทั้งเพศชายและเพศหญิงในอำเภอเมืองและอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ตำบลบางน้ำเชี่ยว อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี รวมทั้งสิ้น 63 คน แบ่งตามระดับอายุเป็น 3 กลุ่ม คือ ระดับอายุที่ 1 อายุ 50 ปีขึ้นไป ระดับอายุที่ 2 อายุ 31-49 ปี และระดับอายุที่ 3 อายุ 15-30 ปี

ผลการศึกษาพบว่า การใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุจะนำศัพท์อื่นมาใช้ร่วมกับเดิมในภาษาพวนมากกว่าการใช้คำศัพท์เดียวทั้งสามระดับอายุ ด้านการเปลี่ยนแปลงเสียงของคำเป็นการเปลี่ยนแปลงชนิดไม่มีข้อจำกัด และพบหน่วยเสียงพยัญชนะต้น พยัญชนะควบกล้ำเพิ่มขึ้น เสียงสระและเสียงวรรณยุกต์ของคำจะใช้เป็นเสียงสระและเสียงวรรณยุกต์เสียงเดียวกับภาษาไทยกรุงเทพฯ มากขึ้น ส่วนด้านการเปลี่ยนแปลงทางความหมายของคำ พบการเปลี่ยนแปลงในกลุ่มผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 มากที่สุด และพบคำศัพท์ที่เลิกใช้ในแต่ละกลุ่มอายุอีกจำนวนหนึ่ง โดยผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 มีโอกาสที่จะเลือกใช้คำศัพท์เดิมหรือคำศัพท์อื่นได้มากที่สุด ซึ่ง

แสดงว่า ผู้พูดภาษาพวนที่มีระดับอายุปานกลางและอายุน้อย มีการเปลี่ยนแปลงการใช้คำมากที่สุด โดยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นภาษาทางราชการ

4.3 การศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุหลายภาษา หลายจังหวัด

การศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุที่ศึกษาหลายภาษา และเก็บข้อมูลในการศึกษาภาษาหลายจังหวัดพบงานของ สุวัฒน์ เลี่ยมประวัติ และกันทิมา วัฒนประเสริฐ (2536) ได้ศึกษาเรื่อง “วิเคราะห์การใช้คำและการแปรของภาษาของคนสามระดับอายุในชุมชนภาษาลาวลุ่มน้ำท่าจีน” ในชุมชนภาษาลาวโขง ลาวครั่ง ลาวเวียง ลาวใต้ และลาวพวน” โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลภาษาลาวโขงที่จังหวัดสมุทรสาคร ภาษาลาวครั่งที่จังหวัดสุพรรณบุรี ภาษาลาวเวียงที่จังหวัดชัยนาท ภาษาลาวใต้ที่จังหวัดนครปฐมและภาษาลาวพวนที่จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้รายการคำจำนวน 200 คำ สอบถามผู้บอกภาษาลาวทั้ง 5 กลุ่ม ผู้วิจัยได้แบ่งผู้บอกภาษาออกเป็น 3 ระดับอายุ คือ ระดับอายุที่ 1 อายุ 55 - 70 ปี ระดับอายุที่ 2 อายุ 35 - 50 ปี และระดับอายุที่ 3 อายุ 15- 30 ปี ผลการศึกษาสรุปได้ว่า การใช้คำของชุมชนภาษาลาวทั้ง 5 กลุ่มมีการใช้คำ 3 ลักษณะคือ ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้เหมือนกัน ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาสองระดับอายุใช้เหมือนกัน และศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้แตกต่างกัน

ด้านการใช้ศัพท์เดิมพบมากที่สุดในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และลดลงในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 เมื่อเปรียบเทียบภาษาทั้ง 5 กลุ่ม พบว่า การใช้คำในผู้บอกภาษาระดับอายุที่เดิม พบว่า ผู้บอกภาษาลาวเวียงระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์เดิมมากที่สุด ส่วนผู้บอกภาษาลาวใต้ระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์เดิมน้อยที่สุด ส่วนการใช้คำในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 พบว่า ผู้บอกภาษาลาวเวียงใช้ศัพท์เดิมมากที่สุด ส่วนผู้บอกภาษาลาวโขงพบการใช้ภาษาเดิมน้อยที่สุด

ส่วนการใช้ศัพท์เดิมร่วมกับศัพท์อื่นพบในผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ ในระดับอายุที่ 1 และพบว่า ผู้บอกภาษาลาวใต้ใช้ศัพท์เดิมร่วมกับศัพท์อื่นมากที่สุด ส่วนผู้บอกภาษาลาวครั่งใช้น้อยที่สุด ส่วนการแปรภาษานั้นพบการแปรทั้งด้านเสียง ศัพท์ และความหมาย โดยพบการแปรด้านเสียงที่เกิดขึ้นทั้งเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ การแปรด้านศัพท์ที่เกิดขึ้นทุกชุมชนภาษาคือ การละพยางค์ การใช้ศัพท์อื่น และการสร้างศัพท์ใหม่ ส่วนการเพิ่มพยางค์จะปรากฏในชุมชนลาวครั่ง ลาวเวียง และลาวใต้ ส่วนการแปรด้านความหมายจะปรากฏในทุกชุมชน ใน 2 ลักษณะได้แก่ การแปรด้านความหมายกว้างออก และการแปรด้านความหมายแคบเข้า นอกจากนี้ยังพบการสูญเสียศัพท์เนื่องจากใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์เดิมในภาษา

สุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ(2556) ได้ศึกษาเรื่อง “การแปรการใช้ศัพท์ในภาษาไทยของคนสามระดับอายุ” ในโครงการวิจัย “ชาติพันธุ์: กระบวนทัศน์ใหม่ในการสืบสานภาษาและวัฒนธรรม” เพื่อศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ในภาษาไทยของคนสามระดับอายุใน 4 จังหวัด คือ จังหวัดสุพรรณบุรี นครปฐม ราชบุรี และเพชรบุรี เก็บข้อมูลจังหวัดละ 2 จุด รวม 8 จุดเก็บข้อมูลใช้หน่วยอรรถจำนวน 650 หน่วยอรรถ สัมภาษณ์ผู้บอกภาษาทั้งเพศชายและเพศหญิง โดยแบ่งผู้บอกภาษาออกเป็น 3 ระดับอายุ คือ ระดับอายุ 1 อายุ 65 ปีขึ้นไป ระดับอายุที่ 2 อายุ 45-55 ปี ระดับอายุที่ 3 อายุ 18-35 ปี รวมจำนวนผู้บอกภาษาทั้งหมด 96 คน ผลการวิจัยพบว่า ทุกจุดเก็บข้อมูลมีรูปแบบการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ 10 รูปแบบ แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ 1) รูปแบบการใช้ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้เหมือนกัน 2) รูปแบบการใช้ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสองระดับอายุใช้เหมือนกัน และ 3) รูปแบบการใช้ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้แตกต่างกัน โดยผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ศัพท์ที่ไต่ดามากที่สุดและลดลงในระดับอายุที่ 2 และ 3 ตามลำดับ ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ที่ไต่ดามากที่สุดและลดลงในระดับอายุที่ 2 และ 1 เมื่อพิจารณาแต่ละจุดเก็บข้อมูลพบว่า ชุมชนที่รักษาการใช้ศัพท์ที่ไต่ดามากที่สุดคือ ตำบลดอนมะเกลือ อำเภอบางแพ จังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนชุมชนที่ใช้ศัพท์อื่นมากที่สุดคือ ตำบล ห้วยยางโทน อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี ส่วนการเปรียบเทียบหมวดศัพท์กับการใช้ศัพท์ของคนทั้งสามระดับอายุพบว่า หมวดที่ใช้ศัพท์ที่ไต่ดามากที่สุดมี 4 หมวด คือ หมวดคำถาม คำเชื่อม ลักษณะนาม คำบอกเวลา หมวดที่ใช้ศัพท์อื่นมากที่สุดมี 2 หมวด คือ หมวดวัตถุ และหมวดสถานที่

ด้านการแปรรูปศัพท์มีทั้งการตัดพยางค์ การเพิ่มพยางค์ และการเปลี่ยนพยางค์ นอกจากนี้ยังพบการแปรเสียงของศัพท์โดยเกิดเสียงใหม่ในภาษาไทยดำ และเปลี่ยนบางหน่วยเสียงที่แสดงกลุ่มย่อย อันเป็นลักษณะเฉพาะของภาษาไทยดำให้เป็นเสียงที่เหมือนกับภาษากลุ่มอื่น ส่วนด้านการแปรความหมายพบว่า มีการแปรแบบกว้างออกและแคบเข้า โดยศัพท์ที่ไต่ด่าจะใช้ในความหมายแคบเข้าและศัพท์อื่นจะใช้ในความหมายกว้างออก ซึ่งมีผลทำให้เกิดการสูญศัพท์ที่ไต่ด่าในอนาคตได้

จะเห็นได้ว่า การศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในงานของอุทัยวรรณ ตันหยง (2531) แม้จะมีการเก็บข้อมูลภาษาเดียวกันแต่หลายพื้นที่ทั้งในจังหวัดลพบุรีและจังหวัดสิงห์บุรี แต่งานของอุทัยวรรณ ตันหยง (2531) ยังมิได้เปรียบเทียบข้อมูลแต่ละพื้นที่ที่ศึกษา ซึ่งแตกต่างไปจากงานของสุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ (2535) ที่มีการศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ 2 ลักษณะ คือ 1.การศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ 5 ภาษา 5

จังหวัด และมีการเปรียบเทียบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในและพื้นที่ 2. การศึกษาการแปร การใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุภาษาเดียวแต่มีการศึกษาในหลายพื้นที่ ซึ่งมีทั้งหมด 4 จังหวัด

จากผลงานวิจัยที่ศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุที่ผ่านมา ผู้วิจัยเห็นว่าการ งานของสุวัฒน์ เลี่ยมประวัติ(2556) ที่ศึกษาเรื่อง “การแปรการใช้ศัพท์ในภาษาไทยดำของคน สามระดับอายุ ในโครงการวิจัยชาติพันธุ์: กระบวนทัศน์ใหม่ในการสืบสานภาษาและวัฒนธรรม” ถือเป็นงานวิจัยเรื่องแรกที่ได้ขยายขอบเขตการศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ ภาษาใดภาษาหนึ่งในหลายพื้นที่อย่างชัดเจน โดยเก็บข้อมูลภาษาไทยดำในพื้นที่ทั้งหมด 4 จังหวัด แต่การศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุที่ผ่านมา ยังเป็นการศึกษาภาษาภายใน พื้นที่ประเทศไทยเท่านั้น ยังไม่พบงานวิจัยใดที่ศึกษาเปรียบเทียบการแปรการใช้ศัพท์ของคนสาม ระดับอายุภาษาเดียวกันแต่แตกต่างกันที่ถิ่นแบบข้ามประเทศ

ดังนั้น เพื่อเป็นการขยายขอบเขตการศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุให้ กว้างขวางขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไท กะปองประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว การศึกษาดังกล่าวนอกจากจะมีความแตกต่างกันด้านพื้นที่แล้ว ทั้งสองพื้นที่ยังมีความแตกต่างด้านการเมืองการปกครอง สังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของผู้ใช้ภาษาเดียวกัน อันจะทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของ ภาษาในแต่ละพื้นที่ได้อย่างชัดเจน รวมไปถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลในการเปลี่ยนแปลงการใช้ ภาษาของคนในแต่ละพื้นที่

5. งานที่ศึกษาภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

จากที่ผู้วิจัยศึกษางานที่ศึกษาทางด้านภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ในสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว พบการศึกษาภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ในสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาวออกเป็นสามแนวทาง คือ 1. การศึกษาภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์เปรียบเทียบ ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 2. การศึกษา ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และ 3. การใช้ภาษาของคน ลาวในการติดต่อสื่อสาร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 การศึกษาเปรียบเทียบภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย และในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อาทิ การศึกษาของ เอมอร เขาวนสวน(2537) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบคำศัพท์ภาษาลาวในจังหวัดนครปฐม และภาษาลาวในแขวง

บ่อแก้ว ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว” เพื่อศึกษาภาษาลาวที่พูด ในจังหวัด นครปฐม ประกอบด้วย ลาวครั้ง ลาวใต้ ลาวเวียง และลาวไซ่ง ในแขวงบ่อแก้ว ได้แก่ ลาวบ่อแก้ว เพื่อต้องการทราบว่าภาษาลาวทั้ง 5 ถิ่นนั้นมีการใช้ศัพท์เหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร

ผลการศึกษาพบว่า ภาษาถิ่นทั้ง 5 ถิ่นมีการใช้ศัพท์แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ ประเภทที่ 1 ใช้ศัพท์เหมือนกันทั้ง 5 ถิ่น ประเภทที่ 2 ใช้ศัพท์แตกต่างกันทุกจุดทั้ง 5 ถิ่นประเภทที่ 3 คือ ถิ่นใดถิ่นหนึ่งใช้ศัพท์แตกต่างออกไปจากถิ่นอื่น ๆ เพียงถิ่นเดียว ศัพท์ประเภทที่ทุกถิ่นใช้เหมือนกัน พบมากที่สุดมีจำนวน 1,742 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 47.47 ของหน่วยอรรถทั้งหมด ศัพท์ที่ใช้แตกต่างกันทุกจุดซึ่งแตกต่างกันทั้ง 5 ถิ่นนั้นพบเพียงเล็กน้อย ประเภทที่ 3 คือ ถิ่นใดถิ่นหนึ่งใช้ศัพท์แตกต่างจากถิ่นอื่น ๆ เพียงถิ่นเดียวนั้นพบว่าภาษาลาวไซ่งใช้ศัพท์แตกต่างจากถิ่นอื่น ๆ ทั้ง 4 ถิ่นมากเป็นอันดับหนึ่ง ภาษาลาวบ่อแก้วใช้ศัพท์แตกต่างจากภาษาถิ่นอื่น ๆ ทั้ง 4 ถิ่นมากเป็นอันดับสอง ส่วนภาษาลาวครั้ง ภาษาลาวใต้และภาษาลาวเวียงแต่ละถิ่นใช้ศัพท์แตกต่างจากภาษาถิ่นอื่น ๆ ทั้ง 4 ถิ่น ในจำนวนที่ใกล้เคียงกันและใช้แตกต่างเพียงเล็กน้อย

ศรินยา จิตบรรจง(2553) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงและระบบคำ ภาษาแสดในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกับประเทศไทย” เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงและระบบคำภาษาแสดในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกับภาษาแสดในประเทศไทย จากเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ใช้ภาษาแสดในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่บ้านเต็ง เมืองนากาย แขวงคำม่วน และบ้านนากะดก เมืองคำเกิด แขวงบอลิคำไซ ผู้ใช้ภาษาแสดประเทศไทยที่บ้านบะหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม

ผลการศึกษาพบว่า ระบบเสียงทั้งเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และโครงสร้างพยางค์ ภาษาแสดบ้านเต็ง แขวงคำม่วน และบ้านบะหว้า จังหวัดนครพนมมีความคล้ายคลึงกัน แต่ภาษาแสดบ้านนากะดก แขวงบอลิคำไซ มีความแตกต่าง ด้านระบบคำภาษาแสดทั้ง 3 ถิ่นไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องระบบของคำและโครงสร้างของคำ การสร้างคำเมื่อเปรียบเทียบรูปแบบการใช้ศัพท์จำนวน 3,060 คำ ภาษาแสดบ้านเต็ง แขวงคำม่วน และบ้านบะหว้า จังหวัดนครพนม ใช้เหมือนกันมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 38.20 คำศัพท์ที่ภาษาแสดทั้ง 3 ถิ่นใช้เหมือนกันทั้งรูปศัพท์และรูปแปรของศัพท์เดียวกันมีจำนวนรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 34.38 คำศัพท์ที่ภาษาแสดทั้ง 3 ถิ่นใช้ต่างกันมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.42

เมื่อพิจารณาคำศัพท์ที่ภาษาแสด 2 ถิ่นใช้เหมือนกันพบว่าคำศัพท์ภาษาแสดบ้านเต็ง แขวงคำม่วนใช้เหมือนกับบ้านบะหว้า จังหวัดนครพนมมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 25.98 คำศัพท์ที่บ้านเต็ง แขวงคำม่วนใช้เหมือนกับบ้านนากะดก แขวงบอลิคำไซ มีจำนวนรองลงมา คิดเป็นร้อยละ

7.58 และคำที่บ้านนากะดก แขวงบอลิคำไซใช้ร่วมกับ บ้านบะหว้า จังหวัดนครพนมมีจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4.64 การใช้คำศัพท์ต่างกันทั้ง 3 ถิ่นมีจำนวนน้อยที่สุด

นอกจากนี้การใช้คำศัพท์เหมือนกันทั้งสามถิ่นมีเป็นจำนวนมากนั้น แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของภาษาแสดทั้ง 3 ถิ่นที่เป็นภาษาเดียวกัน เมื่อพิจารณาการใช้คำศัพท์ที่มีการใช้แตกต่างกันซึ่งส่วนใหญ่เป็นศัพท์ที่ใช้อยู่ในภาษาแวดล้อมภาษาแสดแต่ละถิ่น จะเห็นได้ว่าภาษาแสดแต่ละถิ่นเกิดการสัมผัสภาษาที่อยู่ใกล้เคียงแตกต่างกันออกไป

5.2 การศึกษาภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีนักวิชาการที่ได้ศึกษา อาทิ การศึกษาของ สีพอน สุนันทา (2552) ได้ศึกษาเรื่อง “การใช้คำเรียกขานในภาษาลาวลุ่มสมัยปัจจุบัน” เพื่อศึกษาส่วนประกอบ รูปแบบ และปัจจัยการเลือกใช้คำเรียกขานในภาษาลาวลุ่มสมัยปัจจุบัน ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากเรื่องสั้น จำนวน 7 เรื่อง นวนิยาย จำนวน 3 เรื่อง บทละครวิทยุ จำนวน 5 เรื่อง บทละครโทรทัศน์ จำนวน 5 เรื่อง และบทภาพยนตร์ จำนวน 2 เรื่อง ที่แต่งและผลิตที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปี พ.ศ. 2549 - 2550 คำเรียกขานที่ใช้ศึกษาจำนวน 431 คำ ผลการศึกษาพบว่าส่วนประกอบของคำเรียกขานภาษาลาวลุ่มสมัยปัจจุบันจำแนกได้เป็น 9 ประเภท ได้แก่ คำเรียกชื่อ ญาติ ยศ อาชีพ ตำแหน่ง สรรพนาม นำหน้าบอก วลีแสดงความรู้สึก และคำลงท้าย ส่วนรูปแบบจำแนกได้เป็น 26 ประเภท และแบ่งเป็น 3 หมวด คือ หมวดที่มีส่วนประกอบเดียวพบ 8 ประเภท ได้แก่ คำเรียกชื่อ ญาติ ยศ อาชีพ ตำแหน่ง สรรพนาม คำนำหน้าบอกเพศ และวลีแสดงความรู้สึก หมวดที่มีส่วนประกอบ 2 ส่วนพบ 16 ประเภท ได้แก่ ชื่อ+วลีแสดง ญาติ+ชื่อ ญาติ+ยศ ญาติ+อาชีพ ญาติ+สรรพนาม ยศ+ญาติ อาชีพ+ชื่อ ตำแหน่ง+ชื่อ สรรพนาม+ชื่อ สรรพนาม+ยศ สรรพนาม+อาชีพ สรรพนาม+ตำแหน่ง สรรพนาม+วลีแสดงความรู้สึก คำนำหน้าบอกเพศ+ชื่อ คำนำหน้าบอกเพศ+ญาติ คำนำหน้าบอกเพศ+วลีแสดงความรู้สึก และหมวดที่มีส่วนประกอบ 3 ส่วนพบ 2 ประเภท ได้แก่ ญาติ+อาชีพ+ชื่อ และ ญาติ+ชื่อ+วลีแสดงความรู้สึก

ปัจจัยการเลือกใช้คำเรียกขานในแต่ละรูปแบบพบว่าขึ้นอยู่กับ 6 ปัจจัย คือ ฉากและบรรยากาศ ผู้มีส่วนร่วม วัตถุประสงค์ในการเรียก น้ำเสียง ภาษาที่ใช้ และบรรทัดฐานในการปฏิสัมพันธ์ โดยผู้เรียกจะเลือกให้นำหนักต่อปัจจัยดังกล่าวแตกต่างกันออกไป

ศศิธร อ่อนเหลา (2553) ได้ศึกษาเรื่อง “กลุ่มภาษาตระกูลไทในลุ่มน้ำพาว เมืองคำเกิด แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว” เพื่อศึกษาระบบเสียงพยัญชนะวรรณยุกต์ สระ และคำศัพท์เฉพาะกลุ่ม แล้วนำมาจัดกลุ่มย่อยของภาษาตระกูลไทในลุ่มน้ำพาว

จากการสัมภาษณ์กลุ่มชาติพันธุ์ไทที่อาศัยอยู่ในลุ่มน้ำพาว เมืองคำเกิด แขวงบอลิคำไซ ได้แก่ ไท
แดง ไทมอด ไทเม็ย ผู้ไท ญ้อ และลาว โดยแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์จะมีผู้บอกภาษาหลัก 1 คน ผู้
บอกภาษารอง 2 คน ได้คำศัพท์พื้นฐานทั้งหมดจำนวน 1,000 คำ แล้วนำมาจัดกลุ่มโดยใช้เกณฑ์
การจัดกลุ่มภาษาไทกลุ่มตะวันตกเฉียงใต้ 4 เกณฑ์ ได้แก่ 1) การเปลี่ยนแปลงของพยัญชนะต้น
ดั้งเดิม 2) การเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์ดั้งเดิม 3) การเปลี่ยนแปลงของสระดั้งเดิม และ 4)
คำศัพท์เฉพาะกลุ่ม

ผลการศึกษาพบว่า ไทแดง ไทมอด ไทเม็ย ผู้ไท ญ้อ และลาว มีหน่วยเสียงพยัญชนะ 20
หน่วยเสียง เสียงวรรณยุกต์ 8 หน่วยเสียง ได้แก่ ภาษาไทแดง ไทมอด ไทเม็ย และผู้ไท ภาษาที่มี
เสียงวรรณยุกต์ 9 หน่วยเสียง ได้แก่ ภาษาญ้อและภาษาลาว เมื่อรวมหน่วยเสียงในพยางค์เป็น
และพยางค์ตาย พบว่า ภาษาไทแดง ไทมอด มีเสียงวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียง ภาษาไทเม็ย ผู้ไท
และญ้อ มีเสียงวรรณยุกต์ 7 หน่วยเสียง และภาษาลาวมีเสียงวรรณยุกต์ 8 หน่วยเสียง เฉพาะ
ภาษาลาวมีหน่วยเสียงสระเดี่ยว 18 หน่วยเสียง ส่วนภาษาอื่นๆ มี 11 หน่วยเสียง และทุกภาษามี
สระประสม 3 หน่วยเสียง ยกเว้นภาษาผู้ไทที่ไม่ปรากฏเสียงสระประสม

เมื่อจัดกลุ่มย่อยภาษาตระกูลไทในลุ่มน้ำพาวด้วยเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงของเสียง
พยัญชนะดั้งเดิม พบว่ากลุ่ม P ได้แก่ ภาษาไทยแดง ไทมอด เม็ย ส่วนกลุ่ม PH ได้แก่ภาษาผู้ไท
ญ้อ และลาว เมื่อนำเกณฑ์อื่นมาจัดกลุ่มย่อยพบว่า ภาษาในกลุ่ม PH ภาษาผู้ไทและภาษาญ้อมี
ความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน ซึ่งผลการจัดกลุ่มภาษาไทในลุ่มน้ำพาวครั้งนี้สอดคล้องกับประวัติศาสตร์
การอพยพของกลุ่มชาติพันธุ์ด้วย

สมพาวัน แก้วบุตรตา (2555) ได้ศึกษาเรื่อง “คำเรียกญาติของไทแดงในแขวงหัวพัน และ
แขวงเวียงจันทร์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว” เพื่อวิเคราะห์คำเรียกญาติ
ของไทแดงที่แขวงหัวพันและแขวงเวียงจันทร์สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 3 ด้าน คือ 1.
ด้านมิติที่นำมาจำแนกญาติ 2. ด้านการใช้คำเรียกญาติ และ 3. ด้านวัฒนธรรมที่สะท้อนจาก
ระบบคำเรียกญาติ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาไทแดง 4 ถิ่น ได้แก่
1. บ้านสบฮาว เมืองสบเบา แขวงหัวพัน 2. บ้านโสม เมืองเวียงไซ แขวงหัวพัน 3. บ้านเวียงไซ
เมืองวังเวียง แขวงเวียงจันทร์ 4. บ้านหนองแปน เมืองโพนโฮง แขวงเวียงจันทร์ สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว วิเคราะห์ห้วงค์ประกอบทางความหมาย และนำเสนอผลด้วยวิธีพรรณ
ราวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่า ด้านมิติที่นำมาจำแนกญาติในภาษาไทแดงทุกถิ่นมี 6 มิติ ได้แก่
รุ่น สายเลือด อายุ ฝ่ายพ่อ/แม่ และการแต่งงาน เมื่อพิจารณาด้านการใช้คำเรียกญาติใน

ภาษาไทยแดงพบว่าคำเรียกญาติโดยสายเลือดที่เป็นคำพื้นฐานพบว่ามีจำนวนคำไม่เท่าทั้ง 4 ถิ่น คือ บ้านโสมมีการใช้คำพื้นฐานมากที่สุด รองลงมาคือบ้านเวียงไซ บ้านหนองแปน และบ้านสบฮาวตามลำดับ ส่วนคำเรียกญาติโดยสายเลือดที่ไม่ใช่คำพื้นฐานพบว่ามีจำนวนไม่เท่ากันทั้ง 4 ถิ่นคือ บ้านสบฮาวมีการใช้คำไม่พื้นฐานมากที่สุด รองลงมาคือบ้านหนองแปน บ้านเวียงไซ และบ้านโสมตามลำดับ ส่วนคำเรียกญาติที่สัมพันธ์กันจากการแต่งงานนั้นพบว่ามีการใช้คำเรียกญาติเป็นระบบเหมือนกันทุกถิ่น

ด้านวัฒนธรรมที่สะท้อนจากคำเรียกญาติของไทยแดงคือ 1. ระบบอาวุโส ยังคงเป็นวัฒนธรรมพื้นฐานของไทยแดง 2. การให้ความสำคัญแก่ญาติฝ่ายพ่อหรือเพศชายเป็นหลัก ปัจจุบันลักษณะทางวัฒนธรรมดังกล่าวของไทยแดงกำลังมีการเปลี่ยนแปลงไป คล้ายกับวัฒนธรรมของลาว โดยเฉพาะไทยแดงที่ย้ายถิ่นมายังแขวงเวียงจันทร์ ทั้งนี้ก็เนื่องจากการสัมผัสกับภาษาและวัฒนธรรมของลาวนั่นเอง ส่งผลให้เริ่มไม่เน้นญาติความสำคัญทางญาติฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

5.3 การใช้ภาษาของคนลาวในการติดต่อสื่อสาร อาทิ การศึกษาของ รัตนา จันทร์เทาว์ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง “การสัมผัสภาษา: ภาษาไทยและภาษาลาวของคนลาว” เพื่ออธิบายปรากฏการณ์การสัมผัสภาษาในกลุ่มคนลาวทั้งภาษาลาวและภาษาไทยในกลุ่มคนลาวซึ่งเป็นผู้รู้สองภาษาเฉพาะกลุ่มคนลาวที่เข้ามาติดต่อสื่อสารกับคนไทยกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ผลการศึกษาพบว่า การเรียนรู้ภาษาไทยของคนลาวเป็นไปแบบก้าวกระโดดผ่านทางสื่อมวลชนของไทย เนื่องจากคนลาวนิยมชมรายการโทรทัศน์และรับฟังรายการวิทยุของไทย จากปัจจัยด้านการรับสื่อมวลชนและความสะดวกด้านการคมนาคมที่เพิ่มขึ้นหลายเส้นทาง ตลอดจนการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปัจจัยดังกล่าวนี้ล้วนมีส่วนช่วยสนับสนุนให้ประชาชนลาวมีทักษะภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น มีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเพิ่มขึ้น โดยสามารถสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาลาว และสามารถเลือกใช้ภาษาที่จะสื่อสารในบริบทต่างๆ ได้เพิ่มขึ้น

จะเห็นได้ว่า การศึกษาภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่ผ่านมามีนักวิชาการได้ศึกษาจำนวนไม่มากนัก และยังไม่มีการศึกษาภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ในแขวงสะหวันนะเขต ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาษาผู้ไทกะป่อง ที่เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเปรียบเทียบกับประเทศไทยเพื่อเป็นการ

เผยแพร่วาทะของกุ่มชาติพันธุ์ดังกล่าวในแขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น

6. ภูมิหลังเกี่ยวกับท้องถิ่นและชาวผู้ไทประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

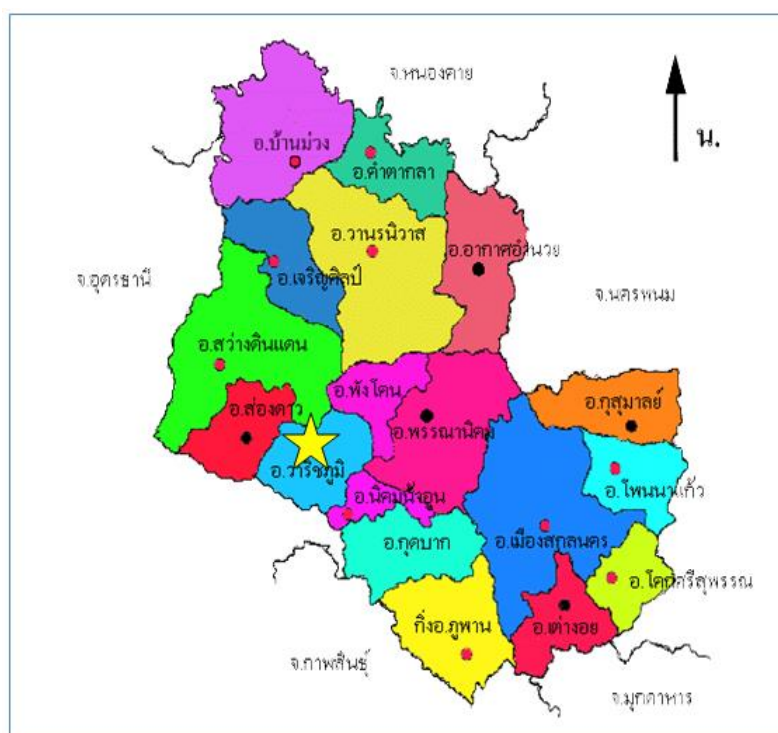
6.1 จังหวัดสกลนคร ประเทศไทย

6.1.1 ภูมิหลังเกี่ยวกับท้องถิ่น

จังหวัดสกลนคร อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 647 กิโลเมตร สูงจากน้ำทะเลประมาณ 157.5 เมตร มีเนื้อที่ประมาณ 6,003,602 ไร่ มีขนาดพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับ 9 ของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลักษณะภูมิประเทศแบบออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. ที่ราบลุ่ม บริเวณรอบหนองหานซึ่งเป็นหนองน้ำขนาดใหญ่ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสลับลูกคลื่นลอนลาด ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอเมือง อำเภอนาโพธิ์นาคู อำเภอกุมภวาปี และอำเภออากาศอำนวย 2. ที่ราบสูงและเทือกเขาทางใต้ แถบเทือกเขาภูพานทั้งเทือกเขาภูพานใหญ่ภูพานน้อย เทือกเขานี้ถือเป็นแนวแบ่งเขตพรมแดนระหว่างจังหวัดสกลนครกับจังหวัดมุกดาหาร จังหวัดกาฬสินธุ์ และจังหวัดอุดรธานี 3. เขตที่ราบตอนกลางและตอนเหนือ บริเวณที่ราบลุ่มในเขตอำเภอพรรณานิคม อำเภออากาศอำนวย อำเภอนวนโกศ อำเภอบ้านม่วง อำเภอคำตากล้า อำเภอพังโคน และอำเภอเจริญศิลป์ (คณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ, 2543: 2-3)

ด้านการปกครอง จังหวัดสกลนครแบ่งการปกครองออกเป็น 18 อำเภอ 125 ตำบล 1,441 หมู่บ้าน ประชากรมีหลากหลายกลุ่มชาติพันธุ์ ได้แก่ ญ้อ ผู้ไท ไย้ ลาว กะเลิง และกะไ้

ภาพที่ 2.1 แผนที่แสดงอาณาเขตจังหวัดสกลนคร

ที่มา: กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัดสกลนคร, 2557

สัญลักษณ์ จุดเก็บข้อมูลภาษาผู้ไทกะบ่อง ประเทศไทย

นอกจากนี้ อำเภอวาริชภูมิ ซึ่งเป็นจุดเก็บข้อมูลในพื้นที่ประเทศไทยนั้น ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวผู้ไท มาตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บ้านหนองหอยในปี พ.ศ. 2390 และได้ยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอวาริชภูมิ เมื่อปี พ.ศ. 2440 ตรงกับสมัยพระสุรินทบริรักษ์ มีพื้นที่ 296,876 ตารางกิโลเมตร พื้นที่เป็นภูเขาและที่ราบสูง แบ่งการปกครองออกเป็น 5 ตำบล 71 หมู่บ้านมีประชากร 59,967 คน

6.1.2 ระบบเสียงภาษาผู้ไท

จากการศึกษาระบบเสียงในภาษาผู้ไทในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ระบบเสียงภาษาผู้ไท ที่บ้านวาริช อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2557 และสอดคล้องกับการศึกษาระบบเสียงภาษาผู้ไทในพื้นที่เดียวกันของ มุจลินทร์ ลักษณะวงษ์ (2551: 49-52) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

หน่วยเสียงพยัญชนะ

ภาษาผู้ไทที่ตำบลวาริชภูมิ อำเภวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร มีหน่วยเสียงพยัญชนะ 20 หน่วยเสียง ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.2 หน่วยเสียงพยัญชนะในภาษาผู้ไท อำเภวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร

ลักษณะของเสียง	ฐานกรณ์						
	คุณสมบัตินของเสียง	ริมฝีปากทั้งคู่	ริมฝีปากบน	ปุ่มเหงือก	เพดานแข็ง	เพดานอ่อน	ช่องว่างระหว่างเส้นเสียง
กัก หรือ ระเบิด	ไม่ก้อง ไม่มีลม	p		t		k	ʔ
	ไม่ก้อง มีลม	ph		th		kh	
	ก้อง	b		d			
กึ่งเสียดแทรก					c		
เสียดแทรก	ไม่ก้อง		f	s			h
นาสิก	ก้อง	m		n	กึ	ŋ	
ข้างลิ้น	ก้อง			l			
กึ่งสระ	ก้อง	w			j		

หน่วยเสียงพยัญชนะทั้ง 20 หน่วยเสียงในตารางข้างต้นนี้ สามารถปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้นเดี่ยวได้ทั้งหมด คือ /p, ph, b, d, t, th, k, kh, ʔ, c, f, s, h, m, n, กึ, ŋ, l, w, j/ แต่ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะท้ายได้ 9 หน่วยเสียง ได้แก่ /p, t, k, ʔ, m, n, ŋ, w, j/ และมีหน่วยเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ 4 หน่วยเสียง คือ /kw, khw, hw, sw/

หน่วยเสียงสระ

ภาษาผู้ไทที่ตำบลวาริชภูมิ อำเภวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร มีหน่วยเสียงสระเดี่ยว 18 หน่วยเสียง คือ /i, i:, e, e:, ε, ε:, u, u:, ə, ə:, a, a:, u, u:, o, o:, ɔ, ɔ:/ แต่ไม่ปรากฏหน่วยเสียงสระประสม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.3 แสดงหน่วยเสียงสระในภาษาไทย

ตำแหน่งของลิ้น ลักษณะของ ริมฝีปาก ระดับลิ้น	ลิ้นส่วนหน้า ไม่ห่อ ริมฝีปาก	ลิ้นส่วนกลาง ไม่ห่อ ริมฝีปาก	ลิ้นส่วนหลัง ห่อริมฝีปาก
สูง	i i:	u u:	u u:
กลาง	e e:	ə ə:	o o:
ต่ำ	ɛ ɛ:	a a:	ɔ ɔ:
สระประสม	-	-	-

หน่วยเสียงวรรณยุกต์

ผู้วิจัยวิเคราะห์ระบบเสียงวรรณยุกต์จากการฟังโดยใช้ตารางทดสอบเสียงวรรณยุกต์ตามแนวคิดของ William J. Gedney และวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์ในการศึกษาครั้งนี้โดยใช้โปรแกรม praat version 5.3.53

ภาษาไทยที่บ้านวาริช อำเภอบ้านวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียง ดังนี้

- ว.1 คือหน่วยเสียงวรรณยุกต์ต่ำขึ้น (24)
- ว.2 คือหน่วยเสียงวรรณยุกต์กลางระดับ (33)
- ว.3 คือหน่วยเสียงวรรณยุกต์สูงตก (41)
- ว.4 คือหน่วยเสียงวรรณยุกต์สูงขึ้นตก (453)
- ว.5 คือหน่วยเสียงวรรณยุกต์สูงระดับ (44)

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยทั้ง 5 หน่วยเสียง มีการแตกตัวเป็น 2 ทางและมีลักษณะของเสียงวรรณยุกต์ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.4 แสดงหน่วยเสียงวรรณยุกต์และการแตกตัวในภาษาไทย

	A	B	C	DL	DS
1					
2	ว.1	ว.3	ว.4	ว.2	ว.5
3	(24)	(41)	(453)	(33)	(44)
4	ว.2 (33)		ว.5(44)	ว.3(41)	ว.3(41)

จะเห็นได้ว่าหน่วยเสียงวรรณยุกต์และการแตกตัวในภาษาไทยที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ที่บ้านวาริช อำเภовาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร มีความแตกต่างจากกรศึกษาของบราวน์ บราวน์ได้ศึกษาภาษาไทยที่อำเภอเมืองและอำเภอนวนนวิาส จังหวัดสกลนครซึ่งเป็นคนละพื้นที่กับงานวิจัยนี้ คือ ผู้วิจัยพบหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียง ในขณะที่บราวน์พบ 6 หน่วยเสียง ลักษณะการแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์ที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์มีการแตกตัวแบบ ACDLDS123-4, มีการรวมวรรณยุกต์แบบ B1234 = DL4 = DS4 วรรณยุกต์ในช่อง C4 = DL123

ส่วนหน่วยเสียงวรรณยุกต์และการแตกตัววรรณยุกต์จากการศึกษาภาษาไทยของบราวน์(Brown,1965) นั้นพบหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียง ลักษณะการแตกตัว แบบ ABCDS123-4, DL1234 มีการรวมวรรณยุกต์แบบ A4 = B123 = DL1234 วรรณยุกต์ในช่อง B4 = C4 ซึ่งมีความแตกต่างจากที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ในการศึกษาครั้งนี้ สาเหตุเนื่องมาจากข้อมูลที่ผู้วิจัยศึกษาเป็นคนละพื้นที่กับที่บราวน์เคยศึกษาไว้ และระยะเวลาที่ศึกษาก็มีความแตกต่างกันจึงทำให้เสียงวรรณยุกต์และการแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาเดียวกัน มีความแตกต่างกันได้ แต่ยังคงลักษณะเด่นของการแตกตัวของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีการแตกตัวเป็นสองทางในช่อง A123-4 เช่นเดียวกัน

6.2 แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

6.2.1 ภูมิหลังเกี่ยวกับท้องถิ่น

แขวงสะหวันนะเขตตั้งอยู่ภาคกลางของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ห่างจากนครหลวงเวียงจันทน์ 480 กิโลเมตร พื้นที่เป็นที่ราบร้อยละ 58.5% เนินเขาและภูเขาร้อยละ 41.5% มีประชากรมากที่สุดในประเทศ คือ ประมาณ 916,948 คน แบ่งการปกครองออกเป็น 15 เมือง ได้แก่ ไกสอนพนวิหาน อุดมพอน อาดสะพังทอง ฟิน เซโปน วีละบูลี สองคอน นอง จำพอน ท่าปางทอง ชนบูลี ไชบูลี อาดสะพอน ไชพูทอง และ พระลานไซ ประชากรใน

แขวงสะหวันนะเขตประกอบไปด้วย 11 ชนเผ่า คือ ลาวลุ่ม ผู้ไท ไทดำ กะตาง ม้งกอง จาลือ ละวา ลาวส่วย ปาโกะ กะเลิง และ ตะไค้ย ประชากรส่วนใหญ่ของแขวงคือชาวผู้ไท (การท่องเที่ยวแขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว, มปท: 1)

ภาพที่ 2.2 แผนที่แสดงอาณาเขตแขวงสะหวันนะเขต

ที่มา : ดัดแปลงจากกรมชนเผ่าใน สปป.ลาว, 2548.

สัญลักษณ์ จุดเก็บข้อมูลภาษาผู้ไทกะป๋อง ประเทศไทย

นอกจากนี้ เมืองเซโปนซึ่งเป็นจุดเก็บข้อมูลภาษาผู้ไทกะป๋องในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นเมืองทางตะวันออกของสะหวันนะเขตตามเส้นทางหลวงหมายเลข 9 ไป 190 กิโลเมตร เดิมเป็นเมืองหนึ่งที่มีชาวผู้ไทกะป๋องเคยอาศัยอยู่ แต่ปัจจุบันแยกเป็นเซโปนเมืองเก่ากับเซโปนเมืองใหม่ เซโปนเป็นเมืองที่ถูกสงครามทำลายอย่างมาก ปัจจุบันยังคงมีกับระเบิดและซากยุทธโศภรณ์หลงเหลืออยู่ในพื้นที่จำนวนมากแต่ก็ยังมีชาวผู้ไทอาศัยอยู่ในบริเวณเดิมจนถึงปัจจุบัน (การท่องเที่ยวแขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว, มปท: 5-6)

เนื่องจากสะพานนะเขตมีชาวผู้ไทอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ดังนั้นชาวภาษาผู้ไทในแขวง สะหวันนะเขตจึงใช้ภาษาผู้ไทสื่อสารกับคนลาวกลุ่มอื่นนั้นถือเป็นเรื่องปกติ โดยเฉพาะเมืองเซโปนซึ่งเดิมจนถึงปัจจุบันที่มีชาวผู้ไทอาศัยอยู่ก็ยังคงใช้ภาษาผู้ไทในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน มีเพียงวิถีชีวิตของชาวผู้ไทเท่านั้นที่เปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ เพราะชาวผู้ไทแม้จะมีภาษาและวัฒนธรรมเฉพาะของชนเผ่าของตน แต่เพื่อความอยู่รอดก็ต้องมีการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตบางอย่างของตนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน (คำพูน ตูโพทูน, 2559)

6.2.2 ระบบเสียงภาษาผู้ไท

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลระบบเสียงภาษาผู้ไทที่เมืองเมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2557 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ระบบเสียงภาษาผู้ไทที่เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังรายละเอียดต่อไปนี้

หน่วยเสียงพยัญชนะ

ภาษาผู้ไทที่เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีหน่วยเสียงพยัญชนะ 20 หน่วยเสียง ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.5 หน่วยเสียงพยัญชนะในภาษาผู้ไทที่เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ลักษณะของเสียง	ฐานกรณ์	ริมฝีปากทั้งคู่	ริมฝีปากฟันบน	ปุ่มเหงือก	เพดานแข็ง	เพดานอ่อน	ช่องระหว่าง เส้นเสียง
	คุณ สมบัติของเสียง						
กัก หรือ ระเบิด	ไม่ก้อง ไม่มีลม	p		t		k	?
	ไม่ก้อง มีลม	ph		th		kh	
	ก้อง	b		d			
กึ่งเสียดแทรก					c		
เสียดแทรก	ไม่ก้อง		f	s			h
นาสิก	ก้อง	m		n	กั	ŋ	
ข้างลิ้น	ก้อง			l			
กึ่งสระ	ก้อง	w			j		

หน่วยเสียงพยัญชนะทั้ง 20 หน่วยเสียงในตารางข้างต้นนี้ สามารถปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้นเดี่ยวได้ทั้งหมด คือ /p, ph, b, d, t, th, k, kh, ʔ, c, f, s, h, m, n, ɲ, l, w, j/ แต่ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะท้ายได้ 9 หน่วยเสียง ได้แก่ /p, t, k, ʔ, m, n, ɲ, w, j/ และมีหน่วยเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ 4 หน่วยเสียง คือ /kw, khw, hw, sw/

หน่วยเสียงสระ

ภาษาผู้ไทที่เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีหน่วยเสียงสระเดี่ยว 18 หน่วยเสียง คือ /i, i:, e, e:, ɛ, ɛ:, u, u:, ə, ə:, a, a:, o, o:, ɔ, ɔ:/ แต่ไม่ปรากฏหน่วยเสียงสระประสม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.6 แสดงหน่วยเสียงสระในภาษาผู้ไท

ตำแหน่งของลิ้น ลักษณะของ ระดับลิ้น ริมฝีปาก	ลิ้นส่วนหน้า ไม่ห่อ ริมฝีปาก	ลิ้นส่วนกลาง ไม่ห่อ ริมฝีปาก	ลิ้นส่วนหลัง ห่อริมฝีปาก
สูง	i i:	u u:	o o:
กลาง	e e:	ə ə:	ɔ ɔ:
ต่ำ	ɛ ɛ:	a a:	ɔ ɔ:
สระประสม	-	-	-

หน่วยเสียงวรรณยุกต์

ผู้วิจัยวิเคราะห์ระบบเสียงวรรณยุกต์จากการฟังโดยใช้ตารางทดสอบเสียงวรรณยุกต์ตามแนวคิดของ William J. Gedney และวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์ในการศึกษาครั้งนี้โดยใช้โปรแกรม praat version 5.3.53

ภาษาผู้ไทที่บ้านเซโปน เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียง ดังนี้

- ว.1 คือหน่วยเสียงวรรณยุกต์สูงตกขึ้น (424)
 ว.2 คือหน่วยเสียงวรรณยุกต์ต่ำตกขึ้น (213)
 ว.3 คือหน่วยเสียงวรรณยุกต์สูงตก (43)
 ว.4 คือหน่วยเสียงวรรณยุกต์สูงระดับตก-มีเสียงกักที่เส้นเสียง (422)
 ว.5 คือหน่วยเสียงวรรณยุกต์สูงระดับ-มีเสียงกักที่เส้นเสียง (331)

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาผู้ไททั้ง 5 หน่วยเสียง มีการแตกตัวเป็น 2 ทางและมีลักษณะของเสียงวรรณยุกต์ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.7 แสดงหน่วยเสียงวรรณยุกต์และการแตกตัวในภาษาผู้ไท

	A	B	C	DL	DS
1					
2	ว.1 (424)	ว.3 (43)	ว.4 (422?)	ว.3 (43)	ว.3 (43)
3					
4	ว.2 (213)		ว.5 (331?)	ว.2 (213)	

จะเห็นได้ว่าหน่วยเสียงวรรณยุกต์และการแตกตัวในภาษาผู้ไทที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ที่บ้านเซโปน เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยพบหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียง ส่วนการศึกษาของบราวน์ที่อำเภอเมืองและอำเภอนวนนิวาส จังหวัดสกลนครมี 6 หน่วยเสียง ด้านการแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์ที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ มีความแตกต่างจากการศึกษาของบราวน์ คือ ผู้วิจัยพบการแตกตัวเสียงวรรณยุกต์ที่เมืองเซโปนแบบ ACDL123-4, มีการรวมวรรณยุกต์แบบ B1234 = DL123 = DS12344

ส่วนการแตกตัววรรณยุกต์จากการศึกษาภาษาผู้ไทของบราวน์(Brown,1965)นั้น พบลักษณะการแตกตัว แบบ ABCDS123-4, DL1234 มีการรวมวรรณยุกต์แบบ A4 = B123 = DL1234 วรรณยุกต์ในช่อง B4 = C4 ซึ่งมีความแตกต่างจากที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ในการศึกษาครั้งนี้

สาเหตุเนื่องมาจากข้อมูลที่ผู้วิจัยศึกษาเป็นคนละพื้นที่กับที่บรรณารักษ์ศึกษาไว้ และระยะเวลาที่ศึกษาก็มีความแตกต่างกันจึงทำให้เสียงวรรณยุกต์และการแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาเดียวกันมีความแตกต่างกันได้ แต่ยังคงลักษณะเด่นของการแตกตัวของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีการแตกตัวเป็นสองทางใช้ช่อง A123-4 เช่นเดียวกัน

6.2 ความเป็นมาของชาวผู้ไทในประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตย

ประชาชนลาว

6.2.1 ความเป็นมาของชาวผู้ไทในประเทศไทย

จากการศึกษาความเป็นมาของชาวผู้ไทในประเทศไทย การอพยพของชาวผู้ไทเข้าสู่ประเทศไทยนั้นปรากฏในประชุมพงศาวดารภาคที่ 33 (2510: 97 อ้างถึงใน พจนี ศรีธรรมาภรณ์, 2526: 16) ได้กล่าวไว้ว่า “ผู้ไท” ในประเทศไทยได้อพยพมาจากเมืองทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง เช่น เมืองวัง เมืองเซโปน เมืองพิณ เมืองนอง และเมืองมหาชัย การอพยพเข้ามานั้นมีอยู่หลายครั้ง มีทั้งที่ถูกกวาดต้อนเข้ามาหลังสงคราม และถูกเกลี้ยกล่อมให้อพยพเข้ามาหรือหนีศึกสงครามเข้ามาเอง

นอกจากนี้ในหนังสือสารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไทไทย (สมใจ ดำรงสกุล, 2546: 6) ได้กล่าวถึง การอพยพของชาวผู้ไทเข้าสู่ประเทศไทยมี 3 ครั้งด้วยกัน คือ

ครั้งที่ 1 สมัยธนบุรี ระหว่าง พ.ศ. 2321 ถึง 2322 กองทัพไทยนำโดยเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก (รัชกาลที่ 1) กับเจ้าพระยาสุรสีห์ (บุญมา) นำทหารสองหมื่นคนเข้าไปตีหัวเมืองลาว ตั้งแต่จำปาศักดิ์ถึงเวียงจันทน์ หลังจากเวียงจันทน์แตกใน พ.ศ. 2322 ฝ่ายไทยได้ให้กองทัพหลวงพระบางไปตีหัวเมืองทางตะวันออกของหลวงพระบาง มีเมืองทันต์ เมืองม่วย สองเมืองนี้เป็นลาวทรงดำหรือผู้ไทดำ ซึ่งอยู่ริมเขตแดนเวียดนาม สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงมีรับสั่งให้ลาวทรงดำเหล่านี้ไปตั้งบ้านเรือนอยู่เพชรบุรี ในช่วงของการกวาดต้อนลาวทรงดำเมืองทันต์ (ปัจจุบันอยู่ในเขตเวียดนามเหนือ) และเมืองม่วย (ปัจจุบันอยู่ในเขตประเทศลาว) ผู้ไทชาวส่วนใหญ่ยังอยู่ที่เมืองแกลง ไม่ได้ถูกกวาดต้อนมาด้วย ผู้ไทดำสองเมืองนี้นับเป็น ผู้ไทกลุ่มแรกที่ได้อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทย

ครั้งที่ 2 เกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 1 ราว พ.ศ. 2335-2338 เมืองแกลงและเมืองพวน แห่งโขดเวียงจันทน์ กองทัพเวียงจันทน์ตีเมืองทั้งสองได้ กวาดต้อนลาวทรงดำหรือผู้ไทดำ ลาวพวน เป็นเชลยส่งมาที่กรุงเทพฯ รัชกาลที่ 1 ทรงมีรับสั่งให้ผู้ไทดำไปอยู่ที่เพชรบุรีเหมือนผู้ไทดำครั้งแรก

ครั้งที่ 3 เกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 3 เป็นการอพยพเข้ามาครั้งใหญ่ที่สุดซึ่งมีทั้งชาวผู้ไท และกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ บริเวณฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงเข้ามาไว้ในภาคอีสาน และบางส่วนส่งมาอยู่ในภาคกลางของประเทศไทย สาเหตุการอพยพเกิดจากรัฐบาลไทยสมัยรัชกาลที่ 3 ชัดแย้งอย่างรุนแรงกับรัฐบาลเวียดนาม เนื่องจากเวียดนามพยายามขยายอำนาจเข้ามาในเขมรและลาว ซึ่งเป็นประเทศราชของไทย ความขัดแย้งครั้งนั้นนำไปสู่สงครามอันยาวนานระหว่างไทยกับญวน โดยรบกันตั้งแต่ พ.ศ. 2376 และไปสิ้นสุดใน พ.ศ. 2390 การรบครั้งนั้นส่งผลต่อราษฎรในฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง คือ มีการกวาดต้อนเอกราษฎรไปอยู่แต่ละฝ่ายเป็นจำนวนมาก

สุวิทย์ ธีรศาสตร์ และ ณรงค์ อุปัญญา (2538:155-156) กล่าวถึงการอพยพครั้งที่ 3 ของชาวผู้ไทว่า เป็นการอพยพครั้งใหญ่ที่สุดเนื่องจากมีกลุ่มผู้ไทที่อพยพมากถึง 8 กลุ่มด้วยกัน โดย 5 กลุ่มแรกนั้นอพยพมาจากเมืองวัง ดังนี้

กลุ่มที่ 1 อพยพมาจากเมืองวัง มาตั้งเมืองที่อำเภอสหสขันธ์ และอำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

กลุ่มที่ 2 อพยพมาจากเมืองวัง มาตั้งเมืองกุดินารายณ์ และเมืองภูแล่นช้าง ปัจจุบันคืออำเภอกุดินารายณ์ และอำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

กลุ่มที่ 3 อพยพมาจากเมืองวัง มาตั้งเมืองพรรณานิคม ขึ้นกับเมืองสกลนคร

กลุ่มที่ 4 อพยพมาจากเมืองวัง และมีผู้ไทจากเมืองคำอ้อรวมอยู่ด้วย มาตั้งเมืองหนองสูง ปัจจุบันคืออำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร

กลุ่มที่ 5 อพยพมาจากเมืองวัง มาตั้งเมืองเรณูนคร จังหวัดนครพนม

กลุ่มที่ 6 และกลุ่มที่ 7 อพยพมาจากเมืองเซโปน มาตั้งเมืองเสนานิคม และเมืองคำเขื่อนแก้ว จังหวัดอำนาจเจริญ ตามลำดับ

กลุ่มที่ 8 อพยพมาจากเมืองกะปอง มาตั้งเมืองวาริชภูมิ ปัจจุบันคืออำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร

เมืองวาริชภูมิ ตั้งขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อ พ.ศ. 2420 ผู้คนที่อาศัยอยู่ในบริเวณนี้เป็นชาวผู้ไทที่อพยพมาจากเมืองกะปองใกล้เมืองตะโปนหรือเซโปนซึ่งตั้งอยู่ในห้วยกะปอง แยกจากลำน้ำเซบั้งไฟไหลลงสู่น้ำโขง เมืองวาริชในปัจจุบันคือพื้นที่อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร และชาวผู้ไทที่อำเภอวาริชภูมินี้มีชื่อเรียกว่า ผู้ไทกะปอง

6.2 ความเป็นมาของชาวผู้ไทในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ความเป็นมาของชาวผู้ไทในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีหลักฐานที่บันทึกความเป็นมาของชาวผู้ไทในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวไม่มากนัก ส่วนใหญ่เป็นเอกสารที่ได้บันทึกจากประเทศไทย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ชาวผู้ไทในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้น ทวีศิลป์ สืบวัฒนะ(2526:1) ได้กล่าวไว้ว่า เดิมตั้งบ้านเรือนอยู่แถบสิบสองจุไท คือบริเวณลาวตอนเหนือ บางส่วนของเวียดนามตอนเหนือ และทางตอนใต้ของจีน โดยมีเมืองไลและเมืองแกลงเป็นจุดศูนย์กลาง ซึ่งเมืองแกลงปัจจุบันคือเมืองเดียนเบียนฟู ประเทศเวียดนาม

การอพยพของชาวผู้ไทจากแคว้นสิบสองจุไทเข้าประเทศลาวนั้น สมเด็จพระมหาธีรวงศ์ (2468 อ้างถึงใน ถวิล ทองสว่างรัตน์, 2527: 2) กล่าวว่า ชาวผู้ไทนั้นเดิมมีภูมิลำเนาอยู่ที่เมืองน่าน้อยอ้อยหนู ซึ่งหมายถึง เมืองแกลง ในแคว้นสิบสองจุไท ต่อมาเมืองน่าน้อยอ้อยหนูเกิดความอึดคดอดอยาก ทำให้ชาวผู้ไทอพยพไปตั้งภูมิลำเนาที่เมืองวังในอาณาเขตของเวียงจันทน์ซึ่งเป็นบริเวณที่ชาวข่าอาศัยอยู่

ศูนย์กลางแนวลาวสร้างชาติ (Lao National Front for Construction) บรรดาชนเผ่าในลาว (คณะกรรมการวิทยาศาสตร์สังคม, 1990) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ไท ไต หรือ ไท มีความเป็นมาเช่นเดียวกันกลุ่มชาติพันธุ์อื่นในกลุ่มลาว – ไต ซึ่งได้อพยพมาจากน่าน้อยอ้อยหนูที่อยู่ทางตอนใต้ของจีนตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 17-18 เป็นต้นมา อพยพมาตามเส้นทางแม่โขงลงมาแม่น้ำงหรือสาละวิน และเลียบแม่น้ำแดงแล้วแยกไปตามแม่น้ำดำ แม่น้ำเมาะ กลุ่มผู้ไทกลุ่มนี้มีชื่อเรียกว่า ไทดำ ไทเมาะ เมื่ออพยพเข้ามาในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจึงได้อาศัยอยู่บริเวณริมแม่น้ำเซบั้งไฟ แม่น้ำหินปูน เขตเซบั้งไฟน้อย ไปจนถึงพูซ้างแย้ ทุงท่าตูม ซึ่งเป็นรอยต่อระหว่างแขวงคำม่วนกับสะหวันนะเขต ปัจจุบันชาวผู้ไทอาศัยอยู่ในบริเวณภาคกลางของลาว คือ แขวงคำม่วน ได้แก่ เมืองหนองบก เมืองมะหาไซ เมืองหินปูนและเมืองบัวดะพา และแขวงสะหวันนะเขต ได้แก่ เมืองพิน เมืองวีละบูลี และเมืองเซโปน ไปจนถึงจำปาสัก

จากประวัติความเป็นมาของชาวผู้ไทในประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จะเห็นได้ว่า ชาวผู้ไทที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาของกลุ่มชาติพันธุ์ร่วมกัน และมีความสัมพันธ์กันทางเชื้อสายมาตั้งแต่อดีต แต่ด้วยเหตุผลทางการเมืองบางประการทำให้ผู้ไทบางส่วนต้องอพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย

บทที่ 3

การแปรการใช้ศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุประเทศไทย

การศึกษากการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋อง อำเภอวาริชภูมิจังหวัดสกลนคร ประเทศไทย การเก็บข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้หน่วยอรรถในการศึกษาภาษาผู้ไทกะป๋องจำนวน 600 หน่วยอรรถ สอบถามผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน เพื่อศึกษากการแปรการใช้ศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุ อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร โดยผู้วิจัยศึกษา 4 ประเด็น คือ 1.รูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทประเทศไทย 2.การแปรด้านรูปศัพท์ของคนสามระดับอายุ 3.การแปรด้านความหมายของคนสามระดับอายุ และ 4.การสูญเสียศัพท์ ผลการศึกษากการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋อง อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ประเทศไทยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 รูปแบบการใช้ศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุประเทศไทย

จากการศึกษากการใช้ศัพท์ภาษาผู้ไทของคนสามระดับอายุ หมู่ 7 ตำบลวาริช อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า การใช้ศัพท์ของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุแบ่งได้ 3 ประเภท รูปแบบการใช้ศัพท์ทั้งหมด 10 รูปแบบ คือ

3.1.1 ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้เหมือนกัน พบ 3 รูปแบบ ได้แก่ AAA , AAA
BBB
และ BBB

3.1.2 ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาสองระดับอายุใช้เหมือนกัน พบ 6 รูปแบบ ได้แก่ AAB AAA
AAA AA , AA , ABB และ A BBB
BB , BBB , ABB และ BBB

3.1.3 ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้แตกต่างกัน พบ 1 รูปแบบ ได้แก่ AA
BB
ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1.1 ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้เหมือนกัน หมายถึง การที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เดียวกัน พบทั้งหมด 3 รูปแบบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1) การใช้ศัพท์ผู้ไท หมายถึง หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ผู้ไท ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ A แสดงรูปแบบการใช้ศัพท์ผู้ไท จำนวน 275 หน่วยอรรถจากหน่วยอรรถทั้งหมด 600 หน่วยอรรถ หรือคิดเป็นร้อยละ 45.83 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
'ใคร'	/phə: ¹ /~ /mɛ:n ³ phə: ¹ /	/phə: ¹ /~ /mɛ:n ³ phə: ¹ /
'น้ำซาวข้าว'	/nam ⁵ moʔ ² /	/nam ⁵ moʔ ² /
'ผงกศีรษะ'	/ŋuuk ² ho: ¹ /	/ŋuuk ² ho: ¹ /
'โกหก'	/khi: ⁴ toʔ ⁵ /	/khi: ⁴ toʔ ⁵ /
'ไม่มี,ไม่ได้'	/miʔ ³ daj ⁴ /	/miʔ ³ daj ⁴ /

2) การใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น หมายถึง การที่ผู้บอกภาษาผู้ไททั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น หรือรูปแปรศัพท์ผู้ไทหรือรูปแปรศัพท์อื่น ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ $\overset{A}{B}$ แสดงรูปแบบการใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น หรือรูปแปรศัพท์ผู้ไทหรือรูปแปรศัพท์อื่น จำนวน 77 หน่วยอรรถจากหน่วยอรรถทั้งหมด 600 หน่วยอรรถ หรือคิดเป็นร้อยละ 12.83 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
'คุยกัน'	/khuj ² dew ¹ /	/khuj ² dew ¹ / /khuj ² kan ¹ /

หน่วยอรรถ 'คุยกัน' ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ผู้ไทควบคู่ไปกับการใช้ศัพท์อื่น โดยใช้ศัพท์ผู้ไท /khuj² dew¹/ และใช้ศัพท์อื่น /khuj² kan¹/ ตามศัพท์ลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
'ตาตุ่ม'	/pɔ:m ³ phəʔ ⁵ /	/pɔ:m ³ phəʔ ⁵ / /tum ³ mɔ:ŋ ⁵ /

หน่วยอรรถ 'ตาตุ่ม' ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ผู้ไทควบคู่ไปกับการใช้ศัพท์อื่น โดยใช้ศัพท์ผู้ไท /pɔ:m³ phəʔ⁵/ และใช้ศัพท์อื่น /tum³ mɔ:ŋ⁵/ ตามศัพท์ลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
‘หัวเข่า’	/ho: ¹ kho:j ⁵ /	/ho: ¹ kho:j ⁵ / /ho: ¹ haw ⁵ / /ho: ¹ khaw ³ /

หน่วยอรรถ ‘หัวเข่า’ ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ผู้ไทควบคู่ไปกับการใช้ศัพท์อื่น โดยใช้ศัพท์ผู้ไท /ho:¹ kho:j⁵/ และใช้ศัพท์อื่น /ho:¹ khaw³/ ตามศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
‘ตาเข’	/ta: ¹ sə:n ³ /	/ta: ¹ sə:n ³ / /ta: ¹ le: ³ /

หน่วยอรรถ ‘ตาเข’ ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ผู้ไทควบคู่ไปกับการใช้ศัพท์อื่น โดยใช้ศัพท์ผู้ไท /ta:¹ sə:n³/ และใช้ศัพท์อื่น /ta:¹ le:³/ ตามศัพท์ลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
‘ปลุกปล้ำ’	/kum ¹ /	/kum ¹ / /pam ⁴ /

หน่วยอรรถ ‘ปลุกปล้ำ’ ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ผู้ไทควบคู่ไปกับการใช้ศัพท์อื่น โดยใช้ศัพท์ผู้ไท /kum¹/ และใช้ศัพท์อื่น /pam⁴/ ตามศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ

3) การใช้ศัพท์อื่น หมายถึง การที่ผู้บอกภาษาผู้ไททั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือภาษาไทยกลาง หรือภาษาลาวกลุ่มอื่น หรือศัพท์ที่สร้างใหม่ ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ B แสดงรูปแบบการใช้ศัพท์อื่น จำนวน 119 หน่วยอรรถจากหน่วยอรรถทั้งหมด 600 หน่วยอรรถ หรือคิดเป็นร้อยละ 19.83 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
‘กลัวหน้าว่า’	/ko:j ⁴ pəʔ ⁵ ba:n ¹ /	/ko:j ⁵ nam ⁵ wa: ⁵ / ~ /ko:j ⁴ /

หน่วยอรรถ 'กล้วยน้ำว้า' ศัพท์ผู้ไทใช้ /ko:j⁴ pəʔ⁵ ba:n¹/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ /ko:j⁵ nam⁵ wa:⁵/~ /ko:j⁴/ ตามศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
'ผ้าขาวม้า'	/phe: ² si: ¹ pa ² do: ¹ /	/pha: ⁵ kha ² ma: ⁵ /

หน่วยอรรถ 'ผ้าขาวม้า' ศัพท์ผู้ไทใช้ /phe:² si:¹ pa² do:¹/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ /pha:⁵ kha²ma:⁵/ ตามศัพท์ลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
'จุ่มกโด่ง'	/hu: ² dan ¹ kho:j ⁵ /	/dan ¹ do:n ³ /

หน่วยอรรถ 'จุ่มกโด่ง' ศัพท์ผู้ไทใช้ /hu:² dan¹ kho:j⁵/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ /dan¹ do:n³/ ตามศัพท์ลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
'ปลากะตี่'	/pa: ¹ ka ² te:p ⁴ /	/pa: ¹ ka ² də:t ² /~ /pa: ¹ ki ² də:t ² /

หน่วยอรรถ 'จุ่มกโด่ง' ศัพท์ผู้ไทใช้ /pa:¹ ka² te:p⁴/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ /pa:¹ ka² də:t²/~ /pa:¹ ki² də:t²/ ตามศัพท์ลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
'จานสังกะสี'	/ka ² beʔ ⁵ /	/ca:n ¹ /

หน่วยอรรถ 'จุ่มกโด่ง' ศัพท์ผู้ไทใช้ /ka² beʔ⁵/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ /ca:n¹/ ตามศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ

3.1.2 ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาสองระดับอายุใช้เหมือนกัน หมายถึง ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาสองระดับอายุใช้ตรงกันในการสื่อสารโดยใช้ศัพท์ผู้ไท หรือศัพท์อื่น หรือใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้ พบทั้งหมด 6 รูปแบบ ดังนี้

1) หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไท ขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น มีจำนวน 7 หน่วยอรรถจากหน่วยอรรถทั้งหมด 600 หน่วยอรรถ หรือคิดเป็นร้อยละ 1.16 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘(คน)เลว,ชั่ว’	/mi ³ cop ⁵ /	/mi ³ cop ⁵ /	/le:w ² / /so: ³ /

หน่วยอรรถ ‘(คน)เลว,ชั่ว’ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไท /mi³ cop⁵/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /le:w²/ และ /so:³/ ตามศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ แต่มีการเปลี่ยนแปลงเสียงศัพท์ /so:³/ ให้เป็นเสียงในระบบภาษาผู้ไท

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘กระรอก’	/ka ² coʔ ⁵ /	/ka ² coʔ ⁵ /	/ka ² lo:k ³ /

หน่วยอรรถ ‘กระรอก’ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไท /ka² coʔ⁵/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /ka² lo:k³/ ตามศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘ขอบตลิ่ง’	/khe:m ² /	/khe:m ² /	/ta ² faŋ ³ /

หน่วยอรรถ ‘ขอบตลิ่ง’ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไท /khe:m²/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /ta² faŋ³/ ตามศัพท์ภาษาลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘กล่องใบเล็ก’	/ka ² lap ³ /	/ka ² lap ³ /	/ko:ŋ ³ /

หน่วยอรรถ ‘กล่องใบเล็ก’ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไท /ka² lap³/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /ko:ŋ³/ ตามศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘เอนตัวลง’	/ŋo:j ³ /	/ŋo:j ³ /	/ʔe:n ¹ /

หน่วยอรรถ ‘เอนตัวลง’ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไท /ŋo:j³/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /ʔe:n¹/ ตามศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯหรือภาษาลาวอีสาน

2) หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไท ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น จำนวน 22 หน่วยอรรถจากหน่วยอรรถทั้งหมด 600 หน่วยอรรถ หรือคิดเป็นร้อยละ 3.66 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
		B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'ใคร'	/phə: ¹ /	/phə: ¹ /	/phə: ¹ / /phaj ¹ /

หน่วยอรรถ 'ใคร' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 และ 3 บางคนใช้ศัพท์ผู้ไท /phə:¹/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 บางคนใช้ /phaj¹/ ตามศัพท์ภาษาลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'ริมฝีปาก'	/him ² su ² pa ⁵ /	/him ² su ² pa ⁵ /	/him ² su ² pa ⁵ / /khi: ⁵ sop ⁵ /

หน่วยอรรถ 'ริมฝีปาก' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 และ 3 บางคนใช้ศัพท์ผู้ไท /him² su² pa⁵/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 บางคนใช้ /khi:⁵ sop⁵/ ตามศัพท์ภาษาลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'ซ่อน'	/sə:ŋ ³ /	/sə:ŋ ³ /	/sə:ŋ ³ / /li: ⁵ /

หน่วยอรรถ 'ซ่อน' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 และ 3 บางคนใช้ศัพท์ผู้ไท /sə:ŋ³/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 บางคนใช้ /li:⁵/ ตามศัพท์ภาษาลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'เสื่อคอกกระเช้า'	/sə: ⁴ pho:n ² /	/sə: ⁴ pho:n ² /	/sə: ⁴ pho:n ² /

/so:⁴ma²ka²le:^η³/

หน่วยอรรถ 'เสื่อคอกกระเช้า' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 และ 3 บางคนใช้ศัพท์ผู้ไท /so:⁴pho:n²/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 บางคนใช้ /so:⁴ma²ka²le:^η³/ ตามศัพท์ภาษาลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'งอบ'	/kup ⁵ /	/kup ⁵ /	/kup ⁵ /
			/mo:k ² /

หน่วยอรรถ 'งอบ' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 และ 3 บางคนใช้ศัพท์ผู้ไท /kup⁵/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 บางคนใช้ /mo:k²/ ตามศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือภาษาลาวอีสาน

3) หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น จำนวน 26 หน่วยอรรถจากหน่วยอรรถทั้งหมด 600 หน่วยอรรถ หรือคิดเป็นร้อยละ 4.33 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'บริเวณระหว่าง สี่โครงกับเอน'	/so: ^η ³/	/so: ^η ³/	/so: ^η ³/
			/sua: ^η ³/
			/si: ¹ kha: ^η ⁴/

หน่วยอรรถ 'บริเวณระหว่างสี่โครงกับเอน' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท /so:^η³/ ศัพท์เดียว แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ผู้ไทกับศัพท์อื่น ซึ่งศัพท์อื่นที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /sua:^η³/ และ /si:¹kha:^η⁴/ ตามศัพท์ภาษาลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'ซี้ฮาย'	/khi: ⁴ ba: ¹ /	/khi: ⁴ ba: ¹ /	/khi: ⁴ ba: ¹ /

/khi:⁵ ʔa:j¹/

หน่วยอรรถ 'ชื้อาย' ผู้บอภาษาาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท /khi:⁴ bə:¹/ เพียงศัพท์เดียว แต่ปัจจุบันผู้บอภาษาาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ผู้ไทกับศัพท์อื่น ซึ่งศัพท์อื่นที่ผู้บอภาษาาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /khi:⁵ ʔa:j¹/ ตามศัพท์ภาษาลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'(กิริยา)คน'	/kha ² lon ³ /	/kha ² lon ³ /	/kha ² lon ³ / /ko:n ² / ~ /kuan ¹ /

หน่วยอรรถ '(กิริยา)คน' ผู้บอภาษาาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท /kha² lon³/ เพียงศัพท์เดียว แต่ปัจจุบันผู้บอภาษาาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ผู้ไทกับศัพท์อื่น ซึ่งศัพท์อื่นใช้ /ko:n²/ ~ /kuan¹/ ตามศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯหรือศัพท์ลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'ชื้อน'	/bo:ŋ ³ /	/bo:ŋ ³ /	/bo:ŋ ³ / /sw:n ⁵ /

หน่วยอรรถ 'ชื้อน' ผู้บอภาษาาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท /bo:ŋ³/ เพียงศัพท์เดียว แต่ปัจจุบันผู้บอภาษาาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ผู้ไทกับศัพท์อื่น ซึ่งศัพท์อื่นที่ผู้บอภาษาาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /sw:n⁵/ ตามศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'หน้าม็ด'	/miŋ ⁵ /	/miŋ ⁵ /	/miŋ ⁵ / /na: ⁵ mi:t ³ /

หน่วยอรรถ 'หน้าม็ด' ผู้บอภาษาาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท /miŋ⁵/ เพียงศัพท์เดียว แต่ปัจจุบันผู้บอภาษาาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ผู้ไทกับศัพท์อื่น ซึ่งศัพท์อื่นที่ผู้บอภาษาาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /na:⁵ mi:t³/ ตามศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ

4) หน่วยอรรถที่ผู้บอภาษาาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ทั้งศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ในขณะที่ผู้บอภาษาาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น จำนวน 13 หน่วยอรรถจากหน่วยอรรถทั้งหมด 600 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 2.16 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘นั่งคลอเคลีย’	/sa ² me ⁷ /	/sa ² me ⁷ /	
		/fo: ² /	/fo: ² /

หน่วยอรรถ ‘นั่งคลอเคลีย’ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ศัพท์ผู้ไทใช้ /sa²me⁷/ ศัพท์อื่นใช้ /fo:²/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาวอีสานแต่มีการเปลี่ยนแปลงเสียงให้เป็นไปตามระบบเสียงในภาษาผู้ไท ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /fo:²/ ศัพท์อื่นซึ่งเป็นศัพท์ลาวอีสานเพียงศัพท์เดียว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘ดินเหนียว’	/din ¹ da ⁷ /	/din ¹ da ⁷ /	
		/din ¹ ne:w ² /	/din ¹ ne:w ² /

หน่วยอรรถ ‘ดินเหนียว’ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ศัพท์ผู้ไทใช้ /din¹ da⁷/ ศัพท์อื่นใช้ /din¹ ne:w²/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ลาวอีสานแต่มีการเปลี่ยนแปลงเสียงให้เป็นไปตามระบบเสียงในภาษาผู้ไท ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /din¹ ne:w²/ ซึ่งเป็นศัพท์อื่นภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือลาวอีสานเพียงศัพท์เดียว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘ซา(ฝน)’	/ʔə:n ⁴ /	/ʔə:n ⁴ /	
		/saw ² /	/saw ² /

หน่วยอรรถ ‘ซา(ฝน)’ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ศัพท์ผู้ไทใช้ /ʔə:n⁴/ ศัพท์อื่นใช้ /saw²/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาวอีสาน ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /saw²/ ศัพท์อื่นซึ่งเป็นศัพท์ลาวอีสานเพียงศัพท์เดียว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘บวม’	/khə: ⁵ /	/khə: ⁵ /	
		/no: ² /	/no: ² /

หน่วยอรรถ 'บวม' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ศัพท์ผู้ไทใช้ /kha:⁵/ ศัพท์อื่นใช้ /no:²/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาวอีสาน ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /no:²/ ศัพท์อื่น ซึ่งเป็นศัพท์ลาวอีสานเพียงศัพท์เดียว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'เหล่า'	/sə:m ⁴ /	/sə:m ⁴ /	
		/law ² /	/law ² /
			/ɛ:m ² /

หน่วยอรรถ 'เหล่า' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ศัพท์ผู้ไทใช้ /sə:m⁴/ ศัพท์อื่นใช้ /law²/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ลาวอีสาน ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /law²/ ศัพท์อื่นซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ลาวอีสานเพียง และใช้ ศัพท์ /ɛ:m²/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาวอีสาน

5) หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์อื่น จำนวน 6 หน่วยอรรถจากหน่วยอรรถทั้งหมด 600 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 1 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'กลางวัน'	/kan ¹ ɲen ² /	/kan ¹ ɲen ² /	/kiam ² wen ² /
			~/kiam ² mu: ⁵ wen ² /
			~/jam ² wen ² /
			~/jam ² mu: ⁵ wen ² /

หน่วยอรรถ 'กลางวัน' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท /kan¹ ɲen²/ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์อื่น /kiam² wen²/ ~/kiam² mu:⁵ wen²/ ~/jam² wen²/ ~/jam² mu:⁵ wen²/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'ซุ่น(น้ำ)'	/hun ³ /	/hun ³ /	/khun ³ /

หน่วยอรรถ 'ซุ่น(น้ำ)' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท /hun³/ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /khun³/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'ลูปคล้า'	/swa:m ³ /	/swa:m ³ /	/kham ² / ~ /lu:p ³ kham ² /

หน่วยอรรถ 'ลูปคล้า' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท /swa:m³/ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /kham²/ ~ /lu:p²kham²/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาวอีสานหรือศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'อาสะไม้'	/lo: ⁵ /	/lo: ⁵ /	/ʔa: ¹ /

หน่วยอรรถ 'อาสะไม้' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท /lo:⁵/ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /ʔa:¹/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'โน้ม(กึ่ง)'	/ne:w ² /	/ne:w ² /	/co:ŋ ¹ /

หน่วยอรรถ 'โน้ม(กึ่ง)' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท /ne:w²/ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /co:ŋ³/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาวอีสาน

6) หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์อื่น จำนวน 28 หน่วยอรรถจากหน่วยอรรถทั้งหมด 600 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 4.66 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A		
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
‘กระโดด’	/ka ² ñok ³ /	/ka ² ñok ³ /	
		/ka ² den ⁵ ~ ka ² do:t ² /	/ka ² do:t ² /

หน่วยอรรถ ‘กระโดด’ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ศัพท์ผู้ไทใช้ /ka² ñok³/ ศัพท์อื่นใช้ /ka² den⁵ ~ ka² do:t²/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาวอีสาน ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /ka² do:t²/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
‘ถลก(ผ้า)’	/cw:n ⁴ /	/cw:n ⁴ /	
		/hw: ⁵ /	/hw: ⁵ /

หน่วยอรรถ ‘ถลก(ผ้า)’ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ศัพท์ผู้ไทใช้ /cw:n⁴/ ศัพท์อื่นใช้ /hw:⁵/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาวอีสาน ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /hw:⁵/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
‘ครอบ’	/ko:p ² /	/ko:p ² /	
		/ʔat ⁵ /	/ʔat ⁵ /

หน่วยอรรถ ‘ครอบ’ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ศัพท์ผู้ไทใช้ /ko:p²/ ศัพท์อื่นใช้ /ʔat⁵/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาวอีสาน ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /ʔat⁵/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
‘หิว(ข้าว)’	/jəʔ ² /	/jəʔ ² / ~ /ja:k ³ /	
		/hiw ¹ /	/hiw ¹ /

หน่วยอรรถ ‘หิว(ข้าว)’ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ศัพท์ผู้ไทใช้ /jəʔ²/ ~ /ja:k³/ ศัพท์อื่นใช้ /hiw¹/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ลาวอีสาน ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /hiw¹/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'อมยิ้ม'	/kum ⁵ /	/kum ⁵ / /ʔom ¹ jim ⁵ /	/ʔom ¹ jim ⁵ /

หน่วยอรรถ 'อมยิ้ม' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ศัพท์ผู้ไทใช้ /kum⁵/ ศัพท์อื่นใช้ /ʔom¹jim⁵/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ลาวอีสาน ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /ʔom¹jim⁵/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ลาวอีสาน

3.1.3 ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้แตกต่างกัน หมายถึง ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ผู้ไทแตกต่างกัน โดยผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่นเท่านั้น จำนวน 27 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 4.5 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
'ฟ้าผ่า'	/fa: ⁴ pe: ¹ /	/fa: ⁴ pe: ¹ /	/fa: ⁴ pe: ¹ / /fa: ⁴ pha: ³ /	/fa: ⁴ pha: ³ /

หน่วยอรรถ 'ฟ้าผ่า' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท /fa:⁴pe:¹/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ศัพท์ผู้ไท /fa:⁴pe:¹/ และใช้ /fa:⁴pha:³/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ลาวอีสาน ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /fa:⁴pha:³/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
'นาน'	/hə:n ¹ /	/hə:n ² /	/hə:n ¹ / /do:n ¹ /	/do:n ¹ /

หน่วยอรรถ 'นาน' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท /hə:n²/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ศัพท์ผู้ไท /hə:n¹/ และใช้ /do:n¹/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาวอีสาน ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /do:n¹/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
'ของปลอม'	/khi: ⁴ ka ² la:j ⁵ /	/khi: ⁴ ka ² la:j ⁵ /	/khi: ⁴ ka ² la:j ⁵ /	
			/khw:ŋ ¹ pw:m ¹ /	/khw:ŋ ¹ pw:m ¹ /

หน่วยอรรถ 'ของปลอม' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท /khi:⁴ ka² la:j⁵/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ศัพท์ผู้ไท /khi:⁴ ka² la:j⁵/ และใช้ /khw:ŋ¹ pw:m¹/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ลาวอีสาน ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /khw:ŋ¹ pw:m¹/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
'ครีบบปลา'	/san ¹ ta ² khi: ⁴ pa: ¹ /	/san ¹ ta ² khi: ⁴ pa: ¹ /	/san ¹ ta ² khi: ⁴ pa: ¹ /	
			/khi:p ⁴ pa: ¹ /	/khi:p ⁴ pa: ¹ /

หน่วยอรรถ 'ครีบบปลา' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท /san¹ ta² khi:⁴ pa:¹/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ศัพท์ผู้ไท /san¹ ta² khi:⁴ pa:¹/ และใช้ /khi:p⁴ pa:¹/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ลาวอีสาน ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /khi:p⁴ pa:¹/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ลาวอีสาน

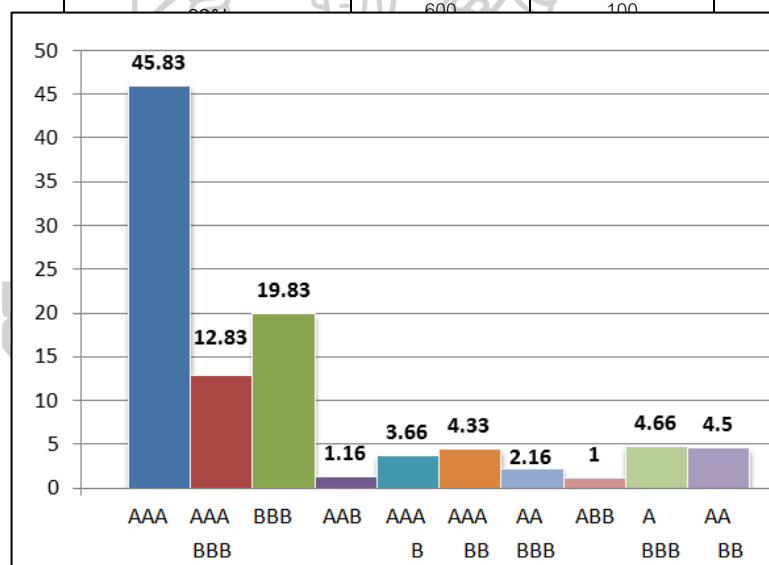
หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
'ซงัก'	/ka ² con ⁵ /	/ka ⁵ con ⁵ /	/ka ² con ⁵ /	
			/sa ² ŋak ² /	/sa ² ŋak ² /

หน่วยอรรถ 'ครีบบปลา' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท /ka² con⁵/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ศัพท์ผู้ไท /ka² con⁵/ และใช้ /sa² ŋak²/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ลาวอีสาน ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /sa² ŋak²/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ลาวอีสาน

จากการใช้ศัพท์ของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ 3 ประเภท รวมทั้งหมด 10 รูปแบบ สามารถแสดงความถี่ของรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงความถี่และร้อยละของรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ
อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ประเทศไทย

รูปแบบการใช้ศัพท์	จำนวน	ร้อยละ
1. AAA	275	45.83
2. AAA BBB	77	12.83
3. BBB	119	19.83
4. AAB	7	1.16
5. AAA B	22	3.66
6. AAA BB	26	4.33
7. AA BBB	13	2.16
8. ABB	6	1
9. A BBB	28	4.66
10. AA BB	27	4.5
	600	100

ภาพที่ 3.1 แผนภูมิแสดงค่าร้อยละของรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ
อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ประเทศไทย

จากตารางที่ 3.1 แสดงความถี่และค่าร้อยละรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ
อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ผู้ไทแบบ AAA
เป็นจำนวนมากที่สุด จำนวน 275 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 45.83 รองลงมาคือการใช้ศัพท์อื่น
แบบ BBB จำนวน 119 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 19.83 และการใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น
แบบ AAA จำนวน 77 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 12.83 ตามลำดับ
แบบ BBB

จากข้อมูลรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในประเทศไทย จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาชาวผู้ไทกะป๋องทั้งสามระดับอายุในประเทศไทยแม้จะมีการใช้ศัพท์ผู้ไทเป็นจำนวนมากแต่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์อื่นในภาษาผู้ไทจำนวนมาก ส่งผลทำให้เกิดการแปรด้านรูปศัพท์และแสดงให้เห็นว่าผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุเกิดการสัมผัสภาษากับภาษาอื่นในจุดเก็บข้อมูล อาทิ ภาษาไทยกรุงเทพฯและภาษาลาวอีสาน เมื่อตรวจสอบข้อมูลภูมิหลังของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุจากแบบบันทึกประวัติผู้บอกภาษาด้านความสามารถในการใช้ภาษาพบว่าผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุเป็นผู้รู้สองภาษา ดังนั้นจึงพบการใช้ศัพท์อื่นจากรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทย ตั้งแต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และมากขึ้นในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ตามลำดับ

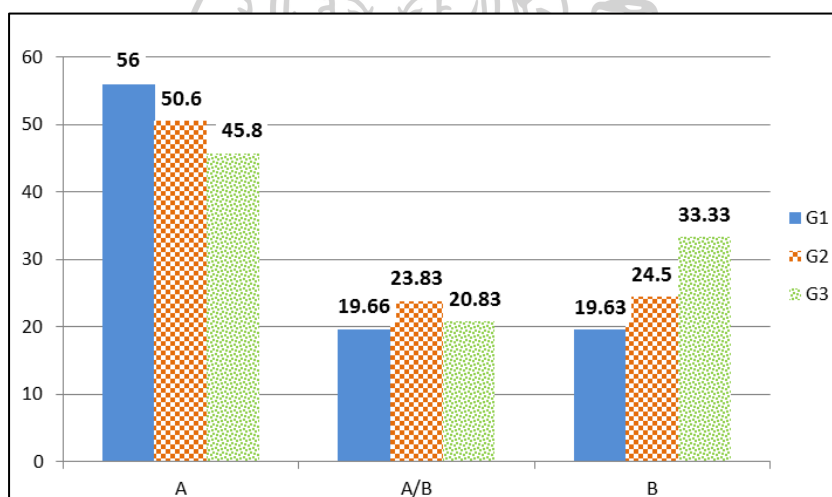
เมื่อพิจารณาอัตราการใช้ศัพท์ผู้ไท [A] การใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น $\left[\begin{matrix} A \\ B \end{matrix} \right]$ และการใช้ศัพท์อื่น [B] ของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุจากรูปแบบการใช้ศัพท์ทั้งหมด 10 รูปแบบ พบว่าแต่ละระดับอายุมีอัตราการใช้ศัพท์แตกต่างกัน ดังนี้

ตารางที่ 3. 2 คิดค่าความถี่การใช้ศัพท์ผู้ไท [A] การใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น $\left[\begin{matrix} A \\ B \end{matrix} \right]$ และการใช้ศัพท์อื่น [B] ของคนสามระดับอายุ

รูปแบบการใช้ศัพท์ ระดับอายุ	G1			G2			G3		
	A	A B	B	A	A B	B	A	A B	B
1. AAA	275	-	-	275	-	-	275	-	-
2. AAA BBB	-	77	-	-	77	-	-	77	-
3. BBB	-	-	119	-	-	119	-	-	119
4. AAB	7	-	-	7	-	-	-	-	7
5. AAA B	22	-	-	22	-	-	-	22	-
6. AAA BB	26	-	-	-	26	-	-	26	-
7. AA BBB	-	13	-	-	13	-	-	-	13
8. ABB	6	-	-	-	-	6	-	-	6
9. A BBB	-	28	-	-	-	28	-	-	28
10. AA BB	27	-	-	-	27	-	-	-	27
รวม	363	118	119	304	143	153	275	125	200

ตารางที่ 3.3 แสดงแสดงความถี่และร้อยละของการใช้ศัพท์ผู้ไท [A] การใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น $\left[\begin{matrix} A \\ B \end{matrix} \right]$ และการใช้ศัพท์อื่น [B] ของคนสามระดับอายุ ประเทศไทย

การใช้ศัพท์ ระดับอายุ	A		A B		B	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
G1	363	60.5	118	19.66	119	19.83
G2	304	50.6	143	23.83	153	25.5
G3	275	45.8	125	20.83	200	33.33

ภาพที่ 3.2 แผนภูมิเปรียบเทียบร้อยละของการใช้ศัพท์การใช้ศัพท์ผู้ไท [A] การใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น $\left[\begin{matrix} A \\ B \end{matrix} \right]$ และการใช้ศัพท์อื่น [B] ของคนสามระดับอายุ ประเทศไทย

จากอัตราการการใช้ศัพท์ผู้ไท [A] การใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น $\left[\begin{matrix} A \\ B \end{matrix} \right]$ และการใช้ศัพท์อื่น [B] ของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุอำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ประเทศไทย พบว่า

ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท [A] มากที่สุด จำนวน 363 หน่วยบรรทัด คิดเป็นร้อยละ 60.5 รองลงมาใช้ศัพท์อื่น [B] จำนวน 119 หน่วยบรรทัด คิดเป็นร้อยละ 19.83 และใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น $\left[\begin{matrix} A \\ B \end{matrix} \right]$ จำนวน 118 หน่วยบรรทัด คิดเป็นร้อยละ 19.66

ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไท [A] มากที่สุด จำนวน 304 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 50.6 รองลงมาใช้ศัพท์อื่น [B] จำนวน 153 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 25.5 และใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น $\left[\frac{A}{B}\right]$ จำนวน 125 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 20.83

ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ผู้ไท [A] มากที่สุด จำนวน 275 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 45.8 รองลงมาใช้ศัพท์อื่น [B] จำนวน 200 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 33.33 และใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น $\left[\frac{A}{B}\right]$ จำนวน 118 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 19.66

จากอัตราการใช้ศัพท์ของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุ จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไทมากกว่าผู้บอกภาษาในระดับอายุที่ 2 และ 3 จำนวน 336 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 56 ผู้วิจัยเห็นว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ตามที่ผู้วิจัยกำหนดคุณลักษณะของผู้บอกภาษาว่ามีอาชีพเกษตรกรรม รับจ้างทั่วไป อยู่กับบ้านหรือไม่ประกอบอาชีพนั้นทำให้ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ซึ่งเป็นกลุ่มผู้สูงอายุหลังจากมีเวลารว่างได้พบปะเพื่อนบ้านซึ่งมีอายุใกล้เคียงกันพูดภาษาผู้ไท แม้ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 จะทราบศัพท์อื่นแต่เมื่อสื่อสารกับชาวผู้ไทด้วยเดียวกันมักใช้ภาษาผู้ไทศัพท์ผู้ไท จึงเป็นสาเหตุประการหนึ่งผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไทมากกว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 และส่งผลต่อการแปรการใช้ศัพท์ในภาษาผู้ไทกะปองได้

จากการที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่นมากกว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 3 จำนวน 143 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 23.83 ผู้วิจัยเห็นว่าอาจเนื่องมาจากผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 เป็นวัยทำงานมีการติดต่อสื่อสารกับบุคคลในท้องถิ่นทั้งชาวผู้ไทและกลุ่มชาติพันธุ์อื่นทำให้ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์อื่นมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 เป็นระดับอายุที่มีการติดต่อกับคนวัยชราในระดับอายุที่ 1 ที่มีการใช้ศัพท์ผู้ไทจำนวนมาก และติดต่อกับวัยหนุ่มสาวในระดับอายุที่ 1 ซึ่งมีการใช้ศัพท์อื่นเป็นจำนวนมาก ทำให้ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 รู้ทั้งศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่นทำให้ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่นควบคู่กันในการสื่อสาร

3.2 การแปรด้านรูปศัพท์ภาษาผู้ไทกะปองของคนสามระดับอายุประเทศไทย

จากการศึกษาการแปรด้านรูปศัพท์ของคนสามระดับอายุ พบการแปรด้านรูปศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.2.1 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์ผู้ไท หมายถึง การใช้รูปศัพท์ภาษาผู้ไทของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุหรือระดับอายุเดียวกันที่ใช้มากกว่า 1 รูปแปร โดยรูปแปรที่เกิดขึ้น

จากการแปรเสียงพยัญชนะและสระ การตัดเสียง การเพิ่มเสียง หรือการเปลี่ยนบางพยางค์ แต่ยังคงแสดงความหมายหลักคงเดิม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
‘จี้จี้’	/nak ³ ne:m ² /	/nak ³ ne:m ² / ~ /nak ³ khi: ⁴ ne:m ² / ~ /nak ³ khi: ⁴ ka ² ne:m ³ /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ ‘จี้จี้’ ผู้บอกทั้งสามระดับอายุบางคนใช้ /nak³ ne:m²/ /nak³ khi:⁴ ne:m²/ และ /nak³ khi:⁴ ka² ne:m³/ โดยมีการเพิ่มเสียง /khi:⁴/ หรือ /khi:⁴ ka²/ กลางศัพท์ ทำให้เกิดการแปรด้านรูปศัพท์ผู้ไทะป้องกันการใช้ของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
‘ก้อนถ่านที่ใช้แล้ว’	/kw: ⁴ mi: ⁵ /	/kw: ⁴ mi: ⁵ / ~ /kw:n ⁴ mi: ⁵ / ~ /kw:n ⁴ khi: ⁴ mi: ⁵ /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ ‘ก้อนถ่านที่ใช้แล้ว’ ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุบางคนใช้ /kw:⁴ mi:⁵/ /kw:n⁴ mi:⁵/ และ /kw:n⁴ khi:⁴ mi:⁵/ โดย /kw:n⁴ mi:⁵/ เป็นรูปแปรศัพท์ที่มีการเพิ่มเสียง /n/ ในพยางค์แรก เป็น /kw:n⁴/ ตามแบบศัพท์ภาษาไทย ส่วน /kw:n⁴ khi:⁴ mi:⁵/ นอกจากจะมีการเพิ่มเสียง /n/ ในพยางค์แรกแล้ว ยังมีการเพิ่มเสียง /khi:⁴/ กลางศัพท์ ทำให้เกิดการแปรด้านรูปศัพท์ผู้ไทะป้องกันการใช้ของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
‘กระดุม’	/ma ² tij ³ /	/ma ² tij ³ / ~ /ma ² ka ² tij ³ /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ ‘กระดุม’ ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุบางคนใช้ /ma² tij³/ และ /ma² ka² tij³/ โดยมีการเพิ่มเสียง /ka²/ กลางศัพท์ ทำให้เกิดการแปรด้านรูปศัพท์ผู้ไทะป้องกันการใช้ของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
‘อุ้มไว้ที่เอน’	/ce: ¹ /	/ce: ¹ / ~ /ce: ⁵ /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ ‘อุ้มไว้ที่เอน’ ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุบางคนใช้ /ce:³/ และ /ce:⁵/ โดยมีการเปลี่ยนเสียงสระ /e:/ เป็น /e/ จากสระเสียงยาวเป็นสระเสียงสั้น ทำให้เกิดการแปรด้านรูปศัพท์ผู้ไทะป้องกันการใช้ของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
------------------	-------------------	---------------------------

‘ลวก(น้ำร้อน)’	/loʔ ³ /	/loʔ ³ / ~ /lo: ³ /
----------------	---------------------	---

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ ‘ลวก(น้ำร้อน)’ ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุบางคนใช้ /loʔ³/ และ /lo:²/ โดยมีการเปลี่ยนเสียงสระ /o/ เป็น /o:/ จากสระเสียงสั้นเป็นสระเสียงยาว ทำให้เกิดการแปรด้านรูปศัพท์ผู้ไทกะป๋องจากการใช้ของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 2,3
------------------	-------------------	-------------------------

‘ขานี้บ’	/ʔɛ:p ² ʔɛ: ¹ ha: ¹ /	/ʔɛ:p ² ʔɛ: ¹ ha: ¹ / ~ /ʔɛ:p ² ʔɛ: ¹ kha: ¹ /
----------	--	--

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ ‘ขานี้บ’ ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ /ʔɛ:p² ʔɛ:¹ ha:¹/ แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /ʔɛ:p² ʔɛ:¹ ha:¹/ ~ /ʔɛ:p² ʔɛ:¹ kha:¹/ โดยมีการเปลี่ยนเสียงพยัญชนะในพยางค์ท้ายจากหน่วยเสียง /h/ เป็น /kh/ ทำให้เกิดการแปรด้านรูปศัพท์อื่นที่นำมาใช้ในภาษาผู้ไทกะป๋อง

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 2,3
------------------	-------------------	-------------------------

‘คลื่นได้’	/kʰo: ³ haʔ ³ /	/kʰo: ³ haʔ ³ / ~ /je: ³ haʔ ³ /
------------	---------------------------------------	--

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ ‘คลื่นได้’ ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ /kʰo:³ haʔ³/ แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /kʰo:³ haʔ³/ ~ /je:³ haʔ³/ โดยมีการเปลี่ยนเสียงพยัญชนะต้นในพยางค์แรกจากหน่วยเสียง /kʰ/ เป็น /j/ ทำให้เกิดการแปรด้านรูปศัพท์อื่นที่นำมาใช้ในภาษาผู้ไทกะป๋อง

3.2.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์อื่น หมายถึง การใช้รูปแปรศัพท์อื่น

ได้แก่ ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ภาษาไทยกลาง ภาษาลาวกลุ่มอื่น หรือศัพท์สร้างใหม่ที่ปรากฏในผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุบางคน รูปแปรนี้อาจเกิดจากการตัดเสียง การเพิ่มเสียง หรือการเปลี่ยนบางพยางค์ ทำให้เกิดการแปรเสียงของศัพท์อื่น แต่ยังแสดงความหมายหลักคงเดิม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
‘กางเกงใน’	/son ⁴ ho: ¹ hu:t ⁵ /	/sa ² lip ³ / ¹² ~/sa ² lit ³ /~/son ⁴ sa ² lit ³ /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ ‘กางเกงใน’ ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ /son⁵ ho:¹ hu:t⁵/ แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 และ 3 บางคน ใช้ /sa² lip³/~/sa² lit³/~/son⁴ sa² lit³/ ซึ่งเป็นคำยืมจากภาษาอังกฤษแต่มีการเปลี่ยนแปลงพยัญชนะท้ายศัพท์ /sa² lip³/ จากเสียง /p/ เป็นเสียง /t/ และมีการเพิ่มพยางค์ /sa²/ กลางศัพท์ /sa³ lit³/ กลายเป็น /son⁵ sa³ lit³/ ทำให้เกิดการแปรด้านรูปศัพท์อื่นที่นำมาใช้ในภาษาผู้ไทกะป๋อง

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 2,3
‘ศอก’	/he:n ¹ sw ³ /	/khe:n ¹ sw ³ /~/khe:n ¹ sw:k ³ /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ ‘ข้อศอก’ ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ /he:n¹ sw³/ แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 บางคน ใช้ /khe:n¹ sw³/ และ /khe:n¹ sw:k³/ โดยมีการเปลี่ยนเสียงสระ /o/ เป็น /v:/ จากสระเสียงสั้นเป็นสระเสียงยาว และมีการเพิ่มเสียงพยัญชนะท้าย /k/ เป็น /khe:n¹ sw:k³/ ตามแบบศัพท์ลาวกลุ่มอื่น ทำให้เกิดการแปรด้านรูปศัพท์อื่นที่นำมาใช้ในภาษาผู้ไทกะป๋อง

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ศัพท์ภาษาไทยกลาง	ระดับอายุที่ 2,3
‘ขาด’	/ko:t ⁴ /	/khuat ³ /	/kho:t ⁴ /~/khuat ⁴ /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ ‘ขาด’ ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ /ko:t⁴/ แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 บางคนใช้ศัพท์ลาวกลุ่มอื่นหรือศัพท์ภาษาไทย /kho:t⁴/ และ /khuat⁴/ โดยมีการเปลี่ยนเสียงสระ /o:/ เป็น /ua/ ทำให้เกิดการแปรด้านรูปศัพท์อื่นที่นำมาใช้ในภาษาผู้ไทกะป๋อง

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 2,3
‘ปก’	/w ³ /	/pw ⁵ /~/pw:k ² /

¹² คำว่า /sa² lip³/ ผู้วิจัยพบใช้ในภาษาลาว พจนานุกรมอาเซียน 11 ภาษา (2556: 124-125) กางเกงในภาษาลาวใช้ว่า **สะวิบ** น่าจะมาจากคำว่า slip ในภาษาอังกฤษ ซึ่งในความหมายหนึ่งหมายถึง กางเกงอาบน้ำ, ผ้าเตี่ยว, เศษผ้า, กางเกงในผู้หญิง เมื่อนำมาใช้ในภาษาผู้ไทมีการเปลี่ยนแปลงเสียงและบางครั้งมีการเพิ่มเสียงหรือพยางค์ /sa² lit³/~/son⁴ sa² lit³/

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ 'ปก' ในภาษาผู้ไทกะป่องใช้ /ɔv³/ แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 บางคนใช้ /pɔv⁵/ และ /pɔ:k²/ โดยมีการเปลี่ยนเสียงสระ /ɔ/ เป็น /ɔ:/ จากสระเสียงสั้นเป็นสระเสียงยาวตามแบบศัพท์ลาวกลุ่มอื่น ทำให้เกิดการแปรด้านรูปศัพท์อื่นที่นำมาใช้ในภาษาผู้ไทกะป่อง

3.3 การแปรด้านความหมายของศัพท์ภาษาผู้ไทกะป่องของคนสามระดับอายุประเทศไทย

จากการศึกษาพบการแปรความหมายผู้วิจัยพบการแปรความหมายของศัพท์ผู้ไทบางศัพท์ 2 ลักษณะคือ การแปรด้านความหมายกว้างออกและการแปรความหมายแบบแคบเข้า ดังตัวอย่างต่อไปนี้

3.3.1 การแปรด้านความหมายกว้างออก หมายถึง ผู้บอกภาษา ระดับอายุหนึ่งใช้ในความหมายแคบ แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุต่อมาใช้ในความหมายกว้างกว่าเดิม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'ใต้ถุน'	/ti² la:ŋ³/	หมายถึง ใต้ถุนบ้าน ที่ต้องลงบันไดไป(downstairs)	หมายถึง ใต้ถุนบ้าน ชั้นล่าง หรือข้างล่าง(under)ในลักษณะของการบอกทิศทางอีกด้วย ซึ่งคำที่มีความหมายว่า 'ข้างล่าง' หรือตรงกับภาษาอังกฤษว่า under นี้ ซึ่งผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 จะใช้คำว่า /tha:ŋ² tɔ:²/ ไม่ใช้คำว่า /ti² la:ŋ³/ และจะใช้คำว่า /ti² la:ŋ³/ เฉพาะในความหมายว่า ชั้นล่าง ด้านล่าง หรือใต้ถุนบ้านที่ต่องลงบันไดไป(downstairs) เท่านั้น

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ 'ใต้ถุน' ในภาษาผู้ไทกะป่องใช้ว่า /ti² la:ŋ³/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า ใต้ถุนบ้าน ที่ต้องลงบันไดไป (downstairs) เท่านั้น ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า ใต้ถุนบ้าน ชั้นล่าง หรือข้างล่าง ซึ่งเป็นความหมายที่กว้างกว่าผู้บอก

ภาษาระดับอายุที่ 1 ที่หมายถึงได้ดูบ้านเท่านั้น จึงทำให้เกิดการแปรความหมายแบบความหมายกว้างออกในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'ส่งของขึ้นข้างบน'	/pɔ:n ³ hɯn ⁴ /	หมายถึง การยื่นหรือส่งสิ่งของจากข้างล่างขึ้นข้างบน โดยสิ่งของที่ส่งขึ้นไปนั้นต้องผ่านหรือลอดช่องระหว่างไม้กระดานซึ่งเป็นพื้นบ้าน	หมายถึง การยื่นหรือส่งสิ่งของจากข้างล่างขึ้นข้างบน โดยสิ่งของที่ส่งขึ้นไปนั้นจะผ่านหรือลอดช่องไม้กระดานซึ่งเป็นพื้นบ้านหรือไม่ก็ได้

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ 'ส่งของขึ้นข้างบน' ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /pɔ:n³ hɯn⁴/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า การยื่นหรือส่งสิ่งของจากข้างล่างขึ้นข้างบน โดยสิ่งของที่ส่งขึ้นไปนั้นผ่านหรือลอดช่องระหว่างไม้กระดานซึ่งเป็นพื้นบ้าน หากเป็นการส่งของที่ไม่ผ่านช่องใดๆ ผู้บอกภาษาจะใช้ /sɔŋ³ hɯn⁴/ ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า การยื่นหรือส่งสิ่งของจากข้างล่างขึ้นข้างบน สิ่งของที่ส่งขึ้นไปนั้นผ่านหรือลอดช่องไม้กระดานซึ่งเป็นพื้นบ้านหรือไม่ก็ได้ ไม่ได้มีความหมายจำกัดหรือเจาะจงว่าเป็นการส่งสิ่งของผ่านช่องระหว่างไม้กระดานพื้นบ้านเช่นเดียวกับผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 เท่านั้น จึงทำให้เกิดการแปรความหมายแบบความหมายกว้างออกในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'เป็นไข้'	/hɛ:m ² /	หมายถึง ป่วยเป็นไข้	หมายถึง ป่วยเป็นไข้หรือตัวร้อน ซึ่งอาการตัวร้อนอาจเนื่องมาจากการตากแดดหรืออยู่หน้าเตาไฟ เป็นต้น

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ 'ไข้' ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /hɛ:m²/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า ป่วยเป็นไข้เท่านั้น ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า ป่วยเป็นไข้หรือตัวร้อน ศัพท์ผู้ไทกะป๋องถ้าตัวร้อนจะใช้ว่า /ka² to:¹ hɛ:m² ~ to:¹ hɛ:m²/ จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวมีความหมายกว้างกว่าที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ จึงทำให้เกิดการแปรความหมายแบบความหมายกว้างออกในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'หน้ามิด'	/miŋ ⁵ /	หมายถึง หน้ามิด	หมายถึง หน้ามิดหรือเป็นลม

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ 'หน้ามิด' ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /miŋ⁵/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า หน้ามิดเท่านั้น ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า หน้ามิดหรือเป็นลม ในภาษาผู้ไทกะป๋องถ้าเป็นลมจะใช้ศัพท์ว่า /pen¹ win²/ จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวที่มีความหมายกว้างกว่าที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ จึงทำให้เกิดการแปรความหมายแบบความหมายกว้างออกในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'กรอบ'	/he:m ⁴ /	หมายถึง กรอบ	หมายถึง กรอบหรือแห้ง

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ 'กรอบ' ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /he:m⁴/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า กรอบ ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า กรอบหรือแห้ง ในภาษาผู้ไทศัพท์ที่มีความหมายว่าแห้งใช้ว่า /ha:w⁴/ จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวซึ่งมีหลายความหมายมากกว่าความหมายที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ ทำให้เกิดการแปรความหมายแบบความหมายกว้างออกในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3

3.3.2 การแปรด้านความหมายแคบเข้า หมายถึง ผู้บอกภาษาระดับอายุหนึ่งใช้ในความหมายกว้าง แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุต่อมาใช้ในความหมายแคบกว่าเดิม เช่น

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'(คน)สวย'	/sap ³ /	หมายถึง ผู้ชายหรือผู้หญิงสวย มีเสน่ห์ รูปร่างดี หน้าตาดี น่ารัก น่าพึงพอใจ รวมไปถึงผู้หญิงหรือผู้ชายที่มีคุณสมบัติตามแบบชายชาติหรือผู้หญิงที่มีคุณสมบัติความเป็นกุลสตรี	หมายถึง ผู้หญิงสวย มีเสน่ห์ รูปร่างดี หน้าตาดี น่ารัก น่าพึงพอใจ

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ '(คน)สวย' ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /sap³/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า ผู้ชายหรือผู้หญิงสวย มีเสน่ห์ รูปร่างดี น่ารัก น่าพึงพอใจ รวมไปถึงผู้หญิงหรือผู้ชายที่มีคุณสมบัติตามแบบชายชาตรีหรือผู้หญิงที่มีคุณสมบัติความเป็นกุลสตรี ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า ผู้หญิงสวย มีเสน่ห์ รูปร่างดี น่ารัก น่าพึงพอใจ ซึ่งเจาะจงใช้ศัพท์ /sap³/ เฉพาะกับผู้หญิงเท่านั้น ส่วนผู้ชายผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 จะใช้ศัพท์ /bɔ:³/ แบบภาษากลาง จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวมีความหมายแคบกว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ ทำให้เกิดการแปรความหมายของศัพท์แบบความหมายแคบเข้าไปในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'ห้องนอน'	/ko:ŋ ³ so:m ⁴ / ~ /ho:ŋ ⁵ so:m ⁴ /	หมายถึง ห้องนอนหรือห้องสวน ส่วนตัวเฉพาะ	หมายถึง ห้องนอน

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ 'ห้องนอน' ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /ko:ŋ³so:m⁴/ ~ /ho:ŋ⁵so:m⁴/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ ดังกล่าวในความหมายว่า ห้องนอนหรือห้องสวนเฉพาะ ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า ห้องนอนเท่านั้น ซึ่งมีความหมายแคบกว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ ส่วนคำที่มีความหมายว่าห้องสวนตัวเฉพาะผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ว่า /ho:ŋ⁴so:n³to:¹/ จึงทำให้เกิดการแปรความหมายของศัพท์ดังกล่าวแบบความหมายแคบเข้าไปในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'ตัด'	/baʔ ⁵ /	หมายถึง ตัดหรือทำเครื่องหมาย เป็นร่องรอยไว้ เช่น ตัดต้นไม้	หมายถึง ทำเครื่องหมายเป็น ร่องรอยไว้

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ 'ตัด' ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /baʔ⁵/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า ตัดหรือทำเครื่องหมายเป็นร่องรอยไว้ ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ในความหมายว่า ทำเครื่องหมายเป็นร่องรอยไว้ ซึ่งมีความหมายเฉพาะเจาะจงกว่าความหมายที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ ส่วนคำที่มี

ความหมายว่าตัด ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ว่า /tat⁵/ แบบภาษาไทยกลาง ดังนั้นจึงทำให้ศัพท์ดังกล่าวเกิดการแปรความหมายของศัพท์แบบความหมายแคบเข้าไปในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'เหล่า'	/sə:m ⁴ /	หมายถึง เหล่าให้เกลี้ยง หรือทำให้แหลมคม	หมายถึง เหล่าให้เกลี้ยง

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ 'เหล่า' ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /sə:m⁴/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า เหล่า ทำให้เกลี้ยง หรือทำให้แหลมคม ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า เหล่าให้เกลี้ยงเพียงอย่างเดียว ซึ่งเป็นความหมายที่เฉพาะเจาะจงเพียงความหมายเดียวต่างไปจากความหมายที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ ส่วนคำที่มีความหมายว่าทำให้แหลมคม ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /law¹/ หรือ /lɛ:m¹/ แบบภาษาไทยกลางหรือภาษาลาวอีสาน จึงทำให้เกิดการแปรความหมายของศัพท์ดังกล่าวแบบความหมายแคบเข้าไปในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3

3.4 การสูญเสียศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุประเทศไทย

ผลการศึกษาคำการใช้ศัพท์รูปแบบ BBB พบว่ามีการสูญเสียศัพท์ผู้ไท โดยใช้ศัพท์อื่นแทน ได้แก่ ศัพท์ลาวกลุ่มอื่น ศัพท์ภาษาอื่น หรือศัพท์สร้างใหม่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุ 1,2,3
'ชิปกางเกง'	/ma ² tiŋ ³ hu:t ³ /	/sip ³ /

ศัพท์ /sip³/ เป็นศัพท์ใหม่มาจากการยืมคำในภาษาอื่นมาใช้ จากคำว่า zip ในภาษาอังกฤษ เนื่องจากคำว่า /ma² tiŋ³/ ในภาษาผู้ไทมีความหมายว่ากระดุม ส่วนคำที่มีความหมายว่า ชิปกางเกง ใช้ /ma² tiŋ³ hu:t³/ หมายถึง กระดุมที่รูดได้ ซึ่งเป็นศัพท์สร้างใหม่จากศัพท์ที่มีในภาษาผู้ไท แต่ปัจจุบันคำว่า /ma² tiŋ³/ กับ /ma² tiŋ³ hu:t³/ ซึ่งหมายถึง กระดุม กับ ชิปนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าทั้งสองอย่างมีลักษณะแตกต่างกันอย่างชัดเจน และเดิมกายแต่กายของชาวผู้ไท

กางเกงนั้นเป็นกางเกงแบบกางเกงขาก๊วยและใช้ผ้าขาวม้าหรือ ผ้าขีดแดงมัดเอว¹³ ศัพท์ผู้ไท เรียกกางเกงแบบนี้ว่า /son⁴ ho:¹ hu:t³/ ดังนั้นอาจทำให้ผู้ใช้ภาษาไม่สามารถเชื่อมโยง ความหมายในคำว่า /ma² tin³ hu:t³/ ซึ่งเป็นศัพท์ผู้ไท จึงเลิกใช้คำดังกล่าวและใช้คำว่า /sip³/ แทน ทั้งสามระดับอายุ

นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า จากการเปลี่ยนแปลงด้านความหมายศัพท์ผู้ไทกะป่องบางคำ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงความหมายแบบกว้างออกของศัพท์อื่น ทำให้เกิดการสูญศัพท์ผู้ไท กะป่องบางคำ เนื่องจากศัพท์อื่นจะมีความหมายกว้างขึ้นครอบคลุมศัพท์ผู้ไทกะป่องที่มีอยู่ใน ภาษา ทำให้บางคำในศัพท์ผู้ไทกะป่องไม่นิยมใช้และเลิกใช้ในที่สุด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หน่วยอรรถ

ศัพท์ผู้ไท

ระดับอายุ 1,2,3

‘ผีเสื้อยักษ์’

/phi:¹ to¹ la:n¹/

/mɛ:ŋ² ka² bə:⁴/

~ /mɛ:ŋ² ka² bə:⁴ kǎ:³/

ศัพท์ /phi:¹ to¹ la:n¹/ ซึ่งหมายถึง ผีเสื้อยักษ์หรือผีเสื้อขนาดใหญ่ในภาษาผู้ไทกะป่อง ซึ่ง /phi:¹/ หมายถึง ผี /to¹/ หมายถึง ตัว ส่วน /la:n¹/ หมายถึงใหญ่ แต่ปัจจุบันพบว่า ผีเสื้อทุก ชนิดทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ชาวผู้ไทจะใช้ศัพท์ว่า /mɛ:ŋ² ka² bə:⁴/ หรือ /mɛ:ŋ² ka² bə:⁴ kǎ:³/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาลาวอีสาน แต่เมื่อนำมาศัพท์ภาษาลาวอีสานใช้ในภาษาผู้ไทมีการเปลี่ยนแปลง เสียงบางหน่วยเสียงให้เป็นหน่วยเสียงในระบบภาษาผู้ไท โดยศัพท์ /mɛ:ŋ² ka² bə:⁴/ มีการเปลี่ยนแปลงหน่วยเสียงสระในพยางค์จาก /bia⁴/ เป็น /bə:⁴/ ส่วนศัพท์ /mɛ:ŋ² ka² bə:⁴ kǎ:³/ ก็ การเปลี่ยนแปลงหน่วยเสียงสระศัพท์ที่ยืมมาใช้ในภาษาผู้ไทกะป่องพยางค์ที่สามและสี่แล้ว โดย พยางค์ที่สี่เปลี่ยนจาก /kǎj³/ เป็น /kǎ:³/ ทำให้ศัพท์ /phi:¹ to¹ la:n¹/ เป็นศัพท์ที่เลิกใช้ไปแล้วใน ปัจจุบัน

หน่วยอรรถ

ศัพท์ผู้ไท

ระดับอายุ 1,2,3

‘จมูกโด่ง’

/hu:² dan¹ kho:j⁵/

/dan¹ do:ŋ³/

ศัพท์ /dan¹ do:ŋ³/ เป็นศัพท์ไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ไทยกลาง ที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1,2,3 นำมาใช้แทนศัพท์ผู้ไทกะป่อง คือ /hu:² dan¹ kho:j⁵/ ซึ่ง /kho:j⁵/ หมายถึง โขงหรือโด่งใน ภาษาผู้ไทกะป่อง ปัจจุบันผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ /dan¹ do:ŋ³/ ทำให้ศัพท์ /hu:² dan¹ kho:j⁵/ เลิกใช้ไปแล้วในปัจจุบัน

¹³ จากเอกสาร วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดสกลนคร (2544: 56)

หน่วยอรรถ ศัพท์ผู้ไท ระดับอายุ 1,2,3

'จានสังกะสี'

/ka² beʔ⁵/

/ca:n¹/

ศัพท์ /ca:n¹/ เป็นศัพท์ไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ไทยกลาง ที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1,2,3 นำมาใช้แทนศัพท์ผู้ไทกะป๋อง คือ /ka² beʔ⁵/

เมื่อพิจารณาการใช้ศัพท์อื่นรูปแบบ BBB แทนศัพท์ผู้ไทกะป๋องในแต่ละหมวดศัพท์ ซึ่งส่งผลให้เกิดการการแปรการใช้ศัพท์และทำให้สูญเสียศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋อง มีรายละเอียดแสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.4 แสดงความถี่และร้อยละของการใช้ศัพท์อื่น [B] ในแต่ละหมวดศัพท์ของ
คนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทประเทศไทย

หมวด ที่	ชื่อหมวดศัพท์ (w)	จำนวน หน่วยอรรถ		การใช้ศัพท์อื่น [B] ของ คนสามระดับ อายุ ประเทศไทย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	คำเครือญาติและสรรพนาม	46	7.66	7	15.21
2	คำเรียกส่วนต่างๆของร่างกาย	30	5	5	16.66
3	คำเรียกกิริยาอาการ	125	20.83	61	48.8
4	คำเรียกโรคและอาการผิดปกติ	55	9.16	19	34.54
5	คำเรียกพืช ผัก ผลไม้	42	7	10	23.80
6	คำเรียกสัตว์	27	4.5	7	25.92
7	คำเรียกสิ่งของเครื่องใช้	78	13	29	37.17
8	คำขยาย	67	11.16	22	32.83
9	คำเรียกธรรมชาติ สี และอาหาร	35	5.83	10	28.57
10	คำเรียกอาชีพ เครื่องแต่งกาย และ ลักษณะนาม	42	7	17	40.47
11	คำบอกทิศทางและสถานที่	32	5.33	8	25
12	คำถามและคำไวยากรณ์	21	3.5	3	14.28
รวม		600	100	200	100

จากตารางแสดงค่าความถี่และร้อยละของการใช้ศัพท์อื่นของแต่ละหมวดศัพท์ จะเห็นได้ว่า มีการใช้ศัพท์อื่น [B] ของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุในหมวดที่ 3 คำเรียกกริยาอาการมากที่สุด จำนวน 61 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 48.8 จากจำนวนศัพท์ในหมวดที่ 3 ทั้งหมด รองลงมาคือ หมวดที่ 10 คำเรียกอาชีพ เครื่องแต่งกาย และลักษณะนาม จำนวน 17 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 40.47 และหมวดที่ 7 คำเรียกสิ่งของเครื่องใช้ จำนวน 29 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 37.17 ของจำนวนศัพท์ทั้งหมดในหมวดที่ 7 ตามลำดับ

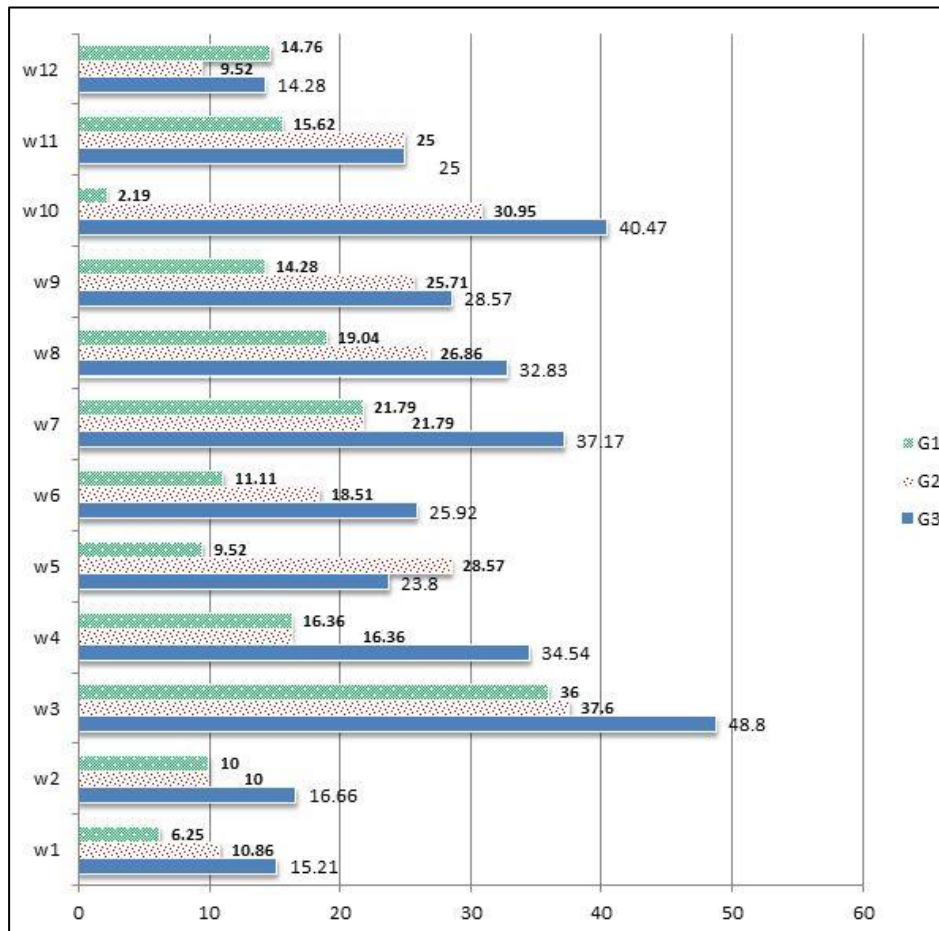
ส่วนหมวดศัพท์ที่มีการใช้ศัพท์อื่น [B] น้อยที่สุดคือ หมวดที่ 12 คำถามและไวยากรณ์ จำนวน 3 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 14.28 ของศัพท์ทั้งหมดในหมวดที่ 12 รองลงมาคือ หมวดที่ 1 คำเรียกเครื่องญาติและสรรพนาม จำนวน 7 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 15.21 ของศัพท์ในหมวดที่ 1 และหมวดที่ 2 คำเรียกส่วนต่างๆ ของร่างกาย จำนวน 5 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 16.66 ของหมวดศัพท์ที่ 2 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการใช้ศัพท์อื่น [B] ในแต่ละหมวดศัพท์ของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุในภาษาผู้ไทยกะปองประเทศไทยสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.5 เปรียบเทียบแสดงค่าความถี่และร้อยละของการใช้ศัพท์อื่น [B] ในแต่ละหมวดศัพท์ของคนที่แต่ละระดับอายุในภาษาผู้ไทยประเทศไทย

หมวดที่	ชื่อหมวดศัพท์ (w)	จำนวน หน่วยอรรถ		การใช้ศัพท์อื่น [B] ของคนสามระดับอายุ					
		จำนวน	ร้อยละ	ระดับอายุที่ 1		ระดับอายุที่ 2		ระดับอายุที่ 3	
				จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	คำเครื่องญาติและสรรพนาม	46	7.66	5	10.86	5	10.86	7	15.21
2	คำเรียกส่วนต่างๆ ของร่างกาย	30	5	3	10	5	16.66	5	16.66
3	คำเรียกกริยาอาการ	125	20.83	43	34.4	47	37.6	61	48.8
4	คำเรียกโรคและอาการผิดปกติ	55	9.16	9	16.36	9	16.36	19	34.54
5	คำเรียกพืช ผัก ผลไม้	42	7	4	9.52	12	28.57	10	23.80
6	คำเรียกสัตว์	27	4.5	3	11.11	5	18.51	7	25.92
7	คำเรียกสิ่งของเครื่องใช้	78	13	17	21.79	19	24.34	29	37.17
8	หมวดคำขยาย	67	11.16	13	19.04	18	26.86	22	32.83
9	คำเรียกธรรมชาติ สี และอาหาร	35	5.83	5	14.28	9	25.71	10	28.57
10	คำเรียกอาชีพ เครื่องแต่งกาย และลักษณะนาม	42	7	11	2.19	14	33.33	17	40.47
11	คำบอกทิศทางและสถานที่	32	5.33	5	15.62	8	25	8	25
12	คำถามและคำไวยากรณ์	21	3.5	1	14.76	2	9.52	3	14.28
	รวม	600	100	119	100	153	100	200	100

จากตารางที่ 3.5 เปรียบเทียบแสดงความถี่และร้อยละของการใช้ศัพท์อื่น [B] ในแต่ละหมวดศัพท์ของคนแต่ละระดับอายุ ประเทศไทย สามารถเปรียบเทียบการใช้ศัพท์อื่นในภาษาผู้ไทของคนสามระดับอายุได้ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพที่ 3.3 แผนภูมิเปรียบเทียบการใช้ศัพท์อื่น [B] ของคนสามระดับอายุ ประเทศไทย

จากผลการศึกษา การแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทย จะเห็นได้ว่า ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ใช้ศัพท์อื่น [B] มากที่สุด คือ W3-หมวดคำเรียกกิจการอาการ โดยผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.8 รองลงมาคือผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 37.6 และผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 36 รองลงมาคือ w10- หมวดคำเรียกอาชีพ เครื่องแต่งกาย และลักษณะนาม ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.47 รองลงมาผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์อื่น คิดเป็นร้อยละ 30.95 และผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์อื่นคิดเป็นร้อยละ

2.19 และ w7- หมวดคำเรียกสิ่งของเครื่องใช้ บอกลักษณะระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.17 รองลงมาผู้บอกลักษณะระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์อื่น คิดเป็นร้อยละ 21.79

จากการใช้ศัพท์อื่น [B] หมวดที่ 3 คำเรียกกิจกรรมอาการมากที่สุด รองลงมาคือ หมวดที่ 10 คำเรียกอาชีพ เครื่องแต่งกาย และลักษณะนาม และหมวดที่ 7 คำเรียกสิ่งของเครื่องใช้ ตามลำดับ ผู้วิจัยเห็นว่าศัพท์ดังกล่าวมีศัพท์อื่นที่เรียกค่านาม คำกิจกรรมอาการ และคำเรียกสิ่งของเครื่องใช้ตามศัพท์ที่ใช้ในปัจจุบันตามความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีซึ่งเป็นศัพท์อื่นมากขึ้น และศัพท์อื่นที่ใช้แทนศัพท์ผู้ไทกะป่องเป็นที่เข้าใจตรงกันของผู้บอกลักษณะทั้งสามระดับอายุทั้งสองสสารได้เข้าใจตรงกันกับชาวผู้ไทกะป่องด้วยกันเองและกลุ่มชาติพันธุ์อื่นมากกว่าการใช้ศัพท์

ผู้ไท ดังนั้นจึงพบการใช้ศัพท์อื่นในหมวดดังกล่าวเป็นจำนวนมาก

ส่วนการใช้ศัพท์อื่น [B] น้อยในหมวดที่ 12 คำถามและไวยากรณ์ รองลงมาคือ หมวดที่ 1 คำเรียกเครือญาติและสรรพนาม และหมวดที่ 2 คำเรียกส่วนต่างๆ ของร่างกายตามลำดับ จะเห็นได้ว่า หมวดศัพท์ดังกล่าวเป็นศัพท์ที่ผู้บอกลักษณะทั้งสามระดับอายุมีความคุ้นเคยและใช้ในชีวิตประจำวันทั่วไป ดังนั้นจึงมีผลทำให้การใช้ศัพท์อื่นในหมวดดังกล่าวมีเป็นจำนวนน้อยตามไปด้วย

จากผลการศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในงานวิจัยนี้ จะเห็นได้ว่าอายุของผู้บอกลักษณะมีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการแปรการใช้ศัพท์ในภาษาผู้ไทกะป่อง ไม่ว่าจะเป็นการแปรด้านรูปศัพท์ การแปรด้านความหมาย และการสูญเสียศัพท์ อายุของผู้บอกลักษณะที่แตกต่างกันย่อมส่งผลให้ใช้ศัพท์แตกต่างกันไปด้วย โดยผู้บอกลักษณะระดับอายุที่ 1 พยายามใช้ศัพท์ภาษาผู้ไทมากที่สุดแม้จะมีการใช้ศัพท์อื่นด้วยก็ตาม ในขณะที่ผู้บอกลักษณะระดับอายุที่สองมีการใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่นมากกว่าผู้บอกลักษณะระดับอายุอื่นๆ ทั้งนี้ผู้บอกลักษณะเป็นเสมือนจุดเชื่อมต่อระหว่างผู้บอกลักษณะระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 3 ดังนั้นหากสื่อสารกับผู้บอกลักษณะระดับอายุที่ 1 ย่อมใช้ศัพท์ผู้ไทเนื่องจากผู้บอกลักษณะระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไทเป็นส่วนใหญ่ และหากมีการสื่อสารกับผู้บอกลักษณะระดับอายุที่ 3 ผู้บอกลักษณะระดับอายุที่ 2 มักจะใช้ศัพท์อื่นตามแบบผู้บอกลักษณะระดับอายุที่ 3 ใช้ ทั้งนี้เพื่อให้การสื่อสารเข้าใจตรงกันและเกิดประสิทธิภาพในการสื่อสารมากที่สุด

ทั้งนี้แม้ผู้บอกลักษณะระดับอายุที่ 3 แม้จะมีการใช้ศัพท์อื่นมากกว่าผู้บอกลักษณะระดับอายุอื่นๆ ก็ตาม แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าผู้บอกลักษณะระดับอายุที่ 3 ไม่ทราบศัพท์ผู้ไท แต่การเก็บข้อมูลของผู้วิจัยเนื่องหน่วยรรถที่ใช้ในการสอบถามต้องการทราบว่าผู้บอกลักษณะใช้ศัพท์ใดในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ไม่ได้กำหนดข้อตกลงเบื้องต้นว่าผู้บอกลักษณะว่าผู้บอกลักษณะทราบ

ศัพท์ผู้ไทในการสัมภาษณ์หรือไม่ ดังนั้นเมื่อผู้วิจัยสอบถามเพิ่มเติมทำให้ทราบว่าผู้บอกภาษาทราบว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 แม้จะมีการใช้ศัพท์อื่นจำนวนมากแต่ก็ทราบศัพท์ผู้ไทเมื่อมีคนพูดศัพท์ดังกล่าวแม้จะไม่ได้ใช้ศัพท์ดังกล่าวก็ตาม

ดังนั้นการแปรการใช้ศัพท์ในภาษาผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุประเทศไทยในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการแปรการใช้ศัพท์เนื่องมาจากการปรับภาษาผู้ไทให้สามารถสื่อสารได้เข้ากับบริบทของการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป จากการใช้ศัพท์อื่นในหมวดศัพท์ต่างๆ จะเห็นได้ว่า หมวดศัพท์ที่มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด จะเป็นหมวดคำเรียกกริยาอาการ ส่วนหมวดคำถามและคำไวยกรณ์ซึ่งเป็นหมวดสำคัญที่แสดงอัตลักษณ์ของภาษาผู้ไทนั้นมีการเปลี่ยนแปลงเป็นจำนวนน้อย แม้ผลการศึกษากการแปรการใช้ศัพท์ในการศึกษาครั้งนี้จะพบการใช้ศัพท์อื่นในภาษาผู้ไทเป็นจำนวนมากแต่ศัพท์ที่นำมาใช้ในภาษาผู้ไทเป็นหมวดคำกริยาและคำนาม ซึ่งเป็นศัพท์ที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยซึ่งภาษาอื่นก็น่าจะมีการแปรศัพท์ในหมวดคำเรียกดังกล่าวเช่นกัน

นอกจากนี้จากการวิเคราะห์ข้อมูลประวัติของผู้บอกภาษาพบว่า ผู้บอกภาษาผู้ไทกะป๋องทั้งสามระดับเป็นผู้รู้สองภาษาหรือสามภาษา นอกจากภาษาผู้ไทแล้วยังสามารถสื่อสารภาษาลาวอีสานหรือภาษาไทยกรุงเทพฯ ได้ด้วย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ศัพท์อื่นมีใช้ตั้งแต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และมากที่สุดสำหรับผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ตามลำดับ

บทที่ 4

การแปรการใช้ศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

จากการศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยศึกษาโดยใช้หน่วยอรรถชุดเดียวกับจุดเก็บข้อมูลที่อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ประเทศไทย และศึกษา 4 ประเด็น เช่นเดียวกับจุดเก็บข้อมูลที่อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ประเทศไทย คือ 1. รูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ 2. การแปรด้านรูปศัพท์ของคนสามระดับอายุ 3. การแปรด้านความหมายของคนสามระดับอายุ และ 4. การสูญเสียศัพท์

ผลการศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 รูปแบบการใช้ศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

จากการศึกษาการใช้ศัพท์ภาษาผู้ไทของคนสามระดับอายุ แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผลการวิจัยพบว่า การใช้ศัพท์ของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุแบ่งได้ 2 ประเภท รูปแบบการใช้ศัพท์ทั้งหมด 8 รูปแบบ คือ

4.1.1 ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้เหมือนกัน

4.1.2 ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาสองระดับอายุใช้เหมือนกัน

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1 ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้เหมือนกัน หมายถึง การที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เดียวกัน พบทั้งหมด 3 รูปแบบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1) การใช้ศัพท์ผู้ไท หมายถึง ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ผู้ไท ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ A แทนศัพท์ผู้ไท มีจำนวน 293 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 48.83 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
‘นะลี’	/la ³ bə: ¹ /	/la ³ bə: ¹ /
‘น่าน’	/hə:ŋ ² /	/hə:ŋ ² /
‘เกลือ’	/kə: ¹ /	/kə: ¹ /
‘แมลงวัน’	/mɛ:ŋ ² hun ⁵ /	/mɛ:ŋ ² hun ⁵ /
‘อะไร’	/ʔan ¹ lə: ² /	/ʔan ¹ lə: ² /

2) การใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น หมายถึง การที่ผู้บอกภาษาผู้ไททั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น หรือรูปแปรศัพท์ผู้ไทหรือรูปแปรศัพท์อื่น มีจำนวน 128 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 21.33 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
‘ภาชนะหนึ่งข้าวเหนียว’	/mo:j ² /	/mo:j ² /
		/ho:t ³ / ~ /huat ³ /

หน่วยอรรถ ‘ภาชนะหนึ่งข้าวเหนียว’ ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ผู้ไทควบคู่ไปกับการใช้ศัพท์อื่นโดยใช้ศัพท์ผู้ไท /mo:j²/ และใช้ศัพท์อื่น /ho:t³/ ~ /huat³/ เป็นศัพท์ภาษาลาว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
‘ฟ้าผ่า’	/fa: ⁴ pe: ¹ /	/fa: ⁴ pe: ¹ /
		/fa: ² pha: ⁴ /

หน่วยอรรถ ‘ฟ้าผ่า’ ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ผู้ไทควบคู่ไปกับการใช้ศัพท์อื่นโดยใช้ศัพท์ผู้ไท /fa:⁴ pe:¹/ และใช้ศัพท์อื่น /fa:² pha:⁴/ เป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ และศัพท์ภาษาลาว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
'เปลือกไข่'	/pəʔ ³ khaj ³ /	/pəʔ ³ khaj ³ / /piak ³ khaj ³ /

หน่วยอรรถ 'เปลือกไข่' ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ผู้ไทควบคู่ไปกับการใช้ศัพท์อื่นโดยใช้ศัพท์ผู้ไท /pəʔ³ khaj³/ และใช้ศัพท์อื่น /piak³ khaj³/ เป็นศัพท์ภาษาลาว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
'หมดเกลี้ยง'	/mat ³ tiʔ ⁶ /	/mat ³ tiʔ ⁶ /~ /mat ³ / /miʔ ³ ʔaŋ ³ /

หน่วยอรรถ 'หมดเกลี้ยง' ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ผู้ไทควบคู่ไปกับการใช้ศัพท์อื่นโดยใช้ศัพท์ผู้ไท /mat³ tiʔ⁶/~ /mat³/ และใช้ศัพท์อื่น /miʔ³ ʔaŋ³/ เป็นศัพท์ภาษาลาว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
'ขี้าย'	/khi: ⁴ bæ: ¹ /	/khi: ⁴ bæ: ¹ / /khi: ⁴ ʔa:j ¹ /~ /ʔa:j ¹ /

หน่วยอรรถ 'ขี้าย' ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ผู้ไทควบคู่ไปกับการใช้ศัพท์อื่นโดยใช้ศัพท์ผู้ไท /khi:⁴ bæ:¹/ และใช้ศัพท์อื่น /khi:⁴ ʔa:j¹/~ /ʔa:j¹/ เป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ภาษาลาว

3) การใช้ศัพท์อื่น หมายถึง การที่ผู้บอกภาษาผู้ไททั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ภาษาลาวกลุ่มอื่น หรือศัพท์ที่สร้างใหม่ ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ B แทนการศัพท์อื่น มีจำนวน 69 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 11.5 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
'ผู้หญิงที่เป็นหัวหน้า'	/me: ³ po: ⁴ /	/ho: ¹ na: ⁴ /~ /hua ¹ na: ⁴ /

หน่วยอรรถ 'ผู้หญิงที่เป็นหัวหน้า' ศัพท์ผู้ไทใช้ /me:³ po:⁴/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ /ho:¹ na:⁴/~ /hua¹ na:⁴/ เป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือภาษาลาว

หน่วยอรรถ ศัพท์ผู้ไท ระดับอายุที่ 1,2,3

'คล้ำ, ลูบ' /swa:m²/ /kham²/

หน่วยอรรถ 'คล้ำ, ลูบ' ศัพท์ผู้ไทใช้ /swa:m²/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ /kham²/ เป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือภาษาลาว

หน่วยอรรถ ศัพท์ผู้ไท ระดับอายุที่ 1,2,3

'ตุ่มน้ำ' /ʔuʔ³/ /ʔo:ŋ³/

หน่วยอรรถ 'ตุ่มน้ำ' ศัพท์ผู้ไทใช้ /ʔuʔ³/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ /ʔo:ŋ³/ เป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ภาษาลาว

หน่วยอรรถ ศัพท์ผู้ไท ระดับอายุที่ 1,2,3

'ไขขาว' /khaj³ ho:n⁵/ /khaj³ can¹ han²/~ /khaj³ ha:ŋ⁵ han²/

หน่วยอรรถ 'ไขขาว' ศัพท์ผู้ไทใช้ /khaj³ ho:n⁵/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ khaj³ can¹ han²/~ /khaj³ ha:ŋ⁵ han²/ เป็นศัพท์ภาษาลาว

หน่วยอรรถ ศัพท์ผู้ไท ระดับอายุที่ 1,2,3

'กล่องใส่ของ' /ka³ lum²/ /kw:ŋ³/

หน่วยอรรถ 'กล่องใส่ของ' ศัพท์ผู้ไทใช้ /ka³ lum²/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ /kw:ŋ³/ เป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ภาษาลาว

4.1.2 ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาสองระดับอายุใช้เหมือนกัน หมายถึง ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาสองระดับอายุใช้ตรงกันในการสื่อสารโดยใช้ศัพท์ผู้ไท หรือศัพท์อื่น หรือใช้ศัพท์ผู้ไท ร่วมกับศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้ พบทั้งหมด 5 รูปแบบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1) ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์เดิม ขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น มีจำนวน 8 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 1.33 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'ดินแฉะ'	/din ¹ peʔ ³ /	/din ¹ peʔ ³ /	/din ¹ cu:n ⁵ /

หน่วยอรรถ 'ดินแฉะ' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไท /din¹ peʔ³/ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /din¹ cu:n⁵/ เป็นศัพท์ภาษาลาว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'เป็นมันเงา'	/lə:m ⁴ /	/lə:m ⁴ /	/liam ⁴ /

หน่วยอรรถ 'เป็นมันเงา' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไท /lə:m⁴/ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /liam⁴/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาลาว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'เสียเวลา'	/khəʔ ³ /	/khəʔ ³ /	/se: ¹ we: ² la: ² /
			~ /sia ¹ we: ² la: ² /

หน่วยอรรถ 'เสียเวลา' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไท /khəʔ³/ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /se:¹ we:² la:²/ เป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'กะพริบตา'	/ka ³ phap ³ ta: ¹ /	/ka ³ phap ³ ta: ¹ /	/ka ³ phip ³ ta: ¹ /

หน่วยอรรถ 'กะพริบตา' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไท /ka³ phap³ ta:¹/ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /ka³ phip³ ta:¹/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ภาษาลาว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'ดาวตก'	/da:w ¹ sa ¹ det ³ /	/da:w ¹ sa ¹ det ³ /	/da:w ¹ tok ³ /

หน่วยอรรถ 'กะพริบตา' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไท /daw¹ sa¹ det³/ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /da:w¹ tok³/ เป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ภาษาลาว

2) ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไท ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น มีจำนวน 13 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 2.16 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
		B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘หน้าอก’	/ʔa:ŋ ¹ /	/ʔa:ŋ ¹ /	/ʔa:ŋ ¹ /
			/ʔək ³ /

หน่วยอรรถ ‘หน้าอก’ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 และ 3 บางคนใช้ศัพท์ผู้ไท /ʔa:ŋ¹/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 บางคนใช้ /ʔək³/ เป็นศัพท์ภาษาลาว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘เพิ่งจะเริ่มทำ’	/sa ² ko: ³ /	/sa ² ko: ³ /	/sa ² ko: ³ /
			/thom ¹ ʔet ³ /

หน่วยอรรถ ‘เพิ่งจะเริ่มทำ’ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 และ 3 บางคนใช้ศัพท์ผู้ไท /sa² ko:³/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 บางคนใช้ /thom¹ ʔet³/ เป็นศัพท์ภาษาลาว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘นำหัวเราะ’	/kʰo: ³ ho: ¹ /	/kʰo: ³ ho: ¹ /	/kʰo: ³ ho: ¹ / ~ /kʰa: ³ ho: ¹ /
			/ja:k ¹ hua ¹ /

หน่วยอรรถ ‘นำหัวเราะ’ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 และ 3 บางคนใช้ศัพท์ผู้ไท /kʰo:³ ho:¹/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 บางคนใช้ /ja:k¹ hua¹/ เป็นศัพท์ภาษาลาว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘พูดมาก’	/pa: ³ pen ¹ /	/pa: ³ pen ¹ /	/pa: ³ pen ¹ /
			/waw ⁵ pen ¹ /

หน่วยอรรถ 'พูดมาก' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 และ 3 บางคนใช้ศัพท์ผู้ไท /pa³ pen¹/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 บางคนใช้ /waw⁵ pen¹/ เป็นศัพท์ภาษาลาว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'ทำงาน'	/ʔet ³ weʔ ² /	/ʔet ³ weʔ ² /	/ʔet ³ weʔ ² / /het ³ wiak ² /

หน่วยอรรถ 'ทำงาน' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 และ 3 บางคนใช้ศัพท์ผู้ไท /ʔet³ weʔ²/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 บางคนใช้ /het³ wiak²/ เป็นศัพท์ภาษาลาว

3) ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น มีจำนวน 30 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 5 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A B	A B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'ทำประชด'	/ʔet ³ sə: ³ /	/ʔet ³ sə: ³ /	/ʔet ³ sə: ³ / /het ³ saʔ ³ /

หน่วยอรรถ 'ทำประชด' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท /ʔet³ sə:³/ เพียงศัพท์เดียว แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ผู้ไทกับศัพท์อื่น ซึ่งศัพท์อื่นที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /het³ saʔ³/ เป็นศัพท์ภาษาลาว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'จิมผีปาก'	/him ² su ³ paʔ ⁵ /	/him ² su ³ paʔ ⁵ /	/him ² su ³ paʔ ⁵ / /khi: ⁴ sop ³ /

หน่วยอรรถ 'ริมฝีปาก' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท /him² su³ pa⁵/ เพียงศัพท์เดียว แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ผู้ไทกับศัพท์อื่น ซึ่งศัพท์อื่นที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /khi:⁴ sop³/ เป็นศัพท์ภาษาลาว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'ดินเหนียว'	/din ¹ da ³ /	/din ¹ da ³ /	/din ¹ da ³ / /din ¹ ne:w ² / ~ /din ¹ niaw ² /

หน่วยอรรถ 'ดินเหนียว' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท / din¹ da³/ เพียงศัพท์เดียว แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ผู้ไทกับศัพท์อื่น ซึ่งศัพท์อื่นที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /din¹ ne:w²/ ~ /din¹ niaw²/ ตามศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ภาษาลาว โดยผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 บางคนมีการเปลี่ยนแปลงเสียงศัพท์อื่นที่นำมาใช้ในภาษาผู้ไทกะป่องเป็น /din¹ ne:w²/ ตามระบบเสียงในภาษาผู้ไท และใช้ /din¹ niaw²/ เป็นศัพท์ที่ยืมมาจากภาษาอื่น

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'รอยต่อระหว่างปากกับจมูก'	/sa:n ¹ khi: ⁴ mu ² /	/sa:n ¹ khi: ⁴ mu ² /	/sa:n ¹ khi: ⁴ mu ² / /sa:n ¹ daŋ ¹ /

หน่วยอรรถ 'รอยต่อระหว่างปากกับจมูก' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท /sa:n¹ khi:⁴ mu²/ เพียงศัพท์เดียว แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ผู้ไทกับศัพท์อื่น ซึ่งศัพท์อื่นที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /sa:n¹ daŋ¹/ เป็นศัพท์ภาษาลาว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'สายรก'	/saj ¹ he: ³ /	/saj ¹ he: ³ /	/saj ¹ he: ³ / /saj ¹ lo ³ / ~ /saj ¹ lo:k ² /

หน่วยอรรถ 'สายรก' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท /saj¹ he:³/ เพียงศัพท์เดียว แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ผู้ไทกับศัพท์อื่น ซึ่งศัพท์อื่นที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /saj¹ lo³/ ~ /saj¹ lo:k²/ เป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ภาษาลาว

4) ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ทั้งศัพท์เดิมและศัพท์อื่น ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น มีจำนวน 27 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 4.5 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'มุ้งมัน, พยายาม'	/phi ³ pho ³ /	/phi ³ pho ³ /	
		/tan ⁴ ce: ¹ /	/tan ⁴ ce: ¹ /

หน่วยอรรถ 'มุ้งมัน, พยายาม' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ศัพท์ผู้ไทใช้ /phi³ pho³/ ศัพท์อื่นใช้ /tan⁴ ce:¹/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ลาวอีสานแต่มีการเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญศัทย์ /ce:¹/ ให้เป็นไปตามระบบเสียงในภาษาผู้ไท ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /tan⁴ ce:¹/ เป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ลาวเท่านั้น

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'ช่อนดีๆ'	/se: ³ cep ³ ce: ¹ /	/se: ³ cep ³ ce: ¹ /	
		/se: ³ di: ¹ di: ¹ /	/se: ³ di: ¹ di: ¹ /

หน่วยอรรถ 'ช่อนดีๆ' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ศัพท์ผู้ไทใช้ /se:³ cep³ ce:¹/ ศัพท์อื่นใช้ /se:³ di:¹ di:¹/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาลาว ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /se:³ di:¹ di:¹/ เป็นศัพท์ภาษาลาวเท่านั้น

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'เพ็ง(จะไป)'	/sa ³ /	/sa ³ /	
		/ha: ¹ /	/ha: ¹ /

หน่วยอรรถ 'เพ็ง(จะไป)' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ศัพท์ผู้ไทใช้ /sa³/ ศัพท์อื่นใช้ /ha:¹/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาลาว ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /ha:¹/ เป็นศัพท์ภาษาลาวเท่านั้น

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'โรคเรื้อน'	/khi: ⁴ ma ³ he:ŋ ¹ /	/khi: ⁴ ma ³ he:ŋ ¹ /	
		/khi: ⁴ hə:n ⁵ /	/khi: ⁵ hə:n ⁵ /

หน่วยอรรถ 'โรคเรื้อน' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ศัพท์ผู้ไทใช้ /khi:⁴ ma³ he:ŋ¹/ ศัพท์อื่นใช้ /khi:⁴ hə:n⁵/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาลาว ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /khe:n¹ maj⁵/ เป็นศัพท์ภาษาลาวเท่านั้น

5) ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์อื่นจำนวน 13 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 2.16 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'สี่เขี้ยวหัวเปิด'	/si: ¹ siw ³ /	/si: ¹ siw ³ /	/si: ¹ khe:w ¹ /

หน่วยอรรถ 'กลางวัน' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท /si:¹ siw³/ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์อื่น /si:¹ siw³/ เป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ลาว แต่มีการเปลี่ยนแปลงเสียงท้ายพยางค์ตามระบบเสียงในภาษาผู้ไท

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'น้ำครำ'	/khi: ⁴ sa:n ² /	/khi: ⁴ sa:n ² /	/khi: ⁴ si:k ² /

หน่วยอรรถ 'น้ำครำ' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท /khi:⁴ sa:n²/ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์อื่น /khi:⁴ si:k²/ เป็นศัพท์ภาษาลาว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'เวลาจวนคำ'	/sa ¹ lum ² /	/sa ¹ lum ² /	/kə: ⁴ kam ³ /
			~ /kaj ⁴ kam ³ /

หน่วยอรรถ 'เวลาจวนคำ' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท /sa¹ lum²/ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์อื่น /kə:⁴ kam³/ ~ /kaj⁴ kam³/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ลาว แต่มีการเปลี่ยนแปลงเสียงในพยางค์แรกของศัพท์ /kə:⁴ kam³/ ให้เป็นไปตามระบบเสียงในภาษาผู้ไทของผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 บางคน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'ขวัญบนศีรษะ'	/cam ¹ wan ¹ /	/cam ¹ wan ¹ /	/cw:m ¹ wan ¹ / ~ /cw:m ¹ khwan ¹ /

หน่วยอรรถ 'ขวัญบนศีรษะ' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท /cam¹ wan¹/ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์อื่น /cw:m¹ wan¹/ ~ /cw:m¹ khwan¹/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯหรือศัพท์ลาว แต่มีการเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะต้นในพยางค์ท้ายของศัพท์ / cw:m¹ wan¹/ ให้เป็นไปตามระบบเสียงในภาษาผู้ไทของผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 บางคน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'ค้ำคาวตัวใหญ่'	/biŋ ⁴ /	/biŋ ⁴ /	/ce: ¹ / ~ /cia ¹ / ~ /kia ¹ /

หน่วยอรรถ 'ค้ำคาวตัวใหญ่' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท /biŋ⁴/ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์อื่น /ce:¹/ ~ /cia¹/ ~ /kia¹/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาว แต่มีการเปลี่ยนแปลงเสียงสระศัพท์ /ce:¹/ ให้เป็นไปตามระบบเสียงในภาษาผู้ไทของผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 บางคน

6) ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์อื่นจำนวน 19 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 3.16 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A		
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'กะโหลกศีรษะ'	/ka ³ po:ŋ ¹ ho: ¹ /	/kaʔ ³ po:ŋ ¹ ho: ¹ / /ka ³ du ³ ho: ¹ / /ka ³ loʔ ³ /	/ka ³ du ³ ho: ¹ / /ka ³ loʔ ³ / ~ /ka ³ lo:k ⁶ /

หน่วยอรรถ 'กะโหลกศีรษะ' ผู้บอภาษาาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ศัพท์ผู้ไทใช้ /ka³ po:ŋ¹ ho:¹/ ศัพท์อื่นใช้ /ka³ du³ ho:¹/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาว และ /ka³ lo³/ ส่วนผู้บอภาษาาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /ka³ du³ ho:¹/ , /ka³ lo³/~ /ka³ lo:k⁶/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯหรือศัพท์ลาว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'ถักเปีย'	/phe: ³ /	/phe: ³ / /pia ¹ /	/pia ¹ /

หน่วยอรรถ 'ถักเปีย' ผู้บอภาษาาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ศัพท์ผู้ไทใช้ /phe:³/ ศัพท์อื่นใช้ /pia¹/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯหรือศัพท์ลาว ส่วนผู้บอภาษาาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /pia¹/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯหรือศัพท์ลาว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'ท่อนซุง'	/maj ⁵ sum ⁵ /	/maj ⁵ sum ³ / /khw:n ¹ maj ⁵ /	/khw:n ¹ maj ⁵ /

หน่วยอรรถ 'ท่อนซุง' ผู้บอภาษาาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ศัพท์ผู้ไทใช้ /maj⁵ sum⁵/ ศัพท์อื่นใช้ /khw:n¹ maj⁵/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาว ส่วนผู้บอภาษาาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /khw:n¹ maj⁵/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'มีครรภ'	/ju: ³ lu ³ /	/ju: ³ lu ³ / /daj ⁴ lu:k ² /	/daj ⁴ lu:k ² /

หน่วยอรรถ 'มีครรภ' ผู้บอภาษาาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ศัพท์ผู้ไทใช้ /ju:³ lu³/ ศัพท์อื่นใช้ /daj⁴ lu:k²/ เป็นศัพท์ภาษาลาว ส่วนผู้บอภาษาาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /daj⁴ lu:k²/ เป็นศัพท์ภาษาลาว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'แฝดสด'	/pa: ¹ ba:t ³ /	/pa: ¹ ba:t ³ / ~ /ba:t ³ / /phe: ¹ /	/phe: ¹ /

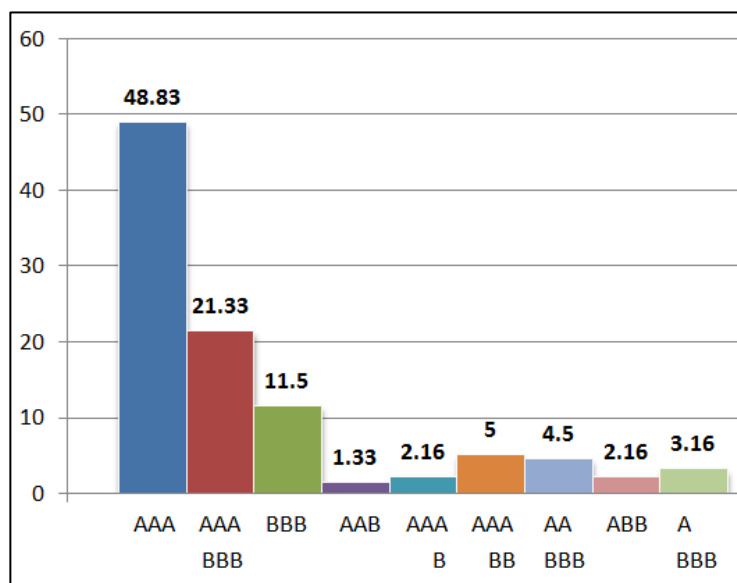

หน่วยอรรถ 'แผลสด' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น ศัพท์ผู้ไท ใช้ /pa:¹ ba:t³/ ~ /ba:t³/ ศัพท์อื่นใช้ /phe:¹/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ ใช้ /phe:¹/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ

จากการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋อง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวทั้งหมด 2 ประเภท 9 รูปแบบ สามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงความถี่และร้อยละของรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

รูปแบบการใช้ศัพท์	จำนวน	ร้อยละ
1. AAA	293	48.83
2. AAA BBB	128	21.33
3. BBB	69	11.5
4. AAB	8	1.33
5. AAA B	13	2.16
6. AAA BB	30	5
7. AA BBB	27	4.5
8. ABB	13	2.16
9. A BBB	19	3.16
รวม	600	100

ภาพที่ 4.1 แผนภูมิแสดงค่าร้อยละของรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

จากตารางและแผนภูมิแสดงอัตรารูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ผู้ไทรูปแบบ AAA มากที่สุดจำนวน 293 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 48.83 รองลงมาคือการใช้ศัพท์ผู้ไทรวมกับศัพท์อื่นหรือแบบ AAA จำนวน 128 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 21.33 และการใช้ศัพท์อื่นแบบ BBB จำนวน 69 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 11.5

จากข้อมูลรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาชาวผู้ไทกะป๋องทั้งสามระดับอายุในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวแม้จะมีการใช้ศัพท์ผู้ไทเป็นจำนวนมากแต่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์อื่นในภาษาผู้ไทจำนวนมากเช่นกัน ส่งผลทำให้เกิดการแปรด้านรูปศัพท์และแสดงให้เห็นว่าผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุเกิดการสัมผัสสภาพากับภาษาอื่นในจุดเก็บข้อมูล อาทิ ภาษาลาว เมื่อตรวจสอบข้อมูลภูมิหลังของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุจากแบบบันทึกประวัติผู้บอกภาษาด้านความสามารถในการใช้ภาษาพบว่าผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุเป็นผู้รู้สองภาษา ดังนั้นจึงพบการใช้ศัพท์อื่นจากรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตั้งแต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และมากขึ้นในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ตามลำดับ

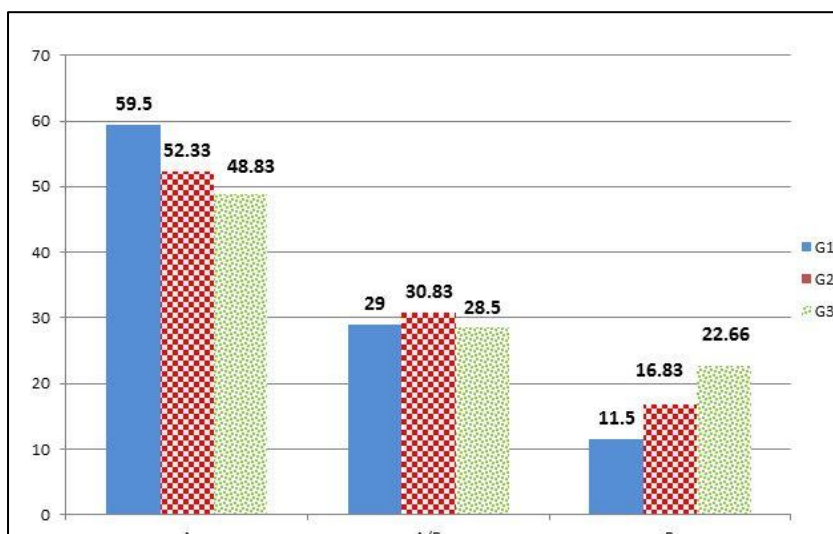
เมื่อพิจารณาอัตราการใช้ศัพท์ผู้ไท [A] การใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น [B] และการใช้ศัพท์อื่น [B] ของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุจากรูปแบบการใช้ศัพท์ทั้งหมด 9 รูปแบบ พบว่าแต่ละระดับอายุมีอัตราการใช้ศัพท์แตกต่างกัน ดังนี้

ตารางที่ 4.2 คิดค่าความถี่การใช้ศัพท์ผู้ไท [A] การใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น [B] และการใช้ศัพท์อื่น [B] ของคนสามระดับอายุ

รูปแบบการใช้ศัพท์ ระดับอายุ	G1			G2			G3		
	A	A B	B	A	A B	B	A	A B	B
1. AAA	293	-	-	293	-	-	293	-	-
2. AAA BBB	-	128	-	-	128	-	-	128	-
3. BBB	-	-	69	-	-	69	-	-	69
4. AAB	8	-	-	8	-	-	-	-	8
5. AAA B	13	-	-	13	-	-	-	13	-
6. AAA BB	30	-	-	-	30	-	-	30	-
7. AA BBB	-	27	-	-	27	-	-	-	27
8. ABB	13	-	-	-	-	13	-	-	13
9. A BBB	-	19	-	-	-	19	-	-	19
รวม	357	174	69	314	185	101	293	171	136

ตารางที่ 4.3 แสดงแสดงความถี่และร้อยละของการใช้ศัพท์ผู้ไท [A] การใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น [B] และการใช้ศัพท์อื่น [B] ของคนสามระดับอายุ
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

การใช้ศัพท์ ระดับอายุ	A		A B		B	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
G1	357	59.5	174	29	69	11.5
G2	314	52.33	185	30.83	101	16.83
G3	293	48.83	171	28.5	136	22.66

ภาพที่ 4.2 แผนภูมิเปรียบเทียบร้อยละของการใช้ศัพท์การใช้ศัพท์ผู้ไท [A] การใช้ศัพท์ผู้ไท ร่วมกับศัพท์อื่น $\left[\frac{A}{B}\right]$ และการใช้ศัพท์อื่น [B] ของคนสามระดับอายุ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

จากอัตราการการใช้ศัพท์ผู้ไท [A] การใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น $\left[\frac{A}{B}\right]$ และการใช้ศัพท์อื่น [B] ของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุ เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า

ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท [A] มากที่สุด จำนวน 357 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 59.5 รองลงมาใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น $\left[\frac{A}{B}\right]$ จำนวน 174 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 29 และใช้ศัพท์อื่น [B] จำนวน 69 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 11.5

ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไท [A] มากที่สุด จำนวน 314 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 52.33 รองลงมาใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น $\left[\frac{A}{B}\right]$ จำนวน 185 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 30.83 และใช้ศัพท์อื่น [B] จำนวน 101 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 16.83

ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ผู้ไท [A] มากที่สุด จำนวน 293 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 48.83 รองลงมาใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น $\left[\frac{A}{B}\right]$ จำนวน 171 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 28.5 และใช้ศัพท์อื่น [B] จำนวน 136 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 22.66

จากอัตราการการใช้ศัพท์ของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุ จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไท [A] มากที่สุด จำนวน 357 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 59.5 ผู้บอกภาษาระดับ

อายุที่ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น $\left[\frac{A}{B}\right]$ มากที่สุด จำนวน 185 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 30.83 ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น [B] มากที่สุด จำนวน 136 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 22.66

จากอัตราการใช้ศัพท์ของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุ จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไทมากกว่าผู้บอกภาษาในระดับอายุที่ 2 และ 3 จำนวน 357 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 59.5 ผู้วิจัยเห็นว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ซึ่งเป็นกลุ่มผู้สูงในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวใช้ภาษาผู้ไทในการสื่อสารทั้งกับชาวผู้ไทด้วยกันเองและกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่นแม้ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 จะทราบศัพท์อื่น อาทิ ภาษาลาว เป็นต้น นอกจากนี้แขวงสะหวันนะเขตมีชาวผู้ไทอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากและใช้ภาษาผู้ไทเป็นภาษาประจำแขวง ดังนั้นผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจึงใช้ศัพท์ผู้ไทเป็นจำนวนมากกว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3

จากการที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่นมากกว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 3 จำนวน 185 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 30.83 ผู้วิจัยเห็นว่าอาจเนื่องมาจากผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 เป็นวัยทำงานมีการติดต่อสื่อสารกับบุคคลในท้องถิ่นทั้งชาวผู้ไทและกลุ่มชาติพันธุ์อื่นทำให้ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์อื่นมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 เป็นระดับอายุที่มีการติดต่อกับคนวัยชราในระดับอายุที่ 1 ที่มีการใช้ศัพท์ผู้ไทจำนวนมาก และติดต่อกับวัยหนุ่มสาวในระดับอายุที่ 1 ซึ่งมีการใช้ศัพท์อื่นเป็นจำนวนมาก ทำให้ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 รู้ทั้งศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่นทำให้ใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่นควบคู่กันในการสื่อสาร

4.2 การแปรด้านรูปศัพท์ภาษาผู้ไทของบุคคลสามระดับอายุสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

จากการศึกษา นอกจากรูปแบบมีการใช้ศัพท์ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังพบการแปรด้านรูปศัพท์ของคนสามระดับอายุ ดังนี้

4.2.1 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์ผู้ไท หมายถึง การใช้รูปศัพท์ภาษาผู้ไทของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุหรือระดับอายุเดียวกันที่มีมากกว่า 1 รูปแปร โดยรูปแปรที่เกิดขึ้นจากการแปรเสียงพยัญชนะและสระ การเพิ่มเสียง การตัดเสียง หรือการเปลี่ยนบางพยางค์ แต่ยังคงความหมายหลักคงเดิม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
'ซ้ำเลื่อง'	/lɔːŋ ² /	/lɔːŋ ² ~ sam ² lɔːŋ ² /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ 'ซ้ำเลื่อง' ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ /lɔːŋ²/ และ /sam² lɔːŋ²/ โดยมีการเพิ่มเสียง /sam²/ หน้าศัพท์ ทำให้เกิดการแปรด้านรูปศัพท์ผู้ไทกะป๋องจากการใช้ศัพท์ของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ จาก /lɔːŋ²/ เป็น /sam² lɔːŋ²/

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'ห้องนอน'	/koːŋ ³ soːm ⁴ /	/hoːŋ ⁴ soːm ⁴ /	/hoːŋ ⁴ soːm ⁴ / ~ /soːm ⁴ /
	~ /hoːŋ ⁴ soːm ⁴ /		

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ 'ห้องนอน' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ /koːŋ³ soːm⁴/ ~ /hoːŋ⁴ soːm⁴/ ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /hoːŋ⁴ soːm⁴/ และ /soːm⁴/ โดยมีการตัดเสียง /hoːŋ⁴/ หน้าศัพท์ในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 บางคน ทำให้เกิดการแปรด้านรูปศัพท์ผู้ไทกะป๋องจากการใช้ศัพท์ของผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 จาก /koːŋ³ soːm⁴/ ~ /hoːŋ⁴ soːm⁴/ เป็น /soːm⁴/

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'เท่าไหร่'	/haːw ³ lɔː ² /	/haːw ³ lɔː ² /	/tɔː ³ lɔː ² /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ 'เท่าไหร่' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ /haːw³ lɔː²/ ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /tɔː³ lɔː²/ โดยมีเปลี่ยนพยางค์หน้า จาก /haːw³/ เป็น /tɔː³/ ในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ทำให้เกิดการแปรด้านรูปศัพท์ผู้ไทกะป๋องจากการใช้ศัพท์ของผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 จาก /haːw³ lɔː²/ เป็น /tɔː³ lɔː²/

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'ตายทั้งกลม'	/taːj ¹ phaːj ² /	/taːj ¹ phaːj ² /	/phaːj ² /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ 'ตายทั้งกลม' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ /taːj¹ phaːj²/ ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /phaːj²/ โดยมีการตัดเสียง /taːj¹ / หน้าศัพท์

ในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ทำให้เกิดการแปรด้านรูปศัพท์ผู้ไทกะป่องจากการใช้ศัพท์ของผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 จาก /ta:j¹ pha:j²/ เป็น /pha:j²/

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 1,2,3
'ผ้าขี้ริ้ว'	/pha: ⁴ he:n ⁵ /	/pha: ⁴ he:n ⁵ /	/pha: ⁴ <u>khi:</u> ⁴ he:n ⁵ /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ 'ผ้าขี้ริ้ว' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 บางคน ใช้ /pha:⁴ he:n⁵/ ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 บางคน ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /pha:⁴ khi:⁴ he:n⁵/ โดยมีการเพิ่มเสียง /khi:⁴/ กลางศัพท์ ทำให้เกิดการแปรด้านรูปศัพท์ผู้ไทกะป่องจากการใช้ศัพท์ของผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 บางคน ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 จาก /pha:⁴ he:n⁵/ เป็น /pha:⁴ khi:⁴ he:n⁵/

นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบการแปรเสียงในศัพท์ผู้ไท ดังตัวอย่างต่อไปนี้

การแปรเสียง	หน่วยอรรถ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
/m/ ~ /b/	'แม่'	/ʔi: ¹ meʔ ³ /	/ʔi: ¹ <u>me</u> ʔ ³ / ~ /ʔi: ¹ <u>be</u> ʔ ³ /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ 'แม่' ในภาษาผู้ไทกะป่องใช้ /ʔi:¹ meʔ³/ พบว่ามีการแปรเสียงพยัญชนะต้นในพยางค์ท้ายจากเสียง /m/ เป็นเสียง /b/ ในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 จาก /ʔi:¹ meʔ³/ ~ /ʔi:¹ beʔ³/

การแปรเสียง	หน่วยอรรถ	ระดับอายุที่ 1,2,3
/d/ ~ /l/	'เล่น'	/din ⁴ / ~ /lin ³ /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ 'เล่น' ในภาษาผู้ไทกะป่องใช้ /din⁴/ พบว่ามีการแปรเสียงพยัญชนะต้นจากเสียง /d/ เป็นเสียง /l/ ในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 จาก /din⁴/ ~ /lin³/

การแปรเสียง	หน่วยอรรถ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
/c/ ~ /k/	'จิ้งจก'	/ci ³ ke:n ³ /	/ci ³ ke:n ³ / ~ /ki: ⁴ ke:n ³ /
	'จิ้งเหลน'	/ci ³ koʔ ³ /	/ci ³ koʔ ³ / ~ /ki: ⁴ koʔ ³ /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ 'จิ้งจก' ในภาษาผู้ไทกะป่องใช้ /ci³ ke:n³/ พบว่ามีการแปรเสียงพยัญชนะต้นในพยางค์แรกจากเสียง /c/ เป็นเสียง /k/ ในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ

จาก /ci³ ke:n³/ ~ /ki:⁴ ke:n³/ และหน่วยอรรถ ‘จิ้งเหลน’ ก็มีการแปรเสียงพยัญชนะต้นในพยางค์แรกจากเสียง /c/ เป็นเสียง /k/ เช่นเดียวกับหน่วยอรรถ ‘จิ้งจก’ ในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และจาก /ci³ koʔ³/ ~ /ki:⁴ koʔ³/

4.2.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์อื่น หมายถึง การใช้รูปแปรศัพท์อื่น

ได้แก่ ภาษาไทยกรุงเทพฯหรือศัพท์ภาษาไทยกลาง ภาษาลาวกลุ่มอื่น หรือศัพท์สร้างใหม่ที่ปรากฏในผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ รูปแปรนี้อาจเกิดจากการตัดเสียง การเพิ่มเสียง การสลับที่ การเปลี่ยนบางพยางค์ ทำให้เกิดการการแปรเสียงของศัพท์อื่น แต่ยังคงความหมายหลักคงเดิม เช่น

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘ข้าวต้ม’	/khaw ⁴ peʔ ³ /	/tom ⁴ khaw ⁴ /	/khaw ⁴ tom ⁴ /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ ‘ข้าวต้ม’ ในภาษาผู้ไทกะโป่งใช้ /khaw⁴ peʔ³/ แต่ผู้บอกภาษาใช้ศัพท์ภาษาลาวกลุ่มอื่น โดยผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ /tom⁴ khaw⁴/ ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /khaw⁴ tom⁴/ ซึ่งเกิดการสลับที่ของพยางค์หน้าและพยางค์หลังของศัพท์จาก /tom⁴ khaw⁴/ เป็น /khaw⁴ tom⁴/ ทำให้เกิดการแปรด้านรูปศัพท์อื่นที่นำมาใช้ในภาษาผู้ไทกะโป่ง

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
‘สงสาร’	/ʔi ⁵ du: ¹ /	/ʔi ⁵ ton ¹ /	/ʔit ⁵ ton ¹ /~/li ³ ton ¹ /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ ‘สงสาร’ ในภาษาผู้ไทกะโป่งใช้ /ʔi⁵ du:¹/ แต่ผู้บอกภาษาใช้ศัพท์ภาษาลาวกลุ่มอื่น โดยผู้ระดับอายุที่ 1 ใช้ /ʔi⁵ ton¹/ ซึ่งมีการเปลี่ยนพยางค์หลังของศัพท์จาก /du:¹/ เป็น /ton¹/ ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /ʔit⁵ ton¹/ และ /li³ ton¹/ ซึ่งนอกจากจะเปลี่ยนพยางค์หลังศัพท์จาก /du:¹/ เป็น /ton¹/ แล้วยังมีการเพิ่มเสียงพยัญชนะท้าย /t/ ในพยางค์แรกของศัพท์ /ʔit⁵ ton¹/ และมีการเปลี่ยนเสียงพยัญชนะต้นจาก /ʔ/ เป็น /l/ ในพยางค์แรกของศัพท์ /li³ ton¹/ ทำให้เกิดการแปรด้านรูปศัพท์อื่นที่นำมาใช้ในภาษาผู้ไทกะโป่ง

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'ซ็อน'	/bo:ŋ ³ /	/buan ³ /	/ka ³ buan ³ /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ 'ซ็อน' ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ /bo:ŋ³/ แต่ผู้บอกภาษาใช้ศัพท์ภาษาลาวกลุ่มอื่น โดยผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ /buan³/ ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /ka³ buan³/ โดยมีการเพิ่มเสียง /ka³/ หน้าศัพท์ ทำให้เกิดการแปรด้านรูปศัพท์อื่นที่นำมาใช้ในภาษาผู้ไทกะป๋อง

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 1,2,3
'ก้ามปู'	/ka ³ bo:m ³ pu: ¹ /	/ŋa:m ³ ka ³ pu: ¹ /	/ŋa:m ³ ʔi: ¹ pu: ¹ /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ 'ก้ามปู' ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ /ka³po:m³ pu:¹/ แต่ผู้บอกภาษาใช้ศัพท์ภาษาลาวกลุ่มอื่น โดยผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 บางคนใช้ /ŋa:m³ ka³ pu:¹/ ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 บางคน และผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ /ŋa:m³ ʔi:¹ pu:¹/ โดยมีการเปลี่ยนพยางค์ที่สองจาก /ka³/ เป็น /ʔi:¹/ ทำให้เกิดการแปรด้านรูปศัพท์อื่นที่นำมาใช้ในภาษาผู้ไทกะป๋อง

4.3 การแปรด้านความหมายของศัพท์ผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุสาธารณรัฐประชาธิปไตย

จากการศึกษาพบการแปรความหมายผู้วิจัยพบการแปรความหมายของศัพท์ผู้ไทบางศัพท์ 2 ลักษณะคือ การแปรด้านความหมายกว้างออกและการแปรความหมายแบบแคบเข้า ดังตัวอย่างต่อไปนี้

4.3.1 การแปรด้านความหมายกว้างออก หมายถึง ผู้บอกภาษา ระดับอายุหนึ่งใช้ในความหมายแคบ แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุต่อมาใช้ในความหมายกว้างกว่าความหมายเดิม ตัวอย่างเช่น

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 1,2,3
'ป็น'	/ka ⁵ phap ³ /	หมายถึง การปีนต้นไม้ โดยใช้มือและเข่ากอดต้นไม้แล้วขยับตัวขึ้นช้าๆ	หมายถึง การปีนต้นไม้ ผู้บอกภาษาบางคน จะใช้ /hwn ⁵ /ตามศัพท์ลาวแต่มีการเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะต้นให้เป็นเสียง /h/ ตามระบบเสียงในภาษาผู้ไท

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ 'ป็น' ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /ka⁵ phap³/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 บางคนใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า การป็นขึ้นต้นไม้ โดยใช้มือและเข่ากดต้นไม้แล้วขยับตัวขึ้นช้าๆ ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 บางคน ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า การป็นต้นไม้โดยจะใช้วิธีใดก็ได้ไม่ได้เจาะจงวิธีการป็นต้นไม้เช่นเดียวกับผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 บางคน ทำให้เกิดการแปรความหมายแบบความหมายกว้างออกในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 บางคน ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'ร้องไห้'	/khi: ⁴ ģo:j ³ /	หมายถึง ร้องไห้ง่ายหรือขี้แยแบบไม่มีเหตุผล	หมายถึง ร้องไห้ง่ายทั้งมีเหตุผลและไม่มีเหตุผล

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ 'ร้องไห้' ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /khi:⁴ ģo:j³/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า ร้องไห้ง่ายหรือขี้แยแบบไม่มีเหตุผล ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ในความหมายว่า ร้องไห้ง่ายทั้งมีเหตุผลและไม่มีเหตุผล ซึ่งมีความหมายกว้างกว่าความหมายที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ ทำให้เกิดการแปรความหมายแบบความหมายกว้างออกในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 1,2,3
'ดี'	/cop ³ /	หมายถึง ดี เรียบร้อย ใช้กับพฤติกรรมของผู้ใหญ่	หมายถึง ดี เรียบร้อย ใช้กับพฤติกรรมทั้งของเด็กและผู้ใหญ่

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ 'ดี' ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /cop³/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า ดี เรียบร้อย ใช้กับพฤติกรรมของผู้ใหญ่ ถ้ากับพฤติกรรมของเด็กจะใช้ว่า /phu³ hu:⁵/ ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า ดี เรียบร้อย ใช้กับพฤติกรรมทั้งของเด็กและผู้ใหญ่ ไม่เจาะจงเฉพาะพฤติกรรมของผู้ใหญ่เช่นเดียวกับความหมายที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ ทำให้เกิดการแปรความหมายแบบความหมายกว้างออกในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 1,2,3
'อาหารบูดเน่า'	/ne:w ² kin ¹ sun ⁵ /	หมายถึง อาหารเน่าเสียรสชาติเปลี่ยน	หมายถึง อาหารเน่าเสียรสชาติเปลี่ยน หรืออาหารเสียจนขึ้นรา

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ ‘อาหารบูดเน่า’ ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /ne:w² kin¹ sun⁵/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า อาหารบูดเน่า ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า อาหารเน่าเสีย รสชาติเปลี่ยน หรืออาหารเสียจนขึ้นรา ภาษาผู้ไทกะป๋องถ้าอาหารเสียจนขึ้นราจะใช้ศัพท์ /tuk³ naw³/ จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาใช้ศัพท์ดังกล่าวซึ่งมีความหมายกว้างกว่าความหมายที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ ทำให้เกิดการแปรความหมายแบบความหมายกว้างออกในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 1,2,3
‘เฉื่อย’	/kɯw ³ /	หมายถึง เฉื่อย ไม่กระตือรือร้น	หมายถึง เฉื่อย ไม่กระตือรือร้น ชักช้า

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ ‘เฉื่อย’ ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /kɯw³/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า เฉื่อย ไม่กระตือรือร้น หากศัพท์ที่มีความหมายว่าช้าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ /sa:⁵/ ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า เฉื่อย ไม่กระตือรือร้น ชักช้า ซึ่งมีหลายความหมายมากกว่าความหมายที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 บางคนใช้ ทำให้เกิดการแปรความหมายแบบความหมายกว้าง

4.3.2 การแปรด้านความหมายแคบเข้า หมายถึง ผู้บอกภาษาระดับอายุหนึ่งใช้ในความหมายกว้าง แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุต่อมาใช้ในความหมายแคบกว่าเดิม เช่น

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 1,2,3
‘พูดเรื่องเดิม’	/lam ² kaw ³ /	หมายถึง พูดเรื่องเดิมบ่อยๆ	หมายถึง พูดเรื่องเดิมบ่อยๆ จนเป็นที่น่ารำคาญ

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ ‘พูดเรื่องเดิม’ ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /lam² kaw³/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า พูดเรื่องเดิมบ่อยๆ ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า พูดเรื่องเดิมบ่อยๆ จนเป็น

ที่น่ารำคาญ ซึ่งมีความหมายเฉพาะเจาะจงกว่าความหมายที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ ทำให้เกิดการแปรความหมายแบบความหมายแคบเข้าไปในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 1,2,3
'น้องของพ่อ'	/ʔa:w ¹ /	หมายถึง น้องชายหรือน้องสาวของพ่อ	/ʔa:w ¹ / หมายถึง น้องชายของพ่อเท่านั้น

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ 'น้องของพ่อ' ในภาษาผู้ไทกะป๋อง ใช้ว่า /ʔa:w¹/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 บางคนใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า น้องชายหรือน้องสาวของพ่อ ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 บางคน ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า น้องชายของพ่อเท่านั้น ส่วนคำที่มีความหมายว่าน้องสาวของพ่อใช้ /ʔa:/ จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 บางคน ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวมีความหมายเฉพาะเจาะจงมากกว่าที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 บางคนใช้ ทำให้เกิดการแปรความหมายแบบความหมายแคบเข้าไปในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 บางคน ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3

4.4 การสูญเสียศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

จากข้อมูลการใช้ศัพท์รูปแบบ BBB พบว่ามีการสูญเสียศัพท์ผู้ไทกะป๋อง โดยใช้ศัพท์อื่นแทน ได้แก่ ศัพท์ลาวกลุ่มอื่น ศัพท์ในภาษาอื่น หรือศัพท์สร้างใหม่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุ 1,2,3
'ร่วม'	/khan ² ʔu ² /	
	/khan ² cɔ:ŋ ⁴ /	/khan ² hom ³ /

หน่วยอรรถที่มีความหมายว่า 'ร่วม' ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้สองคำคือคำว่า /khan² ʔu²/ กับคำว่า /khan² cɔ:ŋ⁴/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ว่า /khan² hom³/ แบบศัพท์ภาษาลาวแทนศัพท์ /khan² ʔu²/ กับ /khan² cɔ:ŋ⁴/ ทำให้ศัพท์ดังกล่าวเป็นศัพท์ที่เลิกใช้แล้วในภาษาผู้ไทกะป๋อง

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุ 1,2,3
------------------	-------------------	------------------------

‘จวนสังกะสี’	/ka ⁵ bɛʔ ³ /	/ca:n ¹ /
--------------	-------------------------------------	----------------------

หน่วยอรรถที่มีความหมายว่า ‘จวนสังกะสี’ ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /ka³ bɛʔ³/ ส่วนจวนกระเบื้องภาษาผู้ไทใช้ว่า /ca:n¹ ka⁵ bɛ:ŋ⁴/ แต่ในปัจจุบันผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ /ca:n¹/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาวกลุ่มอื่นหรือศัพท์ภาษาไทยแทนคำว่า /ka⁵ bɛʔ³/ ศัพท์ /ca:n¹/ ซึ่งเป็นศัพท์อื่น เมื่อผู้บอกภาษานำมาใช้มีความหมายกว้างออกและมีความหมายครอบคลุมถึงจวนทุกชนิดทั้งจวนกระเบื้องและจวนสังกะสีในภาษาผู้ไทกะป๋อง

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุ 1,2,3
------------------	-------------------	------------------------

‘สีม่วง’	/si: ¹ ʔit ³ /	/si: ¹ mo:ŋ ³ / ~ /si: ¹ muan ³ /
----------	--------------------------------------	---

หน่วยอรรถที่มีความหมายว่า ‘สีม่วง’ ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /si:¹ ʔit³/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ว่า /si:¹ mo:ŋ³/ หรือ /si:¹ muan³/ โดยมีการเปลี่ยนแปลงเสียงในศัพท์ /si:¹ mo:ŋ³/ ตามแบบลักษณะของเสียงในภาษาผู้ไทกะป๋อง ในผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุบางคนก่อนที่จะใช้ศัพท์แบบภาษาลาวกลุ่มอื่นเป็น /si:¹ muan³/ ทำให้ศัพท์ผู้ไท /si:¹ ʔit³/ เลิกใช้แล้วในปัจจุบัน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุ 1,2,3
------------------	-------------------	------------------------

‘ตะปู’	/lek ³ laj ¹ /	/ta ⁵ pu: ¹ /
--------	--------------------------------------	-------------------------------------

หน่วยอรรถที่มีความหมายว่า ‘ตะปู’ ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /lek³ laj¹/ ซึ่งศัพท์ /laj¹/ ในที่นี้หมายถึง ทำให้ติด เช่น กลอนประตู, ยึด หรือล๊อค ดังนั้นคำว่า /lek³ laj¹/ ในภาษาผู้ไทกะป๋องจึงหมายถึงเหล็กที่ใช้ยึดหรือล๊อคไม้ไว้ไม่ให้ออกจากกัน ซึ่งหมายถึง ตะปู แต่ปัจจุบันศัพท์คำดังกล่าวเลิกใช้แล้ว และผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ /ta⁵ pu:¹/ แบบศัพท์ลาวกลุ่มอื่นแทน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุ 1,2,3
------------------	-------------------	------------------------

‘กากหมู’	/khi: ⁴ khə ¹ mu: ¹ /	/khi: ⁴ khə ¹ mu: ¹ /~ /khiap ³ mu: ¹ /
----------	--	--

หน่วยอรรถที่มีความหมายว่า ‘กากหมู’ ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /khi:⁴ khə¹ mu:¹/ แต่ในปัจจุบันผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ว่า /khe:p² mu:²/~ /khiap² mu:²/ แบบภาษาลาวกลุ่มอื่น จึงทำให้ศัพท์ /khi:⁴ khə¹ mu:²/ ที่ใช้เรียกกากหมูในภาษาผู้ไทกะป๋องเลิกใช้ไปในที่สุด

นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า จากหน่วยอรรถที่ศึกษาศัพท์ผู้ไทกะป่องบางคำที่มีใช้สองศัพท์ และมีความหมายเดียวกัน แต่ในปัจจุบันผู้บอกภาษาใช้เพียงศัพท์เดียวโดยคำที่ใช้แทนที่อีกคำหนึ่งมีความหมายกว้างออกทำให้เกิดการสูญเสียศัพท์ผู้ไทกะป่องได้เช่นกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุ 1,2,3
'พ่อ'	/ʔiː¹ phoʔ³/ /ʔaːn¹ k̄aː³/	/ʔiː¹ phoʔ³/

หน่วยอรรถ 'พ่อ' ในภาษาผู้ไทกะป่องมีใช้สองคำ คือคำว่า /ʔiːn³ phoʔ²/ และคำว่า /ʔaːn¹ k̄aː²/ ชาวผู้ไทใช้ศัพท์ดังกล่าวแตกต่างกันคือ ใช้ /ʔiː³ phoʔ²/ เรียกพ่อที่ประกอบอาชีพเป็นชาวนาหรืออาชีพเกษตรกรรมโดยทั่วไป และใช้ /ʔaːn¹ k̄aː³/ เรียกพ่อที่ประกอบอาชีพเป็นข้าราชการ แต่ปัจจุบันนี้ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุเล็กใช้ศัพท์ /ʔaːn¹ k̄aː³/ และใช้ศัพท์ /ʔiː¹ phoʔ³/ เพียงศัพท์เดียวเท่านั้น

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุ 1,2,3
'ดวงจันทร์'	/k̄əːŋ⁴ kaʔ³/ /d̄əːn¹/	/d̄əːn¹/

หน่วยอรรถ 'ดวงจันทร์' ในภาษาผู้ไทกะป่องมีใช้สองคำ คือคำว่า /k̄əːŋ⁴ kaʔ³/ และคำว่า /d̄əːn¹/ แต่คำว่า /k̄əːŋ⁴ kaʔ³/ ส่วนมากผู้สูงอายุจะใช้ชู้เด็กให้กลัวไม่กล้าออกไปข้างนอกในเวลากลางคืนหรือตอนดึกๆ ส่วนคำว่า /d̄əːn¹/ ใช้เรียกพระจันทร์โดยทั่วไป แต่ในปัจจุบันคำที่มีความหมายว่าพระจันทร์ ผู้บอกภาษาเล็กใช้คำว่า /k̄əːŋ⁴ kaʔ³/ และ ใช้เพียงคำเดียวคือคำว่า /d̄əːn¹/ เท่านั้น

หากพิจารณาการใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ผู้ไทกะป่อง รูปแบบ BBB ในแต่ละหมวดศัพท์ ซึ่งส่งผลให้เกิดการสูญเสียศัพท์ภาษาผู้ไทกะป่องของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า หมวดที่ 3 คำเรียกกริยาอาการ ใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด จำนวน 42 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 33.6 ส่วนหมวดศัพท์ที่ไม่ใช้ศัพท์อื่นในภาษาผู้ไทกะป่องเลย คือ หมวดที่ 12 หมวดคำถามและคำสั่งท้าย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 แสดงความถี่และร้อยละการใช้ศัพท์อื่น [B] ในแต่ละหมวดศัพท์ของ
คนแต่ละระดับอายุ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

หมวดศัพท์	ชื่อหมวดศัพท์ (W)	จำนวน หน่วยอรรถ		การใช้ศัพท์อื่น[B] ของ คนสามระดับอายุ สปป.ลาว	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	คำเครือญาติและสรรพนาม	46	7.66	6	13.04
2	คำเรียกส่วนต่างๆของร่างกาย	30	5	7	23.33
3	คำเรียกกิริยาอาการ	125	20.83	42	33.6
4	คำเรียกโรคและอาการผิดปกติ	55	9.16	15	27.27
5	คำเรียกพืช ผัก ผลไม้	42	7	11	26.19
6	คำเรียกสัตว์	27	4.5	5	18.51
7	คำเรียกสิ่งของเครื่องใช้	78	13	14	17.94
8	หมวดคำขยาย	67	11.16	14	20.89
9	คำเรียกธรรมชาติ สี และอาหาร	35	5.83	7	20
10	คำเรียกอาชีพ เครื่องแต่งกาย และ ลักษณะนาม	42	7	7	16.66
11	คำบอกทิศทางและสถานที่	32	5.33	5	15.62
12	คำถามและคำไวยากรณ์	21	3.5	3	14.28
รวม		600	100	136	100

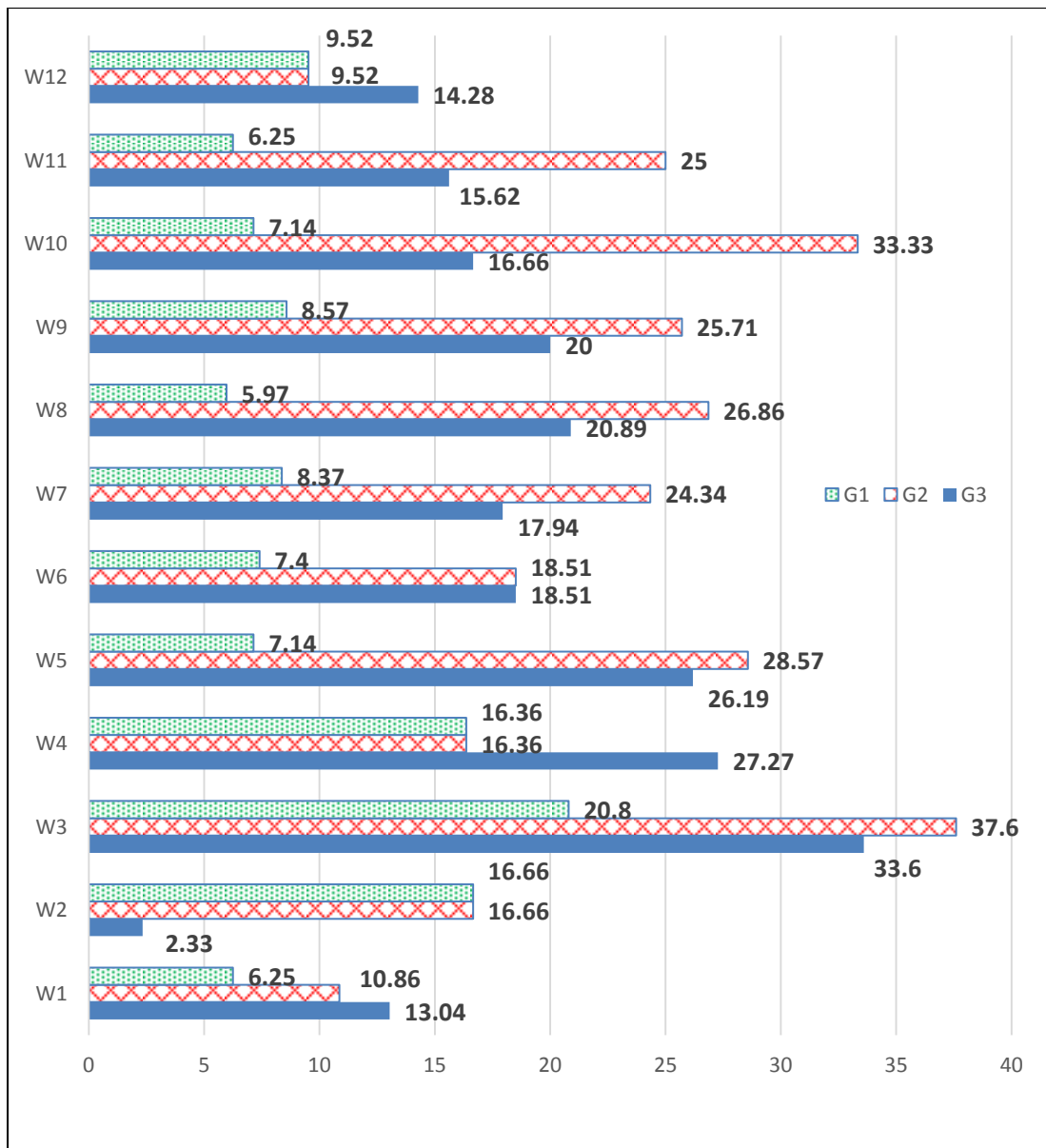
เมื่อเปรียบเทียบการใช้ศัพท์อื่น [B] ในหมวดศัพท์ทั้ง 12 หมวด ของทั้งสามระดับอายุใน
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่ามีการใช้ศัพท์อื่นจำนวน 11 หมวด ยกเว้นหมวดที่
12 หมวดคำถามและคำไวยากรณ์ โดยการใช้อื่นในภาษาผู้ไทกะป๋องทั้ง 11 หมวดนี้ พบตั้งแต่
ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และใช้ศัพท์อื่นในทุกหมวดศัพท์มากที่สุดในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3
รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบแสดงความถี่และร้อยละการใช้ศัพท์อื่น [B] ในแต่ละหมวดศัพท์
ของคนที่แต่ละระดับอายุ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

หมวดศัพท์	ชื่อหมวดศัพท์ (W)	จำนวน หน่วยอรรถ		การใช้ศัพท์อื่น [B] ของคนสามระดับอายุ					
		จำนวน	ร้อยละ	ระดับอายุที่ 1		ระดับอายุที่ 2		ระดับอายุที่ 3	
				จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	คำเครือญาติและสรรพนาม	46	7.66	3	6.25	6	13.04	6	13.04
2	คำเรียกส่วนต่างๆ ของ ร่างกาย	30	5	5	16.66	7	23.33	7	2.33
3	คำเรียกกิริยาอาการ	125	20.83	26	20.8	34	27.2	42	33.6
4	คำเรียกโรคและอาการ ผิดปกติ	55	9.16	9	16.36	13	23.63	15	27.27
5	คำเรียกพืช ผัก ผลไม้	42	7	3	7.14	5	11.90	11	26.19
6	คำเรียกสัตว์	27	4.5	2	7.40	2	7.40	5	18.51
7	คำเรียกสิ่งของเครื่องใช้	78	13	7	8.37	12	15.38	14	17.94
8	หมวดคำขยาย	67	11.16	4	5.97	9	13.43	14	20.89
9	คำเรียกธรรมชาติ สี และอาหาร	35	5.83	3	8.57	5	14.28	7	20
10	คำเรียกอาชีพ เครื่องแต่งกาย และลักษณะนาม	42	7	3	7.14	3	7.14	7	16.66
11	คำบอกทิศทางและสถานที่	32	5.33	2	6.25	2	6.25	5	15.62
12	คำถามและคำไวยากรณ์	21	3.5	2	9.52	3	14.28	3	14.28
	รวม	600	100	69	100	101	100	136	100

จากตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบแสดงความถี่และร้อยละการใช้ศัพท์อื่น [B] ในแต่ละหมวดศัพท์ของคนสามระดับอายุในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สามารถเปรียบเทียบการใช้ศัพท์อื่นในภาษาผู้ไทของคนสามระดับอายุได้ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพที่ 4.3 แผนภูมิเปรียบเทียบการใช้ศัพท์อื่น [B] ในแต่ละหมวดศัพท์ของคนแต่ละระดับอายุ
ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

จากแผนภูมิเปรียบเทียบการใช้ศัพท์อื่น [B] ในแต่ละหมวดศัพท์ของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จะเห็นได้ว่าหมวดศัพท์ที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด คือ w3-หมวดคำเรียกกิจกรรมอาการ คิดเป็นร้อยละ 20.8 รองลงมาคือหมวด w2-คำเรียกส่วนต่างๆ ของร่างกาย คิดเป็นร้อยละ 16.66 และ w4-คำเรียกโรคและอาการผิดปกติ คิดเป็นร้อยละ 16.36 ตามลำดับ

ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด คือ w3-หมวดคำเรียกกิริยาอาการ คิดเป็นร้อยละ 37.6 รองลงมา คือ w10-คำเรียกอาชีพเครื่องแต่งกายและลักษณะนาม และ w5-หมวดคำเรียกพืช ผัก ผลไม้ คิดเป็นร้อยละ 28.57

ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้มากที่สุด คือ w3-หมวดคำเรียกกิริยา คิดเป็นร้อยละ 33.6 รองลงมา คือ w4-คำเรียกโรคและอาการผิดปกติ คิดเป็นร้อยละ 27.27 และ w5-หมวดคำเรียกพืช ผัก ผลไม้ คิดเป็นร้อยละ 26.19

ส่วนหมวดที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์อื่นน้อยที่สุด คือ w12-หมวดคำถามและไวยากรณ์และ w1-หมวดคำเรียกเครือญาติและสรรพนาม เนื่องจากหมวดดังกล่าวเป็นหมวดศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ จะเห็นได้ว่าอายุถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุใช้ศัพท์แตกต่างกันส่งผลให้การใช้ศัพท์อื่น [B] แต่ละหมวดศัพท์มีความแตกต่างกัน

จากผลการศึกษการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในงานวิจัยนี้ จะเห็นได้ว่าอายุของผู้บอกภาษามีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการแปรการใช้ศัพท์ในภาษาผู้ไทกะป่อง ไม่ว่าจะเป็นการแปรด้านรูปศัพท์ การแปรด้านความหมาย และการสูญเสียศัพท์ อายุของผู้บอกภาษาที่แตกต่างกันย่อมส่งผลให้ใช้ศัพท์แตกต่างกันไปด้วย โดยผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 พยายามใช้ศัพท์ภาษาผู้ไทมากที่สุดแม้จะมีการใช้ศัพท์อื่นด้วยก็ตาม ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่สองมีการใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่นมากกว่าผู้บอกภาษาระดับอายุอื่นๆ ทั้งนี้ผู้บอกภาษาเป็นเสมือนจุดเชื่อมต่อระหว่างผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 3 ดังนั้นหากสื่อสารกับผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ย่อมใช้ศัพท์ผู้ไทเนื่องจากผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ผู้ไทเป็นส่วนใหญ่ และหากมีการสื่อสารกับผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 มักจะใช้ศัพท์อื่นตามแบบผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ ทั้งนี้เพื่อให้การสื่อสารเข้าใจตรงกันและเกิดประสิทธิภาพในการสื่อสารมากที่สุด

ทั้งนี้แม้ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 แม้จะมีการใช้ศัพท์อื่นมากกว่าผู้บอกภาษาระดับอายุอื่นๆ ก็ตาม แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ไม่ทราบศัพท์ผู้ไท แต่การเก็บข้อมูลของผู้วิจัยเนื่องหน่วยอรรถที่ใช้ในการสอบถามต้องการทราบว่าผู้บอกภาษาใช้ศัพท์ใดในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ไม่ได้กำหนดข้อตกลงเบื้องต้นว่าแก่ผู้บอกภาษาว่าผู้บอกภาษาทราบศัพท์ผู้ไทในการสัมภาษณ์หรือไม่ ดังนั้นเมื่อผู้วิจัยสอบถามเพิ่มเติมทำให้ทราบว่าผู้บอกภาษาทราบผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 แม้จะมีการใช้ศัพท์อื่นจำนวนมากแต่ก็ทราบศัพท์ผู้ไทเมื่อมีคนพูดศัพท์ดังกล่าวแม้จะไม่ได้ใช้ศัพท์ดังกล่าวก็ตาม

ดังนั้นการแปรการใช้ศัพท์ในภาษาผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุประเทศไทยในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการแปรการใช้ศัพท์เนื่องมาจากการปรับภาษาผู้ไทให้สามารถสื่อสารได้เข้ากับบริบทของการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป จากการใช้ศัพท์อื่นในหมวดศัพท์ต่างๆ จะเห็นได้ว่า หมวดศัพท์ที่มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด จะเป็นหมวดคำเรียกกริยาอาการ ส่วนหมวดคำถามและคำไวยากรณ์ซึ่งเป็นหมวดสำคัญที่แสดงอัตลักษณ์ของภาษาผู้ไทนั้นมีการเปลี่ยนแปลงเป็นจำนวนน้อย แม้ผลการศึกษากการแปรการใช้ศัพท์ในการศึกษาครั้งนี้จะพบการใช้ศัพท์อื่นในภาษาผู้ไทเป็นจำนวนมากแต่ศัพท์ที่นำมาใช้ในภาษาผู้ไทเป็นหมวดคำกริยาและคำนาม ซึ่งเป็นศัพท์ที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยซึ่งภาษาอื่นก็น่าจะมีการแปรศัพท์ในหมวดคำเรียกดังกล่าวเช่นกัน

นอกจากนี้จากการวิเคราะห์ข้อมูลประวัติของผู้บอกภาษาพบว่า ผู้บอกภาษาผู้ไทกะป๋องทั้งสามระดับเป็นผู้รู้สองภาษาหรือสามภาษา นอกจากภาษาผู้ไทแล้วยังสามารถสื่อสารภาษาลาว อีสานหรือภาษาไทยกรุงเทพฯ ได้ด้วย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ศัพท์อื่นมีใช้ตั้งแต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และมากที่สุดเป็นผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ตามลำดับ

บทที่ 5

เปรียบเทียบการแปรการใช้ศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุ ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

จากผลการวิเคราะห์การแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋อง ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จากหน่วยอรรถจำนวน 600 หน่วย อรรถของผู้บอกภาษาผู้ไทกะป๋องทั้งสามระดับอายุ บริเวณจุดเก็บข้อมูลที่อำเภอวาริชภูมิ จังหวัด สกลนคร ประเทศไทย และที่เมืองเซโปนแขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน ลาว ทำให้เห็นการแปรการใช้ศัพท์ของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋องที่ใช้ อยู่ในปัจจุบัน ในบทนี้ผู้วิจัยจะเปรียบเทียบการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไท กะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทั้งหมด 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

- 5.1 เปรียบเทียบรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ
- 5.2 เปรียบเทียบการแปรด้านรูปศัพท์ของคนสามระดับอายุ
- 5.3 เปรียบเทียบการแปรด้านความหมายของคนสามระดับอายุ
- 5.4 เปรียบเทียบการสูญเสียศัพท์

5.1 เปรียบเทียบรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ

เมื่อพิจารณาผลจากการใช้ศัพท์จำนวน 600 หน่วยอรรถของผู้บอกภาษาผู้ไทกะป๋องทั้ง สามระดับอายุ บริเวณจุดเก็บข้อมูลประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มี รูปแบบการใช้ศัพท์เหมือนและแตกต่างกันดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 5.1 เปรียบเทียบรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋อง
ประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

พื้นที่ รูปแบบ	สกลนคร ประเทศไทย		สะหวันนะเขต สปป.ลาว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. AAA	275	45.83	293	48.83
2. AAA BBB	77	12.83	128	21.33
3. BBB	119	19.83	69	11.5
4. AAB	7	1.16	8	11.5
5. AAA B	22	3.66	13	2.16
6. AAA BB	26	4.33	30	5
7. AA BBB	13	2.16	27	4.5
8. ABB	6	1	13	2.16
9. A BBB	28	4.66	19	3.16
10. AA BB	27	4.5	-	-
รวม	600	100	600	100

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรูปแบบการใช้ศัพท์ผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่ารูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทยพบ 10 รูปแบบ ส่วนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวพบ 9 รูปแบบ รูปแบบการใช้ศัพท์ของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวใช้ศัพท์ผู้ไทหรือรูปแบบการใช้ศัพท์ AAA ในอัตราความถี่ที่แตกต่างกัน

ชุมชนที่รักษาศัพท์ผู้ไทมากกว่าประเทศไทย คือ ผู้บอกภาษาในชุมชนผู้ไทกะป๋องสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ใช้ศัพท์ผู้ไท AAA จำนวน 293 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 45.83 ในขณะที่ผู้บอกภาษาชุมชนชาวผู้ไทกะป๋องในประเทศไทยใช้ศัพท์ผู้ไทจำนวน 275 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 31.16

รูปแบบการใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่นหรือรูปแบบการใช้ศัพท์ AAA พบว่า ผู้บอกภาษา ทั้งสามระดับอายุในชุมชนชาวผู้ไทกะป๋องสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวใช้ศัพท์ผู้ไท ร่วมกับศัพท์อื่น AAA มากกว่าประเทศไทย จำนวน 128 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 21.33 BBB ในขณะที่ชุมชนชาวผู้ไทกะป๋องในประเทศใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น จำนวน 77 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 12.83

รูปแบบการใช้ศัพท์อื่น BBB พบว่า ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุในชุมชนชาวผู้ไทกะป๋องประเทศไทยมีการใช้ศัพท์อื่นมากกว่าในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 119 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 19.83

ส่วนรูปแบบการใช้ศัพท์ที่ไม่พบในจุดเก็บข้อมูลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว คือ การใช้ศัพท์แตกต่างกันของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ AA จากตารางเปรียบเทียบความถี่ และร้อยละของรูปแบบการใช้ศัพท์ตารางที่ 5.1 แสดงให้เห็นว่าการใช้ศัพท์ของผู้บอกภาษาใน ชุมชนผู้ไทกะป๋องสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีการใช้ศัพท์ที่เหมือนกันของผู้บอก ภาษา นอกจากรูปแบบการใช้ศัพท์ AAA, AAA และ BBB แล้ว ผู้บอกภาษาอย่างน้อยสองระดับ อายุจะใช้ศัพท์เหมือนกัน อาทิ อาจจะเป็นผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้เหมือนกัน ผู้ บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 3 ใช้เหมือนกัน หรือผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้เหมือนกัน

จากการเก็บข้อมูลภาคสนามในบริเวณจุดเก็บข้อมูลในสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาวที่เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต พบว่าเป็นชุมชนชาวผู้ไทกะป๋องที่มีความเข้มแข็ง มีความโดดเด่น เนื่องจากชาวบ้านรู้ภาษาและวัฒนธรรมของตนเองอย่างดี และยังมีโอกาส เผยแพร่ภาษาและวัฒนธรรมผู้ไททางโทรทัศน์อย่างเป็นทางการของรายการผู้ไทนิวส์ใน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตลอดจนมีพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นที่แสดงถึงประวัติความเป็น มาของคนในท้องถิ่น บุคคลสำคัญ วัฒนธรรมประเพณี ผู้วิจัยเห็นว่าอาจเป็นสาเหตุหนึ่ง ที่ทำให้ชาวผู้ไทกะป๋องในเมืองเซโปน¹⁴ แขวงสะหวันนะเขตยังคงรักษาการใช้ศัพท์ผู้ไทไว้ได้ แม้ว่า อาจรักษาศัพท์ผู้ไทไม่ถึงร้อยละ 50 ก็ตาม

อย่างไรก็ตาม จากอดีตจนถึงปัจจุบันคนในชุมชนผู้ไทกะป๋องทั้งในประเทศไทยและใน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวต้องปรับตัวให้เท่าทันภาวะการเปลี่ยนแปลงของกระแส สังคมในปัจจุบันที่ไม่หยุดนิ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากนโยบายชาติ เช่น ด้านการเมืองการปกครอง การศึกษา ในฐานะที่เป็นพลเมืองของประเทศทำให้ชาวผู้ไทกะป๋องต้องรู้หลายภาษา มีการศึกษา

¹⁴ เมืองเซโปน หมายถึง เซโปนเมืองเก่าและเซโปนเมืองใหม่ แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว พื้นที่ที่ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลหน่วยอรรถจากผู้บอกภาษา

สูงขึ้น มีทัศนคติและวิถีชีวิตที่แตกต่างไปจากเดิมเพื่อความอยู่รอด โดยเฉพาะด้านภาษาผู้บอกภาษาทุกคนจะมีโอกาสสัมผัสภาษา(Language contact) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลต่อการใช้ศัพท์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทุกชุมชนใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ผู้ไท ถือเป็นกลไกทางภาษาที่เกิดขึ้นเมื่อมีการสัมผัสภาษากล่าวคือ การยืมภาษา(Borrowing) ในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏการยืมศัพท์(Lexical borrowing) ซึ่งการยืมภาษาในระดับศัพท์นี้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเสียงได้ อาทิ การเกิดหน่วยเสียงใหม่ในภาษาผู้ไทกะป๋อง ตัวอย่างเช่น

จุดเก็บข้อมูลประเทศไทย

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 1,2,3
เห้งอ	/hə: ⁵ /	/hə: ⁵ /	/ŋə: ⁵ /~/ŋwa ³ /

หน่วยอรรถ 'เห้งอ' ศัพท์ผู้ไทใช้ /hə:⁵/ ผู้บอกภาษาระดับที่ 1 บางคนใช้ /hə:⁵/ และผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 บางคน ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /ŋə:⁵/ ~/ŋwa³/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทย จากตัวอย่างการยืมศัพท์ภาษาไทยมาใช้ในภาษาผู้ไทจะเห็นได้ว่าการยืมศัพท์อื่นมาใช้ในภาษาทำให้เกิดหน่วยเสียงใหม่ซึ่งไม่มีในภาษาผู้ไท คือ หน่วยเสียง /wa/ ซึ่งเป็นสระประสม แม้ว่าศัพท์อื่นที่ยืมมาใช้จะมีการเปลี่ยนแปลงเสียงให้เข้ากับระบบเสียงในภาษาผู้ไทเป็น /ŋə:⁵/ ซึ่งเป็นรูปแปรของ /ŋwa³/ ก็ตาม รูปเดิมของศัพท์อื่นและรูปแปรของศัพท์อื่นนั้นได้เข้ามาแทนที่ศัพท์ผู้ไทจากการใช้ศัพท์ของผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 บางคน ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ทำให้เกิดหน่วยเสียงสระประสมตามศัพท์ที่ยืมมาใช้ในภาษาผู้ไทนั่นเอง

จุดเก็บข้อมูล สปป.ลาว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
พันคุด	/hɛ:w ⁴ sa:w ² /	/hɛ:w ⁴ hut ³ / /fan ² hut ³ ~ fan ² khut ³ /	/fan ² hut ³ ~ fan ² khut ³ /

หน่วยอรรถ 'พันคุด' ศัพท์ผู้ไทใช้ /hɛ:w⁴ sa:w²/ แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ /hɛ:w⁴ hut³/ และ /fan² hut³ ~ fan² khut³/ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ /fan² hut³ ~ fan² khut³/ จะเห็นได้หน่วยอรรถ 'พันคุด' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 มีการสร้างศัพท์ใหม่คือ /hɛ:w⁴ hut³/ ใช้แทนศัพท์ผู้ไท โดยนำศัพท์ /hɛ:w⁴/ ในภาษาผู้ไทมารวมกับศัพท์ /hut³ ~ khut³/ ใน

ภาษาไทย ดังนั้นจากการสร้างศัพท์ใหม่ใช้ในผู้ไทจึงทำให้เกิดการปน 2 ภาษาในระดับคำและการยืมศัพท์อื่นมาใช้ในภาษาผู้ไทแสดงให้เห็นว่าผู้บอกภาษาเกิดการสัมผัสภาษา

การใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ผู้ไทจะมองเห็นได้จากรูปแบบการใช้ศัพท์แบบ BBB หรือการใช้ศัพท์ผู้ไทจะป่องร่วมกับศัพท์อื่นแบบ AAA BBB ซึ่งการใช้ศัพท์อื่นนี้พบเริ่มใช้ตั้งแต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 แล้วเพิ่มมากขึ้นในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ตามลำดับ ซึ่งตรงกันข้ามกับอัตราการการใช้ศัพท์ผู้ไทจะป่องที่ลดลงในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มผู้บอกภาษาอายุน้อย และในจุดเก็บข้อมูลเมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีการใช้ศัพท์อื่นแบบ AAA BBB มากกว่าในประเทศไทย แสดงให้เห็นว่าปัจจุบันภาษาผู้ไทจะป่องในลาวเริ่มมีการใช้ศัพท์อื่นในภาษาผู้ไทอันเป็นผลเนื่องมาจากการสัมผัสภาษากับภาษาอื่นที่มีการติดต่อสื่อสารกันในปัจจุบันมากขึ้น การใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ผู้ไทจะป่องของคนทั้งสามระดับอายุรูปแบบ BBB นั้น จากตารางพบว่าชุมชนภาษา¹⁵ ในจุดเก็บข้อมูลประเทศไทยคือ ที่บ้านวาริชภูมิ ตำบลวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ประเทศไทยใช้ศัพท์อื่นมากกว่าที่เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ส่วนการใช้ศัพท์รูปแบบ AA BB ที่ใช้แตกต่างกันของคนทั้งสามระดับอายุพบในแต่พื้นที่ประเทศไทยไม่ปรากฏใช้ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

5.1.1 ลักษณะการใช้ศัพท์อื่นในภาษาผู้ไทจะป่อง

จากการศึกษาด้านรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทจะป่อง พบรูปแบบการใช้ศัพท์อื่นในภาษาผู้ไทจะป่อง ดังนี้

จุดเก็บข้อมูลประเทศไทย พบการแปรด้านรูปศัพท์สามารถแบ่งได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

- 1) การใช้ศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ
- 2) การใช้ศัพท์ไทกลุ่มอื่น เช่น ศัพท์ลาว ศัพท์ลาวอีสาน ศัพท์ไทดำ
- 3) การใช้ศัพท์สร้างใหม่

จุดเก็บข้อมูลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบการแปรด้านรูปศัพท์สามารถแบ่งได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

- 1) การใช้ศัพท์ลาว
- 2) การใช้ศัพท์ไทกลุ่มอื่น เช่น ศัพท์ลาว ศัพท์ลาวอีสาน ศัพท์ไทดำ
- 3) การใช้ศัพท์สร้างใหม่

¹⁵ ชุมชนภาษา หมายถึง กลุ่มคนที่ใช้ภาษาในพื้นที่เดียวกัน

1) การใช้ศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ

1.1 จุดเก็บข้อมูลประเทศไทย การใช้ศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ เป็นศัพท์ที่พบมากที่สุด
ในบริเวณจุดเก็บข้อมูลที่อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนครประเทศไทย เนื่องจาก
ชาวผู้ไทกะโปงระดับอายุที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มวัยทำงานและผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่ม
วัยรุ่นมีการสัมผัสภาษาอื่นมากกว่ากลุ่มผู้สูงวัย ทำให้ผู้บอกภาษามีการปรับเสียงใช้ศัพท์
ภาษาไทยหรือศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างการใช้ศัพท์ภาษาไทย

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 2,3
'ของปลอม'	/khi: ⁴ ka ² la:j ⁵ /	/khu: ¹ pu: ² m ² /
'กล่อง'	/ka ² lum ² /	/ku: ³ /
'กระโหลกศีรษะ'	/ka ² pu: ¹ ho: ¹ /	/ka ² lo: ³ / ~ /ka ² lo: ³ /
		ระดับอายุที่ 1,2,3
'ลูกค้ำ'	/swa:m ² /	/kham ² / ~ /lu:p ³ kham ² /
'หมูนอบตัว'	/pin ⁴ we:n ² /	/mun ¹ /

1.2 จุดเก็บข้อมูลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว การใช้ศัพท์
ลาว¹⁶ เป็นศัพท์ที่พบมากที่สุด
ในบริเวณจุดเก็บข้อมูลในเมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างการใช้ศัพท์ลาว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
'พูด,คุย'	/ɿɛ:n ³ /	/lo:m ² /
'ขอนไม้'	/maj ⁵ sum ⁵ /	/khu: ¹ maj ⁵ /
'คอยก่อน/เดี๋ยวก่อน'	/ka:n ¹ ku: ³ /	/ka: ³ fa:w ⁴ /
		ระดับอายุที่ 2,3
'ป่าช้า'	/doŋ ⁴ he:w ² /	/pa: ³ sa: ⁵ /

¹⁶ เป็นศัพท์ในภาษาลาวที่ใช้สื่อสารในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2) การใช้ศัพท์ไทกลุ่มอื่น ผู้บอกภาษาในทุกพื้นที่บริเวณจุดเก็บข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ร่วมกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ดังนั้นการรับศัพท์ของกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ตลอดจนการเรียนรู้ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ใกล้เคียงหรือมีการติดต่อกันสามารถเกิดขึ้นได้ โรงเรียนบางแห่งก็มีเด็กหลายกลุ่มชาติพันธุ์เรียนอยู่ร่วมกัน เช่น ในจุดเก็บข้อมูลประเทศไทย มีหลายกลุ่มชาติพันธุ์ อาทิ ลาวอีสาน¹⁷ ญ้อ ไย๋ กะเลิง ไทยกลาง หรือบริเวณจุดเก็บข้อมูลในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวก็มีกลุ่มชาติพันธุ์อื่น อาทิ ลาว ผู้ไท ไทดำ กะตาง ส่วย ปาโกะ ละว้า ม้ง กอง จาลี และตะไถ่ ซึ่งรวมทั้งกลุ่มชาติพันธุ์ไทและกลุ่มชาติพันธุ์ออสโตรเอเชียติก แต่จากข้อมูลทางภาษาแสดงให้เห็นว่า ภาษาผู้ไทกะป่องในลาวมีการสัมผัสภาษากับกลุ่มภาษาตระกูลไทมากกว่ากลุ่มภาษาออสโตรเอเชียติก เพราะกลุ่มภาษาออสโตรเอเชียติก คือ ภาษากะตาง ส่วย ปา ละว้า ม้ง กอง จาลี และตะไถ่ ไม่มีอิทธิพลต่อการใช้ศัพท์ของชาวผู้ไทกะป่อง เนื่องจากเป็นชนกลุ่มน้อยในพื้นที่ไม่มีบทบาทสำคัญ ส่วนใหญ่ใช้ภาษาลาวติดต่อกับกลุ่มชนอื่น ดังตัวอย่างการใช้ศัพท์ลาวกลุ่มอื่นต่อไปนี้

2.1 จุดเก็บข้อมูลประเทศไทย พบตัวอย่างการใช้ศัพท์ลาวอีสาน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างการใช้ศัพท์ลาวอีสาน

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 3
'น่าน'	/hə:n ² /	/do:n ¹ /
ตัวอย่างการใช้ศัพท์ลาวอีสาน เช่น หน่วยอรรถ 'น่าน' ใช้ /do:n ¹ / แทนศัพท์ผู้ไท /hə:n ² /		

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 2,3
'สงสาร'	/ʔi: ¹ du: ¹ /	/ʔit ³ to:n ¹ / ~ /lit ³ to:n ¹ /
ตัวอย่างการใช้ศัพท์ลาวอีสาน เช่น หน่วยอรรถ 'สงสาร' ใช้ /ʔit ³ to:n ¹ / ~ /lit ³ to:n ¹ / แทนศัพท์ผู้ไท /ʔi: ¹ du: ¹ /		

¹⁷ เป็นศัพท์ในภาษาลาวอีสานที่ใช้สื่อสารในบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือประเทศไทย

2.2 จุดเก็บข้อมูลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบตัวอย่างการใช้ ศัพท์ลาว ศัพท์ไทดำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างการใช้ศัพท์ลาวและศัพท์ไทดำ

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
'นินทา'	/waw ³ khwan ¹ /	/waw ³ ha:j ⁵ /	/waw ³ phw:n ⁵ /

จากตัวอย่างการใช้ศัพท์ไทดำและศัพท์ลาว หน่วยอรรถ 'นินทา' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ไทดำ /waw³ ha:j⁵/ และผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ลาว /waw³ phw:n⁵/ แทนศัพท์ผู้ไท /waw³ khwan¹/

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 3
'ไก่อ'	/ke: ⁴ /	/ke:m ² /~ /khe:m ² /

จากตัวอย่างการใช้ศัพท์ไทดำ หน่วยอรรถ 'ไก่อ' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ไทดำ /ke:m¹/~ /khe:m²/ แทนศัพท์ผู้ไท /ke:⁵/

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'ตะคอก'	/he: ³ /	/waw ³ dan ¹ /	/ho:ŋ ⁵ /

จากตัวอย่างการใช้ศัพท์ไทดำและลาวอีสาน หน่วยอรรถ 'ตะคอก' ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ไทดำ /waw³ dan¹/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ลาว /ho:ŋ⁵/ แทนศัพท์ผู้ไท /he:³/

3) การใช้ศัพท์สร้างใหม่ การใช้ศัพท์สร้างใหม่นี้เป็นกลไกทางภาษาที่มักเกิดกับผู้มีความสองภาษา โดยการสร้างศัพท์ใหม่เกิดจากการนำคำในภาษาผู้ไทรวมกับภาษาอื่น ภาษาอื่นรวมกับภาษาอื่น หรือการสร้างศัพท์ขึ้นมาใหม่ กลายเป็นคำใหม่ในภาษา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

3.1 จุดเก็บข้อมูลประเทศไทย พบตัวอย่างการสร้างศัพท์ใหม่ในภาษา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ศัพท์สร้างใหม่
'ต้นจามจรี'	/ton ⁴ sam ¹ sa: ¹ /	/ton ⁴ pha:n ³ ta ² ɲə:n ² /

หน่วยอรรถ 'ต้นจามจรี' ศัพท์ผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /ton⁴ sam¹ sa:¹/ แต่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุมีศัพท์สร้างใหม่ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้แทนศัพท์เดิม และใช้ว่า /ton⁴ pha:n³ ta² ɲə:n²/ แทนศัพท์เดิมในภาษาผู้ไทกะป๋อง ศัพท์ /ton⁴/ หมายถึง ต้นไม้ ส่วน /pha:n³/ หมายถึง ข้ามหรือทางข้าม /ta² ɲə:n²/ หมายถึง พระอาทิตย์ ดังนั้น /ton⁴ pha:n³ ta² ɲə:n²/ แทนศัพท์เดิมในภาษาผู้ไทกะป๋อง

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ศัพท์สร้างใหม่
'เล็กแล้วกันไป'	/lɛ:w ⁵ de:w ¹ /	/saw ² de:w ¹ /

หน่วยอรรถ 'เล็กแล้วกันไป' ศัพท์ผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /lɛ:w⁵ de:w¹/ แต่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ว่า /saw² de:w¹/ โดยสร้างคำศัพท์ที่สร้างใหม่โดยนำคำว่า /saw²/ ในภาษากลุ่มลาว ซึ่งมีความหมายว่า หยุดหรือเล็ก มาผสมกับ /de:w¹/ ในภาษาผู้ไทกะป๋องมีความหมายว่า กัน เช่น /mu:³ de:w¹/ /paj¹ de:w¹/ ทำให้เกิดศัพท์สร้างใหม่ใช้ในภาษาผู้ไทกะป๋อง เป็น /saw² de:w¹/

3.2 จุดเก็บข้อมูลสารานุกรมราชบัณฑิตยสถานลาว พบตัวอย่างการสร้างศัพท์ใหม่ในภาษา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ศัพท์สร้างใหม่
'พินเก'	/hɛ:w ⁴ be:w ¹ /	/hɛ:w ⁴ cə:ŋ ¹ / ~ /hɛ:w ⁴ ka ³ cə? ³ cə:ŋ ¹ / ~ /khe:w ⁴ cə:ŋ ¹ /

หน่วยอรรถ 'พินเก' ศัพท์ผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /hɛ:w⁵ be:w³/ แต่มีผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ /hɛ:w⁴ cə:ŋ¹/ ~ /hɛ:w⁴ ka³ cə?³ cə:ŋ¹/ ~ /khe:w⁴ cə:ŋ¹/ ซึ่งศัพท์ดังกล่าวนี้เป็นการสร้างศัพท์ใหม่โดยใช้ศัพท์ผู้ไทกะป๋องรวมกับศัพท์กลุ่มลาว โดยนำคำที่มีความหมายว่า พิน ในภาษาผู้ไทกะป๋องคำว่า /hɛ:w⁴/ ~ /khe:w⁴/ และศัพท์ลาวคือ /cə:ŋ¹/ ~ /ka³ cə?³ cə:ŋ¹/ ศัพท์ /cə:ŋ¹/ หมายถึง กระจัดกระจาย ไม่เป็นระเบียบ เมื่อนำทั้งสองศัพท์มารวมกันกลายเป็นศัพท์ใหม่ที่ใช้ในภาษาผู้ไทกะป๋อง

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ศัพท์สร้างใหม่
'เท่ากัน'	/ha:w ³ /	/tho: ³ de:w ¹ /

หน่วยอรรถ 'เท่ากัน' ศัพท์ผู้ไทกะป่องใช้ว่า /ha:w³/ แต่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุปัจจุบันใช้ว่า /tho:³ de:w¹/ โดยการนำศัพท์ /tho:³/ ศัพท์ลาวซึ่งมีความหมายว่า เท่า มารวมกันคำ ว่า /de:w¹/ ในภาษาผู้ไทกะป่องซึ่งมีความหมายว่า กัน ทำให้เกิดศัพท์สร้างใหม่ใช้ในภาษาผู้ไทกะป่อง เป็น /tho:³ de:w¹/

การใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ผู้ไททั้งสามระดับอายุรูปแบบ BBB สะท้อนให้เห็นว่าบริเวณจุดเก็บข้อมูลภาษาผู้ไทกะป่องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีการแปรของศัพท์ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในภาษาผู้ไท การใช้ศัพท์อื่นจากการยืมศัพท์อื่นหรือสร้างศัพท์ใหม่มาใช้ในภาษาผู้ไทกะป่องทำให้ภาษาผู้ไทเกิดการเปลี่ยนแปลง ถือเป็นระยะแรกของการเปลี่ยนแปลงภาษา ซึ่งลาบอฟ(Labov, 1972: 314) เรียกว่าขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงภาษาในระยะแรกนี้อยู่ในระยะแพร่กระจายของการเปลี่ยนแปลง ทำให้มีศัพท์ใช้ในภาษามากขึ้นทำให้เกิดการแข่งขันศัพท์เดิมกับศัพท์อื่นเกิดขึ้น

จะเห็นได้ว่าการยืมศัพท์อื่นหรือการสร้างศัพท์ใหม่ใช้ในภาษาผู้ไทกะป่องทำให้ภาษาผู้ไทกะป่องมีศัพท์ให้ผู้ใช้ภาษาเลือกใช้ได้หลากหลายมากขึ้น ทำให้เกิดการแปรการใช้ศัพท์ในภาษาผู้ไทกะป่องจากการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ การแข่งขันระหว่างศัพท์ผู้ไทกะป่องและศัพท์อื่นจะนอกจากจะมีผลต่อการแปรการใช้ศัพท์ในภาษาผู้ไทกะป่องแล้ว การแข่งขันระหว่างศัพท์ดังกล่าวยังเป็นเครื่องบ่งชี้การสูญเสียศัพท์บางหน่วยอรรถที่ถูกแทนที่ด้วยศัพท์อื่นได้

แต่ในอนาคตหากผู้บอกภาษาใช้ศัพท์อื่นอย่างแพร่หลายและสม่ำเสมอในภาษาผู้ไทก็จะทำให้ภาษาผู้ไทเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างสมบูรณ์ในลำดับต่อมา หากปล่อยให้เกิดภาวะเช่นนี้ไปอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยเห็นว่าอาจส่งผลกระทบต่อการสูญเสียศัพท์ผู้ไทกะป่องในอนาคตได้

ส่วนการสร้างศัพท์ใหม่ใช้ในภาษาผู้ไทนั้นผู้วิจัยเห็นว่าอยู่ในระยะจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงตามแนวคิดของลาบอฟ (Labov, 1972: 314) เนื่องจากศัพท์สร้างใหม่มีผู้บอกภาษาใช้บางคนหรือบางระดับอายุเท่านั้นและการไม่ปรากฏการใช้ของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

นอกจากนี้ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุในทุกชุมชนภาษาในบริเวณจุดเก็บข้อมูลภาษาผู้ไทกะปองยังใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่นรูปแบบ AAA BBB ในกลุ่มคนอายุเดียวกัน กล่าวคือ ผู้บอกภาษาบางคนในวัยเดียวกันใช้ทั้งศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่นในการสื่อสาร ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ว่าจะสื่อสารกับคนวัยใด เช่น หากสนทนากับผู้บอกภาษาที่สูงวัยกว่าผู้บอกภาษาบางคนจะใช้ศัพท์ผู้ไท แต่หากสนทนากับผู้ที่อยู่ในระดับอายุเดียวกันโดยเฉพาะผู้บอกภาษาที่มีอายุที่ 2 และ 3 จะใช้ศัพท์อื่น ทำให้ระดับอายุดังกล่าวมีการใช้ผู้ไทปะปนกับศัพท์อื่น ชุมชนภาษาที่ใช้ศัพท์ผู้ไทปะปนกับศัพท์อื่นมากที่สุดคือ เมืองเซโปน แขวงสหัสวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

จากรูปแบบการใช้ศัพท์ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบอัตราการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5. 2 แสดงอัตราการใช้ศัพท์ การใช้ศัพท์ผู้ไท [A] การใช้ศัพท์ผู้ไทกับศัพท์อื่น [A/B] และการใช้ศัพท์อื่น[B] ของคนสามระดับอายุในประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

รูปแบบการใช้ศัพท์	A				A/B				B			
	ไทย		ลาว		ไทย		ลาว		ไทย		ลาว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับอายุที่ 1	306	51	342	57	248	41.33	231	38.5	46	7.66	27	4.5
ระดับอายุที่ 2	219	36.5	284	47.33	280	46.66	279	46.5	101	16.89	51	8.5
ระดับอายุที่ 3	187	31.16	204	34	235	39.16	276	46	178	29.66	120	20

จากตารางแสดงอัตราการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาทุกระดับอายุในประเทศไทยใช้ศัพท์อื่น[B] มากกว่าในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อพิจารณาการใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น [A/B] จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ในประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีอัตราใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่นสูงกว่าการใช้ศัพท์อื่นเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่นมากกว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ในประเทศไทย จำนวน 279 หรือร้อยละ 46 ส่วนการใช้ศัพท์

ผู้ไท [A] ของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุทั้งสองพื้นที่ใช้ในอัตราที่ใกล้เคียงกัน โดยผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีการใช้ศัพท์ผู้ไทมากกว่าร้อยละ 50

5.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของคนสามระดับอายุ

จากการใช้ศัพท์ผู้ไทกะป๋องของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ บริเวณจุดเก็บข้อมูลประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบมีการแปรด้านรูปศัพท์ในภาษาผู้ไทกะป๋อง (A) และศัพท์อื่น (B) มีรายละเอียดการแปรด้านรูปศัพท์ของจุดเก็บข้อมูลทั้งสองพื้นที่ดังต่อไปนี้

5.2.1 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์ผู้ไท หมายถึง การใช้รูปศัพท์ภาษาผู้ไทของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุหรือระดับอายุเดียวกันที่มีมากกว่า 1 รูปแปร โดยรูปแปรที่เกิดขึ้นจากการตัดเสียง การเพิ่มเสียง การสลับพยัญชนะ หรือการแปรเสียง แต่ยังคงแสดงความหมายหลักคงเดิม ตัวอย่างต่อไปนี้

5.2.1.1 จุดเก็บข้อมูลประเทศไทย พบตัวอย่างการแปรด้านรูปของศัพท์ผู้ไทกะป๋องในประเทศไทย ดังนี้

1) การตัดพยัญชนะ

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
'จุมุก'	/ho: ² dan ¹ /	/ho: ² dan ¹ /~ /dan ¹ /
'ตัวร้อน'	/ka ² to: ¹ he:m ⁴ /	/ka ² to: ¹ he:m ⁴ / ~ /to: ¹ he:m ⁴ /

2) การเพิ่มพยัญชนะ

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
'ด้วย'	/ne: ³ /	/ne: ³ / ~ /nam ² ne: ⁴ /
'ค้ำคาวตัวใหญ่'	/biŋ ⁴ /	/ce: ¹ /~ /ʔi ³ ce: ¹ /

3) การสลับที่พยางค์

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
'ลื่นหกล้ม'	/mw:n ³ pha ² la:t ² /	/mw:n ³ pha ² la:t ² /
		~ /pha ² la:t ² mw:n ³ /

4) การแปรเสียง

การแปรเสียง	หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 2,3
h~ kh	'ขานีบ'	/ʔɛ:p ² ʔɛ: ¹ ha: ¹ /	/ʔɛ:p ² ʔɛ: ¹ ha: ¹ / ~ /ʔɛ:p ² ʔɛ: ¹ kha: ¹ /
ก~ j	'คลื่นไล่'	/kʰo: ³ haʔ ³ /	/kʰo: ³ haʔ ³ / ~ /jəʔ ³ haʔ ³ /

5.2.1.2 จุดเก็บข้อมูลสาทรณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบตัวอย่างการแปรด้านรูปของศัพท์ผู้ไทกะป๋องในสาทรณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังนี้

1) การตัดพยางค์

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
'ตายท้องกลม'	/ta:j ¹ ju: ³ luʔ ³ /	/ta:j ¹ ju: ³ luʔ ³ / ~ /ju: ³ luʔ ³ /
'หิ้งพระ'	/ha:n ⁵ sə: ³ phaʔ ³ /	/ha:n ⁵ sə: ³ phaʔ ³ / ~ /ha:n ⁵ phaʔ ³ /

2) การเพิ่มพยางค์

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
'จี้จี้'	/nak ³ ne:m ² /	/nak ³ ne:m ² / ~ /nak ³ khi: ⁴ ne:m ² / ~ /nak ³ khi: ⁴ ka ³ ne:m ¹ /
'พันกราม'	/hɛ:w ⁴ soʔ ³ /	/hɛ:w ⁴ soʔ ⁵ / ~ /hɛ:w ⁴ ka ³ soʔ ³ /

3) การสลับพยางค์

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2
'แพ้ย่า'	/ja: ² kum ¹ /	/ja: ² kum ¹ / ~ /kum ¹ ja: ² /

4) การแปรเสียง

การแปรเสียง	หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
k ~ t	'สะโพก'	/ka ³ pho ³ /	/ka ³ pho ³ /~ /ta ³ pho ³ /
d ~ l	'เล่น'	/din ⁴ /	/din ⁴ ~ lin ⁵ /
m ~ b	'แม่'	/ʔi: ¹ me ³ /	ระดับอายุที่ 2,3 /ʔi: ¹ me ³ /~ /ʔi: ¹ be ⁵ /

5.2.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์อื่น หมายถึง การใช้รูปแปรศัพท์อื่น ได้แก่ ภาษาไทยกรุงเทพฯหรือศัพท์ไทยกลาง ภาษาลาวกลุ่มอื่น หรือศัพท์สร้างใหม่ที่ปรากฏในผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ รูปแปรนี้อาจเกิดจากการตัดพยางค์ การเพิ่มพยางค์ การสลับพยางค์ การเปลี่ยนบางพยางค์ หรือการแปรเสียงของศัพท์อื่น ตัวอย่างเช่น

5.2.2.1 จุดเก็บข้อมูลประเทศไทย พบตัวอย่างการแปรด้านรูปศัพท์อื่นในประเทศไทย ดังต่อไปนี้

1) การตัดพยางค์

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 2,3
'แคว'	/sa ² ne: ² /	/ta ² khe: ³ / ~ /khe: ³ /
		ระดับอายุที่ 1,2,3
'ซ้าย'	/khi: ⁴ bæ: ² /	/khi: ⁴ ʔa:j ¹ /~ /ʔa:j ¹ /

2) การเพิ่มพยางค์

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
'กางเกงใน'	/son ⁴ ho: ¹ hu:t ² /	/sa ⁵ lit ³ / ~ /son ⁴ sa ³ lit ³ /
หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
'จี้จี้'	/nak ³ ne:m ² /	/nak ³ ne:m ² / ~ /nak ³ khi: ⁴ ne:m ² /
		~ /nak ³ khi: ⁴ ka ⁵ ne:m ² /

3) การแปรเสียง

การแปรเสียง	หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
ก~จ	'กลางวัน'	/ka:ŋ ¹ ŋen ² /	/k̄am ² wen ² / ~ /jam ² wen ² /
a~i:	'ปลากะต๋'	/pa: ¹ ka ² te:p ⁴ /	/pa: ¹ ka ² də:t ² / ~ /pa: ¹ ki ² də:t ² /
o: ~ ua	'ขวด'	/ko:t ⁵ /	/kho:t ⁵ / ~ /khuat ² /

5.2.2.2 จุดเก็บข้อมูลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบ

ตัวอย่างการแปรด้านรูปศัพท์อื่นในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังต่อไปนี้

1) การสลับพยางค์

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'ข้าวต้ม'	/khaw ⁴ pe ³ /	/tom ⁴ khaw ⁴ /	/khaw ⁴ tom ⁴ /

2) การเปลี่ยนบางพยางค์

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 1,2,3
'กำมปู'	/ka ³ bo:m ³ pu: ¹ /	/ŋa:m ³ ka ³ pu: ¹ /	/ŋa:m ⁵ ʔi: ³ pu: ¹ /
'ไขข้าว'	/khaj ³ ho:n ⁵ /	/khaj ³ ho:n ⁵ /	/khaj ³ caŋ ¹ haŋ ² / ~ /khaj ³ ha:ŋ ⁵ haŋ ² /

3) การเพิ่มพยางค์

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'ซ็อน'	/bo:ŋ ³ /	/buaŋ ³ /	/buaŋ ³ / ~ /ka ³ buaŋ ³ /

4) การแปรเสียง

การแปรเสียง	หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2,3
?-l	'สงสาร'	/ʔi ³ du: ¹ /	/ʔit ³ to:n ¹ /~ /lit ³ to:n ¹ /
d-l	'เล่น'	/din ⁴ /	/din ⁴ ~ lin ⁵ /
o:-ua	'ผู้หญิงที่เป็นหัวหน้า'	/mɛ: ³ po: ⁴ /	/ho: ¹ na: ⁴ /~ /hua ¹ na: ⁴ /
e:-ia	'เสียเวลา'	/khəʔ ³ /	/se: ¹ we: ² la: ² / ~ /sia ¹ we: ² la: ² /

ตารางที่ 5.3 เปรียบเทียบการแปรด้านรูปศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋อง ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

พื้นที่ ลักษณะการแปร ด้านรูปศัพท์	สกลนคร ประเทศไทย		สะหวันนะเขต สปป.ลาว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การตัดพยางค์	15	2.5	13	2.33
การเพิ่มพยางค์	13	2.16	11	1.83
การสลับที่พยางค์	6	1	4	0.66
การแปรเสียง	8	1.33	11	1.83
รวม	42	7	39	6.5

จะเห็นได้ว่าการแปรด้านรูปศัพท์ผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวพบการแปรด้านรูปศัพท์แบบการตัดพยางค์มากที่สุด รองลงมาคือการเพิ่มพยางค์ การแปรเสียง และการสลับที่พยางค์ตามลำดับ

จากการแปรด้านรูปศัพท์ผู้ไทกะป๋อง เมื่อเปรียบเทียบอัตราการแปรด้านรูปศัพท์ของคน สามระดับอายุประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สามารถแสดง รายละเอียดได้ดังนี้

ตารางที่ 5.4 แสดงอัตราการแปรด้านรูปศัพท์ของคนแต่ละระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋อง ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ลักษณะ การแปร ด้านรูปศัพท์	พื้นที่		สกลนคร ประเทศไทย						สะหวันนะเขต สปป.ลาว					
	ระดับอายุที่		ระดับอายุที่		ระดับอายุที่		ระดับอายุที่		ระดับอายุที่		ระดับอายุที่			
	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
การตัดพยางค์	11	1.83	14	2.33	15	2.5	11	1.83	12	2	13	2.16		
การเพิ่มพยางค์	8	1.33	11	1.83	13	2.16	7	1.16	11	1.83	11	1.83		
การสลับที่พยางค์	6	1	4	0.66	3	0.5	4	0.66	3	0.5	3	0.5		
การแปรเสียง	6	1	8	1.33	8	1.33	9	1.5	11	1.83	11	1.83		

จากตารางแสดงอัตราการแปรด้านรูปศัพท์ของคนแต่ละระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋อง อายุในภาษาผู้ไทประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จะเห็นได้ว่าการแปร ด้านรูปศัพท์ทั้งศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่นพบตั้งแต่ผู้บอกในระดับอายุที่ 1 และพบมากขึ้นในผู้บอก ภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ตามลำดับส่วนในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวพบการแปร เสียงมากที่สุดและผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3

5.3 เปรียบเทียบการแปรด้านความหมายของคนสามระดับอายุ

เมื่อพิจารณาด้านการแปรความหมายของศัพท์ในภาษาผู้ไท ทั้งในประเทศไทยและ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยพบว่าไม่มีจำนวนไม่มากนัก เพราะผู้วิจัยได้คัดเลือก หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาผู้ไททุกระดับอายุเข้าใจได้ตรงกัน แต่ก็มีบางหน่วยอรรถที่มีขอบเขต ความหมายไม่เท่ากัน บางศัพท์จึงพบการแปรด้านความหมาย ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยศึกษาการ แปรความหมาย 2 ลักษณะ คือ การแปรด้านความหมายกว้างออก และการแปรด้านความหมาย แคบเข้า ผู้วิจัยพบว่าทุกจุดเก็บข้อมูลมีการแปรความหมายกว้างออกและแคบเข้า ดังตาราง ต่อไปนี้

ตารางที่ 5.5 เปรียบเทียบอัตราการแปรด้านความหมายของคนสามระดับอายุในภาษา
ผู้ไทกระโปงประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ลักษณะ การแปร ด้านความหมาย	สกลนคร ประเทศไทย		สะหวันนะเขต สปป. ลาว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความหมายกว้างออก	18	3	16	2.66
ความหมายแคบเข้า	13	2.16	12	2
รวม	31	5.16	28	4.66

จากเปรียบเทียบอัตราการแปรด้านความหมาย จะเห็นได้ว่าพบการแปรด้านความหมายของศัพท์จำนวนน้อย อันเนื่องมาจากงานวิจัยนี้เก็บข้อมูลจากการใช้ศัพท์โดยการใช้รายการศัพท์ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกหน่วยอรรถ (Semantic units) ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ต้องเป็นหน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาเข้าใจตรงกันทั้งสามระดับอายุ

เมื่อพิจารณาด้านความหมายของศัพท์ผู้ไทกระโปง ผู้วิจัยพบว่าศัพท์ผู้ไทกระโปงที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 หรือ 2 ใช้ในความหมายกว้างนั้นจะใช้ในความหมายแคบในผู้บอกภาษาระดับอายุต่อมา ซึ่งมีผลกระทบต่อการสูญเสียศัพท์ผู้ไทกระโปงในอนาคตได้ ส่วนการขยายขอบเขตความหมายของศัพท์อื่นที่เคยใช้ในความหมายแคบและใช้ในความหมายกว้างออกจนครอบคลุมความหมายเดิมจากการใช้ของผู้บอกภาษาระดับอายุถัดมา นับเป็นการเปลี่ยนแปลงด้านความหมายที่นอกจากจะส่งผลต่อการสูญเสียศัพท์ภาษาผู้ไทกระโปงแล้วยังเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เพิ่มจำนวนการใช้ศัพท์อื่นในภาษาผู้ไทกระโปงมากยิ่งขึ้นด้วย ทั้งบริเวณจุดเก็บข้อมูลประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1) การแปรด้านความหมายกว้างออก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

จุดเก็บข้อมูลประเทศไทย

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'ภาชนะหนึ่งข้าวเหนียว'	/mo:j ⁵ /	หมายถึง ภาชนะที่สานด้วยไม้ไผ่สองชั้นหนา รูปทรงสูง ก้นกลม ใช้หนึ่งข้าวเหนียวจำนวนมาก	หมายถึง ภาชนะที่ใช้หนึ่งข้าวเหนียวรูปทรงแบบได้ก็ได้ ใช้หนึ่งข้าวเหนียวจำนวนมากหรือจำนวนน้อยก็ได้

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ 'ภาชนะหนึ่งข้าวเหนียว' ภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /mo:j⁵/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า ภาชนะที่สานด้วยไม้ไผ่สองชั้นหนา รูปทรงสูง ก้นกลมใช้นึ่งข้าวเหนียวจำนวนมาก และใช้ /ho:t⁵/ หมายถึง ภาชนะที่สานด้วยไม้ไผ่ชั้นเดียว รูปทรงปากกว้าง ก้นแหลมใช้นึ่งข้าวเหนียวจำนวนไม่มาก ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า ภาชนะที่ใช้นึ่งข้าวเหนียวรูปทรงแบบได้ก็ได้ ใช้นึ่งข้าวเหนียวจำนวนมากหรือจำนวนน้อยก็ได้ จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวมีความหมายกว้างกว่าที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ จึงทำให้เกิดการแปรความหมายแบบความหมายกว้างออกในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'ปลุกปล้ำ'	/kum ¹ /	หมายถึง ปลุกปล้ำ	หมายถึง ปลุกปล้ำหรือการบังคับด้วยกำลัง

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ 'ปลุกปล้ำ' ภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /kum¹/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า ปลุกปล้ำ และใช้ /khwn¹/ ในความหมายว่า การบังคับด้วยกำลัง ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า ปลุกปล้ำหรือการบังคับด้วยกำลัง จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวมีความหมายกว้างกว่าที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ จึงทำให้เกิดการแปรความหมายแบบความหมายกว้างออกในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
'กระดิง'	/ma ² ka ² lo: ⁵ /	หมายถึง กระดิง	หมายถึง กระดิงหรือกระพรวน

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ 'กระดิง' ภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /ma² ka² lo:⁵/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า กระดิงเท่านั้น และใช้ /ma² ka² lɛ:³/ ในความหมายว่า กระพรวน ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า กระดิงหรือกระพรวน จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวมีความหมายกว้างกว่าที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ จึงทำให้เกิดการแปรความหมายแบบความหมายกว้างออกในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3

จุดเก็บข้อมูลสารานุกรมรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'ดินให้หลุด'	/fut ³ /	หมายถึง ดินให้หลุดจากสิ่งที่ พันนาการไว้	หมายถึง การดิน ไม่ว่าจะเป็ดิน ให้หลุดจากสิ่งที่พันนาการไว้ หรือไม่ก็ได้

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ 'ดินให้หลุด' ภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /fut³/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า ดินให้หลุดจากสิ่งที่พันนาการไว้ และใช้ /din⁴~ lin⁵/ ในความหมายว่า การดินโดยทั่วไปที่ไม่มีสิ่งพันนาการไว้ ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า การดิน ไม่ว่าจะเป็ดินให้หลุดจากสิ่งที่พันนาการไว้หรือไม่ก็ได้ จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวมีความหมายกว้างกว่าที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ จึงทำให้เกิดการแปรความหมายแบบความหมายกว้างออกในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'มันล่าปะหลัง'	/men ² ton ⁴ /	หมายถึง มันล่าปะหลัง	หมายถึง มันล่าปะหลังหรือมันเทศ

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ 'มันล่าปะหลัง' ภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /men²ton⁴/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า มันล่าปะหลัง และใช้ /man²ke:w¹/ ในความหมายว่า มันเทศ ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า มันล่าปะหลังหรือมันเทศ จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวมีความหมายกว้างกว่าที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ จึงทำให้เกิดการแปรความหมายแบบความหมายกว้างออกในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'ก้านไม้ขีดไฟ'	/diw ⁴ ka ³ paj ² / ~ /ka ³ paj ² /	หมายถึง ก้านไม้ขีดไฟที่เป็น ก้านไม้	หมายถึง ก้านไม้ขีดไฟที่เป็นก้าน ไม้ หรือไม้ขีดไฟแบบแซค

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ 'ก้านไม้ขีดไฟ' ภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /diw⁴ ka³ paj²/ ~ /ka³ paj²/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า ก้านไม้ขีดไฟที่เป็นก้านไม้เท่านั้น และใช้ /ka³ paj²ca:t⁶ ~ /ka³ paj²ca:t⁶/ ในความหมายว่า ไม้ขีดไฟแบบแช็ค ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า ก้านไม้ขีดไฟที่เป็นก้านไม้ หรือไม้ขีดไฟแบบแช็ค จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวมีความหมายกว้างกว่าที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ จึงทำให้เกิดการแปรความหมายแบบความหมายกว้างออกในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3

2) การแปรด้านความหมายแบบแคบเข้า ดังตัวอย่างต่อไปนี้

จุดเก็บข้อมูลประเทศไทย

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'มุ้งมัน, พยายาม'	/phi ⁷ pho ⁷ /	หมายถึง มุ้งมันหรือพยายาม	หมายถึง พยายาม

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ 'มุ้งมัน, พยายาม' ภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /phi⁷ pho⁷/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า มุ้งมันหรือพยายาม ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า พยายามเท่านั้น และใช้ /tan⁴ ca:¹/ ในความหมายว่า มุ้งมัน การใช้ศัพท์ดังกล่าวของผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ที่มีความหมายแคบกว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 จึงทำให้เกิดการแปรความหมายแบบแคบเข้าในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'หมัก(อาหาร)'	/ʔə:p ² /	หมายถึง หมักอาหารโดยเครื่องหมักอาหารชนิดใดก็ได้ เช่น เกลือ ข้าว รำ เป็นต้น	หมายถึง หมักอาหารโดยใช้เกลือเป็นหลักในการหมักเท่านั้น

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ 'หมัก(อาหาร)' ภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /ʔə:p²/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า หมักอาหารโดยเครื่องหมักอาหารชนิดใดก็ได้ เช่น เกลือ ข้าว รำ เป็นต้น ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าว

ในความหมายว่า หมักอาหารโดยใช้เกลือเป็นหลักในการหมักเท่านั้น และใช้ /mak⁵/ ในความหมายว่า การหมักด้วยเครื่องหมักชนิดอื่น เช่น ข้าว ซอส เป็นต้น การใช้ศัพท์ดังกล่าวของผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ที่มีความหมายแคบกว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 จึงทำให้เกิดการแปรความหมายแบบแคบเข้าไปในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3

จุดเก็บข้อมูลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'ยืม,อมยืม'	/ho: ¹ ģum ⁵ /	หมายถึง ยืมหรืออมยืม	หมายถึง ยืม

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ 'ยืม,อมยืม' ภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /ho:¹ ģum⁵/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า ยืมหรืออมยืม ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า ยืมเท่านั้น และใช้ /ʔom¹ jim⁵/ ในความหมายว่า อมยืม การใช้ศัพท์ดังกล่าวของผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ที่มีความหมายแคบกว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 จึงทำให้เกิดการแปรความหมายแบบแคบเข้าไปในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
'รำคาญ'	/mut ³ mat ³ /	หมายถึง รำคาญหรือเบื่อหน่าย	หมายถึง รำคาญ

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หน่วยอรรถ 'รำคาญ' ภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /mut³ mat³/ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า รำคาญหรือเบื่อหน่าย ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวในความหมายว่า รำคาญเท่านั้น และใช้ /be:³/ ในความหมายว่า เบื่อ จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ดังกล่าวมีความหมายแคบที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ใช้ จึงทำให้เกิดการแปรความหมายแบบความหมายกว้างออกไปในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3

จากการเปรียบเทียบการแปรด้านความหมายของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋อง ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จะเห็นได้ว่าการแปรความหมายไม่ว่าจะเป็นการแปรความหมายกว้างออกหรือความหมายแคบเข้า จะพบการแปรความหมายจากการใช้ของผู้บอกภาษาตั้งแต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ทั้งสองบริเวณจุดเก็บข้อมูล ซึ่งแสดงให้เห็นว่า

การเปลี่ยนแปลงความหมายในภาษาผู้ไทกะป่องเริ่มตั้งแต่การใช้ของผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 หรือผู้สูงวัยไปจนกระทั่งผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 หรือกลุ่มวัยรุ่นตามลำดับ

5.4 เปรียบเทียบการสูญเสียศัพท์

เมื่อพิจารณาการใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ผู้ไทกะป่องหรือการใช้ศัพท์แบบ BBB จากหน่วยอรรถทั้งหมดจำนวน 600 หน่วยอรรถ ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุในบริเวณจุดเก็บข้อมูลประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีการใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ผู้ไทกะป่องเนื่องจากความคิดหรือสิ่งของบางอย่างไม่มีอีกต่อไป รวมทั้งความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของชาวผู้ไทกะป่องมากยิ่งขึ้นจึงทำให้เกิดการสัมผัสภาษาและทำให้ศัพท์ผู้ไทกะป่องบางศัพท์สูญหายไป ดังตัวอย่างต่อไปนี้

2.1.1 จุดเก็บข้อมูลประเทศไทย พบตัวอย่างการสูญเสียศัพท์ดังต่อไปนี้

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุ 1,2,3
‘ไขข้าว’	/khaj ³ ho:n ⁵ /	/khaj ³ haw ⁴ / ~ /khaj ³ kha:w ⁴ /
หน่วยอรรถ ‘ไขข้าว’	ภาษาผู้ไทกะป่องใช้ว่า /khaj ³ ho:n ⁵ /	แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ว่า /khaj ³ haw ⁴ / หรือ /khaj ³ kha:w ⁴ / ซึ่งเป็นศัพท์ลาวอีสานแทนศัพท์ผู้ไทกะป่อง

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุ 1,2,3
‘บานไม่รู้โรย’	/ho: ¹ lo:n ⁵ /	/sa:m ¹ pi: ¹ /
หน่วยอรรถ ‘บานไม่รู้โรย’	ภาษาผู้ไทกะป่องใช้ว่า /ho: ¹ lo:n ⁵ /	แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ว่า /sa:m ¹ pi: ¹ / ซึ่งเป็นศัพท์ลาวอีสานแทนศัพท์ผู้ไทกะป่อง

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุ 1,2,3
‘ดินเหนียว’	/din ¹ daʔ ⁵ /	/din ¹ ne:w ¹ / ~ /din ¹ niaw ¹ /
หน่วยอรรถ ‘ดินเหนียว’	ในภาษาผู้ไทกะป่องใช้ว่า /din ¹ daʔ ⁵ /	แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ว่า /din ¹ ne:w ¹ / ~ /din ¹ niaw ¹ / ซึ่งเป็นศัพท์ลาวอีสานแทนศัพท์ผู้ไทกะป่อง

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุ 1,2,3
'ตะปุ'	/lek ⁵ laj ² /	/ta ² pu: ¹ /

หน่วยอรรถ 'ตะปุ' ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /lek⁵ laj²/ ซึ่งศัพท์ /laj²/ ในที่นี้หมายถึง ทำให้ติด, ยึด หรือล๊อค ดังนั้นคำว่า /lek⁵ laj²/ ในภาษาผู้ไทจึงหมายถึงเหล็กที่ใช้ยึดหรือล๊อคไม้ไว้ไม่ให้ออกจากกัน ซึ่งหมายถึง ตะปุ แต่ปัจจุบันศัพท์คำดังกล่าวเลิกใช้แล้ว และผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ /ta² pu:¹/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยแทนศัพท์ผู้ไทกะป๋อง

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุ 1,2,3
'พลบคำ'	/sa ² lum ² /	/kha: ⁵ kham ³ / ~ /ka: ⁴ kham ³ / ~ /kaj ⁴ kham ³ /

หน่วยอรรถ 'เวลาเย็นหรือใกล้ค่ำ' ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /sa² lum²/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ว่า /kha:⁵ kham³/ ~ /ka:⁴ kham³/ และ /kaj⁴ kham³/ แทนศัพท์ผู้ไทกะป๋อง

/kha:⁵ kham³/ ~ /ka:⁴ kham³/ เป็นศัพท์สร้างขึ้นมาใหม่ จากศัพท์ /kha:²/ ซึ่งมีความหมายว่า ใกล้ ในภาษาผู้ไท รวมกับคำว่า /kham²/ ในภาษาไทย แต่มีการแปรเสียง /kh/ ~ /k/ ในพยางค์แรก ส่วนศัพท์ /kaj⁴ kham³/ เป็นศัพท์ภาษาไทยที่นำมาใช้แทนศัพท์ผู้ไทกะป๋อง

2.1.2 จุดเก็บข้อมูลสารานุกรมรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบตัวอย่าง

การสูญเสียศัพท์ดังต่อไปนี้

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุ 1,2,3
'มุงมัน, พยายาม'	/phi ⁷ pho ⁷ /	/pha ³ k̄a: ² k̄a:m ² /

หน่วยอรรถ 'มุงมัน, พยายาม' ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /phi⁷/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ว่า /pha³ k̄a:² k̄a:m²/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยแทนศัพท์ผู้ไทกะป๋อง

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุ 1,2,3
'โผล่(ปลา)	/lo: ⁵ /	/bo:n ⁴ /

หน่วยอรรถ 'ปลาโผล่หรือขึ้นมาหายใจบนผิวน้ำ' ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /lo:⁵/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ว่า /bo:n⁴/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาวแทนศัพท์ผู้ไทกะป๋อง

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุ 1,2,3
'สี่เขี้ยวหัวเป็ด'	/si: ¹ siw ³ /	/si: ¹ khe:w ¹ /

หน่วยอรรถที่มีความหมายว่า 'สี่เขี้ยวหัวเป็ด' ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /si:¹ siw³/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ว่า /si:¹ khe:w¹/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาวแทนศัพท์ผู้ไทกะป๋อง

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุ 1,2,3
'คล้าย' (เขือก)	/ka ³ phw:n ⁵ /	/kha:j ² /

หน่วยอรรถที่มีความหมายว่า 'คล้าย' (เขือก) ในภาษาผู้ไทกะป๋องใช้ว่า /ka³ phw:n⁵/ แต่ปัจจุบันผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ว่า /kha:j²/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษากลางแทนศัพท์ผู้ไทกะป๋อง

จากผลการศึกษาการสูญเสียศัพท์ในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แสดงให้เห็นว่า การใช้ภาษาอื่นในภาษาผู้ไทกะป๋องเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการสูญเสียศัพท์ผู้ไทกะป๋องมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ซึ่งเป็นวัยที่มีการใช้เทคโนโลยีและมีการติดต่อสื่อสารกับบุคคลกลุ่มอื่นมากกว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 จึงทำให้เกิดการสูญเสียศัพท์ในภาษาผู้ไทกะป๋องได้ ดังรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5.6 เปรียบเทียบอัตราการสูญเสียศัพท์ในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ลักษณะ การเปลี่ยนแปลง	พื้นที่	สกลนคร		สะหวันนะเขต	
		ประเทศไทย		สปป.ลาว	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การสูญเสียศัพท์		46	7.66	27	4.5

โดยพบการสูญเสียศัพท์ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร ประเทศไทยมากกว่าในพื้นที่ แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 46 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 7.66 ในขณะที่แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบการสูญเสียศัพท์จำนวน 27 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 4.5

หากพิจารณาเปรียบเทียบการใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ผู้ไทกะป๋อง รูปแบบ BBB ในแต่ละหมวดศัพท์ ซึ่งส่งผลให้เกิดการสูญเสียศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋องของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุในประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวพบว่ามียาละเอียด ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5.7 เปรียบเทียบความถี่และร้อยละการใช้ศัพท์อื่น [B] ในแต่ละหมวดศัพท์ของ

คนสามระดับอายุในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

หมวดศัพท์	ชื่อหมวดศัพท์	จำนวนหน่วยอรรถ		การใช้ศัพท์อื่น[B] ของคนสามระดับอายุประเทศไทย		การใช้ศัพท์อื่น[B] ของคนสามระดับอายุ สปป.ลาว	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	คำเรียกเครือญาติและสรรพนาม	46	7.66	3	6.52	2	4.34
2	คำเรียกส่วนต่างๆของร่างกาย	30	5	4	13.33	3	10
3	คำเรียกกิริยาอาการ	125	20.83	55	14	42	33.6
4	คำเรียกโรคและอาการผิดปกติ	55	9.16	19	34.54	12	21.81
5	คำเรียกพืช ผัก ผลไม้	42	7	18	42.85	11	26.19
6	คำเรียกสัตว์	27	4.5	7	25.92	5	18.51
7	คำเรียกสิ่งของเครื่องใช้	78	13	15	19.23	12	15.38
8	หมวดคำขยาย	67	11.16	20	29.85	14	20.89
9	คำเรียกธรรมชาติ สี และอาหาร	35	5.83	10	28.57	7	20
10	คำนามทั่วไป เครื่องแต่งกาย และลักษณะนาม	42	7	15	35.71	7	16.66
11	คำบอกทิศทางและสถานที่	32	5.33	8	25	5	15.62
12	คำถามและคำที่ใช้ในประโยค	21	3.5	2	9.52	-	-
รวม		600	100	178	100	120	100

จากตารางที่ 5.7 จะเห็นได้ว่า ในประเทศไทยมีการใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ผู้ไทกะป๋องทั้ง 12 หมวดศัพท์มากกว่าในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยในจุดเก็บข้อมูลประเทศไทยพบการใช้ศัพท์อื่น จำนวน 178 หน่วยอรรถ ส่วนในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวพบการใช้ศัพท์อื่น 120 หน่วยอรรถ หมวดศัพท์ที่มีการใช้ศัพท์อื่นมากที่สุดในประเทศไทยและสาธารณรัฐ

ประชาชนลาว คือ หมวดที่ 3 หมวดคำเรียกกิจการอากร ในประเทศไทยพบการใช้ศัพท์อื่นในหมวดดังกล่าว จำนวน 55 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 14 ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบจำนวน 42 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 33.6

ส่วนหมวดศัพท์ที่พบใช้ศัพท์ที่น้อยที่สุดในประเทศไทย คือ หมวดที่ 12 หมวดคำถามและคำลงท้าย จำนวน 2 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 9.52 ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว คือ หมวดที่ 1 หมวดคำเรียกเครื่องญาติและสรรพนาม จำนวน 2 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 4.34 ทั้งนี้ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวไม่พบการใช้ศัพท์อื่นในหมวดที่ 12 หมวดคำถามและคำลงท้าย

จากการเปรียบเทียบการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋อง ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จะเห็นได้ว่าภาษาผู้ไทกะป๋องทั้งสองพื้นที่มีการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการสัมผัสกับภาษาอื่นที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงและมีการติดต่อสื่อสารกัน ทำให้เกิดการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋อง โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดสกลนครประเทศไทยพบการแปรการใช้ศัพท์มากกว่าในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

บทที่ 6

ปัจจัยเสริมที่ส่งผลต่อการใช้ศัพท์ผู้ไทกะป๋องของคนสามระดับอายุ ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

จากผลการวิเคราะห์การแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋อง ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยพบว่านอกจากระดับอายุแล้วยังมีปัจจัยเสริมที่ส่งผลต่อการแปรการใช้ศัพท์ในภาษาผู้ไทกะป๋อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การสัมผัสภาษา (Language contact)

การสัมผัสภาษาเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดจากการที่ผู้ใช้ภาษาสามารถใช้ภาษาได้มากกว่าหนึ่งภาษาในสังคมส่งผลให้เกิดการรับอิทธิพลของภาษาอื่นเข้ามาใช้ในภาษาของตน ดังที่ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2542: 92) ได้กล่าวไว้ว่า การสัมผัสภาษานั้นเกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติในสังคมหลายภาษา เมื่อสังคมมีผู้รู้หลายภาษาก็จะทำให้ใช้ภาษาปนกัน ภาษาเหล่านี้จึงมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ โทมัสสัน (Thomasom, 2001: 62) ที่ว่า การติดต่อสื่อสารระหว่างกันเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางภาษาหรืออย่างน้อยที่สุดก็ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์การใช้ภาษาในขณะนั้น

หลักฐานที่แสดงให้เห็นการแปรศัพท์ในภาษาผู้ไทกะป๋องในประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวคือการยืมภาษา (Language borrowing) เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาภาษาระดับคำซึ่งศึกษาจากการใช้ศัพท์ของผู้บอกภาษา จากการศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋อง ผู้วิจัยสังเกตเห็นการยืมศัพท์ภาษาอื่นมาใช้ในภาษาผู้ไทกะป๋อง ศัพท์อื่นที่นำมาใช้ในภาษาผู้ไทกะป๋องพบทั้ง คำยืม (Loanwords) และศัพท์สร้างใหม่ (Creat new lexical items)

ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุในจุดเก็บข้อมูลประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวส่วนใหญ่อยู่ร่วมกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ดังนั้นการรับศัพท์ของกลุ่มชาติพันธุ์อื่นตลอดจนการเรียนรู้ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ใกล้เคียงหรือมีการติดต่อกันจึงสามารถเกิดขึ้นได้ โรงเรียนบางแห่งก็มีเด็กหลายกลุ่มชาติพันธุ์เรียนอยู่ร่วมกัน เช่น ในจุดเก็บข้อมูลประเทศไทย มีหลายกลุ่มชาติพันธุ์ อาทิ ลาว อีสาน ฉ้อ โย้ย กะเลิง ไทยกลาง หรือบริเวณจุดเก็บข้อมูลในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวก็มีกลุ่มชาติพันธุ์อื่น อาทิ ลาว ผู้ไท ไทดำ กะตาง

ลาวสวย ปาโกะ ละวา มังกอง จาลี และตะไฉ้ย ซึ่งมีทั้งกลุ่มชาติพันธุ์ไทและกลุ่มชาติพันธุ์ออสโตรเอเชียติก แต่จากข้อมูลทางภาษาแสดงให้เห็นว่า ภาษาผู้ไทกะป่องในลาวมีการสัมผัสภาษากับกลุ่มภาษาตระกูลไทมากกว่ากลุ่มภาษาออสโตรเอเชียติก เพราะกลุ่มภาษาออสโตรเอเชียติก คือ ภาษากะตาง สวย ปา ละวา มังกอง จาลี และตะไฉ้ย ไม่มีอิทธิพลต่อการใช้ศัพท์ของชาวผู้ไทกะป่อง เนื่องจากเป็นชนกลุ่มน้อยในพื้นที่ที่ไม่มีบทบาทสำคัญ ชาวกะตาง ลาวส่วน ปาโกะ ละวา มังกอง จาลี และตะไฉ้ยส่วนใหญ่ใช้ภาษาลาวติดต่อกับกลุ่มชนอื่น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

จุดเก็บข้อมูลประเทศไทย

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ศัพท์ภาษาไทย
'กล่อง'	/ka ² lum ³ /	/kw:ŋ ³ /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ 'กล่อง' ศัพท์ผู้ไทกะป่องใช้ /ka⁵ lum³/ ปัจจุบันผู้บอกภาษาผู้ไทกะป่องทั้งสามระดับอายุใช้ /kw:ŋ³/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยแทนศัพท์ผู้ไท

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ศัพท์ภาษาไทย
'ลูปคล้ำ'	/swa:m ² /	/kham ² / ~ /lu:p ³ kham ² /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ 'ลูปคล้ำ' ศัพท์ผู้ไทกะป่องใช้ /swa:m²/ ปัจจุบันผู้บอกภาษาผู้ไทกะป่องทั้งสามระดับอายุใช้ /kham²/ ~ /lu:p³ kham²/ ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยแทนศัพท์ผู้ไท

จุดเก็บข้อมูลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ศัพท์ลาว
'พุด, คุย'	/ʔɛ:n ⁴ /	/lo:m ² /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ 'พุด, คุย' ศัพท์ผู้ไทกะป่องใช้ /ʔɛ:n⁴/ ปัจจุบันผู้บอกภาษาผู้ไทกะป่องทั้งสามระดับอายุใช้ /lo:m²/ ซึ่งเป็นศัพท์ลาวแทนศัพท์ผู้ไท

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ศัพท์ไทดำ
'ไกล้'	/kə: ⁴ /	/kɛ:m ² / ~ /khe:m ² /

จากตัวอย่างหน่วยอรรถ 'ไก่อ้' ศัพท์ผู้ไทกะป่องใช้ /kə:⁴/ ปัจจุบันผู้บอกภาษาผู้ไทกะป่องทั้งสามระดับอายุใช้ /kə:m²/~ /khe:m²/ ซึ่งเป็นศัพท์ไทดำแทนศัพท์ผู้ไท

การยืมศัพท์ภาษาไทยในจุดเก็บข้อมูลประเทศไทยและการยืมศัพท์ลาวและศัพท์ไทดำในจุดเก็บข้อมูลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุมาใช้ในภาษาผู้ไทกะป่อง ทำให้ภาษาผู้ไทกะป่องเกิดการเปลี่ยนแปลงคือ มีการเลิกใช้ศัพท์ผู้ไทกะป่องจำนวนหนึ่งและทำให้ศัพท์เหล่านั้นสูญหายไปจากภาษาผู้ไทกะป่อง

เมื่อพิจารณาการใช้ศัพท์แบบ $[A_B]$ และ [B] จะเห็นได้ว่าภาษาผู้ไทกะป่องมีการสัมผัสภาษา โดยการนำศัพท์ในภาษาอื่นเข้ามาใช้ในภาษาผู้ไทกะป่องของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุทั้งในประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยเฉพาะบริเวณจุดเก็บข้อมูลประเทศไทยจากผลการศึกษาพบการใช้ศัพท์อื่นมากกว่าในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 6.1 แสดงอัตราการใช้ศัพท์ การใช้ศัพท์ผู้ไท [A] การใช้ศัพท์ผู้ไทกับศัพท์อื่น $[A_B]$ และการใช้ศัพท์อื่น[B] ของคนสามระดับอายุในประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

รูปแบบการใช้ศัพท์	A				B			
	ไทย		ลาว		ไทย		ลาว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับอายุที่ 1	248	41.33	231	38.5	46	7.66	27	4.5
ระดับอายุที่ 2	280	46.66	279	46.5	101	16.89	51	8.5
ระดับอายุที่ 3	235	39.16	276	46	178	29.66	120	20

จากตารางแสดงอัตราการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาทุกระดับอายุในประเทศไทยใช้ศัพท์อื่น [B] มากกว่าในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อพิจารณาการใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่น $[A_B]$ จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ในประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน

ลาว มีอัตราใช้ศัพท์ผู้ไทและศัพท์อื่นสูงกว่าร้อยละ 30 ซึ่งเป็นใช้ศัพท์ผู้ไทควบคู่กับศัพท์อื่นในอัตราที่ค่อนข้างสูง ทั้งนี้ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่นมากกว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ในประเทศไทย จำนวน 279 หรือร้อยละ 46

จะเห็นได้ว่าการสัมผัสภาษาเกิดขึ้นกับผู้บอกภาษาผู้ไทกะป๋องทั้งสามระดับอายุ ทั้งในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว การสัมผัสภาษาของผู้บอกแต่ละระดับอายุที่แตกต่างกันส่งผลมีการใช้ศัพท์อื่นในภาษาผู้ไทกะป๋องแตกต่างกันไปด้วย ซึ่งการสัมผัสภาษาถือเป็นปัจจัยเสริมที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวแตกต่างกันไปด้วย

สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการสัมผัสภาษาในภาษาผู้ไทกะป๋อง มีดังต่อไปนี้

1.1 การเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Social change)

จุดเก็บข้อมูลประเทศไทย

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เป็นปัจจัยทำให้เกิดการแปรศัพท์ในผู้ไทกะป๋องในประเทศไทย มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม การพัฒนาประเทศ และนโยบายของรัฐ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางภาษาปรากฏในสมัยที่ จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี จอมพล ป.พิบูลสงคราม นำแนวคิดนโยบายสร้างชาติเปลี่ยนวัฒนธรรม มุ่งส่งเสริมอัตลักษณ์ให้ประเทศไทยเป็นที่ยอมรับในอารยประเทศ การเปลี่ยนแปลงนั้นรวมถึงวัฒนธรรมทางภาษาที่นโยบายรัฐนิยมประกาศให้คนไทยต้องอ่านภาษาไทย เรียงภาษาไทย พูดภาษาไทย โดยระบุว่าเป็นหน้าที่ของพลเมืองไทยที่ดีประการที่หนึ่ง คือ ศึกษาให้รู้หนังสือไทยอันเป็นภาษาของชาติ อย่างน้อยต้องให้อ่านออกเขียนได้ ประการที่สองชนชาติไทยจะต้องถือเป็นหน้าที่อันสำคัญในการช่วยเหลือสนับสนุนแนะนำชักจูง ให้พลเมืองที่ยังไม่รู้ภาษาไทย หรือยังไม่รู้หนังสือไทย ให้ได้รู้ภาษาไทย หรือให้รู้หนังสือไทยจนอ่านออกเขียนได้ ไม่ว่าคนกลุ่มชาติพันธุ์ใดที่อยู่ในประเทศไทยก็ให้เรียกคนไทยทั้งหมดและใช้ภาษาไทย แม้ว่าการใช้ภาษาไทยในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงครามจะแตกต่างไปจากไปภาษาไทยในปัจจุบัน แต่ผู้วิจัยเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงสังคมในช่วงนี้ส่งผลต่อการใช้ภาษาของชาวผู้ไทกะป๋องเช่นเดียวกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ซึ่งจำเป็นต้องรู้ภาษาไทยเพิ่มขึ้นนอกจากภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ตนเอง ทั้งยังต้องใช้ภาษาไทยในการพูดและเขียนสื่อสารในประเทศ

จุดเก็บข้อมูลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ส่วนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เป็นปัจจัยทำให้เกิดการแปรศัพทในผู้ไทกะป๋องในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้นมีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม การพัฒนาประเทศ และนโยบายของรัฐเช่นเดียวกับในประเทศไทย โดยมีการเปลี่ยนแปลงภาษาลาวและภาษาอื่นๆ ตามนโยบายของฝ่ายการเมืองการปกครอง กล่าวคือ หลังจากมีการประกาศอิสรภาพและสถาปนาประเทศ ให้ชื่อภาษาอังกฤษว่า Lao People's Democratic Republic (Laos PDR.) ในปี ค.ศ. 1975 รัฐบาลก็ได้กำหนดนโยบายภาษาของชาติ การเปลี่ยนแปลงการปกครองในยุคสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในครั้งนี้ทำให้ภาษาลาวได้ปรับเปลี่ยนไปตามหน้าที่ในสังคม จากการรับใช้การเมืองการปกครองมาเป็นการสร้างความสามัคคีและความเข้าใจของประชาชนต่อรัฐ จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงภาษาลาวครั้งสำคัญ (Great Lao Language change) ซึ่งมีผลต่อภาษาอื่นๆ ที่อยู่ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวรวมไปถึงภาษาผู้ไทกะป๋องด้วย

จากการประชุมโต๊ะกลมว่าด้วยวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับภาษาลาวเมื่อวันที่ 8-10 ตุลาคม ค.ศ. 1990 คณะกรรมการวิทยาศาสตร์สังคม, (1990) ทุกฝ่ายเห็นร่วมกันว่า ควรมีการเปลี่ยนแปลงให้ภาษาลาวสะดวกและง่ายในการเรียนการสอนประชาชนลาวทุกกลุ่ม โดยเฉพาะบรรดาชนเผ่าต่าง ๆ ที่ไม่ได้พูดภาษาลาวให้สามารถใช้ภาษาลาวในฐานะภาษากลางเพื่อการสื่อสารและเข้าใจภาษาลาวได้อย่างรวดเร็ว ทำให้คนในประเทศยอมรับว่าภาษาลาวเป็นภาษาประจำชาติและเป็นภาษาของตนเอง ทำให้ชาวผู้ไทกะป๋องในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวต้องรู้ภาษาลาวและใช้ภาษาลาวในการสื่อสารได้นอกจากภาษาของตน

จะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดนโยบายทางด้านภาษาของชาติ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้ภาษาท้องถิ่นหรือภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์เนื่องจากชาวผู้ไทกะป๋องในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนอกจากจะรู้ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งเป็นภาษาแม่ของตนเองแล้วยังต้องเรียนรู้ภาษาที่สองที่ใช้สื่อสารกันภายในประเทศ ดังนั้นจึงทำให้เกิดการปนภาษาและสลับภาษาระหว่างภาษาได้ อันส่งผลให้เกิดการแปรศัพทในภาษาผู้ไทกะป๋องในปัจจุบันได้

1.2 นโยบายด้านการศึกษา (Education Policy)

การศึกษาเป็นสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทำให้การศึกษาของประชาชนภายในประเทศต้องปรับเปลี่ยนให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเช่นกัน ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ชาวผู้ไทกะป่องเกิดการสัมผัสภาษา โดยเฉพาะชาวผู้ไทกะป่องที่เป็นกลุ่มวัยรุ่นซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่ทั้งในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวต้องเข้ารับการศึกษาดังที่รัฐกำหนดไว้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

จุดเก็บข้อมูลประเทศไทย

การศึกษาในประเทศไทยนั้น ระบบการศึกษาไทยปัจจุบันตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2) 2545 มีการจัดระบบการศึกษาขั้นประถมศึกษา 6 ปี 6 ระดับชั้น) การศึกษาขั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี 3 ระดับชั้น) และการศึกษาขั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี 3 ระดับชั้น) หรือระบบ 6-3-3 ภาษาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนหรือสถานศึกษาคือ ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ

นอกจากนี้ระบบการศึกษาไทยยังจัดเป็นระบบการศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย ในการจัดระบบการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะไม่พิจารณาแบ่งแยกการศึกษาในระบบโรงเรียนออกจากการศึกษานอกระบบโรงเรียน แต่จะถือว่าการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยเป็นเพียงวิธีการเรียนการสอน หรือรูปแบบของการเรียนการสอน (Modes of learning) ฉะนั้น แนวทางใหม่คือสถานศึกษาสามารถจัดได้ทั้ง 3 รูปแบบ และให้มีระบบเทียบโอนการเรียนรู้ทั้ง 3 รูปแบบ ซึ่งเป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจศักยภาพ ความพร้อมและโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม หรือแหล่งความรู้อื่นๆ ภาษาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนคือภาษาไทย นอกจากนี้ยังมีกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ อาทิ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาฝรั่งเศส ภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น ซึ่งขึ้นอยู่กับความพร้อมของสถานศึกษา นอกจากนี้การจัดการศึกษาในประเทศไทยทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษายังมีการเรียนการสอนหลักสูตรอินเตอร์ รวมทั้งมีโรงเรียนทั้งภาครัฐและเอกชนมีการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาเพิ่มมากขึ้น (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

จะเห็นได้ว่าการศึกษาของไทยในปัจจุบันภาษาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความหลากหลายทางภาษาและเป็นทางเลือกให้แก่ผู้เรียนมากยิ่งขึ้น ดังนั้นชาวผู้ไทกะโปงในปัจจุบันซึ่งเป็นกลุ่มวัยรุ่นจึงมีโอกาสสัมผัสภาษามากยิ่งขึ้นด้วย

จุดเก็บข้อมูลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ด้านการจัดการศึกษาของลาว เริ่มด้วยการศึกษาในระดับอนุบาลและก่อนวัยเรียน โรงเรียนอนุบาลในประเทศลาวจะมีทั้งโรงเรียนที่เป็นของรัฐบาลและเอกชน เปิดรับนักเรียนตั้งแต่อายุ 3-6 ปี ใช้เวลาเรียน 3 ปี แบ่งเป็นชั้นอนุบาล 1-3 เมื่อจบชั้นอนุบาลแล้วจะเข้าเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

การศึกษาขั้นพื้นฐาน ของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อยู่ในความดูแลและรับผิดชอบของกรมสามัญศึกษาปัจจุบันเป็นระบบ 12 ปี คือ ระบบ 5:4:3 ดังนี้

ระดับประถมศึกษา ใช้เวลาในการศึกษา 5 ปี เด็กจะเริ่มเข้าเรียนเมื่ออายุ 6 ปี การศึกษาในระดับนี้คือการศึกษภาคบังคับ เด็กทุกคนต้องจบการศึกษาในระดับนี้ แต่ในทางปฏิบัติการศึกษภาคบังคับจะมีผลดีแต่เฉพาะเด็กในเมืองใหญ่เท่านั้น เนื่องจากลาวมีพื้นที่ประเทศกว้างขวางและประชากรกระจายกันอยู่

มัธยมศึกษาตอนต้น ใช้เวลาในการศึกษา 4 ปี และในอนาคตจะให้เด็กได้เรียนภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น

มัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เวลาในการศึกษา 3 ปี

สำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือการศึกษาขั้นสูง รวมการศึกษาด้านเทคนิค สถาบันการศึกษาขั้นสูงหรือมหาวิทยาลัย อยู่ในความดูแลและรับผิดชอบของกรมอาชีวศึกษาและมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ ยกเว้นการศึกษาเฉพาะทางซึ่งอยู่ในความดูแลของกระทรวงอื่น เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาในระดับประถมและมัธยมศึกษาแล้ว จะมีการคัดเลือกนักเรียนเพื่อเสนอกระทรวงศึกษาธิการให้เด็กได้เข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ได้แก่

สายอาชีพ ใช้เวลาศึกษา 3 ปี ในวิทยาลัยเทคนิคต่างๆ เช่น ทางด้านไฟฟ้า ก่อสร้าง บัญชี ป่าไม้ เป็นต้น

มหาวิทยาลัย วิทยาลัยครูและสถาบันการศึกษาที่สำคัญต่างๆ

ภาษาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนแม้จะมีนโยบายจากรัฐใช้ภาษาลาวเป็นหลัก แต่การใช้ภาษาลาวในการจัดการเรียนการสอนเน้นการสื่อสารมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจเป็นหลัก (คณะกรรมการวิทยาศาสตร์สังคม, 1990) อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนภาคเอกชนของลาวใน

ปัจจุบันที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษนอกระบบการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่สนใจประกอบอาชีพเฉพาะทางในอนาคต อาทิ ผู้นำการท่องเที่ยวหรือไกด์ บริษัทท่องเที่ยว บริษัทส่งออก เป็นต้น ทำให้ภาษาอังกฤษเป็นที่สนใจของผู้เรียนที่เป็นกลุ่มวัยรุ่นเพิ่มมากขึ้นไม่ได้จำกัดเฉพาะในเมืองหลวงของลาวเท่านั้นแต่ยังมีการขยายความต้องการเรียนเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษไปในพื้นที่อื่นๆ ของลาวเพิ่มมากขึ้น (Rattana, 2011) ทำให้ประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในลาว โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นในแขนงต่างๆ ที่มีสำคัญโดยเฉพาะแขวงสะหวันนะเขตที่เป็นเส้นทางเขตเศรษฐกิจพิเศษของลาว ทำให้ประชาชนในแขวงสะหวันนะเขตรวมไปถึงชาวผู้ไทกะป๋องมีโอกาสสัมผัสภาษาตามไปด้วย

ทั้งนี้สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นประเทศที่อยู่ในวงล้อมของ 5 ประเทศคือ เวียดนาม ไทย กัมพูชา พม่า และจีน ดังนั้นประชาชนลาวที่อยู่ตามพื้นที่ถิ่นแขนงต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชนเผ่าหรือชาติพันธุ์จะมีการติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง แขวงสะหวันนะเขตก็เป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่มีการติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างไทยและเวียดนาม ดังนั้นการสัมผัสภาษากับประเทศเพื่อนบ้านของชาวผู้ไทกะป๋องเมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขตจึงมีโอกาสทำให้ชาวผู้ไทกะป๋องโดยเฉพาะกลุ่มวัยทำงานและกลุ่มวัยรุ่นที่มีการติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านมีโอกาสสัมผัสภาษาอื่นทำให้เกิดการแปรศัพทในภาษาผู้ไทกะป๋องมากยิ่งขึ้นกว่ากลุ่มผู้สูงอายุ

นอกจากนี้การจัดการศึกษาตามปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียนฉบับที่ 2 Bali concord) ซึ่งได้เน้นย้ำความร่วมมือด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในการเรียนการสอนสรุปได้ว่า ประชาคมอาเซียนมีการส่งเสริมการสร้างคุณภาพด้านการศึกษาของประเทศกลุ่มสมาชิกอาเซียนเพื่อตอบสนองการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ตามปฏิญญาของสมาคมการศึกษาด้านภาษา (Language Education) เป็นอีกด้านหนึ่งที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะการสอนภาษาแม่ ภาษาประจำชาติ และภาษาอังกฤษ เพื่อให้การเรียนการสอนของประเทศกลุ่มสมาชิกอาเซียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ประกอบการเรียนการสอนด้านภาษา (กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ, 2560)

การเข้าร่วมสมาชิกกลุ่มอาเซียนของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในปัจจุบันก็เป็นสาเหตุอีกประการหนึ่งที่ทำให้การจัดการศึกษาของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวต้องมีการนำภาษาอังกฤษหรือภาษาในกลุ่มสมาชิกอาเซียนบรรจุในการศึกษาของชาติและนำมาใช้จัดการเรียนการสอน ส่งผลให้ชาวผู้ไทกะป๋องเกิด

การสัมผัสภาษาโดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นซึ่งเป็นเยาวชนของชาติที่ต้องมีการศึกษาภาคบังคับตามนโยบายของรัฐ

จะเห็นได้ว่าการสัมผัสภาษาของชาวผู้ไทกระป๋องในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเกิดจากสาเหตุที่สำคัญหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การศึกษา ซึ่งสาเหตุดังกล่าวเป็นช่องทางหนึ่งที่ทำให้ชาวผู้ไทกระป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในปัจจุบันเกิดการสัมผัสภาษากับภาษาอื่นมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ นโยบายด้านการศึกษามีการบังคับให้ประชาชนภายในประเทศได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งนโยบายการจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศไทยใช้ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาประจำชาติในการจัดการเรียนการสอน ส่วนในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวให้ใช้ภาษาลาวซึ่งเป็นภาษาประจำชาติเป็นภาษาหลักในการจัดการเรียนการสอนเช่นเดียวกัน ดังนั้นผลจากนโยบายด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานทำให้ชาวผู้ไทกระป๋องทั้งในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีสถานะเป็นผู้รู้สองภาษาคือ ภาษาผู้ไทซึ่งเป็นภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์และภาษาประจำชาติภาษาไทยและภาษาที่บังคับในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของแต่ละประเทศ ส่งผลให้เกิดการสัมผัสภาษาในภาษาผู้ไทกระป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวสังเกตได้จากการแปรกรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกระป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั่นเอง

1.3 ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี (Technological advancement)

เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์เนื่องจากทำให้เกิดความสะดวกสบายง่ายต่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ทำให้เราไม่สามารถหลีกเลี่ยงการใช้เทคโนโลยีได้ ทั้งในพื้นที่ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวต่างนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรอันเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการสัมผัสภาษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

จุดเก็บข้อมูลประเทศไทย

ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในประเทศไทยนั้นมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในช่วง 7 ปีที่ผ่านมาเมื่อไทยมีการพัฒนาเครือข่ายการสื่อสารเป็นระบบดิจิทัล และ 4G ทำให้คนไทยเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น จึงส่งผลต่อการใช้ภาษาของ

ชาวผู้ไทกะป่องในประเทศไทย เมื่อมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ เป็นประจำย่อมส่งผลต่อการใช้ภาษาผู้ไทกะป่องและทำให้ภาษาผู้ไทกะป่องเกิดการเปลี่ยนแปลงได้

ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีโดยเฉพาะการพัฒนาสื่อมวลชนของไทยทำให้ประชาชนเปิดรับสื่อมากขึ้นนั้น จะเห็นได้จากที่รัฐมีแผนแม่บทด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสาร ถือเป็นหัวใจสำคัญประการหนึ่งซึ่งแผนสำคัญของรัฐในการพัฒนาประเทศทุกแผนที่รัฐวางนโยบายมีจุดร่วมคือต้องการเห็นประเทศไทยพัฒนาและใช้ ICT เป็นกลจักรฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศระยะยาว

นโยบายที่มุ่งเน้นพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของไทยนั้นปรากฏชัดเจนในแผนนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศระยะ พ.ศ. 2544-2553 ของประเทศไทย หรือ IT 2010 ซึ่งคณะรัฐมนตรี ได้เห็นชอบเมื่อวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2545 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2556) ซึ่งรัฐได้กำหนดเป้าหมายสำคัญ 3 ประการในการพัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสาร คือ 1. เพิ่มขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือพัฒนาประเทศ เพื่อยกระดับประเทศไทยให้อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีศักยภาพเป็นผู้นำ (potential leaders) 2. เพิ่มจำนวนแรงงานความรู้ของประเทศไทยให้เป็นร้อยละ 30 ของแรงงานในประเทศทั้งหมด 3. พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเพิ่มสัดส่วนของมูลค่าอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรู้ เป็นพื้นฐานให้มีมูลค่าถึงร้อยละ 50 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP)

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว กรอบนโยบาย IT 2010 ได้กำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาประเทศสู่สังคม แห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ไว้ 5 ด้าน ได้แก่ e-Industry, e-Commerce, e-Government, e-Education และ e-Society โดยสามารถสรุปความเชื่อมโยงระหว่างกลยุทธ์ทั้ง 5 ด้านของนโยบาย IT 2010 และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทุกกลยุทธ์ ได้แก่ นวัตกรรม ความรู้ การวิจัยและพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การพัฒนาคน และ โครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคม ซึ่งการพัฒนาตามกลยุทธ์ทั้ง 5 ด้าน จะเชื่อมโยงการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยกลยุทธ์ e-Industry และ e-Commerce จะเน้นไปที่การ พัฒนาภาคเศรษฐกิจ ในขณะที่กลยุทธ์ e-Education และ e-Society เน้นที่การพัฒนาภาคสังคม ส่วน e-Government ก็คือระบบบริหารจัดการของภาครัฐ ซึ่งจะต้องมีการปรับปรุงให้สามารถใช้ ICT เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารและบริการประชาชน

จะเห็นได้ว่าประชาชนในประเทศไทยนั้นมีการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตกับการใช้เทคโนโลยีมาแต่ปี พ.ศ.2544 เป็นต้นมา เทคโนโลยีได้เข้ามาในวิถีชีวิตของประชาชนไทยตามนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนามนุษย์แทบทุกด้าน นอกจากนี้แนวคิดหรือสิ่งใหม่มาใช้ทดแทน นอกจากนี้เทคโนโลยียังมีบทบาทช่วยให้การติดต่อสื่อสารไปด้วยความรวดเร็ว นอกจากนี้รัฐยังได้

การกำหนดแผนที่นำทางเพื่อเพื่อบ่มงู Smart Thailand ในปี 2563 ตามกรอบการขับเคลื่อน แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ ๓) ของประเทศไทย พ.ศ. 2557-2561 (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2557) โดยได้พิจารณา จากปัจจัยแวดล้อมหลักที่สำคัญ ได้แก่ 1. การพัฒนาด้าน ICT ไปสู่ชุมชนและท้องถิ่น ตามกรอบปัจจัยในเรื่อง กระจายอำนาจสู่ชุมชนและท้องถิ่น รวมทั้งการให้ชุมชนและท้องถิ่นเป็นศูนย์กลางและมีส่วนร่วมในการพัฒนา ด้าน ICT ซึ่งเป็นกระแสหลักปัจจุบันในการพัฒนาในทุกด้าน ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล และข้อ 2. การยกระดับการพัฒนาด้าน ICT ไปสู่การรวมตัวในภูมิภาค ASEAN, APEC และภูมิภาคทั่วโลก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีโดยเฉพาะทางด้าน ICT เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาซึ่งเป้าหมายและ ยุทธศาสตร์ของประเทศไทยจึงเป็นเรื่องสำคัญ

จะเห็นได้ว่าความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของไทยนั้นยังคงดำเนินการมาจนถึงปัจจุบันซึ่งการพัฒนาเทคโนโลยีนั้นทำให้ประชากรทุกกลุ่มทุกระดับอายุเข้าถึงเทคโนโลยีหรือสื่อต่างๆ เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการมุ่งสู่ Smart Thailand ในปี 2563 ตามแผนแม่แบบของรัฐนั้นซึ่งมีการพัฒนารูปแบบการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการซึ่งส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์จาก Free Wifi และพัฒนาระบบการสื่อสารระบบ 3G และ 4G เพื่อใช้ในภาคส่วนการศึกษา การสาธารณสุข และส่วนการพัฒนาสังคมอื่นๆ นอกจากนี้สำหรับผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ และ ผู้สูงอายุ เช่น ทางเว็บไซต์และทางอุปกรณ์พกพา เป็นต้น ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในประเทศไทยทำให้ประชาชนทุกระดับอายุเข้าถึงเทคโนโลยีและสื่อเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นโอกาสในการสัมผัสภาษาที่มีสาเหตุมาจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นสิ่งที่ชาวผู้ไทกะป๋องในประเทศไทยไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้

จุดเก็บข้อมูลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ส่วนความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้นมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเช่นเดียวกับประเทศไทย โดยเฉพาะการนำข้อมูลข่าวสารเผยแพร่ผ่านระบบดิจิทัลของลาวในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาจากการพัฒนาเครือข่ายการสื่อสารระบบ 4G ของลาว (รัตนา จันท์เทาว์, 2554) ส่งผลให้คนลาวรวมไปถึงชาวผู้ไทในแขวงสะหวันนะเขตเปิดรับสื่อมากขึ้นจึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อการใช้ภาษาของชาวผู้ไทกะป๋องเช่นเดียวกัน

ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของลาวปรากฏชัดเจนใน ค.ศ. 1994 ของรัฐภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ (Committee of

Information, Press, Radio and Television) ได้เปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามาร่วมพัฒนาสื่อมวลชนประเภทต่างๆ ของลาวควบคู่ไปกับการพัฒนาสำนักพิมพ์ของรัฐ ดังที่รัตนา จันทรเทวาร์(2560) ได้กล่าวว่า การหนังสือพิมพ์ของลาวเปิดกว้างมากขึ้นในปี พ.ศ.2540 ซึ่งเดิมมีแต่หนังสือพิมพ์ที่อยู่ในหน่วยงานกำกับของรัฐเท่าหรือรัฐเป็นผู้ดำเนินการเท่านั้น ตั้งแต่ปี พ.ศ.2540 เป็นต้นมามีหนังสือพิมพ์ของภาคเอกชนเผยแพร่เพิ่มมากขึ้น และเนื้อหาข่าวมีความหลากหลาย อาทิ ข่าวเกี่ยวกับเศรษฐกิจ กีฬา นอกจากนี้สื่อมวลชนของลาวเกิดการขยายตัวทั้งประเภทโทรทัศน์และวิทยุ โดยมีช่องสถานีโทรทัศน์เอกชนลาวสตาร์ เปิดดำเนินการในปี ค.ศ.2007 ส่วนสื่อวิทยุขึ้นเกิดช่องสถานีชุมชนเพิ่มขึ้นในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ

จะเห็นได้ว่าความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีโดยเฉพาะการพัฒนาด้านสื่อของลาวจากการพัฒนาสื่อสารมวลชนนี้ ทำให้ประชาชนเปิดรับสื่อเพิ่มมากขึ้น ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เข้าถึงประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ภาษาลาวซึ่งเป็นภาษาที่รัฐกำหนดให้เป็นภาษากลางของประเทศมีการแพร่ไปอย่างกว้างขวางทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนผ่านสื่อมวลชน การใช้ภาษาในสื่อต่างๆ เหล่านี้ย่อมส่งผลต่อการใช้ภาษาลาวของคนลาว การรับสารด้วยภาษาลาวจากรายการโทรทัศน์ซึ่งมีทั้งเผยแพร่เป็นภาษาลาว ภาษาฝรั่งเศส ภาษาอังกฤษ และภาษาแม่ในรายการโทรทัศน์ ต่อมา มีการเพิ่มภาษาผู้ไทในช่องผู้ไทนิวส์ การรับสารด้วยวิทยุและสื่อต่างๆ จากผู้ดำเนินรายการหรือผู้พูดที่ใช้ภาษาลาวหรือภาษาอื่นๆ ย่อมทำให้ประชาชนลาวซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศรวมทั้งชาวผู้ไทกะป๋องเกิดการเรียนรู้ภาษาลาวแบบแนวเทียบ (analogy) ซึ่งทำให้เกิดการสัมผัสภาษาได้

นอกจากนี้ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ทำให้เกิดยุคข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดนในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนอกจากสื่อมวลชนแล้ว ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีด้านการสืบค้นข้อมูลและการแปลจากพัฒนานวัตกรรมด้านการแปลให้สามารถใช้ระบบซอฟต์แวร์บนโทรศัพท์มือถือหรือเครื่องมือสื่อสารอื่นๆ ที่สามารถแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาลาว เช่น การแปลภาษาด้วยโปรแกรมการแปลของ เว็บไซต์ www.google.com ที่พัฒนาการแปลภาษาลาวขึ้นในปี ค.ศ.2015 ซึ่งการสืบค้นและแปลด้วยโปรแกรมนี้มีความใกล้เคียงกับภาษาลาวในปัจจุบันซึ่งไม่เสียค่าใช้จ่ายในการแปล แต่รูปประโยคของข้อความที่แปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาลาวจะแสดงรูปประโยคแบบกรรมวาจกหรือ passive voice ตามรูปประโยคในภาษาอังกฤษ คือ ประธานหรือผู้กระทำในประโยคแทนที่ด้วยกรรมของประโยค ทั้งนี้จากการสอบถามอาจารย์ลาม่อน สิริไชวงค์ (2559) อาจารย์ประจำโรงเรียนเทคนิคแขวงสะหวันนะเขต ผู้ช่วยเหลือผู้วิจัยในการเก็บข้อมูลภาษาผู้ไทที่แขวงสะหวันนะเขต จากการสอบถามตำราหรือ

เอกสารเกี่ยวกับเรียนการสอนผู้สอนจะให้นักเรียนค้นคว้าเอกสารซึ่งนักเรียนในแขวงสะหวันนะเขต ส่วนใหญ่เป็นชาวผู้ไทนั้น ผู้สอนให้นักเรียนสืบค้นตำราหรือเอกสารที่เป็นภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากที่ลาวตำราหรือเอกสารประกอบการสอนมีจำนวนไม่มากนักอีก เมื่อสืบค้นแล้วนักเรียนในลาวก็มีการแปลเอกสารจากภาษาไทยเป็นภาษาลาวทั้งการจ้างแปลและการแปลจาก www.google.com เช่นเดียวกับการสืบค้นและการแปลเอกสารจากภาษาอังกฤษ (ลำม่อน สิริไช วงศ์, 2559)

จะเห็นได้ว่าความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ชาวผู้ไทกะป๋องในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเกิดการสัมผัสภาษา การสัมผัสภาษาจากกรณีการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในกรณีที่มีการสัมผัสภาษาในงานวิจัยนี้ แสดงให้เห็นว่าการสัมผัสภาษาไม่ว่าจะเป็นการสัมผัสภาษาระหว่างภาษาถิ่นเดียวกัน อาทิ ภาษาลาว และภาษาลาวอีสานถิ่นต่างๆ หรือการสัมผัสกันระหว่างภาษาหนึ่งกับอีกภาษาหนึ่ง เช่น ภาษาผู้ไทกะป๋องกับภาษาลาว หรือกับภาษากลุ่มตระกูลไท การแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋องเกิดการแปรการใช้ศัพท์จากการใช้ของผู้บอกภาษาตั้งแต่ระดับเล็กน้อยไปจนถึงระดับมากในแต่ละช่วงอายุ ซึ่งทำให้ศัพท์ผู้ไทกะป๋องเกิดการสูญเสีย การสร้างศัพท์ใหม่ หรือการยืมศัพท์ ดังนั้นการสัมผัสภาษาของผู้บอกภาษาแต่ละอายุมากน้อยต่างกันนั้น เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการแปรการใช้ศัพท์อย่างไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้

ความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งซึ่งส่งผลต่อการการเปิดรับสื่อเพื่อรับข้อมูลข่าวสารนั้นเปรียบเสมือนการรับรู้สิ่งใหม่ๆ ซึ่งการใช้สื่อที่ผู้รับสารจะต้องมีการเลือกไม่ว่าจะเป็นสื่อประเภทใดก็ตามและต้องมีการแสวงหาเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้ (Klapper, 1960 อ้างถึงใน สุกัญญา อัมพันแสง, 2546)

กาญจนา แก้วเทพ(2547) ได้กล่าวว่า ปัจจัยด้านความต้องการข่าวสารของบุคคล ทำให้เกิดพฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกิดขึ้น ทั้งนี้แต่ละบุคคลมีความเป็นปัจเจกบุคคล จึงทำให้เกิดการเปิดรับข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างกัน ดังนั้นข่าวสารจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ในกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ ความต้องการข่าวสารจะเพิ่มมากขึ้นเมื่อบุคคลนั้นต้องการข้อมูลในการตัดสินใจหรือไม่แน่ใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นอกจากนั้นข่าวสารยังเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เปิดรับมีความทันสมัยสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ของโลกในปัจจุบันได้ ดังที่ชาร์ลส์ เค อัทคิน(Charles K. Atkin, 1973) ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลที่เปิดรับข่าวสารมากย่อมมีหูตากว้างไกล มีความรู้ความเข้าใจในสภาพแวดล้อมและเป็นคนที่มีความทันสมัยต่อเหตุการณ์กว่าบุคคลที่เปิดรับข่าวสารน้อย

ปัจจุบันสื่อต่างๆ ทวีความสำคัญในชีวิตประจำวันของมนุษย์แบบก้าวกระโดด กลุ่มชาติพันธุ์ชาวผู้ไทกะป๋องเป็นอีกกลุ่มชาติพันธุ์หนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน ทำให้ชาวผู้ไทกะป๋องต้องปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตและนำเทคโนโลยีมาใช้ โดยเฉพาะด้านสื่อที่ชาวผู้ไทกะป๋องต้องเปิดรับเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อให้สามารถรับรู้และเท่าทันเหตุการณ์สภาพสังคมในปัจจุบัน ทั้งนี้จากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีโดยเฉพาะด้านสื่อ นั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยเสริมด้านการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเพิ่มเติม ดังมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1.3.1 การเปิดรับสื่อ (Media Exposure)

การเปิดรับสื่อถือเป็นปัจจัยเสริมที่ทำให้เกิดการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

การศึกษาพฤติกรรมการเปิดเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ประเด็น คือ

1. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ผู้วิจัยกำหนดการศึกษาพฤติกรรม 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ประเภทของสื่อที่เปิดรับ
- 2) ความถี่ในการเปิดรับสื่อ
- 3) ระยะเวลาในการเปิดรับสื่อ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปิดรับสื่อ ผู้วิจัยกำหนดการศึกษาพฤติกรรม 3 ด้าน ดังนี้

- 1) แรงจูงใจในการเปิดรับสื่อ
- 2) ประโยชน์ในการเปิดรับสื่อ
- 3) บุคคลที่มีอิทธิพลในการเปิดรับสื่อ

ในการศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อผู้วิจัยใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์ชาวผู้ไทกะป๋องอำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ประเทศไทย จำนวน 30 คน และชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 30 คน รวมทั้งหมด 60 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเดียวกับที่ศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋อง

จากการศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีรายละเอียดดังนี้

1) การเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋องประเทศไทย

จากการการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋องในประเทศไทยนั้น เป็นการเปิดรับสื่อไทยเพียงอย่างเดียว ซึ่งมีรายละเอียดการเปิดรับสื่อ ดังนี้

1.1 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ประเทศไทย

ผลการศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร จากผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน ทั้งเพศชายและเพศหญิงทั้งสามระดับอายุ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ประเภทของสื่อที่เปิดรับ ผู้วิจัยศึกษาทั้งหมด 4 ประเภท ได้แก่ สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออินเทอร์เน็ต มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6. 2 แสดงจำนวนและร้อยละการเลือกรับข้อมูลข่าวสารผ่านประเภทของสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร

ประเภทของสื่อ	จำนวน	ร้อยละ
1. สื่อวิทยุ	12	40
2. สื่อโทรทัศน์	30	100
3. สื่อสิ่งพิมพ์	22	73.3
4. สื่ออินเทอร์เน็ต	24	80

จากตารางจะเห็นได้ว่า ชาวผู้ไทกะป๋อง อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร เปิดรับสื่อโทรทัศน์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ สื่ออินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 80 สื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 73.3 และสื่อวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 40

เมื่อพิจารณาการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ประเทศไทยแต่ละระดับอายุ พบว่าแต่ละระดับอายุมีการเปิดรับสื่อแต่ละประเภทแตกต่างกัน ดังนี้

ตารางที่ 6.3 แสดงการเปิดรับสื่อแต่ละประเภทของชาวผู้ไทกะป๋องตามระดับอายุ

ประเภทของสื่อ ระดับอายุ	ระดับอายุที่ 1		ระดับอายุที่ 2		ระดับอายุที่ 3	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สื่อวิทยุ	4	13.3	5	16.6	3	10

2.สื่อโทรทัศน์	10	33.3	10	33.3	10	33.3
3.สื่อสิ่งพิมพ์	5	16.6	7	23.3	10	33.3
4.สื่ออินเทอร์เน็ต	6	20	8	26.6	10	33.3

จากตารางจะเห็นได้ว่า การเปิดรับสื่อของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุ จะเห็นได้ว่า ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 เปิดรับสื่อโทรทัศน์มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมาคือสื่ออินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 20 สื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 16.6 และสื่อวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 13.3 ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 เปิดรับสื่อโทรทัศน์มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมาคือสื่ออินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 26.6 สื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 23.3 และสื่อวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 16.6 ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 เปิดรับสื่อโทรทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อสิ่งพิมพ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.3 และสื่อวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 10

ชาวผู้ไทกะป๋องแต่ละระดับอายุมีการเปิดรับสื่อแต่ละประเภทแตกต่างกัน โดยผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 มีการเปิดรับสื่อน้อยกว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 มีการเปิดรับสื่อแต่ละประเภทมากที่สุดยกเว้นสื่อวิทยุ อาจเนื่องมาจากผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มวัยรุ่นนั้น ปัจจุบันช่องทางในการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออินเทอร์เน็ตมีความรวดเร็วและสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสามารถรับชมได้ทั้งภาพและเสียงทำให้สื่อวิทยุลดความสนใจลง

อย่างไรก็ตาม การเปิดรับสื่อแต่ละประเภทของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุของชาวผู้ไทกะป๋อง อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนครนี้รับสื่อไทยเพียงอย่างเดียว และการเปิดรับสื่อของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุที่ต่างก็ต่างกันนี้ยังมีความสัมพันธ์กับการแปรการใช้ศัพท์ อันเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในปริมาณที่ต่างกันอย่าง

2) ความถี่ในการเปิดรับสื่อ จากการศึกษาความถี่ในการเปิดรับสื่อแต่ละประเภทของชาวผู้ไทกะป๋องต่อการใช้ใน 1 สัปดาห์ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6.4 แสดงจำนวนและร้อยละความถี่ในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารของชาวผู้ไทกะป๋อง
อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร

ประเภทสื่อ	1-2 วัน		3-4 วัน		5-6 วัน		ทุกวัน		ไม่เปิดรับ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	1. สื่อวิทยุ	3	10	2	6.6	5	16.6	6	20	2
2. สื่อโทรทัศน์	-	-	-	-	4	13.3	26	86.6	-	-
3. สื่อสิ่งพิมพ์	3	10	8	26.6	5	16.6	13	43.3	-	-
4. สื่ออินเทอร์เน็ต	-	-	7	23.3	7	23.3	16	53.3	-	-

จากตารางจะเห็นได้ว่า ชาวผู้ไทกะป๋องทั้งสามระดับอายุ อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนครมีความถี่ในการเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ ใน 1 สัปดาห์มีการเปิดรับสื่อทุกประเภททุกวัน โดยมีความถี่ในการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ทุกวันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.6 รองลงมาคือสื่ออินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 53.3 สื่อสิ่งพิมพ์คิดเป็นร้อยละ 43.3 และสื่อวิทยุคิดเป็นร้อยละ 20 ตามลำดับ

3) ระยะเวลาในการเปิดรับสื่อ จากการศึกษาระยะเวลาในการเปิดรับสื่อใน 1 วันของชาวผู้ไทกะป๋อง มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 6.5 แสดงจำนวนและร้อยละระยะเวลาในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร

ประเภทของสื่อ	ต่ำกว่า 15 นาที		15-30 นาที		30-60 นาที		1-2 ชั่วโมง		มากกว่า 2 ชม.		ไม่เปิดรับ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สื่อวิทยุ	-	-	4	13.3	6	20	7	23.3	13	43.3	2	6.6
2. สื่อโทรทัศน์	-	-	-	-	3	10	5	16.6	22	73.3	-	-
3. สื่อสิ่งพิมพ์	3	10	8	26.6	7	23.3	8	26.6	4	13.3	-	-
4. สื่ออินเทอร์เน็ต	-	-	6	20	10	33.3	8	26.6	6	20		

จากตารางจะเห็นได้ว่า ชาวผู้ไทกะป๋องทั้งสามระดับอายุ อำเภอวาริชภูมิ จังหวัด สกลนคร มีการเปิดรับสื่อทุกประเภทนานสูงสุดมากกว่า 2 ชั่วโมง โดยมีผู้เปิดรับสื่อโทรทัศน์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.3 รองลงมาคือสื่อวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 43.3 สื่ออินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 20 และสื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 13.3

1.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋องประเทศไทย

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร มีรายละเอียดดังนี้

1) **แรงจูงใจในการเปิดรับสื่อ** จากการศึกษาแรงจูงใจในการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 6. 6 แสดงจำนวนและร้อยละแรงจูงใจในการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร

แรงจูงใจในการเปิดรับสื่อ	จำนวน	ร้อยละ
1. เป็นกิจวัตรประจำ	27	90
2. ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ ทันต่อเหตุการณ์	30	100
3. ทำให้เกิดความบันเทิง	30	100
4. ทำให้เป็นคนทันสมัย/ไม่ล้าหลัง/ไม่ตกยุค	30	100
5. ช่องทางการเข้าถึงสื่อและข่าวสารง่ายสะดวกสบาย	25	83.3

จากตารางจะเห็นได้ว่า แรงจูงใจในการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวง สะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่าแรงจูงใจด้านการทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ ทันต่อเหตุการณ์ และทำให้เกิดความบันเทิง ที่มีผลต่อการเปิดรับสื่อมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ ทำให้เป็นคนทันสมัย/ไม่ล้าหลัง/ไม่ตกยุค คิดเป็นร้อยละ 73.3 เป็นกิจวัตรประจำ คิดเป็นร้อยละ 43.3 และช่องทางการเข้าถึงสื่อและข่าวสารง่ายสะดวกสบาย คิดเป็นร้อยละ 33.3

เมื่อพิจารณาแรงจูงใจในการเปิดรับสื่อแต่ละของชาวผู้ไทกะป๋องแต่ละระดับอายุ พบว่าแต่ละระดับอายุมีแรงจูงใจในการเปิดรับสื่อแต่ละประเภท ดังนี้

ตารางที่ 6.7 แรงจูงใจในการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋องตามระดับอายุ

ระดับอายุ	ระดับอายุที่ 1		ระดับอายุที่ 2		ระดับอายุที่ 3	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เป็นกิจวัตรประจำ	7	23.3	10	33.3	10	33.3
2. ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ ทันต่อเหตุการณ์	10	33.3	10	33.3	10	33.3
3. ทำให้เกิดความบันเทิง	10	33.3	10	33.3	10	33.3
4. ทำให้เป็นคนทันสมัย/ไม่ล้าหลัง/ไม่ตกยุค	10	33.3	10	33.3	10	33.3
5. ช่องทางการเข้าถึงสื่อและข่าวสารง่ายสะดวกสบาย	6	20	9	30	10	33.3

จากตารางจะเห็นได้ว่า ชาวผู้ไทกะป๋องทั้งสามระดับอายุมีแรงจูงใจในการเปิดรับสื่อแต่ลักษณะไม่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นการทำให้ได้รับข่าวสารใหม่ๆ ทันต่อเหตุการณ์ ทำให้เกิดความบันเทิง ทำให้เป็นคนทันสมัย ส่วนแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเปิดรับสื่อที่เป็นกิจวัตรประจำวัน มีเพียงผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 แตกต่างจากผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 คิดเป็นร้อยละ 23.3 และแรงจูงใจการเปิดรับสื่อจากช่องทางการเข้าถึงสื่อและข่าวสารง่ายสะดวกสบาย พบว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 เข้าถึงสื่อได้ยากกว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 โดยผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 20 ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 30

2) **ประโยชน์ในการเปิดรับสื่อ** จากการศึกษาประโยชน์จากการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 6.8 แสดงจำนวนและร้อยละประโยชน์จากการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง

อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร

ประโยชน์จากการใช้สื่อ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อรับรู้เหตุการณ์	30	100
2. เพื่อใช้ในการสนทนา	25	83.3
3. เพื่อความบันเทิง	30	100
4. เพื่อศึกษาหาความรู้	24	80
5. เพื่อช่วยในการตัดสินใจ	22	73.3

จากตารางจะเห็นได้ว่า ชาวผู้ไทกะป๋องเปิดรับสื่อเพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเองเพื่อรับรู้เหตุการณ์ และเพื่อความบันเทิงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาเพื่อใช้ในการสนทนา คิดเป็นร้อยละ 83.3 เพื่อศึกษาหาความรู้ คิดเป็นร้อยละ 80 และเพื่อช่วยในการตัดสินใจ คิดเป็นร้อยละ 73.3

เมื่อพิจารณาประโยชน์จากการเปิดรับสื่อแต่ละของชาวผู้ไทกะป๋องแต่ละระดับอายุ พบว่า ชาวผู้ไทกะป๋องแต่ละระดับอายุได้ประโยชน์จากการเปิดรับสื่อ ดังนี้

ตารางที่ 6.9 แสดงประโยชน์จากการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋องตามระดับอายุ

ประโยชน์ ระดับอายุ	ระดับอายุที่ 1		ระดับอายุที่ 2		ระดับอายุที่ 3	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อรับรู้เหตุการณ์	10	33.3	10	33.3	10	33.3
2. เพื่อใช้ในการสนทนา	7	23.3	10	33.3	8	26.6
3. เพื่อความบันเทิง	10	33.3	10	33.3	10	33.3
4. เพื่อศึกษาหาความรู้	6	20	8	26.6	10	33.3
5. เพื่อช่วยในการตัดสินใจ	4	13.3	8	26.6	10	33.3

จากตารางจะเห็นได้ว่า ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ได้ประโยชน์จากการเปิดรับสื่อเพื่อรับรู้เหตุการณ์และเพื่อความบันเทิงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.3 ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ได้ประโยชน์จากการเปิดรับสื่อเพื่อรับรู้เหตุการณ์ เพื่อใช้ในการสนทนา และเพื่อความบันเทิงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.3 ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ได้ประโยชน์จากการเปิดรับสื่อเพื่อรับรู้เหตุการณ์ เพื่อใช้ในการสนทนา เพื่อความบันเทิง เพื่อศึกษาหาความรู้ และเพื่อช่วยในการตัดสินใจ คิดเป็นร้อยละ 33.3

เมื่อพิจารณาประโยชน์จากการเปิดรับสื่อของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุ จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ได้ประโยชน์จากการเปิดรับสื่อมากกว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ

2

3) บุคคลที่มีอิทธิพลในการเปิดรับสื่อ บุคคลผู้มีอิทธิพลต่อการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 6.10 แสดงจำนวนและร้อยละของบุคคลผู้มีอิทธิพลต่อการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไท

กะป๋อง อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร

บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเปิดรับสื่อ ของชาวผู้ไทกะป๋อง สปป.ลาว	จำนวน	ร้อยละ
1.เพื่อน	30	100
2.ครู/อาจารย์	25	83.3
3.บิดา/มารดา	24	80
4.บุคคลที่มีชื่อเสียง	30	100

จากตาราง จะเห็นได้ว่าบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋องทั้งสามระดับอายุ อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร พบว่าเพื่อนและบุคคลที่มีชื่อเสียงมีอิทธิพลต่อการเปิดรับสื่อมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือครู อาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 83.3 และ บิดามารดา คิดเป็นร้อยละ 80

2) การเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋องสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

การเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋องในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่ามีการเปิดรับสื่อทั้งสื่อไทย และสื่อลาว ซึ่งเป็นการรับสื่อทั้งสองประเทศ มีรายละเอียดการเปิดรับสื่อ ดังนี้

2.1 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวง สะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

จากการศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในปัจจุบันว่ามีการเปิดรับสื่อ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ประเภทของสื่อที่เปิดรับ การเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ ของชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 6.11 แสดงจำนวนและร้อยละการเลือกรับข้อมูลข่าวสารผ่านประเภทของสื่อของ
ชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะพานห้วยนาเขต

ประเภทของสื่อ	จำนวน	ร้อยละ
1. สื่อวิทยุ	27	90
2. สื่อโทรทัศน์	30	100
3. สื่อสิ่งพิมพ์	8	26.6
4. สื่ออินเทอร์เน็ต	13	43.3

จากตาราง จะเห็นได้ว่าชาวผู้ไทกะป๋องเปิดรับสื่อโทรทัศน์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ สื่อวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 90 สื่ออินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 43.3 และสื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 26.6

เมื่อพิจารณาการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะพานห้วยนาเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวแต่ละระดับอายุ จะพบว่าแต่ละระดับอายุมีการเปิดรับสื่อแต่ละประเภทแตกต่างกัน ดังนี้

ตารางที่ 6.12 แสดงการเปิดรับสื่อแต่ละประเภทของชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน
แขวงสะพานห้วยนาเขตตามระดับอายุ

ประเภทของสื่อ ระดับอายุ	ระดับอายุที่ 1		ระดับอายุที่ 2		ระดับอายุที่ 3	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สื่อวิทยุ	7	23.3	6	20	4	13.3
2. สื่อโทรทัศน์	10	33.3	10	33.3	10	33.3
3. สื่อสิ่งพิมพ์	-	-	2	6.6	6	20
4. สื่ออินเทอร์เน็ต	-	-	5	16.6	8	26.6

จากตารางจะเห็นได้ว่า ชาวผู้ไทกะป๋องทั้งสามระดับอายุ เมืองเซโปน แขวงสะพานห้วยนาเขตมีการเปิดรับสื่อโทรทัศน์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.3 ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 เปิดรับสื่อวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 23.3 ส่วนผู้บอกภาษาเปิดรับสื่อวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 20 สื่ออินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 16.6 และสื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 6.6 และผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 เปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 26.6 สื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 20 และสื่อวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 13.3

2) **ความถี่ในการเปิดรับสื่อ** ความถี่ในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารของชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะพานห้วยน้ำเซต มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6.13 แสดงจำนวนและร้อยละความถี่ในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารของชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะพานห้วยน้ำเซต

ประเภทสื่อ	1-2 วัน ต่อ สัปดาห์		3-4 วัน ต่อ สัปดาห์		5-6 วัน ต่อ สัปดาห์		ทุกวัน		ไม่เปิดรับ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สื่อวิทยุ	2	6.6	4	13.3	4	13.3	17	56.6	3	10
2. สื่อโทรทัศน์	-	-	2	6.6	3	10	25	83.3	-	-
3. สื่อสิ่งพิมพ์	2	6.6	2	6.6	4	13.3	-	-	22	73.3
4. สื่ออินเทอร์เน็ต	-	-	-	-	5	16.6	8	26.6	17	56.6

จากตาราง จะเห็นได้ว่าชาวผู้ไทกะป๋องเมืองเซโปน แขวงสะพานห้วยน้ำเซตเปิดรับสื่อวิทยุมีความถี่ในการใช้ทุกวันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.6 สื่อโทรทัศน์มีความถี่ในการใช้ทุกวันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.3 สื่อสิ่งพิมพ์มีความถี่ในการใช้ 5 - 6 วันต่อสัปดาห์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.3 และมีชาวผู้ไทกะป๋องไม่ใช้สื่อประเภทนี้มากถึงร้อยละ 73.3 ส่วนสื่ออินเทอร์เน็ตมีความถี่ในการใช้ทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 26.6 ใช้ 5 - 6 วันต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 16.6 และมีชาวผู้ไทไม่ใช้สื่อประเภทนี้ คิดเป็นร้อยละ 56.6

เมื่อพิจารณาภาพรวมความถี่ประเภทของสื่อที่ชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะพานห้วยน้ำเซตเปิดรับมากที่สุดและมีผู้ใช้ทุกวันคือ สื่อโทรทัศน์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.3 รองลงมาคือ สื่อวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 56.6 และสื่ออินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 26.6

3) **ระยะเวลาในการเปิดรับสื่อ** ระยะเวลาในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะพานห้วยน้ำเซต มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6.14 แสดงจำนวนและร้อยละระยะเวลาในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะพานห้วยน้ำเซต

ประเภทของสื่อ ระยะเวลา	ต่ำกว่า 15 นาที		15-30 นาที		30-60 นาที		1-2 ชั่วโมง		มากกว่า 2 ชม.		ไม่เปิดรับ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สื่อวิทยุ	7	23.3	7	23.3	6	20	4	13.3	3	10	3	10
2. สื่อโทรทัศน์	4	13.3	5	16.6	10	33.3	8	26.6	3	10	-	-
3. สื่อสิ่งพิมพ์	3	10	3	10	2	6.6	-	-	-	-	22	73.3
4. สื่ออินเทอร์เน็ต	6	20	4	13.3	3	10	-	-	-	-	17	56.6

จากตาราง จะเห็นได้ว่าความถี่ของระยะเวลาในการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สื่อวิทยุมีผู้ใช้สื่อต่ำกว่าเวลา 15 นาที และใช้เวลาระหว่าง 15 -30 นาที มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.3 รองลงมาคือเวลาระหว่าง 30 -60 นาที คิดเป็นร้อยละ 20 ใช้เวลาเวลา 1-2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 13.3 ใช้เวลามากกว่า 2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 10 และมีผู้ไม่เปิดรับ คิดเป็นร้อยละ 10 สื่อโทรทัศน์มีใช้เวลามากที่สุดคือ เวลา 30 - 60 นาที คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมาใช้ 1-2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 26.6 และใช้เวลา 15-30 นาที คิดเป็นร้อยละ 16.6 ใช้เวลาต่ำกว่า 15 นาที คิดเป็นร้อยละ 13.3 สื่อสิ่งพิมพ์มีผู้ใช้สื่อเวลา 15-30 นาที และใช้เวลาต่ำกว่า 15 นาทีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10 รองลงมาใช้เวลา 30-60 นาที คิดเป็นร้อยละ 6.6 มีผู้ไม่เปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 73.3 ส่วนสื่ออินเทอร์เน็ตมีผู้ใช้เวลาต่ำกว่า 15 นาทีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20 รองลงมาใช้เวลา 15-30 นาที คิดเป็นร้อยละ 13.3 ใช้เวลา 3-60 นาที คิดเป็นร้อยละ 10 มีผู้ไม่เปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 56.6

เมื่อพิจารณาโดยรวม จะเห็นว่าชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต เปิดรับสื่อมวลชนทุกประเภทและใช้เวลาในการเปิดรับสื่อนานมากกว่า 2 ชั่วโมงคือ สื่อวิทยุและสื่อโทรทัศน์ ทั้งสื่อวิทยุและสื่อโทรทัศน์มีชาวผู้ไทกะป๋องใช้เวลานานมากกว่า 2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 10 ของระยะเวลาการใช้ ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออินเทอร์เน็ตชาวผู้ไทกะป๋องใช้เวลานานสุด 30-60 นาที โดยสื่อสิ่งพิมพ์มีผู้ใช้เวลานาน 30-60 นาที คิดเป็นร้อยละ ส่วนสื่ออินเทอร์เน็ตมีผู้ใช้เวลานาน คิดเป็นร้อยละ 10

2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีรายละเอียดดังนี้

1) **แรงจูงใจในการเปิดรับสื่อ** แรงจูงใจในการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.15 แสดงจำนวนและร้อยละแรงจูงใจในการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต

แรงจูงใจในการเปิดรับสื่อ	จำนวน	ร้อยละ
1. เป็นกิจวัตรประจำ	13	43.3
2. ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ ทันต่อเหตุการณ์	30	100
3. ทำให้เกิดความบันเทิง	30	100
4. ทำให้เป็นคนทันสมัย/ไม่ล้าหลัง/ไม่ตกยุค	22	73.3
5. ช่องทางการเข้าถึงสื่อและข่าวสารง่ายสะดวกสบาย	10	33.3

จากตาราง จะเห็นได้ว่าแรงจูงใจในการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่าแรงจูงใจด้านการทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ ทันต่อเหตุการณ์ และทำให้เกิดความบันเทิง ที่มีผลต่อการเปิดรับสื่อมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ ทำให้เป็นคนทันสมัย/ไม่ล้าหลัง/ไม่ตกยุค คิดเป็นร้อยละ 73.3 เป็นกิจวัตรประจำ คิดเป็นร้อยละ 43.3 และช่องทางการเข้าถึงสื่อและข่าวสารง่ายสะดวกสบาย คิดเป็นร้อยละ 33.3

เมื่อพิจารณาแรงจูงใจในการเปิดรับสื่อแต่ละของชาวผู้ไทกะป๋องแต่ละระดับอายุ พบว่าแต่ละระดับอายุมีแรงจูงใจในการเปิดรับสื่อแต่ละประเภท ดังนี้

ตารางที่ 6.16 แรงจูงใจในการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต
ตามระดับอายุ

ระดับอายุ	ระดับอายุที่ 1		ระดับอายุที่ 2		ระดับอายุที่ 3	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เป็นกิจวัตรประจำ	3	10	4	13.3	6	20
2. ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ ทันท่วงที	10	33.3	10	33.3	10	33.3
3. ทำให้เกิดความบันเทิง	10	33.3	10	33.3	10	33.3
4. ทำให้เป็นคนทันสมัย/ไม่ล้าหลัง/ไม่ตกยุค	5	16.6	7	23.3	10	33.3
5. ช่องทางการเข้าถึงสื่อและข่าวสารง่ายสะดวกสบาย	-	-	3	10	7	23.3

จากตารางจะเห็นได้ว่า ผู้บอกรายชื่อระดับอายุที่ 1 และ 2 มีแรงจูงใจในการเปิดรับสื่อเพื่อทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ ทันท่วงทีและเพื่อความบันเทิงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.3 ส่วนผู้บอกรายชื่อระดับอายุที่ 3 ได้ประโยชน์จากการเปิดรับสื่อเพื่อรับรู้เหตุการณ์ เพื่อความบันเทิง และทำให้เป็นคนทันสมัย/ไม่ล้าหลัง/ไม่ตกยุค และเพื่อช่วยในการตัดสินใจ คิดเป็นร้อยละ 33.3

2) ประโยชน์ในการเปิดรับสื่อ ประโยชน์จากการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 6.17 แสดงจำนวนและร้อยละประโยชน์จากการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋อง
เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต

ประโยชน์จากการใช้สื่อ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อรับรู้เหตุการณ์	21	70
2. เพื่อใช้ในการสนทนา	16	53.3
3. เพื่อความบันเทิง	28	93.3
4. เพื่อศึกษาหาความรู้	17	56.6
5. เพื่อช่วยในการตัดสินใจ	12	40

จากตารางจะเห็นได้ว่า ชาวผู้ไทกะป่องเปิดรับสื่อเพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเองในด้านเพื่อความบันเทิงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.3 รองลงมาเพื่อรับรู้เหตุการณ์ คิดเป็นร้อยละ 70 เพื่อศึกษาหาความรู้ คิดเป็นร้อยละ 56.6 เพื่อใช้ในการสนทนา คิดเป็นร้อยละ 53.3 และเพื่อช่วยในการตัดสินใจ คิดเป็นร้อยละ 40

เมื่อพิจารณาประโยชน์จากการเปิดรับสื่อแต่ละของชาวผู้ไทกะป่องแต่ละระดับอายุ พบว่า ชาวผู้ไทกะป่องแต่ละระดับอายุได้ประโยชน์จากการเปิดรับสื่อ ดังนี้

ตารางที่ 6.18 แสดงจำนวนและร้อยละประโยชน์จากการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป่อง เมืองเซโปน แขวงสะพานห้วยตาด ตามระดับอายุ

ประโยชน์ ระดับอายุ	ระดับอายุที่ 1		ระดับอายุที่ 2		ระดับอายุที่ 3	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อรับรู้เหตุการณ์	4	13.3	7	23.3	10	33.3
2. เพื่อใช้ในการสนทนา	1	3.33	5	16.6	10	33.3
3. เพื่อความบันเทิง	10	33.3	10	33.3	10	33.3
4. เพื่อศึกษาหาความรู้	-	-	7	23.3	10	33.3
5. เพื่อช่วยในการตัดสินใจ	-	-	4	13.3	9	30

จากตารางจะเห็นได้ว่า ผู้บอภาษาะดับอายุที่ 1 และ 2 ได้ประโยชน์จากการเปิดรับสื่อเพื่อรับรู้เหตุการณ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.3 ส่วนผู้บอภาษาะดับอายุที่ 3 ได้ประโยชน์จากการเปิดรับสื่อเพื่อรับรู้เหตุการณ์ เพื่อใช้ในการสนทนา เพื่อความบันเทิง และเพื่อศึกษาหาความรู้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.3

3) บุคคลที่มีอิทธิพลในการเปิดรับสื่อ บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป่อง เมืองเซโปน แขวงสะพานห้วยตาด มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 6.19 แสดงจำนวนและร้อยละของบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไท
กะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต

บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเปิดรับสื่อ ของชาวผู้ไทกะป๋อง สปป.ลาว	จำนวน	ร้อยละ
1.เพื่อน	26	86.6
2.ครู/อาจารย์	19	63.3
3.บิดา/มารดา	20	66.6
4.บุคคลที่มีชื่อเสียง	27	90

จากตารางจะเห็นได้ว่า บุคคลที่มีชื่อเสียงมีอิทธิพลต่อการเปิดรับสื่อของชาวผู้ไทกะป๋องมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90 รองลงมาคือเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 86.6 บิดามารดา คิดเป็นร้อยละ 80 บุคคลที่มีชื่อเสียง คิดเป็นร้อยละ 73.3 ครูอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 63.3

จะเห็นได้ว่าความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีมีส่วนสำคัญที่ทำให้ชาวผู้ไทกะป๋องมีความต้องการในการเปิดรับสื่อในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะความสะดวกสบายในการเปิดรับสื่อที่เข้าถึงชาวภาษาผู้ไทกะป๋องจากเทคโนโลยีการสื่อสารประเภทมือถือที่นอกจากใช้โทรศัพท์ติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลเช่นเดิม แต่ปัจจุบันมือถือยังทำหน้าที่ได้หลายอย่างและยังพกพาง่าย ความสะดวกสบายในการรับข้อมูลข่าวสารและสามารถรับข้อมูลข่าวสารได้ทันที (Real time) เช่นเดียวกับวิทยุโทรทัศน์ ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีโดยซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ชาวผู้ไทกะป๋องมีช่องทางในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารมากยิ่งขึ้นทุกระดับอายุ ดังนั้นความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีจึงเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ชาวผู้ไทกะป๋องเกิดการสัมผัสภาษาได้ ซึ่งส่งผลต่อการแปรกรการใช้ศัพท์ในภาษาผู้ไทกะป๋องได้อีกทางหนึ่ง

2. ทักษะคติต่อภาษา (Language attitude)

นอกจากระดับอายุแล้วทัศนคติต่อภาษาเป็นปัจจัยเสริมอีกประการหนึ่งที่ทำให้เกิดการแปรภาษา ทัศนคติต่อภาษาคือความรู้สึกของผู้พูดที่มีต่อภาษาใดภาษาหนึ่งและส่งผลต่อการใช้ภาษาของผู้พูดในด้านต่างๆ (โรเจอร์ Roger, 1978 อ้างถึงใน สุรพงษ์ ไสยนะเสถียร, 2553) ได้กล่าวไว้ว่า ทัศนคติเป็นตัวชี้วัดว่าบุคคลนั้นคิดและรู้สึกอย่างไรต่อคนรอบข้าง รวมไปถึงวัตถุหรือสิ่งแวดล้อมต่างๆ โดยทัศนคตินั้นมีรากฐานมาจากความเชื่อที่สามารถส่งผลต่อพฤติกรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

นอกจากนี้ โทมัสสัน (Thomason, 2001) ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะติดต่อภาษาของผู้พูดถือเป็นปัจจัยภายนอกอีกประการหนึ่งที่มีความสำคัญ แม้ว่าชุมชนภาษาที่มีภาวะสองภาษาจะมีความเข้มข้นในการสัมผัสภาษาสูงก็ตาม แต่หากผู้พูดมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาของตนเอง การเปลี่ยนแปลงของภาษาก็อาจไม่เกิดขึ้น

การศึกษาทัศนคติในในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ทัศนคติทางภาษาจากการตอบแบบสอบถามจำนวน 12 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะของภาษาที่ใช้ในการสื่อสารให้ผู้บอกภาษาเลือกตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นจากระดับ 5 -1 โดยทุกข้อคำถาม ระดับ 5 = เห็นด้วยมากที่สุด และระดับ 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษา 3 ระดับอายุ ระดับอายุละ 10 คน ประเทศไทยจำนวน 30 คน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจำนวน 30 คน รวมจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทัศนคติทั้งหมดจำนวน 60 คน โดยพิจารณาว่าผู้บอกภาษาชาวผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับคำถามบอกลักษณะภาษาต่างๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งคำถามบอกลักษณะของภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามทัศนคติจำนวน 12 ข้อ โดยกำหนดตัวเลือกแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ 5 = เห็นด้วยมากที่สุด 4 = เห็นด้วยมาก 3 = เห็นด้วยปานกลาง 2 = เห็นด้วยน้อย และ 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

ผลการศึกษาทัศนคติต่อภาษาของชาวผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นปัจจัยเสริมสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดการแปรการใช้ศัพท์ในภาษาผู้ไทกะป๋อง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

จุดเก็บข้อมูลประเทศไทย

จากการสอบถามทัศนคติของผู้บอกภาษาชาวผู้ไทกะป๋องประเทศไทยทั้งสามระดับอายุจำนวน 30 คน พบว่าผู้บอกภาษามีทัศนคติต่อภาษาผู้ไท ภาษาลาวอีสาน และภาษาไทย ดังมีรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.20 ค่าเฉลี่ยการตอบคำถามทัศนคติของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุต่อภาษาผู้ไท ภาษาลาวอีสาน และภาษาไทย ประเทศไทย

	ข้อ	คำถาม	ค่าเฉลี่ย		
			ภาษาผู้ไท	ภาษาลาวอีสาน	ภาษาไทย
ความหมายเชิงบวก	1	เป็นภาษาที่สุภาพ	4.55	4.38	4.72
	2	เป็นภาษาที่แสดงความเป็นกันเอง	4.86	4.78	4.51
	3	เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารได้ตรงประเด็น	4.77	4.54	4.33
	4	เป็นภาษาที่ทันสมัย	4.47	4.62	4.85
ความหมายเชิงลบ	5	เป็นภาษาที่มีสำเนียงไม่ไพเราะ	4.81	4.59	4.63
	6	เป็นภาษาที่มีความซับซ้อน	1.58	1.35	4.22
	7	เป็นภาษาที่ไม่สามารถแสดงอารมณ์ได้ชัดเจน	1.83	1.86	1.93
	8	เป็นภาษาที่ไม่มีแบบแผน	2.55	2.64	2.37
เชิงบวก	9	เป็นภาษาที่มีความสำคัญ	4.58	4.14	4.75
	10	มีประโยชน์ในชีวิตประจำวันของท่าน	4.48	4.41	4.38
เชิงลบ	11	ท่านรู้สึกอายเมื่อคนอื่นได้ยินท่านพูด	1.73	1.75	1.78
เชิงบวก	12	อยากสอนหรือถ่ายทอดให้ลูกหลาน	4.28	2.34	4.25

จากการตอบแบบสอบถามทัศนคติต่อภาษาของผู้บอกภาษาในประเทศไทยจำนวน 30 คน จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษามีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาผู้ไท ภาษาลาวอีสาน และภาษาไทย อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าชาวผู้ไทกะบ่องในประเทศไทยมีทัศนคติต่อภาษากลุ่มชาติพันธุ์ของตนเองและมีทัศนคติดีต่อภาษาลาวอีสานซึ่งเป็นภาษาในท้องถิ่น และมีทัศนคติดีต่อภาษาไทยอันเป็นภาษาที่ใช้เป็นภาษาประจำชาติด้วย

นอกจากนี้จากตารางที่ 6.20 จากการตอบคำถามทัศนคติในข้อที่ 12 อยากสอนหรือถ่ายทอดให้ลูกหลาน จะเห็นได้ว่าถึงแม้ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุเห็นว่าภาษาผู้ไทมีศักดิ์ศรีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4.28 แต่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุก็ยังเห็นว่าภาษาไทยก็มีศักดิ์ศรี

และมีศักดิ์ศรีมากกว่าภาษาลาวอีสานทำให้ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุอยากสอนหรือถ่ายทอดภาษาผู้ไทและภาษาไทยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาทัศนคติต่อภาษาของผู้บอกภาษาผู้ไทกะป่องในประเทศไทยแต่ละระดับอายุต่อภาษาผู้ไท ภาษาลาวอีสาน และภาษาไทย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6.21 ค่าเฉลี่ยการตอบคำถามทัศนคติของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุต่อภาษาผู้ไท

	ข้อ	คำถาม	ภาษาผู้ไท ค่าเฉลี่ย)		
			G1	G2	G3
ความหมายเชิงบวก	1	เป็นภาษาที่สุภาพ	4.15	3.77	3.51
	2	เป็นภาษาที่แสดงความเป็นกันเอง	4.86	4.84	4.57
	3	เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารได้ตรงประเด็น	4.55	4.39	4.12
	4	เป็นภาษาที่ทันสมัย	3.60	3.45	3.23
ความหมายเชิงลบ	5	เป็นภาษาที่มีสำเนียงไม่ไพเราะ	1.89	1.90	1.96
	6	เป็นภาษาที่มีความซับซ้อน	1.47	1.49	1.93
	7	เป็นภาษาที่ไม่สามารถแสดงอารมณ์ได้ชัดเจน	1.82	2.33	1.80
	8	เป็นภาษาที่ไม่มีแบบแผน	2.71	2.57	2.54
เชิงบวก	9	เป็นภาษาที่มีความสำคัญ	4.41	4.37	4.27
	10	มีประโยชน์ในชีวิตประจำวันของท่าน	4.53	4.60	4.50
เชิงลบ	11	ท่านรู้สึกอายเมื่อคนอื่นได้ยินท่านพูด	1.70	1.84	1.73
เชิงบวก	12	อยากสอนหรือถ่ายทอดให้ลูกหลาน	4.25	4.31	4.26

ทัศนคติต่อภาษาผู้ไทจากการตอบแบบสอบถามของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุในประเทศไทย จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุเห็นว่า ภาษาผู้ไทมีความเป็นกันเองและมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมากที่สุด และเป็นภาษาที่สุภาพ มีความเป็นกันเอง เป็นภาษาที่มีความสำคัญ ในระดับมาก และเป็นภาษาที่ใช้ตรงประเด็นมากที่สุดสำหรับผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 แต่มีความสำคัญในระดับมากสำหรับผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ตามลำดับ และผู้สอนอยากสอนหรือถ่ายทอดให้ลูกหลานอยู่ในระดับมาก

จากตารางที่ 6.21 จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาผู้ไท แม้จากผลการแปรการใช้ศัพท์จะเกิดการแปรการใช้ศัพท์ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และมีการใช้ศัพท์อื่นในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 มากที่สุดก็ตาม ทั้งนี้แม้ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 จะใช้ภาษาอื่นเพราะมีทัศนคติดีต่อภาษาอื่น แต่ไม่ได้หมายความว่าไม่ทราบศัพท์ผู้ไทที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ จากการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 เข้าใจศัพท์ที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ และยังมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาของตนเองด้วย

ตารางที่ 6.22 ค่าเฉลี่ยการตอบคำถามทัศนคติของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุต่อ

ภาษาลาวอีสาน

ข้อ	คำถาม	ภาษาลาวอีสาน ค่าเฉลี่ย)		
		G1	G2	G3
ความหมายเชิงบวก	1 เป็นภาษาที่สุภาพ	4.38	4.41	4.37
	2 เป็นภาษาที่แสดงความเป็นกันเอง	4.76	4.82	4.74
	3 เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารได้ตรงประเด็น	4.56	4.47	4.55
	4 เป็นภาษาที่ทันสมัย	4.60	4.65	4.61
ความหมายเชิงลบ	5 เป็นภาษาที่มีสำเนียงไม่ไพเราะ	1.75	1.81	1.73
	6 เป็นภาษาที่มีความซับซ้อน	1.29	1.34	2.37
	7 เป็นภาษาที่ไม่สามารถแสดงอารมณ์ได้ชัดเจน	1.86	2.33	1.80
	8 เป็นภาษาที่ไม่มีแบบแผน	2.64	2.57	2.54
เชิงบวก	9 เป็นภาษาที่มีความสำคัญ	4.12	4.15	4.23
	10 มีประโยชน์ในชีวิตประจำวันของท่าน	4.38	4.46	4.51
เชิงลบ	11 ท่านรู้สึกอายเมื่อคนอื่นได้ยินท่านพูด	1.68	1.71	1.73
เชิงบวก	12 อยากสอนหรือถ่ายทอดให้ลูกหลาน	2.35	2.31	2.28

ทัศนคติต่อภาษาลาวอีสานจากการตอบแบบสอบถามทัศนคติต่อภาษาของผู้บอกภาษา ทั้งสามระดับอายุในประเทศไทย จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุมีความเห็นว่ ภาษาลาวอีสานเป็นภาษาที่มีความเป็นกันเองอยู่ในระดับมากที่สุด และเห็นว่าเป็นภาษาที่สุภาพ เป็นภาษาที่สื่อสารได้ตรงประเด็น เป็นภาษาทันสมัย และมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันอยู่ใน ระดับมาก ใช้สื่อสารได้ตรงประเด็นมากที่สุดสำหรับผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1

ตารางที่ 6.23 ค่าเฉลี่ยการตอบคำถามทัศนคติของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุต่อภาษาไทย

	ข้อ	คำถาม	ภาษาไทย ค่าเฉลี่ย)		
			G1	G2	G3
ความหมายเชิงบวก	1	เป็นภาษาที่สุภาพ	4.74	4.74	4.76
	2	เป็นภาษาที่แสดงความเป็นกันเอง	4.50	4.48	4.54
	3	เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารได้ตรงประเด็น	4.36	4.35	4.38
	4	เป็นภาษาที่ทันสมัย	4.86	4.85	4.88
ความหมายเชิงลบ	5	เป็นภาษาที่มีสำเนียงไม่ไพเราะ	1.78	1.80	1.86
	6	เป็นภาษาที่มีความซับซ้อน	2.40	2.34	2.41
	7	เป็นภาษาที่ไม่สามารถแสดงอารมณ์ได้ชัดเจน	1.93	2.33	1.80
	8	เป็นภาษาที่ไม่มีแบบแผน	2.57	2.36	2.54
เชิงบวก	9	เป็นภาษาที่มีความสำคัญ	4.69	4.75	4.81
	10	มีประโยชน์ในชีวิตประจำวันของท่าน	4.31	4.37	4.41
เชิงลบ	11	ท่านรู้สึกอายเมื่อคนอื่นได้ยินท่านพูด	1.80	1.74	1.71
เชิงบวก	12	อยากสอนหรือถ่ายทอดให้ลูกหลาน	4.30	4.31	4.54

ทัศนคติต่อภาษาไทยของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุในประเทศไทยจากการตอบแบบสอบถามจะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ เห็นว่าภาษาไทยเป็นภาษาที่สุภาพ เป็นภาษาที่ทันสมัย และเป็นภาษาที่มีความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเห็นว่ ภาษาไทยเป็นภาษาที่แสดงความเป็นกันเอง เป็นภาษาที่สามารถสื่อสารได้ตรงประเด็น และเป็น ภาษาที่อยากสอนหรือถ่ายทอดให้แก่ลูกหลานอยู่ในระดับมาก

จากการสอบถามทัศนคติของผู้บอกภาษาในพื้นที่จุดเก็บข้อมูลประเทศไทยผู้บอกภาษา ทั้งสามระดับอายุ จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุมีทัศนคติดีต่อภาษาผู้ไทกะป๋อง ในขณะที่เดียวกันก็มีทัศนคติดีต่อภาษาไทยและภาษาลาวอีสานเช่นกัน ทำให้มีการใช้ศัพท์ภาษาไทย และศัพท์ลาวอีสานปะปนในภาษาไทยผู้ไทกะป๋อง ซึ่งผลการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับ อายุสอดคล้องกับทัศนคติทางภาษาของผู้บอกภาษา

จุดเก็บข้อมูลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ทัศนคติต่อภาษาของชาวผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6.24 ค่าเฉลี่ยการตอบคำถามทัศนคติของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุต่อภาษาผู้ไท และภาษาลาว

ข้อ	คำถาม	ค่าเฉลี่ย	
		ภาษาผู้ไท	ภาษาลาว
ความหมายเชิงบวก	1 เป็นภาษาที่สวยงาม	4.93	4.86
	2 เป็นภาษาที่แสดงความเป็นกันเอง	4.91	4.87
	3 เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารได้ตรงประเด็น	4.95	4.88
	4 เป็นภาษาที่ทันสมัย	4.74	4.70
ความหมายเชิงลบ	5 เป็นภาษาที่มีสำเนียงไม่ไพเราะ	1.63	1.59
	6 เป็นภาษาที่มีความซับซ้อน	1.58	1.76
	7 เป็นภาษาที่ไม่สามารถแสดงอารมณ์นี้ได้ชัดเจน	1.77	1.79
	8 เป็นภาษาที่ไม่มีแบบแผน	2.63	2.57
เชิงบวก	9 เป็นภาษาที่มีความสำคัญ	4.55	4.50
	10 มีประโยชน์ในชีวิตประจำวันของท่าน	4.78	4.52
เชิงลบ	11 ท่านรู้สึกอายเมื่อคนอื่นได้ยินท่านพูด	0	0
เชิงบวก	12 อยากสอนหรือถ่ายทอดให้ลูกหลาน	4.84	3.81

จากการสอบถามทัศนคติต่อภาษาผู้ไทและภาษาลาวของผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 30 คน จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุมีความคิดเห็นว่าภาษาไทยและภาษาลาวมีเป็นภาษาที่ความสุภาพ เป็นภาษาที่แสดงความเป็นกันเอง เป็นภาษาที่มีการสื่อสารได้ตรงประเด็น เป็นภาษาที่ทันสมัย เป็นภาษาที่มีความสำคัญ และเป็นภาษาที่มีประโยชน์ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ภาษาผู้ไทเป็นภาษาที่ผู้บอกภาษาต้องการสอนหรือถ่ายทอดให้ลูกหลานอยู่ในระดับมากที่สุด ในขณะที่ภาษาลาวเป็นภาษาที่ผู้บอกภาษาต้องการสอนหรือถ่ายทอดให้ลูกหลานอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ผู้บอกภาษาทุกคนไม่รู้สึกลายเมื่อคนอื่นได้ยืมภาษาที่ผู้บอกภาษาพูด

เมื่อพิจารณาการทัศนคติของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุต่อภาษาผู้ไทและภาษาลาว มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6.25 ค่าเฉลี่ยการตอบคำถามทัศนคติของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุต่อภาษาผู้ไท

	ข้อ	คำถาม	ภาษาผู้ไท (ค่าเฉลี่ย)		
			G1	G2	G3
ความหมายเชิงบวก	1	เป็นภาษาที่สุภาพ	4.84	4.87	4.85
	2	เป็นภาษาที่แสดงความเป็นกันเอง	4.92	4.91	4.88
	3	เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารได้ตรงประเด็น	4.84	4.81	4.77
	4	เป็นภาษาที่ทันสมัย	4.78	4.80	4.71
ความหมายเชิงลบ	5	เป็นภาษาที่มีสำเนียงไม่ไพเราะ	1.38	1.49	1.57
	6	เป็นภาษาที่มีความซับซ้อน	1.60	1.57	1.55
	7	เป็นภาษาที่ไม่สามารถแสดงอารมณ์ได้ชัดเจน	1.94	2.12	2.17
	8	เป็นภาษาที่ไม่มีแบบแผน	1.65	1.63	1.85
เชิงบวก	9	เป็นภาษาที่มีความสำคัญ	4.79	4.82	4.87
	10	มีประโยชน์ในชีวิตประจำวันของท่าน	4.81	4.84	4.88
เชิงลบ	11	ท่านรู้สึกอายเมื่อคนอื่นได้ยืมท่านพูด	0	0	0
เชิงบวก	12	อยากสอนหรือถ่ายทอดให้ลูกหลาน	4.87	4.90	4.85

ทัศนคติต่อภาษาผู้ไทของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุมีความคิดเห็นที่ภาษาผู้ไทเป็นภาษาที่สุภาพ เป็นภาษาที่แสดงความเป็นกันเอง เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารได้ตรงประเด็น เป็นภาษาที่ทันสมัย เป็นภาษาที่มีความสำคัญ มีประโยชน์ในชีวิตประจำวันของท่าน และอยากสอนหรือถ่ายทอดให้ลูกหลานในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุไม่รู้สึกลำบากเมื่อคนอื่นได้ยืมภาษาที่ผู้บอกภาษาพูด

ตารางที่ 6.26 ค่าเฉลี่ยการตอบคำถามทัศนคติของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุต่อภาษาลาว

	ข้อ	คำถาม	ภาษาลาว (ค่าเฉลี่ย)		
			G1	G2	G3
ความหมายเชิงบวก	1	เป็นภาษาที่สุภาพ	4.87	4.81	4.79
	2	เป็นภาษาที่แสดงความเป็นกันเอง	4.71	4.74	4.77
	3	เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารได้ตรงประเด็น	4.84	4.90	4.87
	4	เป็นภาษาที่ทันสมัย	4.66	4.68	4.71
ความหมายเชิงลบ	5	เป็นภาษาที่มีสำเนียงไม่ไพเราะ	1.59	1.66	1.64
	6	เป็นภาษาที่มีความซับซ้อน	1.76	1.32	1.21
	7	เป็นภาษาที่ไม่สามารถแสดงอารมณ์ได้ชัดเจน	1.79	2.33	1.80
	8	เป็นภาษาที่ไม่มีแบบแผน	2.57	2.36	2.54
เชิงบวก	9	เป็นภาษาที่มีความสำคัญ	4.50	4.75	4.81
	10	มีประโยชน์ในชีวิตประจำวันของท่าน	4.11	4.27	4.52
เชิงลบ	11	ท่านรู้สึกอายเมื่อคนอื่นได้ยืมท่านพูด	0	0	0
เชิงบวก	12	อยากสอนหรือถ่ายทอดให้ลูกหลาน	3.81	4.31	4.44

ทัศนคติต่อภาษาลาวของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุมีความคิดเห็นต่อภาษาลาวว่าเป็นภาษาที่สุภาพ เป็นภาษาที่แสดงความเป็นกันเอง เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารได้ตรงประเด็น

เป็นภาษาที่ทันสมัย และเป็นภาษาที่มีความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความสำคัญในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมากที่สุดสำหรับผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 และอยู่ในระดับมากที่สุดสำหรับผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ตามลำดับ นอกจากนี้ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุไม่รู้สึกลายเมื่อกันคนอื่นได้ยินภาษาที่ผู้บอกภาษาพูด

จากการศึกษาทัศนคติของผู้บอกทั้งสามระดับอายุที่มีต่อภาษาผู้ไทกะป่องและภาษาอื่นในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่านอกจากผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุมีทัศนคติดีต่อภาษาผู้ไทกะป่องแล้วยังมีทัศนคติดีต่อภาษาลาวและภาษาอื่นด้วย

นอกจากนี้ ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีการสอนภาษาต่างชาติ อาทิ ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเวียดนาม และภาษาจีน แสดงให้เห็นว่ารัฐบาลในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนอกจากจะมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาลาวและภาษาของชนเผ่าแล้ว ยังมีทัศนคติดีต่อภาษาอื่นด้วยจึงส่งผลให้มีการบรรจุภาษาต่างชาติในการจัดการเรียนการสอน เมื่อชาวผู้ไทกะป่องมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอื่นจึงทำให้มีการใช้ศัพท์อื่นในภาษาของตนด้วย

3. แวดวงการใช้ภาษา (Domains of Language choice)

แนวคิดเกี่ยวกับแวดวงภาษา (domain) เป็นที่รู้จักและใช้กันอย่างกว้างขวางในการศึกษาพฤติกรรมการใช้ภาษาของผู้พูด ซึ่งแนวคิดนี้พัฒนามาจากแนวคิดทวิภาษาณ์ (diglossia) ของ Ferguson ทวิภาษาณ์ คือ การที่ชุมชนใดชุมชนหนึ่งมีการใช้ วิธภาษา 2 ภาษา วิธภาษาหนึ่งมีฐานะทางสังคมสูงกว่าเรียกว่า วิธภาษา H (H variety) ส่วนอีกภาษาหนึ่งมีฐานะทางสังคมต่ำกว่าเรียกว่า วิธภาษา L (L variety) ผู้พูดจึงเลือกวิธภาษา H ในสถานการณ์ที่เป็นทางการ และเลือกวิธภาษา L ในสถานการณ์ที่ไม่เป็นทางการ (Yamashita, 2003 อ้างโดย ยูทาเกะ โทมิโอะกะ, 2552)

การเลือกใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารของชาวผู้ไทกะป่องทั้งสามระดับอายุ ถือเป็นปัจจัยเสริมสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป่อง ซึ่งการเลือกใช้ภาษาสถานการณ์ต่างๆ ในการติดต่อสื่อสารเกี่ยวส่งผลต่อการแปรการใช้ศัพท์ของผู้ใช้ภาษาแต่ละระดับอายุได้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

จุดเก็บในข้อมูลประเทศไทย

จากการศึกษาการเลือกใช้ภาษาของผู้พูดชาวผู้ไทกะป่องในประเทศไทย พบว่า ผู้บอกทั้งสามระดับอายุเลือกใช้ภาษาในการสื่อสารทั้งหมด 3 ภาษาได้แก่ ภาษาผู้ไท ภาษาอีสาน และ

ภาษาไทยกลาง แบ่งการเลือกใช้ภาษาเป็น 5 รูปแบบ ได้แก่ 1.ภาษาผู้ไท 2.ภาษาลาวอีสาน 3.ภาษาไทยกลาง 4.ภาษาผู้ไทสลับกับภาษาลาวอีสาน และ 5.ภาษาผู้ไทสลับกับภาษาไทยกลาง ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้เลือกใช้ภาษาผู้ไทกะป๋องในการสื่อสารสถานการณ์ต่างๆ มากที่สุด ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 เลือกใช้ภาษาผู้ไทกะป๋องมาก ภาษาอีสาน และใช้ภาษาไทยกลางในการสื่อสารมากที่สุด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 6.27 แสดงการเลือกภาษาในแต่ละแวดวงของชาวผู้ไทกะป๋องประเทศไทย

แวดวง	ภาษาที่ใช้									
	ภาษาผู้ไท		ภาษาลาวอีสาน		ภาษาไทยกลาง		ภาษาผู้ไทสลับภาษาลาวอีสาน		ภาษาผู้ไทสลับภาษาไทยกลาง	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1.งานประเพณี	23	7.66	1	10	1	10	1	10	4	40
2.ครอบครัว	19	63.33	6	20	-	-	5	16.66	-	-
3.เพื่อน	12	40	8	26.66	1	3.33	6	20	3	10
4.การติดต่อในสถานที่ราชการ	6	20	4	13.33	7	23.33	6	20	7	23.33

จะเห็นได้ว่า การใช้ภาษาในแวดวงต่างๆ ของชาวผู้ไทกะป๋องทั้งสามระดับอายุพบใช้ภาษาผู้ไทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาคือภาษาลาวอีสาน คิดเป็นร้อยละ 15.83 และภาษาผู้ไทสลับภาษาลาวตามคิดเป็นร้อยละ 15 ตามลำดับ ส่วนการใช้ภาษาไทยกลางพบน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 7.5

เมื่อพิจารณาการเลือกใช้ ภาษาของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุแต่ละแวดวงภาษา พบว่าการเลือกใช้ภาษามีความสัมพันธ์กับระดับอายุ ดังนี้

ตารางที่ 6.28 แสดงการเลือกใช้ภาษาในแวดวงประเพณี

ระดับอายุ	ภาษาที่ใช้									
	ภาษาผู้ไท		ภาษาลาวอีสาน		ภาษาไทยกลาง		ภาษาผู้ไทสลับภาษาลาวอีสาน		ภาษาผู้ไทสลับภาษาไทยกลาง	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ระดับอายุที่ 1	9	90	-	-	-	-	-	-	1	10
ระดับอายุที่ 2	7	70	1	10	-	-	-	-	2	20
ระดับอายุที่ 3	7	70	-	-	1	10	1	10	1	10
รวม	23	7.66	1	10	1	10	1	10	4	40

ในแวดวงงานประเพณี ผู้วิจัยพบว่าชาวผู้ไทกะป๋อง อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร จะใช้ภาษาในแวดวงงานประเพณีทั้งหมด 3 ภาษา ได้แก่ ภาษาผู้ไท ภาษาลาวอีสาน และภาษาไทยมาตรฐาน โดยผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ภาษาผู้ไทมากที่สุด ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ภาษาผู้ไทสลับกับภาษาไทยกลางมากที่สุด ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ภาษาไทยกลางมากที่สุด

ตารางที่ 6.29 แสดงการเลือกใช้ภาษาในแวดวงครอบครัว

ระดับอายุ	ภาษาที่ใช้					
	ภาษาผู้ไท		ภาษาลาวอีสาน		ภาษาผู้ไทสลับภาษาลาวอีสาน	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ระดับอายุที่ 1	7	70	2	20	1	10
ระดับอายุที่ 2	7	70	1	10	2	20
ระดับอายุที่ 3	5	50	3	30	2	20
รวม	19	63.33	6	20	5	16.66

ในแวดวงครอบครัว จะเห็นได้ว่าชาวผู้ไทกะป๋องใช้ภาษาในการสื่อสารทั้งหมด 2 ภาษา คือ ภาษาผู้ไทและภาษาลาวอีสานซึ่งเป็นภาษาประจำท้องถิ่น แวดวงครอบครัวพบว่า ใช้ผู้บอก

ภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ภาษาผู้ไทกะป่องในการสื่อสารมากที่สุด รองลงมาคือ ภาษาลาวอีสาน ด้านรูปแบบการใช้ภาษาแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ 1. ภาษาผู้ไท 2. ภาษาลาวอีสาน และ 3. ภาษาผู้ไทสลับภาษาลาวอีสาน

ตารางที่ 6.30 แสดงการเลือกใช้ภาษาในแวดวงเพื่อน

ระดับอายุ	ภาษาที่ใช้									
	ภาษาผู้ไท		ภาษาลาวอีสาน		ภาษาไทยกลาง		ภาษาผู้ไทสลับภาษาลาวอีสาน		ภาษาผู้ไทสลับภาษาไทยกลาง	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ระดับอายุที่ 1	5	50	3	30	-	-	2	20	-	-
ระดับอายุที่ 2	4	40	3	30	-	-	2	20	1	10
ระดับอายุที่ 3	3	30	2	20	1	10	2	20	2	20
รวม	12	40	8	26.66	1	3.33	6	20	3	10

การเลือกภาษาในแวดวงเพื่อนมีการเลือกภาษาทั้งหมด 3 ภาษา ได้แก่ ภาษาผู้ไท ภาษาลาวอีสาน และภาษาไทยมาตรฐาน โดยผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ผู้ไทมากที่สุด รองลงมาคือ ภาษาลาวอีสาน และใช้ภาษาผู้ไทสลับกับภาษาลาวอีสาน ทั้งนี้ใช้ภาษาผู้ไทสลับกับภาษาไทย และการใช้ภาษาไทยเพียงภาษาเดียววน้อยที่สุด ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ภาษาผู้ไทสลับกับภาษาลาวอีสานและใช้ภาษาผู้ไทสลับกับภาษาไทยมากที่สุด

ตารางที่ 6.31 แสดงการเลือกใช้ภาษาในแวดวงการติดต่อในสถานที่ราชการ

ระดับอายุ	ภาษาที่ใช้									
	ภาษาผู้ไท		ภาษาลาวอีสาน		ภาษาไทยกลาง		ภาษาผู้ไทสลับภาษาลาวอีสาน		ภาษาผู้ไทสลับภาษาไทยกลาง	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ระดับอายุที่ 1	2	20	2	20	2	20	2	20	2	20
ระดับอายุที่ 2	2	20	1	10	2	20	2	20	3	30
ระดับอายุที่ 3	2	20	1	10	3	30	2	20	2	20
รวม	6	20	4	13.33	7	23.33	6	20	7	23.33

การเลือกภาษาในแวดวงการศึกษาติดต่อในสถานที่ราชการ ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ เลือกใช้ทั้งหมด 3 ภาษา ได้แก่ ภาษาผู้ไท ภาษาลาวอีสาน และภาษาไทยมาตรฐาน ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 เลือกใช้ภาษาทั้งหมด 5 รูปแบบ คือ ภาษาผู้ไท ภาษาลาวอีสาน ภาษาไทยกลาง ภาษาผู้ไทสลับภาษาลาวอีสาน และภาษาผู้ไทสลับภาษาไทยกลาง ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 เลือกใช้ภาษาผู้ไทสลับกับภาษาไทยกลางมากที่สุด ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 เลือกใช้ภาษาไทยกลางมากที่สุด

จากการเลือกใช้ภาษาทั้ง 4 แวดวงภาษาในการสื่อสารของชาวผู้ไทกะป๋อง เมื่อพิจารณาอัตราความถี่จากการใช้ภาษาของชาวผู้ไทกะป๋องทั้งสามระดับอายุในแต่ละแวดวงภาษาจะเห็นได้ว่า ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 เลือกใช้ภาษาผู้ไทในการสื่อสารมากที่สุด ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ภาษาผู้ไทสลับกับภาษาลาวอีสานมากที่สุด ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 เลือกใช้ภาษาไทยกลางในการสื่อสารในแวดวงต่างๆ มากที่สุด

จุดเก็บข้อมูลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ส่วนการใช้ภาษาของชาวผู้ไทกะป๋องในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุเลือกใช้ภาษาในการสื่อสารทั้งหมด 2 ภาษา คือ ภาษาผู้ไทและภาษาลาว แบ่งการเลือกใช้ภาษาเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ 1. ภาษาผู้ไท 2. ภาษาลาว และ 3. ภาษาผู้ไทสลับกับภาษาลาว ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 6.32 แสดงการเลือกภาษาในแต่ละแวดวงของชาวผู้ไทกะป๋องในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

แวดวง	ภาษาที่ใช้					
	ภาษาผู้ไท		ภาษาลาว		ภาษาผู้ไทสลับภาษาลาว	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1.งานประเพณี	30	100	-	0	-	0
2.ครอบครัว	30	100	-	0	-	0
3.เพื่อน	26	86.66	2	6.67	2	6.67
4.การติดต่อในสถานที่ราชการ	23	76.67	3	10	4	13.33

จะเห็นได้ว่า การใช้ภาษาในแวดวงต่างๆ ของชาวผู้ไทกะป๋องทั้งสามระดับอายุพบใช้ภาษาผู้ไทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.83 รองลงมาคือภาษาผู้ไทสลับภาษาลาวคิดเป็นร้อยละ 5 และภาษาลาว คิดเป็นร้อยละ 4.17 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเลือกใช้ ภาษาของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุแต่ละแวดวงภาษาพบว่า การเลือกใช้ภาษามีความสัมพันธ์กับระดับอายุ ดังนี้

ตารางที่ 6.33 แสดงการเลือกใช้ภาษาในแวดวงประเพณี

ระดับอายุ	ภาษาที่ใช้					
	ภาษาผู้ไท		ภาษาลาว		ภาษาผู้ไทสลับภาษาลาว	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ระดับอายุที่ 1	10	100	-	-	-	-
ระดับอายุที่ 2	10	100	-	-	-	-
ระดับอายุที่ 3	10	100	-	-	-	-
รวม	30	100	-	-	-	-

ในแวดวงงานประเพณี ผู้วิจัยพบว่าชาวผู้ไทกะป๋องในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้บอกภาษาจะใช้ภาษาภาษาผู้ไททั้ง 3 ระดับอายุ

ตารางที่ 6.34 แสดงการเลือกใช้ภาษาในแวดวงครอบครัว

ระดับอายุ	ภาษาที่ใช้					
	ภาษาผู้ไท		ภาษาลาว		ภาษาผู้ไทสลับภาษาลาว	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ระดับอายุที่ 1	10	100	-	-	-	-
ระดับอายุที่ 2	10	100	-	-	-	-
ระดับอายุที่ 3	10	100	-	-	-	-
รวม	30	100	-	-	-	-

ในแวดวงครอบครัว ผู้วิจัยพบว่าชาวผู้ไทกะป๋องในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้บอกภาษาจะใช้ภาษาภาษาผู้ไททั้ง 3 ระดับอายุ

ตารางที่ 6.35 แสดงการเลือกใช้ภาษาในแวดวงเพื่อน

ระดับอายุ	ภาษาที่ใช้					
	ภาษาผู้ไท		ภาษาลาว		ภาษาผู้ไทสลับภาษาลาว	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ระดับอายุที่ 1	10	100	-	-	-	-
ระดับอายุที่ 2	8	80	-	-	2	6.67
ระดับอายุที่ 3	8	80	2	6.67	-	-
รวม	26	86.66	2	6.67	2	6.67

การเลือกภาษาในแวดวงเพื่อนมีการเลือกภาษาทั้งหมด 3 ภาษา ได้แก่ ภาษาผู้ไท ภาษาลาว และภาษาผู้ไทสลับภาษาลาว โดยผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ผู้ไทคิดเป็นร้อยละร้อย ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ภาษาผู้ไทมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมาคือ ภาษาผู้ไทสลับภาษาลาว คิดเป็นร้อยละ 6.67 และผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ภาษาผู้ไทมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมาคือ ภาษาลาวคิดเป็นร้อยละ 6.67

ตารางที่ 6.36 แสดงการเลือกใช้ภาษาในแวดวงการติดต่อในสถานที่ราชการ

ระดับอายุ	ภาษาที่ใช้					
	ภาษาผู้ไท		ภาษาลาว		ภาษาผู้ไทสลับภาษาลาว	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ระดับอายุที่ 1	9	90	-	-	1	3.33
ระดับอายุที่ 2	7	70	1	3.33	2	6.67
ระดับอายุที่ 3	7	70	2	6.67	1	3.33
รวม	23	76.67	3	10	4	13.33

การเลือกภาษาในแวดวงการติดต่อในสถานที่ราชการ ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุเลือกใช้ทั้งหมด 3 ภาษา ได้แก่ ภาษาผู้ไท ภาษาลาว และภาษาผู้ไทสลับภาษาลาว ผู้บอกภาษาระดับ

อายุที่ 1 เลือกใช้ภาษาผู้ไทมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 90 รองลงมา คือ ภาษาผู้ไทสลับภาษาลาว คิดเป็นร้อยละ 3.33 ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 เลือกใช้ภาษาผู้ไทมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมาคือ ภาษาผู้ไทสลับภาษาลาวคิดเป็นร้อยละ 6.67 และภาษาลาว คิดเป็นร้อยละ 3.33 ตามลำดับ และผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 เลือกใช้ภาษาผู้ไทมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมาคือภาษาลาวคิดเป็นร้อยละ 6.67 และภาษาผู้ไทสลับภาษาลาวคิดเป็นร้อยละ 3.33 ตามลำดับ

จากการเลือกใช้ภาษาทั้ง 4 แวดวงภาษาในการสื่อสารของชาวผู้ไทกะป๋องในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อพิจารณาอัตราความถี่จากการใช้ภาษาของชาวผู้ไทกะป๋องทั้ง 3 ระดับอายุในแต่ละแวดวงภาษาจะเห็นได้ว่า ผู้บอกภาษาทั้ง 3 ระดับอายุเลือกใช้ภาษาผู้ไทในการสื่อสารมากที่สุด

การศึกษานี้จึงเสริมด้านการเลือกใช้ภาษาของผู้พูดที่ส่งผลต่อการแปรด้านรูปศัพท์ในภาษาผู้ไทกะป๋อง ผู้วิจัยเห็นว่า การเลือกใช้ภาษาของผู้พูดในสถานการณ์ต่างๆ นี้มีความเกี่ยวข้องกับทัศนคติทางภาษา (Language attitude) และศักดิ์ศรีของภาษา (Language prestige) โดยภาษาที่ใช้ในการสื่อสารในสถานการณ์ที่เป็นทางการมักเป็นภาษาที่มีศักดิ์ศรีสูงกว่าภาษาอื่นตามทัศนคติของผู้ใช้ภาษา ซึ่งเห็นได้ชัดเจนในจุดเก็บข้อมูลประเทศไทย กล่าวคือ ชาวผู้ไทกะป๋องในประเทศไทยโดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นนิยมใช้ภาษาไทยสื่อสารในสถานการณ์ที่เป็นทางการมากกว่าภาษาอื่น เนื่องจากภาษาไทยมีฐานะเป็นภาษาประจำชาติและเป็นภาษาที่ใช้ติดต่อทางราชการและมีศักดิ์ศรีมากกว่าภาษาถิ่น

ในขณะที่ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวภาษาลาวมีเป็นภาษาประจำชาติ แต่เนื่องจากนโยบายทางด้านภาษาของชาติที่มีการยกระดับภาษาท้องถิ่นและการรักษาภาษาเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ ส่งผลให้ภาษาลาวและภาษาท้องถิ่นหรือภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีศักดิ์ศรีไม่แตกต่างกันมากนัก ซึ่งจากผลการศึกษาปัจจัยการเลือกใช้ภาษาของผู้พูดจะเห็นได้ว่า ชาวผู้ไทกะป๋องในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุ สามารถใช้ภาษาผู้ไทซึ่งเป็นภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ในการสื่อสารในสถานการณ์ที่เป็นทางการ ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าสำเนียงภาษาผู้ไทและภาษาลาวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีความคล้ายคลึงกันมากสามารถสื่อสารกันได้เข้าใจโดยไม่ต้องเปลี่ยนภาษาไปมา สอดคล้องกับศึกษาของ พิณรัตน์ อัครวัฒน์กุล (2546) ได้ศึกษาเรื่อง “การเปลี่ยนแปลงวรรณยุกต์ กรณีศึกษาภาษากลุ่มลาว” เพื่อจำแนกกลุ่มย่อย และเปรียบเทียบวรรณยุกต์ในภาษากลุ่ม “ลาวแท้” และกลุ่ม “ลาวกลาย” กับวรรณยุกต์ในภาษาอื่นๆ ที่พูดอยู่รอบ

ข้าง ซึ่งการศึกษาของพิณรัตน์นี้จัดให้ภาษาผู้ไทจัดอยู่ในกลุ่มภาษาลาวกลาย ดังนั้นด้วยสำเนียงภาษาที่มีความคล้ายคลึงกันนี้ชาวผู้ไทกะป๋องในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะสื่อสารกันกับบุคคลอื่นด้วยภาษาลาวหรือภาษาผู้ไทก็สามารถสื่อสารเข้าใจตรงกันได้

บทที่ 7

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

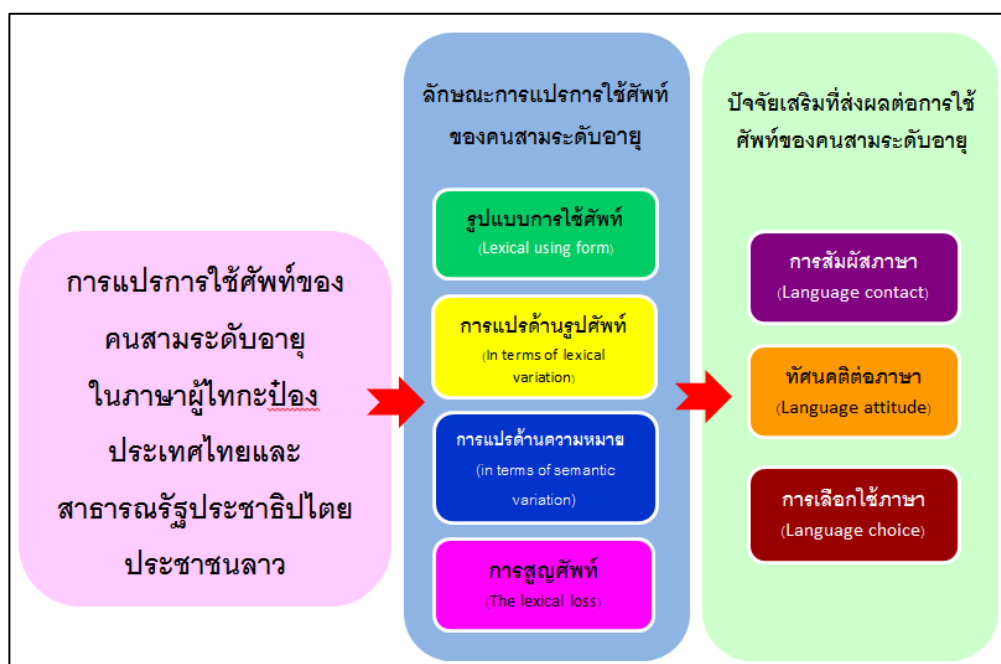
สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ ในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาชาวผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แบ่งผู้บอกภาษาเป็น 3 ระดับอายุ คือ ระดับอายุที่ 1 อายุระหว่าง 55 – 65 ปี ระดับอายุที่ 2 อายุระหว่าง 35 – 45 ปี และระดับอายุที่ 3 อายุระหว่าง 15– 25 ปี เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บอกภาษาทั้งเพศชายและเพศหญิง ระดับอายุละ 10 คน ประเทศไทยจำนวน 30 คน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 30 คน รวมผู้บอกภาษาทั้งหมด 60 คน หน่วยอรรถที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 600 หน่วยอรรถ

ผลการศึกษาพบว่า การใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า ในประเทศไทยพบการใช้ศัพท์ 3 ประเภท 10 รูปแบบ ดังนี้ 1) ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้เหมือนกัน มี 3 รูปแบบ ได้แก่ AAA, $\begin{matrix} AAA \\ BBB \end{matrix}$ และ BBB 2) ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาสองระดับอายุใช้เหมือนกัน มี 6 รูปแบบ ได้แก่ AAB, $\begin{matrix} AAA \\ B \end{matrix}$, $\begin{matrix} AAA \\ AA \\ BB \end{matrix}$, $\begin{matrix} AA \\ BBB \end{matrix}$, ABB และ $\begin{matrix} A \\ BBB \end{matrix}$ 3) ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้แตกต่างกัน มี 1 รูปแบบ ได้แก่ $\begin{matrix} AA \\ BB \end{matrix}$ ขณะที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวพบการใช้ศัพท์ 2 ประเภท 9 รูปแบบ ดังนี้ 1) ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้เหมือนกัน มี 3 รูปแบบ ได้แก่ AAA, $\begin{matrix} AAA \\ BBB \end{matrix}$ และ BBB 2) ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาสองระดับอายุใช้เหมือนกัน มี 6 รูปแบบ ได้แก่ AAB, $\begin{matrix} AAA \\ B \end{matrix}$, $\begin{matrix} AAA \\ BB \end{matrix}$, $\begin{matrix} AA \\ BBB \end{matrix}$, ABB และ $\begin{matrix} A \\ BBB \end{matrix}$

การแปรด้านรูปศัพท์ของคนสามระดับอายุทั้งในประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวพบการแปรด้านศัพท์ผู้ไทกะป๋องและศัพท์อื่นเช่นเดียวกัน การแปรด้านความหมายของคนสามระดับอายุพบการแปรความหมายกว้างออกและความหมายแคบเข้าทั้งประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ส่วนเปรียบเทียบการสูญเสียศัพท์พบว่าการสูญเสียศัพท์ในภาษาผู้ไทกะป๋องทั้งในประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยประเทศไทยมีการสูญเสียศัพท์มากกว่าในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ศัพท์ของชาวผู้ไทกะป่องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นอกจากระดับอายุของผู้บอกภาษาแล้วพบปัจจัยเสริมที่ส่งผลต่อการใช้ศัพท์ทั้งหมด 3 ปัจจัย ได้แก่ 1. การสัมผัสภาษา 2. ทักษะคติต่อภาษาและ 3. การเลือกใช้ภาษาสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพที่ 7.1 แผนภูมิสรุปผลการวิจัยการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป่อง ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป่องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สอดคล้องกับสมมติฐานบางประการ กล่าวคือ ประการแรกผู้วิจัยตั้งสมมติฐานว่า ศัพท์ผู้ไทในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีการแปรไปตามระดับอายุของผู้พูด โดยผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 จะใช้ศัพท์ผู้ไทมากกว่า ผู้พูดภาษาผู้ไทระดับอายุที่ 2 แล 3 และในขณะเดียวกันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 จะใช้ศัพท์อื่นมากกว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ซึ่งผลการศึกษาพบว่า บอกรภาษาระดับอายุที่ 1 จะใช้ศัพท์ผู้ไทมากกว่า ผู้พูดภาษาผู้ไทระดับอายุที่ 2 แล 3 และในขณะเดียวกันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 จะใช้ศัพท์อื่นมากกว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย

ประการที่สอง ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานว่า ผู้พูดภาษาผู้ไทกะป่องในประเทศไทยมีแนวโน้มการใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่นหรือใช้ศัพท์รูปแบบ [A] มากกว่าผู้พูดภาษาผู้ไทกะป่องในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผลการศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป่องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อดังกล่าวนี้ เนื่องด้วยผลการศึกษาพบว่าผู้พูดภาษาผู้ไทในประเทศไทยมีใช้ศัพท์ผู้ไทร่วมกับศัพท์อื่น [B] น้อยกว่าผู้พูดภาษาผู้ไทกะป่องในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และมีแนวโน้มการใช้ศัพท์อื่น [B] มากยิ่งขึ้น เนื่องจากผู้พูดภาษาผู้ไทกะป่องในประเทศไทยใช้ภาษาอื่นแทนภาษาผู้ไทกะป่องมากขึ้น แสดงให้เห็นว่าภาษาผู้ไทกะป่องมีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้นด้วย และพบว่าผู้พูดภาษาผู้ไทกะป่องในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวใช้ศัพท์รูปแบบ [A] คือ มีการใช้ศัพท์ผู้ไทกะป่องควบคู่กับศัพท์อื่นมากกว่าผู้บอกภาษาในประเทศไทย เนื่องจากผู้พูดภาษาผู้ไทกะป่องในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวอยู่ในระยะที่ยังคงรักษาศัพท์ผู้ไทกะป่องแม้จะมีการรับศัพท์อื่นมาใช้แต่ยังคงใช้ควบคู่กับภาษาผู้ไทกะป่องซึ่งเป็นภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ ดังนั้นผลการวิจัยจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย

ประการที่สาม ศัพท์ภาษาผู้ไทในจุดเก็บข้อมูลทั้งในประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีความแตกต่างกันนอกจากระดับอายุของผู้บอกแล้วยังเกิดจากการสัมผัสภาษาที่แตกต่างกันของผู้บอกภาษาในจุดเก็บข้อมูลแต่ละพื้นที่ ผลการศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป่องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในงานวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับสมมติฐาน เนื่องจากการสัมผัสภาษาของผู้พูดภาษาผู้ไทในประเทศไทยและในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจึงใช้ศัพท์อื่นในภาษาผู้ไท จึงส่งผลให้เกิดการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในจุดเก็บข้อมูลแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน โดยศัพท์อื่นที่นำมาใช้ในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวพบ 2 ลักษณะ คือ การยืมศัพท์อื่นมาใช้และการสร้างศัพท์ขึ้นใหม่ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป่องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในครั้งนี้ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญจากการศึกษาที่น่าสนใจ ดังนี้

ประการแรก เมื่อพิจารณาการใช้ศัพท์แบบ [A], [A_B] และ [B] จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาผู้ไทกะป่องทั้งสามระดับอายุในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีการใช้ศัพท์ผู้ไทมากที่สุด แม้จะมีการใช้ศัพท์อื่นในภาษาผู้ไทกะป่องก็ตาม แสดงให้เห็นว่าภาษาผู้ไทกะป่องมีการเปลี่ยนแปลงในภาษาค่อนข้างน้อยอาจเนื่องมา ชาวผู้ไทกะป่องในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีความภาคภูมิใจและตระหนักถึงความเป็นชนเผ่าผู้ไทอันเป็นตัวตนของกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับมุมมองหรือโลกทัศน์ในการเห็นคุณค่าของชาวผู้ไทนี้ทำให้ชาวผู้ไทยังคงรักษาวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และภาษาของตน ภายหลังจากติดต่อกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่นหรือแม้กระทั่งความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในวิถีชีวิตของชาวผู้ไทกะป่อง จึงไม่อาจทำให้วิถีชีวิตของชาวผู้ไทกะป่องโดยเฉพาะภาษาผู้ไทกะป่องเปลี่ยนแปลงไปมากนัก สังเกตได้จากการสร้างศัพท์ใช้ในภาษาผู้ไทกะป่องก่อนที่จะมีการใช้ศัพท์อื่น ดังนี้

หน่วยอรรถ	ศัพท์ผู้ไท	ระดับอายุ 3
‘ข้าวต้ม’	/khaw ⁴ pe? ³ /	/khaw ⁴ pe? ³ / /khaw ⁴ tom ⁴ /

คำว่า /khaw⁴ pe?³/ เป็นการสร้างศัพท์ในภาษาผู้ไทกะป่องโดยการนำคำว่า /khaw⁴/ กับคำว่า /pe?³/ มารวมกัน โดยคำว่า /pe?³/ ในภาษาผู้ไทกะป่อง หมายถึง เปียก ดังนั้นชาวผู้ไทกะป่อง จึงนำคำที่มีความหมายว่า “ข้าว” มารวมกับคำว่า “เปียก” ซึ่งข้าวต้มแบบที่มีน้ำข้าวผู้ไทจึงใช้คำว่า /khaw⁴ pe?³/ ในความหมายว่าข้าวต้มนั่นเอง ต่อมาเมื่อภายหลังผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 บางคนใช้ศัพท์ /khaw⁴ tom⁴/ ซึ่งเป็นศัพท์อื่นมาใช้แทนในภาษาผู้ไทกะป่อง การใช้ศัพท์ภาษาลาวกลุ่มอื่นที่อยู่ใกล้เคียงเป็นการสัมผัสภาษา (Language contact) ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่แสดงให้เห็นการผสมผสานทางภาษานับเป็นการเปลี่ยนแปลงภาษาที่เกิดจากปัจจัยภายนอกระหว่างภาษาผู้ไทกับภาษาอื่น

ประการที่สอง ด้านการแปรการใช้ศัพท์อันเนื่องมาจากปัจจัยอายุ จากผลการศึกษาทั้ง 2 จุดเก็บข้อมูล พบว่า ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ซึ่งเป็นกลุ่มผู้สูงวัยใช้ศัพท์ผู้ไทมากที่สุดและลดลงในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ตามลำดับ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่ใช้ตัวแปรอายุศึกษาศัพท์ในภาษาตระกูลไทในพื้นที่ต่างๆ อาทิ งานวิจัยของ สุวัฒนา เตียมประวัติ และกันทิมา วัฒนประเสริฐ (2539) ศึกษาการแปรการใช้คำของคนสามระดับอายุในภาษาลาวลุ่มน้ำท่าจีน ได้แก่ ภาษาลาวโซ่ง ลาวพวน ลาวครั่ง ลาวเวียงและลาวใต้ ในเขตลุ่มน้ำท่าจีน 4

จังหวัด คือ จังหวัดชัยนาท สุพรรณบุรี นครปฐม สมุทรสาคร พิษณุตนธ์ อัครวิฒนากุล (2555) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงด้านเสียงศัพท์ของคนสามารถบออายุในภาษาถิ่นไท 5 ภาษา ได้แก่ ภาษาคำเมือง ภาษาลื้อ ภาษาจีน ภาษาพวน เฉพาะในจังหวัดน่าน และ อัญชลี การัยภูมิ (2540) การเปลี่ยนแปลงการใช้คำในภาษาไทยถิ่นใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามระดับอายุของผู้ใช้ภาษา

ทั้งนี้ การแปรการใช้ศัพท์เนื่องมาจากถิ่นที่อยู่อาศัย ผลการศึกษาในงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า แม้การแปรการใช้ศัพท์จะแปรไปตามระดับอายุของผู้พูด แต่รูปแบบการใช้ภาษาในแต่ละจุดเก็บข้อมูลมีอัตราความถี่ไม่เท่ากัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิฒนา เลี่ยมประวัติ (2556) ที่ได้ศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ในภาษาไทยดำของคนสามารถบออายุใน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี นครปฐม ราชบุรี และจังหวัดเพชรบุรี พบว่าการแปรการใช้ศัพท์จะแปรไปตามถิ่นที่อยู่ของผู้พูดด้วย

ประการที่สาม ด้านการธำรงภาษาผู้ไทกะบอง การธำรงภาษา คือ การที่ชุมชนภาษาใดภาษาหนึ่งมีภาวะสองภาษาหรือหลายภาษา ร่วมกันรักษาภาษาที่ใช้กันมาเป็นเวลานานโดยพยายามใช้ภาษาของตนในแวดวงต่างๆ และมีการป้องกันไม่ให้ภาษาของตนนั้นสูญหายไปกับกาลเวลาด้วยวิธีต่างๆ เช่น ในพื้นที่ชุมชนบ้านวาริชภูมิ อำเภอบ้านวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร มีการรณรงค์ให้แต่งกายและได้ใช้ภาษาผู้ไทในงานประเพณีหรือเทศกาลต่างๆ การจัดงานประเพณีสักการะปู่เจ้ามเหศักดิ์ของชาวผู้ไท การจัดงานประจำปีงานผู้ไทโลกและงานผู้ไทสากล เพื่อเป็นการพบปะพี่น้องของชาวผู้ไท การรักษาภาษาผู้ไทในลักษณะดังกล่าวอย่างเข้มขันนี้จะพบได้ในประเทศไทยมากที่สุด ส่วนในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวแม้ไม่ได้มีการจัดงานเพื่อรณรงค์เช่นเดียวกับประเทศไทย แต่มีสิ่งที่น่าสนใจซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ามีส่วนในการช่วยธำรงภาษา อาทิ มีช่องผู้ไทนิวส์ที่นำเสนอข่าวโดยใช้ภาษาผู้ไทในการสื่อสาร มีพิพิธภัณฑ์ชนเผ่าที่แสดงประวัติความเป็นมาของชุมชนและบุคคลสำคัญของชุมชนในแขวงสะหวันนะเขต และมีการแสดงของชนพื้นเมืองในวันชาติลาว ซึ่งกิจกรรมในประเทศลาวที่แตกต่างไปจากไทยนี้แม้จะไม่ได้จัดงานเป็นประจำทุกปีหรือมีบ่อยครั้ง แต่ผู้วิจัยเห็นว่าสิ่งดังกล่าวเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้ชนเผ่าต่างๆ โดยเฉพาะชาวผู้ไทสามารถมีพื้นที่หรือแสดงตัวตนและสามารถใช้ภาษาของตนเองในการสื่อสารอย่างมีศักดิ์ศรี การธำรงภาษานี้เราสามารถพิจารณาได้จากการใช้ศัพท์แบบ AAA ของคนทั้งสามระดับอายุในทั้งสองจุดเก็บข้อมูล พบว่าผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ผู้ไท [A] เป็นจำนวนมาก โดยผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และ 3 ใช้ศัพท์ผู้ไทคิดเป็นร้อยละ 30

ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 พยายามใช้ศัพท์ผู้ไท [A] มากถึงร้อยละ 50 ซึ่งข้อมูลดังกล่าวนี้ทำให้ทราบว่าในชุมชนภาษาทั้งสองพื้นที่มีนักปราชญ์ผู้รู้ภาษาผู้ไทเป็นอย่างดีและมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาผู้ไท ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะใช้ศัพท์ผู้ไทควบคู่ไปกับศัพท์อื่น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการใช้ศัพท์ผู้ไทควบคู่ไปกับศัพท์ลาวกลุ่มอื่น [B] มากกว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ในประเทศไทยซึ่งใช้ศัพท์อื่น [B] มากกว่า นอกจากนี้จากการใช้ศัพท์ศัพท์ผู้ไท [A] ยังแสดงให้เห็นภูมิรู้ในภาษาผู้ไทของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุด้วย

ประการที่สี่ จากปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ส่งผลต่อการวางนโยบายภาษาของชาติ (language policy of nation) ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่การกำหนดให้ภาษาลาวมีฐานะเป็นภาษาประจำชาติเช่นเดียวกับประเทศไทยนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า นโยบายภาษาของชาติของไทยและลาวมีความแตกต่างกันอย่างมาก เพราะในประเทศไทยนั้นนอกจากรัฐจะกำหนดภาษาไทยให้เป็นภาษาประจำชาติแล้วยังเป็นภาษาที่ใช้ติดต่อทางราชการรวมทั้งสื่อสารทั้งการเขียนและพูดอีกด้วย แต่ในประเทศลาวนั้นรัฐไม่ได้ให้ความสำคัญกับการออกเสียงมาตรฐานมากนัก เนื่องจากในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีชนเผ่ามากถึง 49 ชนเผ่าและการออกเสียงที่แตกต่างกันของผู้พูดโดยเฉพาะการใช้เสียงวรรณยุกต์ที่แตกต่างกันไปแต่ละท้องถิ่นจึงทำให้เกิดความสับสนในการเขียน ดังนั้นการใช้ภาษาลาวในฐานะภาษาประจำชาติของลาวจึงมุ่งเน้นไปด้านพูดสื่อสารให้เกิดความเข้าใจมากกว่าการเขียน โดยเหตุที่ประชาชนลาวมีภาษาแม่แตกต่างกันรัฐบาลยังได้อนุญาตให้มีการนำเสนอข่าวเป็นภาษาอื่นนอกจากภาษาลาว อาทิ ภาษาม้ง (Hmong) ภาษาผู้ไท ส่วนแขวงสะหวันนะเขตซึ่งพื้นที่ในการศึกษาวิจัยนี้มีการนำเสนอข่าวเป็นภาษาผู้ไทในช่องผู้ไททีวีของบริษัทเอกชนเทียนญุมาร์ เพื่อให้ประชาชนในแขวงสะหวันนะเขตซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวผู้ไทได้เข้าใจเนื้อหาของข่าวมากยิ่งขึ้น

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลให้ความสำคัญกับชนเผ่าพื้นเมือง เพราะประชาชนมีความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ รวมทั้งมีส่วนประชากรที่เป็นชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ใกล้เคียงกับคนลาวที่เป็นคนกลุ่มใหญ่ของประเทศ และที่สำคัญรัฐและสังคมลาวมองเห็นและยอมรับความหลากหลายทาง

ชาติพันธุ์ของประชากร¹⁸ ฐานคิดของรัฐที่มองประชากรของประเทศว่า ประกอบไปด้วยกลุ่มคนหลากหลาย ชาติพันธุ์ สะท้อนจากการจัดประเภทกลุ่มคนในประเทศออกเป็น 3 กลุ่ม ตามสภาพพื้นที่การตั้งถิ่นฐาน คือ ลาวลุ่ม ลาวเทิง และลาวสูง รวมถึงการเปิดพื้นที่ให้มีตัวแทนชนเผ่าดำรงตำแหน่งทางการเมืองในระดับสูง เนื่องจากมีบทบาทสำคัญในการต่อสู้ทางการเมืองครั้งก่อน เปลี่ยนแปลงการปกครอง ในเชิงสังคม-วัฒนธรรมรัฐลาวไม่ได้ชูเรื่องชาตินิยมบนฐานชาติพันธุ์ที่เน้นแต่ชาวลาวซึ่งเป็นชนส่วนใหญ่ของประเทศ แต่กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ถูกรัฐดึงเข้ามาแสดงตัวตนผ่านสัญลักษณ์และพิธีการระดับชาติ ต่างๆ แม้ในทางหนึ่งเป็นการโฆษณาชวนเชื่อทางการเมืองของรัฐ อาทิ ภาพพิมพ์กลุ่มชาติพันธุ์บนธนบัตร การเดินสวนสนามของกลุ่มชาติพันธุ์ในพิธีฉลองวันชาติ เรื่องราวในตำราเรียน อนุสาวรีย์วีรชน และพิพิธภัณฑ์ชาติพันธุ์ เป็นต้น (ปณิตา สระวาสี, 2557: 27) นอกจากนี้ ปณิตา สระวาสีได้กล่าวไว้ว่า “การเกิดขึ้นของหอพิพิธภัณฑ์บรรดาเผ่าโดยเฉพาะที่พงสาลีเป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงความพยายามของรัฐในการเชิดชูตัวตนของกลุ่มชาติพันธุ์” (ปณิตา สระวาสี, 2557: 30)

นอกจากนี้รัฐบาลลาวยังให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างความตระหนักต่อภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ (ethnic language) และอนุญาตให้ใช้ภาษาของตนในฐานะภาษาแม่ (mother tongue) ในท้องถิ่นได้ และแขนงต่างๆ ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวยังมีภาษาท้องถิ่นเป็นภาษาประจำแขนงต่างๆ ที่มีความสำคัญ สำหรับแขนงสะหวันนะเขตนั้นภาษาถิ่นที่ใช้ประจำแขนงคือ ภาษาผู้ไท(คำพูน ตูไพบูน, 2559) ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีจำนวนมากที่สุดในแขนง ดังนั้นแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภาษาในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แต่การยกระดับภาษาท้องถิ่นและการรักษาภาษาเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งอยู่ในการดูแลของรัฐตามนโยบายภาษาของชาติ ทำให้การแปรศัพทในภาษาผู้ไทกะป๋องในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีจำนวนน้อยกว่าการแปรศัพทผู้ไทกะป๋องในประเทศไทย สอดคล้องกับผลการศึกษาคำแปรการใช้ศัพทของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในงานวิจัยนี้

นโยบายทางด้านภาษาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการเพิ่มพื้นที่ (space) หรือการมีตัวตนของชนเผ่าพื้นเมืองภายในประเทศอันรวมไปถึงชาวผู้ไท ซึ่งการจัดการชนเผ่าต่างๆ ที่มีอยู่ใน

¹⁸ ลาวมีกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลายถึง 49 กลุ่ม ผลการสำรวจจำนวน ประชากรอย่างเป็นทางการในปี ค.ศ. 2005 ประเทศลาวมีสัดส่วนคนลาวร้อยละ 55 ส่วนที่เหลือร้อยละ 45 เป็นกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ (Lao Statistics Bureau, 2005 อ้างถึงใน ปณิตา สระวาสี, 2557: 27)

ประเทศของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้น ผู้วิจัยเห็นว่านี่หนึ่งเป็นการแสดงของการมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกันของคนในประเทศ อันมีส่วนช่วยสนับสนุนให้ชนเผ่าพื้นเมืองเกิดความภาคภูมิใจในชนเผ่าส่งผลต่อการธำรงรักษาภาษา วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของชนเผ่าต่างๆ ที่มีอยู่ภายในประเทศ ทำให้ชนเผ่าต่างๆ ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวรวมไปถึงชาวผู้ไทใช้ภาษาของตนในการสื่อสารได้อย่างทัดเทียมภาษาลาว ทั้งยังไม่รู้สึกที่ภาษาชนเผ่าของตนเองเป็นภาษาของชนกลุ่มน้อยในสังคมหรือในประเทศ

นอกจากนี้ภาษาผู้ไทกะป๋องไม่มีภาษาเขียนของตนเอง ดังนั้นระบบการเขียนหรือการอ่านจึงใช้ภาษาลาวซึ่งเป็นภาษาประจำชาติในการสื่อสาร เมื่อพิจารณาระบบเสียงในภาษาผู้ไทและภาษาลาวนั้นมีความใกล้เคียงกัน ดังผลการศึกษา “การเปลี่ยนแปลงวรรณยุกต์: กรณีศึกษาภาษากลุ่มลาว” ของ พิณรัตน์ อัครวัฒน์กุล(2541) ที่จัดให้ภาษาผู้ไทอยู่ในกลุ่มภาษาลาวกลาย ทำให้ภาษาผู้ไทในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีความเปลี่ยนแปลงด้านเสียงในระบบภาษาผู้ไทจำนวนไม่มาก ซึ่งส่งผลให้ภาษาหรือคำศัพท์ที่ใช้ยังคงแสดงอัตลักษณ์ที่เป็นลักษณะเฉพาะทางเสียงในภาษาผู้ไทมากตามไปด้วย

ประการที่ห้า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแปรผันด้านรูปศัพท์ในภาษาผู้ไทกะป๋องแต่ละปัจจัยต่างส่งเสริมหรือมีส่วนสนับสนุนเกื้อกูลกันที่ทำให้เกิดการแปรผันรูปศัพท์อันทำให้ภาษาผู้ไทกะป๋องเกิดการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ ปัจจัยการเปลี่ยนแปลงทางสังคมทำให้เกิดนโยบายภาษาของชาติด้วยนโยบายทางภาษาของชาติทำให้ประชาชนในประเทศถึงแม้กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาอื่นทำให้เกิดสังคมที่มีผู้รู้หลายภาษา เมื่อเกิดสังคมผู้รู้หลายภาษาย่อมทำให้เกิดการสัมผัสภาษาอันส่งผลต่อการเลือกใช้ภาษาในการสื่อสารของผู้พูดชาวผู้ไทกะป๋อง เพื่อให้ภาษาผู้ไทกะป๋องอันมีฐานะเป็นภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์สามารถดำรงอยู่และสามารถใช้ในการสื่อสารให้เท่าทันกับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม

ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งจะเห็นได้ว่า ผลจากการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวทั้งสองพื้นที่ในการศึกษาคั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการใช้ภาษาผู้ไทกะป๋องในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นชุมชนภาษาผู้ไทกลุ่มใหญ่ นอกจากนี้ชุมชนการใช้ภาษาผู้ไทกะป๋องในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็งทางภาษาเนื่องจากผู้บอกภาษาทุกระดับอายุใช้ภาษาผู้ไทสื่อสารในชีวิตประจำวันทุกระดับอายุทุกแวดวงภาษา นอกจากนี้ยังมีทัศนคติต่อภาษาผู้ไทของตนเองในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากการการศึกษากการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป่องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยเห็นมีประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษาภาษาผู้ไทกะป่องในแนวต่าง ๆ ดังนี้

1. เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องศัพท์ ผู้วิจัยเห็นว่าควรศึกษากการแปรและการเปลี่ยนแปลงด้านเสียงในภาษาผู้ไทกะป่องในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2. ควรศึกษาภาษาอื่น ๆ ในพื้นที่จังหวัดสกลนครประเทศไทย และพื้นที่แขวงสะหวันนะเขตสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเพิ่มเติม เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่มีกลุ่มชาติพันธุ์อาศัยอยู่เป็นจำนวนมากทั้งกลุ่มภาษาตระกูลไทและกลุ่มภาษาออสโตรเอเชียติก

3. ควรศึกษากการเปลี่ยนแปลงลักษณะของภาษาด้านเสียงและศัพท์ โครงสร้างของประโยค หรือคำพูดต่อเนื่องในภาษาผู้ไท

4. ควรมีการศึกษาศัพท์ทางสังคมอื่น ๆ อาทิ สถานการณ์การใช้ภาษา คู่สนทนากับการเลือกใช้ภาษา ที่มีผลต่อการใช้ภาษาผู้ไท

5. เนื่องจากระยะเวลาที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลภาคสนามผู้วิจัยเห็นว่าเป็นช่วงที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยกำลังมีการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวในแขวงสะหวันนะเขตซึ่งเป็นเส้นทางเศรษฐกิจพิเศษจนถึงด่านลาวบาวที่เป็นด่านเข้าสู่ประเทศเวียดนามเพื่อเปิดแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในแขวงสะหวันนะเขตในปี พ.ศ.2561 ผู้วิจัยเห็นว่าควรศึกษาผลกระทบจากนโยบายการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในแขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นโยบายดังกล่าวส่งผลต่อการใช้ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่ในแขวงสะหวันนะเขตหรือทำให้ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์เกิดการเปลี่ยนแปลง

รายการอ้างอิง

“พระราชบัญญัติแห่งชาติ(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545”. **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 119, ตอนที่ 123 ก (19 ธันวาคม 2545): 16-2.

กรมชนเผ่า. (2548). **บรรดาชนเผ่าใน สปป.ลาว**. กำแพงนคร: มันทาคูลาด.

กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ. (2560). **ปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่ 2**. เข้าถึงเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2560. สืบค้นจาก

<http://www.mfa.go.th/asean/contents/files/other-20130527-164513-04634.pdf>.

กาญจนา โกสิยกุล. (2547). “วิเคราะห์การใช้คำของคนสามระดับอายุในภาษามอญบางกระดี่ เขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร.” **ปริญญาอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**.

กาญจนา นาคสกุล.(2541). **ระบบเสียงภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คณะกรรมการวิทยาศาสตร์สังคม. (1990). **มหาสิลา วีระวงษ์ ชีวิตและผลงาน**. เวียงจัน: โรงพิมพ์แห่งรัฐ.

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ. (2543).

วัฒนธรรมพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดสกลนคร. ม.ป.ท.

จินตนา ศูนย์จันทร์. (2539). “การวิเคราะห์คำศัพท์ภาษาผู้ไทย อำเภอพรหมานนิคม จังหวัดสกลนคร: ศึกษาเฉพาะกรณีเปรียบเทียบคำศัพท์ของบุคคลสามระดับ”. **ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**.

ชฎานนท์ แสงศรีจันทร์. (2541). “การศึกษาวิเคราะห์การใช้คำของคนไทลื้อสามระดับอายุที่อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา.” **ปริญญาอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจารึกภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรสาขาวิชาจารึกภาษาไทย**.

ที่ว่ากรอำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร. **บรรยายสรุปจังหวัดสกลนคร**. ม.ป.ท., ม.ป.ป.

ทองคุณ หงส์พันธุ์. (2522). “กลุ่มชาติพันธุ์และภาษาแถบลุ่มน้ำโขงของประเทศไทย” ใน

ประมวลบทความเกี่ยวกับวัฒนธรรมเนื่องในนิทรรศการ “มุลมังอีสาน”. สกลนคร : สกลนครการพิมพ์.

ธัญญลักษณ์ ไชยสุข มอลเลอร์รพ และAsger Mollerup. (2556).**ภาษาผู้ไทเพื่อสุขภาพ**.

- กรุงเทพฯ: บางกอก อิมเมจ แอดเวอร์ไทซิง จำกัด.
- นันทพร นิลจินดา. (2523). “การศึกษาเรื่องศัพท์ภาษาญ้อในจังหวัดสกลนคร ปราจีนบุรี และ นครพนม.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาจารึกภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปณิตา สระวาสี. (2546, มกราคม-กันยายน). “อ่าน” ภาพแทนกลุ่มชาติพันธุ์ในพิพิธภัณฑ์ ชาติพันธุ์ สปป.ลาว. *วารสารกลุ่มน้ำโขง*. 10(1): 25-49.
- ปาน แก้วคำแสน. *ผู้ไทกระป๋อง อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร*. ม.ป.ท., 2510.
- ปราณี กุลละวณิชย์. (2532). ภาษาไทเปรียบเทียบ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราณี กุลละวณิชย์ และคณะ. (2535.) *ภาษาทัศน์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- พจนีย์ ศรีธรรราชฎี. (2526). “การศึกษาเปรียบเทียบวรรณยุกต์ภาษาถิ่นผู้ไทใน 3 จังหวัด.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พรสวรรค์ นามวัง. (2544). “วรรณยุกต์ภาษาอีสาน(ลาว) ที่พูดโดยคนอีสาน ผู้ไทยและโซ่ ใน ชุมชนตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พระราชรัตนมงคล (มนตรี อภิมนุติโก). (2546). *ตำนานผู้ไท*. กรุงเทพฯ: ศิลป์สยามบรรจภัณฑ์ และการพิมพ์.
- พิณรัตน์ อัครวัฒน์านุกูล. (2544). “การศึกษาเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ในภาษาของคน “ลาว” คน “ญ้อ” และคน “ผู้ไท” ในอำเภอรอดุพนม จังหวัดนครพนม” _____ . (2541). “การเปลี่ยนแปลงวรรณยุกต์: กรณีศึกษาภาษากลุ่มลาว.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พุทธิชาติ ไปธิบาล และธนานันท์ ตรงดี. (2541). รายงานการวิจัยเรื่องสถานะของภาษาดากใบ ในภาษาไทยถิ่น: โครงการระยะที่ 2. ปัตตานี: สำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- มูจลินทร์ ลักษณะวงศ์. (2551). “การศึกษาเปรียบเทียบคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นในจังหวัดสกลนคร.” วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ยูทากะ โทมิโอะกะ. (2552). “ทัศนคติต่อภาษาและการเลือกภาษาของคนไทยอีสานที่มีอายุต่างกัน”. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โรชินี คนหาญ. (2546). “คำพื้นฐานภาษาผู้ไทย: การศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์เชิงประวัติ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เว็องเดช บันเขื่อนขันธ์. (2531). **ภาษาถิ่นตระกูลไทย** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.

_____. (2525). **แบบทดสอบวรรณยุกต์ภาษาถิ่น**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย.

วิไลวรรณ ชนิษฐานันท์. (2520). **ภาษาผู้ไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

_____. (2519). **ภาษาและภาษาศาสตร์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศิริรัตน์ มูลด้อย. (2553). “การวิเคราะห์การแปรของภาษายองด้านคำศัพท์และการใช้คำศัพท์ของคนสามารถบ่งอายุในตำบลบวักค่าง อำเภอสนักำแพง จังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ศรินยา จิตบรรจง. (2545). “การวิเคราะห์การแปรการใช้คำศัพท์ของคนสามารถบ่งอายุในภาษาแสกอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม.” วิทยานิพนธ์ อักษรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.

_____. (2553). “การศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงและระบบคำภาษาแสกในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกับประเทศไทย.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สุรพงษ์ ไสธนะเสถียร. (2533). **แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม**. เข้าถึงเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2561. สืบค้นจาก <http://www.novabizz.com/NovaAce/Attitude.htm>.

สุวัฒนา เลี่ยมประวัติ และกันทิมา วัฒนประเสริฐ. (2536). **รายงานการวิจัยเรื่อง วิเคราะห์การใช้คำและการแปรของภาษาของคนสามารถบ่งอายุในชุมชนภาษาลาวลุ่มน้ำท่าจีน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุวัฒนา เลี่ยมประวัติ. (2551). **การศึกษาภาษาถิ่น: ภาษาถิ่นตระกูลไท**. นครปฐม: โรงพิมพ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร.

_____. (2556). “การแปรการใช้ศัพท์ในภาษาไทยดำของคนสามระดับอายุ.” ใน

โครงการวิจัยชาติพันธุ์: กระบวนทัศน์ใหม่ในการสืบสานภาษาและวัฒนธรรม.

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย มหาวิทยาลัยมหิดล: โรงพิมพ์พิมพ์การ.

สุวิทย์ ธีรศาสตร์ และณรงค์ อุบุญญ์. (2538). **รายงานวิจัยเรื่องการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต**

และครอบครัวชุมชนอีสาน: กรณีผู้ไทย. ขอนแก่น: ภาควิชาประวัติศาสตร์และ

โบราณคดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และคณะ. (2547). **แผนที่ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศ**

ไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (2551a). **รายงานความก้าวหน้า โครงการภาษามลายูท้องถิ่นในประเทศไทย:**

การศึกษาสถานการณ์ทางภาษาการพัฒนาและการวางแผนการใช้ภาษา

เพื่อการศึกษาและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้(ระยะ

ที่ 1). นครปฐม: ศูนย์ศึกษาและสันติวิธี มหาวิทยาลัยมหิดล.

_____. (2551b). **รายงานความก้าวหน้า โครงการภาษามลายูท้องถิ่นในประเทศไทย:**

การศึกษาสถานการณ์ทางภาษาการพัฒนาและการวางแผนการใช้ภาษา

เพื่อการศึกษาและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้(ระยะ

ที่ 1). นครปฐม: ศูนย์ศึกษาและสันติวิธี มหาวิทยาลัยมหิดล.

สีพอน สุนันทา (2552). “การใช้คำเรียกขานในภาษากลุ่มสมัยปัจจุบัน”. **ปริญาศิลปศาสตร์**

มหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาลาว มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สมพาวิน แก้วบุตรดา (2555). “คำเรียกญาติของไทยแดงในแขวงหัวพัน และแขวงเวียงจันทร์

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว”. **ปริญาศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต**

สาขาวิชาภาษาลาว มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อัญชลี การัญญมิ. (2540). “การเปลี่ยนแปลงการใช้คำในภาษาไทยถิ่นใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตามระดับอายุของผู้ใช้ภาษา”. **ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย**

มหาลัยทักษิณ.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2542). **ภาษาในสังคมไทย (พิมพ์ครั้งที่ 2).** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์

แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2544). **ภาษาศาสตร์สังคม (พิมพ์ครั้งที่ 3).** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2547). **ภาษาไทยกับการสัมผัสภาษาอังกฤษที่ปรากฏใน**

พระราชหัตถเลขาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. **วารสารอักษรศาสตร์ฉบับ
ภาษาเทศภาษาไทย.**

อรพินทร์ ชูนากรสวัสดิ์. (2536). “การศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาผู้ไทกับภาษาลาวไซ่ง.”

วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สัมภาษณ์

คำพูน ตู่ไพฑูณ. (2559). รองเจ้าแขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.

สัมภาษณ์, 4 กันยายน 2559.

ปาน แก้วคำแสน. (2557). ปราชญ์ผู้ไทกระป๋องจังหวัดสกลนคร. สัมภาษณ์, 22

สิงหาคม 2557.

_____. (2558). ปราชญ์ผู้ไทกระป๋องจังหวัดสกลนคร. สัมภาษณ์, 4 สิงหาคม 2558

ภาษาอังกฤษ

Brown, J Marvin. (1965). **From Ancient Thai to modern dialects.** Bangkok: Social
Science Association Press of Thailand.

Chamberlain, James R. (1975). “A new Look at the History and Classification of
the Tai Language.” In *Studies in Tai Linguistics in Honor of William J, Gedney.*
49-66, Edited by Jimmy G. Harris and James R. Chamberlain. Bangkok: CIEL.

Labov, William. (2006). **The social stratification of English in New York City.** Second
edition. Cambridge: Cambridge University Press.

Thomason, Sarah G. (2001). **Language Contact: An Introduction.** Edinburgh &
Washington, DC: Edinburgh University Press & Georgetown University Press.

ภาคผนวก ก แบบสอบถามประวัติของผู้บอกภาษา

แบบสอบถามประวัติผู้บอกภาษา	
ที่...../.....	
ชื่อ-สกุล.....	อายุ.....
.....ปี	
เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	โทรศัพท์.....
ระดับการศึกษาสูงสุด	
☐ ต่ำกว่าประถม ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย	
☐ ปวช./ปวส. ☐ ปริญญาตรี ☐ อื่นๆ.....	
อาชีพ.....	
สถานภาพ ☐ โสด ☐ สมรส ☐ หย่าร้าง ☐ อื่นๆ.....	
ภูมิลำเนา	
.....	
การโยกย้ายที่อยู่อาศัย	
☐ ไม่เคย	
☐ เคย ย้ายมาแล้ว.....ครั้ง	
ย้ายมาที่อยู่ปัจจุบันได้.....ปี	
ที่อยู่ปัจจุบัน	
.....	
.....	
ภาษาที่ท่านพูดในท้องถิ่นคือ.....	
ท่านพูดภาษาใดได้บ้าง.....	
ภาษาที่ท่านใช้ในปัจจุบันคือ.....	
ภูมิลำเนาของบิดา คือ.....	
ภาษาที่บิดาใช้สื่อสารกับท่าน คือ.....	
ภูมิลำเนาของมารดา คือ.....	
ภาษาที่มารดาใช้กับท่าน คือ.....	
ภูมิลำเนาของคู่สมรส(กรณีและผู้บอกภาษาสมรสแล้ว) คือ.....	
ภาษาที่คู่สมรสใช้สื่อสารกับท่าน คือ.....	
ข้อมูลเพิ่มเติม.....	
	วัน/เดือน/ปี.....

ภาคผนวก ข แบบสอบถามข้อมูลด้านความสามารถในการใช้ภาษา

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านความสามารถในการใช้ภาษา

กรุณาตอบแบบสอบถามด้านความสามารถในการใช้ภาษาของท่านในชีวิตประจำวัน โดยเติมเครื่องหมาย ✓ ในช่องภาษาที่ท่านใช้ในการพูด การฟัง และการเขียน ดังนี้

ทักษะทางภาษา	ภาษาที่ใช้
1.ความสามารถในการพูด	☐ ภาษาผู้ไท ☐ ภาษาลาวอีสาน ☐ ภาษาไทย ☐ ภาษาลาว ☐ ภาษาอื่นๆ โปรดระบุ..... .....
2.ความสามารถในการฟัง	☒ ภาษาผู้ไท ☐ ภาษาลาวอีสาน ☐ ภาษาไทย ☐ ภาษาลาว ☐ ภาษาอื่นๆ โปรดระบุ..... .....
3.ความสามารถในการเขียน	☐ ภาษาไทย ☐ ภาษาลาว ☐ ภาษาอื่นๆ โปรดระบุ..... .....
4.ความสามารถในการอ่าน	☐ ภาษาไทย ☐ ภาษาลาว ☐ ภาษาอื่นๆ โปรดระบุ..... .....

ส่วนที่ 3 การเลือกใช้ภาษา

จงเติมเครื่องหมาย ✓ ในช่องภาษาที่ท่านใช้ตามแฉดวงต่างๆ ดังนี้

ข้อ	แฉดวง	ภาษาที่ใช้				
		ภาษาผู้ไทย	ภาษาลาวอีสาน	ภาษาไทย	ภาษาลาว	อื่นๆ (ระบุ)
1	งานประเพณี					
2	ครอบครัว					
3	เพื่อน					
4	การติดต่อสื่อสารในสถานที่ราชการ					

การป้องกันข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับ

ผู้วิจัยจะใช้ข้อมูลที่ได้รับจากท่านเพื่อวัตถุประสงค์ของงานวิจัยเท่านั้น ข้อมูลของท่านจะเปิดเผยเฉพาะในการนำเสนอสรุปลการวิจัยโดยไม่ระบุตัวบุคคล ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลของท่านเป็นความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลต่อบุคคลที่สาม

ขอบพระคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นางจรรยา เสียงเย็น สาขาวิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

(หากมีข้อสงสัยหรือต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับแบบสอบถามฉบับนี้ โปรดติดต่อผู้วิจัยที่ เบอร์โทรศัพท์ 080-417-9929)

4.ระยะเวลาในการใช้สื่อโดยเฉลี่ยต่อครั้ง

ประเภท ของสื่อ	ระยะเวลา					
	ต่ำกว่า 15 นาที	15-30 นาที	30-60 นาที	1-2 ชั่วโมง	มากกว่า 2 ชม.	ไม่เปิดรับ
1.สื่อวิทยุ						
2.สื่อโทรทัศน์						
3.สื่อสิ่งพิมพ์						
4.สื่ออินเทอร์เน็ต						

5.แรงจูงใจในการเปิดรับสื่อของท่าน

1.เป็นกิจวัตรประจำ	
2.ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ ทันต่อเหตุการณ์	
3.ทำให้เกิดความบันเทิง	
4.ทำให้เป็นคนทันสมัย/ไม่ล้าหลัง/ไม่ตลกยุค	
5.ช่องทางการเข้าถึงสื่อและข่าวสารง่ายสะดวกสบาย	
6.ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้สื่อของท่าน	
1.เพื่อรับรู้เหตุการณ์	
2.เพื่อใช้ในการสนทนา	
3.เพื่อความบันเทิง	
4.เพื่อศึกษาหาความรู้	
5.เพื่อช่วยในการตัดสินใจ	
7.บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเปิดรับสื่อของท่าน	
1.เพื่อน	
2.ครู/อาจารย์	
3.บิดา/มารดา	
4.บุคคลที่มีชื่อเสียง	

ภาคผนวก ง แบบสอบถามทัศนคติ

ตอนที่ 4 ทัศนคติต่อภาษา

จงเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านในข้อความต่อไปนี้

โดย 5 = เห็นด้วยมากที่สุด 4 = เห็นด้วยมาก 3 = เห็นด้วยปานกลาง 2 = เห็นด้วยน้อย 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ	คำถาม	ภาษาผู้ไทย					ภาษาไทย					ภาษาลาว/ลาวอีสาน					ภาษา.....									
		ระดับความคิดเห็น					ระดับความคิดเห็น					ระดับความคิดเห็น					ระดับความคิดเห็น									
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1	เป็นภาษาที่สุภาพ																									
2	เป็นภาษาที่แสดงความเป็นกันเอง																									
3	เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารได้ตรงประเด็น																									
4	เป็นภาษาที่ทันสมัย																									
5	เป็นภาษาที่มีสำเนียงไม่ไพเราะ																									
6	เป็นภาษาที่มีความซับซ้อน																									
7	เป็นภาษาที่ไม่สามารถแสดงอารมณ์ได้ชัดเจน																									
8	เป็นภาษาที่ไม่มีแบบแผน																									
9	เป็นภาษาที่มีความสำคัญ																									
10	มีประโยชน์ในชีวิตประจำวันของท่าน																									
11	ท่านรู้สึกอายนับถือคนอื่นได้ยิ่งท่านพูด																									
12	อยากสอนหรือถ่ายทอดให้ลูกหลาน																									

ภาคผนวก จ รายการใช้ศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋องประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

รูปแบบการใช้ศัพท์ผู้ไทกะป๋อง อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ประเทศไทย

รูปแบบการใช้ศัพท์แบบ AAA

1.หมวดคำเรียกเครือญาติ และสรรพนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	แม่ของแม่	mɛ: ³ thaw ⁴	mɛ: ³ thaw ⁴	mɛ: ³ thaw ⁴	mɛ: ³ thaw ⁴
2	พ่อของแม่	pho: ³ thaw ⁴	pho: ³ thaw ⁴	pho: ³ thaw ⁴	pho: ³ thaw ⁴
3	แม่ของพ่อ	mɛ: ³ ǵiɑ: ⁵	mɛ: ³ ǵiɑ: ⁵	mɛ: ³ ǵiɑ: ⁵	mɛ: ³ ǵiɑ: ⁵
4	แม่ของภรรยา	mɛ: ³ thaw ⁴	mɛ: ³ thaw ⁴	mɛ: ³ thaw ⁴	mɛ: ³ thaw ⁴
5	พ่อของภรรยา	pho: ³ thaw ⁴	pho: ³ thaw ⁴	pho: ³ thaw ⁴	pho: ³ thaw ⁴
6	พี่ชาย	ʔa:j ⁴	ʔa:j ⁴	ʔa:j ⁴	ʔa:j ⁴
7	พี่สาว	ʔe:j ⁴	ʔe:j ⁴	ʔe:j ⁴	ʔe:j ⁴
8	ทวด	tho:t ³	tho:t ³	tho:t ³	tho:t ³
9	ปู่ทวด	pu: ³ tho:t ³	pu: ³ tho:t ³	pu: ³ tho:t ³	pu: ³ tho:t ³
10	ย่าทวด	ǵiɑ: ³ tho:t ³	ǵiɑ: ³ tho:t ³	ǵiɑ: ³ tho:t ³	ǵiɑ: ³ tho:t ³
11	ตาทวด	ta: ² tho:t ³	ta: ² tho:t ³	ta: ² tho:t ³	ta: ² tho:t ³
12	ยายทวด	ja:j ² tho:t ³	ja:j ² tho:t ³	ja:j ² tho:t ³	ja:j ² tho:t ³
13	ลูกคนโต	luʔ ³ kok ⁵	luʔ ³ kok ⁵	luʔ ³ kok ⁵	luʔ ³ kok ⁵
14	ลูกคนสุดท้อง	luʔ ³ la: ⁴	luʔ ³ la: ⁴	luʔ ³ la: ⁴	luʔ ³ la: ⁴
15	พี่สะใภ้	ʔe:j ⁴ phe: ⁵	ʔe:j ⁴ phe: ⁵ ~ ʔe:j ⁴	ʔe:j ⁴ phe: ⁵ ~ ʔe:j ⁴	ʔe:j ⁴ phe: ⁵ ~ ʔe:j ⁴
16	ลูกสะใภ้	luʔ ³ phe: ⁵	luʔ ³ phe: ⁵	luʔ ³ phe: ⁵	luʔ ³ phe: ⁵
17	น้องสะใภ้	no: ⁵ ɲ ⁵ phe: ⁵	no: ⁵ ɲ ⁵ phe: ⁵	no: ⁵ ɲ ⁵ phe: ⁵	no: ⁵ ɲ ⁵ phe: ⁵
18	ญาติ	phiʔ ³ no: ⁵ ɲ ⁵	phiʔ ³ no: ⁵ ɲ ⁵	phiʔ ³ no: ⁵ ɲ ⁵	phiʔ ³ no: ⁵ ɲ ⁵
19	คำแทนตัวเมื่อพูด กับพระ	phuʔ ⁵ kha: ⁴	phuʔ ⁵ kha: ⁴	phuʔ ⁵ kha: ⁴	phuʔ ⁵ kha: ⁴
20	พวกเขา	suʔ ⁵ khaw ⁴	suʔ ⁵ khaw ⁴	suʔ ⁵ khaw ⁴	suʔ ⁵ khaw ⁴

21	พวกเขา	suʔ ⁵ haw ²	suʔ ⁵ haw ²	suʔ ⁵ haw ²	suʔ ⁵ haw ²
22	ผู้ใหญ่	phuʔ ⁵ ्हဲ: ³	phuʔ ⁵ ्हဲ: ³	phuʔ ⁵ ्हဲ: ³	phuʔ ⁵ ्हဲ: ³

2.หมวดคำเรียกส่วนต่างๆ ของร่างกาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เข้า	ho: ¹ haw ⁵	ho: ¹ haw ⁵	ho: ¹ haw ⁵	ho: ¹ haw ⁵
2	งอขปาก	ŋɔj ² paʔ ³	ŋɔj ² paʔ ³	ŋɔj ² paʔ ³	ŋɔj ² paʔ ³
3	ศีรษะ	ho: ¹	ho: ¹	ho: ¹	ho: ¹
4	ท้ายทอย	ka ² dɔn ⁴	ka ² dɔn ⁴	ka ² dɔn ⁴	ka ² dɔn ⁴
5	หัวใจ	cə: ¹	cə: ¹	cə: ¹	cə: ¹
6	เลือด	lə:t ³	lə:t ³	lə:t ³	lə:t ³
7	ปาก	paʔ ²	paʔ ²	paʔ ²	paʔ ²
8	ฟัน	hɛ:w ⁴	hɛ:w ⁴	hɛ:w ⁴	hɛ:w ⁴
9	หมวด	no:t ²	no:t ²	no:t ²	no:t ²
10	สะดือ	saj ¹ bw: ¹	saj ¹ bw: ¹	saj ¹ bw: ¹	saj ¹ bw: ¹
11	สี่ข้าง	so:ŋ ³	so:ŋ ³	so:ŋ ³	so:ŋ ³
12	ริมฝีปาก	him ² su ¹ paʔ ²	him ² su ¹ paʔ ²	him ² su ¹ paʔ ²	him ² su ¹ paʔ ²
13	ตาตุ่ม	po:m ³ phəʔ ³	po:m ³ phəʔ ³	po:m ³ phəʔ ³	po:m ³ phəʔ ³
14	แขนศอก	hɛ:n ¹ soʔ ³	hɛ:n ¹ soʔ ³	hɛ:n ¹ soʔ ³	hɛ:n ¹ soʔ ³
15	สะโพก	ka ² phoʔ ³	ka ² phoʔ ³ ~ ta ² phoʔ ³	ka ² phoʔ ³ ~ ta ² phoʔ ³	ka ² phoʔ ³ ~ ta ² phoʔ ³

3.หมวดคำเรียกกริยาอาการ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	แบก	bɛʔ ²	bɛʔ ²	bɛʔ ²	bɛʔ ²
2	เปื้อ	bə: ³	bə: ³	bə: ³	bə: ³
3	จิ้มฟัน	cim ⁴ hɛ:w ⁴	cim ⁴ hɛ:w ⁴	cim ⁴ hɛ:w ⁴	cim ⁴ hɛ:w ⁴
4	เล่น	din ⁴	din ⁴	din ⁴ ~ lin ⁴	din ⁴ ~ lin ⁴

5	เล่นไฟ	din ⁴ phaj ³	din ⁴ phaj ³	din ⁴ phaj ³ ~ lin ⁴ phaj ³	din ⁴ phaj ³ ~ lin ⁴ phaj ³
6	ข้ามฟาก	kha:m ⁵ faʔ ³	kha:m ⁵ faʔ ³	kha:m ⁵ faʔ ³	kha:m ⁵ faʔ ³
7	คุ้มเขี่ย	khe: ³	khe: ³	khe: ³	khe: ³
8	เขียน	khe:n ¹	khe:n ¹	khe:n ¹	khe:n ¹
9	เลือก	ləʔ ³	ləʔ ³	ləʔ ³	ləʔ ³
10	เกี้ยว	ke:w ³	ke:w ³	ke:w ³	ke:w ³
11	กลับ	mə: ²	mə: ²	mə: ²	mə: ²
12	กลับบ้าน	mə: ² hə:n ²	mə: ² hə:n ²	mə: ² hə:n ²	mə: ² hə:n ²
13	จิกจี้	nak ³ nə:m ²	nak ³ nə:m ² ~ nak ³ khi: ⁴ nə:m ² ~nak ³ khi: ⁴ ka ² nə:m ²	nak ³ nə:m ² ~ nak ³ khi: ⁴ nə:m ² ~nak ³ khi: ⁴ ka ² nə:m ²	nak ³ nə:m ² ~ nak ³ khi: ⁴ nə:m ² ~nak ³ khi: ⁴ ka ² nə:m ²
14	ยี่นขึ้น	กั๊ว:n ² huw ⁴	กั๊ว:n ² huw ⁴	กั๊ว:n ² huw ⁴	กั๊ว:n ² huw ⁴
15	เปลียน	pe:n ³	pe:n ³	pe:n ³	pe:n ³
16	เดียดดาด	huw ⁴	huw ⁴	huw ⁴	huw ⁴
17	เยยม	je:m ³	je:m ³	je:m ³	je:m ³
18	ขยาก, ต้องการ	jəʔ ²	jəʔ ²	jəʔ ²	jəʔ ²
19	ครอบไว้	ko:p ³	ko:p ³	ko:p ³	ko:p ³
20	เลิกแล้วกันไป	lɛ:w ⁵ de:w ¹	lɛ:w ⁵ de:w ¹	lɛ:w ⁵ de:w ¹	lɛ:w ⁵ de:w ¹
21	ขลิบผ้า	len ²	len ²	len ²	len ²
22	หลีก	liʔ ²	liʔ ²	liʔ ²	liʔ ²
23	คลี่ผ้าออก	phw:n ¹	phw:n ¹	phw:n ¹	phw:n ¹
24	ผูก	phuʔ ²	phuʔ ²	phuʔ ²	phuʔ ²
25	รักษา	po: ¹	po: ¹	po: ¹	po: ¹
26	เหลา	se:m ⁴	se:m ⁴	se:m ⁴	se:m ⁴
27	(อาการ)สั้น	sen ³	sen ³	sen ³	sen ³
28	เล่าลือ	sa: ³	sa: ³	sa: ³	sa: ³
29	วางซ้อนกัน, ตั้งขึ้น	thə:n ²	thə:n ²	thə:n ²	thə:n ²
30	ท่วม	tho:m ⁴	tho:m ⁴	tho:m ⁴	tho:m ⁴

31	กระโจน	to:n ²	to:n ²	to:n ²	to:n ²
32	(เด็ก)สำรอก	ton ¹	ton ¹	ton ¹	ton ¹
33	ตอก	toʔ ²	toʔ ²	toʔ ²	toʔ ²
34	เรอ	ʔə:p ²	ʔə:p ² ~ ʔə:m ²	ʔə:p ² ~ ʔə:m ²	ʔə:p ² ~ ʔə:m ²
35	เขย่า	sa ² law ²	sa ² law ²	sa ² law ²	sa ² law ²
36	ประกาศ	ca:w ³	ca:w ³	ca:w ³	ca:w ³
37	เคลิ้มหลับ	sa ² lə:p ³	sa ² lə:p ³ ~ sə:p ³	sa ² lə:p ³ ~ sə:p ³	sa ² lə:p ³ ~ sə:p ³
38	จ้วงเจียง	ʔian ² mi ³ sw:n ³	ʔian ² mi ³ sw:n ³	ʔian ² mi ³ sw:n ³	ʔian ² mi ³ sw:n ³
39	ลิ้นหกล้ม	mw:n ³ pha ² la:t ³	mw:n ³ pha ² la:t ³ ~ pha ² la:t ³ mw:n ³ ~ mw:n ³	mw:n ³ pha ² la:t ³ ~ pha ² la:t ³ mw:n ³ ~ mw:n ³	mw:n ³ pha ² la:t ³ ~ pha ² la:t ³ mw:n ³ ~ mw:n ³
40	จ้วง	ja ² no:n ²	ja ² no:n ²	ja ² no:n ²	ja ² no:n ²
41	ส่งของขึ้นข้างบน	ʔi:w:n ³ hwn ⁴	ʔi:w:n ³ hwn ⁴	ʔi:w:n ³ hwn ⁴	ʔi:w:n ³ hwn ⁴
42	ตรวจ	to:t ²	to:t ² ~ ko:t ²	to:t ² ~ ko:t ²	to:t ² ~ ko:t ²
43	กระจัดกระจาย	sa ² saj ²	sa ² saj ² ~ ja ⁵ ja:j ²	sa ² saj ² ~ ja ⁵ ja:j ²	sa ² saj ² ~ ja ⁵ ja:j ²
44	ดินให้หลุด	fut ³	fut ³	fut ³	fut ³
45	หายใจออก	han ¹ cə: ¹ ʔəʔ ⁵	han ¹ cə: ¹ ʔəʔ ⁵	han ¹ cə: ¹ ʔəʔ ⁵	han ¹ cə: ¹ ʔəʔ ⁵
46	พัน	ke:w ⁴	ke:w ⁴	ke:w ⁴	ke:w ⁴
47	บอก, เตือน	boʔ ²	boʔ ²	boʔ ²	boʔ ²
48	ขน(ส่ง)	hon ¹	hon ¹	hon ¹	hon ¹
49	ม้วน	koʔ ⁵	koʔ ⁵	koʔ ⁵	koʔ ⁵
50	เหยียบ	je:p ²	je:p ²	je:p ²	je:p ²
51	แตก(ผลิ.แตก ออก)	tɛʔ ²	tɛʔ ²	tɛʔ ²	tɛʔ ²
52	หยุด	ka:n ²	ka:n ²	ka:n ²	ka:n ²
53	สับ	lɛʔ ⁵	lɛʔ ⁵	lɛʔ ⁵	lɛʔ ⁵
54	ตัด	bet ⁵	bet ⁵	bet ⁵	bet ⁵
55	ขย่ะเขียง	khi: ⁴ le:t ³ ~ khi: ⁵ de:t ³	khi: ⁴ le:t ³ ~ khi: ⁵ de:t ³	khi: ⁴ le:t ³ ~ khi: ⁵ de:t ³	khi: ⁴ le:t ³ ~ khi: ⁵ de:t ³
56	หย่าร้าง	paʔ ⁵	paʔ ⁵	paʔ ⁵	paʔ ⁵
57	รำคาญ	mut ³ mat ³	mut ³ mat ³	mut ³ mat ³	mut ³ mat ³

58	หัวหมุน	ho: ¹ pin ⁴	ho: ¹ pin ⁴	ho: ¹ pin ⁴	ho: ¹ pin ⁴
59	หมัก(อาหาร)	ʔə:p ²	ʔə:p ²	ʔə:p ²	ʔə:p ²
60	หวง	ho:ŋ ¹	ho:ŋ ¹	ho:ŋ ¹	ho:ŋ ¹
61	ท่า	ʔet ⁵	ʔet ⁵	ʔet ⁵	ʔet ⁵
62	πίศสวระ	je:w ³	je:w ³	je:w ³	je:w ³
63	เสียบ,ปัก	se:p ²	se:p ²	se:p ²	se:p ²
64	วาง	poŋ ¹	poŋ ¹	poŋ ¹	poŋ ¹

4.หมวดคำเรียกโรคและอาการผิดปกติ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เท้าเป็นเหน็บ	mwn ² ti:n ¹	mwn ² ti:n ¹	mwn ² ti:n ¹	mwn ² ti:n ¹
2	ตาเข	ta: ¹ sə:ŋ ³	ta: ¹ sə:ŋ ³	ta: ¹ sə:ŋ ³	ta: ¹ sə:ŋ ³
5	ท้องอืด	กั๊ว:ŋ ³ ตอ:ŋ ⁵	กั๊ว:ŋ ³ ตอ:ŋ ⁵	กั๊ว:ŋ ³ ตอ:ŋ ⁵	กั๊ว:ŋ ³ ตอ:ŋ ⁵ ~ ตอ:ŋ ⁵ กั๊ว:ŋ ³
7	แผลเป็น	be:w ⁴	be:w ⁴ ~ pe:w ⁴	be:w ⁴ ~ pe:w ⁴	pe:w ⁴ pe:w ⁴
9	แพ้ยา	ja: ² kum ¹	ja: ² kum ¹ ~ kum ¹ ja: ²	ja: ² kum ¹ ~ kum ¹ ja: ² phe: ⁴ ja: ¹	ja: ² kum ¹ ~ kum ¹ ja: ² phe: ⁴ ja: ¹
11	ปากนกกระจอก	paʔ ² hi ² kaj ³	paʔ ² hi ² kaj ³	paʔ ² hi ² kaj ³	paʔ ² hi ² kaj ³
15	พูดัดข้าง	paʔ ² ʔaŋ ³	paʔ ² ʔaŋ ³	paʔ ² ʔaŋ ³	paʔ ² ʔaŋ ³
16	คนใบ้	kwʔ ⁵	kwʔ ⁵	kwʔ ⁵	kwʔ ⁵
18	หูหนวก	hu: ¹ noʔ ²	hu: ¹ noʔ ²	hu: ¹ noʔ ²	hu: ¹ noʔ ²
19	ขาเป็นตะคริว	ke:w ³ kin ¹ ti:n ¹	ke:w ³ kin ¹ ti:n ¹	ke:w ³ kin ¹ ti:n ¹	ke:w ³ kin ¹ ti:n ¹
20	หน้ามืด	miŋ ⁵	miŋ ⁵	miŋ ⁵	miŋ ⁵
21	สะอึก	ca ² ʔəʔ ⁵	ca ² ʔəʔ ⁵	ca ² ʔəʔ ⁵	ca ² ʔəʔ ⁵
22	เป็นลม	pe:n ¹ win ²	pe:n ¹ win ² ~ win ²	pe:n ¹ win ² ~ win ²	pe:n ¹ win ² ~ win ²
25	ซีมูก	khi: ⁴ muʔ ³	khi: ⁴ muʔ ³	khi: ⁴ muʔ ³	khi: ⁴ muʔ ³
26	แห้งลูก	lu ² luʔ ³	lu ² luʔ ³	lu ² luʔ ³	lu ² luʔ ³
28	ลื้ม	cw: ³ mi ² daj ⁴	cw: ³ mi ² daj ⁴	cw: ³ mi ² daj ⁴	cw: ³ mi ² daj ⁴
37	ไผ่	pa:n ¹	pa:n ¹	pa:n ¹	pa:n ¹
38	คนสติไม่ดี (บ้า)	po:ŋ ³	po:ŋ ³	po:ŋ ³	po:ŋ ³

39	ซีแมลงวัน	khi: ⁴ meŋ ² hon ⁵	khi: ⁴ meŋ ² hon ⁵	khi: ⁴ meŋ ² hon ⁵	khi: ⁴ meŋ ² hon ⁵
41	น้ำกืดเท่า	ho: ¹ kin ¹ ti:n ¹	ho: ¹ kin ¹ ti:n ¹	ho: ¹ kin ¹ ti:n ¹	ho: ¹ kin ¹ ti:n ¹
42	ถลอก	pə:k ²	pə:k ²	pə:k ²	pə:k ²
43	คลื่นได้	jə ² haŋ ³	jə ² haŋ ³	jə ² haŋ ³	jə ² haŋ ³
44	อ้วน	ʔo:n ⁴	ʔo:n ⁴	ʔo:n ⁴	ʔo:n ⁴
45	บวม	khə: ⁵	khə: ⁵	khə: ⁵	khə: ⁵
48	ท้องผูก	tho:ŋ ⁵ phuŋ ²	tho:ŋ ⁵ phuŋ ²	tho:ŋ ⁵ phuŋ ²	tho:ŋ ⁵ phuŋ ²
50	อาการกำเริบ	mwŋ ³	mwŋ ³	mwŋ ³	mwŋ ³
51	ไม่วู้สึกตัว	miŋ ³ hu: ⁵ mə: ³ khon ₂	miŋ ³ hu: ⁵ mə: ³ khon ₂	miŋ ³ hu: ⁵ mə: ³ khon ₂	miŋ ³ hu: ⁵ mə: ³ khon ₂
54	ตายท้องกลม	ta:j ¹ juŋ ² luŋ ³	ta:j ¹ juŋ ² luŋ ³ ~ juŋ ² luŋ ³	ta:j ¹ juŋ ² luŋ ³ ~ juŋ ² luŋ ³	ta:j ¹ juŋ ² luŋ ³ ~ juŋ ² luŋ ³

5.หมวดคำเรียกพืช ผัก ผลไม้

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ใบไม้	bə: ¹ maj ⁵	bə: ¹ maj ⁵	bə: ¹ maj ⁵	bə: ¹ maj ⁵
2	ใบตำลึง	bə: ¹ tam ¹ luŋ ²	bə: ¹ tam ¹ luŋ ²	bə: ¹ tam ¹ luŋ ²	bə: ¹ tam ¹ luŋ ²
3	ใบตอง	bə: ¹ to:ŋ ¹	bə: ¹ to:ŋ ¹	bə: ¹ to:ŋ ¹	bə: ¹ to:ŋ ¹
4	ใบแมงลัก	bə: ¹ ʔi: ³ tu: ³	bə: ¹ ʔi: ³ tu: ³	bə: ¹ ʔi: ³ tu: ³	bə: ¹ ʔi: ³ tu: ³
5	กะเทียม	ka ² the:m ²	ka ² the:m ²	ka ² the:m ²	ka ² the:m ²
6	มันเทศ	men ² kɛ:w ¹	men ² kɛ:w ¹	men ² kɛ:w ¹	men ² kɛ:w ¹
8	มันสำปะหลัง	men ² ton ⁴	men ² ton ⁴	men ² ton ⁴	men ² ton ⁴
9	มะเฟือง	ma ² fə:ŋ ¹	ma ² fə:ŋ ¹	ma ² fə:ŋ ¹	ma ² fə:ŋ ¹
10	มะขาม	ma ² ha:m ¹	ma ² ha:m ¹	ma ² ha:m ¹	ma ² ha:m ¹
11	มะขามเทศ	ma ² ha:m ¹ pɛ: ¹	ma ² ha:m ¹ pɛ: ¹	ma ² ha:m ¹ pɛ: ¹	ma ² ha:m ¹ pɛ: ¹
12	ส้มโอ	ma ² ke:ŋ ⁴	ma ² ke:ŋ ⁴	ma ² ke:ŋ ⁴	ma ² ke:ŋ ⁴
13	น้อยหน่า	ma ² khe:p ⁵	ma ² khe:p ⁵	ma ² khe:p ⁵	ma ² khe:p ⁵
14	พริก	ma ² khit ⁵	ma ² khit ⁵	ma ² khit ⁵	ma ² khit ⁵
15	มะกรูด	ma ² ku:t ²	ma ² ku:t ²	ma ² ku:t ²	ma ² ku:t ²
16	มะเขือ	ma ² khə: ¹	ma ² khə: ¹	ma ² khə: ¹	ma ² khə: ¹
17	มะม่วง	ma ² mo:ŋ ²	ma ² mo:ŋ ²	ma ² mo:ŋ ²	ma ² mo:ŋ ²

18	ข้าวโพด	ma ² sa ² li: ²	ma ² sa ² li: ²	ma ² sa ² li: ²	ma ² sa ² li: ²
19	ถั่วลิสง	ma ² to: ³ din ¹	ma ² to: ³ din ¹	ma ² to: ³ din ¹	ma ² to: ³ din ¹
20	ผักนึ่ง	phak ⁵ boŋ ⁴	phak ⁵ boŋ ⁴	phak ⁵ boŋ ⁴	phak ⁵ boŋ ⁴
21	เผือก	phəŋ ²	phəŋ ²	phəŋ ²	phəŋ ²
22	ตะไคร้	ho: ¹ si: ² khə: ²	ho: ¹ si: ² khə: ²	ho: ¹ si: ² khə: ²	ho: ¹ si: ² khə: ²
23	ผักทอง	ma ² ʔuŋ ⁵	ma ² ʔuŋ ⁵	ma ² ʔuŋ ⁵	ma ² ʔuŋ ⁵
24	หอมแดง	ho: ¹ phak ⁵ bo: ³	ho: ¹ phak ⁵ bo: ³	ho: ¹ phak ⁵ bo: ³	ho: ¹ phak ⁵ bo: ³
25	มะระ	ma ² ʔi: ⁵ lak ³	phak ⁵ saŋ ³	phak ⁵ saŋ ³	phak ⁵ saŋ ³
26	สาระแหน่	phak ⁵ thə:m ²	phak ⁵ thə:m ²	phak ⁵ thə:m ²	phak ⁵ thə:m ²
27	ต้นหอม	phak ⁵ bo: ³	phak ⁵ bo: ³	phak ⁵ bo: ³	phak ⁵ bo: ³
28	ผักแขยง	phak ⁵ sa: ² ŋɛ: ³	phak ⁵ sa: ² ŋɛ: ³	phak ⁵ sa: ² ŋɛ: ³	phak ⁵ sa: ² ŋɛ: ³
29	ทับทิม	ma ² phi: ² la: ²	ma ² phi: ² la: ²	ma ² phi: ² la: ²	ma ² phi: ² la: ²
30	มะละกอ	ma ² huŋ ³	ma ² huŋ ³	ma ² huŋ ³	ma ² huŋ ³
31	มะเขือยาว	ma ² khə: ¹ ŋi:w ²	ma ² khə: ¹ ŋi:w ²	ma ² khə: ¹ ŋi:w ²	ma ² khə: ¹ ŋi:w ²
32	ถั่วแระ	tho: ³ hɛ: ³	tho: ³ hɛ: ³	tho: ³ hɛ: ³	tho: ³ hɛ: ³
33	ผักขม	phak ⁵ hom ¹	phak ⁵ hom ¹	phak ⁵ hom ¹	phak ⁵ khom ¹
34	เห็ดโคน	het ³ poŋ ⁵	het ³ poŋ ⁵	het ³ poŋ ⁵	het ³ poŋ ⁵
35	มะเขือเทศ	ma ² khə: ¹ khə: ²	ma ² khə: ¹ khə: ²	ma ² khə: ¹ khə: ²	ma ² khə: ¹ khə: ²
36	ขมิ้น	ma ² mi: ⁵	ma ² mi: ⁵	ma ² mi: ⁵	ma ² mi: ⁵
37	เห็ดฟาง	het ³ fə: ² ŋ ²	het ³ fə: ² ŋ ²	het ³ fə: ² ŋ ²	het ³ fə: ² ŋ ²
42	ใบบัวบก	phak ⁵ nɔ: ²	phak ⁵ nɔ: ²	phak ⁵ nɔ: ²	phak ⁵ nɔ: ²

6.หมวดคำเรียกสัตว์

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	วัว	ŋo: ²	ŋo: ²	ŋo: ²	ŋo: ²
2	ปลาไหล	je:n ³	je:n ³	je:n ³	je:n ³
3	กิ้งกือ	boŋ ⁴ kw: ¹	boŋ ⁴ kw: ¹ ~ boŋ ⁴ khi: ⁴ kw: ¹	boŋ ⁴ kw: ¹ ~ boŋ ⁴ khi: ⁴ kw: ¹	boŋ ⁴ kw: ¹ ~ boŋ ⁴ khi: ⁴ kw: ¹
4	แมลงปอ	mɛ: ² nam ⁵	mɛ: ² nam ⁵	mɛ: ² nam ⁵	mɛ: ² nam ⁵

		moʔ ²	moʔ ²	moʔ ²	moʔ ²
6	ตะพานน้ำ	pa: ¹ pha: ¹	pa: ¹ pha: ¹ ~ pa: ¹ fa: ¹	pa: ¹ pha: ¹ ~ pa: ¹ fa: ¹	pa: ¹ pha: ¹ ~ pa: ¹ fa: ¹
7	ผีเสื้อ	mɛ:ŋ ² ka ² bə: ⁴	mɛ:ŋ ² ka ² bə: ⁴	mɛ:ŋ ² ka ² bə: ⁴	mɛ:ŋ ² ka ² bə: ⁴
8	ข้างเฝือก	sa:ŋ ⁴ phə ²	sa:ŋ ⁴ phə ²	sa:ŋ ⁴ phə ²	sa:ŋ ⁴ phə ²
9	เสื้อ	sə: ¹	sə: ¹	sə: ¹	sə: ¹
10	จิ้งจก	ci ² ke:n ¹	ci ² ke:n ¹	ci ² ke:n ¹	ci ² ke:n ¹
11	คางคกตัวเล็ก	ce: ¹	ce: ¹ ~ ʔi ⁵ ce: ¹	ce: ¹ ~ ʔi ⁵ ce: ¹	ce: ¹ ~ ʔi ⁵ ce: ¹
12	คางคก	khan ² khaʔ ³	khan ² khaʔ ³	khan ² khaʔ ³	khan ² khaʔ ³
13	งูเขียว	ŋu: ² khe:w ¹	ŋu: ² khe:w ¹	ŋu: ² khe:w ¹	ŋu: ² khe:w ¹
14	จิ้งเหลน	ci ² koʔ ⁵	ci ² koʔ ⁵	ci ² koʔ ⁵	ci ² koʔ ⁵
15	ตุ๊กแก	to ⁵ ke: ¹	to ⁵ ke: ¹ ~ to ⁵ ke: ¹	to ⁵ ke: ¹ ~ to ⁵ ke: ¹	to ⁵ ke: ¹ ~ to ⁵ ke: ¹
16	กิ้งก่า	ci ² po:m ³	ci ² po:m ³	ci ² po:m ³	ci ² po:m ³
17	ปลวก	poʔ ²	poʔ ²	poʔ ²	poʔ ²
18	ไถ่วง	kaj ³ ŋo:ŋ ²	kaj ³ ŋo:ŋ ²	kaj ³ ŋo:ŋ ²	kaj ³ ŋo:ŋ ²

7. หมวดคำเรียกสิ่งของเครื่องใช้

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ถังใช้ตักน้ำที่ป่อ	khuʔ ³ bɛʔ ⁵	khuʔ ³	khuʔ ³	khuʔ ³
2	ไม้ตีพริก	sa ² khaw ⁴ bə: ¹	saʔ ³	saʔ ³ sa:k ²	saʔ ³ sa:k ²
3	ไม้คนข้าวเหนียว นี้	maj ⁵ ka ² dam ⁴	maj ⁵ ka ² dam ⁴	maj ⁵ ka ² dam ⁴	maj ⁵ ka ² dam ⁴
4	จอบ	no: ³ cok ⁵	no: ³ cok ⁵ ~ cok ⁵	no: ³ cok ⁵ ~ cok ⁵	no: ³ cok ⁵ ~ cok ⁵
5	ภาชนะใส่ข้าว เหนียวนี้ เพื่อคน ให้เย็น	Ka ² bo:m ³	Ka ² bo:m ³ ~ bo:m ³	Ka ² bo:m ³ ~ bo:m ³	bo:m ³
6	กระโถน	ŋe:ŋ ³	ŋe:ŋ ³	ŋe:ŋ ³	ŋe:ŋ ³
7	มุ้ง	sut ³	sut ³ ~ su:t ³	sut ³ ~ su:t ³	sut ³ ~ su:t ³
8	เบาะรองนั่ง	sa ¹ naʔ ³	sa ¹ naʔ ³	sa ¹ naʔ ³	sa ¹ naʔ ³
9	เกวียน	ke:n ¹	ke:n ¹	ke:n ¹ ~ kwe:n ¹	ke:n ¹ ~ kwe:n ¹
10	เคียว	ke:w ²	ke:w ²	ke:w ² ~ khe:w ²	ke:w ² ~ khe:w ²

11	เรือ	hə: ²	hə: ²	hə: ²	hə: ²
12	ถุงใส่สิ่งของต่างๆ	tho:ŋ ¹	tho:ŋ ¹	tho:ŋ ¹	tho:ŋ ¹
13	งอบ	kup ⁵	kup ⁵	kup ⁵	kup ⁵
14	เครื่องทอผ้า	huʔ ³	huʔ ³	huʔ ³	huʔ ³
15	กระพรวน	ma ² ka ² lɛ:ŋ ³	ma ² ka ² lɛ:ŋ ³	ma ² ka ² lɛ:ŋ ³	ma ² ka ² lɛ:ŋ ³
16	ซานหมาก	khi: ⁴ maʔ ²	khi: ⁴ maʔ ²	khi: ⁴ maʔ ²	khi: ⁴ maʔ ²
17	เลื่อย	lə:j ³	lə:j ³	lə:j ³	lə:j ³
18	ชิงช้า	ʔo:n ³ si ² la: ²	ʔo:n ³ si ² la: ²	ʔo:n ³ si ² la: ²	ʔo:n ³ si ² la: ²

8. หมวดคำขยาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	นาน	hə:ŋ ¹	hə:ŋ ¹	hə:ŋ ¹	hə:ŋ ¹
2	กรอบ	hɛ:m ⁴	hɛ:m ⁴	hɛ:m ⁴	hɛ:m ⁴
3	เหี่ยว	hew ³	hew ³	hew ³	hew ³
4	ขาด	ha:t ²	ha:t ²	ha:t ²	ha:t ²
5	รวง(รวงข้าว)	ho:ŋ ²	ho:ŋ ²	ho:ŋ ²	ho:ŋ ²
6	เป็นมันเงา	lə:m ⁴	lə:m ⁴	lə:m ⁴	lə:m ⁴
7	ใหญ่	ŋiə: ³	ŋiə: ³	ŋiə: ³	ŋiə: ³
8	ใหม่	mə: ³	mə: ³	mə: ³	mə: ³
9	โพเาะ	mo:n ³	mo:n ³	mo:n ³	mo:n ³
10	เหนียว	ne:w ¹	ne:w ¹	ne:w ¹	ne:w ¹
11	บอบบาง	pho:j ³	pho:j ³	pho:j ³	pho:j ³
12	พองขึ้น	pho:ŋ ²	pho:ŋ ²	pho:ŋ ²	pho:ŋ ²
13	สวย	sap ³	sap ³	sap ³	sap ³
14	สกปรก	pə:n ⁴	pə:n ⁴	pə:n ⁴	pə:n ⁴
15	ใจดำ	cə: ¹ dam ¹	cə: ¹ dam ¹	cə: ¹ dam ¹	cə: ¹ dam ¹
16	ใจร้าย	cə: ¹ ha:j ⁵	cə: ¹ ha:j ⁵	cə: ¹ ha:j ⁵	cə: ¹ ha:j ⁵
17	ใจหาย	cə: ¹ he: ¹	cə: ¹ he: ¹	cə: ¹ he: ¹	cə: ¹ he: ¹
18	ใจร้อน	cə: ¹ ho:n ⁵	cə: ¹ ho:n ⁵	cə: ¹ ho:n ⁵	cə: ¹ ho:n ⁵
19	ใจกว้าง	cə: ¹ kwa:ŋ ⁴	cə: ¹ kwa:ŋ ⁴	cə: ¹ kwa:ŋ ⁴	cə: ¹ kwa:ŋ ⁴

20	ขี้เหนียว	khi: ⁴ ne:w ¹	khi: ⁴ ne:w ¹	khi: ⁴ ne:w ¹	khi: ⁴ ne:w ¹
21	ไปนาน	paj ¹ hə:ŋ ²	paj ¹ hə:ŋ ²	paj ¹ hə:ŋ ²	paj ¹ hə:ŋ ²
22	สวยมาก	sap ³ sap ³	sap ³ sap ³	sap ³ sap ³	sap ³ sap ³
23	ตรง	sə:ŋ ³	sə:ŋ ³	sə:ŋ ³	sə:ŋ ³
24	ไม่ตรง	mi ² sə:ŋ ³	mi ² sə:ŋ ³	mi ² sə:ŋ ³	mi ² sə:ŋ ³
25	บ่อยๆ	duʔ ⁵	duʔ ⁵	duʔ ⁵	duʔ ⁵
26	(เสื่อ)ดำ	ka:m ³	ka:m ³ ~ kha:m ²	ka:m ³ ~ kha:m ²	ka:m ³ ~ kha:m ²
27	เกิน, เหลือ	lə: ²	lə: ²	lə: ²	lə: ²
28	หลวม	lo:m ²	lo:m ²	lo:m ²	lo:m ²
29	รอบสักครู่	bu: ¹	bu: ¹	bu: ¹	bu: ¹
30	เหลี่ยม	le:m ³	le:m ³	le:m ³	le:m ³
31	ตุ๊ก	thuʔ ³	thuʔ ³	thuʔ ³	thuʔ ³
32	(คน)เดียว	de:w ¹	de:w ¹	de:w ¹	de:w ¹

9. หมวดคำเรียกธรรมชาติ สี และอาหาร

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	หมอก	moʔ ²	moʔ ²	moʔ ²	moʔ ²
2	เกลือ	kə: ¹	kə: ¹	kə: ¹	kə: ¹ kwa ¹
3	เมฆ	meʔ ³	meʔ ³	meʔ ³	meʔ ³
4	น้ำค้าง	nam ⁵ moʔ ²	nam ⁵ moʔ ²	nam ⁵ moʔ ²	nam ⁵ moʔ ²
5	ห้วย	ho:j ⁴	ho:j ⁴	ho:j ⁴	ho:j ⁴
6	ดินถล่ม	cə:n ¹	cə:n ¹	cə:n ¹	cə:n ¹
7	จอมปลวก	cv:m ¹ poʔ ²	cv:m ¹ poʔ ²	cv:m ¹ poʔ ²	cv:m ¹ poʔ ²
8	สีม่วง	si: ¹ mo:ŋ ³	si: ¹ mo:ŋ ³	si: ¹ mo:ŋ ³	si: ¹ mo:ŋ ³
9	สีเหลือง	si: ¹ lə:ŋ ²	si: ¹ lə:ŋ ²	si: ¹ lə:ŋ ²	si: ¹ lə:ŋ ²
10	น้ำเชื่อม	nam ³ sə:m ³	nam ³ sə:m ³	nam ³ sə:m ³	nam ³ sə:m ³
11	กล้วยหอม	ko:j ⁴ hə:m ²	ko:j ⁴ hə:m ²	ko:j ⁴ hə:m ⁴	ko:j ⁴ hə:m ²
12	กล้วยตาก	ko:j ⁴ taʔ ⁵	ko:j ⁴ taʔ ⁵	ko:j ⁴ taʔ ⁵	ko:j ⁴ taʔ ⁵
13	เปลือก	pəʔ ²	pəʔ ²	pəʔ ²	pəʔ ²

14	เปลือกลงไข่	pəʔ ² khaj ³	pəʔ ² khaj ³	pəʔ ² khaj ³	pəʔ ² khaj ³
----	-------------	------------------------------------	------------------------------------	------------------------------------	------------------------------------

10.หมวดคำเรียกอาชีพ เครื่องแต่งกาย และคำลักษณะนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	หมอนวด	mo: ¹ no:t ³	mo: ¹ no:t ³	mo: ¹ no:t ³	mo: ¹ no:t ³
2	นางเงือก	na:ŋ ² ŋəʔ ³	na:ŋ ² ŋəʔ ³	na:ŋ ² ŋəʔ ³	na:ŋ ² ŋəʔ ³
3	คนรวย	khon ² lo:j ²	khon ² lo:j ²	khon ² lo:j ²	khon ² lo:j ²
4	คนเดียว	phu: ⁴ de:w ¹	phu: ⁴ de:w ¹	phu: ⁴ de:w ¹	phu: ⁴ de:w ¹
5	เมียเพื่อนสนิท	mɛ: ³ se:w ³	mɛ: ⁵ se:w ³	mɛ: ³ se:w ³	mɛ: ³ se:w ³
6	เสื่อผ้า	pha: ⁴ sə: ⁴	pha: ⁴ sə: ⁴	pha: ⁴ sə: ⁴ ~ sə: ⁴ pha: ⁴	pha: ⁴ sə: ⁴ ~ sə: ⁴ pha: ⁴

11.หมวดคำบอกทิศทางและสถานที่

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ใกล้	khə: ⁴	khə: ⁴	khə: ⁴	khə: ⁴
2	ข้างบน	thə:ŋ ²	thə:ŋ ² ~than ² thə:ŋ ²	thə:ŋ ² ~than ² thə:ŋ ²	thə:ŋ ² ~than ² thə:ŋ ²
3	ข้างล่าง	ti ² la:ŋ ⁵	ti ² la:ŋ ⁵	ti ² la:ŋ ⁵	ti ² la:ŋ ⁵
4	ทิศเหนือ	tha:ŋ ² nə: ¹	tha:ŋ ² nə: ¹	tha:ŋ ² nə: ¹	tha:ŋ ² nə: ¹
5	ทิศใต้	tha:ŋ ² tə: ⁴	tha:ŋ ² tə: ⁴	tha:ŋ ² tə: ⁴	tha:ŋ ² tə: ⁴
6	ทิศตะวันออก	tha:ŋ ² ta ² ŋe:n ² ʔəʔ ⁵	tha:ŋ ² ta ² ŋe:n ² ʔəʔ ⁵	tha:ŋ ² ta ² ŋe:n ² ʔəʔ ⁵	tha:ŋ ² ta ² ŋe:n ² ʔəʔ ⁵
7	ทิศตะวันตก	tha:ŋ ² ta ² ŋe:n ² to ²	tha:ŋ ² ta ² ŋe:n ² to ²	tha:ŋ ² ta ² ŋe:n ² to ²	tha:ŋ ² ta ² ŋe:n ² to ²
8	นี้	pi ³	pi ³	pi ³	pi ³
9	โน้น	phu ³	phu ³ ~phu:n ⁵	phu:n ⁵	phu:n ⁵
10	บ้าน	hə:n ²	hə:n ²	hə:n ²	hə:n ²
11	ห้องครัว	hə:n ² kho: ²	hə:n ² kho: ²	hə:n ² kho: ²	hə:n ² kho: ²
12	ห้องนอน	ko:ŋ ³ so:m ²	ko:ŋ ³ so:m ² ~so:m ²	ko:ŋ ³ so:m ² ~so:m ²	ko:ŋ ³ so:m ² ~so:m ²
13	โรงเรียน	lo:ŋ ² le:n ²	lo:ŋ ² le:n ²	lo:ŋ ² le:n ²	lo:ŋ ² le:n ²
14	เตียงนา	the:ŋ ²	the:ŋ ²	the:ŋ ²	the:ŋ ²
15	สวน	so:n ¹	so:n ¹	so:n ¹	so:n ¹

17	ตรงนั้น	ta ² phun ⁵	ta ² phun ⁵	ta ² phun ⁵	ta ² phun ⁵
18	ที่วัด	ta ⁵ wat ³	ta ⁵ wat ³	ta ⁵ wat ³	ta ⁵ wat ³

12.หมวดคำถามและคำไวยากรณ์

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ไม่ได้, ไม่มี	mi ⁷ daj ⁴	mi ⁷ daj ⁴	mi ⁷ daj ⁴	mi ⁷ daj ⁴
2	บางที	la: ^η the: ³	la: ^η the: ³	la: ^η the: ³	la: ^η the: ³
3	ไปไหน	paj ¹ ta ² lə: ²	paj ¹ ta ² lə: ²	paj ¹ ta ² lə: ²	paj ¹ ta ² lə: ²
4	อย่างไรก็ตาม	nε:w ² lə: ² ka ² ก้า: ³	nε:w ² lə: ² ka ² ก้า: ³	nε:w ² lə: ² ka ² ก้า: ³	nε:w ² lə: ² ka ² ก้า: ³
5	มีอะไร	daj ⁴ nε:w ² lə: ²	daj ⁴ nε:w ² lə: ²	daj ⁴ nε:w ² lə: ²	daj ⁴ nε:w ² lə: ²
6	มาจากไหน	ma: ² ta ⁵ lə: ²	ma: ² ta ⁵ lə: ²	ma: ² ta ⁵ lə: ²	ma: ² ta ⁵ lə: ²
7	เถอะ	tho ⁷	tho ⁷	tho ⁷	tho ⁷
8	นะ	hw ⁷	də ⁵	də ⁵	də ⁵
9	นะสิ	la ³ bə: ¹	la ³ bə: ¹	la ³ bə: ¹	la ³ bə: ¹
10	ด้วย	nε: ³	nε: ³ ~ nam ² nε: ³ ~ nam ² dε: ¹	nε: ³ ~ nam ² nε: ³ ~ nam ² dε: ¹	nε: ³ ~ nam ² nε: ³ ~ nam ² dε: ¹
11	สิ	mε ⁷	mε ⁷ ~ nε: ³	mε ⁷ ~ nε: ³	mε ⁷ ~ nε: ³
12					
13	กัน	dew ¹	dew ¹	dew ¹	dew ¹
14	ทำไม	mε:n ² phə: ¹	mε:n ² phə: ¹	mε:n ² phə: ¹	mε:n ² phə: ¹
15	เท่าไหร่	ha:w ² lə: ²	ha:w ² lə: ²	ha:w ² lə: ² tho: ³ lə: ²	tho: ³ lə: ²
16	ทำอะไร	ʔet ⁵ phə: ¹	ʔet ⁵ phə: ¹	ʔet ⁵ phə: ¹	ʔet ⁵ phə: ¹
17	แบบไหน	nε:w ² lə: ²	nε:w ² lə: ²	nε:w ² lə: ²	nε:w ² lə: ²
18	อันไหน	ʔan ³ lə: ²	ʔan ³ lə: ²	ʔan ³ lə: ²	ʔan ³ lə: ²
19	ไม่รู้	ca ⁵ phə: ¹	ca ⁵ phə: ¹	ca ⁵ phə: ¹	ca ⁵ phə: ¹
20	ที่ไหน	hə: ⁵ lə: ²	mɔ ⁷ lə: ²	mɔ ⁷ lə: ²	mɔ ⁷ lə: ²
21	เมื่อไหร่	ก้า: ² lə: ²	ก้า: ² lə: ²	ก้า: ² lə: ²	ก้า: ² lə: ²
22	ใคร	phə: ¹	phə: ¹	phə: ¹	phə: ¹
23	อะไร	pha ² lə: ²	pha ² lə: ²	pha ² lə: ²	pha ² lə: ²

24	ทำไม	ʔet ⁵ phə: ¹	ʔet ⁵ phə: ¹	ʔet ⁵ phə: ¹	ʔet ⁵ phə: ¹
----	------	------------------------------------	------------------------------------	------------------------------------	------------------------------------

รูปแบบการใช้ศัพท์แบบ $\frac{AAA}{BBB}$ จำนวน 77 หน่วยอรรถ

1.หมวดคำเรียกเครือญาติ และสรรพนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	แม่ของสามี	mɛ: ³ ݢึา: ³	mɛ: ³ ݢึา: ³ ݢึา: ³	mɛ: ³ ݢึา: ³ ݢึา: ³	mɛ: ³ ݢึา: ³ ݢึา: ³
2	พ่อของสามี	pho: ³ pu: ³	pho: ³ pu: ³ pu: ³	pho: ³ pu: ³ pu: ³	pho: ³ pu: ³ pu: ³
3	พ่อเลี้ยง	pho: ³ na: ⁵	pho: ³ na: ⁵ pho: ³ lian ⁵	pho: ³ na: ⁵ pho: ³ lian ⁵	pho: ³ na: ⁵ pho: ³ lian ⁵
4	แม่เลี้ยง	mɛ: ³ na: ⁵	mɛ: ³ na: ⁵ mɛ: ³ lian ⁵	mɛ: ³ na: ⁵ mɛ: ³ lian ⁵	mɛ: ³ na: ⁵ mɛ: ³ lian ⁵
5	คำเรียกชายบวช พระที่สึกแล้ว	ݢึา: ² ku: ²	ݢึา: ² ku: ² ca:n ¹ thit ⁵	ݢึา: ² ku: ² thit ⁵	ݢึา: ² ku: ² thit ⁵
6	เพื่อน	muʔ ³	se:w ³ mu: ³	se:w ³ mu: ³	se:w ³ mu: ³
7	เพื่อนสนิท	se:w ³	se:w ³ mu: ³	se:w ³ mu: ³	se:w ³ mu: ³
8	พวก	phoʔ ³	phoʔ ³ pho:k ³	phoʔ ³ pho:k ³	phoʔ ³ pho:k ³
9	ท่าน	ʔan ³ ݢึา: ²	ʔan ³ ݢึา: ² phən ³ than ³	ʔan ³ ݢึา: ² phən ³ than ³	ʔan ³ ݢึา: ² phən ³ than ³
10	พวกคุณ	pho ³ caw ⁴	pho ³ caw ⁴ pho:k ³ caw ⁴	pho ³ caw ⁴ pho:k ³ caw ⁴	pho ³ caw ⁴ pho:k ³ caw ⁴

2.หมวดคำเรียกส่วนต่างๆ ของร่างกาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ขน	hon ¹	hon ¹ khon ¹	hon ¹ khon ¹	hon ¹ khon ¹
2	หน้าผาก	na: ⁴ de:n ³	na: ⁴ phaʔ ²	na: ⁴ phaʔ ²	na: ⁴ phaʔ ²
3	น่อง	kha ² no: ³	kha ² no: ³ no: ³	kha ² no: ³ no: ³	kha ² no: ³ no: ³
4	พันกราม	hɛ:w ⁴ ka ² soʔ ³	hɛ:w ⁴ ka ² soʔ ³ hɛ:w ⁴ ka:m ²	hɛ:w ⁴ ka ² soʔ ³ hɛ:w ⁴ ka:m ²	hɛ:w ⁴ ka ² soʔ ³ hɛ:w ⁴ ka:m ²

3.หมวดคำเรียกกริยาอาการ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ฆ่า	ha: ⁴	ha: ⁴ kha: ⁴	ha: ⁴ kha: ⁴	ha: ⁴ kha: ⁴
2	ข้าม	ha:m ⁴	ha:m ⁴ kha:m ⁴	ha:m ⁴ kha:m ⁴	ha:m ⁴ kha:m ⁴
3	กวน	kha ³ lon ³	kha ³ lon ³ khon ²	kha ³ lon ³ khon ²	kha ³ lon ³ khon ²
4	ฉีก	ciʔ ⁵	ciʔ ⁵ ci:k ²	ciʔ ⁵ ci:k ²	ciʔ ⁵ ci:k ²
5	เลี้ยง	ne: ²	ne: ² le:ŋ ²	ne: ² le:ŋ ²	ne: ² le:ŋ ²
6	แตะ	teʔ ⁵	teʔ ⁵ te:k ²	teʔ ⁵ te:k ²	teʔ ⁵ te:k ²
7	โผล่(ปลา)	lo: ⁵	bo:n ⁴	bo:n ⁴	bo:n ⁴
8	ห่ม	tum ⁴	tum ⁴ hom ³	tum ⁴ hom ³	tum ⁴ hom ³
9	ปลุกปล้ำ	kum ¹	kum ¹ pam ⁴	kum ¹ pam ⁴	kum ¹ pam ⁴
10	กระโดดจากที่สูงลง สู่ที่ต่ำ	to:n ¹	to:n ¹ do:t ²	to:n ¹ do:t ²	to:n ¹ do:t ²
11	ฆ่า, ฆ่าฆ่า	je: ² ho: ¹	je: ² ho: ¹ ~je: ² ho: ¹ de: ⁴	je: ² ho: ¹ ~je: ² ho: ¹ de: ⁴	je: ² ho: ¹
12	แกะ	khwaʔ ⁵	khwaʔ ⁵ pə:t ²	khwaʔ ⁵ pə:t ²	khwaʔ ⁵ pə:t ²
13	หัวคะมำ	ho: ¹ do:n ³	ho: ¹ do:n ³ ho: ¹ so:n ⁴	ho: ¹ do:n ³ ho: ¹ so:n ⁴	ho: ¹ do:n ³ ho: ¹ so:n ⁴
14	เตรียมของ	ha:ŋ ² khə:ŋ ³	ha: ¹ khə:ŋ ¹ te:m ¹ khə:ŋ ¹	ha: ¹ khə:ŋ ¹ te:m ¹ khə:ŋ ¹	ha: ¹ khə:ŋ ¹ te:m ¹ khə:ŋ ¹
15	ปลุก	puʔ ⁵	puʔ ⁵ pu:k ²	puʔ ⁵ pu:k ²	puʔ ⁵ pu:k ²
16	ชวนกัน	so: ² de:w ¹	so: ² de:w ¹ so:n ² kan ¹	so: ² de:w ¹ so:n ² kan ¹	so: ² de:w ¹ so:n ² kan ¹
17	โผล่อก	swa:ŋ ³	swa:ŋ ³ lo:ŋ ³	swa:ŋ ³ lo:ŋ ³	swa:ŋ ³ lo:ŋ ³
18	วาง	poŋ ¹	poŋ ¹ wa:ŋ ²	poŋ ¹ wa:ŋ ²	poŋ ¹ wa:ŋ ²
19	เด็ดดาล	hwn ⁴	hwn ⁴ su:n ¹	hwn ⁴ su:n ¹	hwn ⁴ su:n ¹

4.หมวดคำเรียกโรคและอาการผิดปกติ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เป็นหนอง	hom ¹ no ³	hom ¹ no ³ pen ¹ no ³	hom ¹ no ³ pen ¹ no ³	hom ¹ no ³ pen ¹ no ³
2	เป็นลม	pen ¹ win ²	pen ¹ win ² ~ win ⁴ pen ¹ lom ²	pen ¹ win ² ~ win ⁴ pen ¹ lom ²	pen ¹ win ² ~ win ⁴ pen ¹ lom ²
3	ฟกช้ำ	no:m ³	no:m ³ sam ⁵	no:m ³ sam ⁵	no:m ³ sam ⁵
4	ฟันโยก	hɛ:w ⁴ kha ² lo:n ³	hɛ:w ⁴ kha ² lo:n ³ hɛ:w ⁴ kho:n ²	hɛ:w ⁴ kha ² lo:n ³ hɛ:w ⁴ kho:n ²	hɛ:w ⁴ kha ² lo:n ³ hɛ:w ⁴ kho:n ²
5	ฟันยื่น	hɛ:w ⁴ cə:ŋ ¹	hɛ:w ⁴ cə:ŋ ¹ khe:w ⁴ cə:ŋ ¹	hɛ:w ⁴ cə:ŋ ¹ khe:w ⁴ cə:ŋ ¹	hɛ:w ⁴ cə:ŋ ¹ khe:w ⁴ cə:ŋ ¹
6	ฟันหลุด	hɛ:w ⁴ lo:n ³	hɛ:w ⁴ lo:n ³ khe:w ⁴ lo:n ³	hɛ:w ⁴ lo:n ³ khe:w ⁴ lo:n ³	hɛ:w ⁴ lo:n ³ khe:w ⁴ lo:n ³
7	ฟันเก	hɛ:w ⁴ be:w ⁴	hɛ:w ⁴ be:w ⁴ khe:w ⁴ be:w ⁴	hɛ:w ⁴ be:w ⁴ khe:w ⁴ be:w ⁴	hɛ:w ⁴ be:w ⁴ khe:w ⁴ be:w ⁴
8	ฟันห่าง	hɛ:w ⁴ hæ:ŋ ²	hɛ:w ⁴ hæ:ŋ ² khe:w ⁴ hæ:ŋ ³	hɛ:w ⁴ hæ:ŋ ² khe:w ⁴ hæ:ŋ ³	hɛ:w ⁴ hæ:ŋ ² khe:w ⁴ hæ:ŋ ³
9	มีครรภ	daj ⁴ lu ³	daj ⁴ lu ³ mi: ² lu ³	daj ⁴ lu ³ mi: ² lu ³	daj ⁴ lu ³ mi: ² lu ³

6.หมวดคำเรียกสัตว์

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ตะกวด	le:n ²	le:n ² le:n ²	le:n ² le:n ²	le:n ² le:n ²

7. หมวดคำเรียกสิ่งของเครื่องใช้

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	จานกระเบื้อง	ca:n ¹ ka ² bæ:ŋ ⁴	ca:n ¹ ka ² bæ:ŋ ⁴ ca:n ¹	ca:n ¹ ka ² bæ:ŋ ⁴ ca:n ¹	ca:n ¹ ka ² bæ:ŋ ⁵ ca:n ¹
2	ก้านไม้ขีดไฟ	ka ⁵ phaj ²	ka ⁵ phaj ² kap ⁵ faj ¹	ka ⁵ phaj ² kap ⁵ faj ¹	ka ⁵ phaj ² kap ⁵ faj ¹
3	หิ้งพระ	ha:n ⁵ sə: ³ pha ²	ha:n ⁵ sə: ³ pha ² ~ha:n ⁵ pha ²	ha:n ⁵ sə: ³ pha ² ~ha:n ⁵ pha ² hin ⁴ pha ²	ha:n ⁵ sə: ³ pha ² ~ha:n ⁵ pha ² hin ⁴ pha ²
4	ทรงนก	tu:m ⁴	tu:m ⁴ ko:ŋ ¹	tu:m ⁴ ko:ŋ ¹	tu:m ⁴ ko:ŋ ¹
5	ไม้สอย	maj ⁵ sa:w ⁴	maj ⁵ sa:w ⁴ maj ⁵ mə:n ⁴	maj ⁵ sa:w ⁴ maj ⁵ mə:n ⁴	maj ⁵ sa:w ⁴ maj ⁵ mə:n ⁴
6	รูป	hu:p ³	hu:p ³ lu:p ³	hu:p ³ lu:p ³	hu:p ³ lu:p ³

7	เกวียน ¹⁹	ke:n ¹	ke:n ¹ kwe:n ¹	ke:n ¹ kwe:n ¹	ke:n ¹ kwe:n ¹
8	เคียว ²⁰	ke:w ²	ke:w ² khe:w ²	ke:w ² khe:w ²	ke:w ² khe:w ²
9	เคียว	ke:w ²	ke:w ² khe:w ²	ke:w ² khe:w ²	ke:w ² khe:w ²

8. หมวดคำขยาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เกิน, เหลือ	lo: ²	lo: ² lwa ²	lo: ² lwa ²	lo: ² lwa ²
2	ยาก	ก้า ³	ก้า ³ ก้า:k ³	ก้า ³ ก้า:k ³	ก้า ³ ก้า:k ³
3	เจียบ	เญ:p ³	เญ:p ³ เญiap ³	เญ:p ³ เญiap ³	เญ:p ³ เญiap ³
4	สังหรณ์ใจ	sa ⁵ ho ³ cə: ¹	sa ⁵ ho ³ cə: ¹ san ¹ ho:n ² cə: ¹	sa ⁵ ho ³ cə: ¹ san ¹ ho:n ² cə: ¹	sa ⁵ ho ³ cə: ¹ san ¹ ho:n ² cə: ¹
5	ขุน(น้ำ)	hun ³	hun ³ khun ³	hun ³ khun ³	hun ³ khun ³
6	คม	haw ³	haw ³ khom ²	haw ³ khom ²	haw ³ khom ²
7	หรง ²¹	do ⁵	do ⁵ do:k ²	do ⁵ do:k ²	do ⁵ do:k ²

9. หมวดคำเรียกธรรมชาติ สัตว์ และอาหาร

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	สีเขี้ยว	si: ¹ he:w ¹	si: ¹ he:w ¹ ~si: ¹ khe:w ¹	si: ¹ he:w ¹ ~si: ¹ khe:w ¹	si: ¹ he:w ¹ ~si: ¹ khe:w ¹
2	น้ำข้าวข้าว	nam ³ mo ²	nam ³ mo ² nam ³ muak ³	nam ³ mo ² nam ³ muak ³	nam ³ mo ² nam ³ muak ³
3	กากหมู	khi: ⁴ khe ³ mu: ¹	khi: ⁴ khe ³ mu: ¹ ka:k ² mu: ¹	khi: ⁴ khe ³ mu: ¹ ka:k ² mu: ¹	khi: ⁴ khe ³ mu: ¹ ka:k ² mu: ¹
4	ไซข้าว	khaj ³ ho:n ²	khaj ³ ho:n ² khaj ³ can ¹ han ² ~ khaj ³ han ⁵ han ²	khaj ³ ho:n ² khaj ³ can ¹ han ² ~ khaj ³ han ⁵ han ²	khaj ³ ho:n ² khaj ³ can ¹ han ² ~ khaj ³ han ⁵ han ²

¹⁹ ke:n¹ เป็นศัพท์ผู้ไท และ kwe:n¹ เป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ภาษาลาว ดังนั้น ke:n¹ และ kwe:n¹ จึงเป็นคนละศัพท์ที่ไม่ใช่รูปแปร

²⁰ ke:w² เป็นศัพท์ผู้ไท และ khe:w² เป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือศัพท์ภาษาลาว ดังนั้น ke:w² และ khe:w² จึงเป็นคนละศัพท์ที่ไม่ใช่รูปแปร

²¹ do⁵ เป็นศัพท์ผู้ไท และ do:k² เป็นศัพท์ภาษาลาว ดังนั้น do⁵ และ do:k² จึงเป็นคนละศัพท์ที่ไม่ใช่รูปแปร

5	พระจันทร์	də:n ¹	də:n ¹ ʔi: ¹ kə:ŋ ⁴	də:n ¹ ʔi: ¹ kə:ŋ ⁴	də:n ¹ ʔi: ¹ kə:ŋ ⁴
6	ปลายข้าว	kha:w ⁴ pen ¹	kha:w ⁴ pen ¹ kha:w ⁴ pian ¹	kha:w ⁴ pen ¹ kha:w ⁴ pian ¹	kha:w ⁴ pen ¹ kha:w ⁴ pian ¹

10.หมวดคำเรียกอาชีพ เครื่องแต่งกาย และคำลักษณะนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	คนดี	khon ² cop ⁵	khon ² cop ⁵ khon ² di: ¹	khon ² cop ⁵ khon ² di: ¹	khon ² di: ¹
2	คนชั่ว, คนเลว	khon ² kho:ŋ ¹	khon ² kho:ŋ ¹ khon ² so: ¹	khon ² kho:ŋ ¹ khon ² so: ¹ khon ² le:w ²	khon ² kho:ŋ ¹ khon ² so: ¹ khon ² le:w ²
3	ลักษณะนามของ มีด	dam ⁴	dam ⁴ khan ²	dam ⁴ khan ²	dam ⁴ khan ²

11.หมวดคำบอกทิศทางและสถานที่

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	คอก, เล้า	khw ³	khw ³ khw:k ³	khw ³ khw:k ³	khw ³ khw:k ³

12.หมวดคำถามและคำไวยากรณ์

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	อย่างไร	ne:w ² le: ⁴	ne:w ² le: ⁴ be:p ² le: ⁴	ne:w ² le: ⁴ be:p ² le: ⁴ ne:w ² daj ¹	ne:w ² le: ⁴ be:p ² le: ⁴ ne:w ² daj ¹
2	มั่ง, กระมั่ง	la ³ ma: ²	la ³ ma: ² bo: ²	la ³ ma: ² bo: ²	la ³ ma: ² bo: ²

รูปแบบการใช้ศัพท์แบบ BBB จำนวน 119 หน่วยอรรถ

1.หมวดคำเรียกเครือญาติ และสรรพนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	อาสะไ้	lo: ⁵	ʔa: ¹	ʔa: ¹	ʔa: ¹
2	น้ำผู้หญิง	na: ⁵ gi: ^ŋ ²	na: ⁵ sa:w ¹ ~ na: ⁵	na: ⁵ sa:w ¹ ~ na: ⁵	na: ⁵ sa:w ¹ ~ na: ⁵
3	น้ำผู้ชาย	na: ⁵ sa:j ²	na: ⁵ ba:w ³ ~ na: ⁵	na: ⁵ ba:w ³ ~ na: ⁵	na: ⁵ ba:w ³ ~ na: ⁵

4	ชายหนุ่ม	ʔaj ⁴ ba:w ³	ba:w ³ ~ phuʔ ⁵ ba:w ¹	ba:w ³ ~ phuʔ ⁵ ba:w ¹	ba:w ³ ~ phuʔ ⁵ ba:w ¹
---	----------	------------------------------------	--	--	--

2.หมวดคำเรียกส่วนต่างๆ ของร่างกาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	นม	ʔe:m ¹	tuʔ ⁴ ~ tu: ⁴	tu: ⁴	tu: ⁴
2	พันกราม	hɛ:w ⁴ ka ² soʔ ³	hɛ:w ⁴ ka:m ²	hɛ:w ⁴ ka:m ²	hɛ:w ⁴ ka:m ²
3	เหงือก	həʔ ²	ŋwak ²	ŋwak ²	ŋwak ²

3.หมวดคำเรียกกิริยาอาการ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	คลำ,ลูบ	swa:m ²	kham ²	kham ²	kham ²
2	เปิดผ้า	pu:t ²	pə:t ²	pə:t ²	pə:t ²
3	น้ำเดือด	phot ³	fot ⁵	fot ⁵	fot ⁵
4	กระโดด	ka ² ʔoʔ ²	ka ² do:t ²	ka ² do:t ²	ka ² do:t ²
5	คลุกเคล้า	koʔ ⁵	khon ¹	khon ¹	khon ¹
6	ตีลังกา	pak ⁵ khi: ⁴ ku: ³	ti: ¹ lan ² ka: ¹	ti: ¹ lan ² ka: ¹	ti: ¹ lan ² ka: ¹
7	กระโดดจากที่ต่ำไป ที่สูง	ka ² do:ŋ ¹	do:t ²	do:t ²	do:t ²
8	คลาย(เชือก)	ka ² phun ³	kha:j ²	kha:j ²	kha:j ²
9	ชนลูก	hon ¹ luʔ ³	hon ¹ luk ³	hon ¹ luk ³	hon ¹ luk ³
10	ดูแล	tho:m ²	bə:ŋ ³ ŋɛ:ŋ ²	bə:ŋ ³ ŋɛ:ŋ ²	bə:ŋ ³ ŋɛ:ŋ ²
11	ขว้าง,ปา	bɛ:n ¹	dwuk ⁵	dwuk ⁵	dwuk ⁵
12	ตวง	pho:ŋ ¹	tuan ¹	tuan ¹	tuan ¹
13	เพาะ(ต้นไม้)	ca:t ³	phoʔ ⁵	phoʔ ⁵	phoʔ ⁵
14	สูด(น้ำมูก)	ka ⁵ swi ³	sw:p ³	sw:p ³	sw:p ³
15	ยกขึ้นสอง	ʔioŋ ³	ʔioŋ ² swŋ ³	ʔioŋ ² swŋ ³	ʔioŋ ² swŋ ³
16	ตกใจ	din ⁴	tw:n ³	tw:n ³	tw:n ³
17	รักกัน	mak ³ de:w ¹	hak ³ ~ hak ³ kan ¹	hak ³ ~ hak ³ kan ¹	hak ³ ~ hak ³ kan ¹
18	ลอด	hɔ:t ³	lo:t ³	lo:t ³	lo:t ³
19	ติด	tan ²	tit ⁵	tit ⁵	tit ⁵

20	มุ้งมัน, พายยาม	phi ⁷ pho ⁷	taŋ ⁴ cə: ²	taŋ ⁴ cə: ²	taŋ ⁴ cə: ²
21	เรียน(ท่าน)	lɔ: ²	lian ²	lian ²	lian ²
22	ปิ่น	ka ² ta:p ²	pi:n ¹	pi:n ¹	pi:n ¹
23	ลวก	lo ³	lo:k ³	lo:k ³	lo:k ³
24	หกล้ม	kin ³	lom ⁵	lom ⁵	lom ⁵
25	พับ	ci:t ¹	phap ¹	phap ¹	phap ¹

4.หมวดคำเรียกโรคและอาการผิดปกติ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	คอแห้ง	khɔ: ² hɛ: ⁴	khɔ: ² hɛ:ŋ ⁴	khɔ: ² hɛ:ŋ ⁴	khɔ: ² hɛ:ŋ ⁴
2	ซึ้กลาก	khi: ⁴ hɛ:n ⁵	khi: ⁴ ka ⁷	khi: ⁴ ka ⁷	khi: ⁴ ka ⁷
3	เอ็นพลิก	kha ² lɔ:t ³	ʔen ¹ pik ³	ʔen ¹ pik ³	ʔen ¹ pik ³

5.หมวดคำเรียกพืช ผัก ผลไม้

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	มันแกว	ho: ¹ ʔen ¹	men ² khe:w ¹	men ² khe:w ¹	men ² khe:w ¹
2	มะเกลือ	ma ² kə: ¹	ma ² kə: ¹	ma ² kə: ¹	ma ² kə: ¹
3	มะเขือพวง	ma ² hɛ:ŋ ⁵	ma ² hɛ:ŋ ⁵	ma ² hɛ:ŋ ⁵	ma ² hɛ:ŋ ⁵

6.หมวดคำเรียกสัตว์

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ผีเสื้อยักษ์	phi: ¹ to: ⁵ la:n ³	mɛ:ŋ ² ka ² bə: ⁴ ~mɛ:ŋ ² ka ² bə: ⁴ ʔiə: ³	mɛ:ŋ ² ka ² bə: ⁴ ~mɛ:ŋ ² ka ² bə: ⁴ ʔiə: ³	mɛ:ŋ ² ka ² bə: ⁴ ~mɛ:ŋ ² ka ² bə: ⁴ ʔiə: ³
2	พังพอน	ka ² fo:n ¹	co:n ¹ fo:n ²	co:n ¹ fo:n ²	co:n ¹ fo:n ²
3	ค้างคาวตัวใหญ่	biŋ ⁴	ce: ¹ ~ ʔi ² ce: ¹	ce: ¹ ~ ʔi ² ce: ¹	ce: ¹ ~ ʔi ² ce: ¹
4	กระรอก	ka ² co ⁷	ka ² ho:k ³	ka ² ho:k ³	ka ² ho:k ³

7. หมวดคำเรียกสิ่งของเครื่องใช้

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	กระดาษ	ce: ⁴	ka ² da ² ~ ka ² da:t ²	ka ² da ² ~ ka ² da:t ²	ka ² da ² ~ ka ² da:t ²
2	จานสังกะสี	ka ² bε ⁵ ~ca:n ¹ ka ² bε ⁵	ca:n ¹	ca:n ¹	ca:n ¹
3	ตะแกรง	ka ² tε ⁵	ta ² kε:η ¹	ta ² kε:η ¹	ta ² kε:η ¹
4	กระทะ	mɔ: ⁵ kha:η ¹	ka ² tha ²	ka ² tha ²	ka ² tha ²
5	ขวน	กัε:η ³	ʔo:n ¹ ʔuan ¹	ʔo:n ¹ ʔuan ¹	ʔuan ¹
6	กล่อ่ง	ka ² lum ³	ko:η ³	ko:η ³	ko:η ³
7	ตะปู	lek ⁵ laj ²	ta ² pu: ²	ta ² pu: ²	ta ² pu: ²
8	กระดิ่ง	ma ² ka ² lo ²	ma ² ka ² lε:η ³	ma ² ka ² lε:η ³	ma ² ka ² lε:η ³
9	กรวย	ca ² lo:j ²	ko:j ¹	ko:j ¹	ko:j ¹
10	สมุด	ce: ⁴	sa ² mut ⁵	sa ² mut ⁵	sa ² mut ⁵
11	กล่อ่งเล็ก	ka ² lap ³	ko:η ³	ko:η ³	ko:η ³
12	ร่ม	kan ² ju ²	hom ³ co:η ⁴	hom ³ co:η ⁴	hom ³ co:η ⁴
13	ฉีป	ma ² tin ³ hu:t ³	zip ³	zip ³	zip ³
14	ของปลอม	khi: ⁵ ka ² la:j ⁵	khɔ:η ¹ pɔ:m ¹	khɔ:η ¹ pɔ:m ¹	khɔ:η ¹ pɔ:m ¹
15	ตาข่าย	กัε:η ³	da:η ¹	da:η ¹	da:η ¹
16	ถุงย่าม	thon ¹ ka ² the:w ²	กั้a:m ³	กั้a:m ³	กั้a:m ³
17	ยาเบื่อ	ja: ² bæ: ³	ja: ² bwa ³	ja: ² bwa ³	ja: ² bwa ³
18	ยางหนังตะตัก	ja:η ² ka ² tiw ⁴	na:η ¹ sa ² tik ⁵	na:η ¹ sa ² tik ⁵	na:η ¹ sa ² tik ⁵

8. หมวดคำขยาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	แข็ง	heη ¹	khe:η ¹	khe:η ¹	khe:η ¹
2	แห้ง	ha:w ⁵	he:η ⁵	he:η ⁵	he:η ⁵
3	ผิวละเอียด	no:n ²	nian ²	nian ²	nian ²
4	เคียง	ηε:η ³	ʔε:η ¹	ʔian ¹	ʔian ¹
5	มากจริงๆ	la:j ¹ phe:η ¹	la:j ¹	la:j ¹	la:j ¹
6	ที่สุด	kwa: ³ mət ⁵	thi: ³ sut ⁵	thi: ³ sut ⁵	thi: ³ sut ⁵

7	มองในแง่ร้าย	ʔa ³ hi ³	kit ³ bo: ³ di: ¹	kit ³ bo: ³ di: ¹	kit ³ bo: ³ di: ¹
8	ยินดีด้วย	phw:n ⁵ nam ²	di: ¹ cə: ¹ nam ²	di: ¹ cə: ¹ nam ²	di: ¹ cə: ¹ nam ²
9	ดีใจสุดๆ	phw:n ⁵ la: ¹ the: ⁵	di: ¹ cə: ¹ la: ¹	di: ¹ cə: ¹ la: ¹	di: ¹ cə: ¹ la: ¹
10	ว้าว	ŋaw ²	ŋaw ²	ŋaw ²	ŋaw ²
11	ปากแจ๋อ	wu: ⁵	pa:k ² təj ³	pa:k ² təj ³ pa:k ² wə: ⁵	pa:k ² təj ³ pa:k ² wə: ⁵
12	ตั้ง	khen ¹	tuŋ ¹	tuŋ ¹	tuŋ ¹
13	แตกกระแหง(ดิน)	tɛ: ² hə:p ²	tɛ:k ² khə:p ²	tɛ:k ² khə:p ²	tɛ:k ² khə:p ² pa:k ²
14	แข็งแรง	han ² hɛ:ŋ ²	khɛ:ŋ ¹ hɛ:ŋ ²	khɛ:ŋ ¹ hɛ:ŋ ²	khɛ:ŋ ¹ hɛ:ŋ ²

9. หมวดคำเรียกธรรมชาติ สัตว์ และอาหาร

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	อากาศอึมครึม	ŋaw ²	ʔum ³ khum ⁵	ʔum ³ khum ⁵	ʔum ³ khum ⁵
2	ท้องฟ้า	boŋ ⁴ fa: ⁵	to:ŋ ⁵ fa: ⁵	to:ŋ ⁵ fa: ⁵	to:ŋ ⁵ fa: ⁵
3	รุ่งเช้า	sa ² mo ³ sa ² mə ³	ŋa:m ² saw ⁵	ŋa:m ² saw ⁵	ŋa:m ² saw ⁵
4	เย็น	sa ² lum ⁵ sa ² law ¹	ŋa:m ² lɛ:ŋ ²	ŋa:m ² lɛ:ŋ ²	ŋa:m ² lɛ:ŋ ²
5	น้ำตก	ta:t ²	nam ² tok ⁵	nam ² tok ⁵	nam ² tok ⁵
6	สาย(เวลา)	swa:j ¹	sua:j ¹ sa:j ¹	sua:j ¹ sa:j ¹	sua:j ¹ sa:j ¹
7	ดินเหนียว	din ¹ da ⁵	din ¹ ne:w ¹	din ¹ ne:w ¹	din ¹ ne:w ¹
8	พลบค่ำ	sa ² lum ⁵	khə: ⁴ kham ³ ~kə: ⁴ kham ³ ~ kaj ⁴ kham ³	kə: ⁴ kham ³ ~ kaj ⁴ kham ³	kə: ⁴ kham ³ ~ kaj ⁴ kham ³
9	พายุ	lom ² dɛ:ŋ ¹	pha: ² ŋu ³	pha: ² ŋu ³	pha: ² ŋu ³
10	รุ่งกินน้ำ	phi: ¹ phuŋ ³ phi: ¹ pha:j ²	hun ⁵ ~ ʔi: ¹ hun ⁵	hun ⁵ ~ ʔi: ¹ hun ⁵ luŋ ⁵	luŋ ⁵
11	สีแดง	si: ¹ siw ³	si: ¹ dɛ:ŋ ¹	si: ¹ dɛ:ŋ ¹	si: ¹ dɛ:ŋ ¹
12	อาหารนูดเน่า	nɛ:w ¹ kin ¹ suŋ ⁵	nɛ:w ¹ kin ¹ bu:t ²	nɛ:w ¹ kin ¹ bu:t ²	nɛ:w ¹ kin ¹ bu:t ²
13	อาหารขี้จาว	tuw ⁵ naw ³	nɛ:w ¹ kin ¹ se: ¹	nɛ:w ¹ kin ¹ se: ¹	nɛ:w ¹ kin ¹ se: ¹
14	กำมู่	ka ² bo:m ³ pu: ¹	ŋa:m ³ ka ² pu: ¹	ŋa:m ³ ka ² pu: ¹	ŋa:m ³ ka ² pu: ¹
15	ข้าวตากแห้ง	khaw ⁴ ka ⁵ dɛ:ŋ ⁴	khaw ⁴ hɛ:ŋ ⁴	khaw ⁴ hɛ:ŋ ⁴	khaw ⁴ hɛ:ŋ ⁴

10.หมวดคำเรียกอาชีพ เครื่องแต่งกาย และคำลักษณะนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	รก(วัว,ควาย)	he:⁴	no:ŋ²	no:ŋ²	no:ŋ²
2	ขอนไม้	maj⁵ sum⁵	khɔ:n¹ maj⁵	khɔ:n¹ maj⁵	khɔ:n¹ maj⁵
3	รองเท้า 1 ซ้าง	bo:ŋ⁴	kiŋ³ kha:ŋ⁴	kiŋ³ kha:ŋ⁴	kiŋ³ kha:ŋ⁴
4	ร้านค้า	tuw⁵	la:n⁵ kha:⁵	la:n⁵ kha:⁵	la:n⁵ kha:⁵
5	ผ้าขาวม้า	phɛ:² si:¹ pa² do:¹	pha:⁴ kha² ma:⁵ ~ pha:⁵ kha:w¹ ma:⁵	pha:⁴ kha⁴ ma:⁵ ~ pha:⁵ kha:w¹ ma:⁵	pha:⁵ kha:w¹ ma:⁵
6	กางเกงใน	soŋ⁴ ho:¹ hu:t³	soŋ⁴ naj²	soŋ⁴ naj²	soŋ⁴ naj²
7	ไม้ผุ	maj⁵ dw⁵	maj⁵ pho:k² maj⁵ phu⁵	maj⁵ pho:k² maj⁵ phu⁵	maj⁵ pho:k² maj⁵ phu⁵

11.หมวดคำบอกทิศทางและสถานที่

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ปากถ้ำ	ka² thəp³	pa:k² tham⁵	pa:k² tham⁵	pa:k² tham⁵
2	ป่าช้า	doŋ² he:w³	pa:³ sa:⁵	pa:³ sa:⁵	pa:³ sa:⁵
3	ระเบียงบ้าน	se:¹	laʔ² bian¹	laʔ² bian¹	laʔ² pa:k¹ bian¹

12.หมวดคำถามและคำไวยากรณ์

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เท่ากัน	ha:w³	tho:³ de:w¹	tho:³ de:w¹	tho:³ de:w¹
2	ไม่เท่ากัน	mi² ha:w³	mi² tho:³ de:w¹	mi² tho:³ de:w¹	mi² tho:³ de:w¹
3	จริงๆ แล้ว	sat³ soʔ³	ʔi⁵ li:² le:w⁵ ~ ʔi⁵ li:²	ʔi⁵ li:² le:w⁵ ~ ʔi⁵ li:²	ʔi⁵ li:² le:w⁵ ~ ʔi⁵ li:²
4	จริงไหม	phə:ŋ¹ bo:³	mɛ:n³ bo:³	mɛ:n³ bo:³	mɛ:n³ bo:³
5	เพราะว่า	kham² man²	mɛ:n³ wa:²	mɛ:n³ wa:²	mɛ:n³ wa:²
6	ก็ไหน	mw:⁵ laj² le:w⁵	saj¹	saj¹	saj¹
7	ใช่ไหม	de:³ waʔ³	mɛ:n² boʔ⁵	mɛ:n² boʔ⁵	mɛ:n² boʔ⁵

รูปแบบการใช้ศัพท์แบบ AAB จำนวน 7 หน่วยอรรถ

4.หมวดคำเรียกโรคและอาการผิดปกติ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ตัวร้อน	ka ² to: ¹ he:m ⁴	ka ² to: ¹ he:m ⁴ ~ to: ¹ he:m ⁴	ka ² to: ¹ he:m ⁴ ~ to: ¹ he:m ⁴	to: ¹ ho:n ⁵
2	ไต่วาย	taj ¹ sə:m ³	taj ¹ sə:m ³	taj ¹ sə:m ³	ta:j ¹ wa:j ²

8.หมวดคำขยาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ไม่สวย	mi ² cop ⁵	mi ² cop ⁵	mi ² cop ⁵	mi ² ɲa:m ²
2	อย่าไปถือสา	ŋa ³ paj ¹ sa: ¹ la ³	ŋa ³ paj ¹ sa: ¹ ~ ŋa ³ sa: ¹	ŋa ³ paj ¹ sa: ¹ ~ ŋa ³ sa: ¹	ŋa ³ hua ¹ sa: ¹
3	สู้จนไม่ถอย	su: ⁴ mət ³ tə: ⁴	su: ⁴ mət ³ tə: ⁴ ~ su: ⁴ mət ³	su: ⁴ mət ³	su: ⁴ bo: ³ saw ²
4	ไอ้อด, คุยโว	khi: ⁴ lo:m ²	khi: ⁴ lo:m ²	khi: ⁴ lo:m ²	khi: ⁴ mo: ⁵

9. หมวดคำเรียกธรรมชาติ สัตว์ และอาหาร

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ข้าวสุกที่ตากหรือ ผึ่งให้แห้ง	kha:w ⁴ ka ² de:ŋ ⁴	kha:w ⁴ ka ² de:ŋ ⁴	kha:w ⁴ ka ² de:ŋ ⁴	kha:w ⁴ ta? ²

รูปแบบการใช้ศัพท์แบบ $\frac{AAA}{B}$ จำนวน 22 หน่วยอรรถ

1.หมวดคำเรียกเครือญาติ และสรรพนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ภรรยา	me: ²	me: ²	me: ²	me: ² mia ²
2	สามี	pho: ¹	pho: ¹	pho: ¹	pho: ¹ phua ¹
3	อาเขย	?a:w ¹	?a:w ¹	?a:w ¹	?a:w ¹ ?a: ¹
4	พ่อ	?i: ¹ pho? ³	?i: ¹ pho? ³	?i: ¹ pho? ³	?i: ¹ pho? ³ ?i: ¹ pho: ³

5	แม่	ʔi:¹ meʔ³	ʔi:¹ meʔ³	ʔi:¹ meʔ³	ʔi:¹ meʔ³ ʔi:¹ me:³
---	-----	-----------	-----------	-----------	------------------------

2.หมวดคำเรียกส่วนต่างๆ ของร่างกาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	กระดูก	ka² duʔ⁵	ka² duʔ⁵	ka² duʔ⁵	ka² duʔ⁵ ka² du:k²
2	ขาหนีบ	ʔε:p² ʔε:¹ ha:¹	ʔε:p² ʔε:¹ ha:¹	ʔε:p² ʔε:¹ ha:¹	ʔε:p² ʔε:¹ ha:¹ ʔε:p² ʔε:¹ kha:¹
3	ขาอ่อน	kok⁵ ha:¹	kok⁵ ha:¹	kok⁵ ha:¹	kok⁵ ha:¹ kok⁵ kha:¹

3.หมวดคำเรียกกิริยาอาการ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ขม่ว(ท้อง)	kha² mep³	kha² mep³	kha² mep³	kha² mep³ ~ mep³ we:p²
2	หายใจเข้า	han¹ cə:¹ haw⁴	han¹ cə:¹ haw⁴	han¹ cə:¹ haw⁴	han¹ cə:¹ haw⁴ ~ han¹ cə:¹ Khaw⁴

4.หมวดคำเรียกโรคและอาการผิดปกติ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	แขนคด	hε:n¹ khot³	hε:n¹ khot³	hε:n¹ khot³	hε:n¹ khot³ khe:n¹ khot³
2	ปวดฟัน	cep⁵ hε:w⁴	cep⁵ hε:w⁴	cep⁵ hε:w⁴	cep⁵ hε:w⁴ cep⁵ khe:w⁴

5.หมวดคำเรียกพืช ผัก ผลไม้

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ชะอม	phak⁵ naw³	phak⁵ naw³	phak⁵ naw³	phak⁵ naw³ phak⁵ kha:¹

6.หมวดคำเรียกสัตว์

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	หิ้งห้อย	mε:η² pa² dap⁵ pa² dε:η¹	mε:η² pa² dap⁵ pa² dε:η¹	mε:η² pa² dap⁵ pa² dε:η¹ mε:η² ho:j⁵	mε:η² pa² dap⁵ pa² dε:η¹ mε:η² ho:j⁵

7. หมวดคำเรียกสิ่งของเครื่องใช้

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ช้อน	bo:ŋ ³	bo:ŋ ³	bo:ŋ ³	bo:ŋ ³ buan ³
2	กระบวย	bo:j ¹	bo:j ¹ ~ ka ² bo:j ¹	bo:j ¹ ~ ka ² bo:j ¹	ka ² bo:j ¹ ka ² buaj ¹
3	เขียง	he:ŋ ¹	khe:ŋ ¹	khe:ŋ ¹	khe:ŋ ¹ khiang ¹
4	ขวด	kho:t ²	kho:t ² ~ ko:t ²	kho:t ² ~ ko:t ²	ko:t ² ~ kho:t ² khuat ²
5	หอก	hoʔ ²	hoʔ ²	hoʔ ²	hoʔ ² ho:k ²
6	ไม้ตอก	toʔ ²	toʔ ²	toʔ ²	toʔ ² to:k ²

8. หมวดคำขยาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	กำลังจะ...	thom ²	thom ²	thom ²	thom ² kam ¹ lan ²

รูปแบบการใช้ศัพท์แบบ $\frac{AAA}{BB}$ จำนวน 26 หน่วยย่อย

1. หมวดคำเรียกเครือญาติ และสรรพนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	พ่อของพ่อ	pho: ³ tu: ⁴	pho: ³ tu: ⁴	pho: ³ tu: ⁴ pu: ³	pho: ³ tu: ⁴ pu: ³
2	ลูก	luʔ ³	luʔ ³	luʔ ³ lu:k ³	luʔ ³ lu:k ³
3	น้องชายของพ่อ	ʔa:w ¹	ʔa:w ¹	ʔa:w ¹ ʔa: ¹	ʔa:w ¹ ʔa: ¹

2. หมวดคำเรียกส่วนต่างๆ ของร่างกาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	แขน	he:n ¹	he:n ¹	he:n ¹ khe:n ¹	he:n ¹ khe:n ¹
2	ขา	ha: ¹	ha: ¹	ha: ¹ kha: ¹	ha: ¹ kha: ¹

3	สายรก	saj ¹ hɛ: ³	saj ¹ hɛ: ³	saj ¹ hɛ: ³ saj ¹ loʔ ³ ~ saj ¹ lo:k ⁵	saj ¹ hɛ: ³ saj ³ loʔ ³ ~ saj ¹ lo:k ⁵
4	เหิงอ	hə: ³	hə: ³	hə: ³ ŋwa ³	hə: ³ ŋwa ³

3. หมวดคำเรียกกริยาอาการ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ตัด	bak ⁵	bak ⁵	bak ⁵ tat ⁵	bak ⁵ tat ⁵
2	โกว(เปล)	con ⁴	con ⁴	con ⁴ kwaj ¹	con ⁴ kwaj ¹
3	ไต้ยีน	daj ⁴ ʔin ²	daj ⁴ ʔin ²	daj ⁴ ʔin ² daj ⁴ jin ²	daj ⁴ ʔin ² daj ⁴ jin ²
4	กัด	khop ⁵	khop ⁵	khop ⁵ kat ⁵	khop ⁵ kat ⁵
5	ขมวดเป็นปม	hɔ:t ²	hɔ:t ²	hɔ:t ² khɔ:t ²	hɔ:t ² khɔ:t ²

4. หมวดคำเรียกโรคและอาการผิดปกติ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เป็นง่อย	pe: ⁵	pe: ⁵	pe: ⁵ ŋɔ:j ³	pe: ⁵ ŋɔ:j ³

6. หมวดคำเรียกสัตว์

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ปลากะต๋	pa: ¹ ka ² tɛ:p ²	pa: ¹ ka ² tɛ:p ²	pa: ¹ ka ² tɛ:p ² pa: ¹ ki ⁵ dət ⁵	pa: ¹ ka ⁵ tɛ:p ⁴ pa: ¹ ki ⁵ dət ⁵ ~ pa: ¹ ki ⁵ dɔ:t ²

7. หมวดคำเรียกสิ่งของเครื่องใช้

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ถ้วย	tho:j ⁴	tho:j ⁴	tho:j ⁴ thuaj ⁴	tho:j ⁴ thuaj ⁴
2	ก๊ทอผ้า	huʔ ²	huʔ ²	huʔ ² hu:k ²	huʔ ² hu:k ²

8. หมวดคำขยาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	งุ่นง่าน	hwa:n ³	hwa:n ³	hwa:n ³ sa: ⁵	hwa:n ³ sa: ⁵

9. หมวดคำเรียกธรรมชาติ สัตว์ และอาหาร

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ดวงอาทิตย์	ta ² ηen ²	ta ² ηen ²	ta ² ηen ² ta ² wen ²	ta ² ηen ² ta ² wen ²
2	สีข้าว	si: ¹ ha:w ¹	si: ¹ ha:w ¹	si: ¹ ha:w ¹ si: ¹ kha:w ¹	si: ¹ ha:w ¹ si: ¹ kha:w ¹
3	ข้าวต้ม	khaw ⁴ peʔ ⁵	khaw ⁴ peʔ ⁵	khaw ⁴ peʔ ⁵ khaw ⁴ tom ⁴	khaw ⁴ tom ⁴

10. หมวดคำเรียกอาชีพ เครื่องแต่งกาย และคำลักษณะนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ขนมจีน (ลักษณะนาม)	ho: ¹	ho: ¹	ho: ¹ ci:p ²	ho: ¹ ci:p ²
2	เสื่อคอกกระเช้า	sə: ⁴ pho:η ²	sə: ⁴ pho:η ²	sə: ⁴ pho:η ² sə: ⁴ ma:k ³ ka ² lɛ:η ³	sə: ⁴ pho:η ² sə: ⁴ ma:k ³ ka ² lɛ:η ³
3	กำไล	ko:η ⁴ hɛ:n ¹	ko:η ⁴ hɛ:n ¹	ko:η ⁴ hɛ:n ¹ ko:η ⁴ khɛ:n ¹	ko:η ⁴ hɛ:n ¹ ko:η ⁴ khɛ:n ¹
4	สร้อยข้อมือ	saj ¹ hɛ:n ¹	saj ¹ hɛ:n ¹	saj ¹ hɛ:n ¹ saj ¹ khɛ:n ¹	saj ¹ hɛ:n ¹ saj ¹ khɛ:n ¹

11. หมวดคำบอกทิศทางและสถานที่

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เข้า	haw ⁵	haw ⁵	haw ⁵ khaw ⁴	haw ⁵ khaw ⁴

รูปแบบการใช้ศัพท์แบบ $\frac{AA}{BBB}$ จำนวน 28 หน่วยย่อย

1.หมวดคำเรียกเครือญาติ และสรรพนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	น้องสาวของพ่อ	ʔa:w ¹	ʔa:w ¹ ʔa: ¹	ʔa:w ¹ ʔa: ¹	ʔa: ¹

2.หมวดคำเรียกส่วนต่างๆ ของร่างกาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	สมอง	ka ² po:ŋ ¹	ka ² po:ŋ ¹ lu ³ po:ŋ ³ kha ² mo:ŋ ²	ka ² po:ŋ ¹ lu ³ po:ŋ ³ kha ² mo:ŋ ²	Kha ² mo:ŋ ² sa ² mo:ŋ ²
2	จมูก	ho: ² dan ¹	ho: ² dan ¹ dan ¹	ho: ² dan ¹ dan ¹	dan ¹

3.หมวดคำเรียกกริยาอาการ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เลีย	le: ²	le: ² lia ²	le: ² lia ²	lia ²
2	คนให้เข้ากัน	kha ² lon ²	kha ² lon ² khon ²	Kha ² lon ² khon ²	khon ²
3	ปิดประตู	ŋwp ³	ŋwp ³ ŋap ³	ŋwp ³ ŋap ³	ŋap ³
4	ข่วน	kho:n ³	kho:n ³ khu:t ⁴	kho:n ³ khu:t ⁴	khu:t ⁴

4.หมวดคำเรียกโรคและอาการผิดปกติ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เคล็ด	Kha ² lo:t ³	Kha ² lo:t ³ khet ³	Kha ² lo:t ³ khet ³	khet ³

7. หมวดคำเรียกสิ่งของเครื่องใช้

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ครก	sok ³	sok ³ khok ³	sok ³ khok ³	khok ³

8. หมวดคำขยาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	แคบ	ho:m ³	ho:m ³ khe:p ²	ho:m ³ khe:p ²	khe:p ²

9. หมวดคำเรียกธรรมชาติ สี และอาหาร

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	แดด	de:t ²	de:t ² de:t ²	de:t ² de:t ²	de:t ²
2	ฟ้าผ่า	fa: ⁴ pe: ¹	fa: ⁴ pe: ¹ fa: ² pha: ³	fa: ⁴ pe: ¹ fa: ⁴ pha: ³	fa: ⁴ pe: ¹

11. หมวดคำบอกทิศทางและสถานที่

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
21	ฝ่ายกันน้ำ	pa:n ⁴	pa:n ⁴ fa:j ¹	pa:n ⁴ fa:j ¹	fa:j ¹

รูปแบบการใช้ศัพท์แบบ ABB จำนวน 6 หน่วยย่อย

1. หมวดคำเรียกเครือญาติ และสรรพนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	คำเรียกชายบวช เณรที่สึกแล้ว	co: ¹	co: ¹ sian ²	sian ²	sian ²

3. หมวดคำเรียกกิริยาอาการ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
2	ขยับเขยื้อน	kha ² ĩak ³	kha ⁵ ĩak ³ kha ⁵ ĩap ³	kha ⁵ ĩap ³	kha ⁵ ĩap ³

4. หมวดคำเรียกโรคและอาการผิดปกติ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
3	แผล	pa ² ba:t ²	Pa ² ba:t ² ba:t ⁵	ba:t ²	ba:t ⁵

7. หมวดคำเรียกสิ่งของเครื่องใช้

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เชือก	səʔ ³	səʔ ³ swak ²	swak ²	swak ²
2	กั๊บดักหนู	lo:ŋ ³	lo:ŋ ³ buan ³	buan ³	buan ³

8. หมวดคำขยาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
3	ลำบาก	lam ² baʔ ²	lam ³ baʔ ³ lam ³ ba:k ²	lam ³ ba:k ²	lam ³ ba:k ²

รูปแบบการใช้ศัพท์แบบ $\frac{A}{BBB}$ จำนวน 28 หน่วยอรรถ

2. หมวดคำเรียกส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	อก ²²	ʔa:ŋ ¹	ʔa:ŋ ¹ ʔək ⁵	ʔək ⁵ ʔok ⁵	ʔək ⁵ ʔok ⁵
2	กะโหลกศีรษะ ²³	ka ⁵ pə:ŋ ¹ ho: ¹	ka ⁵ pə:ŋ ¹ ho: ¹ ka ⁵ loʔ ³	ka ⁵ du ⁵ ho: ¹ ka ⁵ loʔ ³	ka ⁵ du ⁵ ho: ¹ ka ⁵ loʔ ³ ~ kaʔ ⁵ lo:k ³

3. หมวดคำเรียกกิริยาอาการ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	กระพริบ	ka ⁵ pap ⁵	ka ⁵ pap ⁵ ka ⁵ pip ⁵	ka ⁵ pip ⁵	ka ⁵ pip ⁵
2	กระพริบตา	ka ⁵ pap ⁵ ta: ¹	ka ⁵ pap ⁵ ta: ¹ ka ⁵ pip ⁵ ta: ¹	ka ⁵ pip ⁵ ta: ¹	ka ⁵ pip ⁵ ta: ¹
3	หลอก	loʔ ³	loʔ ³ lo:k ³	lo:k ³	lo:k ³

²² ʔək⁵ เป็นศัพท์ภาษาลาวอีสาน และ ʔok⁵ เป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ศัพท์ ʔək⁵ และ ʔok⁵ จึงเป็นคนละศัพท์ไม่ใช่รูปแปร

²³ ka⁵ du⁵ ho:¹ เป็นศัพท์ภาษาลาวอีสาน และ ka⁵ loʔ³ ~ kaʔ⁵ lo:k³ เป็นศัพท์ภาษาไทย ดังนั้น ka⁵ du⁵ ho:¹ และ ka⁵ loʔ³ ~ kaʔ⁵ lo:k³ จึงเป็นคนละศัพท์ไม่ใช่รูปแปร

4	ถักเปีย	phə: ¹	phə: ¹ pia ¹	pia ¹	pia ¹
5	ขี้มั่วไว้ที่หลัง	ʔo:ŋ ¹	ʔo:ŋ ¹ ʔum ⁴	ʔum ⁴	ʔum ⁴
6	หมูน	pin ⁴ we:n ²	pin ⁴ mun ¹	mun ¹	mun ¹
7	ขำเลื่อง	lə:ŋ ²	lə:ŋ ² sam ² lə:ŋ ²	sam ² lə:ŋ ²	sam ² lə:ŋ ²
8	ยิ้ม, อมยิ้ม	ho: ¹ ʔim ⁵	ho: ¹ ʔim ⁵ ʔom ¹ jim ⁵	ʔom ¹ jim ⁵	ʔom ¹ jim ⁵
9	ปิด, สลัด	ʔoj ⁵	ʔoj ⁵ pat ³	pat ³ sa ³ bat ⁵	pat ³ sa ³ bat ⁵

4. หมวดคำเรียกโรคและอาการผิดปกติ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ตาข้างยี้ง	fi: ¹ ta: ¹	fi: ¹ ta: ¹ ta: ¹ to: ⁴	ta: ¹ to: ⁴	ta: ¹ to: ⁴

6. หมวดคำเรียกสัตว์

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	กิ้ง	cun ⁴ ~ ka ⁵ cun ⁴	cun ⁴ kun ⁴	kun ⁴	kun ⁴
2	ลูกกบ	lu ⁵ ho? ³	lu ⁵ ho? ³ lu ⁵ huak ²	lu ⁵ huak ²	lu ⁵ huak ²

7. หมวดคำเรียกสิ่งของเครื่องใช้

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เครื่องจับสัตว์	mo:ŋ ³	mo:ŋ ³ buan ³	buan ³	buan ³
2	แคว	sa ¹ ne: ²	sa ¹ ne: ² ~ sa ¹ ne:n ² ta ² khe: ³ ~ khe: ³	ta ² khe: ³ ~ khe: ³	ta ² khe: ³ ~ khe: ³
3	ตลับใส่ขวด	ʔap ⁵	ʔap ⁵ ta ² lap ³	ta ² lap ³	ta ² lap ³
4	ตุ่มน้ำ	ʔu? ⁵	ʔu? ⁵ ʔo:ŋ ³	ʔo:ŋ ³	ʔo:ŋ ³
5	ผ้าขี้ริ้ว	pha: ⁴ hen ⁵	pha: ⁴ hen ⁵ pha: ⁵ ha:j ⁴	pha: ⁵ ha:j ⁴	pha: ⁵ ha:j ⁴
6	ถ่านไฟเก่า	ko: ⁴ mi: ⁵	ko: ⁴ mi: ⁴ tha:n ³	tha:n ³	tha:n ³

7	กระดุม	ma ³ tiŋ ³	ma ² tiŋ ³ ka ² dum ¹	ka ² dum ¹	ka ² dum ¹
8	กระดุมเสื่อ	ma ² tiŋ ³ sə: ⁵	ma ² tiŋ ³ sə: ⁴ ka ² dum ¹ sə: ⁴	ka ² dum ¹ sə: ⁴	ka ² dum ¹ sə: ⁴ ~ ka ² dum ¹

9. หมวดคำเรียกธรรมชาติ สัตว์ และอาหาร

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	น้ำขัง	ʔaŋ ³	ʔaŋ ³ khaŋ ¹	khaŋ ¹	khaŋ ¹
2	กล้วยน้ำว้า	ko:j ⁴ pəʔ ² ba:ŋ ¹	ko:j ⁴ pəʔ ² ba:ŋ ¹ ko:j ⁴	ko:j ⁴	ko:j ⁴

10. หมวดคำเรียกอาชีพ เครื่องแต่งกาย และคำลักษณะนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ผ้าถุงที่ใช้มานาน จนขาดรุ่งริ่ง	sin ⁴ hə:n ⁵	sin ⁴ hə:n ⁵ sin ⁴ ha:t ²	sin ⁴ ha:t ²	sin ⁴ ha:t ²
2	สไบเฉียง	be:ŋ ³ sa ² baj ¹	be:ŋ ³ sa ² baj ¹ bian ³ sa ² baj ¹	bian ³ sa ² baj ¹	bian ³ sa ² baj ¹

11. หมวดคำบอกทิศทางและสถานที่

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เชิงเขา	ka ² pha:n ² phu: ²	ka ² pha:n ² phu: ² ti:n ¹ phu: ² ti:n ¹ khaw ¹	ti:n ¹ phu: ² ti:n ¹ khaw ¹	ti:n ¹ phu: ² ti:n ¹ khaw ¹
2	ช่องหน้าจั่ว	ta ⁵ wa:n ² hə:n ²	ta ⁵ wa:n ² hə:n ² cua ³	cua ³	cua ³

รูปแบบการใช้ศัพท์แบบ $\frac{AA}{BB}$ จำนวน 27 หน่วยอรรถ

2. หมวดคำเรียกส่วนต่างๆ ของร่างกาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	หงอน(ไก่)	hɔ:n ¹	hɔ:n ¹	hɔ:n ¹ ŋɔ:n ¹	ŋɔ:n ¹

3.หมวดคำเรียกกริยาอาการ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
2	เขย่ง	kha ² ñek ³	kha ² ñek ³	kha ² ñek ³ kha ² ñeŋ ³	kha ² ñeŋ ³
3	อุ้มไว้ที่เอว	ce: ¹	ce: ¹	ce: ¹ ʔum ⁴	ʔum ⁴
4	ชะงัก	ka ² con ²	ka ² con ²	ka ² con ² sa ¹ ŋak ²	sa ¹ ŋak ²
5	เท	tho ^{ʔ2}	tho ^{ʔ2}	tho ^{ʔ2} the: ²	the: ²

4.หมวดคำเรียกโรคและอาการผิดปกติ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เป็นไข้	hɛ:m ²	hɛ:m ²	hɛ:m ² khaj ⁴	khaj ⁴
2	คอพอก	kho: ² pə: ³	kho: ² pə: ³	kho: ² pə: ³ kho: ² pho:k ³	kho: ² pho:k ³
3	โรคเรื้อน	khi: ⁴ ma ² hə:ŋ ²	khi: ⁴ ma ² hə:ŋ ~ ma ² hə:ŋ ²	khi: ⁴ ma ² hə:ŋ ² ~ ma ² hə:ŋ ² kə:n ⁴	kə:n ⁴
4	ปวดหัว	cep ⁵ ho: ¹	cep ⁵ ho: ¹	cep ⁵ ho: ¹ po:t ¹ ho: ¹	po:t ¹ ho: ¹
5	ฟันคุด	hɛ:w ⁴ sa:w ²	hɛ:w ⁴ hut ³	fan ¹ hut ³ fan ¹ khut ³	fan ¹ khut ³

7. หมวดคำเรียกสิ่งของเครื่องใช้

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เข็ม	hem ¹	hem ¹	hem ¹ khem ¹	khem ¹
2	กระดิ่งเลี้ยงไหม	ce: ¹	ce: ¹	ce: ¹ ka ² do:ŋ ⁴	ka ² do:ŋ ⁴
3	เปลเด็ก	ʔu ^{ʔ5}	ʔu ^{ʔ5}	ʔu ^{ʔ5} ʔu: ³	ʔu: ³
4	ที่รองก้นภาชนะหนึ่ง ข้าวเหนียว (ที่รองก้นหวด)	mo:j ²	mo:j ²	mo:j ² muaj ²	muaj ²
5	หมวก	mo:k ²	mo:k ²	mo:k ² muak ²	muak ²
6	ตะเกียง	ta ² ke:ŋ ¹	ta ² ke:ŋ ¹	ta ² ke:ŋ ¹ ta ² kian ¹	ta ² kian ¹

7	เทียน	the:n ²	the:n ²	the:n ² thian ²	thian ²
8	ผ้าอ้อมเด็ก	pha: ⁴ la:j ⁵	pha: ⁴ la:j ⁵	pha: ⁴ la:j ⁵ pha: ⁴ ʔo:m ⁴	pha: ⁴ ʔo:m ⁴
9	กระดานหก	ma ² dup ⁵ dɔ:ŋ ³	ma ² dup ⁵ dɔ:ŋ ³	ma ² dup ⁵ dɔ:ŋ ³ dian ³ dan ⁴	dian ³ dan ⁴

8. หมวดคำขยาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ริม , ขอบ	hɛ:m ²	hɛ:m ²	kɛ:m ² him ²	him ²
2	แหลม	lɔ:m ¹	lɔ:m ¹	lɔ:m ¹ lɛ:m ¹	lɛ:m ¹

9. หมวดคำเรียกธรรมชาติ สัตว์ และอาหาร

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	พระอาทิตย์	ta ¹ ŋen ²	ta ¹ ŋen ²	ta ¹ ŋen ² ta ¹ wen ²	ta ² wen ²
2	ดินแฉะ	din ¹ peʔ ⁵	din ¹ peʔ ⁵	din ¹ peʔ ⁵ din ¹ cw:n ⁴	din ¹ cw:n ⁴

10. หมวดคำเรียกอาชีพ เครื่องแต่งกาย และคำลักษณะนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ตำรวจ	tam ¹ no:t ³	tam ¹ no:t ³	tam ¹ no:t ³ tam ¹ lo:t ³	tam ¹ lo:t ³
2	แคน(เป่า) ลักษณะนาม	do:ŋ ¹	do:ŋ ¹	do:ŋ ¹ ʔan ¹	ʔan ¹
3	เสื้อชั้นใน	sə: ⁴ ʔo:ŋ ²	sə: ⁴ ʔo:ŋ ²	sə: ⁴ ʔo:ŋ ² sə: ⁴ naj ²	sə: ⁴ naj ²

รูปแบบการใช้ศัพท์ภาษาผู้ไทกะป๋อง เมืองเซโปน แขวงสะหวันนะเขต
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

รูปแบบการใช้ศัพท์แบบ AAA จำนวน 293 หน่วยอรรถ

1.หมวดคำเรียกเครือญาติ และสรรพนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	แม่ของแม่	me: ³ thaw ⁵	me: ³ thaw ⁵	me: ³ thaw ⁵	me: ³ thaw ⁵
2	พ่อของแม่	pho: ³ thaw ⁵	pho: ³ thaw ⁵	pho: ³ thaw ⁵	pho: ³ thaw ⁵
3	แม่ของพ่อ	me: ³ ģa: ⁵	me: ³ ģa: ⁵	me: ³ ģa: ⁵	me: ³ ģa: ⁵
4	พ่อของพ่อ	pho: ³ tu: ⁴	pho: ³ tu: ⁴	pho: ³ tu: ⁴ pu: ³	pho: ³ tu: ⁴ pu: ³
5	แม่ของภรรยา	me: ³ thaw ⁵	me: ³ thaw ⁵	me: ³ thaw ⁵	me: ³ thaw ⁵
6	พ่อของภรรยา	pho: ³ thaw ⁵	pho: ³ thaw ⁵	pho: ³ thaw ⁵	pho: ³ thaw ⁵
7	พ่อ	ʔi: ¹ pho: ³	ʔi: ¹ pho: ³	ʔi: ¹ pho: ³	ʔi: ¹ pho: ³
8	แม่	ʔi: ¹ me: ³	ʔi: ¹ me: ³	ʔi: ¹ me: ³	ʔi: ¹ me: ³
9	พี่ชาย	ʔa: ⁴	ʔa: ⁴	ʔa: ⁴	ʔa: ⁴
10	พี่สาว	ʔe: ⁴	ʔe: ⁴	ʔe: ⁴	ʔe: ⁴
11	ทวด	tho: ³	tho: ³	tho: ³	tho: ³
12	ปู่ทวด	pu: ³ tho: ³	pu: ³ tho: ³	pu: ³ tho: ³	pu: ³ tho: ³
13	ย่าทวด	ģa: ³ tho: ³	ģa: ³ tho: ³	ģa: ³ tho: ³	ģa: ³ tho: ³
14	ตาทวด	ta: ¹ tho: ³	ta: ¹ tho: ³	ta: ¹ tho: ³	ta: ¹ tho: ³
15	ยายทวด	ja: ² tho: ³	ja: ² tho: ³	ja: ² tho: ³	ja: ² tho: ³
16	ลูกคนโต	lu: ³ kok: ³	lu: ³ kok: ³	lu: ³ kok: ³	lu: ³ kok: ³
17	ลูกคนสุดท้อง	lu: ³ la: ⁵	lu: ³ la: ⁵	lu: ³ la: ⁵	lu: ³ la: ⁵
18	พี่สะใภ้	ʔe: ⁴ phe: ⁵	ʔe: ⁴ phe: ⁵ ~ ʔe: ⁴	ʔe: ⁴ phe: ⁵ ~ ʔe: ⁴	ʔe: ⁴ phe: ⁵ ~ ʔe: ⁴
19	ลูกสะใภ้	lu: ³ phe: ⁵	lu: ³ phe: ⁵	lu: ³ phe: ⁵	lu: ³ phe: ⁵
20	น้องสะใภ้	no: ⁵ phe: ⁵	no: ⁵ phe: ⁵	no: ⁵ phe: ⁵	no: ⁵ phe: ⁵
21	ญาติ	phi: ³ no: ⁵	phi: ³ no: ⁵	phi: ³ no: ⁵	phi: ³ no: ⁵
22	เพื่อน	mu: ³	mu: ³ ~ mu: ³	mu: ³ ~ mu: ³	mu: ³ ~ mu: ³
23	เพื่อนสนิท	se: ³	se: ³	se: ³	se: ³

24	คำแทนตัวเมื่อพูด กับพระ	phu ³ kha: ⁴	phu ³ kha: ⁴	phu ³ kha: ⁴	phu ³ kha: ⁴
25	พวกเขา	su ⁷ khaw ⁴	su ⁷ khaw ⁴	su ⁷ khaw ⁴	su ⁷ khaw ⁴
26	พวกเรา	su ⁷ haw ²	su ⁷ haw ²	su ⁷ haw ²	su ⁷ haw ²
27	ผู้ใหญ่	phu ³ ทือ: ³	phu ³ ทือ: ³	phu ³ ทือ: ³	phu ³ ทือ: ³
28	ชายหนุ่ม	ba:w ³	ba:w ³ ~ phu ⁵ ba:w ³	ba:w ³ ~ phu ⁵ ba:w ³	ba:w ³ ~ phu ⁵ ba:w ³

2.หมวดคำเรียกส่วนต่างๆ ของร่างกาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	กระดูก	ka ³ du ³	ka ⁵ du ³	ka ⁵ du ³	ka ⁵ du ³
2	ขน	hon ²	hon ²	hon ²	hon ²
3	แขน	he:n ¹	he:n ¹	he:n ¹	he:n ¹
4	ขา	ha: ¹	ha: ¹	ha: ¹	ha: ¹
5	เข่า	ho: ¹ haw ⁵	ho: ¹ haw ⁵	ho: ¹ haw ⁵	ho: ¹ haw ⁵
6	งอຍປາກ	ŋɔj ³ pa ³	ŋɔj ³ pa ³	ŋɔj ³ pa ³	ŋɔj ³ pa ³
7	ศีรษะ	ho: ¹	ho: ¹	ho: ¹	ho: ¹
8	ท้ายทอย	ka ³ dɔn ³	ka ³ dɔn ³	ka ³ dɔn ³	ka ³ dɔn ³
9	หัวใจ	ce: ¹	ce: ¹	ce: ¹	ce: ¹
10	เลือด	le:t ²	le:t ²	le:t ²	le:t ²
11	ปาก	pa ³	pa ³	pa ³	pa ³
12	เหงื่อ	hə ³	hə ³	hə ³	hə ³
13	พื่น	he:w ⁵	he:w ⁵	he:w ⁵	he:w ⁵
14	หมวด	no:t ³	no:t ³	no:t ³	no:t ³
15	สะตือ	saj ¹ bu: ¹	saj ¹ bu: ¹	saj ¹ bu: ¹	saj ¹ bu: ¹
16	สายรก	saj ¹ he: ³	saj ¹ he: ³	saj ¹ he: ³	saj ¹ he: ³
17	สีข้าง	so:ŋ ³	so:ŋ ³	so:ŋ ³	so:ŋ ³
18	ริมฝีปาก	him ² su ¹ pa ³	him ² su ¹ pa ³	him ² su ¹ pa ³	him ² su ¹ pa ³
19	ขาหนีบ	ʔe:p ³ ʔe: ¹ ha: ¹	ʔe:p ³ ʔe: ¹ ha: ¹	ʔe:p ³ ʔe: ¹ ha: ¹	ʔe:p ³ ʔe: ¹ ha: ¹
20	ขาอ่อน	kok ³ ha: ¹	kok ³ ha: ¹	kok ³ ha: ¹	kok ³ ha: ¹

21	ตาตู่่ม	po:m ³ phəʔ ³	po:m ³ phəʔ ³	po:m ³ phəʔ ³	po:m ³ phəʔ ³
22	แขนศอก	hɛ:n ¹ soʔ ³	hɛ:n ¹ soʔ ³	hɛ:n ¹ soʔ ³	hɛ:n ¹ soʔ ³
23	สะโพก	ka ³ phoʔ ³	ka ³ phoʔ ³	ka ³ phoʔ ³ ~ ta ³ phoʔ ³	ka ³ phoʔ ³ ~ ta ³ phoʔ ³
24	พืนกราม	hɛ:w ⁵ ka ¹ soʔ ³	hɛ:w ⁵ ka ¹ soʔ ³	hɛ:w ⁵ ka ¹ soʔ ³	hɛ:w ⁵ ka ¹ soʔ ³

3.หมวดคำเรียกกริยาอาการ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	แบก	bɛʔ ³	bɛʔ ³	bɛʔ ³	bɛʔ ³
2	เบื้อ	bə: ³	bə: ³	bə: ³	bə: ³
3	จิมพืน	ci:m ⁴ hɛ:w ⁵	ci:m ⁴ hɛ:w ⁵	ci:m ⁴ hɛ:w ⁵	ci:m ⁴ hɛ:w ⁵
4	เล่น	din ⁴	din ⁴	din ⁴ ~ lin ⁵	din ⁴ ~ lin ⁵
5	เล่นไฟ	din ⁴ phaj ³	din ⁴ phaj ³	din ⁴ phaj ³ ~ lin ⁵ phaj ³	din ⁴ phaj ³ ~ lin ⁵ phaj ³
6	แขม่ว(ท่อง)	kha ³ mɛp ³	kha ³ mɛp ³	kha ³ mɛp ³	kha ³ mɛp ³ ~ mɛp ³
7	เขย่ง	kha ³ ñek ³	kha ³ ñek ³	kha ³ ñek ³	kha ³ ñek ³
8	ข้ามฟาก	kha:m ⁵ faʔ ³	kha:m ⁵ faʔ ³	kha:m ⁵ faʔ ³	kha:m ⁵ faʔ ³
9	คู้ยเขีย	khe: ⁵	khe: ⁵	khe: ⁵	khe: ⁵
10	เขียน	khe:n ¹	khe:n ¹	khe:n ¹	khe:n ¹
11	กัด	khop ³	khop ³	khop ³	khop ³
12					
13	เลือก	ləʔ ³	ləʔ ³	ləʔ ³	ləʔ ³
14	เกี้ยว	ke:w ³	ke:w ³	ke:w ³	ke:w ³
15	กลับ	mə: ²	mə: ²	mə: ²	mə: ²
16	กลับบ้าน	mə: ² hɛ:n ²	mə: ² hɛ:n ²	mə: ² hɛ:n ²	mə: ² hɛ:n ²
17	จิกจี้	nak ³ nə:m ²	nak ³ nə:m ² ~ nak ³ khi: ⁴ nə:m ²	nak ³ nə:m ² ~ nak ³ khi: ⁴ nə:m ²	nak ³ nə:m ² ~ nak ³ khi: ⁴ nə:m ² ~nak ³ khi: ⁴ ka ⁵ nə:m ²
18	ยี่นซึ้น	ǵw:n ² hwn ⁵	ǵw:n ² hwn ⁵	ǵw:n ² hwn ⁵	ǵw:n ² hwn ⁵

19	เปลี่ยน	pe:n ³	pe:n ³	pe:n ³	pe:n ³
20	เปียก	peʔ ³	peʔ ³	peʔ ³	peʔ ³
21	ซ่อม	pɛ:n ¹	pɛ:n ¹	pɛ:n ¹	pɛ:n ¹
22	ฉีก	ciʔ ³	ciʔ ³	ciʔ ³	ciʔ ³
23	เด็ดดาด	hwn ⁵	hwn ⁵	hwn ⁵	hwn ⁵
24	เย็บเย็บ	je:m ³	je:m ³	je:m ³	je:m ³
25	อยาก, ต้องการ	jəʔ ³	jəʔ ³	jəʔ ³	jəʔ ³
26	ครอบไว้	ko:p ³	ko:p ³	ko:p ³	ko:p ³
27	เลิกแล้วกันไป	lɛ:w ⁵ de:w ¹	lɛ:w ⁵ de:w ¹	lɛ:w ⁵ de:w ¹	lɛ:w ⁵ de:w ¹
28	ขลิบผ้า	len ²	len ²	len ²	len ²
29	หลีก	liʔ ³	liʔ ³	liʔ ³	liʔ ³
30	แตะ	tɛʔ ³	tɛʔ ³	tɛʔ ³	tɛʔ ³
31	คลี่ผ้าออก	phw:n ⁵	phw:n ⁵	phw:n ⁵	phw:n ⁵
32	ผูก	phuʔ ³	phuʔ ³	phuʔ ³	phuʔ ³
33	รักษา	po: ¹	po: ¹	po: ¹	po: ¹
34	เหลา	se:m ⁵	se:m ⁵	se:m ⁵	se:m ⁵
35	(อาการ)สั้น	sen ²	sen ²	sen ²	sen ²
36	เล่าลือ	sa: ³	sa: ³	sa: ³	sa: ³
37	วางซ้อนกัน, ตั้งขึ้น	the:n ²	the:n ²	the:n ²	the:n ²
38	ท่อม	tho:m ⁵	tho:m ⁵	tho:m ⁵	tho:m ⁵
39	กระโจน	to:n ¹	to:n ¹	to:n ¹	to:n ¹
40	เด็กสำรวจ	ton ⁴	ton ⁴	ton ⁴	ton ⁴
41	ตอก	toʔ ³	toʔ ³	toʔ ³	toʔ ³
42	เรอ	ʔə:p ³	ʔə:p ³ ~ʔə:m ⁴	ʔə:p ³ ~ʔə:m ⁴	ʔə:p ³ ~ʔə:m ⁴
43	พยายาม	pi ³ pəʔ ³	pi ³ pəʔ ³	pi ³ pəʔ ³	pi ³ pəʔ ³
44	เขย่า	sa ¹ law ²	sa ¹ law ²	sa ¹ law ²	sa ¹ law ²
45	ประกาศ	ca:w ³	ca:w ³	ca:w ³	ca:w ³
46	ไหล(ปลา)	lo: ⁵	lo: ⁵ bo:n ⁴	bo:n ⁴	bo:n ⁴

47	เคลิมหลับ	sa ¹ lə:p ³	sa ¹ lə:p ³ ~ sə:p ³	sa ¹ lə:p ³ ~ sə:p ³	sa ¹ lə:p ³ ~ sə:p ³
48	จ้วงเจีย	ŋaŋ ² mi ³ sw:n ³	ŋaŋ ² mi ³ sw:n ³	ŋaŋ ² mi ³ sw:n ³	ŋaŋ ² mi ³ sw:n ³
49	ลีนหกล้ม	mw:n ³ pha ³ la:t ³	mw:n ³ pha ³ la:t ³ ~ pha ³ la:t ³ mw:n ³ ~ mw:n ³	mw:n ³ pha ³ la:t ³ ~ pha ³ la:t ³ mw:n ³ ~ mw:n ³	mw:n ³ pha ³ la:t ³ ~ pha ³ la:t ³ mw:n ³ ~ mw:n ³
50	ปิดประตู	ŋwp ³	ŋwp ³ ~ ŋap ³	ŋwp ³ ~ ŋap ³	ŋwp ³ ~ ŋap ³
51	จ้วง	jə ³ nɔ:n ²	jə ³ nɔ:n ²	jə ³ nɔ:n ²	jə ³ nɔ:n ²
52	ส่งของขึ้นข้างบน	ŋw:n ¹ hwn ¹	ŋw:n ¹ hwn ¹	ŋw:n ¹ hwn ¹	ŋw:n ¹ hwn ¹
53	ตรวจ	to:t ³	to:t ³	to:t ³ ~ ko:t ³	to:t ³ ~ ko:t ³
54	กระจัดกระจาย	sa ² saɟ ³	sa ² saɟ ³	sa ² saɟ ³	sa ² saɟ ³
55	กระโดด	ka ³ ɰɔɰ ²	ka ³ ɰɔɰ ²	ka ³ ɰɔɰ ²	ka ³ ɰɔɰ ²
56	ดินให้หลุด	fut ³	fut ³	fut ³	fut ³
57	ขำ, น้าขำ	jə: ² ho: ¹	jə: ² ho: ¹ ~ jə: ² ho: ¹ de: ⁴	jə: ² ho: ¹ ~ jə: ² ho: ¹ de: ⁴	jə: ² ho: ¹
58	ชนลุก	hon ¹ luk ³	hon ¹ luk ³	hon ¹ luk ³	hon ¹ luk ³
59	หายใจออก	han ¹ cə: ¹ ɰɔɰ ⁵	han ¹ cə: ¹ ɰɔɰ ⁵	han ¹ cə: ¹ ɰɔɰ ⁵	han ¹ cə: ¹ ɰɔɰ ⁵
60	พัน	ke:w ⁴	ke:w ⁴	ke:w ⁴	ke:w ⁴
61	บอก, เตือน	bɔɰ ³	bɔɰ ³	bɔɰ ³	bɔɰ ³
62	ขมวดเป็นปม	hw:t ³	hw:t ³	hw:t ³ ~ khw:t ²	hw:t ³ ~ khw:t ²
63	ชน(ส่ง)	hon ¹	hon ¹	hon ¹	hon ¹
64	ม้วน	koɰ ⁴	koɰ ⁴	koɰ ⁴	koɰ ⁴
65	เหยียบ	je:p ²	je:p ²	je:p ²	je:p ²
66	แตก(ผลิ.แตก ออก)	tɛɰ ³	tɛɰ ³	tɛɰ ³	tɛɰ ³
67	หยุด	ka:n ¹	ka:n ¹	ka:n ¹	ka:n ¹
68	สู้บ	lɛɰ ³	lɛɰ ³	lɛɰ ³	lɛɰ ³
69	ตัด	bet ³	bet ³	bet ³	bet ³
70	ขยะเขยง	khi: ⁵ le:t ⁶ ~ khi: ⁵ de:t ³	khi: ⁵ le:t ⁶ ~ khi: ⁵ de:t ³	khi: ⁵ le:t ⁶ ~ khi: ⁵ de:t ³	khi: ⁵ le:t ⁶ ~ khi: ⁵ de:t ³
71	หย่าร้าง	paɰ ³	paɰ ³ ~ pa ³ kan ¹	paɰ ³ ~ pa ³ kan ¹	paɰ ³ ~ pa ³ kan ¹
72	รำคาญ	mut ³ mat ³	mut ³ mat ³	mut ³ mat ³	mut ³ mat ³
73	หัวหมุน	ho: ¹ pin ³	ho: ¹ pin ³	ho: ¹ pin ³	ho: ¹ pin ³

74	หมัก(อาหาร)	ʔə:p ³	ʔə:p ³	ʔə:p ³	ʔə:p ³
75	หวง	ho:ŋ ³	ho:ŋ ³	ho:ŋ ³	ho:ŋ ³
76	ปลุก	puʔ ³	puʔ ³	puʔ ³	puʔ ³
77	ทำ	ʔet ³	ʔet ³	ʔet ³	ʔet ³
78	บัสสาวะ	je:w ³	je:w ³	je:w ³	je:w ³
79	เสียบ,ปัก	se:p ¹	se:p ¹	se:p ¹	se:p ¹
80	วาง	poŋ ¹	poŋ ¹	poŋ ¹	poŋ ¹

4.หมวดคำเรียกโรคและอาการผิดปกติ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เท้าเป็นเหน็บ	mwn ² ti:n ¹	mwn ² ti:n ¹	mwn ² ti:n ¹	mwn ² ti:n ¹
2	ตาเข	ta: ¹ sə:ŋ ³	ta: ¹ sə:ŋ ³	ta: ¹ sə:ŋ ³	ta: ¹ sə:ŋ ³
3	ตัวร้อน	ka ³ to: ¹ hε:m ²	ka ³ to: ¹ hε:m ²	ka ⁵ to: ¹ hε:m ² ~ to: ¹ hε:m ²	ka ³ to: ¹ hε:m ² ~ to: ¹ hε:m ² to: ¹ ho:n ²
4	ท้องอืด	กั๊ว:ŋ ³ to:ŋ ⁵	กั๊ว:ŋ ³ to:ŋ ⁵	กั๊ว:ŋ ³ to:ŋ ⁵ ~ to:ŋ ⁵ กั๊ว:ŋ ³	กั๊ว:ŋ ³ to:ŋ ⁵ ~ to:ŋ ⁵ กั๊ว:ŋ ³
5	แผล	pa ³ ba:t ³	pa ³ ba:t ³ ~ ba:t ³	pa ³ ba:t ³ ~ ba:t ³	pa ³ ba:t ³ ~ ba:t ³
6	แผลเป็น	be:w ⁴	be:w ⁴ ~ pe:w ⁴	be:w ⁴ ~ pe:w ⁴	be:w ⁴ ~ pe:w ⁴
7	เป็นหนอง	hom ² noʔ ³	hom ² noʔ ³	hom ² noʔ ³	hom ² noʔ ³
8	ปากนกกระจอก	pa ³ hi ³ kaj ³	pa ³ hi ³ kaj ³	pa ³ hi ³ kaj ³ ~ hi ³ kaj ³	pa ³ hi ³ kaj ³ ~ hi ³ kaj ³
9	แขนคด	hε:n ¹ khot ³	hε:n ¹ khot ³	hε:n ¹ khot ³	hε:n ¹ khot ³
10	พูดติดอ่าง	pa ³ ʔaŋ ³	pa ³ ʔaŋ ³	pa ³ ʔaŋ ³	pa ³ ʔaŋ ³
11	คนใบ้	kwʔ ³	kwʔ ³ ~ pen ¹ kwʔ ³	kwʔ ³ ~ pen ¹ kwʔ ³	kwʔ ³ ~ pen ¹ kwʔ ³
12	หูหนวก	hu: ² noʔ ³	hu: ² noʔ ³	hu: ² noʔ ³	hu: ² noʔ ³
13	ขาเป็นตะคริว	ke:w ³ kin ¹ ti:n ¹	ke:w ³ kin ¹ ti:n ¹	ke:w ³ kin ¹ ti:n ¹	ke:w ³ kin ¹ ti:n ¹
14	หน้ามืด	miŋ ⁵	miŋ ⁵	miŋ ⁵	miŋ ⁵
15	สะอึก	ca ³ ʔəʔ ³	ca ³ ʔəʔ ³	ca ³ ʔəʔ ³	ca ³ ʔəʔ ³
16	เป็นลม	pe:n ¹ win ²	pe:n ¹ win ² ~ win ²	pe:n ¹ win ² ~ win ²	pe:n ¹ win ² ~ win ²

17	ซีกลาก	khi: ⁴ hə:n ⁵	khi: ⁴ hə:n ⁵ khi: ⁴ kaʔ ⁵	khi: ⁴ hə:n ⁵ khi: ⁴ kaʔ ⁵	khi: ⁴ ma ³ hə:ŋ ² ~ ma ³ hə:ŋ ² khi: ⁴ kaʔ ⁵
18	ซึ่มุก	khi: ⁴ muʔ ³	khi: ⁴ muʔ ³	khi: ⁴ muʔ ³	khi: ⁴ muʔ ³
19	แพ้งลูก	lu ³ luʔ ³	lu ³ luʔ ³	lu ³ luʔ ³	lu ³ luʔ ³
20	ลึ้ม	cw: ³ mi ³ daj ⁴	cw: ³ mi ³ daj ⁴	cw: ³ mi ³ daj ⁴	cw: ³ mi ³ daj ⁴
21	พึ้นยึ่น	hɛ:w ⁵ cə:ŋ ¹	hɛ:w ⁵ cə:ŋ ¹	hɛ:w ⁵ cə:ŋ ¹	hɛ:w ⁵ cə:ŋ ¹
22	พึ้นหลุด	hɛ:w ⁵ lo:n ³	hɛ:w ⁵ lo:n ³	hɛ:w ⁵ lo:n ³	hɛ:w ⁵ lo:n ³
23	พึ้นเก	hɛ:w ⁵ be:w ⁴	hɛ:w ⁵ be:w ⁴	hɛ:w ⁵ be:w ⁴	hɛ:w ⁵ be:w ⁴
24	พึ้นห่าง	hɛ:w ⁵ hə:ŋ ²	hɛ:w ⁵ hə:ŋ ²	hɛ:w ⁵ hə:ŋ ²	hɛ:w ⁵ hə:ŋ ²
25	ปวดพึ้น	cep ³ hɛ:w ⁵	cep ³ hɛ:w ⁵	cep ³ hɛ:w ⁵	cep ³ hɛ:w ⁵
26	ต่ากึ้งยึง	fi: ¹ ta: ¹	fi: ¹ ta: ¹	fi: ¹ ta: ¹	fi: ¹ ta: ¹
27	ไฝ	pa:n ¹	pa:n ¹	pa:n ¹	pa:n ¹
28	คนสติไม่ดี(บ้า)	po:ŋ ³	po:ŋ ³	po:ŋ ³	po:ŋ ³
29	ซึ้แมลงวัน	khi: ⁴ məŋ ² hon ⁵	khi: ⁴ məŋ ² hon ⁵	khi: ⁴ məŋ ² hon ⁵	khi: ⁴ məŋ ² hon ⁵
30	น้ากั๊ดเท้า	ho: ¹ kin ¹ ti:n ¹	ho: ¹ kin ¹ ti:n ¹	ho: ¹ kin ¹ ti:n ¹	ho: ¹ kin ¹ ti:n ¹
31	ถลอก	pə:k ²	pə:k ²	pə:k ²	pə:k ²
32	คลี้นไต้	jə ³ haʔ ³	jə ³ haʔ ³	jə ³ haʔ ³	jə ³ haʔ ³
33	อ้วน	ʔo:n ⁴	ʔo:n ⁴	ʔo:n ⁴	ʔo:n ⁴
34	บวม	khə: ⁵	khə: ⁵	khə: ⁵	khə: ⁵
35	ท้องผูก	tho:ŋ ⁵ phuʔ ⁵	tho:ŋ ⁵ phuʔ ⁵	tho:ŋ ⁵ phuʔ ⁵	tho:ŋ ⁵ phuʔ ⁵
36	อาการกำเริบ	mwʔ ³	mwʔ ³	mwʔ ³	mwʔ ³
37	ไม่รู้สึ้กตั้ว	miʔ ³ hu: ⁵ mə: ³ khon ²	miʔ ³ hu: ⁵ mə: ³	miʔ ³ hu: ⁵ mə: ³	miʔ ³ hu: ⁵ mə: ³
38	ไตวาย	taj ¹ sə:m ³	taj ¹ sə:m ³	taj ¹ sə:m ³	ta:j ¹ mə ³ ma:n ²
39	ตายท้องกลม	ta:j ¹ ju ³ luʔ ³	ta:j ¹ juʔ ⁵ luʔ ³ ~ juʔ ⁵ luʔ ³	ta:j ¹ juʔ ⁵ luʔ ³ ~ juʔ ⁵ luʔ ³	ta:j ¹ juʔ ³ luʔ ³ ~ juʔ ³ luʔ ³

2.หมวดคำเรียกส่วนต่างๆ ของร่างกาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	กระดูก	ka ³ duʔ ³	ka ⁵ duʔ ³	ka ⁵ duʔ ³	ka ⁵ duʔ ³

2	ขน	hon ²	hon ²	hon ²	hon ²
3	แขน	hɛ:n ¹	hɛ:n ¹	hɛ:n ¹	hɛ:n ¹
4	ขา	ha: ¹	ha: ¹	ha: ¹	ha: ¹
5	เข่า	ho: ¹ haw ⁵	ho: ¹ haw ⁵	ho: ¹ haw ⁵	ho: ¹ haw ⁵
6	จกอยปาก	ŋɔj ³ paɔ ³	ŋɔj ³ paɔ ³	ŋɔj ³ paɔ ³	ŋɔj ³ paɔ ³
7	ศีรษะ	ho: ¹	ho: ¹	ho: ¹	ho: ¹
8	ท้ายทอย	ka ³ dɔn ³	ka ³ dɔn ³	ka ³ dɔn ³	ka ³ dɔn ³
9	หัวใจ	cə: ¹	cə: ¹	cə: ¹	cə: ¹
10	เลือด	lə:t ²	lə:t ²	lə:t ²	lə:t ²
11	ปาก	paɔ ³	paɔ ³	paɔ ³	paɔ ³
12	เหงือก	həɔ ³	həɔ ³	həɔ ³	həɔ ³
13	ฟัน	hɛ:w ⁵	hɛ:w ⁵	hɛ:w ⁵	hɛ:w ⁵
14	หมวด	no:t ³	no:t ³	no:t ³	no:t ³
15	สะตือ	saj ¹ bu: ¹	saj ¹ bu: ¹	saj ¹ bu: ¹	saj ¹ bu: ¹
16	สายรก	saj ¹ hɛ: ³	saj ¹ hɛ: ³	saj ¹ hɛ: ³	saj ¹ hɛ: ³
17	สีข้าง	so:ŋ ³	so:ŋ ³	so:ŋ ³	so:ŋ ³
18	ริมฝีปาก	him ² su ¹ paɔ ³	him ² su ¹ paɔ ³	him ² su ¹ paɔ ³	him ² su ¹ paɔ ³
19	ขาหนีบ	ʔɛ:p ³ ʔɛ: ¹ ha: ¹	ʔɛ:p ³ ʔɛ: ¹ ha: ¹	ʔɛ:p ³ ʔɛ: ¹ ha: ¹	ʔɛ:p ³ ʔɛ: ¹ ha: ¹
20	ขาอ่อน	kok ³ ha: ¹	kok ³ ha: ¹	kok ³ ha: ¹	kok ³ ha: ¹
21	ตาตุ่ม	po:m ³ phəɔ ³	po:m ³ phəɔ ³	po:m ³ phəɔ ³	po:m ³ phəɔ ³
22	แขนศอก	hɛ:n ¹ soɔ ³	hɛ:n ¹ soɔ ³	hɛ:n ¹ soɔ ³	hɛ:n ¹ soɔ ³
23	สะโพก	ka ³ phoɔ ³	ka ³ phoɔ ³	ka ³ phoɔ ³ ~ ta ³ phoɔ ³	ka ³ phoɔ ³ ~ ta ³ phoɔ ³
24	ฟันกราม	hɛ:w ⁵ ka ¹ soɔ ³	hɛ:w ⁵ ka ¹ soɔ ³	hɛ:w ⁵ ka ¹ soɔ ³	hɛ:w ⁵ ka ¹ soɔ ³

3.หมวดคำเรียกกริยาอาการ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	แบก	bɛɔ ³	bɛɔ ³	bɛɔ ³	bɛɔ ³
2	เปื้อ	bə: ³	bə: ³	bə: ³	bə: ³
3	จิ้มฟัน	cim ⁴ hɛ:w ⁵	cim ⁴ hɛ:w ⁵	cim ⁴ hɛ:w ⁵	cim ⁴ hɛ:w ⁵

4	เล่น	din ⁴	din ⁴	din ⁴ ~ lin ⁵	din ⁴ ~ lin ⁵
5	เล่นไฟ	din ⁴ phaj ³	din ⁴ phaj ³	din ⁴ phaj ³ ~ lin ⁵ phaj ³	din ⁴ phaj ³ ~ lin ⁵ phaj ³
6	เขม่ว(ห้อง)	kha ³ mɛp ³	kha ³ mɛp ³	kha ³ mɛp ³	kha ³ mɛp ³ ~ mɛp ³
7	เขย่ง	kha ³ ñek ³	kha ³ ñek ³	kha ³ ñek ³	kha ³ ñek ³
8	ข้ามฟาก	kha:m ⁵ faʔ ³	kha:m ⁵ faʔ ³	kha:m ⁵ faʔ ³	kha:m ⁵ faʔ ³
9	คู้ยเขี่ย	khe: ⁵	khe: ⁵	khe: ⁵	khe: ⁵
10	เขียน	khe:n ¹	khe:n ¹	khe:n ¹	khe:n ¹
11	กัด	khop ³	khop ³	khop ³	khop ³
12					
13	เลือก	ləʔ ³	ləʔ ³	ləʔ ³	ləʔ ³
14	เกี้ยว	ke:w ³	ke:w ³	ke:w ³	ke:w ³
15	กลับ	mə: ²	mə: ²	mə: ²	mə: ²
16	กลับบ้าน	mə: ² hə:n ²	mə: ² hə:n ²	mə: ² hə:n ²	mə: ² hə:n ²
17	จิกจี้	nak ³ nə:m ²	nak ³ nə:m ² ~ nak ³ khi: ⁴ nə:m ²	nak ³ nə:m ² ~ nak ³ khi: ⁴ nə:m ²	nak ³ nə:m ² ~ nak ³ khi: ⁴ nə:m ² ~nak ³ khi: ⁴ ka ⁵ nə:m ²
18	ยีนซึน	ñw:n ² hwn ⁵	ñw:n ² hwn ⁵	ñw:n ² hwn ⁵	ñw:n ² hwn ⁵
19	เบียดย่น	pe:n ³	pe:n ³	pe:n ³	pe:n ³
20	เปี้ยก	peʔ ³	peʔ ³	peʔ ³	peʔ ³
21	ช่อม	pɛ:ŋ ¹	pɛ:ŋ ¹	pɛ:ŋ ¹	pɛ:ŋ ¹
22	จิก	ciʔ ³	ciʔ ³	ciʔ ³	ciʔ ³
23	เดียดดาด	hwn ⁵	hwn ⁵	hwn ⁵	hwn ⁵
24	เขี่ยมเขื่อน	je:m ³	je:m ³	je:m ³	je:m ³
25	ชยาก,ต้องการ	jəʔ ³	jəʔ ³	jəʔ ³	jəʔ ³
26	ครอบไว้	ko:p ³	ko:p ³	ko:p ³	ko:p ³
27	เลิกแล้วกันไป	lɛ:w ⁵ de:w ¹	lɛ:w ⁵ de:w ¹	lɛ:w ⁵ de:w ¹	lɛ:w ⁵ de:w ¹
28	ขลิบผ้า	len ²	len ²	len ²	len ²

29	หลีก	liɿ ³	liɿ ³	liɿ ³	liɿ ³
30	แตะ	tɛɿ ³	tɛɿ ³	tɛɿ ³	tɛɿ ³
31	คลีฟ้าออก	phw:n ⁵	phw:n ⁵	phw:n ⁵	phw:n ⁵
32	ผูก	phuɿ ³	phuɿ ³	phuɿ ³	phuɿ ³
33	รักษา	po: ¹	po: ¹	po: ¹	po: ¹
34	เหลา	se:m ⁵	se:m ⁵	se:m ⁵	se:m ⁵
35	(อากาศ)สั้น	sen ²	sen ²	sen ²	sen ²
36	เล่าลือ	sa: ³	sa: ³	sa: ³	sa: ³
37	วางซ้อนกัน, ตั้งขึ้น	thə:n ²	thə:n ²	thə:n ²	thə:n ²
38	ท่วม	tho:m ⁵	tho:m ⁵	tho:m ⁵	tho:m ⁵
39	กระโจน	to:n ¹	to:n ¹	to:n ¹	to:n ¹
40	เด็กสำรวจ	ton ⁴	ton ⁴	ton ⁴	ton ⁴
41	ตอก	toɿ ³	toɿ ³	toɿ ³	toɿ ³
42	เรือ	ʔə:p ³	ʔə:p ³ ~ ʔə:m ⁴	ʔə:p ³ ~ ʔə:m ⁴	ʔə:p ³ ~ ʔə:m ⁴
43	พยายาม	pi ³ pɔɿ ³	pi ³ pɔɿ ³	pi ³ pɔɿ ³	pi ³ pɔɿ ³
44	เขย่า	sa ¹ law ²	sa ¹ law ²	sa ¹ law ²	sa ¹ law ²
45	ประกาศ	ca:w ³	ca:w ³	ca:w ³	ca:w ³
46	ไหล(ปลา)	lo: ⁵	lo: ⁵ bo:n ⁴	bo:n ⁴	bo:n ⁴
47	เคลิ้มหลับ	sa ¹ lə:p ³	sa ¹ lə:p ³ ~ sə:p ³	sa ¹ lə:p ³ ~ sə:p ³	sa ¹ lə:p ³ ~ sə:p ³
48	จ้วงเจียง	ʔiŋ ² mi ³ sw:n ³	ʔiŋ ² mi ³ sw:n ³	ʔiŋ ² mi ³ sw:n ³	ʔiŋ ² mi ³ sw:n ³
49	ลิ้นหกล้ม	mw:n ³ pha ³ la:t ³	mw:n ³ pha ³ la:t ³ ~ pha ³ la:t ³ mw:n ³ ~ mw:n ³	mw:n ³ pha ³ la:t ³ ~ pha ³ la:t ³ mw:n ³ ~ mw:n ³	mw:n ³ pha ³ la:t ³ ~ pha ³ la:t ³ mw:n ³ ~ mw:n ³
50	ปิดประตู	ŋwɔp ³	ŋwɔp ³ ~ ŋap ³	ŋwɔp ³ ~ ŋap ³	ŋwɔp ³ ~ ŋap ³
51	จ้วง	ʔə ³ no:n ²	ʔə ³ no:n ²	ʔə ³ no:n ²	ʔə ³ no:n ²
52	ส่งของขึ้นข้างบน	ʔi:w:n ³ hwn ⁵	ʔi:w:n ³ hwn ⁵	ʔi:w:n ³ hwn ⁵	ʔi:w:n ³ hwn ⁵
53	ตรวจ	to:t ³	to:t ³	to:t ³ ~ ko:t ³	to:t ³ ~ ko:t ³
54	กระจัดกระจาย	sa ² saɿ ³	sa ² saɿ ³	sa ² saɿ ³	sa ² saɿ ³

55	กระโดด	ka ³ ทิว ²	ka ³ ทิว ²	ka ³ ทิว ²	ka ³ ทิว ²
56	ดินให้หลุด	fut ³	fut ³	fut ³	fut ³
57	ซ้ำ, นำซ้ำ	je: ² ho: ¹	je: ² ho: ¹ ~je: ² ho: ¹ de: ⁴	je: ² ho: ¹ ~je: ² ho: ¹ de: ⁴	je: ² ho: ¹
58	ชนลุก	hon ¹ luk ³	hon ¹ luk ³	hon ¹ luk ³	hon ¹ luk ³
59	หายใจออก	han ¹ ce: ¹ ฏว ⁵	han ¹ ce: ¹ ฏว ⁵	han ¹ ce: ¹ ฏว ⁵	han ¹ ce: ¹ ฏว ⁵
60	พั้น	ke:w ⁴	ke:w ⁴	ke:w ⁴	ke:w ⁴
61	บอก, เตือน	bv ³	bv ³	bv ³	bv ³
62	ขมวดเป็นปม	hv:t ³	hv:t ³	hv:t ³ ~ khv:t ²	hv:t ³ ~ khv:t ²
63	ชน(ส่ง)	hon ¹	hon ¹	hon ¹	hon ¹
64	ม้วน	ko ⁴	ko ⁴	ko ⁴	ko ⁴
65	เหยียบ	je:p ²	je:p ²	je:p ²	je:p ²
66	แตก(ผลิ.แตก ออก)	te ³	te ³	te ³	te ³
67	หยุด	ka:n ¹	ka:n ¹	ka:n ¹	ka:n ¹
68	สับ	le ³	le ³	le ³	le ³
69	ดัด	bet ³	bet ³	bet ³	bet ³
70	ขยะเขยง	khi: ⁵ le:t ⁶ ~ khi: ⁵ de:t ³	khi: ⁵ le:t ⁶ ~ khi: ⁵ de:t ³	khi: ⁵ le:t ⁶ ~ khi: ⁵ de:t ³	khi: ⁵ le:t ⁶ ~ khi: ⁵ de:t ³
71	หย่าร้าง	pa ³	pa ³ ~ pa ³ kan ¹	pa ³ ~ pa ³ kan ¹	pa ³ ~ pa ³ kan ¹
72	รำคาญ	mut ³ mat ³	mut ³ mat ³	mut ³ mat ³	mut ³ mat ³
73	หัวหมุน	ho: ¹ pin ³	ho: ¹ pin ³	ho: ¹ pin ³	ho: ¹ pin ³
74	หมัก(อาหาร)	ʔə:p ³	ʔə:p ³	ʔə:p ³	ʔə:p ³
75	หวง	ho:ŋ ³	ho:ŋ ³	ho:ŋ ³	ho:ŋ ³
76	ปลุก	pu ³	pu ³	pu ³	pu ³
77	ทำ	ʔet ³	ʔet ³	ʔet ³	ʔet ³
78	บีบสวาะ	je:w ³	je:w ³	je:w ³	je:w ³
79	เสียบ, บัก	se:p ¹	se:p ¹	se:p ¹	se:p ¹
80	วาง	pon ¹	pon ¹	pon ¹	pon ¹

4.หมวดคำเรียกโรคและอาการผิดปกติ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เท้าเป็นเหน็บ	mwn ² ti:n ¹	mwn ² ti:n ¹	mwn ² ti:n ¹	mwn ² ti:n ¹

2	ตาเข	ta: ¹ sə:ŋ ³	ta: ¹ sə:ŋ ³	ta: ¹ sə:ŋ ³	ta: ¹ sə:ŋ ³
3	ตัวร่อน	ka ³ to: ¹ hɛ:m ²	ka ³ to: ¹ hɛ:m ²	ka ⁵ to: ¹ hɛ:m ² ~ to: ¹ hɛ:m ²	ka ³ to: ¹ hɛ:m ² ~ to: ¹ hɛ:m ² to: ¹ hɔ:n ²
4	ท้องอืด	ŋw:ŋ ³ tɔ:ŋ ⁵	ŋw:ŋ ³ tɔ:ŋ ⁵	ŋw:ŋ ³ tɔ:ŋ ⁵ ~ tɔ:ŋ ⁵ ŋw:ŋ ³	ŋw:ŋ ³ tɔ:ŋ ⁵ ~ tɔ:ŋ ⁵ ŋw:ŋ ³
5	แผล	pa ³ ba:t ³	pa ³ ba:t ³ ~ ba:t ³	pa ³ ba:t ³ ~ ba:t ³	pa ³ ba:t ³ ~ ba:t ³
6	แผลเป็น	be:w ⁴	be:w ⁴ ~ pe:w ⁴	be:w ⁴ ~ pe:w ⁴	be:w ⁴ ~ pe:w ⁴
7	เป็นหนอง	hom ² nɔʔ ³	hom ² nɔʔ ³	hom ² nɔʔ ³	hom ² nɔʔ ³
8	ปากนกกระจอก	pa ³ hi ³ kaj ³	pa ³ hi ³ kaj ³	pa ³ hi ³ kaj ³ ~ hi ³ kaj ³	pa ³ hi ³ kaj ³ ~ hi ³ kaj ³
9	แขนคด	hɛ:n ¹ khot ³	hɛ:n ¹ khot ³	hɛ:n ¹ khot ³	hɛ:n ¹ khot ³
10	พูดติดอ่าง	pa ³ ʔaŋ ³	pa ³ ʔaŋ ³	pa ³ ʔaŋ ³	pa ³ ʔaŋ ³
11	คนโง่	kw ³	kw ³ ~ pen ¹ kw ³	kw ³ ~ pen ¹ kw ³	kw ³ ~ pen ¹ kw ³
12	หูหนวก	hu: ² nɔʔ ³	hu: ² nɔʔ ³	hu: ² nɔʔ ³	hu: ² nɔʔ ³
13	ขาเป็นตะคริว	ke:w ³ kin ¹ ti:n ¹	ke:w ³ kin ¹ ti:n ¹	ke:w ³ kin ¹ ti:n ¹	ke:w ³ kin ¹ ti:n ¹
14	หน้ามืด	miŋ ⁵	miŋ ⁵	miŋ ⁵	miŋ ⁵
15	สะอึก	ca ³ ʔəʔ ³	ca ³ ʔəʔ ³	ca ³ ʔəʔ ³	ca ³ ʔəʔ ³
16	เป็นลม	pe:n ¹ win ²	pe:n ¹ win ² ~ win ²	pe:n ¹ win ² ~ win ²	pe:n ¹ win ² ~ win ²
17	ช็อกลาก	khi: ⁴ hɛ:n ⁵	khi: ⁴ hɛ:n ⁵ khi: ⁴ kaʔ ⁵	khi: ⁴ hɛ:n ⁵ khi: ⁴ kaʔ ⁵	khi: ⁴ ma ³ hɛ:ŋ ² ~ ma ³ hɛ:ŋ ² khi: ⁴ kaʔ ⁵
18	ช้ำมูก	khi: ⁴ muʔ ³	khi: ⁴ muʔ ³	khi: ⁴ muʔ ³	khi: ⁴ muʔ ³
19	แห้งลูก	lu ³ luʔ ³	lu ³ luʔ ³	lu ³ luʔ ³	lu ³ luʔ ³
20	ลืมน	cw: ³ mi ³ daj ⁴	cw: ³ mi ³ daj ⁴	cw: ³ mi ³ daj ⁴	cw: ³ mi ³ daj ⁴
21	พื่นยีน	hɛ:w ⁵ cə:ŋ ¹	hɛ:w ⁵ cə:ŋ ¹	hɛ:w ⁵ cə:ŋ ¹	hɛ:w ⁵ cə:ŋ ¹
22	พื่นหลุด	hɛ:w ⁵ lo:n ³	hɛ:w ⁵ lo:n ³	hɛ:w ⁵ lo:n ³	hɛ:w ⁵ lo:n ³
23	พื่นเก	hɛ:w ⁵ be:w ⁴	hɛ:w ⁵ be:w ⁴	hɛ:w ⁵ be:w ⁴	hɛ:w ⁵ be:w ⁴
24	พื่นห่าง	hɛ:w ⁵ hɛ:ŋ ²	hɛ:w ⁵ hɛ:ŋ ²	hɛ:w ⁵ hɛ:ŋ ²	hɛ:w ⁵ hɛ:ŋ ²
25	ปวดพื่น	cep ³ hɛ:w ⁵	cep ³ hɛ:w ⁵	cep ³ hɛ:w ⁵	cep ³ hɛ:w ⁵

26	ตากุ้งยิง	fi: ¹ ta: ¹	fi: ¹ ta: ¹	fi: ¹ ta: ¹	fi: ¹ ta: ¹
27	ไผ่	pa:n ¹	pa:n ¹	pa:n ¹	pa:n ¹
28	คนสติไม่ดี(บ้า)	po:ŋ ³	po:ŋ ³	po:ŋ ³	po:ŋ ³
29	ซีแมลงวัน	khi: ⁴ meŋ ² hon ⁵	khi: ⁴ meŋ ² hon ⁵	khi: ⁴ meŋ ² hon ⁵	khi: ⁴ meŋ ² hon ⁵
30	น้ำกั๊ดเท้า	ho: ¹ kin ¹ ti:n ¹	ho: ¹ kin ¹ ti:n ¹	ho: ¹ kin ¹ ti:n ¹	ho: ¹ kin ¹ ti:n ¹
31	ถลอก	pə:k ²	pə:k ²	pə:k ²	pə:k ²
32	คลื่นได้	jə ³ haŋ ³	jə ³ haŋ ³	jə ³ haŋ ³	jə ³ haŋ ³
33	ฮ้วน	ʔo:n ⁴	ʔo:n ⁴	ʔo:n ⁴	ʔo:n ⁴
34	บวม	khə: ⁵	khə: ⁵	khə: ⁵	khə: ⁵
35	ห้องผูก	tho:ŋ ⁵ phuŋ ⁵	tho:ŋ ⁵ phuŋ ⁵	tho:ŋ ⁵ phuŋ ⁵	tho:ŋ ⁵ phuŋ ⁵
36	อาการกำเริบ	mɯŋ ³	mɯŋ ³	mɯŋ ³	mɯŋ ³
37	ไม่รู้สึกรัด	miŋ ³ hu: ⁵ mə: ³ khon ²	miŋ ³ hu: ⁵ mə: ³	miŋ ³ hu: ⁵ mə: ³	miŋ ³ hu: ⁵ mə: ³
38	ไตวาย	taj ¹ sə:m ³	taj ¹ sə:m ³	taj ¹ sə:m ³	ta:j ¹ mə ³ ma:n ²
39	ตายท้องกลม	ta:j ¹ ju ³ luŋ ³	ta:j ¹ ju ³ luŋ ³ ~ ju ³ luŋ ³	ta:j ¹ ju ³ luŋ ³ ~ ju ³ luŋ ³	ta:j ¹ ju ³ luŋ ³ ~ ju ³ luŋ ³

5. หมวดคำเรียกพืช ผัก ผลไม้

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ใบไม้	bə: ¹ maj ³	bə: ¹ maj ³	bə: ¹ maj ³	bə: ¹ maj ³
2	ใบตำลึง	bə: ¹ tam ¹ luŋ ²	bə: ¹ tam ¹ luŋ ²	bə: ¹ tam ¹ luŋ ²	bə: ¹ tam ¹ luŋ ²
3	ใบตอง	bə: ¹ to:ŋ ¹	bə: ¹ to:ŋ ¹	bə: ¹ to:ŋ ¹	bə: ¹ to:ŋ ¹
4	ใบแมงลัก	bə: ¹ ʔi: ³ tu: ³	bə: ¹ ʔi: ³ tu: ³	bə: ¹ ʔi: ³ tu: ³	bə: ¹ ʔi: ³ tu: ³
5	กะเทียม	ka ⁵ the:m ²	ka ⁵ the:m ²	ka ⁵ the:m ²	ka ⁵ the:m ²
6	มันเทศ	men ² kɛ:w ¹	men ² kɛ:w ¹	men ² kɛ:w ¹	men ² kɛ:w ¹
7	มันแกว	ho: ¹ ʔen ¹	men ² khe:w ¹	men ² khe:w ¹	men ² khe:w ¹
8	มันสำปะหลัง	men ² ton ⁴	men ² ton ⁴	men ² ton ⁴	men ² ton ⁴
9	มะเฟือง	ma ³ fə:ŋ ¹	ma ³ fə:ŋ ¹	ma ³ fə:ŋ ¹	ma ³ fə:ŋ ¹
10	มะขาม	ma ³ ha:m ²	ma ³ ha:m ²	ma ³ ha:m ²	ma ³ ha:m ²
11	มะขามเทศ	ma ³ ha:m ² pe: ¹	ma ³ ha:m ² pe: ¹	ma ³ ha:m ² pe: ¹	ma ³ ha:m ² pe: ¹

12	ส้มโอ	ma ³ ke:ŋ ⁴	ma ³ ke:ŋ ⁴	ma ³ ke:ŋ ⁴	ma ³ ke:ŋ ⁴
13	น้อยหน้า	ma ³ khe:p ⁵	ma ³ khe:p ⁵	ma ³ khe:p ⁵	ma ³ khe:p ⁵
14	พริก	ma ³ khit ⁵	ma ³ khit ⁵	ma ³ khit ⁵	ma ³ khit ⁵
15	มะกรูด	ma ³ khi: ³ hu:t ³	ma ³ khi: ³ hu:t ³	ma ³ khi: ³ hu:t ³	ma ³ khi: ³ hu:t ³
16	มะเขือ	ma ³ khə: ¹	ma ³ khə: ¹	ma ³ khə: ¹	ma ³ khə: ¹
17	มะม่วง	ma ³ mo:ŋ ⁵	ma ³ mo:ŋ ⁵	ma ³ mo:ŋ ⁵	ma ³ mo:ŋ ⁵
18	ข้าวโพด	ma ³ sa ² li: ²	ma ³ sa ² li: ²	ma ³ sa ² li: ²	ma ³ sa ² li: ²
19	ถั่วลิสง	ma ³ to: ³ din ¹	ma ³ to: ³ din ¹	ma ³ to: ³ din ¹	ma ³ to: ³ din ¹
20	ผักบุ้ง	phak ⁵ boŋ ⁴	phak ⁵ boŋ ⁴	phak ⁵ boŋ ⁴	phak ⁵ boŋ ⁴
21	เผือก	phə ³	phə ³	phə ³	phə ³
22	ตะไคร้	ho: ¹ si ² khə: ²	ho: ¹ si ² khə: ²	ho: ¹ si ² khə: ²	ho: ¹ si ² khə: ²
23	ผักทอง	ma ³ ʔu ⁵	ma ³ ʔu ⁵	ma ³ ʔu ⁵	ma ³ ʔu ⁵
24	หอมแดง	ho: ¹ phak ⁵ bo: ³	ho: ¹ phak ⁵ bo: ³	ho: ¹ phak ⁵ bo: ³	ho: ¹ phak ⁵ bo: ³
25	มะระ	ma ³ ʔi ⁵ lak ³	phak ⁵ saj ³	phak ⁵ saj ³	phak ⁵ saj ³
26	ชะระแห่น	phak ⁵ thə:m ²	phak ⁵ thə:m ²	phak ⁵ thə:m ²	phak ⁵ thə:m ²
27	ต้นหอม	phak ⁵ bo: ³	phak ⁵ bo: ³	phak ⁵ bo: ³	phak ⁵ bo: ³
28	ผักขวย	phak ⁵ sa ¹ ŋɛ ³	phak ⁵ sa ¹ ŋɛ ³	phak ⁵ sa ¹ ŋɛ ³	phak ⁵ sa ¹ ŋɛ ³
29	ทับทิม	ma ³ phi ³ la: ²	ma ³ phi ³ la: ²	ma ³ phi ³ la: ²	ma ³ phi ³ la: ²
30	มะละกอ	ma ³ huŋ ³	ma ³ huŋ ³	ma ³ huŋ ³	ma ³ huŋ ³
31	มะเขือยาว	ma ³ khə: ¹ ŋi:w ²	ma ³ khə: ¹ ŋi:w ²	ma ³ khə: ¹ ŋi:w ²	ma ³ khə: ¹ ŋi:w ²
32	ถั่วแระ	tho: ³ hɛ: ³	tho: ³ hɛ: ³	tho: ³ hɛ: ³	tho: ³ hɛ: ³
33	ผักขม	phak ⁵ hom ²	phak ⁵ hom ²	phak ⁵ hom ²	phak ⁵ khom ²
34	เห็ดโคน	het ³ po ⁵	het ³ po ⁵	het ³ po ⁵	het ³ po ⁵
35	มะเขือเทศ	ma ³ khə: ¹ khə: ²	ma ³ khə: ¹ khə: ²	ma ³ khə: ¹ khə: ²	ma ³ khə: ¹ khə: ²
36	ขมิ้น	ma ³ mi: ⁵	ma ³ mi: ⁵	ma ³ mi: ⁵	ma ³ mi: ⁵
37	เห็ดฟาง	het ³ fə:ŋ ¹	het ³ fə:ŋ ¹	het ³ fə:ŋ ¹	het ³ fə:ŋ ¹
38	ชะอม	phak ⁵ naw ³	phak ⁵ naw ³	phak ⁵ naw ³	phak ⁵ naw ³ phak ⁵ kha: ¹
39	มะเกลือ	ma ³ kə: ¹	ma ³ kə: ¹	ma ³ kə: ¹	ma ³ kə: ¹

40	มะเขือพวง	ma ³ he:ŋ ⁵	ma ³ he:ŋ ⁵	ma ³ he:ŋ ⁵	ma ³ he:ŋ ⁵
41	ใบบัวบก	phak ⁵ ɲoʔ ³	phak ⁵ ɲoʔ ³	phak ⁵ ɲoʔ ³	phak ⁵ ɲoʔ ³

6. หมวดคำเรียกสัตว์

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	วัว	ŋo: ²	ŋo: ²	ŋo: ²	ŋo: ²
2	ปลาไหล	je:n ³	je:n ³	je:n ³	je:n ³
3	กิ้งกือ	boŋ ⁴ kw: ¹	boŋ ⁴ kw: ¹ ~ boŋ ⁴ khi: ⁴ kw: ¹	boŋ ⁴ kw: ¹ ~ boŋ ⁴ khi: ⁴ kw: ¹	boŋ ⁴ kw: ¹ ~ boŋ ⁴ khi: ⁴ kw: ¹
4	แมลงปอ	mɛ:ŋ ² nam ⁵ moʔ ³	mɛ:ŋ ² nam ⁵ moʔ ³	mɛ:ŋ ² nam ⁵ moʔ ³	mɛ:ŋ ² nam ⁵ moʔ ³
5	ตะพานน้ำ	pa ⁵ pha: ¹	pa ⁵ pha: ¹ ~ pa: ¹ fa: ¹	pa ⁵ pha: ¹ ~ pa: ¹ fa: ¹	pa ⁵ pha: ¹ ~ pa: ¹ fa: ¹
6	ผีเสื้อ	mɛ:ŋ ² ka ⁵ bæ: ⁴	mɛ:ŋ ² ka ⁵ bæ: ⁴	mɛ:ŋ ² ka ⁵ bæ: ⁴	mɛ:ŋ ² ka ⁵ bæ: ⁴
7	ข้างเผือก	sa:ŋ ⁵ phə ³	sa:ŋ ⁵ phə ³	sa:ŋ ⁵ phə ³	sa:ŋ ⁵ phə ³
8	เสื่อ	sə: ¹	sə: ¹	sə: ¹	sə: ¹
9	จิ้งจก	ci ⁵ ke:n ⁴	ci ⁵ ke:n ⁴	ci ⁵ ke:n ⁴	ci ⁵ ke:n ⁴
10	ค้างคาวตัวเล็ก	ce: ¹	ce: ¹ ~ ʔi ⁵ ce: ¹	ce: ¹ ~ ʔi ⁵ ce: ¹	ce: ¹ ~ ʔi ⁵ ce: ¹
11	ค้างคาวตัวใหญ่	biŋ ⁴	ce: ¹ ~ ʔi ⁵ ce: ¹	ce: ¹ ~ ʔi ⁵ ce: ¹	ce: ¹ ~ ʔi ⁵ ce: ¹
12	คางคก	khan ² khaʔ ³	khan ² khaʔ ³	khan ² khaʔ ³	khan ² khaʔ ³
13	งูเขียว	ŋu: ² khe:w ¹	ŋu: ² khe:w ¹	ŋu: ² khe:w ¹	ŋu: ² khe:w ¹
14	จิ้งเหลน	ci ³ koʔ ³	ci ³ koʔ ³	ci ³ koʔ ³	ci ³ koʔ ³
15	ตุ๊กแก	to ³ ke: ¹	to ³ ke: ¹ ~ to ⁵ ke: ¹	to ³ ke: ¹ ~ to ⁵ ke: ¹	to ³ ke: ¹ ~ to ⁵ ke: ¹
16	กิ้งก่า	ci ³ po:m ³	ci ³ po:m ³	ci ³ po:m ³	ci ³ po:m ³
17	ปลวก	poʔ ³	poʔ ³	poʔ ³	poʔ ³
18	กระรอก	ka ³ ɲoʔ ³	ka ³ ho:k ⁶	ka ³ ho:k ⁶	ka ³ ho:k ⁶
19	ไถ่รง	kaj ³ ŋo:ŋ ²	kaj ³ ŋo:ŋ ²	kaj ³ ŋo:ŋ ²	kaj ³ ŋo:ŋ ²
20	ปลาตุ๊กตัวใหญ่	pa ¹ duʔ ³ lo:ŋ ²	pa ¹ duʔ ³ lo:ŋ ²	pa ¹ duʔ ³ lo:ŋ ²	pa ¹ duʔ ³ lo:ŋ ²

7. หมวดคำเรียกสิ่งของเครื่องใช้

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ถ้วย	tho:j ⁵	tho:j ⁵	tho:j ⁵	tho:j ⁵
2	ช้อน	bo:ŋ ³	bo:ŋ ³	bo:ŋ ³	bo:ŋ ³ buan ³
3	กระบวย	bo:j ¹	bo:j ¹ ~ ka ⁵ bo:j ¹	bo:j ¹ ~ ka ⁵ bo:j ¹	bo:j ¹ ~ ka ⁵ bo:j ¹ ka ⁵ buaj ¹
4	เขียง	he:ŋ ²	he:ŋ ² ~ khe:ŋ ¹	khe:ŋ ¹	khe:ŋ ¹
5	เข็ม	hem ²	hem ²	hem ²	hem ¹
6	ก้านไม้ขีดไฟ	ka ³ phaj ²	ka ³ phaj ² ~ ka ³ faj ¹	Ka ³ phaj ² ~ ka ³ faj ¹	Ka ³ phaj ² ~ ka ³ faj ¹
7	หิ้งพระ	ha:n ⁵ sə: ³ phaʔ ³	ha:n ⁵ sə: ³ phaʔ ³ ~ ha:n ⁵ phaʔ ³	ha:n ⁵ sə: ³ phaʔ ³ ~ ha:n ⁵ phaʔ ³	ha:n ⁵ phaʔ ³
8	ไม้ตีพริก	sa ¹ khaw ⁵ bæ: ¹	saʔ ³	saʔ ³	saʔ ³
9	ไม้คนข้าวเหนียว นี้	maj ⁵ ka ³ dam ⁴	maj ⁵ ka ³ dam ⁴	maj ⁵ ka ³ dam ⁴	maj ⁵ ka ³ dam ⁴
10	จอบ	no: ³ cok ³	no: ³ cok ³ ~ cok ³	no: ³ cok ³ ~ cok ³	no: ³ cok ³ ~ cok ³
11	แคร่	sa ¹ ne: ²	sa ¹ ne: ² ~ sa ¹ ne:n ²	sa ¹ ne: ² ~ sa ¹ ne:n ²	sa ¹ ne: ² ~ sa ¹ ne:n ² ta ⁵ khe: ³ ~ khe: ³
12	ภาชนะใส่ข้าว เหนียวนี้เพื่อคน ให้เย็น	ka ⁵ bo:m ³	ka ⁵ bo:m ³ ~ bo:m ³	ka ⁵ bo:m ³ ~ bo:m ³	ka ⁵ bo:m ³ ~ bo:m ³
13	กระโถน	ŋe:ŋ ⁵	ŋe:ŋ ⁵	ŋe:ŋ ⁵	ŋe:ŋ ⁵
14	มุ้ง	sut ³	sut ³ ~ su:t ³	sut ³ ~ su:t ³	sut ³ ~ su:t ³
15	ก๊าทอผ้า	huʔ ³	huʔ ³	huʔ ³	huʔ ³
16	เบาะรองนั่ง	sa ¹ naʔ ³	sa ¹ naʔ ³	sa ¹ naʔ ³	sa ¹ naʔ ³
17	ที่รองก้นภาชนะนี้ ข้าวเหนียว (ที่รองก้นหวด)	mo:j ²	mo:j ²	mo:j ²	mo:j ²
18	หอก	hoʔ ³	hoʔ ³	hoʔ ³	hoʔ ³

19	เกวียน	ke:n ¹	ke:n ¹	ke:n ¹ ~ kwe:n ¹	ke:n ¹ ~ kwe:n ¹
20	เคียว	ke:w ²	ke:w ²	ke:w ² ~ khe:w ²	ke:w ² ~ khe:w ²
21	เรือ	hə: ²	hə: ²	hə: ²	hə: ²
22	ไม้ดอก	tɔʔ ³	tɔʔ ³ ~ maj ² tɔʔ ³	tɔʔ ³ ~ maj ² tɔʔ ³	tɔʔ ³ ~ maj ² tɔʔ ³
23	ถุงใส่สิ่งของต่างๆ	tho:ŋ ²	tho:ŋ ²	tho:ŋ ²	tho:ŋ ²
24	งอบ	kup ³	kup ³	kup ³	kup ³
25	เครื่องทอผ้า	huʔ ³	huʔ ³	huʔ ³	huʔ ³
26	กระพรวน	ma ³ ka ⁵ lɛ:ŋ ³	ma ³ ka ³ lɛ:ŋ ³	ma ³ ka ⁵ lɛ:ŋ ³	ma ³ ka ³ lɛ:ŋ ³
27	ซานหมาก	khi: ⁴ maʔ ³	khi: ⁴ maʔ ³	khi: ⁴ maʔ ³	khi: ⁴ maʔ ³
28	กระดุม	ma ³ tiŋ ³	ma ³ tiŋ ³	ma ³ tiŋ ³	ma ³ tiŋ ³
29	รูป	hu:p ³	hu:p ³	hu:p ³	hu:p ³
30	ชิงช้า	ʔo:n ³ si ³ la: ²	ʔo:n ³ si ³ la: ²	ʔo:n ³ si ³ la: ²	ʔo:n ³ si ³ la: ²
31	ยาเบื่อ	ja: ² bæ: ³	ja: ² bæ: ³	ja: ² bæ: ³	ja: ² bæ: ³

8. หมวดคำขยาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	แข็ง	heŋ ²	heŋ ²	heŋ ²	heŋ ²
2	นาน	hə:ŋ ²	hə:ŋ ²	hə:ŋ ²	hə:ŋ ²
3	กรอบ	hɛ:m ³	hɛ:m ³	hɛ:m ³	hɛ:m ³
4	เหี่ยว	hew ³	hew ³	hew ³	hew ³
5	ขาด	ha:t ³	ha:t ³	ha:t ³	ha:t ³
6	รวง(รวงข้าว)	ho:ŋ ³	ho:ŋ ³	ho:ŋ ³	ho:ŋ ³
7	เป็นมันเงา	lə:m ³	lə:m ³	lə:m ³	lə:m ³
8	ใหญ่	h̃ə: ³	h̃ə: ³	h̃ə: ³	h̃ə: ³
9	ใหม่	mə: ³	mə: ³	mə: ³	mə: ³
10	ไผ่เจาะ	mo:n ³	mo:n ³	mo:n ³	mo:n ³
11	เหนียว	ne:w ¹	ne:w ¹	ne:w ¹	ne:w ¹
12	บอบบาง	pho:j ³	pho:j ³	pho:j ³	pho:j ³
13	พองขึ้น	pho:ŋ ²	pho:ŋ ²	pho:ŋ ²	pho:ŋ ²

14	สวย	sap ³	sap ³	sap ³	sap ³
15	โค้งอก	swa:ŋ ³	swa:ŋ ³	swa:ŋ ³	swa:ŋ ³
16	สกปรก	pə:n ⁴	pə:n ⁴	pə:n ⁴	pə:n ⁴
17	ใจดำ	cə: ¹ dam ¹	cə: ¹ dam ¹	cə: ¹ dam ¹	cə: ¹ dam ¹
18	ใจร้าย	cə: ¹ ha:j ⁵	cə: ¹ ha:j ⁵	cə: ¹ ha:j ⁵	cə: ¹ ha:j ⁵
19	ใจหาย	cə: ¹ he: ³	cə: ¹ he: ³	cə: ¹ he: ³	cə: ¹ he: ³
20	ใจร้อน	cə: ¹ hɔ:n ⁵	cə: ¹ hɔ:n ⁵	cə: ¹ hɔ:n ⁵	cə: ¹ hɔ:n ⁵
21	ใจกว้าง	cə: ¹ kwa:ŋ ⁴	cə: ¹ kwa:ŋ ⁴	cə: ¹ kwa:ŋ ⁴	cə: ¹ kwa:ŋ ⁴
22	ซีเหี้ยม	khi: ⁴ ne:w ²	khi: ⁴ ne:w ²	khi: ⁴ ne:w ²	khi: ⁴ ne:w ²
23	ไปนาน	paj ¹ hə:ŋ ²	paj ¹ hə:ŋ ²	paj ¹ hə:ŋ ²	paj ¹ hə:ŋ ²
24	สังหรณ์ใจ	sa ³ hɔ: ³ cə: ¹	saŋ ¹ hɔ:n ² cə: ¹	saŋ ¹ hɔ:n ² cə: ¹	saŋ ¹ hɔ:n ² cə: ¹
25	สวยมาก	sap ³ sap ³	sap ³ sap ³	sap ³ sap ³	sap ³ sap ³
26	คับขัน	kha ³ man ²	kha ³ man ² ~ kha ³ man ²	kha ³ man ² ~ kha ³ man ²	kha ³ man ² ~ kha ³ man ² ~ kha ³ ma ⁷ ⁵
27	ไม่สวย	mi ³ cop ³	mi ³ cop ³	mi ³ cop ³	mi ³ cop ³
28	อย่าไปถือสา	ŋa ³ paj ¹ sa: ² la ⁷ ³	ŋa ³ paj ¹ sa: ² ~ ŋa ³ sa: ²	ŋa ³ paj ¹ sa: ² ~ ŋa ³ sa: ²	ŋa ³ paj ¹ sa: ² ~ ŋa ³ sa: ²
29	ผู้จนไม่ถอย	su: ⁴ mət ³ tə: ⁴	su: ⁴ mət ³ tə: ⁴ ~ su: ⁴ mət ³	su: ⁴ mət ³	su: ⁴ mət ³
30	ใจหด, คุยโว	khi: ⁴ lo:m ²	khi: ⁴ lo:m ²	khi: ⁴ lo:m ²	khi: ⁴ lo:m ²
31	ตรง	sə:ŋ ³	sə:ŋ ³	sə:ŋ ³	sə:ŋ ³
32	ไม่ตรง	mi ³ sə:ŋ ³	mi ³ sə:ŋ ³	mi ³ sə:ŋ ³	mi ³ sə:ŋ ³
33	บ่อย	du ⁷ ³	du ⁷ ³	du ⁷ ³	du ⁷ ³
34	งุ่นง่าน	hwa:n ³	hwa:n ³	hwa:n ³ sa: ⁵	hwa:n ³ sa: ⁵
35	แดดจ้า	ka ⁷ ³	ka ³ ~ de:t ² ka: ⁴	ka: ³ ~ de:t ² ka: ⁴ ~ de:t ² ka: ³	de:t ² ka: ⁴ ~ de:t ² ka: ⁴
36	เสื้อผ้ามืด	ka:m ³	ka:m ³ ~ kha:m ²	ka:m ³ ~ kha:m ²	ka:m ³ ~ kha:m ²
37	เกิน, เหลือ	lə: ²	lə: ²	lə: ²	lə: ²
38	กำลังจะ...	thom ²	thom ²	thom ²	thom ²
39	หลวม	lo:m ²	lo:m ²	lo:m ²	lo:m ²

40	รอสักครู้	bw: ¹	bw: ¹	bw: ¹	bw: ¹
41	ซุ่น(น้ำ)	hun ³	hun ³	hun ³	hun ³
42	คม	haw ³	haw ³	haw ³	haw ³
43	เหลียม	le:m ³	le:m ³	le:m ³	le:m ³
44	แตกระแหง(ดิน)	tɛ ³ hə:p ³	tɛ:k ³ khə:p ³	tɛ:k ³ khə:p ³	tɛ:k ³ khə:p ³
45	ฎุก	thwʔ ³	thwʔ ³	thwʔ ³	thwʔ ³
46	(คน)เดียว	de:w ¹	de:w ¹	de:w ¹	de:w ¹

9. หมวดคำเรียกธรรมชาติ สัตว์ และอาหาร

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	หมอก	mɔʔ ³	mɔʔ ³	mɔʔ ³	mɔʔ ³
2	เกลือ	kə: ¹	kə: ¹	kə: ¹	kə: ¹ kwa ¹
3	พระจันทร์	də:n ¹	də:n ¹	də:n ¹	də:n ¹
4	เมฆ	meʔ ³	meʔ ³	meʔ ³	meʔ ³
5	น้ำค้าง	nam ² mɔʔ ³	nam ² mɔʔ ³	nam ² mɔʔ ³	nam ² mɔʔ ³
6	ห้วย	ho:j ⁵	ho:j ⁵	ho:j ⁵	ho:j ⁵
7	ดินถล่ม	cə:n ¹	cə:n ¹	cə:n ¹	cə:n ¹
8	จอมปลวก	cv:m ¹ poʔ ³	cv:m ¹ poʔ ³	cv:m ¹ poʔ ³	cv:m ¹ poʔ ³
9	สีม่วง	si: ¹ mo:η ⁵	si: ¹ mo:η ⁵	si: ¹ mo:η ⁵	si: ¹ mo:η ⁵
10	สีเหลือง	si: ¹ lə:η ²	si: ¹ lə:η ²	si: ¹ lə:η ²	si: ¹ lə:η ²
11	น้ำเชื่อม	nam ³ sə:m ⁵	nam ³ sə:m ⁵	nam ³ sə:m ⁵	nam ³ sə:m ⁵
12					
13	กล้วยหอม	ko:j ⁴ hɔ:m ²	ko:j ⁴ hɔ:m ²	ko:j ⁴ hɔ:m ⁴	ko:j ⁴ hɔ:m ²
14	กล้วยตาก	ko:j ⁴ taʔ ³	ko:j ⁴ taʔ ³	ko:j ⁴ taʔ ³	ko:j ⁴ taʔ ³
15	เปลือก	pəʔ ³	pəʔ ³	pəʔ ³	pəʔ ³
16	เปลือกไข่	pə ³ khaj ³	pə ³ khaj ³	pə ³ khaj ³	pə ³ khaj ³

10. หมวดคำเรียกอาชีพ เครื่องแต่งกาย และคำลักษณะนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ตำรวจ	tam ¹ no:t ³	tam ¹ no:t ³	tam ¹ no:t ³ ~ tam ¹ lo:t ³	tam ¹ no:t ³ ~ tam ¹ lo:t ³
2	หมอนวด	mo: ¹ no:t ³	mo: ¹ no:t ³	mo: ¹ no:t ³	mo: ¹ no:t ³
3	นางเงือก	na:ŋ ² ŋəʔ ³	na:ŋ ² ŋəʔ ³	na:ŋ ² ŋəʔ ³	na:ŋ ² ŋəʔ ³
4	คนรวย	khon ² lo:j ²	khon ² lo:j ²	khon ² lo:j ²	khon ² lo:j ²
5	คนเดียว	phu: ³ de:w ¹	phu: ³ de:w ¹	phu: ³ de:w ¹	phu: ³ de:w ¹
6	เมียเพื่อนสนิท	mɛ: ³ se:w ³	mɛ: ⁵ se:w ³	mɛ: ³ se:w ³	mɛ: ³ se:w ³
7	เสื้อผ้า	pha: ⁴ sə: ³	pha: ⁴ sə: ³	pha: ⁴ sə: ³ ~ sə: ³ pha: ⁴	pha: ⁴ sə: ³ ~ sə: ³ pha: ⁴
8	กำไล	ko:ŋ ⁴ hɛ:n ¹	ko:ŋ ⁴ hɛ:n ¹	ko:ŋ ⁴ hɛ:n ¹ ~ ko:ŋ ⁴ khɛ:n ¹	ko:ŋ ⁴ hɛ:n ¹ ~ ko:ŋ ⁴ khɛ:n ¹
9	สร้อยข้อมือ	saj ¹ hɛ:n ¹	saj ¹ hɛ:n ¹	saj ¹ hɛ:n ¹ ~ saj ¹ khɛ:n ¹	saj ¹ hɛ:n ¹ ~ saj ¹ khɛ:n ¹
10	ลักษณะนามของ มีด	dam ⁴	dam ⁴ khan ²	dam ⁴ khan ²	dam ⁴ khan ²

11. หมวดคำบอกทิศทางและสถานที่

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ใกล้	khə: ⁵	khə: ⁵	khə: ⁵	khə: ⁵
2	ข้างบน	thə:ŋ ²	thə:ŋ ² ~ than ³ thə:ŋ ²	thə:ŋ ² ~ than ³ thə:ŋ ²	thə:ŋ ² ~ than ³ thə:ŋ ²
3	ข้างล่าง	ti ³ la:ŋ ³	ti ³ la:ŋ ³	ti ³ la:ŋ ³	ti ³ la:ŋ ³
4	ทิศเหนือ	tha:ŋ ² nə: ²	tha:ŋ ² nə: ²	tha:ŋ ² nə: ²	tha:ŋ ² nə: ²
5	ทิศใต้	tha:ŋ ² tɛ: ⁴	tha:ŋ ² tɛ: ⁴	tha:ŋ ² tɛ: ⁴	tha:ŋ ² tɛ: ⁴
6	ทิศตะวันออก	tha:ŋ ² ta ³ ŋe:n ² ʔəʔ ³	tha:ŋ ² ta ³ ŋe:n ² ʔəʔ ³	tha:ŋ ² ta ³ ŋe:n ² ʔəʔ ³	tha:ŋ ² ta ³ ŋe:n ² ʔəʔ ³
7	ทิศตะวันตก	tha:ŋ ² ta ³ ŋe:n ² toʔ ³	tha:ŋ ² ta ³ ŋe:n ² toʔ ³	tha:ŋ ² ta ³ ŋe:n ² toʔ ³	tha:ŋ ² ta ³ ŋe:n ² toʔ ³
8	น้ำ	piʔ ³	piʔ ³	piʔ ³	piʔ ³
9	บ้าน	hə:n ²	hə:n ²	hə:n ²	hə:n ²
10	ห้องครัว	hə:n ² kho: ²	hə:n ² kho: ²	hə:n ² kho: ²	hə:n ² kho: ²

11	ห้องนอน	ko:ŋ ³ so:m ⁵	ko:ŋ ³ so:m ⁵ ~so:m ⁵	ko:ŋ ³ so:m ⁵ ~so:m ⁵	ko:ŋ ³ so:m ⁵ ~so:m ⁵
12	โรงเรียน	lo:ŋ ² le:n ²	lo:ŋ ² le:n ²	lo:ŋ ² le:n ²	lo:ŋ ² le:n ²
13	เตียงนา	the:ŋ ²	the:ŋ ²	the:ŋ ²	the:ŋ ²
14	สวน	so:n ¹	so:n ¹	so:n ¹	so:n ¹
15	ตรงนั้น	ta ³ phun ⁵	ta ³ phun ⁵	ta ³ phun ⁵	ta ³ phun ⁵
16	ที่วัด	ta ³ wat ³	ta ³ wat ³	ta ³ wat ³	ta ³ wat ³
17	ออก	ʔoʔ ³	ʔoʔ ³	ʔoʔ ³	ʔoʔ ³

12.หมวดคำถามและคำไวยากรณ์

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ไม่ได้, ไม่มี	miʔ ³ daj ⁴	miʔ ³ daj ⁴	miʔ ³ daj ⁴	miʔ ³ daj ⁴
2	บางที	la:ŋ ² the: ³	la:ŋ ² the: ³	la:ŋ ² the: ³	la:ŋ ² the: ³
3	ไปไหน	paj ¹ ta ⁵ lə: ²	paj ¹ ta ⁵ lə: ²	paj ¹ ta ⁵ lə: ²	paj ¹ ta ⁵ lə: ²
4	จริงไหม	phə:ŋ ¹ bo: ³	mɛ:n ³ bo: ³	mɛ:n ³ bo: ³	mɛ:n ³ bo: ³
5	อย่างไร	nɛ:w ² lə: ²	nɛ:w ⁴ lə: ³	nɛ:w ² lə: ²	nɛ:w ² lə: ²
6	มีอะไรอะไร	daj ⁴ we ³ nɛ:w ² lə: ²	daj ⁴ we ³ nɛ:w ² lə: ²	daj ⁴ we ³ nɛ:w ² lə: ²	daj ⁴ we ³ nɛ:w ² lə: ²
7					
8	มาจากไหน	ma: ² ta ⁵ lə: ²	ma: ² ta ⁵ lə: ²	ma: ² ta ⁵ lə: ²	ma: ² ta ⁵ lə: ²
9	ที่ไหน	mw: ⁵ laj ² lɛ:w ⁵	mw: ⁵ laj ² lɛ:w ⁵	mw: ⁵ laj ² lɛ:w ⁵	mw: ⁵ laj ² lɛ:w ⁵
10	เถอะ	thoʔ ³	thoʔ ³	thoʔ ³	thoʔ ³
11					
12	นะสิ	la ³ bə: ¹	la ³ bə: ¹	la ³ bə: ¹	la ³ bə: ¹
13	ด้วย	nɛ: ³	nɛ: ³ ~ nam ² nɛ: ³ ~ nam ² dɛ: ¹	nɛ: ³ ~ nam ² nɛ: ³ ~ nam ² dɛ: ¹	nɛ: ³ ~ nam ² nɛ: ³ ~ nam ² dɛ: ¹
14	สิ	mɛʔ ³	mɛʔ ³ ~ nɛ: ³	mɛʔ ³ ~ nɛ: ³	mɛʔ ³ ~ nɛ: ³
15					
16	กัน	dew ¹	dew ¹	dew ¹	dew ¹
17	ทำไม	mɛ:n ² phə: ¹	mɛ:n ² phə: ¹	mɛ:n ² phə: ¹	mɛ:n ² phə: ¹
18	ทำอะไร	ʔet ³ phə: ¹	ʔet ³ phə: ¹	ʔet ³ phə: ¹	ʔet ³ phə: ¹

19	อันไหน	ʔan ³ lə: ²	ʔan ³ lə: ²	ʔan ³ lə: ²	ʔan ³ lə: ²
20	ไม่รู้	ca:k ³ phə: ¹	ca:k ³ phə: ¹	ca:k ³ phə: ¹	ca:k ³ phə: ¹
21	เมื่อไหร่	ʔi:a: ² lə: ²	ʔi:a: ² lə: ²	ʔi:a: ² lə: ²	ʔi:a: ² lə: ²
22	ใคร	phə: ¹	phə: ¹	phə: ¹	phə: ¹
23	อะไร	pha ¹ lə: ²	pha ¹ lə: ²	pha ¹ lə: ²	pha ¹ lə: ²

รูปแบบการใช้ศัพท์แบบ $\frac{AAA}{BBB}$ จำนวน 128 หน่วยย่อย

1.หมวดคำเรียกเครือญาติ และสรรพนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	แม่ของสามี	mɛ: ⁵ ʔi:a: ³	mɛ: ⁵ ʔi:a: ³ ~ ʔi:a: ³	mɛ: ⁵ ʔi:a: ³ ~ ʔi:a: ³	mɛ: ⁵ ʔi:a: ³ ~ ʔi:a: ³
2	พ่อของสามี	pho: ³ pu: ³	pho: ³ pu: ³ ~ pu: ³	pho: ³ pu: ³ ~ pu: ³	pho: ³ pu: ³ ~ pu: ³
3	น้องสาวของพ่อ	ʔa:w ¹	ʔa:w ¹ ʔa: ¹	ʔa:w ¹ ʔa: ¹	ʔa:w ¹ ʔa: ¹
4	พ่อเลี้ยง	pho: ³ na: ⁵	pho: ³ na: ⁵ pho: ³ lian ⁵	pho: ³ na: ⁵ pho: ³ lian ⁵	pho: ³ na: ⁵ pho: ³ lian ⁵
5	แม่เลี้ยง	mɛ: ³ na: ⁵	mɛ: ³ na: ⁵ mɛ: ³ lian ⁵	mɛ: ³ na: ⁵ mɛ: ³ lian ⁵	mɛ: ³ na: ⁵ mɛ: ³ lian ⁵
6	คำเรียกชายบวช พระที่สึกแล้ว	ʔi:a: ² ku: ²	ʔi:a: ² ku: ² ca:n ¹ thit ⁵	ʔi:a: ² ku: ² thit ⁵	ʔi:a: ² ku: ² thit ⁵
7	ท่าน	ʔan ³ ʔi:a: ²	ʔan ³ ʔi:a: ² phən ³	ʔan ³ ʔi:a: ² phən ³	ʔan ³ ʔi:a: ² phən ³
8	พวกคุณ	pho ³ caw ⁴	pho ³ caw ⁴ pho:k ³ caw ⁴	pho ³ caw ⁴ pho:k ³ caw ⁴	pho ³ caw ⁴ pho:k ³ caw ⁴

2.หมวดคำเรียกส่วนต่างๆ ของร่างกาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	หน้าผาก	na: ⁵ de:n ³	na: ⁵ de:n ³ na: ⁵ pha ⁷ ²	na: ⁵ de:n ³ na: ⁵ pha ⁷ ²	na: ⁵ de:n ³ na: ⁵ pha ⁷ ²
2	น่อง	kha ⁷ ³ no: ^η ⁵	kha ⁷ ³ no: ^η ⁵ no: ^η ³	kha ⁷ ³ no: ^η ⁵ no: ^η ³	kha ⁷ ³ no: ^η ⁵ no: ^η ³
3	สมอง	ka ³ po: ^η ¹	ka ³ po: ^η ¹ lu ³ po: ^η ³ kha ⁵ mo: ^η ²	ka ³ po: ^η ¹ lu ³ po: ^η ³ kha ⁵ mo: ^η ²	lu ³ po: ^η ³ kha ⁵ mo: ^η ² sa ¹ mo: ^η ²

3.หมวดคำเรียกกริยาอาการ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ฆ่า	ha: ⁴	ha: ⁴ ~kha: ⁴	ha: ⁴ ~kha: ⁴	ha: ⁴ ~kha: ⁴
2	ข้าม	ha:m ⁴	ha:m ⁴ kha:m ⁴	ha:m ⁴ kha:m ⁴	ha:m ⁴ kha:m ⁴
3	กระพริบ	ka ³ pap ³	ka ³ pap ³ ka ³ pip ³	ka ³ pap ³ ka ³ pip ³	ka ³ pap ³ ka ³ pip ³
4	กระพริบตา	ka ³ pap ³ ta: ¹	ka ³ pap ³ ta: ¹ ka ³ pip ³ ta: ¹	ka ³ pap ³ ta: ¹ ka ³ pip ³ ta: ¹	ka ³ pap ³ ta: ¹ ka ³ pip ³ ta: ¹
5	ป็น	ka ⁵ ta:p ²	hwn ⁵ pi:n ¹	hwn ⁵ pi:n ¹	hwn ⁵ pi:n ¹
6	กวน	kha ³ lon ³	kha ³ lon ³ khon ²	kha ³ lon ³ khon ²	kha ³ lon ³ khon ²
7	เค็ง	ne: ²	ne: ² le:ŋ ²	ne: ² le:ŋ ²	ne: ² le:ŋ ²
8	นำเด็ด	phot ³	phot ³ fot ³	phot ³ fot ³	phot ³ fot ³
9	ขุ่มไว้ที่หลัง	ʔo:ŋ ¹	ʔo:ŋ ¹ ʔum ⁴	ʔo:ŋ ¹ ʔum ⁴	ʔo:ŋ ¹ ʔum ⁴
10	ปลุกปล้ำ	kum ¹	kum ¹ pam ⁴	kum ¹ pam ⁴	kum ¹ pam ⁴
11	ตีลังกา	pak ³ khi: ⁴ ku: ³	pak ³ khi: ⁴ ku: ³ ti: ¹ lan ² ka: ¹	pak ³ khi: ⁴ ku: ³ ti: ¹ lan ² ka: ¹	ti: ¹ lan ² ka: ¹
12	กระโดดจากที่สูง ลงสู่ที่ต่ำ	to:n ¹	to:n ¹ do:t ²	to:n ¹ do:t ²	to:n ¹ do:t ²
13	ขว้าง, ปา	be:n ¹	be:n ¹ duk ⁵	be:n ¹ duk ⁵	be:n ¹ duk ⁵
14	แกะ	khweʔ ³	khweʔ ³ kheʔ ³ pə:t ²	khweʔ ³ kheʔ ³ pə:t ²	khweʔ ³ kheʔ ³ pə:t ²
15	หวัคะม่า	ho: ¹ do:n ³	ho: ¹ do:n ³ ho: ¹ so:n ⁴	ho: ¹ do:n ³ hoo ¹ soon ⁴	ho: ¹ do:n ³ hoo ¹ soon ⁴
17	เตรียมของ	ha:ŋ ² khə:ŋ ³	ha: ¹ khə:ŋ ¹ te:m ¹ khə:ŋ ¹	ha: ¹ khə:ŋ ¹ te:m ¹ khə:ŋ ¹	ha: ¹ khə:ŋ ¹ te:m ¹ khə:ŋ ¹
18	ยกขึ้นส่ง	ŋiəŋ ³	ŋiəŋ ³ ŋiək ² səŋ ³	ŋiəŋ ³ ŋiək ² səŋ ³	ŋiəŋ ³ ŋiək ² səŋ ³
19	ลวก	loʔ ³	lo:k ³	lo:k ³	lo:k ³
20	หกล้ม	ŋiəŋ ³	lom ⁵	lom ⁵	lom ⁵
21	ห่ม	tum ⁴	tum ⁴ hom ³	tum ⁴ hom ³	tum ⁴ hom ³
22	ปลุกปล้ำ	kum ¹	kum ¹ pam ⁴	kum ¹ pam ⁴	kum ¹ pam ⁴
23	กระโดดจากที่สูง	to:n ¹	to:n ¹ do:t ²	to:n ¹ do:t ²	to:n ¹ do:t ²

	ลงสูที่ดำ				
24	ซ้ำ, นำซ้ำ	jə: ² ho: ¹	jə: ² ho: ¹ ~jə: ² ho: ¹ de: ⁴	jə: ² ho: ¹ ~jə: ² ho: ¹ de: ⁴	jə: ² ho: ¹
25	แกะ	khwaŋ ⁵	khwaŋ ⁵ pə:t ²	khwaŋ ⁵ pə:t ²	khwaŋ ⁵ pə:t ²
26	หัวคะมำ	ho: ¹ do:n ³	ho: ¹ do:n ³ ho: ¹ so:n ⁴	ho: ¹ do:n ³ ho: ¹ so:n ⁴	ho: ¹ do:n ³ ho: ¹ so:n ⁴
27	เตรียมของ	ha:ŋ ² khə:ŋ ³	ha: ¹ khə:ŋ ¹ te:m ¹ khə:ŋ ¹	ha: ¹ khə:ŋ ¹ te:m ¹ khə:ŋ ¹	ha: ¹ khə:ŋ ¹ te:m ¹ khə:ŋ ¹
28	ชวนกัน	so: ² de:w ¹	so: ² de:w ¹ so:n ² kan ¹	so: ² de:w ¹ so:n ² kan ¹	so: ² de:w ¹ so:n ² kan ¹
29	ลวก	loŋ ³	loŋ ³ lo:k ³	loŋ ³ lo:k ³	loŋ ³ lo:k ³

4. หมวดคำเรียกโรคและอาการผิดปกติ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เป็นลม	pen ¹ win ²	pen ¹ win ² ~ win ⁴ pen ¹ lom ²	pen ¹ win ² ~ win ⁴ pen ¹ lom ²	pen ¹ win ² ~ win ⁴ pen ¹ lom ²
2	คอแห้ง	khə: ² hə: ⁵	khə: ² hə: ⁵ khə: ² hə:ŋ ⁵	khə: ² hə: ⁵ khə: ² hə:ŋ ⁵	khə: ² hə: ⁵ khə: ² hə:ŋ ⁵

7. หมวดคำเรียกสิ่งของเครื่องใช้

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	กระดาด	ce: ⁴	ce: ⁴ cia ⁴	ce: ⁴ cia ⁴	ce: ⁴ cia ⁴ ka ⁵ daŋ ⁵ ~ ka ⁵ da:t ²
2	จานกระเบื้อง	ca:n ¹ ka ³ bə:ŋ ⁴	ca:n ¹ ka ³ bə:ŋ ⁴ ca:n ¹	ca:n ¹ ka ³ bə:ŋ ⁴ ca:n ¹	ca:n ¹ ka ³ bə:ŋ ⁴ ca:n ¹
3	ครก	sok ³	sok ³ khok ³	sok ³ khok ³	sok ³ khok ³
4	กระทะ	mə: ⁵ kha:ŋ ¹	mə: ⁵ kha:ŋ ¹ ka ⁵ thaŋ ³	mə: ⁵ kha:ŋ ¹ ka ⁵ thaŋ ³	mə: ⁵ kha:ŋ ¹ ka ⁵ thaŋ ³
5	ตุ่มน้ำ	ŋuŋ ³	ŋuŋ ³ ŋo:ŋ ³	ŋuŋ ³ ŋo:ŋ ³	ŋuŋ ³ ŋo:ŋ ³
6	ไม้สอย	maj ⁵ sa:w ⁵	maj ⁵ sa:w ⁵ maj ⁵ mə:n ⁴	maj ⁵ sa:w ⁵ maj ⁵ mə:n ⁴	maj ⁵ sa:w ⁵ maj ⁵ mə:n ⁴
7	เสื่อผ้า	pha: ⁴ sə: ³	pha: ⁴ sə: ³ sə: ³ pha: ⁴	pha: ⁴ sə: ³ sə: ³ pha: ⁴	pha: ⁴ sə: ³ sə: ³ pha: ⁴

8. หมวดคำขยาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เกิน, เหลือ	lə: ²	lə: ² lwa ²	lə: ² lwa ²	lə: ² lwa ²
2	เคียง	ŋe:ŋ ³	ŋe:ŋ ³ ʔe:ŋ ¹	ʔe:ŋ ¹ ʔian ¹	ʔe:ŋ ¹ ʔian ¹
3	ยาก	ŋaʔ ³	ŋaʔ ³ ŋa:k ⁶	ŋaʔ ³ ŋa:k ⁶	ŋaʔ ³ ŋa:k ⁶
4	ริม , ขอบ	hɛ:m ²	kɛ:m ² him ²	kɛ:m ² him ²	kɛ:m ² him ²
5	เงียบ	ŋe:p ³	ŋe:p ³ ŋiap ³	ŋe:p ³ ŋiap ³	ŋe:p ³ ŋiap ³
6	ไต่อด, คุยโว	khi: ⁴ lo:m ²	khi: ⁴ lo:m ² khi: ⁴ mo: ²	khi: ⁴ lo:m ² khi: ⁴ mo: ²	khi: ⁴ lo:m ² khi: ⁴ mo: ²

9. หมวดคำเรียกธรรมชาติ สัตว์ และอาหาร

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	พลบค่ำ	sa ¹ lum ²	sa ¹ lum ² kə: ⁵ kham ⁵ ~ kə: ⁴ kham ⁵ ~ kaj ⁴ kham ⁵	sa ¹ lum ² kə: ⁴ kham ⁵ ~ kaj ⁴ kham ⁵	kə: ⁴ kham ⁵ ~ kaj ⁴ kham ⁵
2	พายุ	lom ² dɛ:ŋ ¹	lom ² dɛ:ŋ ¹ pha: ² ŋu ³	lom ² dɛ:ŋ ¹ pha: ² ŋu ³	lom ² dɛ:ŋ ¹ pha: ² ŋu ³
3	สีเขี้ยว	si: ¹ he:w ¹	si: ¹ he:w ² si: ¹ khe:w ¹	si: ¹ he:w ² si: ¹ khe:w ¹	si: ¹ he:w ² si: ¹ khe:w ¹
4	สีขาว	si: ¹ ha:w ¹	si: ¹ ha:w ¹	si: ¹ ha:w ¹ si: ¹ kha:w ¹	si: ¹ ha:w ¹ si: ¹ kha:w ¹
5	น้ำข้าวข้าว	nam ³ moʔ ³	nam ³ moʔ ³ nam ³ muak ³	nam ³ moʔ ³ nam ³ muak ⁶	nam ³ moʔ ³ nam ³ muak ⁶
6	ก้ามปู	ka ³ bo:m ³ puʔ ³	ka ³ bo:m ³ puʔ ³ ŋa:m ³ ka ³ pu: ¹	ka ³ bo:m ³ puʔ ³ ŋa:m ³ ka ³ pu: ¹	ka ³ bo:m ³ puʔ ³ ŋa:m ³ ka ³ pu: ¹
7	ปลายข้าว	kha:w ⁴ pen ¹	kha:w ⁴ pen ¹ kha:w ⁴ pian ¹	kha:w ⁴ pen ¹ kha:w ⁴ pian ¹	kha:w ⁴ pen ¹ kha:w ⁴ pian ¹

10. หมวดคำบอกอาชีพ เครื่องแต่งกายและลักษณะนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ส่วยข้อมือ	saj ¹ hɛ:n ¹	saj ¹ hɛ:n ¹	saj ¹ hɛ:n ¹ saj ¹ kɛ:n ¹	saj ¹ hɛ:n ¹ saj ¹ kɛ:n ¹
2	กำไล	ko:ŋ ⁴ hɛ:n ¹	ko:ŋ ⁴ hɛ:n ¹ ko:ŋ ⁴ kɛ:n ¹	ko:ŋ ⁴ hɛ:n ¹ ko:ŋ ⁴ kɛ:n ¹	ko:ŋ ⁴ hɛ:n ¹ ko:ŋ ⁴ kɛ:n ¹
3	ลักษณะนามของ มีด	dam ⁴	dam ⁴ khan ²	dam ⁴ khan ²	dam ⁴ khan ²

4	ตำรวจ	tam ¹ no:t ³	tam ¹ no:t ³ tam ¹ lo:t ³	tam ¹ no:t ³ tam ¹ lo:t ³	tam ¹ no:t ³ tam ¹ lo:t ³
---	-------	------------------------------------	--	--	--

11.หมวดคำบอกทิศทางและสถานที่

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	คอก, เล้า	khw ³	khw ³ khw:k ³	khw ³ khw:k ³	khw ³ khw:k ³
2	เข้า	haw ⁵	haw ⁵ khaw ⁴	haw ⁵ khaw ⁴	haw ⁵ khaw ⁴

12.หมวดคำถามและคำไวยากรณ์

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	อย่างไร	ne:w ² lo: ⁴	ne:w ² lo: ⁴ be:p ² lo: ⁴	ne:w ² lo: ⁴ ne:w ² daj ¹	ne:w ² lo: ⁴ ne:w ² daj ¹
2	แบบไหน	ne:w ² lo: ²	ne:w ² lo: ² be:p ² lo: ⁴	ne:w ² lo: ² be:p ² lo: ⁴	ne:w ² lo: ² be:p ² lo: ⁴
3	มั่ง, กระมัง	la ³ ma: ²	la ³ ma: ² bo: ²	la ³ ma: ² bo: ²	la ³ ma: ² bo: ²
4	เรียน(ท่าน)	lo:ŋ ²	lo:ŋ ² lian ²	lo:ŋ ² lian ²	lo:ŋ ² lian ²
5	หรรอก	doʔ ³	doʔ ³ do:k ³	doʔ ³ do:k ³	doʔ ³ do:k ³
6	นะ	hw ³	hw ³ doʔ ⁵	hw ³ doʔ ⁵	hw ³ doʔ ⁵

รูปแบบการใช้ศัพท์แบบ BBB จำนวน 69 หน่วยอรรถ

1.หมวดคำเรียกเครือญาติ และสรรพนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	อาสะไ้	lo: ⁵	ʔa: ¹	ʔa: ¹	ʔa: ¹
2	น้ำผู้หญิง	na: ⁵ ki:ŋ ²	na: ⁵ sa:w ¹ ~ na: ⁵	na: ⁵ sa:w ¹ ~ na: ⁵	na: ⁵ sa:w ¹ ~ na: ⁵
3	น้ำผู้ชาย	na: ⁵ sa:j ²	na: ⁵ ba:w ³ ~ na: ⁵	na: ⁵ ba:w ³ ~ na: ⁵	na: ⁵ ba:w ³ ~ na: ⁵
4	พวก	phoʔ ³	pho:k ³	pho:k ³	pho:k ³
5	พวกคุณ	pho ³ caw ⁴	pho:k ³ caw ⁴	pho:k ³ caw ⁴	pho:k ³ caw ⁴

3.หมวดคำเรียกกริยาอาการ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	พับ	ci:t ³	phap ¹	phap ¹	phap ¹
2	หกล้ม	กึน ³	lom ⁵	lom ⁵	lom ⁵
3	เปิดผ้า	pu:t ²	pə:t ²	pə:t ²	pə:t ²
4	หมูน	pin ⁴ we:n ²	mun ¹	mun ¹	mun ¹
5	ดูแล	tho:m ²	bə:ŋ ³ ɲε:ŋ ²	bə:ŋ ³ ɲε:ŋ ²	bə:ŋ ³ ɲε:ŋ ²
6	ตวง	pho:ŋ ¹	tuan ¹	tuan ¹	tuan ¹

4.หมวดคำเรียกโรคและอาการผิดปกติ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เอ็นพลิก	kha ⁵ lo:t ³	ʔen ¹ pik ³	ʔen ¹ pik ³	ʔen ¹ pik ³

6.หมวดคำเรียกสัตว์

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ผีเสื้อยักษ์	phi: ¹ to ⁵ la:n ³	mε:ŋ ² ka ⁵ bə: ⁴ ~mε:ŋ ² ka ⁵ bə: ⁴ ݢ้อ: ³	mε:ŋ ² ka ⁵ bə: ⁴ ~mε:ŋ ² ka ⁵ bə: ⁴ ݢ้อ: ³	mε:ŋ ² ka ⁵ bə: ⁴ ~mε:ŋ ² ka ⁵ bə: ⁴ ݢ้อ: ³
2	ตะกวด	le:n ²	le:n ²	le:n ²	le:n ²
3	พังพอน	Ka ³ fo:n ¹	co:n ³ fo:n ¹	co:n ³ fo:n ¹	co:n ³ fo:n ¹

7. หมวดคำเรียกสิ่งของเครื่องใช้

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	จานสังกะสี	ka ³ bε ³ ~ca:n ¹ ka ³ bε ³	ca:n ¹	ca:n ¹	ca:n ¹
2	กล่อง	ka ³ lum ³	ko:ŋ ³	ko:ŋ ³	ko:ŋ ³
3	กรวย	ca ³ lo:j ²	ko:j ¹	ko:j ¹	ko:j ¹
4	สมุด	ce: ⁴	pum ¹	pum ¹	pum ¹
5	กล่องเล็ก	ka ³ lap ³	ko:ŋ ³	ko:ŋ ³	ko:ŋ ³
6	ร่ม	kan ² ju ³	co:ŋ ⁴	co:ŋ ⁴	co:ŋ ⁴
7	เคียว	le:j ⁵	le:j ⁵	le:j ⁵	le:j ⁵

8	ชิป	ma ³ tin ³ hu:t ⁵	zip ³	zip ³	zip ³
9	ของปลอม	khi: ⁴ ka ³ la:j ⁵	khɔ:ŋ ¹ pɔ:m ¹	khɔ:ŋ ¹ pɔ:m ¹	khɔ:ŋ ¹ pɔ:m ¹
10	ตาข่าย	กึะ:ŋ ³	da:ŋ ¹	da:ŋ ¹	da:ŋ ¹
11	ยางหนังตะตัก	ja:ŋ ² ka ⁵ tiw ⁴	na:ŋ ² sa ³ tik ³	na:ŋ ² sa ³ tik ³	na:ŋ ² sa ³ tik ³

8. หมวดคำขยาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	แห้ง	ha:w ⁵	hɛ:ŋ ⁵	hɛ:ŋ ⁵	hɛ:ŋ ⁵
2	ผิวละเอียด	no:n ²	nian ²	nian ²	nian ²
3	มากจริงๆ	la:j ² phə:ŋ ¹	la:j ²	la:j ²	la:j ²
4	มองในแง่ร้าย	ʔa ³ hiʔ ³	kit ³ haj: ³	kit ³ haj: ³	kit ³ haj: ³
5	ยินดีด้วย	phw:n ⁵ nam ²	di: ¹ cə: ¹ nam ²	di: ¹ cə: ¹ nam ²	di: ¹ cə: ¹ nam ²
6	ดีใจสุดๆ	phw:n ⁵ la:j ² the: ⁵	di: ¹ cə: ¹ la:j ²	di: ¹ cə: ¹ la:j ²	di: ¹ cə: ¹ la:j ²
7	ว้าเหว่	กัaw ²	ŋaw ²	ŋaw ²	ŋaw ²
8	ปากเฉ่	wu: ⁵	pa ³ tɔj ³ pa ³ wə: ⁵	pa ³ tɔj ³ pa ³ wə: ⁵	pa ⁵ tɔj ³ pa ⁵ wə: ⁵
9	แข็งแรงแจ้ง	han ² hɛ:ŋ ²	khe:ŋ ¹ hɛ:ŋ ²	khe:ŋ ¹ hɛ:ŋ ²	khe:ŋ ¹ hɛ:ŋ ²
10	ตึง	khen ²	tuŋ ¹	tuŋ ¹	tuŋ ¹

9. หมวดคำเรียกธรรมชาติ สี และอาหาร

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ท้องฟ้า	boŋ ⁴ fa: ⁴	tɔ:ŋ ⁵ fa: ⁴	tɔ:ŋ ⁵ fa: ⁴	tɔ:ŋ ⁵ fa: ⁴
2	เย็น	sa ¹ lum ² sa ¹ law ²	กัa:m ² lɛ:ŋ ²	กัa:m ² lɛ:ŋ ²	กัa:m ² lɛ:ŋ ²
3	น้ำตาล	ta:t ²	nam ² tok ³	nam ² tok ³	nam ² tok ³
4	สาย	swa:j ¹	sua:j ¹	sua:j ¹	sua:j ¹
5	ดินเหนียว	din ¹ daʔ ⁵	din ¹ ne:w ¹	din ¹ ne:w ¹	din ¹ ne:w ¹
6	รุ่งกินน้ำ	phi: ¹ phun ³ phi: ¹ pha:j ²	hun ⁵ ~ ʔi: ¹ hun ⁵	hun ⁵ ~ ʔi: ¹ hun ⁵ lun ⁵	lun ⁵
7	สีแดง	si: ¹ siw ³	si: ¹ dɛ:ŋ ¹	si: ¹ dɛ:ŋ ¹	si: ¹ dɛ:ŋ ¹
8	อาหารขึ้นรา	twuk ⁵ naw ³	nɛ:w ¹ kin ¹ se: ¹	nɛ:w ¹ kin ¹ se: ¹	nɛ:w ¹ kin ¹ se: ¹

9	กากหมู	khi: ⁴ khe ³ mu: ¹	ka:k ² mu: ¹	ka:k ¹ mu: ¹	ka:k ¹ mu: ¹
10	ไขข้าว	khaj ³ ho:n ²	khaj ³ caŋ ¹ haŋ ² ~ khaj ³ haŋ ⁵ haŋ ²	khaj ³ caŋ ¹ haŋ ² ~ khaj ³ haŋ ⁵ haŋ ²	khaj ³ caŋ ¹ haŋ ² ~ khaj ³ haŋ ⁵ haŋ ²

10.หมวดคำเรียกอาชีพ เครื่องแต่งกาย และคำลักษณะนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	รก(วัว,ควาย)	he: ⁵	no:ŋ ²	no:ŋ ²	no:ŋ ²
2	ขอนไม้	maj ⁵ sum ⁵	khɔ:n ¹ maj ⁵	khɔ:n ¹ maj ⁵	khɔ:n ¹ maj ⁵
3	รองเท้า 1 ซ้าง	bə:ŋ ⁴	kiŋ ³	kiŋ ³	kiŋ ³
4	ร้านค้า	tuw ⁵	la:n ⁵ kha: ⁴	la:n ⁵ kha: ⁴	la:n ⁵ kha: ⁴
5	ผ้าขาวม้า	phe: ⁴ si: ¹ pa ⁵ do: ¹	pha: ⁴ kha ¹ ma: ² ~ pha: ⁵ kha:w ¹ ma: ²	pha: ⁵ kha ¹ ma: ² ~ pha: ⁵ kha:w ¹ ma: ²	pha: ⁵ kha:w ¹ ma: ²
6	กางเกงใน	soŋ ⁴ ho: ¹ hu:t ³	soŋ ³ naj ²	soŋ ³ naj ²	soŋ ³ naj ²
7	ไม้ฝู	maj ⁵ doʔ ³	maj ⁵ pho:k ³ maj ⁵ phuʔ ³	maj ⁵ pho:k ³ maj ⁵ phuʔ ³	maj ⁵ pho:k ³ maj ⁵ phuʔ ³

12.หมวดคำถามและคำไวยากรณ์

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เท่ากัน	ha:w ²	tho: ³ de:w ¹	tho: ³ de:w ¹	tho: ³ de:w ¹
2	ไม่เท่ากัน	mi ³ ha:w ²	mi ³ tho: ³ de:w ¹	mi ³ tho: ³ de:w ¹	mi ³ tho: ³ de:w ¹
3	แท้จริงแล้ว, ความ จริงคือ	sat ³ soʔ ³	ʔi: ⁵ li: ² le:w ⁵ ~ ʔi: ⁵ li: ²	ʔi: ⁵ li: ² le:w ⁵ ~ ʔi: ⁵ li: ²	ʔi: ⁵ li: ² le:w ⁵ ~ ʔi: ⁵ li: ²
4	เพราะว่า	kham ² man ²	mɛ:n ³ wa: ²	mɛ:n ³ wa: ²	mɛ:n ³ wa: ²
5	ใช่ไหม	de: ³ waʔ ³	mɛ:n ² boʔ ⁵	mɛ:n ² boʔ ⁵	mɛ:n ² boʔ ⁵
6	ที่ไหน	hə: ⁵ lə: ²	moŋ ³ lə: ²	moŋ ³ lə: ²	moŋ ³ lə: ²

รูปแบบการใช้ศัพท์แบบ AAB จำนวน 8 หน่วยย่อย

1.หมวดคำเรียกเครือญาติ และสรรพนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ภรรยา	me: ²	me: ²	me: ²	me: ² mia ²

2	สามี่	pho: ¹	pho: ¹	pho: ¹	pho: ¹ phua ¹
---	-------	-------------------	-------------------	-------------------	--

3.หมวดคำเรียกกริยาอาการ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เท	thoʔ ³	thoʔ ³	thoʔ ³	thoʔ ³ the: ²

4.หมวดคำเรียกโรคและอาการผิดปกติ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เป็นไข้	he:m ²	he:m ²	he:m ²	khaj ⁴
2	โรคเรื้อน	khi: ⁴ ma ³ he:ŋ ²	khi: ⁴ ma ³ he:ŋ ² ~ ma ³ he:ŋ ²	khi: ⁴ ma ³ he:ŋ ² ~ ma ³ he:ŋ ²	ke:n ⁴
3	ฟกช้ำ	no:m ³	no:m ³	no:m ³	sam ⁵

7. หมวดคำเรียกสิ่งของเครื่องใช้

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เครื่องจับสัตว์	mo:ŋ ³	mo:ŋ ³ ~ bo:ŋ ³	mo:ŋ ³ ~ bo:ŋ ³	buaŋ ³
2	กรงนก	tu:m ⁴	tu:m ⁴	tu:m ⁴	ko:ŋ ¹

รูปแบบการใช้ศัพท์แบบ $\frac{AAA}{B}$ จำนวน 13 หน่วยอรรถ

3.หมวดคำเรียกกริยาอาการ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ขยับเขยื้อน	kha ³ ŋak ³	kha ³ ŋak ³	kha ³ ŋak ³	kha ³ ŋak ³ kha ³ ŋap ³
2	หายใจเข้า	han ¹ cə: ¹ haw ⁵	han ¹ cə: ¹ haw ⁵	han ¹ cə: ¹ haw ⁵	han ¹ cə: ¹ haw ⁵
3	รักกัน	mak ³ de:w ¹	mak ³ de:w ¹	mak ³ de:w ¹	mak ³ de:w ¹ hak ² kan ¹

4. หมวดคำเรียกโรคและอาการผิดปกติ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	แพ้ย่า	ja: ² kum ¹	ja: ² kum ¹ ~ kum ¹ ja: ²	ja: ² kum ¹ ~ kum ¹ ja: ²	ja: ² kum ¹ ~ kum ¹ ja: ² phe: ⁴ ja: ¹
2	คอปอก	kho: ² pe: ³	kho: ² pe: ³	kho: ² pe: ³	kho: ² pe: ³ kho: ² pho:k ³
3	เป็นง่อย	pe: ⁴	pe: ⁴	pe: ⁴	pe: ⁴ ηo:j ³
4	ปวดหัว	cep ³ ho: ¹	cep ³ ho: ¹	cep ³ ho: ¹	cep ³ ho: ¹ po:t ¹ ho: ¹
5	มีครรภ	daj ⁴ lu ³	daj ⁴ lu ³	daj ⁴ lu ³	daj ⁴ lu ³ mi: ² lu ³

7. หมวดคำเรียกสิ่งของเครื่องใช้

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ขวด	kho:t ²	kho:t ² ~ko:t ²	kho:t ² ~ko:t ²	ko:t ² ~ kho:t ² khuat ²
2	กระดุมเสื้อ	ma ³ tin ³ sə: ⁵	ma ³ tin ³ sə: ⁵	ma ³ tin ³ sə: ⁵	ma ³ tin ³ sə: ⁵ ka ³ dum ¹ ~ ka ³ dum ¹ sə: ⁵
3	กระดานหก	ma ³ dup ³ də:η ³	ma ³ dup ⁵ də:η ³	ma ³ dup ⁵ də:η ³	ma ³ dup ⁵ də:η ⁴ dian ³ daj ⁴

8. หมวดคำขยาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ชุ่น(น้ำ)	hun ³	hun ³	hun ³	hun ³ khun ³
2	เฉื่อย	กั๊ว ³	กั๊ว ³	กั๊ว ³	กั๊ว ³ sa: ⁵

รูปแบบการใช้ศัพท์แบบ $\frac{AAA}{BB}$ จำนวน 30 หน่วยอรรถ

1.หมวดคำเรียกเครือญาติ และสรรพนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ลูก	luʔ ⁵	luʔ ⁵	luʔ ⁵ lu:k ²	luʔ ⁵ lu:k ²
2	น้องชายของพ่อ	ʔa:w ¹	ʔa:w ¹	ʔa:w ¹ ʔa: ¹	ʔa:w ¹ ʔa: ¹

3.หมวดคำเรียกกริยาอาการ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ไถว(เปล)	con ⁴	con ⁴	con ⁴ kwaj ¹	con ⁴ kwaj ¹
2	ได้ยิน	daj ⁴ ʔin ²	daj ⁴ ʔin ²	daj ⁴ ʔin ² daj ⁴ jin ²	daj ⁴ ʔin ² daj ⁴ jin ²
3	ห่ม	tum ⁴	tum ⁴	tum ⁴ hom ³	tum ⁴ hom ³
4	อุ้มไว้ที่เอว	ce: ¹	ce: ¹	ce: ¹ ʔum ⁴	ce: ¹ ʔum ⁴
5	ชะงัก	ka ³ con ²	ka ³ con ²	ka ³ con ² sa ¹ ʔak ²	ka ³ con ² sa ¹ ʔak ²
6	ข่วน	kho:n ³	kho:n ³	kho:n ³ khu:t ⁴	kho:n ³ khu:t ⁴

4.หมวดคำเรียกโรคและอาการผิดปกติ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ฟันโยก	hɛ:w ⁵ kha ³ lo:n ³	hɛ:w ⁵ kha ³ lo:n ³	hɛ:w ⁵ kha ³ lo:n ³ hɛ:w ⁵ kho:n ²	hɛ:w ⁵ kha ³ lo:n ³ hɛ:w ⁵ kho:n ²
2	ฟันคุด	hɛ:w ⁵ sa:w ²	hɛ:w ⁵ hut ³	fan ¹ hut ³ fan ¹ khut ³	fan ¹ hut ³ fan ¹ khut ³

6.หมวดคำเรียกสัตว์

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	หึ่งห้อย	mɛ:ŋ ² pa ³ dap ³ pa ³ dɛ:ŋ ¹	mɛ:ŋ ² pa ⁵ dap ³ pa ³ dɛ:ŋ ¹	mɛ:ŋ ² pa ³ dap ³ pa ³ dɛ:ŋ ¹ mɛ:ŋ ² ho:j ⁵	mɛ:ŋ ² pa ³ dap ³ pa ³ dɛ:ŋ ¹ mɛ:ŋ ² ho:j ⁵
2	ปลากะต๋	pa: ¹ ka ³ tɛ:p ⁴	pa: ¹ ka ³ tɛ:p ⁴	pa: ¹ ka ³ tɛ:p ⁴ pa: ¹ ki ⁵ dət ³	pa: ¹ ka ³ tɛ:p ⁴ pa: ¹ ki ⁵ dət ³ ~ pa: ¹ ki ⁵ dət ³

7. หมวดคำเรียกสิ่งของเครื่องใช้

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	กระดิ่งเลี้ยงไหม	cə: ¹	cə: ¹	cə: ¹ ka ⁵ do:ŋ ⁴	cə: ¹ ka ⁵ do:ŋ ⁴
2	ตะแกรง	ka ³ tɛɽ ³	ka ³ tɛɽ ³	ka ³ tɛɽ ³ ta ³ kɛ:ŋ ¹	ka ³ tɛɽ ³ ta ³ kɛ:ŋ ¹
3	เปลเด็ก	ʔuʔ ³	ʔuʔ ³	ʔuʔ ³ ʔu: ³	ʔuʔ ³ ʔu: ³
4	หมวก	moʔ ³	moʔ ³	moʔ ³ mo:k ³ muak ³	moʔ ³ mo:k ³ muak ³
5	ตะเกียง	ta ³ ke:ŋ ¹	ta ³ ke:ŋ ¹	ta ³ ke:ŋ ¹ ta ³ kian ¹	ta ³ ke:ŋ ¹ ta ³ kian ¹
6	เทียน	the:n ²	the:n ²	the:n ² thian ²	the:n ² thian ²
7	กั๊บดักหนู	lo:ŋ ³	lo:ŋ ³	lo:ŋ ³ boŋ ³	lo:ŋ ³ boŋ ³
8	ผ้าอ้อมเด็ก	pha: ⁴ la:j ⁵	pha: ⁴ la:j ⁵	pha: ⁴ la:j ⁵ pha: ⁴ ʔɔ:m ⁴	pha: ⁴ la:j ⁵ pha: ⁴ ʔɔ:m ⁴

8. หมวดคำขยาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ลำบาก	lam ³ baʔ ³	lam ³ baʔ ³	lam ³ baʔ ³ lam ³ ba:k ²	lam ³ baʔ ³ lam ³ ba:k ²
2	งุ่นง่าน	hwa:n ³	hwa:n ³	hwa:n ³ sa: ⁵	hwa:n ³ sa: ⁵
3	แหลม	lə:m ²	lə:m ²	lə:m ² lɛ:m ²	lə:m ² lɛ:m ²

9. หมวดคำเรียกธรรมชาติ สัตว์ และอาหาร

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	พระอาทิตย์	ta ³ ŋen ²	ta ³ ŋen ²	ta ³ ŋen ² ta ³ wen ²	ta ³ ŋen ² ta ³ wen ²
2	ดินแฉะ	din ¹ peʔ ³	din ¹ peʔ ³	din ¹ peʔ ³ din ¹ cw:n ⁴	din ¹ peʔ ³ din ¹ cw:n ⁴
3	ข้าวต้ม	khaw ⁴ peʔ ³	khaw ⁴ peʔ ³	khaw ⁴ peʔ ³ khaw ⁴ tom ⁴	khaw ⁴ peʔ ³ khaw ⁴ tom ⁴
4	ข้าวสุกที่ต่างหรือ ผึ่งให้แห้ง	kha:w ⁴ ka ⁵ dɛ:ŋ ⁴	kha:w ⁴ ka ⁵ dɛ:ŋ ⁴	kha:w ⁴ ka ⁵ dɛ:ŋ ⁴ kha:w ⁴ taʔ ⁵	kha:w ⁴ ka ⁵ dɛ:ŋ ⁴ kha:w ⁴ taʔ ⁵

10.หมวดคำเรียกอาชีพ เครื่องแต่งกาย และคำลักษณะนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ขนมจิ้น	ho: ¹	ho: ¹	ho: ¹ ci:p ²	ho: ¹ ci:p ²
2	แคน(เป่า)	do:ŋ ¹	do:ŋ ¹	do:ŋ ¹ ʔan ¹	do:ŋ ¹ ʔan ¹

12.หมวดคำถามและคำไวยากรณ์

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เท่าไหร่	ha:w ² lə: ²	ha:w ² lə: ²	ha:w ² lə: ² tho: ³ lə: ²	ha:w ² lə: ² tho: ³ lə: ²

รูปแบบการใช้ศัพท์แบบ $\frac{AA}{BBB}$ จำนวน 27 หน่วยอรรถ

1.หมวดคำเรียกเครือญาติ และสรรพนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	อาเขย	ʔa:w ¹	ʔa:w ¹ ʔa: ¹	ʔa:w ¹ ʔa: ¹	ʔa: ¹

2.หมวดคำเรียกส่วนต่างๆ ของร่างกาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	กะโหลกศีรษะ	ka ³ po:ŋ ¹ ho: ¹	ka ³ po:ŋ ¹ ho: ¹ ka ³ loʔ ³	ka ³ po:ŋ ¹ ho: ¹ ka ³ loʔ ³	ka ³ loʔ ³
2	จมูก	ho: ² daŋ ¹	ho: ² daŋ ¹ ~ daŋ ¹	ho: ² daŋ ¹ ~ daŋ ¹	daŋ ¹

3.หมวดคำเรียกกิริยาอาการ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เลีย	le: ²	le: ² lia ²	le: ² lia ²	lia ²
2	คนให้เข้ากัน	kha ³ lon ²	kha ³ lon ² khon ²	kha ³ lon ² khon ²	khon ²
3	คล้ำ, ลูบ	swa:m ³	swa:m ³ kham ²	swa:m ³ kham ²	kham ²
4	ถักเปีย	phə: ¹	phə: ¹ pia ¹	phə: ¹ pia ¹	pia ¹
5	คดุกเคด้า	koʔ ⁴	koʔ ⁴ khon ¹	koʔ ⁴ khon ¹	khon ¹

6	ข้าเลื่อง	lə:ŋ ²	lə:ŋ ² bə:ŋ ³	lə:ŋ ² bə:ŋ ³	bə:ŋ ³
7	สูด(น้ำมูก)	ka ³ swə ³	ka ³ swə ³ ~ swə ³ sw:p ³	ka ³ swə ³ ~ swə ³ sw:p ³	sw:p ³
8	ยืม, อมยืม	ho: ¹ ŋum ⁵	ho: ¹ ŋum ⁵ ~ ŋum ⁵ jim ⁵	ho: ¹ ŋum ⁵ ~ ŋum ⁵ jim ⁵	jim ⁵ ~ ʔom ¹ jim ⁵
9	ลอด	hw:t ²	hw:t ² lw:t ²	hw:t ² lw:t ²	lw:t ²
10	ปัต, สลัด	tɔj ⁵	tɔj ⁵ sa ³ bat ³	tɔj ⁵ sa ³ bat ³	sa ³ bat ³

7. หมวดคำเรียกสิ่งของเครื่องใช้

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	อวน	ŋe:ŋ ³	ʔo:n ¹ ʔuan ¹	ʔo:n ¹ ʔuan ¹	ʔuan ¹
2	ตลับใส่ขวด	ʔap ³	ʔap ³ ta ³ lap ³	ʔap ³ ta ³ lap ³	ta ³ lap ³
3	ตะปู	lek ³ laj ²	lek ³ laj ² ta ³ pu ³	lek ³ laj ² ta ³ pu ³	ta ³ pu ³
4	ถ่านไฟเก่า	ko: ⁴ mi: ⁵	ko: ⁴ mi: ⁵ tha:n ³	ko: ⁴ mi: ⁵ tha:n ³	tha:n ³

8. หมวดคำขยาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	แคบ	hw:m ³	hw:m ³ khe:p ²	hw:m ³ khe:p ²	khe:p ²

9. หมวดคำเรียกธรรมชาติ สัตว์ และอาหาร

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	แดด	de:t ²	de:t ² de:t ²	de:t ² de:t ²	de:t ²
2	ฟ้าผ่า	fa: ⁴ pe: ¹	fa: ⁴ pe: ¹ fa: ² pha: ³	fa: ⁴ pe: ¹ fa: ⁴ pha: ³	fa: ⁴ pha: ³
3	รุ่งเช้า	sa ¹ mo ³ sa ¹ mə ³	sa ¹ mo ³ sa ¹ mə ³ ŋa:m ² saw ⁵	sa ¹ mo ³ sa ¹ mə ³ ŋa:m ² saw ⁵	ŋa:m ² saw ⁵
4	อาหารนูดเน่า	ne:w ¹ kin ¹ sun ⁵	ne:w ¹ kin ¹ sun ⁵ ne:w ¹ kin ¹ bu:t ²	ne:w ¹ kin ¹ sun ⁵ ne:w ¹ kin ¹ bu:t ²	ne:w ¹ kin ¹ bu:t ²

10.หมวดคำเรียกอาชีพ เครื่องแต่งกาย และคำลักษณะนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	คนดี	khon ² cop ³	khon ² cop ³ khon ² di: ¹	khon ² cop ³ khon ² di: ¹	khon ² di: ¹
2	คนชั่ว, คนเลว	khon ² kho:η ¹	khon ² kho:η ¹ khon ² so: ¹	khon ² kho:η ¹ khon ² so: ¹ khon ² le:w ²	khon ² so: ¹ khon ² le:w ²

11.หมวดคำบอกทิศทางและสถานที่

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เชิงเขา	ka ³ pha:n ² phu: ²	ka ³ pha:n ² phu: ² ti:n ¹ phu: ² ti:n ¹ khaw ¹	ka ³ pha:n ² phu: ² ti:n ¹ phu: ² ti:n ¹ khaw ¹	ti:n ¹ phu: ² ti:n ¹ khaw ¹
2	ฝายกั้นน้ำ	pa:n ⁴	pa:n ⁴ fa:j ¹	pa:n ⁴ fa:j ¹	fa:j ¹
3	ระเบียงบ้าน	se: ¹	se: ¹ laʔ ³ bian ¹	se: ¹ laʔ ³ bian ¹	laʔ ³ bian ¹

รูปแบบการใช้ศัพท์แบบ ABB จำนวน 13 หน่วยอรรถ

2.หมวดคำเรียกส่วนต่างๆ ของร่างกาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	อก	ʔa:η ¹	ʔa:η ¹	ʔok ⁵	ʔok ⁵
2	เหงื่อ	hə: ³	hə: ³	ηwa ³	ηwa ³
3	นม	ʔe:m ¹	ʔe:m ¹	tu: ⁴	tu: ⁴

3.หมวดคำเรียกกิริยาอาการ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ตัด	bak ³	bak ³	tat ³	tat ³
2	หลอก	loʔ ³	loʔ ³	lo:k ³	lo:k ³
3	กระโดดจากที่ต่ำ ไปที่สูง	ka ³ do:η ¹	ka ³ do:η ¹ do:t ²	do:t ²	do:t ²

4	ตักใจ	din ⁴	din ⁴	tu:n ³	tu:n ³
---	-------	------------------	------------------	-------------------	-------------------

7. หมวดคำเรียกสิ่งของเครื่องใช้

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เข็อก	səʋ ³	səʋ ³	suak ²	suak ²
2	ผ้าขี้ริ้ว	pha: ⁴ hen ⁵	pha: ⁴ hen ⁵ pha: ⁵ ha:j ⁴	pha: ⁵ ha:j ⁴	pha: ⁵ ha:j ⁴
3	ถุงย่าม	thon ² ka ³ the:w ²	thon ² ka ³ the:w ² ña:m ³	ña:m ³	ña:m ³

10. หมวดคำเรียกอาชีพ เครื่องแต่งกาย และคำลักษณะนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เสื้อคอกระเช้า	sə: ⁴ pho:ŋ ²	sə: ⁴ pho:ŋ ²	sə: ⁴ ma:k ³ ka ⁵ le:ŋ ³	sə: ⁴ ma:k ³ ka ⁵ le:ŋ ³
2	สร้อยข้อมือ	saj ¹ hɛ:n ¹	saj ¹ hɛ:n ¹	saj ¹ khe:n ¹	saj ¹ khe:n ¹

11. หมวดคำบอกทิศทางและสถานที่

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ปากถ้ำ	ka ³ thəp ³	ka ³ thəp ³ pa ³ tham ⁵	pa ³ tham ⁵	pa ³ tham ⁵

รูปแบบการใช้ศัพท์แบบ $\frac{A}{BBB}$ จำนวน 19 หน่วยอรรถ

1. หมวดคำเรียกเครือญาติ และสรรพนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	คำเรียกชายบวช เณรที่สึกแล้ว	co: ¹	co: ¹ sian ²	sian ²	sian ²

2. คำเรียกส่วนต่างๆ ของร่างกาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	หงอน(ไก่อ)	hw:n ¹	hw:n ¹	hw:n ¹	ŋw:n ²

3.หมวดคำเรียกกริยาอาการ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	คลาย(เชือก)	ka ³ phun ³	ka ³ phun ³ kha:j ²	kha:j ²	kha:j ²
2	เพาะ(ต้นไม้)	ca:t ³	ca:t ³ phoʔ ²	phoʔ ²	phoʔ ²
3	ติด	tan ²	tan ² tit ⁵	tit ⁵	tit ⁵

4.คำเรียกโรคและอาการผิดปกติ

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เคล็ด	kha ³ lo:t ³	kha ³ lo:t ³ khet ³	khet ³	khet ³

5.หมวดคำเรียกพืช ผัก ผลไม้

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ต้นจามจุรี	ton ¹ sam ¹ sa: ¹	ton ¹ sam ¹ sa: ¹ ton ¹ pha:n ³ ta ⁵ ŋən ²	ton ¹ pha:n ³ ta ⁵ ŋən ²	ton ¹ pha:n ³ ta ⁵ ŋən ²

6.หมวดคำเรียกสัตว์

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	กิ้ง	cun ⁴ ~ ka ⁵ cun ⁴	cun ⁴ kun ⁴	kun ⁴	kun ⁴
2	ลูกกบ	lu ⁵ hoʔ ³	lu ⁵ hoʔ ³ lu ⁵ huak ²	lu ⁵ huak ²	lu ⁵ huak ²

7. หมวดคำเรียกสิ่งของเครื่องใช้

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ถังใช้ตักน้ำที่บ่อ	khu ³ beʔ ⁵	khu ³ beʔ ⁵ khuʔ ³	khuʔ ³	khuʔ ³
2	กระดิง	ma ³ ka ³ loʔ ³	ma ³ ka ³ loʔ ³ ma ³ ka ³ le:ŋ ³	ma ³ ka ³ le:ŋ ³	ma ³ ka ³ le:ŋ ³

8. หมวดคำขยาย

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	ที่สุด	kwa: ³ mət ³	kwa: ³ mət ³ thi: ³ sut ⁵	thi: ³ sut ⁵	thi: ³ sut ⁵

9. หมวดคำเรียกธรรมชาติ สี และอาหาร

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	เมฆหรืออากาศ อิมครีม	ŋaw ²	ŋaw ² ʔum ³ khum ⁵	ʔum ³ khum ⁵	ʔum ³ khum ⁵
2	น้ำขัง	ʔaŋ ³	ʔaŋ ³ khaŋ ¹	khaŋ ¹	khaŋ ¹
3	กล้วยน้ำว้า	ko:j ⁴ pə ³ ba:ŋ ¹	ko:j ⁵ pə ³ ba:ŋ ¹ ko:j ⁴	ko:j ⁴	ko:j ⁴

10. หมวดคำเรียกอาชีพ เครื่องแต่งกาย และคำลักษณะนาม

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	พินา	hə: ²	hə: ² haj ³	haj ³	haj ³
2	ผ้าถุงที่ใช้มานาน จนขาดรุ่งริ่ง	sin ³ hə:n ⁵	sin ³ hə:n ⁵ sin ³ ha:t ³	sin ³ ha:t ³	sin ³ ha:t ³

11. หมวดคำบอกทิศทางและสถานที่

ที่	ความหมาย	ศัพท์ผู้ไท	G1	G2	G3
1	โน่น	phu ³	phu ³ phu:n ⁵	phu:n ⁵	phu:n ⁵
2	ช่องหน้าจั่วหลังคา บ้านทั้งสองด้าน	ta ³ wa:n ² hə:n ²	ta ³ wa:n ² hə:n ² co: ¹	co: ¹ cua ³	co: ¹ cua ³

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวสุทธิดา จันทรวง
วัน เดือน ปี เกิด	19 มกราคม 2523
ที่อยู่ปัจจุบัน	141/57 หมู่ 4 ตำบลหนองขอนกว้าง อำเภอมือง จังหวัดอุดรธานี
ผลงานตีพิมพ์	จรรยา เสียงเย็น และสุวัฒนา เลี่ยมประวัติ. (2560). “การแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาผู้ไทกะป่อง จังหวัด สกลนคร ประเทศไทย.” วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ, 10, 1 (ม.ค.-เม.ย. 2560): 251-268.

